

รายงานวิจัยเรื่อง

การศึกษาวิเคราะห์ปัญหาและพัฒนา

การใช้ภาษาไทยในสื่อสารมวลชน

ประเภทหนังสือพิมพ์และสื่อโทรทัศน์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปรีชา สุกใส

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจาก
สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

กระทรวงศึกษาธิการ

ประจำปีงบประมาณ 2541

คำนำ

เอกลักษณ์ไทยหรือลักษณะนิสัยประจำชาติของประเทศไทยที่สำคัญยิ่ง คือ ภาษาไทย สมดังคำกล่าวที่ว่า “ภาษาไทยคือธงชัยของชาติ” ในปัจจุบันภาษาไทยได้นำมาใช้ผ่านทางสื่อสารมวลชนประเภทต่าง ๆ โดยเฉพาะผ่านสื่อสารมวลชน ประเภทหนังสือพิมพ์ และสื่อโทรทัศน์ แม้ว่าจะมีหน่วยงานกำกับควบคุมอย่างเข้มงวดแต่ยังมีการเผยแพร่ภาษาไทยที่ไม่ถูกต้องเกิดขึ้น และขาดการป้องกันแก้ไขปัญหาการใช้ภาษาไทยที่รัดกุม มีการปล่อยให้ใช้ภาษาไทยผิดพลาดไปตามยถากรรม และไม่มีปฏิกิริยาอะไรเกิดขึ้นในสังคมไทย

ดร.รุ่ง แก้วแดง อดีตเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ได้มีส่วนร่วมจัดตั้งอนุกรรมการขึ้นมาแก้ไขภาษาไทยวิบัติทางสื่อสารมวลชน แต่ปัญหาการใช้ภาษาไทยที่ผิดพลาดทางสื่อสารมวลชนก็ยังไม่หมดสิ้นไป สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาไทยของชาติมีหลายหน่วยงาน ได้แก่ ราชบัณฑิตยสถาน กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ กรมศิลปากร และคณะกรรมการณรงค์เพื่อภาษาไทยในคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ก็ยังมีหน้าที่อันจำกัด

การวิจัยเรื่องการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาและพัฒนาการใช้ภาษาไทยในสื่อสารมวลชนประเภทหนังสือพิมพ์ และสื่อโทรทัศน์สำเร็จได้ เพราะได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ 2541 ด้านกำลังใจจากผู้บังคับบัญชาของผู้วิจัย ด้านวิชาการจากคณะที่ปรึกษาการวิจัยและหนังสือดำราที่หน่วยงานและผู้เชี่ยวชาญทางด้านการใช้ภาษาไทยได้เรียบเรียงและเผยแพร่ ตลอดจนหนังสือพิมพ์และสื่อโทรทัศน์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย ผู้วิจัยขอขอบคุณด้วยความซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง

ผู้วิจัยขอกราบระลึกถึงพระคุณของบิดามารดาและครู-อาจารย์ที่ได้สั่งสอนอบรมให้ ผู้วิจัยมีความรักในการอ่าน จนเป็นนิสัยประจำตัว และมีวินัยในการใช้ภาษาไทย ที่เป็น มาตรฐานขั้นต้นอันจะเป็นก้าวแรกที่จะพัฒนาให้การเผยแพร่ผลงานวิจัยเรื่องนี้ ส่งผลต่อการใช้ภาษาไทย

(ข)

ในสื่อสารมวลชนของไทยทั้งประเภทหนังสือพิมพ์และสื่อโทรทัศน์ ไปสู่เกณฑ์มาตรฐาน และเป็นแบบอย่างในการสร้างวัฒนธรรมทางภาษาไทย อันจะเป็นมรดก ล้ำค่าของสังคมไทย ให้เจริญ ก้าวหน้ายิ่งขึ้นตลอดไป

ปรีชา สุกใส

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปรีชา สุกใส)

สิงหาคม 2542

โปรแกรมวิชาการพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ
กระทรวงศึกษาธิการ

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องการศึกษาวิเคราะห์ปัญหา และพัฒนาการใช้ภาษาไทยในสื่อสารมวลชน ประเภทหนังสือพิมพ์ และสื่อโทรทัศน์ มีวัตถุประสงค์ให้คนไทยใช้ภาษาไทยได้ถูกต้อง การพัฒนาภาษาไทยให้งอกงาม การป้องกันความแปรปรวนในการใช้ภาษาไทย และการใช้ภาษาไทยสื่อความหมายให้เข้าใจตรงกันทั่วประเทศอย่างถาวร โดยการใช้ผ่านสื่อสารมวลชน ประเภทหนังสือพิมพ์และสื่อโทรทัศน์ ผู้วิจัยใช้วิธีการศึกษาทางประวัติศาสตร์ และการศึกษา การใช้ภาษาไทยระยะเวลาจากวันที่ 1 ตุลาคม 2541 ถึงวันที่ 31 กรกฎาคม 2542 จากหนังสือพิมพ์ 5 ฉบับ รวมจำนวนทั้งหมด 1,520 ฉบับ จากสื่อโทรทัศน์ 6 ช่องสถานี รวม 304 วัน ผู้วิจัยได้จ้างผู้ช่วยนักวิจัยช่วยงานวิจัย และปริกษงานวิจัยกับคณะที่ปริกษงานวิจัย รวมทั้งการใช้ตำรา และหนังสือที่เป็นหลักยึดในการใช้ภาษาไทยให้ถูกต้องและได้มาตรฐาน เป็นที่ยอมรับของ นักภาษาศาสตร์

ในสมัยกรุงสุโขทัยประมาณ พ.ศ. 1826 พ่อขุนรามคำแหงมหาราชทรงประดิษฐ์อักษรไทยขึ้นมาใช้ในสมัยกรุงศรีอยุธยาได้ใช้อักษรไทยย่อเขียนสำเนาและความบันทึกต่าง ๆ ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ประเทศไทย มีการติดต่อกับประเทศตะวันตกมาก ทำให้ภาษาไทยมีภาษาต่างประเทศเข้ามาปะปนมากขึ้น การสร้างโรงพิมพ์และพิมพ์หนังสือพิมพ์ การสร้างสถานีโทรทัศน์ ส่งผลให้สื่อสารมวลชนทั้ง 2 ประเภท ได้เผยแพร่การใช้ภาษาไทยไปสู่คนไทยจำนวนมาก และมีการเลียนแบบไปใช้อย่างรวดเร็ว หากการใช้ภาษาไทยผิดพลาดก็จะเกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมา

การใช้ภาษาไทยในสื่อสารมวลชนประเภทหนังสือพิมพ์ ได้รวบรวมประโยคที่ใช้ภาษาผิด รวม 683 ประโยค และจำแนกออกเป็น 6 ประเภท ดังนี้

1. ประโยคที่ใช้คำศัพท์สแลง	จำนวน 76 ประโยค
2. ประโยคที่ใช้คำศัพท์และใช้สำนวนไทยผิด	จำนวน 292 ประโยค
3. ประโยคที่ใช้อักษรย่อและคำย่อ	จำนวน 107 ประโยค
4. ประโยคที่เรียงลำดับประโยคผิด	จำนวน 28 ประโยค
5. ประโยคที่ขาดความชัดเจน ความงดงามและความสละสลวย	จำนวน 118 ประโยค
6. ประโยคที่มีลักษณะ 1-5 รวมกันประโยคเดียว	จำนวน 62 ประโยค

ผลการศึกษาวิเคราะห์พบว่า สาเหตุสำคัญของการเขียนหนังสือผิดมีดังนี้

- 1) จากการออกเสียงผิด
- 2) จากการเห็นรูปคำหรือตัวอย่างที่ผิด
- 3) จากการใช้นิ้วเทียบผิด
- 4) จากการไม่ทราบความหมายของคำ และ
- 5) จากการไม่รู้หลักเกณฑ์ทางภาษา

และมีสาเหตุอื่น ได้แก่ การเขียนคำย่อและอักษรย่อ การใช้คำภาษาต่างประเทศ และการเขียนคำศัพท์เฉพาะทางวิชาการแต่ละสาขา

การใช้ภาษาไทยในสื่อสารมวลชนประเภทโทรทัศน์ ได้รวบรวมคำพูด คำอ่านที่ใช้ภาษาผิดจำนวน 355 คำ และจำแนกสาเหตุของการใช้ภาษาผิด 10 ประการดังนี้

1. การพูด/อ่าน คำสมาสและคำสนธิผิด	จำนวน 115 คำ
2. การพูด/อ่าน ผิดจากกฎเกณฑ์การใช้ภาษาไทย	จำนวน 65 คำ
3. การพูด/อ่าน คำที่มาจากภาษาบาลีและสันสกฤตผิด	จำนวน 55 คำ
4. การพูด/อ่าน คำตามความนิยมผิด	จำนวน 27 คำ
5. การพูด/อ่าน คำที่มีอักษรนำผิด	จำนวน 25 คำ
6. การพูด/อ่าน คำที่มี รร (ร่อหั่น) ผิด	จำนวน 22 คำ
7. การพูด/อ่าน คำที่มีอักษรกล้ำและออกเสียง ร, ล ผิด	จำนวน 20 คำ
8. การพูด/อ่าน คำเพลงผิด	จำนวน 12 คำ
9. การพูด/อ่าน คำที่มีตัว ฤ ผิด	จำนวน 10 คำ
10. การพูด/อ่าน คำที่มีตัว ฃ ผิด	จำนวน 5 คำ

ผู้วิจัยได้แก้ไขประโยคที่หนังสือพิมพ์ใช้ผิดทั้ง 683 ประโยค ให้ถูกต้องหลักการเขียนภาษาไทย และแก้ไขคำพูด คำอ่าน ที่สื่อโทรทัศน์ใช้ผิดทั้ง 355 คำ ให้ถูกต้องหลักการพูดและหลักการอ่าน รวมจำนวนประโยคและคำที่ได้แก้ไขทั้งสิ้น 1,038 ประโยค+คำ

จากหลักฐานพบว่า อักษรภาษาไทยมีกำเนิดมานานมากกว่า 700 ปี ทำให้ภาษาไทยปัจจุบันเปลี่ยนแปลงจากเดิมทั้งภาษาเขียน ภาษาพูด และภาษาอ่าน สังคมไทยรับวัฒนธรรมทางภาษามาจากต่างประเทศจำนวนมาก ทำให้คนไทยใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวันบางครั้งเกิดความบกพร่องและเป็นปัญหาได้ การศึกษาวิเคราะห์การใช้ภาษาไทยในหนังสือพิมพ์พบว่า ส่วนใหญ่ใช้คำศัพท์ผิด และใช้สำนวนไทยผิด ใช้คำศัพท์สแลงมาก ใช้อักษรย่อและคำย่อ การเรียงลำดับข้อความในประโยคไม่ถูกต้อง ประโยคขาดความชัดเจน ความมุงดงาม และความ

สละสลวย ใช้ประโยคที่มี 2 ลักษณะรวมกัน ทำให้เข้าใจความหมายได้ยาก ส่วนการใช้ภาษาไทยในสื่อโทรทัศน์พบว่าการพูด การอ่าน ภาษาไทยที่มีปัญหาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

- 1) คำสมาสและคำสนธิ
- 2) คำที่ใช้ผิดกฎเกณฑ์ภาษาไทย
- 3) คำที่มาจากภาษาบาลีและสันสกฤต
- 4) คำที่อ่านตามความนิยม
- 5) คำที่มีอักษรนำ
- 6) คำที่มี รร (ร่อหัน)
- 7) คำที่มีอักษรควบ-กล้ำ และการออกเสียงตัว ร, ล
- 8) คำแผลง
- 9) คำที่มีตัว ฤ และ
- 10) คำที่มีตัว ฃ

สื่อสารมวลชนทั้ง 2 ประเภทนำคำภาษาอังกฤษมาใช้จำนวนมาก ซึ่งหน่วยงานที่รับผิดชอบต้องคิดหาคำไทยมาใช้แทนให้ถูกต้องและเหมาะสม

ข้อเสนอแนะของการใช้ภาษาไทยในสื่อสารมวลชนต้องเริ่มจากการเลือกใช้คำศัพท์บัญญัติที่มีการตรวจสอบว่าถูกต้องทั้งจากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 สารานุกรม อักษรานุกรม และตำรา-หนังสือหลักการใช้ภาษาไทย หลีกเลี่ยงการใช้คำศัพท์สแลง อักษรย่อและคำย่อ ศึกษาการแต่งประโยคให้มีความสมบูรณ์ชัดเจน คิดหาคำไทยมาใช้แทนคำภาษาอังกฤษให้เข้าใจตรงกัน นักสื่อสารมวลชนต้องระมัดระวังในการใช้ภาษาไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกิจการหนังสือพิมพ์และโทรทัศน์ ต้องพยายามทำหน้าที่ของตนให้สมบูรณ์ อันจะส่งผลดีต่อการพัฒนาการใช้ภาษาไทยในสื่อสารมวลชนและเกิดประโยชน์แก่ทุก ๆ ฝ่าย ทั้งนักเรียน นักศึกษา ครูอาจารย์ ประชาชน กลุ่มคน ชุมชน สถาบันและสังคมไทยตลอดไป

Abstract

The research of analysis studying problem and develop Thai's usage through mass media in the newspaper and TV media. The study aimed to motivate Thai people with developing and using Thai language in the productive ways as follows: to protect Thai transforming, to publicize a correct Thai meaning permanently through mass media: newspaper and TV.

Researcher used the history methodology and survey in Thai's usage during 1 October 1998 - 31 July 1999 by selected 5 newspapers. It totaled 1,520 issues and from TV media, there were 6 channels totaling 304 days. Researcher also employed an assistant researcher for assist our study & consult a research with research consultant committee including based on standard many Thai textbooks approved by linguist.

During Sukhothai era, King Ramkhamhaeng created Thai alphabets in 1283. In Ayuttaya era, Thai alphabets were shorten and duplicated in several of memorandums. In Rattanakosin era, we communicated and traded increasingly with foreign then our language was mixed up with their language.

Constructing press and TV station effected to 2 media types that they broadcasted how to use Thai language through people and they can actually apply and imitate rapidly. In a case of using an incorrect Thai language, there would be many problems as follows:

Using Thai language through mass media in newspaper were collected the incorrect sentences totally 683 sentences and classified to be 6 categories such as:

1. Sentence with slang word	76 sentences
2. Sentence with incorrect Thai idiom & vocabulary	292 sentences
3. Sentence with incorrectly written and word abbreviation	107 sentences
4. Sentence with incorrectly sentence arrangement	28 sentences
5. Sentence with lacking of obviously and graceful words	118 sentences
6. Sentence including 1-5 appearance within 1 sentence	62 sentences

The result of analysis study found that an important cause of incorrect writing as follows:

- 1) incorrect pronunciation
- 2) seeing the wrong form or sample
- 3) incorrect comparison
- 4) Not knowing word's meaning and
- 5) Not knowing the rules & principles of standard language

Moreover, there were also other causes such as:

- Writing in written and word abbreviation
- Using the foreign language and
- Writing in a particular term or technology field

Using Thai language through mass media in TV was collected words, incorrect reading in number of 355 words and classified to be an incorrect causing Thai language as 10 sample:

1. Speaking and reading incorrectly of compound and joined word	115 words
2. Speaking and reading incorrectly Thai language principle	65 words
3. Speaking and reading incorrectly word from the Pali language and Sanskrit	55 words
4. Speaking and reading incorrectly of admiration word	27 words
5. Speaking and reading incorrectly of introducing alphabet	25 words
6. Speaking and reading incorrectly word with ๗๗	22 words
7. Speaking and reading incorrectly of combined word and ๗, ๘ pronunciation	22 words
8. Speaking and reading incorrectly of corrupt word	12 words
9. Speaking and reading incorrectly ๗ word	10 words
10. Speaking and reading incorrectly ๗ word	5 words

Researcher according to the standard of Thai usage and principle corrected all 683 sentences. In addition, all 355 speaking and reading words were corrected based on the correct principle of speaking and reading. They were totally 1,038 sentences and words.

From the evidence found that Thai alphabets were original created more than 700 years. Thai language can be changed on both of writing and reading form. The mainly causing is Thai society accepted increasingly foreign culture; sometime, they applied with faults daily usage. The analysis study of using Thai language through newspaper found that mainly incorrect vocabulary and Thai idiom were used by:

- using many slang words
- using word and written abbreviation
- incorrect of word and sentence arrangement
- lacking of obviously, graceful and fluent sentence

Mass media actually often used 2 appearance to hardly understanding their meaning. There were mainly speaking and reading through TV. There were a listing of Thai language problems as follow:

- 1) compound noun and joined word
- 2) incorrectly of using Thai principle
- 3) word transfer from the Pali language and Sanskrit
- 4) admiration word
- 5) introducing word
- 6) word with ๕๕
- 7) combined word and ๕, ๖ pronunciation word
- 8) corrupted word
- 9) word with ๖ alphabet
- 10) word with ๗ alphabet

The 2 mass media introduced English language by using through their media.

A responsible institute should consider the correctly and appropriate Thai language to replace them. The suggestion of using Thai language through mass media would begin from selecting appropriate words approved by the Royal Academic dictionary in 1982. They can certainly be approved from encyclopedia and others Thai usage textbooks. They should avoid frequently using slang words, written and word abbreviation and study the methodology of sentence & word obviously construction.

(u)

The newspaperman should aware of using Thai language and responsible institute should completely your duties. The outcome will develop Thai language usage and usefulness through students, teachers, people, community and Thai society in future.

สารบัญ

	หน้า
คำนำ.....	(ก)
บทคัดย่อ.....	(ค)
สารบัญ.....	(1)
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาของการวิจัย.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
ขั้นตอนกลุ่มตัวอย่าง.....	6
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	6
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
วิธีดำเนินการวิจัย.....	7
อุปกรณ์การวิจัย.....	8
ประโยชน์ของการวิจัย.....	8
ผลของการวิจัย.....	8
บทที่ 2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย.....	9
กำเนิดอักษรไทย.....	9
พื้นฐานการอ่านเขียนคำไทย.....	20
การพูด.....	43
สำนวนไทย.....	48
หลักการเขียนคำไทย.....	57
การอ่านคำในภาษาไทย.....	89
ความสำคัญของภาษาไทยในสื่อมวลชน.....	115
ความเคลื่อนไหวและวิวัฒนาการของภาษาไทย.....	156
การใช้ที่ผิดหลักไวยากรณ์หรือผิดหลักภาษาไทย.....	167

	หน้า
แนวโน้มของภาษาไทยในอนาคต.....	212
ภาษาไทยที่ใช้ผิดมากและบ่อย.....	242
บทที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	269
การใช้ภาษาไทยในสื่อสารมวลชนประเภทหนังสือพิมพ์.....	269
การใช้ภาษาไทยในสื่อสารมวลชนประเภทสื่อโทรทัศน์.....	347
บทที่ 4 สรุปและอภิปรายผลการวิจัย.....	348
สรุปผลการวิจัย.....	348
การอภิปรายผลการวิจัย.....	368
ข้อเสนอแนะ.....	370
ภาคผนวก.....	372
บรรณานุกรม.....	

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของการวิจัย

คำว่า ภาษาไทย หมายถึง ภาษาที่คนไทยรวมทั้งคนชาติอื่นที่รู้ภาษาไทย ใช้คิด ฟัง พูด อ่านและเขียนเป็นประจำ หรือเป็นครั้งแรกสำหรับคนชาติอื่น อันเป็นส่วนสำคัญในการแสดง สัญชาติ และเชื้อชาติของผู้ใช้ภาษาไทย

คำว่า สื่อสารมวลชน หมายถึง สื่อกลางอันประกอบด้วยบุคลากร เครื่องมือ และอุปกรณ์ ที่นำข่าว ความรู้ หรือที่รวมเรียกว่า สารสนเทศ (Information) ไปสู่คนจำนวนมากหรือมหาชน ซึ่งแบ่งออกเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ (Print Media) วิชิตู ภาพยนตร์ และโทรทัศน์ รวมทั้งบุคลากรตัวแทนของสื่อเหล่านี้ เช่น ผู้สื่อข่าว ผู้เขียนข่าว ผู้เขียนบทความ ผู้เขียนบทอ่าน บทพูด ผู้อ่านเผยแพร่ ผู้ประกาศ พิธีกร ฯลฯ ทางสื่อเหล่านี้ด้วย

ภาษาไทยที่เราใช้กันเป็นประจำทุกวันในปัจจุบัน ถ้าใช้สื่อสารกันแต่ครั้งระหว่างบุคคลกับบุคคล ซึ่งมีจำนวนไม่มาก แม้จะมีผิดพลาดก็จะมีผู้นำไปใช้เลียนแบบเป็นจำนวนไม่มาก ภาษาไทยก็จะคลาดเคลื่อน หรือเกิดวิบัติเชิงซ้ำมาก แต่ถ้าบังเอิญ คำ วลี ประโยค หรือสำนวน นั้นผ่านสื่อมวลชน เช่น หนังสือพิมพ์ ภาพยนตร์ วิชิตู โทรทัศน์ วิทยุทัศน์ ไปสู่บุคคลจำนวนมาก ก็จะเลียนแบบนำไปใช้อย่างรวดเร็วมาก กิจกรรมหนังสือพิมพ์เกิดขึ้นในประเทศไทยในสมัยรัชกาลที่ 3 ใน พ.ศ. 2395 เรียกว่า โรงพิมพ์หมอบรัดเลย์ ปากคลองบางกอกใหญ่ สมัยรัชกาลที่ 5 หนังสือพิมพ์ได้เสนอแนวคิดเพื่อแก้ปัญหาและเสนออุดมการณ์ทางการเมืองและสังคม

หนังสือพิมพ์ที่มีชื่อเสียงมาก ๆ เช่น สยามฟรีเพรสต์ ตูต วิภาคพจนกิจ ศิริพจนกิจ คุรุโณวาท สยามออบเชอเวอร์ บางกอกไทม์ เป็นต้น นักเขียนบางคนมีการมกล้ำ เช่น เทียนวรรณ เขียนบทความโจมตี ระบบเจ้า ขุนนาง ว่า “เราเห็นด้วยกับตัวบทกฎหมาย แต่บ้านเมืองยังขาดคนสันดานซื่อตรงสุจริต ซึ่งยังมีไม่แพร่หลาย จึงเกิดความเดือดร้อนอยู่เสมอ...” และเสนอถึงความคิดของระบบปกครองแบบตะวันตกว่า “อเมริกามีระบอบบริพัลลิกมีประธานาธิบดีซึ่งไม่ต้องห่วงเรื่องการสืบสันตติวงศ์ เขาเชื่อว่าคนอยู่ภายหลังจะเลือกสรรคนดีมีคุณวุฒิเป็นประธานาธิบดีกันต่อไป...ราชสมบัติไม่ใช่เป็นเช่นมรดก ต้องการแต่ความสุขทั่วหน้าเท่านั้น เป็น

ประมาณ...” ข้อเขียนนี้ลงพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ดุลยวิภาคพจนกิจ เมื่อ พ.ศ.2449 ร.5 นั้น แม้มิได้ทรง “เล่นหนังสือพิมพ์” เหมือน ร.6 แต่ก็มิได้ทรงปราบปรามผู้ใช้หนังสือพิมพ์โจมตีแต่อย่างใด

สมัย ร.5 พระองค์ทรงเข้าร่วมวงการหนังสือพิมพ์อย่างเต็มที่ โดยใช้นามปากกาว่า “อัสวพาหุ” ทรงนิพนธ์ตอบโต้ข้อเขียนต่าง ๆ ทั้งด้านการปกครอง เศรษฐกิจ การศึกษา และอื่น ๆ หนังสือพิมพ์ที่มีชื่อเสียงในสมัย ร.6 เช่น พิมพ์ไทย เดลิเมต์ ผดุงวิทยา สยามราษฎร์ หนึ่ง ร.6 ได้ชื่อว่าทรงริเริ่มนำเอาวิธีการเขียนภาพลายเส้นมาวาดลงหนังสือพิมพ์ เป็นการล้อกัน เช่น ในหนังสือพิมพ์คุตติสมิต ทรงวาดภาพลายเส้น ล้อขุนนางตำแหน่งต่าง ๆ ไว้มาก (ดูเรื่อง คุตติธานี ของ จมื่นอมรรตุนารักษ์)

หนังสือพิมพ์ในประเทศไทยเจริญรุ่งเรืองจนในปัจจุบันนี้ หนังสือพิมพ์ประมาณ 200 ฉบับ ทั้งในกรุงเทพมหานคร และหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นที่มีเนื้อหาข่าวทั้ง การเมือง เศรษฐกิจ สังคม อาชญากรรม สตรี กีฬา ข่าวท้องถิ่น ส่วนมากจะใช้ภาษาไทย เป็นสื่อ

ส่วนสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ที่เป็นสื่อโทรทัศน์ จัดตั้งขึ้นในประเทศไทย โดยความสนับสนุนของรัฐบาลประเทศญี่ปุ่น เมื่อ พ.ศ. 2498 จัดตั้งสถานีโทรทัศน์ช่อง 4 บางขุนพรหม แพร่ภาพออกอากาศภาคค่ำถึงภาคดึก แล้วมีพัฒนาการมาเป็น ช่อง 3, 5, 7, 9 และ 11 ตลอดจน ไอทีวี ทำให้บางช่องสัญญาณออกอากาศตลอด 24 ชั่วโมง

ศาสตราจารย์สนั่น ปัทมะทิน เขียนหนังสือภาษาไทยที่สื่อสารมวลชนอาจใช้พลาด ท่านอธิบายคำว่า อาจใช้พลาด หมายถึง อาจใช้ คือ อ่าน/พูด หรือเขียนไม่ถูกต้องโดยมิได้ตรวจสอบ ด้วยการนำเอาคำ ศัพท์ วลี ประโยค และ/หรือ ส่วนวนที่สื่อสารมวลชนมักใช้พลาดให้ได้ยิน ได้เห็น และ/หรือ ได้อ่านบ่อย ๆ มาเป็นตัวอย่างวิจารณ์ และให้ความคิดเห็นโดยอาศัยหลักภาษาไทย พจนานุกรมของราชบัณฑิตยสถาน หลักตรรกศาสตร์ หรือวิชาว่าด้วยการหาเหตุผล และหลักเกณฑ์ของทางราชการ เป็นหลักในการวินิจฉัย โดยนำเสนอเป็นบทความ แยกเป็นเรื่อง ๆ หรือเป็นตอน ๆ ติดต่อกันไป

หากพิจารณาให้ลึกซึ้งถึงเอกลักษณ์ของชาติไทยแล้ว คงจะไม่มีสิ่งใดแสดงความเป็นคนไทย ได้ดีกว่าการใช้ภาษาไทยเป็นประจำของคนไทย เพราะลำพังแต่รูปร่าง หน้าตา ผิวพรรณ และการแต่งกายของคนไทยเท่านั้น ยังชี้ชัดเพื่อแสดงความเป็นคนไทยไปไม่ได้อย่างแน่ชัดเท่ากับการใช้ภาษาไทยเป็นประจำของคนไทย ส่วนความสำคัญในเชิงประวัติศาสตร์ของชาติไทย ย่อมถือว่า ภาษาไทยเป็นมรดกอันล้ำค่าของชนชาติไทย ที่ได้รับตกทอดกันมาตามลำดับ เป็นเอกลักษณ์อันสำคัญยิ่งของคนไทย โดยเฉพาะตัวหนังสือไทยเป็นตัวหนังสือที่ใช้เขียนภาษาไทย

และภาษาอื่น ๆ ได้ถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งกว่าตัวอักษรใด ๆ เป็นตัวหนังสือที่รองรับศิลปวัฒนธรรมไทยได้เหมาะสมสวยงาม ซึ่งคนไทยควรภาคภูมิใจในการใช้ภาษาไทย

ไม่ว่าผู้ใดจะเห็นความสำคัญของภาษาไทยมากน้อยเพียงใด แต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชมหาราช องค์พระประมุขของประเทศไทย ทรงตระหนักในความสำคัญของภาษาไทยเป็นอย่างมาก โดยพระองค์ได้ทรงมีพระราชดำรัสในพระบรมราโชวาท เนื่องในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร ณ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม 2502 เป็นเวลากว่า 40 ปีมาแล้ว ตอนหนึ่งว่า

“... เมื่อมาคำนึงถึงวิธีที่จะนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ จะต้องอาศัยสิ่งใดบ้างแล้ว ก็เห็นว่าสิ่งสำคัญที่สุด คือภาษา การได้มาซึ่งวิชาความรู้ต้องอาศัยภาษา การนำวิชาความรู้ไปใช้ก็ย่อมต้องอาศัยภาษาอีก

“ ในปัจจุบันนี้ปรากฏว่า ได้มีการใช้ถ้อยคำออกจะฟุ่มเฟือย ไม่ตรงกับความหมายอันแท้จริงอยู่เนือง ๆ ทั้งการออกเสียงไม่ถูกต้องตามอักขรวิธี ถ้าปล่อยให้เป็นดังนี้ ภาษาของเราก็มีแต่จะเสื่อมโทรมชาติไทยเรามีภาษาของเราใช้เอง เป็นสิ่งอันประเสริฐอยู่แล้ว เป็นมรดกที่มีค่าตกทอดมาถึงเรา ทุกคนจึงมีหน้าที่จะต้องรักษาไว้”

ตั้งแต่มีประชาธิปไตย มีนายกรัฐมนตรีเพียงสองท่านเท่านั้น ที่เห็นความสำคัญของภาษาไทย

นายกรัฐมนตรีท่านแรกคือ ฯพณฯ ศาสตราจารย์ ดร.พานิช กรีวิเชียร องคมนตรี ในขณะดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ได้เน้นนโยบายของ ฯพณฯ เมื่อ พ.ศ. 2519 ตอนหนึ่งว่า

“... รัฐบาลนี้จะให้เรียนรู้และใช้ภาษาไทย โดยให้สำนึกว่า ภาษาไทยคือภาษาประจำชาติที่พลเมืองไทยทุกคน จะต้องใช้ให้ถูกต้องและทัดเทียมกัน ...”

นโยบายนี้เป็นมูลเหตุให้เกิดการชำระพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493 จนกลายมาเป็น “พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน

นายกรัฐมนตรีท่านที่ 2 คือ ฯพณฯ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ รัฐบุรุษอาวุโสและองคมนตรี ในขณะดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ผู้ประกาศใช้ “พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525” เมื่อวันที่ 22 เมษายน 2526 ในประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องระเบียบการใช้ตัวสะกด มีข้อความตอนหนึ่งว่า

“... แต่ต่อไป บรรดาหนังสือราชการและการศึกษาเล่าเรียนในโรงเรียน ให้ใช้ตัวสะกดตามระเบียบและพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525 เสมอไป”

นอกจากนี้ ๑พณฯ ยังได้สั่งกวาดขันรัฐมนตรีและข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ให้พูดไทยให้ชัด (โดยเฉพาะเสียงกล้ำ และ ร เรือ) อีกด้วย (ตัว ๑พณฯ เองพูดไทยชัดทุกคำ รวมทั้งคำสมาสด้วย และยิ่งกว่านั้นท่านยังพูดอังกฤษได้ถูกต้องและชัดทุกคำ เท่าที่ได้ชมข่าวโทรทัศน์ ขณะ ๑พณฯ ไปปราศรัยที่องค์การสหประชาชาติ ณ นครนิวยอร์ก) ปรากฏตามพาดหัวข่าวยักษ์, หัวข่าวรอง, และความนำในหนังสือพิมพ์ “ไทยรัฐ” ฉบับวันพุธที่ 13 มกราคม 2531 ดังนี้

“เปรมแสดงหุสุดทณฟิง สั้งฝีกถึนคว่น รัฐมนตรีพูดไม่ชัด”

“ข้าราชการโค่นคว้ย ต้องปรับปรุงตัว ทำหนังสือเวียนกำชับทุกกระทรวง”

‘ป้าเปรม’ อาย ที่รัฐมนตรีและข้าราชการชั้นผู้ใหญ่พูดไทยไม่ชัด ออกเสียงความกล้าผิด ให้สัมภาษณ์วิทยุโทรทัศน์แล้วนำหัวเราะ...”

แต่พอ ๑พณฯ พันตำแหน่งไปแล้ว ผู้นำรัฐบาลต่อมาก็มิได้ให้ความสำคัญในเรื่องนี้โดยต่อเนื่องกันเลย เป็นที่น่าเสียดายเป็นอย่างยิ่ง

อาจารย์คำหมาน คนโค รongเลขาธิการกรุสภา ได้เขียนบทความเรื่อง มาตรฐานการใช้ภาษาไทย ลงในวารสารอินไซด์ทีวี ฉบับวันที่ 3-9 มิถุนายน 2532 มีข้อความดังนี้

ไหน ๆ เราก็ชมพวกเรากันเองว่าเป็นชาติที่เจริญ มีอารยธรรมและวัฒนธรรม รวมทั้งภาษาที่เป็นของเราแท้ ๆ เราก็น่าจะเอาใจใส่กับภาษาไทยของเราให้มากกว่านี้ ภาษาไทยควรจะมีมาตรฐานทั้งการพูดและการเขียน ภาษาเก่าที่มักอยากตายก็ให้ตายไป ไม่ต้องช่วยชีวิตมันไว้ ถ้าอยากเก็บไว้ในพจนานุกรมก็ตามใจ ส่วนภาษาใหม่ที่รับมาจากต่างชาติ หรือที่คนไทยคิดขึ้นใหม่ก็รับไว้ อย่าได้รังเกียจ

แต่ไม่ว่าจะเป็นภาษาเก่า ภาษาปัจจุบัน หรือภาษาใหม่ เมื่อเป็นภาษาไทยแล้ว ต้องทำให้มีมาตรฐานที่แน่นอน เพื่อให้คนทั้งปวงได้ใช้สื่อความให้ตรงกัน ขณะเดียวกัน พ่อ แม่ ครู อาจารย์ ซึ่งเป็นผู้ถ่ายทอดวัฒนธรรมและภาษา แก่เด็กและเยาวชน ก็ควรกำชับกำชาคนรุ่นใหม่ให้ใช้ภาษาที่ถูกต้อง ตามมาตรฐาน รวมทั้งกำชับกำชาผู้ใหญ่ที่ใช้ภาษาผ่านทางสื่อมวลชน เช่น โฆษก พิธีกร คนอ่านข่าว คนให้สัมภาษณ์ คนเขียนหนังสือพิมพ์ คนเขียนวารสาร ฯลฯ ให้ใช้ภาษาให้ถูกต้องตามมาตรฐาน

น่าจะมีหน่วยงานของรัฐ หรือเอกชน ที่มีอำนาจกำหนดมาตรฐานภาษาไทย เมื่อมีขึ้นมาแล้วควรทำงานหลักดังนี้

หนึ่ง กำหนดมาตรฐาน (ที่เรียกว่าความถูกต้อง) ของภาษาเขียน แต่ละคำควรจะเขียนได้ อย่างเดียว อย่าเปลี่ยนแปลงบ่อยนัก อย่างคำว่า สังเกต สมัยหนึ่งมีสระอุ เป็น สังเกตุ วันคลีณคิ

ท่านก็ตัดสินใจทิ้งไป นับแต่นั้นต่อไปภายหน้า คำไหนจะเขียนอย่างไรก็เอาให้มันแน่นอน อย่าทำผิดซ้ำอีก เปลี่ยนไปเปลี่ยนมาราวกับว่าบ้านนี้เมืองนี้ยังหามาตรฐานทางภาษาไม่ได้

สอง กำหนดมาตรฐานการอ่าน กำหนดว่าคำไหนอ่านอย่างไร เอาให้มันแน่ เดียวนี้ นักวิชาการบางคน อ่านคำ ประถมศึกษา ว่า ประถมศึกษา อ่านราชบุรี ว่า ราชชะบุรี อ่าน เพชรบุรี ว่า เพชชะบุรี จริงอยู่การอ่านพลิกเพลงแพรวพราวแบบนี้ ไม่ได้ทำให้ความหมายเปลี่ยนไป แต่ทำให้รู้สึกว่าเป็นคนละคำ อย่างนี้เรียกว่าไม่มีมาตรฐานในการอ่านคำ

สาม กำหนดมาตรฐานการพูด กำหนดให้แน่นอนว่า การพูดอย่างเป็นการอย่างงาน เช่น พูดในงานราชการ งานธุรกิจ ต้องออกเสียงให้ตรงกับวรรณยุกต์ เสียงเอกก็ให้เป็นเสียงเอกจริง ๆ เสียงโท เสียงตรี จัตวา ก็เป็นไปอย่างที่คุณหนูสาว สมัยนี้เขาพูดกัน คือออกเสียงโทกับเสียงตรี ทุกคำก็ได้ ขอแต่ว่าจะเอายังไงก็กำหนดให้แน่ ไม่ควรปล่อยให้เตลิดเปิดเปิงกันไปอย่างที่เป็นอยู่ อย่างคำว่าบ้าน เดิมเป็นเสียงโท อ่านว่า บ้าน มาสมัยนี้คุณหนูสาวเขาออกเสียงว่า บ้าน คำว่าพ่อแม่ เดิมเป็นเสียงโท อ่านว่า พ่อแม่ แต่สมัยนี้เขาออกเสียงว่า พ่อแม่ การออกเสียงพลิกพลิ้วแปรผันอย่างนี้ถือว่าไม่มีมาตรฐาน

สี่ กำหนดมาตรฐานของความหมาย คำหนึ่งอาจมีหลายความหมาย ไม่เฉพาะแต่คำที่เป็นศัพท์บัญญัติจากต่างประเทศ แม้แต่คำไทยแท้ก็ต้องเอาความหมายให้แน่ อย่างคำว่าโกรธกับคำว่าเค่น เหมือนกันหรือต่างกันอย่างไร คำว่า ขัดกับดู ลากกับจูง เหยียบกับย่ำ ชกกับต่อย ปลงกับวาง เบื่อกับหน่าย ฯลฯ เห็นใช้กันมั่ว ๆ แบบไม่รู้ว่าจะอะไรเป็นอะไร ก็เลยสื่อความหมายไม่ตรงกัน อย่างนี้ถือว่าไม่มีมาตรฐานด้านความหมาย

ใครเล่าจะเป็นตัวตั้งตัวตีในการสร้างหรือกำหนดมาตรฐานภาษาไทย ผู้มีอำนาจวาสนามีเยอะ แต่เห็นสนใจเรื่องวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สารพัดงาน สารเคมี อยากเป็นนิคส์ อยากรวย อยากมั่งคั่ง

ระวังเถอะ เดียวจะรวบแบบไม่มีวัฒนธรรม

ดังนั้น หากได้มีการทำการวิจัยเรื่องการศึกษาปัญหา และพัฒนาการใช้ภาษาไทยในสื่อสารมวลชน ประเภทหนังสือพิมพ์ และสื่อโทรทัศน์ ผู้วิจัยเห็นว่า น่าจะเป็นประโยชน์ต่อวัฒนธรรมทางภาษาไทย บุคคล กลุ่ม สถาบันทุกฝ่ายได้ใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง สละสลวย และได้องค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ในการใช้ภาษาไทยอย่างได้มาตรฐานต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อช่วยกันรักษาภาษาไทยให้คงอยู่อย่างถูกต้อง และมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทั่วประเทศไทย
2. เพื่อช่วยกันพัฒนาภาษาไทยให้งอกงามและแพร่หลายมากยิ่งขึ้น
3. เพื่อช่วยกันป้องกันความแปรปรวนหรือความวิบัติของภาษาไทย
4. เพื่อให้ภาษาไทย สื่อความหมายที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันอย่างถาวรโดยการใช้ผ่านสื่อสารมวลชนประเภทหนังสือพิมพ์และสื่อโทรทัศน์

ขั้นตอนกลุ่มตัวอย่าง

1. การศึกษาทางประวัติศาสตร์ เพื่อให้ทราบปัญหาและพัฒนาการใช้ภาษาไทยในสื่อสารมวลชนทั้งในหนังสือพิมพ์และสื่อโทรทัศน์
2. การศึกษาจากหนังสือพิมพ์ 5 ฉบับ ได้แก่ หนังสือพิมพ์มติชน ไทยรัฐ เคลรินทร์ ข่าวสด และสยามรัฐ ส่วนข้อมูลรองได้แก่ หนังสือพิมพ์ฉบับอื่น ๆ
3. การศึกษาจากสื่อโทรทัศน์ทุกช่องทั้ง ช่อง 3, 5, 7, 9, 11 และ ไอทีวี หมุนเวียนกันตลอด 10 เดือน

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

จำแนกข้อมูล 2 ลักษณะ คือ

1. ข้อมูลการใช้ภาษาไทยที่ไม่ถูกต้อง จากการเขียนในหนังสือพิมพ์ 5 ฉบับ รวมจำนวนทั้งหมด 1,520 ฉบับ
2. ข้อมูลการใช้ภาษาไทยที่ไม่ถูกต้องจากการอ่าน และการพูดในสื่อโทรทัศน์ 5 ช่อง รวมจำนวนครั้ง 304 ครั้ง ทั้งจากหนังสือพิมพ์ และสื่อโทรทัศน์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยปรึกษากับคณะที่ปรึกษาการวิจัยที่เกี่ยวข้องทางด้านการใช้ภาษาไทย ทั้งสังกัดในสถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม และมหาวิทยาลัยนเรศวร จำนวน 4 ท่าน ทำให้ผู้วิจัยได้แนวทางในการวิเคราะห์การใช้ภาษาไทยในสื่อสารมวลชนทั้ง 2 ประเภท โดยใช้หลักภาษาไทย จากพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หลักตรรกศาสตร์ จากตำราหลักการใช้ภาษาไทย จำนวน 20 เล่ม พจนานุกรมศัพท์บัญญัติ และหลักเกณฑ์ของทางราชการเป็นหลัก

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาจากหนังสือพิมพ์ 5 ฉบับ และหนังสือพิมพ์อื่น ๆ ในการใช้ภาษาไทย ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2541 ถึงวันที่ 31 กรกฎาคม 2542 ระยะเวลา 10 เดือน 304 วัน รวมหนังสือพิมพ์ 1,520 ฉบับ
2. ศึกษาจากสื่อโทรทัศน์ 6 ช่องสถานี ในการใช้ภาษาไทย ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2541 ถึงวันที่ 31 กรกฎาคม 2542 โดยหมุนเวียนไปวันละช่องสถานี รวม 304 วัน (ช่องละประมาณ 50 ครั้ง)

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ว่าจ้างผู้ช่วยนักวิจัย วุฒิปริญญาตรีภาษาไทย เงินเดือน 6,360 บาท เป็นเวลา 10 เดือน เพื่อช่วยอัดวีดิทัศน์ตามช่วงเวลาจากสื่อโทรทัศน์ วันละ 3 ครั้ง ทั้งภาคเช้า กลางวัน และเย็น เพื่อนำมาศึกษาวิเคราะห์ และรวบรวมปัญหาการใช้ภาษาไทยจากหนังสือพิมพ์วันละ 5 ฉบับ
2. จัดประชุมผู้วิจัยกับคณะที่ปรึกษาการวิจัยเพื่อวางแผนงานการวิจัยให้รอบคอบรัดกุม
3. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อรวบรวม ประมวลความรู้ และสภาพการใช้ภาษาไทยทั้งในหนังสือพิมพ์ และสื่อโทรทัศน์ ทุก ๆ เดือน ตลอด 10 เดือน
4. รวบรวมองค์ความรู้ทั้ง 10 เดือน ประมวลเข้าด้วยกัน เพื่อการเขียนเรียบเรียงรายงานการวิจัย เพื่อจัดพิมพ์เป็นรูปเล่ม สถานที่ทำการวิจัยหรือเก็บข้อมูล สถาบันราชภัฏพิบูลสงครามผ่านสื่อสารมวลชนประเภทหนังสือพิมพ์ และสื่อโทรทัศน์เพื่อการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาและพัฒนาการใช้ภาษาไทย

อุปกรณ์การวิจัย

1. หนังสือพิมพ์ 5 ฉบับ รับ 10 เดือน 304 วัน รวม 1,520 ฉบับ
2. การอัดวีดิทัศน์ รายการโทรทัศน์ทั้ง 6 ช่องสัญญาณ (ช่องสัญญาณละประมาณ 50 วัน) รวม 304 วัน
3. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525
4. ตำราหลักและการใช้ภาษาไทย 20 เล่ม
5. พจนานุกรมศัพท์บัญญัติ
6. การใช้ภาษาไทยในวงราชการ

ประโยชน์ของการวิจัย

1. เป็นประโยชน์ในการรักษาภาษาไทยให้คงอยู่อย่างถูกต้อง และมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทั่วประเทศ
2. เป็นประโยชน์ในการพัฒนาการใช้ภาษาไทยให้งดงาม และแพร่หลายมากยิ่งขึ้น
3. เป็นประโยชน์ในการป้องกันความแปรปรวนหรือความวิบัติของการใช้ภาษาไทย
4. เป็นประโยชน์ในการใช้ภาษาไทยสื่อความหมายให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันถาวรโดยการ ใช้ภาษาไทยผ่านสื่อสารมวลชนประเภทหนังสือพิมพ์ และสื่อโทรทัศน์

ผลของการวิจัย

จะได้สร้างเกณฑ์มาตรฐานในการใช้ภาษาไทยทางสื่อสารมวลชนของไทยทั้งประเภทหนังสือพิมพ์ และสื่อโทรทัศน์และเป็นแบบอย่างในการสร้างวัฒนธรรมทางภาษาไทยให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น

บทที่ 2

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

ศาสตราจารย์ยอช เซเคส์ ได้กล่าวถึงอักษรไทย ในเรื่อง “กำเนิดอักษรไทย” ว่า

กำเนิดอักษรไทย

“อันตัวอักษรไทย มักเข้าใจกันว่า พระเจ้ารามคำแหงมหาราช หรือที่เรียกในศิลาจารึกว่า “พ่อขุนรามคำแหง” ซึ่งครองกรุงสุโขทัยทรงประดิษฐ์ขึ้นเมื่อ พ.ศ. 1825 ด้วย ในศิลาจารึก ของ พระเจ้ารามคำแหงมหาราช กล่าวไว้แห่งหนึ่งว่า “เมื่อก่อนลายสือไทยนี้มี (มหา) ศักราช 1205 ศก ปีมะแม พ่อขุนรามคำแหง หาใครใจในใจ แลใส่ลายสือไทยนี้ ลายสือไทยนี้จึงมีเพื่อขุนผู้นั้น ใส่ไว้” ดังนี้ ถ้าสังเกตคำที่ใช้ในจารึก จะแลเห็นได้ว่ามีคำ “นี้” อยู่ต่อคำ “ลายสือ” ทุกแห่ง หมายความว่า “หนังสือไทยนี้” มิได้ประสงค์จะทรงแสดงว่าหนังสือของชาติไทยเพิ่งมีขึ้นต่อเมื่อ พ.ศ. 1828

เมื่อตรวจตราพิจารณาตัวอักษรของชาติไทยทุกพวกที่มีอยู่ในเวลานี้ ก็เห็นว่าสมจริง เช่นนั้น ด้วยเดิมชนชาติไทยตั้งภูมิลำเนาบ้านเมืองอยู่ในดินแดน ซึ่งทุกวันนี้เป็นอาณาเขตจีนข้างฝ่ายใต้ ในชั้นเมื่อชนชาติไทยยังอยู่เมืองเดิม เห็นจะยังไม่รู้จักใช้หนังสือ ครั้นเมื่อราว พ.ศ. 400 พวกจีนมีอำนาจขึ้นก็ตั้งตนขยายอาณาเขตรุกคืบดินแดนพวกไทยเข้ามาโดยลำดับ พวกไทยที่ไม่ยอมอยู่ในอำนาจจีน จึงพร้อมใจกันอพยพจากเมืองเดิมมาตั้งภูมิลำเนาอยู่ในประเทศพม่า มอญ ลาว มากขึ้นเป็นลำดับ ไทยพวกหนึ่งซึ่งได้ตั้งภูมิลำเนาอยู่ทางริมลำน้ำสลวินแลต่อไปในแดนพม่าจนถึงแดนอัสสัม ได้ชื่อว่าไทยใหญ่ อีกพวกหนึ่งซึ่งมาตั้งภูมิลำเนาอยู่ในแดนตังกะเกีแดนเมืองสิบสองเจ้าไทย สิบสองพันนา ได้ชื่อว่าไทยน้อย

ต่อมาพวกไทยน้อยอพยพลงมาตั้งภูมิลำเนาถึงแดนลานช้างลานนาแลสยามประเทศ จนมาได้เป็นใหญ่ในประเทศนี้เป็นที่สุด อาศัยเหตุการณ์เป็นดังกล่าวนั้น พวกไทยที่มาตั้งบ้านเมืองอยู่ทางประเทศเหล่านี้ จึงเป็น 3 พวก คือ พวกไทยใหญ่อยู่ทางตะวันตกพวกหนึ่ง พวกไทยน้อยแยกเป็นไทยเหนือ คงอยู่ในแดนตังกะเกีสิบสองเจ้าไทย สิบสองพันนา แลลานนาไทยพวกหนึ่ง เป็นไทยกลาง ลงมาอยู่ในแดนลานช้างแลในสยามประเทศนี้พวกหนึ่ง ทุกวันนี้ ถ้าว่าด้วยชนชาติไทย ยังมีแพร่หลายอยู่ในเหล่าประเทศทางตะวันออกนี้ นอกจากสยามประเทศยังมีไทยอยู่ในแดนจีน

แคนด่งเกีย แคนพม่า ตลอดจนมณฑลอิสสัม แคนอินเดีย ยังพูดภาษาไทยด้วยกันทั้งสิ้น เป็นแต่สำเนียงเพี้ยนกัน ส่วนอักษรซึ่งพวกไทยใช้อยู่ทุกวันนี้ก็มีหลายอย่าง มีเค้ามูลต่าง ๆ กัน แบบอักษรไทยซึ่งพระเจ้ารามคำแหงมหาราชทรงประดิษฐ์ขึ้นนั้นเป็นอักษรของพวกไทยกลาง ยังมีอักษรของพวกไทยใหญ่และของพวกไทยเหนืออีกต่างหาก เกิดขึ้นโดยอาศัยเหตุต่างกัน แล้วล้วนอาศัยต้นแบบอักษรซึ่งได้จากอินเดียด้วยกันทั้งนั้น”

ได้กล่าวถึง “ประวัติอักษรไทยกลาง” คืออักษรไทยที่เราใช้กันอยู่ทุกวันนี้ว่า

“เมื่อพวกไทยอพยพมาจากเมืองเดิม ดังที่ได้กล่าวไว้ในตอนต้น “กำเนิดตัวอักษร” แล้วก็มาตั้งภูมิลำเนาอยู่ติดต่อกับอาณาเขตของมอญ เป็นเวลากำลังเมืองมอญรุ่งเรืองอยู่ในฝ่ายตะวันตก พวกไทยจึงได้รับอิทธิพลจากมอญหลายอย่าง มีความรู้ทางพระพุทธศาสนาแลอักษรศาสตร์ เป็นต้น

ไทย	ก	ข	ค	ฅ	ง	จ	ฉ	ช	ฌ
	ต	ถ	ท	ธ	ณ	ป	ผ	พ	ภ
ขอม	ក	ខ	គ	ឃ	ង	ច	ឆ	ជ	ឈ
	ក្រ	ក្រ	គ្រ	ឃ្រ	ង្រ	ច្រ	ឆ្រ	ជ្រ	ឈ្រ
พม่า	က	ခ	ဂ	ဃ	င	စ	ဆ	ဇ	ဈ
	က	ခ	ဂ	ဃ	င	စ	ဆ	ဇ	ဈ
รามัญ	က	ခ	ဂ	ဃ	င	စ	ဆ	ဇ	ဈ
	က	ခ	ဂ	ဃ	င	စ	ဆ	ဇ	ဈ
ลาว	ກ	ຂ	ຄ	ຟ	ງ	ຈ	ຜ	ຜ	ຜ
	ກ	ຂ	ຄ	ຟ	ງ	ຈ	ຜ	ຜ	ຜ
สืบท	ထ	လ	တ	ဗ	င	စ	ဆ	ဇ	ဈ
	ဘ	ဇ	င	ဗ	ဗ	ဗ	ဗ	ဗ	ဗ

ไทย	อ	อา	อิ	อี	อุ	อู	เอ	โอ	
ขอม	រ	រា	វ	វិ	ឌ	ឌ	ឌ	ឌ	
พม่า	ဝ	ဘာ	ဗ	ဘိ	ဥ	ဥ	ဥ	ဥ	
รามัญ	ဝ	ဘာ	ဗ	ဘိ	ဥ	ဥ	ဥ	ဥ-ဥ	
ลาว	ອ	ອາ	ອ	ອີ	ອ	ອ	ອ	ອ	
สืบท	အ	အာ	အ	အိ	အ	အ	အ	အ	

แบบอักษรซึ่งข้าพเจ้าสันนิษฐานว่าพวกไทยได้เอามาจากมอญเมื่ออพยพมาใหม่ ๆ นั้น แม้ไม่ได้มีตัวอย่างตัวอักษรปรากฏอยู่ในบัดนี้ก็ดี ถึงกระนั้นเหตุที่ข้าพเจ้ากล่าวไว้ว่าพวกไทยได้ศึกษาอักษรศาสตร์จากมอญ แลเอาตัวอักษรมอญมาแปลงใช้เขียนภาษาไทยนั้น คือ ลักษณะอักษรอาหม คือ ผู้ ไทยเมืองสิบสองพันทนา ที่ใช้กันทุกวันนี้ ล้วนเป็นลักษณะของอักษรมอญเก่าทั้งนั้น เห็นได้ว่าพวกไทยมิได้เอามาจากอักษรอื่น มีอักษรขอม เป็นต้น

เพราะเหตุที่สระแลพยัญชนะของอักษรที่ไทยเอาแบบมอญมาใช้ชั้นเดิม ผิดกับสระแลพยัญชนะของมอญอย่าง 1 และเพราะเหตุที่พวกไทยในสมัยนั้น ยังไม่ผู้ชำนาญชำนาญในการเขียนอักษรชั้นนั้นนัก อีกอย่าง 1 เพราะฉะนั้นการที่พวกไทยไปเอาตัวอย่างของอักษรมอญมาใช้เขียนภาษาของตนก็คงจะมีการบกพร่อง แม้ทุกวันนี้การเขียนแลการอ่านหนังสือไทยเหนือ ซึ่งได้แบบมาจากอักษรที่พวกไทยใช้ชั้นเดิมาก็ยังไม่เป็นการสะดวก ทั้งสระแลพยัญชนะที่ยังขาดบ้างบางตัว เครื่องหมายสำหรับทำให้ออกเสียงสูงต่ำ คือ วรรณยุกต์ก็ไม่มี วิธีเรียงสระแลพยัญชนะก็ไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย

พวกไทยน้อยซึ่งลงมาตั้งภูมิลำเนาอยู่ทางลำน้ำยม ชั้นแรกก็เห็นจะใช้อักษรไทยได้แบบมาจากมอญเหมือนพวกไทยอื่น ๆ แต่ธรรมดาคนมนุษย์ซึ่งอยู่ในได้อำนาจของชาติอื่นมักจะเอาขนบธรรมเนียมของชาตินั้นมาปะปนกับธรรมเนียมของชาติตน แลมักจะเอาภาษาแลอักษรของชาตินั้นมาใช้ด้วย

เมื่อราว พ.ศ. 1500 พวกขอมได้แผ่อาณาเขตมาถึงดินแดนของไทยซึ่งตั้งอยู่ริมทางน้ำยม แลได้ปกครองเมืองเซเลียง และเมืองสุโขทัย ในคราวนั้น พวกไทยคงได้ศึกษาอักษรขอมหัดอันเป็นอักษรสำคัญที่ใช้ในทางราชการบ้านเมือง จึงแปลงตัวอักษรเดิมของไทยมาเป็นรูปคล้ายตัวอักษรขอมหัดเหมือนอย่างพวกไทยที่มาตั้งภูมิลำเนาอยู่ในประเทศพม่า มีพวกเงี้ยวเป็นอาทิก็ได้เอาอย่างอักษรพม่าบางตัวมาใช้เขียนภาษาของตน ซึ่งจะได้อธิบายใน “ประวัติอักษรไทยเหนือ”

ภายหลังตั้งแต่พระเจ้าศรีอินทราทิตย์ประกาศตั้งกรุงสุโขทัยเป็นอิสระเมื่อราว พ.ศ. 1800 อำนาจของขอมในสยามประเทศอ่อนลง พระเจ้าแผ่นดินในราชวงศ์พระร่วงกรุงสุโขทัยมีพระราชประสงค์จะให้ราษฎรพื้นเมืองเลิกประพฤติตามธรรมเนียมขอม และคงจะได้ให้เลิกใช้ภาษาเขมรในทางราชการแลกลับใช้ภาษาไทยเดิมอีกด้วย

ครั้นถึงรัชกาลพระเจ้ารามคำแหงมหาราช หรือซึ่งเรียกในศิลาจารึกว่าพ่อขุนรามคำแหง พระองค์ทรงพระดำริเห็นว่าอักษรซึ่งพวกไทยได้แบบอย่างมาจากมอญ ไม่สะดวกแก่การเขียนภาษาไทย ถ้าใช้ต่อ ๆ ไป กลัวจะเป็นการขัดข้องเนื่อง ๆ ทั้งการที่จะใช้อักษรขอมล้วนไม่เป็นการสมควร เพราะเมืองสุโขทัยก็เป็นอิสระขึ้นแล้ว พ่อขุนรามคำแหงจึง “หาใคร่ใจในใจ แลใส่

ลายสือไทยนี้” ตามพระองค์เล่าไว้ในศิลาจารึก ซึ่งข้าพเจ้าได้กล่าวมาแล้วข้างต้น แต่สังเกตเห็นว่า การที่พ่อขุนรามคำแหงใส่ลายสือไทยนั้น ดูเหมือนได้เอาอักษรหวัดของขอมซึ่งพวกไทยเปลี่ยน แลใช้เขียนภาษาไทยมาแก้ไขให้ดีขึ้นเท่านั้นเป็นสำคัญ คือ รูปสัณฐานตัวอักษรของพระองค์คล้าย รูปสัณฐานของอักษรขอม ซึ่งจะอธิบายต่อไปอย่าง 1 อีกอย่าง 1 วิธีใช้ตัวพยัญชนะแทนไม้ผัด คือใช้ตัวพยัญชนะ 2 ตัวเรียงกัน ตัวหน้าเป็นตัวสะกด ตัวหลังเป็นไม้ผัดนั้น นั่นก็เป็นวิธีของขอม เหมือนกัน เช่น กณ อ่านว่า กัน เป็นต้น

การแก้ไขอักษรหวัดของขอม พ่อขุนรามคำแหง ทรงกระทำได้เป็นผลสำเร็จ ดังอธิบาย ต่อไปนี้ คือ

ประการ 1 รูปสัณฐานของอักษรขอม พระองค์ได้เปลี่ยนแปลงให้สะดวกยิ่งขึ้นแก่ผู้เขียน จะยกตัวเป็นตัวอย่าง คือ เส้นผมบนตัวอักษร (หนามเตย) ซึ่งเป็นเครื่องประดับ ไม่มีประโยชน์ ในการอ่านหนังสือ พ่อขุนรามคำแหงได้ยกเลิกบ้าง เช่น ตัวขอม 𑀓 เปลี่ยนเป็น 𑀔 ได้ทำให้ ประจบกับตัวอักษรบ้าง เช่น 𑀕 เปลี่ยนเป็น 𑀖 หนึ่ง ตัวขอมที่จำเป็นจะต้องขีด 2 เส้น หรือ 3 เส้น พ่อขุนรามคำแหงได้เปลี่ยนรูปให้เขียนได้ด้วยเส้นเดียว เช่น ตัวขอม 𑀗 เปลี่ยนเป็น 𑀘 ตัวขอม 𑀙 เปลี่ยนเป็น 𑀚 ตัวขอม 𑀛 เปลี่ยนเป็น 𑀜 ตัวขอม 𑀝 เปลี่ยนเป็น 𑀞 ตัวขอม 𑀟 เปลี่ยนเป็น 𑀠 ๑๑-ดังนี้ เป็นต้น การเปลี่ยนรูปอักษรขอมดังที่กล่าวมานี้ เป็นแต่จัดตัวอักษรไทยให้เขียนได้ สะดวกง่าย และเร็ว ยิ่งกว่าตัวอักษรขอมเท่านั้น

ประการ 2 วิธีเขียนอักษรขอม เวลาที่พยัญชนะ 2 ตัวมาเรียงกัน ต้องเขียน 2 ตัวนั้น เป็น สังโยคคือ ซ้อนกัน เช่น 𑀓 𑀔 เป็นต้น เป็นวิธีมาแต่อินเดีย พ่อขุนรามคำแหง ทรงเห็นว่า การเขียนเช่นนั้นเป็นการยาก เพราะตัวพยัญชนะ ที่ตามนั้นต้องแปลงรูปเป็นตัวย่อ (ภาษาเขมรเรียกว่าเซิง) แลบางตัวมีรูปย่อผิดกับรูปตัวปรกติมาก เช่น 𑀓 (๕) หรือ 𑀔 (๕) เป็นต้น เป็นการลำบากแก่นักเรียน พระองค์จึงได้เปลี่ยนวิธีเขียนพยัญชนะของขอมนั้นเสีย และ เมื่อเวลาพยัญชนะ 2 ตัว สังโยคกัน พระองค์ทรงแก้ไขให้เขียนเรียงกันเป็นลำดับไป เช่น ปลา, ณฑ ๗๗ หนึ่ง สระ อี อี ซึ่งขอมใช้บนตัวพยัญชนะแลสระอุ อุ ได้ตัวพยัญชนะนั้น พ่อขุนรามคำแหง ได้เลิกใช้ตามแบบขอม แลเขียนเรียงไปข้างซ้ายตัวพยัญชนะ เหมือนสระ แลไม้มะลาย ๑

การเรียงตัวสระแลพยัญชนะดังกล่าวมานี้ เป็นการจัดอักษรไทยให้สะดวกขึ้นเหมือนกัน วิธีเรียงตัวอักษรของพ่อขุนรามคำแหง คล้าย ๆ วิธีเรียงตัวอักษรของฝรั่ง ผิดแต่ที่ของฝรั่งใช้เรียง สระไว้ข้างขวาตัวพยัญชนะ แต่ในศิลาจารึกของพ่อขุนรามคำแหง สระบางตัวอยู่ข้างขวา เช่น สระ ๑ บางตัวอยู่ข้างซ้าย เช่น สระ อี อุ เอ เป็นต้น

ประการ 3 ภาษาเขมร ภาษามอญ ทั้ง 2 ภาษานี้ พุคไม่มีเสียงสูง เสียงต่ำ ไม่ต้องใช้เครื่องหมายวรรณยุกต์ต่าง ที่แรกพวกไทยเอาตัวอักษรมอญมาใช้เขียนภาษาไทย แลไทยเมืองสุโขทัยเอาตัวอักษรขอมหวัดมาปนกับตัวอักษรที่ใช้มาแต่เดิมนั้น ก็ยังไม่ได้คิดหาวิธีใช้เครื่องหมายสำหรับทำให้ผู้อ่านเห็นว่า คำต่าง ๆ ที่มีจำนวนสระแลพยัญชนะเท่ากัน อ่านเป็นเสียงสูงต่ำกว่ากันอย่างไร เช่น เขา, เข่า, เข้า, เสือ, เสือ, เสือ เป็นต้น แม้ทุกวันนี้อักษรไทยเหนือก็ยังไม่ใช้เครื่องหมายหรือวรรณยุกต์ เช่น ไม้เอก ไม้โท เป็นต้น อย่างของอักษรไทยกลาง

เครื่องหมายวรรณยุกต์ของอักษรไทยกลางนี้ พ่อขุนรามคำแหงเห็นจะเป็นผู้แรกที่คิดขึ้น เพื่อให้ออกเสียงได้ชัดเจนเท่ากับการพูดของคนไทย ในศิลาจารึกของพ่อขุนรามคำแหงมีใช้เครื่องหมายวรรณยุกต์อยู่ 2 อย่าง คือ ไม้เอก กับ กากบาท

การเปลี่ยนแปลงแก้ไขของพ่อขุนรามคำแหงที่กล่าวมานี้ พวกไทย ซึ่งตั้งอยู่ริมลำน้ำยมกับแม่น้ำเจ้าพระยา ได้ยอมรับเห็นว่าดีแลเอาไปใช้ทั้งหมด เว้นแต่วิธีเรียงสระอย่างเดียวกันนั้น คือในแผ่นดินพระยาฤาไทยธรรมราชา บรรดาศิลาจารึกภาษาไทย กลับใช้สระ อี อี บนตัวพยัญชนะ สระ อุ อุ ได้ตัวพยัญชนะ ตามแบบโบราณ นอกนั้นลักษณะตัวอักษรก็ดี วิธีเรียงตัวพยัญชนะกับวิธีใช้เครื่องหมายวรรณยุกต์ก็ดี ได้คงตามแบบที่พ่อขุนรามคำแหงทรงพระราชดำริจัดขึ้นทั้งนั้น

แม้ว่าพ่อขุนรามคำแหงจะไม่ได้เป็นผู้ทรงประดิษฐ์ตัวอักษรไทยขึ้นโดยอัตโนมัติก็ดี ถึงกระนั้นการที่พระองค์ได้ทรงแก้ไขตัวอักษรของชาวเมืองสุโขทัยให้เรียงเป็นแนวเดียวกันได้นั้นเป็นการสำคัญยิ่ง แลควรที่ชาวสยามในปัจจุบันนี้จะรู้สึกพระคุณ และมีความเคารพนับถือที่พระองค์ได้ทรงจัดแบบอักษรไทยให้สะดวกขึ้น ข้อนี้ให้มาก อนึ่ง ในสยามประเทศทุกวันนี้การคิดแบบเครื่องพิมพ์ดีดแลการพิมพ์หนังสือได้เจริญรุ่งเรืองเป็นประโยชน์ยิ่งในวิชาความรู้แลทางราชการ นับว่าเพราะพ่อขุนรามคำแหงได้ทรงพระราชดำริเปลี่ยนรูปอักษรขอม แลเรียงพยัญชนะเป็นแนวเดียวกันได้สะดวก ส่วนบรรดาประเทศที่ยังใช้วิธีซ้อนตัวพยัญชนะ เช่น ประเทศเขมร และประเทศลาว การพิมพ์หนังสือของประเทศเหล่านั้นเป็นการยาก ไม่สู้จำเริญ แลยังไม่มีผู้ใดในชนชาตินั้น ๆ ได้คิดจะออกแบบเครื่องพิมพ์ดีดสำหรับตัวอักษรของตนเอง

ตัวอักษรไทยที่เกิดขึ้นในเมืองสุโขทัยได้แพร่หลายไปในประเทศที่ใกล้เคียงติดต่อกัน คือในแดนลานช้างลานนาไทย แลที่สุดในสยามประเทศฝ่ายข้างใต้ คือ กรุงศรีอยุธยา แต่ในสมัยกรุงสุโขทัยยังเป็นราชธานีของสยามประเทศ แต่ภายหลังมาในแดนลานช้าง ตัวอักษรไทยสุโขทัยได้เปลี่ยนเป็นตัวอักษรลาว ซึ่งใช้อยู่ในเมืองเวียงจันทน์ เมืองหลวงพระบาง

“ ในสยามประเทศฝ่ายใต้ (หมายถึงภาคกลางเดิมนี่) ตั้งแต่พระเจ้าอู่ทองตั้งอาณาจักรเป็นอิสระ กับสร้างพระนครศรีอยุธยาเป็นราชธานีเมื่อปี พ.ศ.1893 ชาวสยามเอาแบบอักษรไทยสุโขทัยมาใช้ต่อ ๆ มา จนเกิดมีแบบอักษรไทยซึ่งใช้กันอยู่ทุกวันนี้ จารึกหนังสือใด ๆ ที่เป็นอักษรไทยครั้งกรุงเก่ายังเป็นราชธานี เหลือน้อยเต็มที ก่อนแผ่นดินพระเจ้าทรงธรรมเกือบจะหาไม่ได้ทีเดียว”

“ลักษณะตัวอักษรไทย ครั้งแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ไม่แปลกกับตัวอักษรไทยปัจจุบันนี้นัก แลตัวอักษรไทยครั้งกรุงเก่าก็แปลกกับตัวอักษรไทยสมัยสุโขทัยเพียง 2-3 ตัวเท่านั้น เช่นตัว ฅ เปลี่ยนเป็น ก. ตัว ฌ เปลี่ยนเป็น ข. ตัว ฌ เปลี่ยนเป็น ท. แลที่สุดตัว ฌ เปลี่ยนเป็น ม. นอกนั้นตัวอักษรไทยครั้งกรุงเก่า แลกรุงรัตนโกสินทร์เหมือนตัวอักษรของพ่อขุนรามคำแหงทั้งนั้น

ตัวอักษรไทย เสมือนอาลักษณ์ที่เป็นผู้ชำนาญในการเขียนหนังสือ เขียนได้หลายอย่าง นอกจากตัวธรรมดาที่เป็นเจ้าของตัวพิมพ์ แลตัวอักษรซึ่งใช้เขียนสำเนาแลความบันทึกต่าง ยังมีอีกชนิดหนึ่งที่สำคัญ คือ “อักษรไทยย่อ” อักษรไทยย่อนี้ มีตัวอย่างตั้งแต่แผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์มหาราช แลครั้งนั้นดูเหมือนจะใช้ในทางราชการ มีหลักฐาน คือ หนังสือสัญญาระหว่างสยามประเทศ กับประเทศฝรั่งเศส เมื่อ พ.ศ. 2231”

ต่อไปจะแจกลูกแม่บทในข้อ 2 ที่ว่า

“การจัดลำดับตัวอักษรก็คล้ายกัน คือ เอาสระไว้ก่อนแล้วถึงพยัญชนะ และจัดเป็นวรรค ๆ เรียงกันตามลำดับฐาน (ที่เกิดของอักษร) คือ คอ เพดาน ปุ่มเหงือก ฟัน และริมฝีปาก”

จะว่าถึงฐานที่เกิดของอักษร (พยัญชนะก่อน) การที่จะเข้าใจนั้น เราต้องลองทำดูไปด้วย คือว่าเสียงพยัญชนะนั้นได้แก่ ลม ที่เราปล่อยออกมาจากลำคอ แล้วให้ลมนั้นกระทบอวัยวะส่วนหนึ่งส่วนใดของปาก บางทีก็ใช้อวัยวะบางส่วนของปากบังคับที่เราปล่อยออกมานั้น เช่น เราหุบปากเสีย แล้วปล่อยลมให้ดันออกมาทางริมฝีปาก จนริมฝีปากเปิด ลมพุ่งออกอย่างแรง ท่านก็จะได้เสียง ป ท่านลองทำดู ท่านจะทำวิธีอื่นใดได้เสียง ป นอกจากที่กล่าวแล้วไม่ได้เลย เพราะฉะนั้น เราจึงว่า ริมฝีปากเป็นฐานที่เกิดของตัว ป ถ้าเราจะใช้คำศัพท์ให้หรูหราตามคำบาลี ก็ว่า “โอฏฐะ” หรือ “โอฏฐา” ส่วนฐานที่เกิดนั้น เรียกว่า “ฐานกรณ์”

ภาษาไทยเราไม่ค่อยจะวุ่นวายเรื่องฐานกรณ์นัก ไม่เหมือนบาลีหรือสันสกฤต ฐานกรณ์เป็นเรื่องสำคัญมาก และเกี่ยวข้องกับการเขียนด้วย จะได้กล่าวต่อไปข้างหน้า เสียงไทยเราตัว ค กับ ฅ ก็ออกเสียงเหมือน ๆ กัน คือเอาลิ้นกดที่ปุ่มเหงือกแล้วปล่อยลมออกไป พร้อมกับหกลิ้นออก แต่ในภาษาบาลีนั้น ตัว ก ต้องเอาลิ้นกดที่ปุ่มเหงือก แล้วปล่อยลม พร้อมกับหกลิ้น เขาเรียกว่า

เกิดที่ปุ่มเหงือก เรียกตามศัพท์ว่า “มูทธะ” หรือ “มูทธา” ส่วนตัว ต นั้นเกิดจากลิ้นกดที่โคนฟัน ปล่อยลมพร้อมหกลิ้น เรียกว่า เกิดจากฟัน หรือ “ทันตชะ” หรือ “ทันตชา”

เรียนตอนนี้ต้องให้เข้าใจจริง ๆ จะรีบจำอ่านไปพรวด ๆ ไม่ได้ หรือจะทำสั้นห้วน ร้องเบื้อจังกี้ไม่ได้ ยิ่งผู้ที่เรียนบาลีแล้ว ตอนนี้ นับเป็นหัวใจทีเดียว

ในเรื่องฐานกรณ์ หรือที่ฐานที่เกิดนี้สำหรับภาษาไทยนั้น มีทำพินยอยู่อย่างหนึ่งคือทำให้พูดไม่ชัด เช่น พุด ร เป็น ล เท่านั้นเองไม่ได้เกี่ยวกับเรื่องการสะกดตัวอย่างบาลีสันสกฤต

ที่นี้ดูการจัดวรรคพยัญชนะไทย ก็จะเห็นว่าจัดตามแบบบาลีเพลง เริ่มจากข้างในสุดออกมาข้างนอกสุด คือ เริ่มจากเสียงออกมาคั่งอยู่ที่ลำคอ ได้แก่ ก ข ค ฌ ง พวกนี้เรียกว่า “กัมมฐะ” หรือ “กัมมฐา” การออกเสียงตัวพยัญชนะก็เหมือนกัน ผิดอยู่นิดหนึ่ง ที่เราออกเสียง กอ ขอ บาลีออกเสียง กะ ขะ แต่ว่าไทยโบราณ ไม่ได้ออกเสียง กอ ขอ คอ คอ ฌอ งอ อย่างเดี๋ยวนี้ แต่ออกเสียงว่า กอ ข้อ ขอ ค้อ คอ ฌေး งอ

การที่กล่าวว่า ตัวอักษรไทย คือ สระ และพยัญชนะ ของเรามีรากเง้ามาจากภาษาบาลีและสันสกฤต ก็มีเหตุผลดังได้กล่าวมาแล้ว ข้อนี้สำคัญมาก เพราะทำให้เกิดผลสืบเนื่องมาอีกหลายอย่าง เช่นว่า ทำให้มีคำบาลีและสันสกฤตเข้ามาปนในภาษาไทยมากกว่าภาษาอื่น และอาจกล่าวได้อีกว่าภาษาไทยขยายตัวโดยกำลังของภาษาบาลีและสันสกฤต

แม่บท

ที่นี่จะรู้แม่บทเรื่องต่อไป คือ เรื่องสระ ในอักขรวิธีว่าดังนี้

สระ

รูปสระ

ข้อ 5 รูปสระในภาษาไทยนั้นแปลกออกไปจากภาษาบาลี และสันสกฤต และภาษาอื่น ๆ ที่ถ่ายแบบมาด้วยกัน คือภาษาเหล่านั้นมีรูปสระเป็น 2 ชนิด ใช้เขียนโคด ๆ ชนิดหนึ่ง ใช้ประสมกับพยัญชนะอีกชนิดหนึ่ง แต่ในภาษาไทยมีรูปสระที่ใช้ประสมกับพยัญชนะอย่างเดียว เมื่อต้องการจะเขียนโคด ๆ ก็เอาตัว “อ” ซึ่งจัดไว้ในพวกพยัญชนะประสมเข้า ออกเสียงเช่นเดียวกับสระเปล่า เช่น อา อุ เอ เป็นต้น เว้นแต่สระ ฤ ฦ ฦ 4 ตัวนี้เขียนโคด ๆ ได้ ประสมกับพยัญชนะก็ได้ เช่นเดียวกับภาษาอังกฤษ และรูปสระนั้นบางทีก็ใช้รูปเดียวเป็นสระหนึ่ง บางทีก็ใช้หลายรูปเป็นสระหนึ่ง มีต่างกัน 26 รูป ดังต่อไปนี้

แจกลูก

ตอนนี้มีความสำคัญอยู่มาก นักเรียนเรียนตอนนี้ซ้ำ ๆ กันตั้งแต่ ม.ศ.1 ถึง ม.ศ.3 ก็ยังไม่ค่อยเข้าใจ ครูเองขนาดจะสอบ ป.ม. ก็ยังไม่ค่อยเข้าใจ (อย่าถือโทษ ที่กล่าวดังนี้เพราะข้าพเจ้าเองก็เพิ่งจะเข้าใจเมื่อจะสอนคนอื่นเขา) ที่นักเรียนจำกันได้ ก็เฉพาะที่ว่าสระในภาษาไทยมี 21 รูป แต่บางคนถ้าถูกถามว่า รูปสระ กับ เสียงสระ ต่างกันอย่างไร ก็ตา้าง บอกไม่ถูก เพราะว่าเรียนไวยากรณ์แต่เพียงเดิน ๆ

รูปสระ ก็คือ รูปร่างของมัน เช่น - รูปร่างเหมือนคิ้วเทพืออย่างนี้เรามีชื่อเรียกว่า ฟินท์อิ รูปร่างเช่นนี้ ถ้าเราเห็นให้ออกเสียง อิ ฟินท์อิ คือชื่อของรูป ฟินท์อิ นี้ออกเสียงว่า อิ เพราะฉะนั้นสระมีรูป กับมีเสียง (ฟินท์อินี้ ในมูลบทบรรพกิจ เขียน ฟินอิ)

คำว่า ฟินท์ นี้แปลว่า หยาดน้ำ จุด รูปร่างเล็ก ๆ ลายแต้มสีที่หน้าผาระหว่างคิ้ว เราเอามาใช้เรียกรูปสระอิ แต่ถ้าเขียน ฟินท์ (คือ ทุ ไม่การันต์) ก็แปลว่า จุดที่ใส่ไว้ได้พยัญชนะ เพื่อแสดงว่า ตัวนั้นเป็นตัวสะกด หรือตัวกล้ำ

ให้ท่านสังเกตไว้อีกอย่างหนึ่งว่า ชื่อเรียกรูปสระนั้นเราใช้คำไทยบ้าง ใช้คำสันสกฤตบ้าง เช่นรูปสระนี้ ะ เรียกวิสัญชนีย์ (วิสรรชนีย์) ในมูลบทบรรพกิจเรียก “นมนางทั้งกู” ตั้งชื่อดีแท้ ๆ เสียขายที่เราไปนิยมเรียกวิสรรชนีย์กันเสียหมด แต่รูป ำ นี้เรียกว่า ลากข้าง ดังนี้เป็นต้น

ในแม่บทข้อ 5 บอกให้ทราบว่า สระภาษาไทยนั้นจะต้องเขียนรวมกับพยัญชนะเสมอ เขียนเฉพาะรูปสระไม่ได้เสียที่ออกเป็นเสียงสระก็ต้องมีตัว อ ให้สระเกาะ เช่น จะเขียน อี บัดอีโรย อุบาย เอกา อย่างนี้ต้องมี อ ให้เกาะ แต่ในภาษาบาลีหรือสันสกฤต หรือภาษาเขมร เขาเขียนสระได้เลย ไม่ต้องมีตัว อ เช่น อุบาย ก็เขียน ุบาย เอกา ก็เขียน ะ กา

สระที่เขียนโดยตัวของมันเอง เช่น ุบาย ดังนี้เข่าว่า อุ เป็นสระลอย ส่วนที่ประสมกับพยัญชนะ เช่น คุ อย่างนี้เขาเรียกว่า สระจม และรูปของสระจมนี้ ถูกตัดออกเสียบางส่วนในภาษาไทยไม่มีสระลอย (ยกเว้น ฤ ฦ ฦ ซึ่งลอยได้) และเมื่อรวมพยัญชนะรูปสระก็คงเดิม ไม่เปลี่ยนแปลง การที่เราคิดใช้สระ โดยไม่เอาอย่างภาษาบาลี คือไม่มีสระลอยนี้ นับว่าเป็น “ความเก่ง” ของผู้คิดเขียนคำไทย เพราะถ้าเอาอย่างบาลี หรือเอาอย่างเขมร การเขียนจะยุ่งยากมาก การพิมพ์หนังสือของเรา ก็คงจะยังล้าหลังแบบเขมร

ภาษาอังกฤษสระก็มีสระลอย แต่จะลอยหรือจม รูปสระของเขาไม่เปลี่ยนแปลง

ตัว ฤ ฦ ฦ ฦ สี่ตัวนี้เสียงเหมือนมีตัว ร ล รวมอยู่คือ วี วี ลี ลี ในภาษาสันสกฤต เขาจัดเป็นสระ ภาษาบาลีไม่มีสระทั้งสี่ตัวนี้ การที่เราเอาตัว ฤ ฦ ฦ ฦ มาใช้นั้น แสดงว่าภาษาสันสกฤตก็มีอิทธิพลต่อภาษาไทยไม่น้อย

ชื่อรูปสระ 21 รูปนั้น เก่ากับใหม่เรียกต่างกันบ้างดังต่อไปนี้

- ะ วิสรรชนีย์ มุลบทเรียก วิสฺสนชนีย์ หรือ นมนางทั้งคู่
- า ลากช้า
- เ พินทุ หนังสือเก่าเขียน พินอิ
- เ ไม้คัด ไม้หันอากาศ มุลบทเรียก หางกั้งหัน อีกชื่อหนึ่ง
- เ ไม้ไต่คู้ เลข ๘ ก็เรียก ในจินดามณีเรียก ไม้ตายคู้
- เ ฝนทอง (เขียนบทพินทุอิ เป็น อี) มุลบทเรียก มุสิกพันธุ์
- “ ฟินหนู
- เ นิคหิต หรือ นฤคหิต ให้สังเกตว่า ต้องเป็นจุดกลาง อ่านออกเสียง อัง
- เ ดินเหยียด มุลบทเรียก ลากดินอุ
- เ ตีคู้ มุลบทเรียก ลากดินอุ
- เ ไม้หน้า
- เ ไม้ม้วน
- เ ไม้มลาย
- เ ไม้โอ
- อ ตัวอ ตัวนี้แปลก คือว่า เราจัดเข้าเป็นพยัญชนะ และเป็นรูปสระด้วย
- อ ตัวยอ นี่ก็เป็นทั้งพยัญชนะ และรูปสระ
- อ ตัววอ เป็นสองอย่างเหมือนตัวยอ
- อ ตัววี
- อ ตัววีอ
- อ ตัวลี
- อ ตัวลือ

แจกลูกอักษรวิธี

แม่บท

รูปพยัญชนะ

ข้อ 10 รูปพยัญชนะไทยมี 44 ตัว คือ

ก ข ฃ ค ฅ ฉ ฐ

ด ฒ ซ ฌ ญ

ณ ฎ ฐ ฑ ฒ ณ

ด ต ถ ท ธ น

บ ป ผ ฝ พ ฟ ภ ม

ย ร ล ว ศ ษ ส ห พ อ ฮ

พยัญชนะ ที่มีเสียงซ้ำกัน มีชื่อกำกับอยู่ด้วย เพื่อให้ฟังรู้ว่าตัวไหนแน่ แต่ชื่อนั้นเรียกกันต่าง ๆ ตามลัทธิอาจารย์ ในที่นี้จะเลือกเรียกตามที่ชอบ ดังนี้

ข (ข้อง) ข เขตต์ (เพราะเดิมเขียน “เขตร”) ค ควาย ค กัณฐา (เพราะเดิมเขียน กอ) ฌ ระฆัง ช ช้าง ฌ เณอ (ต้นไม้) ญ หญิง ฎ ฐฎา ฏ รกชฎ ฐ ฐาน ท มณโฑ ฒ ผู้เฒ่า ณ เณร ค เด็ก ต เต่า ถ ถุง ท ทหาร ธ ธง น หนู พ พาน ภ สำเภา ย ยักษ์ ร เรือ ล ลิง พ จูฬา (ปิ่น) (ตัว ร นี้เสียงผิดกับ ล แต่มักจะเรียกปนกัน จึงตั้งชื่อไว้เพื่อให้รู้จัก)

แจกลูก

ในชั้นต้น ท่านควรจับใจความว่า พยัญชนะไทยนั้นอาจารย์ท่านแบ่งเป็น รูป กับเป็น เสียง รูปนั้น 44 แต่เสียงมีซ้ำกัน คือ

ข ข ตัว ข เลิกใช้แล้ว

ค ค ฌ ตัว ค เลิกใช้

ช ฌ

ญ ย

ค ฎ

ต ฏ

ถ ฐ

ท ฑ ฒ

ณ น

พ ภ

ล พ

ศ ษ ส

ดังได้กล่าวข้างต้นว่า การออกเสียงพยัญชนะของไทย ไม่ได้คำนึงถึงฐานที่เกิด เพราะฉะนั้นเสียง ต กับ ฎ จึงไม่มีอะไรผิดกัน แต่ในทางภาษาบาลีทั้งสองตัวนี้ที่เกิดต่างกัน ฎ เกิดที่ปุ่มเหงือก (มูทระ) ส่วน ต เกิดที่ฟัน (ทันตระ) เสียงไม่เหมือนกัน แต่เราออกเสียงเหมือนกัน

ให้สังเกตว่า เราจัดตัวพยัญชนะเป็นพวก ๆ (วรรค) เช่นเดียวกับบาลี เป็นการแสดงให้เห็นชัดเจนว่าในการคิดตัวอักษรไทยนั้น สำหรับเสียงตัวพยัญชนะเราเอาบาลีเป็นครู แต่ว่ารูปเราคิดเอง โดยดัดแปลงจากรูปภาษาบาลี และภาษาใกล้เคียง

โดยที่เรารับเอาลัทธิพราหมณ์เข้ามา ภาษาสันสกฤตจึงติดเข้ามาด้วย แปลว่าเราเอาแบบภาษาบาลีและสันสกฤต เข้ามาทั้งหมด แล้วก็เพิ่มตัวพยัญชนะขึ้นใหม่เพื่อให้ครบตามเสียงที่ใช้ในภาษาของเรา

การเพิ่มตัวอักษรขึ้นต้องมีสาเหตุแน่ แต่บางตัวเราไม่รู้ว่าทำไมจึงเพิ่ม เท่าที่อาจารย์ทางภาษาได้พิจารณากันมาพอจะรวบรวมสาเหตุได้ดังต่อไปนี้

ข ค ไม่ทราบแน่ชัด ตัว ข นี้มีปรากฏในศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหงแล้ว

ช เพิ่มขึ้น เพราะต้องให้คู่กับ ส ซึ่งเป็นเสียงอักษรสูง

ฎ ตั้งขึ้นเพื่อแทน ท และเพื่อใช้ในเสียงไทย ซึ่งเดิมในบาลีสันสกฤตเป็น ฏ ตัว ท นี้ในบาลีสันสกฤตนั้นออกเสียงเป็น ค ยังคงติดมาในภาษาไทย เช่น บัณฑิตย์ (บัน-คิต) เมื่อตัว ท เราออกเสียงเป็น ท เสียแล้ว เสียง ท (ค) เดิมก็ขาดไป เราจึงเพิ่ม ฎ ขึ้น อีกประการหนึ่งเดิมในบาลีสันสกฤต เช่น ฎีกา ปิฎก กรกฎ เรามาดูออกเสียง ฎ เป็น ค หหมด จึงได้ตั้งตัว ฎ ขึ้น

ค มีเหตุเช่นเดียวกับการเพิ่ม ฎ คือ ท ในบาลีนั้นออกเสียงเป็น ค ท่านอาจสงสัยว่าก็ใช้ ค เสียตัวเดียวไม่ได้หรือนี่ ก็เป็นเพราะเดิมตัว ท กับ ท นี้มีฐานที่เกิดต่างกัน การใช้สะกดการันต์ ก็ต่างกัน เราจึงต้องมีทั้ง ฎ และ ค ที่ว่า ท ออกเสียง ค นั้นเช่น ทุกข เขาออกเสียงเป็น คุกขะ เมื่อเราเอา ท มาออกเสียงเป็น ท เสียง ค เดิมก็หายไป เราจึงเพิ่ม ค ขึ้นนอกจากนั้น คำเสียง ค ในภาษาเดิม เมื่อเราเอาใช้ในภาษาของเรา เราออกเสียงเป็น ค เช่น ตารา เราใช้ คารา ตาปส เป็น คาบส เป็นต้น

บ ตัว พ ในบาลีของเขาก่อเสียงเป็น บ เช่นเขียน พุทธ ออกเสียงเป็น บุทธะ เมื่อเราเอาตัว พ มาใช้ เราออกเสียงเป็น พ เราจึงเพิ่มตัว บ แทนเสียงที่ขาดไป นอกนั้นตัว ป ในคำบาลีเมื่อเราเอามาใช้ เรามักเอา บ แทน เช่น ปารมี เราใช้ บารมี ปรม (ประมะ) เป็น บรม ปาล เป็น บาล (ที่คงเดิมก็มี เช่น ปณญา คงใช้ ปัญญา)

ฟ ผ เพิ่มเพื่อให้ครบเสียงที่เราจำเป็นใช้

อ ของบาลีเป็นสระ อะ ของเราจัดไว้ทั้งพยัญชนะและรูปสระ เราตั้งขึ้นไว้สระเกาะ และอ นี้เป็นตัวกลางอยู่กับตัวอะไร ก็เป็นเสียงตัวนั้น เช่น อา กอ รอ หอ เป็นต้น

ฮ ตั้งให้คู่กับ ห ซึ่งเป็นอักษรสูง

คั้งนี้นักปราชญ์ทางภาษาเก่า ๆ ของไทยเรา (เป็นใครไม่ทราบ) ควรได้รับความสรรเสริญ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประเทือง คล้ายสุบรรณ ได้กล่าวถึงการอ่านเขียนคำไทยในเรื่อง
พื้นฐานการอ่านเขียนคำไทยว่า

พื้นฐานการอ่านเขียนคำไทย

การอ่านเขียนถ้อยคำภาษาให้ถูกต้อง เป็นพื้นฐานเบื้องต้นที่สำคัญของการใช้ภาษา การเขียนอ่านที่ถูกต้องจะทำให้การใช้ภาษาได้ผลสมบูรณ์ คำที่เขียนหรืออ่านผิดอาจทำให้ความหมายในการสื่อสารผิดไป เสียความไป หรืออย่างน้อยก็แสดงให้เห็นถึงความอ่อนด้อยสติปัญญาของผู้ใช้ภาษา ซึ่งทำให้ผู้ใช้ภาษาคูค้ายค่าลงไป

ภาษาไทยของเรามีลักษณะพิเศษ ที่มีพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ใช้มาก ทำให้เราสามารถเขียนอ่านคำเสียงต่าง ๆ ได้หลากหลายและไพเราะ นอกจากนี้เรายังนำคำภาษาอื่นเข้ามาใช้ปะปนอยู่มาก ทำให้มีอักษรวิธีหรือการเขียนสะกดการันต์คำต่าง ๆ หลายรูปแบบเป็นปัญหาในการเขียนอ่านอยู่บ้าง ในภาษาไทยของเรามีคำพ้องรูป พ้องเสียง และการเขียนการอ่านคำตามความนิยมอยู่ด้วย ฉะนั้นต้องอาศัยความเข้าใจหลักเกณฑ์ในเรื่องเหล่านี้ คือเข้าใจธรรมชาติของภาษาไทย อักษรไทย และสาเหตุที่ทำให้การเขียนคำไทยผิดไปได้ง่าย ๆ เป็นพื้นฐาน ประกอบการฝึกฝนปรับปรุงแก้ไข ซึ่งจะช่วยให้เขียนอ่านคำไทยถูกต้องแม่นยำ นำไปใช้ภาษาได้ผลดีต่อไป

ลักษณะเฉพาะของภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นภาษาตระกูลคำโดด (Isolationg Language) คือ ภาษาที่นำเอาคำเดิมเป็นคำ ๆ มาเรียงเข้าเป็นวลี ประโยค จนได้เป็นใจความมีความหมายต่าง ๆ ในรูปเดิมของคำไม่เปลี่ยนแปลง ลักษณะที่สำคัญของภาษาไทย มีดังต่อไปนี้

1. ภาษาไทยมีตัวอักษรและอักษรวิธีเป็นของตนเอง ภาษาไทยมีตัวหนังสือเขียนเป็นของตนเอง นับแต่พ่อขุนรามคำแหงมหาราช ทรงประดิษฐ์ขึ้นตั้งแต่ พ.ศ. 1826 และมีวิธีการเขียนหนังสือเป็นแบบอย่างของตนเอง ที่ได้วิวัฒนาการเป็นลำดับมาจนถึงปัจจุบัน ตัวอักษรของไทยที่มีใช้อยู่ในปัจจุบัน คือ

1.1 พยัญชนะ หรือตัวอักษรแทนเสียงแปร มี 44 ตัว ซึ่งมีชื่อเรียกต่าง ๆ กัน เพื่อให้ไม่
ให้สับสนเรื่องเสียงที่ซ้ำกันบางเสียง ดังนี้

ก - ไก่	ข - ไข่	ช - ชวด	ค - ควาย	ค - คน
ฌ - ระฆัง	ง - งู	จ - จาน	ฉ - ฉิ่ง	ช - ช้าง
ซ - โซ่	ฌ - เหมอ	ญ - หญิง	ฎ - ซฎา	ฏ - ปฎัก
ฐ - ฐาน	ฑ - มณโฑ	ฒ - ผู้เฒ่า	ณ - เณร	ด - เด็ก
ต - เต่า	ถ - ถุง	ท - ทหาร	ธ - ธง	น - หนู
บ - ใบไม้	ป - ปลา	ผ - ผึ้ง	ฝ - ฝา	พ - พาน
ฟ - ฟัน	ภ - สำเภา	ม - ม้า	ย - ยักษ์	ร - เรือ
ล - ลิง	ว - แหวน	ศ - ศาลา	ษ - ฤาษี	ส - เสือ
ห - หีบ	ฬ - จูฬา	อ - อ่าง	ฮ - นกฮูก	

1.2 สระ หรือตัวอักษรแทนเสียงแท้ มี 21 รูป ซึ่งมีชื่อเรียกต่าง ๆ ดังนี้

ะ - วิสรรชนีย์	า - ลากข้าง	ิ - พินทุอิ
ั - ฝนทอง	“ - ฟันหนู	◌ - นฤคหิตหรือหยาดน้ำค้าง
ุ - ดินเหยียด	ู - ดินอุ้	◌ - ไม้ผัดหรือหันอากาศ
◌ - ไม้ไต่คู้	เ - ไม้หน้า	โ - ไม้โอ
ไ - ไม้ม้วน	ใ - ไม้มลาย	ย - ด้วยอ
ว - ตัววอ	อ - ตัวออ	ฤ - ตัวรี
ฤฯ - ตัวรือ	ฦ - ตัวลี	ฦฯ - ตัวลือ

1.3 วรรณยุกต์ หรือตัวอักษรแทนเสียงดนตรี ซึ่งมีอยู่ 5 เสียง 4 รูป คือ

◌ ไม้เอก	◌ ไม้โท
◌ ไม้ตรี	◌ ไม้จัตวา

1.4 ตัวเลขและเครื่องหมายต่าง ๆ เรามีตัวเลขเขียนแสดงจำนวน ได้แก่ 1 2 3 4 5 6 7
8 9 0 เมื่อต้องการจำนวนเท่าใดเราก็ใช้ตัวเลขตั้งแต่สองตัวขึ้นไปประสมกัน และมีเครื่องหมาย
ต่าง ๆ ใช้ในการเขียนอ่าน ซึ่งจะกล่าวถึงในหลักการเขียนอ่านต่อไป

2. ภาษาไทยแท้มีตัวสะกดตรงตามมาตรา คำไทยแท้เมื่อออกเสียงตัวสะกดในมาตราใด
จะใช้ตัวสะกดตรงตามมาตรานั้น ๆ ทั้ง 8 มาตรา และไม่มีตัวการันต์ คือ

แม่ กก	ใช้ ก สะกด	เช่น นก ยก รัก กึกกัก
แม่ กก	ใช้ ง สะกด	เช่น จง แข็ง แกง ทอง

แม่	กค	ใช้ ค สะกด	เช่น มค กัค จัค วัค
แม่	กน	ใช้ น สะกด	เช่น คน ปน กิน นอน
แม่	กบ	ใช้ บ สะกด	เช่น จบ จั๊บ รับ รีบ
แม่	กม	ใช้ ม สะกด	เช่น นม ลม ริม ชิม
แม่	เกย	ใช้ ย สะกด	เช่น ขุย ปุย ลุย เลย
แม่	เกอว	ใช้ ว สะกด	เช่น กาว ขาว ปลิว นิว

สำหรับคำที่ใช้ตัวสะกดไทย เช่น เลข ลาก เมฆ ชลมารค ฉกาจ สกต นคร ศูนย์ รูปภาพ มักเป็นคำมาจากภาษาอื่นที่เขียนสะกดตามรูปคำในภาษาเดิม แต่ออกเสียงอ่านตามมาตราตัวสะกดของไทย

3. การวางรูปสระของภาษาไทยวางไว้หลายตำแหน่ง การเขียนหนังสือของไทย เขียนจากซ้ายไปขวา ตามแบบสากลนิยมตลอดเวลา แต่การวางรูปสระของภาษาไทยมีลักษณะเฉพาะ คือ วางรูปสระได้หลายตำแหน่ง ทั้งข้างหน้า ข้างหลัง ข้างบน และข้างล่าง ของพยัญชนะได้ และบางคำมีสระอยู่ทั้งข้างหน้าและข้างหลัง หรือข้างหน้าข้างบนพร้อมกันก็ได้ดังนี้

สระอยู่หน้าพยัญชนะ เช่น เกร แลไป ในโอ

สระอยู่ข้างหลังพยัญชนะ เช่น กระทะ กะลา รอคอย

สระอยู่ข้างบนพยัญชนะ เช่น คี ดินดี ขำขัน

สระอยู่ข้างล่างพยัญชนะ เช่น คุ สุ รูป

สระอยู่ทั้งข้างหน้าและข้างหลังพยัญชนะ เช่น เรา เธอ เปาะเปะ

สระอยู่ทั้งข้างหน้าและข้างบนพยัญชนะ เช่น เย็น เค้น เพลิน

สระอยู่ทั้งข้างบนและข้างหลังพยัญชนะ เช่น หั่ว วั ผลัวะ

สระอยู่ทั้งข้างหน้าและข้างบนและข้างหลังพยัญชนะ เช่น เสือ เสี่ย เผียะ

สระที่วางรูปไว้ข้างบนหรือข้างล่างของพยัญชนะ จะต้องเขียนให้ส่วนหลังของสระอยู่ตรงกับเส้นหลังของรูปพยัญชนะนั้น ๆ

4. คำภาษาไทยแท้เป็นคำพยางค์เดียว คำภาษาไทยแต่เดิมนั้นเป็นคำพยางค์เดียว ออกเสียงแล้วมีความหมายเข้าใจได้ทันที สังกตได้จากคำดั้งเดิม ที่มนุษย์จำเป็นใช้เรียกกันมาแต่เดิม หรือมีใช้อยู่ในภาษาไทยแต่โบราณมานั้น ส่วนใหญ่เป็นคำพยางค์เดียว ได้แก่ หมวดคำเหล่านี้ คือ

คำเรียกเครือญาติ เช่น พ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย ลุง ป้า น้า อา

คำเรียกชื่ออวัยวะต่าง ๆ เช่น หัว หู หน้า ตา ปาก คอ คิ้ว คาง แขน ขา

คำเรียกชื่อที่เกี่ยวกับธรรมชาติ เช่น ดิน น้ำ ลม ไฟ ฝน ฟ้า ป่า เขา

คำที่เป็นกริยาสามัญ เช่น ขึ้น นั่ง วิ่ง ไป มา กิน นอน

คำจำนวนนับ เช่น อ้าย ยี่ สาม สี่ มาก น้อย

คำเรียกชื่อสัตว์ เช่น กา ไก่ เป็ด วัว ควาย ลิง ค่าง หมู หมา

คำเรียกชื่อสิ่งของเครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็น เช่น จอบ มีด เสื่อ เสียม พร้า

คำภาษาไทยแตกต่างจากคำในภาษาตระกูลมณีวัฏติปัจจัย คือ คำภาษาไทยทุกคำเป็นคำที่มีความหมายในตัวเอง สามารถนำไปใช้ประโยคได้ทันที โดยไม่ต้องปรุงแต่งรูปคำ

ส่วนคำในภาษาตระกูลมณีวัฏติปัจจัย เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาบาลี หรือภาษาสันสกฤต ต้องสร้างคำจากคำธาตุ (root) ด้วยการนำมาประกอบปัจจัย หรือปรุงแต่งรูปคำ ให้มีความหมายต่าง ๆ เสียก่อน จึงจะนำไปใช้ได้ เช่น

คม (ธาตุ ป.ส.) ความหมายว่า ไป

คม + ต ลง ต ปัจจัย แล้วเป็น คต แปลว่า ไปแล้ว

คม + ทิ ลง ทิ ปัจจัย แล้วเป็น คติ แปลว่า การไป

คม + ชุ ลง ชุ แล้วแปลง ชุ เป็น อน เป็น คมน แปลว่า การไป

คำภาษาอังกฤษ ก็มีการเปลี่ยนแปลงรูปคำ เพื่อแสดงความหมาย เช่น

Child - เด็กทารก Childhood - วัยทารก

Childish - เหมือนเด็กทารก Childlike - อย่างเด็กทารก

คำภาษาไทยแต่เดิมเป็นคำพยางค์โดด ปัจจุบันมีมากพยางค์ขึ้น ไม่เป็นพยางค์เดียวดังแต่ก่อน เพราะเรานำคำจากภาษาอื่นซึ่งมีหลายพยางค์มาใช้บ้าง นำวิธีการเปลี่ยนแปลงรูปคำของภาษาอื่น เช่น การแผลงคำ เพิ่มเสียงคำ หรือลงอุปสรรคปัจจัย มาใช้บ้าง ทำให้รูปคำมีหลายพยางค์ คำไทยจึงมีมากพยางค์ขึ้น

5. ภาษาไทยไม่มีการเปลี่ยนแปลงรูปคำเพื่อแสดงหน้าที่ของคำ คำไทยไม่มีการเปลี่ยนแปลงรูปคำเพื่อแสดงหน้าที่ เช่น แสดงเพศ พจน์ การก สำหรับคำนาม หรือ เปลี่ยนรูปคำเพื่อแสดง กาล มาลา วาจา สำหรับคำกริยา ดังเช่นในภาษาบาลีสันสกฤต หรือภาษาอังกฤษ ภาษาไทยมีวิธีแสดงหน้าที่ของคำแตกต่างจากภาษาอื่น เป็นลักษณะเฉพาะแต่ละอย่าง ดังนี้

แสดงเพศ ภาษาไทยมีวิธีแสดงเพศโดย

ก. ใช้รูปคำเฉพาะต่างกันออกไป เพื่อบอกเพศในตัว เช่น พ่อ แม่ ปู่ ย่า ป้า ลุง เขย สะใภ้

ข. ใช้คำบอกเพศประกอบ เช่น เด็กชาย เด็กหญิง ผู้ชาย ผู้หญิง สวณ้อย นักศึกษาหนุ่ม

นักเรียนหญิง

ค. อาศัยใจความแสดงเพศ เช่น เป็ดไข่ (ตัวเมีย) ไก่ขัน (ตัวผู้) ไก่ชน (ตัวผู้) วัวนม
วัวแม่พันธุ์ เป็นต้น

ภาษาบาลีสันสกฤตหรือภาษาอังกฤษเปลี่ยนรูปคำเพื่อแสดงเพศ เช่น กุมารา กุมารี หรือ
He-She, Prince-Princess, Man-Woman

แสดงพจน์ ภาษาไทยแสดงพจน์หรือบอกจำนวน โดย

ก. ใช้รูปคำเฉพาะ เช่น กอง ขบวน โขลง ผุ่ง หมู่

ข. ใช้คำซ้ำบอกจำนวน เช่น เด็ก ๆ เพื่อน ๆ หนุม ๆ สาว ๆ

ค. ใช้ประมาณวิเศษณ์ หรือคำวิเศษณ์บอกจำนวน เช่น เด็กหลายคน นกหลายตัว
ปลามาก น้ำน้อย

ง. อาศัยใจความแสดง เช่น นักเรียนคุยกัน คนมองดูอุบัติเหตุ

ในภาษาอังกฤษมีการเปลี่ยนแปลงรูปคำ เช่น Ox-Oxen, boy-boys

แสดงการก (หน้าที่) ภาษาไทยแสดงหน้าที่ของคำอย่างชัดเจนเมื่ออยู่ในประโยค โดย
สังเกตจากการเรียงลำดับคำในรูปประโยค เช่น

ฉันดีเขา ฉัน (ประธาน) เขา (กรรม)

เขาดีฉัน เขา (ประธาน) ฉัน (กรรม)

ภาษาอังกฤษมีการเปลี่ยนแปลงรูปคำเพื่อบอกหน้าที่ เช่น I-me He-Him They-Them

แสดงกาล คำกริยาของภาษาไทยแสดงกาลโดย

ใช้รูปคำเฉพาะ หรือกริยาช่วย เช่น เคย ได้ แล้ว (อดีตกาล) กำลัง (ปัจจุบันกาล) จะ
พรุ่งนี้ (อนาคตกาล) หรือดูจากคำกาลวิเศษณ์ในประโยค เช่น เมื่อวานนี้อาจารย์ทบทวนวิชาหลัก
ภาษาไทย หลักภาษาไทยจะสอบกลางภาคพรุ่งนี้

ภาษาอังกฤษบอกกาลเวลาด้วยการเปลี่ยนรูปคำกริยา เช่น Come-Came, Have-Had,
Play-Played

แสดงมาลา คำไทยใช้แสดงอารมณ์ โดยใช้กริยานุเคราะห์ และคำช่วยพูด เช่น โปรดเถะ
นะ จี คง ซึ่งอยู่ในรูปประโยคอาจแสดงเป็นคำสั่ง หรือขอร้อง เช่น ไปเถอะ โปรดอย่าเข้ามา
อย่าเข้ามานะ กินเสียจ้ะ กรุณาอธิบายอีกครั้ง

ภาษาอังกฤษแสดงโดยใช้คำสุภาพ เช่น Please ใช้น้ำเสียงแสดงความรู้สึก

แสดงวาก ในภาษาไทยแสดงวากโดยอาศัยกริยาช่วย เช่น ถูก ให้ เช่น เขาถูกทำโทษ
ครูให้นักเรียนเขียนรายงาน ในประโยคภาษาอังกฤษจะมีลักษณะดังนี้

I beat him.

He is beaten by me.

6. ภาษาไทยสร้างคำใหม่ใช้วิธีประสมคำ การสร้างคำไทยจะนำคำชนิดต่าง มาประสมกันขึ้นเป็นคำใหม่ เช่น น้ำตาล น้ำตา น้ำหวาน โรงเรียน หลวงพ่อ เป็นต้น ไม่มีการเปลี่ยนแปลงรูปคำอย่างภาษาบาลีสันสกฤต หรือภาษาอังกฤษ

7. การเข้าประโยคการเรียงลำดับคำเป็นเรื่องสำคัญ การเรียงลำดับคำก่อนหลังในประโยคเป็นการแสดงความหมายของประโยค หากตำแหน่งของคำเปลี่ยนที่ไปหรือเรียงลำดับคำผิดที่ความหมายจะเปลี่ยนไป เช่น

พี่มาหาใคร ใครใช้ให้ไป กินมาก่อน

ใครมาหาพี่ ไปให้ใครใช้ มาก่อนกิน

พี่ใครมาหา ใช้ให้ใครไป ก่อนมากิน

ฯลฯ

ความหมายของคำเปลี่ยนไป เมื่อเรียงลำดับคำเปลี่ยนที่กัน เพราะคำทำหน้าที่ผิดจากเดิมหน้าที่ของคำนั้นจะดูได้ชัดเจนจากในประโยค การเรียงคำในประโยคของภาษาไทยจึงเป็นเรื่องสำคัญ การเรียงลำดับคำเข้าประโยคมักเป็น 3 แบบ ดังนี้ คือ

ก. ประธาน กริยา กรรม เช่น แมวกินปลา ครูถามนักเรียน

ข. กรรม กริยา ประธาน เช่น นักเรียนถูกครูดุ สุนัขถูกรถทับ

ค. กริยาอยู่หน้าประโยค เช่น เกิดน้ำท่วมกรุงเทพฯ การจราจรติดขัดมาก

ลักษณะการเรียงคำในประโยคภาษาไทย มักเป็นทำนองว่า ถ้าเห็นสิ่งใดสำคัญก็เอาสิ่งนั้นขึ้นต้นประโยค

8. คำขยายอยู่หลังคำที่ถูกขยาย การใช้คำขยายในภาษาไทย ไม่ว่าจะขยายนามหรือกริยาคำที่มาขยายจะต้องวางไว้หลังคำที่ถูกขยายเสมอ ซึ่งตรงกันข้ามกับภาษาอังกฤษ ที่วางคำขยายไว้ข้างหน้า ตัวอย่างการใช้คำขยายของภาษาไทย เช่น

คุณศัพท์อยู่หลังคำนาม เช่น คนรวย คนเขี้ยวคนเจ้าอย่าง ไม้กวาด ไม้จิ้มฟัน เรือพาย เรือแจว

มีบางครั้งที่คำขยายอยู่ข้างหน้าคำนามบ้าง มักใช้ในกรณีที่เป็นการซ้ำ เช่น น้อยคน มากคน มากหมอมามากความ มากหน้าหลายตา

คำกริยาวิเศษณ์อยู่หลังคำกริยาหรือกริยาวิเศษณ์ เช่น พุดมาก พุดอ้อมแอ้ม ทำลูกลี้ลูกลอน ทำนอกครู คิดนอกใจ สวยแต่รูป สวยซึ่ง

มีบางครั้งที่อยู่ข้างหน้าบ้าง ในลักษณะเดียวกับการขยายคำนาม เช่น ค่อย ๆ คิด ค่อย ๆ ทำ ค่อย ๆ ค่อยไป เป็นต้น

9. ภาษาไทยมีระบบเสียงสูงต่ำ (Tonal System) คือวรรณยุกต์ การมีวรรณยุกต์ทำให้เรามีคำใช้ได้มากขึ้น และถ้อยคำมีเสียงสูงต่ำฟังไพเราะ เขียนร้อยกรองอ่านได้ เพราะเหมือนภาษามีเสียงดนตรี ภาษาไทยมีวรรณยุกต์เป็นเรื่องสำคัญ เพราะเป็นเครื่องกำหนดความหมายของคำ เมื่อระดับเสียงของคำเปลี่ยนไป ความหมายของคำจะเปลี่ยนไปด้วย เช่น ลา ลำ ล้า หรือ มา ม้า ในการเขียนการอ่านจึงต้องระมัดระวังเรื่องวรรณยุกต์ให้ถูกต้องแม่นยำอย่างยิ่ง

ในภาษาอื่น ๆ ก็มีเสียงวรรณยุกต์เหมือนกัน เช่น ภาษาอังกฤษ แต่ไม่ถือว่ามีความสำคัญมากเท่ากับภาษาไทย ฉะนั้นแม้จะออกเสียงวรรณยุกต์ผิดเพี้ยนไปบ้าง ก็ไม่มีนัยทางความหมายนัก เช่น คำว่า boy อาจออกเสียงเป็น บอย บ่อย หรือ บ้อยได้

10. ภาษาไทยมีลักษณนาม ลักษณนามเป็นเครื่องบอกรูปร่างและลักษณะของคำนามชนิดต่าง ๆ ที่อยู่ข้างหน้า เช่น คน รูป ผล ดวง วง ปิ่น ก้อน คำลักษณนามอาจใช้ทับศัพท์ก็ได้ เช่น นิ้ว ตา ห้อง ตำบล หรืออาจมาจากคำกริยาก็ได้ เช่น พับ จีบ ยก ตั้ง

ลักษณนามนี้คนโบราณเรียกคำปลายบาทสังขยา คือ คำตามหลังจำนวนนับเพื่อบอกลักษณะของนามที่อยู่ข้างหน้า เช่น คินสอ 2 แท่ง ขางลบ 3 ก้อน นอกจากใช้ตามหลังจำนวนนับแล้ว ยังใช้ตามหลังนามข้างหน้าเพื่อบอกรูปลักษณะหรือจำนวน ให้ชัดเจนได้อีกด้วย เช่น

ไม้แผ่นนี้	ไม้ยกนี้
ไม้กองนี้	ไม้ต้นนี้
ไม้ลำนี้	ไม้มัดนี้

การใช้ลักษณนามจึงสามารถทำให้มองเห็น รูปร่าง อาการ ขนาด จำนวน และลักษณะต่าง ๆ ของนามนั้นได้ชัดเจนมากขึ้น เป็นลักษณะเฉพาะที่คิของภาษาไทยเรื่องหนึ่ง

11. ภาษาไทยสามารถเขียนเสียงต่าง ๆ ได้จำนวนมาก เนื่องจากภาษาไทยมีพยัญชนะอยู่มาก แบ่งระดับเสียงต่างกันถึง 3 ระดับ และมีสระทั้งเสียงสั้นเสียงยาวจำนวนถึง 24 เสียง ทั้งยังมีวรรณยุกต์ทำให้เสียงสูงต่ำต่างกันอีกถึง 5 ระดับ ฉะนั้นภาษาไทยจึงสามารถเขียนเสียงต่าง ๆ ได้มากมาย อย่างคำเลียนเสียงธรรมชาติ หรือคำที่มาจากภาษาต่างประเทศ เช่น ฝนตกแปะแปะ แกะร้องแป๊ะ ๆ ตีดังเข็ญ แดกดังเปรี้ยะ กินเกี้ยว กว๊วเตี๋ยน้ำ เป๊ปน้ำ น้ำมันก๊าด แก๊ส แร็กเกต ล็อกเกต แล็กโทส อิเล็กทรอนิกส์ อะซิโนะโมะโต้ะ ซึ่งมีภาษาอื่น ๆ น้อยชาติที่จะมีการเขียนถ่ายทอดเสียงได้มากเท่าภาษาไทย

12. ภาษาไทยมีคำพ้อง ภาษาไทยเรามีคำพ้องทั้งคำพ้องรูป และคำพ้องเสียง ซึ่งเกิดจากอักษรวิธีทางภาษาของเราเอง และเกิดจากการนำคำภาษาอื่น ๆ เข้ามาใช้ แล้วอ่านออกเสียงตามลักษณะคำไทยที่พ้องเสียงกัน แต่คงรูปเขียนตัวสะกดการันต์ แตกต่างกันไป ตามรูปลักษณะคำเดิม เพื่อแสดงที่มาและความหมายของคำซึ่งแตกต่างกันเป็นคำ ๆ ไป

ตัวอย่างคำพ้องเสียงในภาษาไทย ที่เกิดจากการแจกรูปพยัญชนะเสียงเดียวกัน หรือการผันอักษรคู่ เช่น เช่นฆ่า ของมีค่า ตัวข้า คั่นกลาง ขันบันได หน้าตา น่ารัก คุณย่า ดันหญ้า แม่ย่านาง

ตัวอย่างคำพ้องที่มาจากคำภาษาอื่น ที่มีเสียงพ้องกับคำไทยหรือคำภาษาอื่นด้วยกัน เขียนรูปต่างกันเพื่อแสดงความหมายของคำที่ต่างกัน เช่น แกงสับ โทศัพท์ เสร็จสรรพ น้ำใส เสือกใส กษัย อาศัย ปราศรัย ไสยาสน์ ลูกจัน ควงจันทร์ อัสจรรย์ อัมจันทร์ เมืองจันทร์ จันทน์หอม

สำหรับคำพ้องรูปในภาษาไทย ยังเกิดจากการอ่านคำได้หลายแบบ เช่น การอ่านอักษรนำ อักษรควบกล้ำ อ่านเรียงพยางค์ และการที่ภาษาไทยเขียนคำติดกันไม่เว้นเป็นคำ ๆ จึงทำให้เกิดเป็นพ้องรูปที่อ่านได้สองแบบขึ้น เช่น

เหมาจากที่นั่น

เห-มาจากที่นั่น

ใบเสมานี่สวยดี

ใบเส-มานี่สวยดี

มานั่งตาก กลมชมพูอยู่ที่นี่

มานั่งตาก-กลมชมพูอยู่ที่นี่

คำพ้องในภาษาไทยมีอยู่มาก มีประโยชน์ ในด้านทำให้มีคำใช้ในภาษาได้มากขึ้น ปัญหาในการใช้ภาษาก็จะต้องอ่านเขียนโดยดูข้อความข้างเคียงให้ดี และการเขียนจะต้องระมัดระวังตัวสะกดการันต์ให้แม่นยำ มิฉะนั้นความหมายจะผิดพลาด

13. ภาษาไทยมีจังหวะและวรรคตอนเป็นเครื่องแสดงความหมาย เช่น ในฉันทลักษณ์ มีการกำหนด พยางค์ คณะ บาท บท และช่วงวรรคเพื่อกำหนดจังหวะการอ่าน และการออกเสียงเป็นรูปแบบเฉพาะแต่ละชนิด ๆ ไป ทำให้เกิดความไพเราะเป็นแบบฉบับของ กาพย์ กลอน โคลง ฉันท์ ขึ้น

ในการเขียนและอ่านทั่วไป มีการเว้นวรรคตอน เพื่อแบ่งความ หรือเว้นจังหวะการพูด การอ่าน ซึ่งถ้าแบ่งวรรคหรือจังหวะการออกเสียงผิด ความหมายก็อาจจะผิดไปด้วย เช่น

สมบัติทั้งหมดยกให้ลูก เขยคนอื่นไม่ให้ กับ สมบัติทั้งหมดยกให้ลูกเขย คนอื่นไม่ให้

ข้าราคาดกลง (กัน) เท่าไร กับ ข้าราคาดก ลงเท่าไร เป็นต้น

14. ภาษาไทยมีระเบียบภาษา หรือการใช้ภาษาให้เหมาะสมกับความผูกพันตามฐานะของบุคคลในสังคม ที่เรียกว่า ราชศัพท์ เป็นการใช้ภาษาให้เหมาะสมกับระดับชั้นฐานะบุคคล หรือระดับความผูกพันนับถือยกย่องของผู้ใช้ภาษา ซึ่งใจความเดียวกันจะใช้กับแต่ละบุคคลไม่เหมือนกัน เป็นการแสดงถึงความผูกพันตามฐานะในสังคมและจิตใจที่มีต่อกัน ในแต่ละคนไม่เท่ากัน เป็นการใช้ภาษาที่ถ้อยระดับความรู้สึกทางจิตใจออกมาด้วย ภาษาไทยมีวิธีการใช้ภาษาและวัฒนธรรมทางภาษาสูง แสดงถึงความเป็นชาติที่มีขนบธรรมเนียม ประเพณีและจิตใจสูงด้วย

อักษรไทยปัจจุบัน

ตัวอักษร คือสัญลักษณ์หรือเครื่องหมายที่ตั้งขึ้นแทนเสียงที่เราใช้พูดจากัน ตัวอักษรที่ใช้แทนเสียงในภาษาไทยปัจจุบัน ได้แก่ สระ พยัญชนะ วรรณยุกต์ ตัวเลข และเครื่องหมาย ซึ่งใช้แทนเสียงในภาษาไทย 3 ชนิด ได้แก่

เสียงแท้

เสียงแปร และ

เสียงคนตรี

เสียงแท้ คือ เสียงที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติดั้งเดิมของมนุษย์เกิดขึ้นจากลำคอโดยตรง ตัวอักษรที่ใช้เขียนแทนเสียงแท้ คือ สระ

เสียงแปร คือ เสียงที่เกิดขึ้นจากการดัดแปลงเสียงแท้ ให้มีเสียงชัดเจนแปลกออกไป เป็นการเพิ่มเสียงให้มีมากขึ้น โดยอาศัยลิ้นกระทบกับเพดาน ปุ่มเหงือก ฟัน และอาศัยริมฝีปาก จมูก เป็นเครื่องช่วย ตัวอักษรที่ใช้เขียนแทนเสียงแปร คือ พยัญชนะ

เสียงคนตรี คือ ระดับเสียงที่มีทำนองสูงต่ำ จำแนกเสียงคำให้ต่างกันออกไป เพื่อกำหนดความหมายให้ต่างกัน ตัวอักษรที่ใช้เขียนแทนเสียงคนตรี คือ วรรณยุกต์

สระไทย

รูปสระ

รูปสระในภาษาไทยมี 21 รูป คือ

1. ะ วิสรรชนีย์
2. า ลากข้าง
3. อิ พินทุอิ
4. ' ฝนทอง

5. “ ฟันหนู
6. ° นฤคหิต (นิคหิต)
7. , ดินเหี้ยยค
8. ๙ ดินรู้
9. ๑ ไม้หน้า
10. - ไม้ผัดหรือไม้หันอากาศ
11. ๒ ไม้โอ
12. ๓ ไม้ม้วน
13. ๔ ไม้มลาย
14. ° ไม้ไต่คู้
15. ๕ ตัวรี
16. ๖ ตัวเรือ
17. ๗ ตัวถี
18. ๘ ตัวลือ
19. ๙ ตัวออ
20. ๑๐ ตัววอ
21. ๑๑ ตัวยอ

การใช้รูปสระทั้ง 21 รูป มีหน้าที่ต่าง ๆ ดังนี้

1. ะ วิสรรชนีย์หรือนมนางทั้งคู่ ใช้เป็นสระอะเขียนหลังพยัญชนะ เช่น กะ ขะ คะ และใช้ประสมกับรูปสระอื่นให้เป็นเสียงสระ เอะ แอะ โอะ เอาะ เออะ เอือะ เอือะ อัวะ รูปวิสรรชนีย์จะเปลี่ยนไปเป็นไม้ผัดหรือไม้ไต่คู้เมื่อมีตัวสะกด เช่น คำว่า ละ+น = ลั่น แะ+ง=แจ้ง และเขียนลดรูปเมื่อเป็นเสียงสระโอะมีตัวสะกด เช่น ค+โอะ+น =คน จ+โอะ+น=จน

2. ๑ ลากข้าง ใช้เป็นสระอาเขียนหลังพยัญชนะ เช่น กา ขา คา และประสมกับรูปสระอื่นให้เป็นสระ เอา เอะ อำ

3. ิ พินทุอิ ใช้เป็นสระอิเขียนบนพยัญชนะ เช่น กะทิ มะลิ และใช้ประสมกับรูปสระอื่นให้เป็นเสียงสระ อี อี อือ เอือะ เอือะ เอือ พินทุอิจะใช้เขียนแทนตัวออ ในเสียงสระเออ ที่มีตัวสะกด เช่น ค + เออ + น = เคิน ก + เออ + น = เกิน

4. , ดินเหี้ยยค ใช้เป็นเสียงสระอุ เขียนใต้พยัญชนะ เช่น กุ คุ ฤ ปะทุ

5. ๙ ดินรู้ ใช้เป็นสระอุ เขียนใต้พยัญชนะ เช่น กู ฤ ฐ รูป

6. ' ฝนทอง ใช้เขียนบนพินทุอ ให้เป็นสระอิ และใช้ประสมกับรูปสระอื่น ให้เป็น สระเอียะ เอีย

7. ° นฤคหิตหรือหยาดน้ำค้าง ใช้เขียนบนพินทุอ ให้เป็นสระอิ และเขียนประสมกับลากข้าง เป็นสระอำ การใช้้นฤคหิตตามอักษรวิธีโบราณในหนังสือเก่า ๆ นิยมใช้นฤคหิตเขียนบนพยัญชนะแทนพยัญชนะ ง ที่มาจากภาษาบาลี เช่น คำว่า พุทฺธ ธมฺม สงฺฆ และแทนเสียงพยัญชนะ ม ที่มาจากภาษาสันสกฤต เช่น สุตฺตสองสฺ ช-นํ ชฺร จ-พล เป็นต้น

9. - ไม้ผัดหรือหันอากาศ ใช้เขียนประสมกับสระอื่นให้เป็นเสียง อัวะ อัว ไม้ผัดหรือหันอากาศ จะใช้เขียนบนพยัญชนะต้นแทนรูปวิสรรชนีย์เมื่อมีตัวสะกด เช่น ก + ะ + น = กัน ข + ะ + น = ขัน

10. - ไม้ไต่คู้หรือไม้ตายคู้ ใช้เขียนข้างบนพยัญชนะแทนวิสรรชนีย์ เมื่อพยัญชนะประสมกับสระเสียงสั้นที่มีตัวสะกด เช่น ค+อะ+ก=เค็ก ล+อะ+ก=เล็ก ข+อะ+ง=แข็ง และใช้เขียนข้างบนพยัญชนะ ก แทนสระเอาะที่มีเสียงวรรณยุกต์โท คือ คำว่า เก้าะ เป็น ก็

11. ไม้หน้า ใช้เป็นเสียงสระเอ เขียนหน้าพยัญชนะ เช่น เก เข ใช้เขียนสองรูปคู่กัน เป็นสระแอะ เช่น แก แล แปะ และใช้ประสมกับรูปสระอื่นให้เป็นเสียงสระ เอะ แอะ เอาะ เออะ เอียะ เอีย เอือะ เอือ เอา

12. ใ ไม้ม้วน ใช้เขียนหน้าพยัญชนะแทนเสียง /อัย/ คือเสียง /อะ/ มี ย สะกด เช่น ใจ ใน ไส

13. ใ ไม้มลาย ใช้เขียนหน้าพยัญชนะ แทนเสียง /อัย/ หรือเสียง /อะ/ มี ย สะกด เช่นเดียวกับไม้ม้วน แต่รูปคำและความหมายของคำต่างกันออกไป เช่น ใจใหม่ ในกรอค้าย ไสกบ

14. โ ไม้โอ ใช้เป็นสระโอ เขียนหน้าพยัญชนะ เช่น โข โค โต และใช้ประสมกับวิสรรชนีย์ให้เป็นสระ โอะ เช่น โปะ โละ โผละ

15. ฤ ตัวรี ใช้เขียนหลังพยัญชนะแทนเสียง /ริ/ หรือเสียง /รี/ หรือเขียนไว้ลอย ๆ ก็ได้ เช่น กฤชณา พฤชญา ฤดี ฤตุ การใช้ตัว ฤ ตามอักษรวิธีโบราณในหนังสือเก่า ๆ ใช้แทนตัว ร เป็นเสียง /รี/ ได้ เช่น จาฤก

16. ฤ ตัวรือ ใช้เขียนแทนเสียง /รือ/ เป็นพยัญชนะต้นของคำ เช่น ฤษี ฤาดี ปัจจุบันไม่มีใครมีที่ใช้แล้ว

17. ฤ ตัวลี เป็นรูปสระที่ใช้เขียนแทนเสียง /ลี/ ซึ่งในปัจจุบันไม่นิยมใช้แล้ว คงมีแต่ในหนังสือเก่า ๆ เช่น คำว่า ระฤกถึง น้าฤก ฤกซึ่ง เป็นต้น

สระ แบ่งออกตามฐานที่เกิดเสียง แบ่งเป็น 3 ชนิด คือ

1. สระแท้ มี 2 ประเภท

ก. สระแท้ฐานเดียว ได้แก่ สระแท้ที่เปล่งเสียงออกมากจากฐานที่เกิดเสียงเพียงแห่งเดียว มี 8 เสียง คือ

รัสสระ	ทึนสระ
อะ	อา
อิ	อี
อึ	อึ
อุ	อู

ข. สระแท้สองฐาน ได้แก่ สระแท้ที่เปล่งเสียงออกมากจากฐานเสียงสองแห่งพร้อมกัน มี 10 เสียงคือ

รัสสระ	ทึนสระ	
เอะ (อะ-อิ)	เอ (อา-อี)	} (เกิดจากออกเสียงพร้อมกันที่คอและเพดาน)
แอะ (อะ-อึ)	แเอ (อา-อึ)	
โอะ (อะ-อุ)	โอ (อา-อุ)	} (เกิดจากออกเสียงพร้อมกันที่คอและริมฝีปาก)
เอะ (อะ-อู)	ออ (อา-อู)	
เออะ (อะ-อึ)	เออ (อา-อึ)	(เกิดเสียงจากคอ ปุ่มเหงือก และฟัน)

พยัญชนะแต่ละตัวจะแจกตามมาตราตัวสะกดทั้ง 9 มาตราของไทย ตัวละ 24 เสียงตามเสียงสระข้างต้น ดังตัวอย่างแจกลูกแม่ ก กา เช่น

กะ กา กิ กึ กึ กึ กุ กู เกะ เก ภาวะ แก โกะ โก เกาะ กอ เกอะ เกอ เกียะ เกีย เกือะ เกือ
กัวะ กัว เป็นต้น

สำหรับสระเกินซึ่งมีอยู่ 8 รูป ได้แก่ ฤ ฦ ฦ ฤ ฤ อำ ไอ ใเอ เป็นรูปสระซึ่งใช้เขียนแทนเสียงคำที่มีเสียงพยัญชนะประสมอยู่ด้วยแล้ว ดังนี้ คือ ฤ-รี/ ฦ-รือ/ ฦ-ลี/ ฦ-ลือ/ อำ-อัม/ ใ-อัย/ ไอ-อัย/ ใเอ-เอะ+ว/

การเขียนรูปสระแทนเสียง

การเขียนรูปสระเพื่อใช้แทนเสียงในภาษาไทยนั้น มีวิธีการเพื่อให้ความสะดวกในการเขียน ดังนี้

1. เขียนเต็มรูป คือ เขียนรูปสระตามที่ใช้เสียงนั้น ๆ เช่น กิน นอน สัต มีอ เสี่ย เสี่ยง เอน เอียง เคือน เลือนลาง

2. เขียนลครูป คือ ออกเสียงสระ โดยไม่เขียนรูปสระให้ปรากฏ เช่น

(บ+ออ')	เขียนรูป	บ่	เขียนลครูปสระ อ
(ก+โอะ+น)	เขียนรูป	คน	เขียนลครูปสระ โ-ะ
(ณ+อะ)	เขียนรูป	ณ	เขียนลครูปสระ ะ

3. เขียนเปลี่ยนรูป เพื่อให้รูปเขียนไม่ยุ่งยาก และเขียนสะดวกขึ้น เช่น

(ข+แอะ+ง)	เขียนรูป	แข็ง	สระ อะ เปลี่ยนเป็น ิ
(ก+อะ+น)	เขียนรูป	กัน	สระ อะ เปลี่ยนเป็น ิ
(ค+เออ+น)	เขียนรูป	เคน	สระ อ เปลี่ยนเป็น ิ
(ก+เอะ)	เขียนรูป	ก็	สระ เอะ เปลี่ยนเป็น ิ

สระภาษาบาลีและสันสกฤต

สระบาลี สระของภาษาบาลี มี 8 คือ

อะ อา อิ อี อุ อู เอ โอ

สระสันสกฤต สระของภาษาสันสกฤตมี 14 คือ

อะ อา อิ อี อุ อู เอ โอ ไอ เอา ฤ ฦ ฦ ฦ ฦ

อัมสระ ได้แก่ พยัญชนะที่มีเสียงสระประสมอยู่กึ่งหนึ่ง ได้แก่ ฆ ร ล ว

พยัญชนะ

พยัญชนะ คือ สัญลักษณ์ที่ตั้งขึ้นแทนเสียงแปร เพื่อเขียนแทนเสียงที่มนุษย์พูดจากัน พยัญชนะออกเสียงตามลำพังไม่ได้ ต้องอาศัยสระประสมอยู่ด้วยจึงจะออกเสียงได้ รูปของ พยัญชนะไทยมี 44 รูป มีชื่อเรียกตามที่กล่าวมาแล้ว ในเรื่องลักษณะเฉพาะของภาษาไทย พยัญชนะไทย แบ่งตามฐานที่เกิด ดังนี้

เกิดฐานกอ	ก ข ฃ ค ฅ ฌ ง	ห อ ฮ
เกิดฐานเพดาน	จ ฉ ช ซ ฌ ญ	ย ศ
เกิดฐานปุ่มเหงือก	ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ณ	ร ษ พ
เกิดฐานฟัน	ด ต ถ ท ธ น	ล ส
เกิดฐานริมฝีปาก	บ ป ผ ฝ พ ฟ ภ ม	ว
เกิดที่ฐานต่าง ๆ กัน	ย ร ล ว ศ ษ ส ห พ อ ฮ	

พยัญชนะภาษาบาลีและสันสกฤต

พยัญชนะภาษาบาลี พยัญชนะภาษาบาลี มี 33 ตัว

พยัญชนะ ภาษาสันสกฤต พยัญชนะภาษาสันสกฤตมี 35 ตัว โดยเพิ่ม ศ ษ ขึ้นอีก 2 ตัว
พยัญชนะภาษาบาลีและสันสกฤตแบ่งตามฐานที่เกิดและจัดวรรค ดังนี้

ฐานที่เกิด	อโฆษะ		โฆษะ			เศษวรรค
	สัท	ธนิต	สัท	ธนิต	สัท	
	1	2	3	4	5	
กัณฐะ	ก	ข	ค	ฌ	ง	ห
तालु	จ	ฉ	ช	ณ	ญ	ย (ศ)
मूठ	ฎ	ฐ	ฑ	ฒ	ณ	ร (ษ) พ
तन्त्र	ด	ถ	ท	ธ	น	ล ส
ओष्ठ	ป	फ	ब	भ	म	व

เศษวรรค ย ร ล ว ส (ศ ษ) ห พ

จะเห็นได้ว่า การจัดลำดับพยัญชนะไทยนั้น จัดลำดับตามฐานที่เกิดเสียง เพื่อความสะดวกในการออกเสียง เช่นเดียวกับภาษาบาลี และสันสกฤต เพียงแต่ภาษาไทยมีพยัญชนะมากกว่าในสองภาษานี้

เสียงพยัญชนะไทย

พยัญชนะไทยทั้ง 44 รูป มีเสียง 21 เสียง คือ

1. ก
2. ข ฌ ค ฌ ฌ
3. ง
4. จ
5. ฉ ช ฌ
6. ฌ ศ ษ ส
7. ญ ย
8. ฎ ด
9. ฏ ต
10. ฐ ถ ฑ ฒ ท ธ
11. น ณ
12. บ
13. ป
14. ฝ พ ภ
15. ฝ ฟ
16. ม
17. ร
18. ล พ
19. ว
20. ห ฮ
21. อ

อักษรประสม

อักษรประสม คือ พยัญชนะสองตัวที่เขียนอยู่ในรูปสระเดียวกัน แบ่งเป็นสองชนิด คือ อักษรควบ กับอักษรนำ

อักษรควบ

อักษรควบ คือ พยัญชนะ ร ล ว ออกเสียงควบกับพยัญชนะอื่น มี 2 แบบ คือ

ก. ควบแท้ ได้แก่อักษรควบที่ออกเสียงพยัญชนะทั้งสองตัวพร้อมกัน เช่นตัวควบต่อไปนี้

- กร เช่น กราบกราน กรอบแกรบ กรุ่งกริม กรีดกราย
- กล เช่น กลม กลับกลาย กล้องแก้ง กลากเกลื่อน
- กว เช่น กวัก กว้าง กวัดแกว่ง แกว่งไกว
- คร, ขร เช่น ครู คร้ว ครอบครอบ ครั้นคร้าน ขร้ว ขริม
- คล, ขล เช่น คลี่ คลอง กลับคล้ายกลับคลา คลาดแคล้ว เขลาขลาด
- คว, ขว เช่น ควัน ความ ขวา ขวนขวาย
- ตร เช่น ตรวจตรา ไตร่ตรอง ตระเตรียม
- ทร เช่น อินทรา จันทรา นิทรา
- ปล เช่น เปลี่ยนแปลง แปลกปลอม ปลดเปลื้อง เปลาเปลี่ยว
- พร เช่น ปรับปรุง ประปราย ปราบปราม ปรีเปรม
- พร เช่น พรั่งพู่ พริ้มเพรา แพรพราว พรั่งพร้อม
- พล, ผล เช่น พลัดพลาถ ผลิผลาม พล่ำผลาญ ผลุบโผล่

การมีเสียงพยัญชนะควบกล้ำ ทำให้เรามีเสียงพยัญชนะใช้เขียนคำเสียงต่าง ๆ ได้มากขึ้น เพิ่มเติมจากเสียงพยัญชนะ 21 เสียงที่กล่าวแล้ว ในปัจจุบันเรามีพยัญชนะควบกล้ำซึ่งเขียนเสียงมาจากคำภาษาต่างประเทศ ใช้พูดและเขียนเพิ่มขึ้นจากที่กล่าวมานี้ อีก เช่น

- ดร เช่น ครัมเมเยอร์ ครี๊อบ ดร่าฟ
- บร เช่น บรอนซ์ บริดจ์ บรี๊ส เบรก
- บล เช่น บล็อก บล๊ัพ
- ฟรี เช่น ฟรี
- ฟล, ผล เช่น ฟลุค แฟลต เป็นต้น

ข. ควบไม่แท้ ได้แก่ อักษรควบที่ไม่ออกเสียงตัวควบ หรือควบ “ทร” ออกเป็นเสียง “ซ” เช่น จริง สร้าง สร้อย เสรีา ซร้อง ทรุคโทรม ทราบ ทราม ทราช เป็นต้น

อักษรนำ

อักษรนำ ได้แก่ พยัญชนะสองตัวเขียนอยู่ในรูปสระเดียวกัน เมื่ออ่านออกเสียง อะ กันระหว่างพยางค์ ถ้าเป็นอักษรสูงหรืออักษรกลางนำอักษรต่ำเดี่ยว เวลาอ่านเสียงพยัญชนะพยางค์หลังจะมีเสียงสูงต่ำตามพยางค์หน้า เช่น

สลา อ่านว่า สะ-หลา

ไถง อ่านว่า ละ-ไหง

ตลับ อ่านว่า ตะ-หลับ

ตณุ อ่านว่า ตะ-หนุ

ตลา อ่านว่า ตะ-ลา

คนัย อ่านว่า คะ-นัย

เว้นแต่ ห นำอักษรต่ำเดี่ยว และ อ นำ ย เท่านั้น ที่ไม่ต้องออกเสียง อะ ระหว่างตัวอักษรนำ ให้อ่านเสียงผันไปตามตัวนำ เช่น หล้า อยู่ เข้าย

หน้าที่ของพยัญชนะ

พยัญชนะไทยทั้ง 44 ตัว ทำหน้าที่แทนเสียงดังนี้ คือ

1. เป็นพยัญชนะต้น เช่น กา กิน บิน บน คน นอน
2. เป็นตัวควบกล้ำ โดยออกเสียงควบกับพยัญชนะอื่น เช่น ไกล เปด กราบ
3. เป็นอักษรนำ เพื่อช่วยในการผันวรรณยุกต์ ทำให้พยัญชนะตัวตามออกเสียงตามตัวนำด้วย เช่น หนา หน้า หน้า อ่า อยาก

4. เป็นตัวสะกด โดยทั่วไปตัวสะกดในภาษาไทยไม่ออกเสียง เช่น คีบ สุก ขม หวาน แต่มีพยัญชนะบางตัวที่เมื่อเป็นตัวสะกดแล้วออกเสียงได้ เช่น พยัญชนะอัมสระ (ย ร ล ว) และพยัญชนะอุสุม (ศ ษ ส) โดยเฉพาะที่เป็นตัวสะกดในคำที่มาจากภาษาต่างประเทศ เช่น เบส คอมมิวนิสต์ ออฟฟิศ บัส จะออกเสียงตัวสะกดได้เล็กน้อย

5. เป็นตัวการันต์ เพื่อแสดงความหมายของคำให้แตกต่างกัน เช่น สัตว์ สัตย์

6. ใช้เขียนแทนสระ เช่น กรรโชก บรรทัด สรรเสริญ เป็นต้น

วรรณยุกต์

วรรณยุกต์ คือ เครื่องหมายแสดงระดับเสียงของตัวอักษรหรือของคำในภาษาเป็นการบอกเสียงสูงต่ำคล้ายเสียงคนตรี แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

เสียงวรรณยุกต์ ระดับเสียงวรรณยุกต์ที่กำหนดให้อยู่ในภาษาไทยมี 5 เสียง คือ

เสียงสามัญ เสียงเอก เสียงโท เสียงตรี เสียงจัตวา

รูปวรรณยุกต์ รูปวรรณยุกต์มี 4 รูป ดังนี้ คือ

1. เรียก ไม้เอก
2. เรียก ไม้โท
3. เรียก ไม้ตรี
4. เรียก ไม้จัตวา

การจำแนกวรรณยุกต์ตามวิธีใช้

เราอาจจำแนกวรรณยุกต์ออกได้เป็นสองพวก ตามลักษณะของการใช้ คือ วรรณยุกต์มีรูป และวรรณยุกต์ไม่มีรูป

วรรณยุกต์มีรูป ได้แก่ คำที่ปรากฏรูปวรรณยุกต์อยู่บนคำนั้น ๆ เช่น ป่า ป้า ล่าช้า จ๊ะจ๋า ดู ดูนี่

วรรณยุกต์ไม่มีรูป ได้แก่ คำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์ปรากฏอยู่บนคำนั้น ๆ แต่สังเกตได้จากการออกเสียง เช่น อะ (เสียงตรี) อาด, พลาด (เสียงโท) ขา (เสียงจัตวา)

วรรณยุกต์มีความสำคัญมาก เพราะเป็นตัวกำหนดความหมายของคำ การเขียนรูปวรรณยุกต์ หรือออกเสียงวรรณยุกต์ผิดไป จะทำให้ความหมายของคำผิดไปด้วย

การประสมอักษรและการแจกลูก

การประสมอักษร คือ การนำพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ มาประสมกันเข้าเป็นพยางค์ หรือคำ การประสมอักษรของไทยมีทั้งหมดด้วยกัน 9 แบบ หรือ 9 แม่ คือ

แม่ ก กา	แม่ กง	
แม่ กน	แม่ กม	
แม่ เกย	แม่ เกอว	
แม่ กก	แม่ กค	และ แม่ กบ

การแจกลูก

การแจกลูก คือ การใช้พยัญชนะประสมกับสระทั้ง 24 เสียง การประสมอักษรไทย ทั้ง 9 แม่ แจกลูก ดังนี้

แม่ ก กา ได้แก่ พยัญชนะใด ๆ ที่ประสมกับเสียงสระ 24 เสียง แจกลูก ดังนี้

กะ กา กิ กี กึ กู่ เกะ เกอ เกะ เกอ โกะ โก เกาะ กอ กัวะ กัว เกียะ เกีย เกือะ เกือ

เกอะ เกอ

แม่ กง ใต้แก่ พยัญชนะใด ๆ ที่ประสมกับเสียงสระทั้ง 24 เสียงใช้ ง สะกด แจกลูก ดังนี้
 กัง กาง กิง กิ่ง กึง กุ้ง กูง เก้ง เกง แก้ง แกง กง โกง ก้อง กอง ก้วง กวง เกียง เกียง
 เกื่อง เกื่อง เกื่อง เกื่อง (เกื่อง)

แม่กม แม่เกย แม่เกว เหล่านี้แจกลูกเหมือนแม่กง โดยใช้ ม ย ว สะกด ตามลำดับ
 แม่กน แม่กก แม่กด แม่กบ แม่กบ แม่กบ แม่กบ แม่กบ แม่กบ แม่กบ แม่กบ แม่กบ แม่กบ แม่กบ
 เป็นตัวสะกดตามลำดับ แต่ในแต่ละแม่มีตัวสะกดใช้ได้หลายตัว เรียกว่า ตัวสะกดแทน
 ดังนี้

แม่กน ใช้ ญ ณ น ร ล พ สะกดได้ และอ่านออกเสียงเช่นเดียวกับ น สะกด ทุกตัว เช่น
 เจริญ ชาญ คุณ เรือน นิล ชล บวร ทมิฬ ปลาฉลาม

แม่กก ใช้ ก ข ค ฃ สะกดได้ และอ่านออกเสียงเช่นเดียวกับ ก สะกด เช่น มุข สุข
 สัมภรณ์ พรรณ เมฆ

แม่กด ใช้ จ ช ซ ฌ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ด ต ถ ท ธ ศ ษ ส เป็นตัวสะกดได้ โดยอ่านเป็น เสียงด
 สะกดเช่นเดียวกัน เช่น อาจ คช ก้าช กฏ ปราบฎ รัฐ คุรุฑ วุฒิ วัด วัตฎ รถ บาท มัธยม ทิศ พิช
 ทาส

แม่กบ ใช้ บ ป ฟ พ ภ สะกดได้ และอ่านออกเสียงเป็นเสียง บ สะกดเช่นเดียวกัน เช่น
 กาบ บาป ภาพ ลาก กราฟ เป็นต้น

การประสมอักษร

พยางค์หรือคำจะออกเสียงได้ ต้องประกอบด้วย อักษร คือ สระ พยัญชนะ และ
 วรรณยุกต์ ประสมกัน วิธีประสมอักษรของไทยมี 4 วิธี คือ

1. ประสมอักษรสามส่วน คือ การประสมพยางค์ หรือคำด้วย สระ พยัญชนะ และ
 วรรณยุกต์ อันได้แก่ พยัญชนะที่แจกลูกในแม่ ก กา เช่น คำว่า จะ มา พี โต

จะ	พยัญชนะ	จ	มา	พยัญชนะ	ม
	สระ	ะ		สระ	า
	วรรณยุกต์	เอก		วรรณยุกต์	สามัญ

2. ประสมอักษรสี่ส่วน คือ การประสมพยางค์หรือคำด้วย สระ พยัญชนะ วรรณยุกต์
 และตัวสะกด อันได้แก่ พยัญชนะที่แจกลูกในแม่ที่มีตัวสะกดทั้ง 8 แม่ คือ แม่ กง กน กม เกย
 เกว กก กด และ กบ เช่น จง แจ้ง คน ปน ชม เซย เร็ว นก บท จบ

จ	พยัญชนะต้น	จ	แจ้ง - พยัญชนะต้น	จ
สระ	โ-ะ ลครูป	สระ	แ	
ตัวสะกด	ง	ตัวสะกด	ง	
วรรณยุกต์	สามัญ	วรรณยุกต์	โท	

3. ประสมอักษรสี่ส่วนพิเศษ คือ การประสมพยางค์หรือคำด้วย สระ พยัญชนะ วรรณยุกต์ และตัวการันต์ อันได้แก่ พยัญชนะที่แจกลูกในแม่ ก กา และมีตัวการันต์ด้วย เช่น สี่ พ่าห์ โพธิ์

สี่	พยัญชนะต้น	ส	พ่าห์	พยัญชนะต้น	พ
สระ	อี	สระ	อา		
ตัวการันต์	ห	สระ	อา		
วรรณยุกต์	จัตวา	วรรณยุกต์	โท		

4. ประสมอักษรห้าส่วน คือ การประสมพยางค์หรือคำด้วย สระ พยัญชนะ วรรณยุกต์ ตัวสะกด และการันต์ ได้แก่ พยัญชนะแจกลูก ในแม่ที่มีตัวสะกดทั้ง 8 แม่ และมีการันต์เพิ่มขึ้น เป็นส่วนที่ห้า เช่น จันทร สุกร์ ศิลป์ สิงห์ บุศย์ พันธุ์

จันทร	พยัญชนะต้น	จ	บุศย์	พยัญชนะต้น	บ
สระ	อะ	สระ	อุ		
ตัวสะกด	น	ตัวสะกด	ศ		
ตัวการันต์	ทร	ตัวการันต์	ย		
วรรณยุกต์	สามัญ	วรรณยุกต์	เอก		

คำเป็น คำตาย

คำเป็น ได้แก่ คำที่มีลักษณะต่อไปนี้ คือ

1. คำที่พยัญชนะประสมกับสระเสียงยาวในแม่ ก กา เช่น มา ดู ปู่ เวลา
2. คำที่มีตัวสะกดในแม่ กง กน กม เกย และเกอว เช่น จริง กิน กรรม

คำตาย ได้แก่ คำที่มีลักษณะต่อไปนี้ คือ

1. คำที่พยัญชนะประสมกับสระเสียงสั้นในแม่ ก กา เช่น กะทิ ทะลุ ละเมาะ
2. คำที่มีตัวสะกดในแม่ กก กค กบ เช่น นก บทบาท ลาก ภาพ

คำเป็นกับคำตายออกเสียงได้ยากง่ายแตกต่างกันเป็นเหตุให้ผันอักษรได้มาน้อย ต่างกัน ด้วย คำเป็นออกเสียงได้ง่าย จึงผันอักษรได้มากกว่าคำตาย

การผันอักษร

การผันอักษร คือ การนำอักษรทั้งสามหมู่ที่แจกถูกแล้วมาผันวรรณยุกต์ หรือเรียกได้ว่าเป็นการเปลี่ยนระดับเสียงของคำหรือพยางค์ ทั้งที่เป็นคำเป็นและคำตาย การเปลี่ยนระดับเสียงของคำนี้เป็นการกำหนดความหมายของคำให้แตกต่างกัน ทำให้เรามีคำใช้ในภาษามากขึ้น การผันอักษรของคำไทย สามารถผันเสียงได้ ดังนี้ คือ

อักษรสูง คำเป็น พ้นเสียงเป็นเสียงจัตวา ผันด้วย ˊ เป็นเสียงเอก และ เสียงโท ตามลำดับ เช่น ขา ข่า ข้า

คำตาย พ้นเสียงเป็นเสียงเอก ผันด้วย ˊ เป็นเสียงโท เช่น ขะ ชะ

อักษรกลาง คำเป็น พ้นเสียงเป็นเสียงสามัญ ผันด้วย ˊ ˊ ˊ เป็นเสียง เอก โท ตรี และจัตวา ตามลำดับ เช่น กา ก่า ก้า ก๊า ก๋า

คำตาย พ้นเสียงเป็นเสียงเอก ผันด้วย ˊ ˊ ˊ เป็นเสียง โท ตรี และจัตวา ตามลำดับ เช่น กะ ก๊ะ กัะ กัะ

อักษรต่ำ คำเป็น พ้นเสียงเป็นเสียงสามัญ ผันด้วย ˊ เป็นเสียง โท และผันด้วย ˊ เป็นเสียงตรี เช่น คา ค่า ค้า

คำตายเสียงสั้น พ้นเสียงเป็นเสียงตรี ผันด้วย ˊ เป็นเสียงเอก เช่น คะ ค่ะ

คำตายเสียงยาว พ้นเสียงเป็นเสียงโท ผันด้วย ˊ เป็นเสียงตรี เช่น คาค ค้าค

สำหรับอักษรต่ำอาจออกเสียงผันวรรณยุกต์ไปถึงเสียงจัตวาได้ แต่ไม่มีคำใช้ในการใช้ภาษา ดังนั้นการเขียนคำที่พยัญชนะต้นเป็นอักษรต่ำ จึงถือกำหนดได้ว่า ไม่มีรูปวรรณยุกต์ ˊ และ ˊ เลข ถ้าคำใดเขียนรูปวรรณยุกต์ ˊ จะออกเสียงเป็นเสียงโท และถ้าเขียนรูปวรรณยุกต์ ˊ จะออกเป็นเสียงตรี

เขียนเป็นตารางได้ ดังนี้

		สามัญ	เอก	โท	ตรี	จัตวา
อักษรสูง	คำเป็น	-	ข่า	ข้า	-	ขา
	คำตาย	-	ชะ	ชะ	-	-
อักษรกลาง	คำเป็น	กา	ก่า	ก้า	ก๊า	ก๋า
	คำตาย	-	กะ	กะ	กัะ	กัะ
อักษรต่ำ	คำเป็น	คา	-	ค่า	ค้า	-
	คำตายเสียงสั้น	-	-	คะ	คะ	-
	คำตายเสียงยาว	-	-	คาค	ค้ำค	-

หมายเหตุ ฟันเสียง คือ ระดับเสียงวรรณยุกต์เมื่อพยัญชนะประสมกับสระ
ก่อนการผันวรรณยุกต์ หรือคือเสียงของคำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์กำกับอยู่นั่นเอง

ข้อสังเกตในการผันอักษร

1. อักษรสูง ผันเสียงวรรณยุกต์ได้น้อย รูป และเสียงวรรณยุกต์ตรงกัน
2. อักษรกลาง ผันเสียงวรรณยุกต์ได้มากที่สุด โดยเฉพาะอักษรกลางคำเป็น ผันวรรณยุกต์ได้ครบ 5 เสียง รูปวรรณยุกต์และเสียงวรรณยุกต์ของอักษรกลางตรงกัน
3. อักษรต่ำ รูปวรรณยุกต์และเสียงวรรณยุกต์ไม่ตรงกัน เมื่อผันวรรณยุกต์เป็นเสียง โท และเมื่อผันวรรณยุกต์ เป็นเสียงตรี

การผันอักษรคู่ - อักษรเดี่ยว

อักษรสูงและอักษรต่ำ ผันวรรณยุกต์ได้ไม่ครบ 5 เสียง จะผันได้ครบ 5 เสียง ต่อเมื่อนำอักษรคู่มาช่วยในการผัน ส่วนอักษรเดี่ยวนั้นจะผันได้ครบ 5 เสียง ต้องใช้ ห มาเป็นอักษรนำช่วยในการผัน ดังตัวอย่างในตาราง เช่น

การผันอักษรคู่อักษรเดี่ยว

		สามัญ	เอก	โท	ตรี	จัตวา
การผันอักษรคู่	ก	กา	-	ค่า	ค้ำ	-
	ข	-	ข้า	ข้า	-	ขา
	ค-ข	คา	ข้า	ค่า	ค้ำ	ขา
การผันอักษรเดี่ยว	ง	งา	-	ง่า	ง่า	-
	ห นำ ง	งา	หง่า	ง่า	ง้า	หงา
				หง้า		

การผันอักษรควบกล้ำ

การผันคำควบกล้ำซึ่งพยางค์ต้นเป็นพยัญชนะสองตัวนั้น ให้ผันตามเสียงพยัญชนะตัวหน้า เช่น

พูดเก่งมาแต่กำเนิด เด็กเล็ก ๆ เริ่มสอนพูดต้องตั้งต้นที่ฝึกฝน ผู้จะมีอาชีพครูก็ต้องเริ่มต้นที่การฝึกฝนการพูดเช่นเดียวกัน จึงกล่าวได้ว่า วิชานี้เป็นหลักสำคัญยิ่งของมนุษย์ ซึ่งสรุปความสำคัญได้ดังนี้

1. การพูดเป็นการสื่อความหมาย ความเข้าใจที่ง่าย เพราะการพูดต้องประกอบด้วย น้ำเสียง กิริยา ท่าทาง ตลอดจนสีหน้าของผู้พูด ฉะนั้นเมื่อเราได้ยินการพูด ได้เห็นท่าทางประกอบ เราก็มองเข้าใจในเรื่องราวที่พูดได้ง่ายกว่าการรับรู้ภาษาในทางอื่น ๆ

2. การพูดเป็นเครื่องมือของการสมาคม มนุษย์จะอยู่กันได้โดยสันติสุขก็เพราะความเข้าใจกัน และมีความคิดอ่านสอดคล้องไปในทางเดียวกัน ดังนั้นมนุษย์จะรู้ความคิด และความรู้สึกในจิตใจของกันและกันได้ ก็ต้องอาศัยการพูดทั้งสิ้น ผู้ประกอบอาชีพครูจำเป็นต้องใช้การพูดในการสมาคม ไม่เพียงแต่สมาคมกับผู้ร่วมอาชีพ แต่ยังต้องสมาคมกับนักเรียน นักศึกษา และผู้ปกครอง รวมทั้งบุคคลในชุมชนทั่วไปด้วย พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระราชนิพนธ์เกี่ยวกับความสำคัญของการพูดไว้ตอนหนึ่งของพระราชนิพนธ์เรื่อง “วิภาพระสมุทร” ซึ่งมีความว่า

“ปากเป็นเอก	เลขเป็นโท	โบราณว่า
หนังสือตรี	มีปัญญา	ไม่เสียหาย
ถึงรู้มาก	ไม่มีปาก	ลำบากตาย
มีอุบาย	พูดไม่เป็น	เห็นป่วยการ
ถึงเป็นครู	รู้วิชา	ปัญญามาก
ไม่รู้จัก	ใช้ปาก	ให้จัดจ้าน
เหมือนเต่าฟัง	นั่งซื้อ	อื้อรำคาญ
วิชาชาญ	มากเปล่า	ไม่เข้าที่”

แม้แต่สุนทรภู่กวีเอกของไทย ก็ได้กล่าวถึงความสำคัญของการพูด ที่เกี่ยวข้องกับการสมาคมและความสำเร็จในชีวิตในนิราศภูเขาทองว่า

“ถึงบางพูด	พูดดี	เป็นศรีศักดิ์
มีคนรัก	รสถ้อย	อร่อยจิต
แม้พูดชั่ว	ตัวตาย	ทำลายมิตร
จะชอบผิด	ในมนุษย์	เพราะพูดจา”

3. การพูดก่อให้เกิดความสำเร็จในด้านศาสนา การค้า และการเมือง ด้านศาสนา เป็นสถาบันสูงสุดที่จะรวมกลุ่มชนเข้าด้วยกัน เป็นพวกเดียวกัน มีความคิด ความเชื่อ และความยึดมั่น

อย่างเดียวกัน แต่ศาสนาเป็นนามธรรม ไม่มีตัวตน และขอบเขต การที่จะให้คนเชื่อถือและทำตาม จึงเป็นเรื่องยาก การชักจูงด้วยวิธีใด ๆ ย่อมไม่สามารถก่อให้เกิดความสำเร็จได้ แต่การพูดก็ยังจะสามารถโน้มน้าวจิตใจให้คนอยู่ในศีลธรรมและประพฤติดีธรรมได้ ปัจจุบันนี้จึงมีการอบรมให้พระนักบวช และศาสนาจารย์ผู้ทำการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ให้รู้หลักการพูดอย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น ด้านคำขาย การโฆษณา เป็นหัวใจของการค้าขายทั่วไปทุกระดับ ตั้งแต่แม่ค้าระดับชาวบ้าน ระดับชาติ จนถึงนักค้าขายระดับโลก การค้าขายของเขาจะประสบความสำเร็จขายคล่อง กำไรงาม ก็อยู่ที่การใช้หลักการพูดโฆษณาให้ลูกค้าเชื่อถือในเรื่องคุณภาพของสินค้าของเขา และต้องรู้จักใช้จิตวิทยาในการเจรจากับลูกค้าเพื่อให้เป็นที่พอใจของลูกค้าทั่วหน้ากัน

ด้านการเมือง ผู้ที่จะก้าวขึ้นสู่การเป็นนักการเมืองในระบบประชาธิปไตย คือ ผู้แทนราษฎร ซึ่งจะต้องได้รับเสียงจากราษฎรส่วนมาก ฉะนั้นในการหาเสียงแต่ละครั้ง ผู้สมัครต้องมีความสามารถในการพูด เพื่อชี้แจงให้ประชาชนเข้าใจนโยบายและหลักการที่ตนจะยึดถือเป็นแนวปฏิบัติ นอกจากนั้นแม้แต่ในเรื่องการเมืองระหว่างประเทศ ในการเชื่อมสัมพันธ์ไมตรีระหว่างกัน การเจรจาทางการทูต การระงับศึกสงครามก็ต้องใช้การพูดเป็นเครื่องมือทั้งสิ้น

การพูดย่อมประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ ๆ ดังนี้ คือ

1. ผู้พูด คือผู้ที่จะต้องรับบทแสดงความสามารถในการถ่ายทอดความรู้สึก ข้อคิดเห็น ข้อเท็จจริง ตลอดจนทัศนคติของตนไปสู่ผู้ฟังให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยการรู้จักใช้ภาษาเสียง อากัปกริยา และบุคลิกภาพของตนอย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมกันนั้นผู้พูด จะต้องรู้จักสะสมความคิดอ่านที่มีคุณค่าประโยชน์และรวบรวมเตรียมความคิดให้ผู้ฟังทราบ ผู้ฟังก็จะเข้าใจได้โดยง่าย แจ่มแจ้ง และรวดเร็ว

2. สาร หรือเนื้อเรื่องที่พูด ผู้พูดควรจะเลือกเนื้อเรื่องที่ตนถนัดและมีความรู้ในด้านนั้นจริง ๆ และควรมีการเตรียมการลำดับ และการดำเนินเรื่องที่ดี และถูกต้องตามกฎหมาย เช่น มีบทนำ เนื้อเรื่อง และบทสรุป เป็นต้น

3. ผู้ฟัง การสื่อความหมายเป็นขบวนการติดต่อทางสังคมที่ผู้พูดเป็นผู้ให้ และผู้ฟังเป็นผู้รับ ผู้พูดจะสื่อความหมายได้ตรงเป้าหมายยิ่งขึ้น เมื่อผู้พูดรู้จักผู้ฟัง ดังนั้นผู้พูดควรจะ เรียนรู้ผู้ฟังของตนด้วยเป็นใคร มีการศึกษาและสถานะทางสังคมระดับใด

4. เครื่องมือในการสื่อความหมาย เครื่องมือในที่นี้ หมายถึงสิ่งที่ช่วยถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดของผู้พูดไปให้คนฟัง เช่น เสียง อากัปกริยา และอาจจะรวมถึงโสตทัศนูปกรณ์อื่น ๆ อีกด้วย

ความมุ่งหมายและผลที่เกิดจากการพูด การพูดแต่ละครั้งมีจุดมุ่งหมายหรือผลเกิดตามขึ้นแล้วแต่ว่าจะพูดเรื่องอะไร เพื่ออะไร ผลการพูดจะบรรลุสมความมุ่งหมายหรือไม่ คูได้จาก การแสดงออกของผู้ฟัง เช่น ถ้าเข้าใจเรื่องก็อาจผงกศีรษะรับ พยักหน้า ยิ้ม หัวเราะ ฯลฯ ถ้าไม่เข้าใจไม่รู้เรื่อง ก็อาจจะขมวดคิ้ว ก้มหน้า ฯลฯ

เสรีภาพในการพูดในสังคมประชาธิปไตย

ในสังคมประชาธิปไตยส่งเสริมให้บุคคลพึงได้แสดงออกซึ่งความเห็น ไม่ว่าในการพูด หรือเขียนการแสดงความคิดเห็นหรือทรรศนะของบุคคลย่อมมีสิทธิได้รับความคุ้มครองอย่างถูกต้องตามกฎหมายตามหลักสิทธิมนุษยชนขั้นมูลฐาน ซึ่งได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญทุกฉบับ

แต่ทั้งนี้มิได้หมายความว่า บุคคลพึงจะมีเสรีภาพในการพูดการเขียนจนไม่มีขอบเขต จะถือผิดว่าพูดได้ตามใจคือไทยแท้แน่นอนไม่ได้ เพราะเป็นความจริงที่ว่า “พูดดีเป็นศรีแก่ปาก พูดมากปากจะมีสี” หรือ “ลิ้นคนตัดคอคนมาแล้ว”

และถ้าจะแบ่งประเภทของคนออกตามลักษณะของการพูดแล้ว จะมีอยู่ 3 ประเภท เท่านั้น คือ

1. พูดต้อยเกินไป ไม่อาจใช้ปากให้เป็นประโยชน์ได้เท่าที่ควร
2. พูดมากเกินไปเป็นอันตรายรุนแรงกว่าประเภทแรกหลายเท่าตัว ถ้าในสังคมใดมีคนประเภทนี้ร่วมด้วย
3. พูดปากเสีย ยิ่งอันตรายกว่าประเภทที่สอง เพราะคนประเภทนี้มีแต่จะพูดทำลายตัวเอง ยังไม่พอ แต่อาจทำลายหมู่คณะ สังคม และประเทศชาติในที่สุดได้อย่างง่ายดาย

การใช้เสรีภาพต้องมีขอบเขตอันใด การพูดก็ต้องมีขอบเขตอันนั้น จะต้องงดเว้น การส่อเสียด เหยียดหยาม ถากถาง คูหมิ้นคูแคลน หรือประชดประชัน เป็นที่บาดหมางน้ำใจ หรือความรู้สึกของคนอื่น แต่พึงยึดถือเป็นสรณะได้เลยว่า ควรจะพูดเป็นการสร้างสรรค์ตนเอง สร้างสรรค์หมู่ คณะและสังคมส่วนรวม

ยิ่งในฐานะที่เป็นครูด้วยแล้ว ยิ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องรู้จักใช้เสรีภาพในการพูดให้เหมาะสม เพราะคำพูดแต่ละคำจะมีผู้ได้ยินได้ฟังและนำไปคิด นำไปปฏิบัติตามมากมายไม่ว่าจะในด้านการถ่ายทอดความรู้ การอบรมสั่งสอน หรือการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา การบ้านการเมือง จำเป็นต้องรู้จักพูดให้เป็น มีความเป็นกลาง และเป็นธรรม รวมทั้งรู้จักเคารพ และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นด้วยความยินดี

การพูดตามหลักประชาธิปไตยต้องเป็นไปดังนี้

พูดเพื่อสร้างสรรค์ ไม่ใช่เพื่อทำลาย

พูดด้วยความบริสุทธิ์ใจ ไม่ใช่อคติ

พูดด้วยเหตุผล ไม่ใช่ด้วยอารมณ์ และ

พูดด้วยความประสงค์ที่จะเข้าใจคิดต่อกัน ไม่ใช่ด้วยการจะเอาชนะกันเท่านั้น สังคมประชาธิปไตยจะต้องอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข ต้องมีหลักยึดร่วมกัน คือ

1. การวาระธรรม คือ การเคารพในสิทธิมนุษยชน

2. สามัคคีธรรม คือ การร่วมแรงร่วมใจ ในการพูดผู้พูดต้องเคารพในความคิดเห็นของผู้อื่น

3. ปัญญาธรรม คือ การใช้วิจารณ์ญาณ หรือใช้ปัญญาหาเหตุผลในการกระทำการใด ๆ ด้วยกาย วาจา และใจ เรื่องของการพูดก็ต้องใช้ปัญญาคือคิดก่อนพูด ไม่ใช่พูดด้วยอารมณ์

เสรีภาพในการพูดในสังคมประชาธิปไตย ควรยึดหลัก ดังนี้

1. ผู้พูดยอมรับคุณค่าความเป็นคนของผู้อื่น

2. ไม่ผูกขาดการพูดคนเดียว มีใจกว้างในการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

3. พูดในสิ่งที่จริง ไม่เสแสร้ง

4. ไม่ใช่ใช้อารมณ์ในการโต้แย้งผู้อื่นเมื่อมีความคิดเห็นไม่ตรงกัน

5. ระวังรักษามารยาทในการพูด เช่น

- เว้นการใช้คำที่ไม่สุภาพ

- เว้นการพูด กระแทบ เสียดสี

- เว้นการกล่าวถึงปมด้อยของผู้อื่น

- เว้นการกล่าวตู่ผู้อื่น

- เว้นการกล่าวข่มขู่คนอื่น

- เว้นการคุยโม้ โอ้อวดภูมิปัญญา

- เว้นการพูดปราศจากเหตุผล

กฎหมายที่ควรทราบเกี่ยวกับเสรีภาพในการพูด

ความผิดฐานหมิ่นประมาท

1. ผู้ใดใส่ความผู้อื่นต่อบุคคลที่ 3 โดยประการที่น่าจะทำให้ผู้อื่นนั้นเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น ถูกเกลียดชัง ผู้นั้นกระทำความผิดฐานหมิ่นประมาท ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 1 พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ม.325)

2. ผู้ใดใส่ความผู้ตายต่อบุคคลที่ 3 และการใส่ความนั้น น่าจะทำให้บิดา มารดา คู่สมรส หรือบุตรของผู้ตายเสียหาย ถูกดูหมิ่น เกลียดชัง มีความผิดตามมาตรา 236
3. ผู้ใดแสดงความคิดเห็น หรือข้อความใดโดยสุจริต
 - 1) เพื่อความชอบธรรม ป้องกันคนหรือป้องกันส่วนได้ ส่วนเสียเกี่ยวกับคนตามคลองธรรม
 - 2) ในฐานะเจ้าพนักงานปฏิบัติตามหน้าที่
 - 3) ดิษด้วยความเที่ยงธรรม ซึ่งบุคคลหรือสิ่งใดอันเป็นวิสัยของประชาชนย่อมกระทำ
 - 4) ในการแจ้งข่าวด้วยความเป็นธรรม เรื่องการดำเนินการอันเปิดเผยในศาลหรือในการประชุม ผู้นั้นไม่มีความผิดฐานหมิ่นประมาท (ม.329)
4. ในกรณีหมิ่นประมาท ถ้าผู้ถูกกล่าวประมาทนั้นเป็นความจริง ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษ แต่ห้ามไม่ให้พิสูจน์ ถ้าข้อหาว่าหมิ่นประมาทนั้นเป็นการใส่ความในเรื่องส่วนตัว และการพิสูจน์จะไม่ใช่ประโยชน์แก่ประชาชน (ม.330)
5. คู่ความ หรือทนายความของคู่ความ ซึ่งแสดงความคิดเห็น หรือข้อความในกระบวนการพิจารณาคดี เพื่อประโยชน์แก่คดีของตน ไม่มีความผิดฐานหมิ่นประมาท (ม.331)
6. ผู้ใดส่งเสียง ทำให้เกิดเสียง หรือกระทำความอื้ออึง โดยไม่มีเหตุอันสมควร จนทำให้ประชาชนตกใจหรือเดือดร้อน ต้องระวางโทษปรับไม่เกินร้อยห้าสิบบาท (ม.370)
7. ผู้ใดทะเลาะกันอื้ออึงในทางสาธารณะ หรือกระทำอื่นใดให้เสียความสงบเรียบร้อยในทางสาธารณะ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท (ม.374)
8. ผู้ใดดูหมิ่นผู้อื่นซึ่งหน้า หรือด้วยการโฆษณาต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท (ม.393)

ขุนวิจิตรมาตรา ใช้นามปากกาว่ากาญจนาศุภนัฏ ได้กล่าวถึงสำนวนไทยไว้ว่า

สำนวนไทย

คำพูดของมนุษย์เราไม่ว่าชาติใดภาษาใด แยกออกได้กว้าง ๆ เป็นสองอย่าง อย่างหนึ่งพูดตรงไปตรงมาตามภาษาธรรมดา พอพูดออกมาก็เข้าใจกันได้ทันที อีกอย่างหนึ่งพูดเป็นชั้นเชิงไม่ตรงไปตรงมา แต่ให้มีความหมายในคำพูดนั้น ๆ คนฟังอาจเข้าใจความหมายทันทีถ้าคำพูดนั้น

ใช้กันแพร่หลายทั่วไปจนอยู่ตัวแล้ว แต่ถ้าไม่แพร่หลายคนฟังก็ไม่อาจเข้าใจได้ทันที ต้องคิดจึงเข้าใจ หรือบางทีคิดแล้วเข้าใจไปอย่างอื่นก็ได้ หรือไม่เข้าใจเอาเลยก็ได้ คำพูดเป็นชั้นเชิงนี้ เราเรียกกันว่า “สำนวน” คือคำพูดเป็นสำนวน อย่างชาวบ้านเขาเรียกกันว่า “พูดสำบัดสำนวน” คำ “สำบัด” ที่ใช้เป็นครูกับ “สำนวน” ไม่ทราบว่าจะเขียนอย่างไร ในที่นี้เขียนตัว ส. สระอำ ตัว บ. ไม่หันอากาศ ตัว ค. สะกด โดยเข้าใจว่าจะมาจากคำว่า “สะบัด” เช่นใครพูดจาห้วน ๆ เราก็ว่า “พูดสะบัด” หรือว่า “พูดจาสะบัดสะบั้ง” “สำบัด” จึงน่าจะเพี้ยนมาจากคำว่า “สะบัด” คือเมื่อใช้คู่กับ “สำนวน” คำ “สะบัด” ก็กลายเป็น “สำบัด” ไป ไม่ใช่ “สมบัติ” พวกทรัพย์สมบัติอย่างที่พูดเพี้ยน ๆ ไปเป็น “สมบัติ” ก็มีนั้น คำพูดเป็นสำนวน คือเป็นชั้นเชิงหรือจะว่าพูดสะบัดสะบั้งก็ได้ นี่เราเคยเรียกว่า “พูดเล่นสำนวน” บ้างหรือ “พูดสำบัดสำนวน” บ้าง ดังกล่าวมาแล้วคนโวหารจัด ๆ สมัยนี้ เขามักจะใช้โวหารว่า “พูดการม อมสำนวน”

สำนวนนั้นเกิดจากมูลเหตุต่าง ๆ เป็นต้นว่าเกิดจากธรรมชาติ เกิดจากการกระทำ เกิดจากเครื่องแวดล้อม เกิดจากอุบัติเหตุ เกิดจากแบบแผนประเพณี เกิดจากลัทธิศาสนา เกิดจากความประพฤติ เกิดจากการเล่น เกิดจากเรื่องแปลก ๆ ที่ปรากฏขึ้น เกิดจากนิยาย นิทาน ตำนาน ตลอดจนพงศาวดาร หรือประวัติศาสตร์ และอะไรต่ออะไรอื่น ๆ อีกมากแล้วแต่สมัยเวลา มูลเหตุต่าง ๆ ดังกล่าว ใครช่างคิดช่างนึกช่างสังเกต และเป็นคนมีโวหารก็นำเอาแต่ใจความมาพูดสั้น ๆ เป็นการเปรียบเทียบบ้าง เปรียบบ้าง กระทบบ้าง ประชดประชันบ้าง พูดเล่นสนุก ๆ ก็มี พูดเตือนสติให้คิดก็มีต่าง ๆ กัน ที่เกิดจากธรรมชาติก็เช่น “ตื่นแต่ไก่โห่” คือธรรมชาติของไก่ข่มขันในเวลาเช้ามืดเสมอ ตื่นแต่ไก่โห่ ก็คือตื่นแต่ไก่ขัน หมายถึงตื่นแต่เช้ามืด ที่เกิดจากการกระทำก็เช่น “ไกลปิ่นเที่ยง” คือเมื่อปี พ.ศ. 2430 ในรัชกาลที่ 5 เริ่มยิงปืนใหญ่เวลา 12.00 นาฬิกา ในพระนครให้รู้ว่าเป็นเวลาเที่ยงวัน คนในพระนครได้ยินคนอยู่ไกลออกก็ไม่ได้ยิน จึงเกิดเป็นสำนวนพูดหมายถึงไปถึงข่าวคราวต่าง ๆ ที่เกิดในพระนคร คนอยู่ไกลไม่ได้ยินได้ฟังไม่รู้เลยว่า “อยู่ไกลปิ่นเที่ยง” และหมายถึงไปถึงว่าเป็นคนบ้านนอกคอกนาด้วย ที่เกิดจากเครื่องแวดล้อม เช่น “กันหม้อไม่ทันคำ” คือการหุงข้าวกว่ากันหม้อจะติดเขม่าคำก็กินเวลานาน โบราณผัวเมียอยู่ด้วยกันก็ต้องมีครวมีเครื่องครัวใหม่ เช่นหม้อสำหรับหุงข้าวกิน บางคู่หุงข้าวกินกันหม้อไม่ทันมีเขม่าจับคำก็เลิกกัน จึงเกิดเป็นสำนวนพูดหมายถึงว่าเลิกกันง่าย คืออยู่กินด้วยกันไม่ทันกันหม้อคำก็เลิกกันแล้ว ที่เกิดจากอุบัติเหตุ เช่น “ตกกระไดพลอยโจน” คนหนึ่งตกกระได คนที่อยู่ที่นั่งด้วย ก็มักจะโจนเข้าไปช่วย อะไรที่ไม่ใช่เรื่องของตนแต่จำเป็นจะต้องเข้าไปมีส่วนด้วย จึงเรียกว่าตกกระไดพลอยโจน ที่เกิดจากระเบียบแบบแผนประเพณี เช่น “ฝังรอกฝังราก” มาจากพิธีทำขวัญทารกเกิดได้สามวัน เอรักกับมะพร้าวแทงหน่อไปฝังดิน ที่เกิดจากลัทธิศาสนา เช่น “ขนทราย

เข้าวัด” มาจากทำบุญก่อพระทรายที่วัด ที่เกิดจากความประพฤติ เช่น “กินข้าวร้อนนอนสาย” หมายถึง มีชีวิตอยู่สบาย ที่เกิดจากการเล่น เช่น “สู้จนเข็ดตา” มาจากการชนไก่ “ขึ้นซัง” มาจากควด “ไข่แตก” มาจากเล่นเอาเถิด “สายป่านสั้น” มาจากว่า ที่เกิดจากเรื่องแปลก ๆ เช่น “กู” หมายถึงพูดไม่เป็นความจริง ที่เกิดจากนิยาย นิทาน ฯลฯ เช่น “มาก่อนไก่” และ “เอาไก่ผูกตุลมาหรือเปล่า” มาจากนิทานเรื่องศรีธนญชัย “ทำมิชอบเข้าลอบตนเอง” มาจากพงศาวดารเหนือ “ปล่อยม้าอุปการ” มาจากรามเกียรติ์ เหล่านี้เป็นตัวอย่างมูลที่มาของสำนวนต่าง ๆ ซึ่งจะได้แยกกล่าวเป็นสำนวน ๆ ไป ในตอนหลัง ๆ เท่าที่รวบรวมได้

คำพูดของมนุษย์ที่เป็นสำนวนดังกล่าว เชื่อได้ว่ามีมาแต่โบราณ โบราณดึกดำบรรพ์ และเกิดขึ้นตามยุคตามสมัยที่เหตุการณ์บ้านเมืองเปลี่ยนแปลงมา สำนวนเก่าที่สูญไปก็คงมาก ที่คงอยู่ก็มีไม่น้อย ที่กำลังเกิดขึ้นใหม่ก็มีมาเรื่อย ๆ คงจะเป็นดังนี้เหมือนกันหมด ทุกชาติ ทุกภาษา สำนวนพูดไม่ว่าในเชิงเปรียบเชิงเทียบ เจริญ เปรย เจริญกระทบเชิงประชิดประชัน ดูเหมือนจะมีเหมือน ๆ กัน ทุกชาติ ทั้งนี้เพราะความรู้สึกนึกคิดของมนุษย์เกี่ยวกับธรรมชาติการกระทำ เครื่องแวดล้อมและอะไรต่าง ๆ ดังกล่าวมาข้างต้นนั้น ย่อมจะมีเหมือน ๆ กัน จะต่างกันก็เพียงถ้อยคำแปลกออกไป แต่ใจความก็คงเป็นอย่างเดียวกัน ขอยกสำนวนบางสำนวนของบางชาติมาเปรียบเทียบกับของไทยให้เห็นเป็นตัวอย่างหลาย ๆ อย่าง

จีน “คนมีเงินใครก็ต้องฟัง” ไทย “มีเงินมีทองเจรจาได้” “มีไม้มีไร่ปลูกเรือนงาม”

จีน “มีเงินจุ่งเทวดาก็ได้ ไม่มีเงินจุ่งมนุษย์ก็ไม่ได้”

แขก (มาระถิ) “เกือกเงินทำให้เหล็กอ่อน” ไทย “สินสางสอดจ้าง แข็งกว่าเหล็กเงินจ้างอ่อนได้โดยใจ”

แขก (อาหรับ) “เอาดาบไปขายเมืองดามัสกัส” อังกฤษ “เอาถ่านหินไปขายเมืองนิวคาสเซิล” ไทย “เอามะพร้าวห้าวไปขายสวน เอาแป้งนวลไปขายชาววัง เอานาฬิกาไปขายเกาะลังกา”

ฝรั่งเศส เยอรมัน ฮอลันดาแขกอินเดีย “หมาเห่าไม่กัด” สเปน “ปล่อยให้หมามันเห่าเถิด มันไม่กัดดอก” อังกฤษ “หมาเห่ามากกัดไม่เจ็บ” แขก (พินาร์) “เมฆมืดฟ้าร้องก็กก้องแต่ฝนตกนิดเดียว” ไทย “หมาเห่าไม่กัด” “หมาเห่าใบตองแห้ง”

ฝรั่ง (ละติน) “ระวังหมาเจ็บกับน้ำนิ่ง” โปรตุเกส “ระวังหมาที่ไม่เห่า” เยอรมัน “หมาเจ็บน้ำนิ่งเป็นอันตราย” ไทย “หมากัดไม่เห่า” “น้ำนิ่งไหลลึก”

ฝรั่ง (ละติน) “คนที่รับใช้สองนายไม่ได้รับใช้อะไรเลย” อิตาลี “ใครรับใช้สองนายต้องโกหกฝ่ายหนึ่ง” สเปน “ใครรับใช้นายหลายคนต้องละเลยงานบางคน” ญี่ปุ่น “ทหารที่จงรักภักดีรับใช้สองนายไม่ได้” ไทย “ข้าสองเจ้าบ่าวสองนาย”

รัสเซีย อิตาลี “ใครไล่กระต่ายสองตัวจะจับไม่ได้จนตัวเดียว” แชก (อาหรับ) “ไล่จับกระต่ายสองตัวนั้นยาก” ตุรกี “ใครหยุดยืนอยู่ระหว่างสองตุหรีาจะต้องกลับบ้านเปล่าไม่ได้” สวคมนตรี อาหรับ “ขี่ม้าสองตัวในเวลาเดียวกัน” กรีก “มือเดียวถือเตงโมสองผลไม่ได้” ไทย “จับปลาสองมือ” “โลกมากลางหอย”

ฮอลันดา “แอปเปิลในกระจาดเน่าผลเดียวพาให้ผลอื่น ๆ พลอยเน่าไปด้วย” สเปน “แอปเปิลเน่าทำให้ผลอื่น ๆ พลอยเสีย” กรีก “ถ้าท่านนั่งกับคนหรีดา ไม่ทันเขี่ยดาท่านก็จะเหมือนแมว” “ถ้าท่านนั่งกับคนขาก ท่านก็จะพลอยขาไปกับด้วย”

อังกฤษ ฮอลันดา โปรตุเกส “ใครอยู่กับคนง่อยก็ต้องพลอยเป็นง่อย”

อังกฤษ “ถ้าท่านนอนกับหมา หมักก็จะติดท่าน”

แชกบังกล่า “วัศคคีสติธิด้าไปพบอยู่กับวัจโรก็จะต้องถูกจับด้วย”

จีน “อยู่ใกล้ปลาเน่าท่านก็จะพลอยเหม็น อยู่ใกล้คอกไม้ ท่านก็จะพลอยหอม” ไทย “ปลาช้องเดียวกันตัวไหนเน่า ก็พลอยตัวอื่นเหม็นไปด้วย”

อังกฤษ “ใครเดินกับคนดีก็เป็นคนดีด้วย” “ใครถือเรียวหนาม หนามก็จะตำมือ” “ใครถือน้ำมันดิน มือก็จะดำ” เยอรมัน “ใครถือน้ำมันดินตัวก็จะดำ” “ใครทำตัวเป็นหนู ก็จะต้องถูกแมวกิน”

ฝรั่งเศส “ใครอยู่ในกรงกับหมาป่าก็ต้องหอน”

อิตาลี “ใครทำตัวเป็นนกฟิราบก็ต้องถูกเหยี่ยวเฉียว”

ฮอลันดา เดนมาร์ค “ใครไปคลุกคลีอยู่กับขี้ตะกอนก็ต้องถูกหมูกิน”

อาหรับ “คนฉลาดมั่วสุมกับคนชั่วก็กลายเป็นคนโง่” हमาร่วมทางไปกับคนดีก็กลายเป็นหมาฉลาด” แชกออฟมาน “ใครอยู่กับช่างเหล็กก็ต้องใส่เสื้อผ้าเป็นรอยไหม้” แชกกะเล็ง “ใครคบคนชั่วจะพิบัติเหมือนคิมมได้ต้นตาล” (คือใคร ๆ ก็นี้กว่าคิมน้ำตาลเมา)

แชกทมิฬ “ลูกวัวเดินกับหมูจะกินอาจัม”

ญี่ปุ่น “นักสะสมศพอาบาก็จะต้องเป็นศพอาบยาไปด้วย”

ไทย “คบคนดีเป็นศรีแก่ตัว คบคนชั่วต้องปราศัย” “คบพาลพาไปหาผิด คบบัณฑิตพาไปหาผล”

เขมร “แม่อย่างไร ลูกสาวก็อย่างนั้น”

อังกฤษ “ไก่แก่ขันอย่างไร ไก่อ่อนขันก็อย่างนั้น” “ลูกหมวย่อมร้องเหมือนหมูแก่”

ฮอลันดา “ลูกเหยี่ยวปากงุ้มเหมือนเหยี่ยวแก่”

ฝรั่งเศส “เกิดจากแม่ไก่ก็ย่อมชอบคุ้ยเขี่ย”

เยอรมัน เดนมาร์ก “นกแก่พลอดจ้ออย่างไร ลูกนกก็ร้องจู้จี้อย่างนั้น”

กรีก “กาชั่ว ไช้ก็ชั่ว”

อาหรับ “ลูกเป็ดย่อมว่ายน้ำเก่ง”

แขกอินเดียพินาร์ “ลูกนกโกกิลาก็ต้องเป็นนกโกกิลา”

ตุรกี “ลูกชายของคนกล้าหาญย่อมเป็นคนกล้าหาญ”

ญี่ปุ่น “ไข่กบก็ต้องเป็นลูกกบ”

แขกบังกลา “คูม้าคูที่ห้าว คูโจกกว้างขวางคูที่ของกำนัล คูผู้ขายคูที่หัวเราะ คูเพชรคูที่รุ่งพราย”

ไทย “คูช้างให้คูหาง คูนางให้คูแม่” (ถ้าจะคูให้แน่คูทั้งข่าขาย)

เขบรู “ต้นไม่รู้ที่ผล” ละติน “ต้นไม่รู้ได้ด้วยผล คนรู้ได้ด้วยการศึกษา” เยอรมัน “ต้นไม้อะไรผลของมันก็อย่างนั้น” กรีก “ต้นไม้อะไรผลของมันก็ด้วย” ฮอลันดา “ต้นไม้ดีผลของมันก็ดี” โปรตุเกส “ผลไม้ดีไม่เกิดจากต้นไม้เลว” เปอร์เซีย “ใครที่ปลูกไม้หนามไม่หมายความว่า จะได้เก็บกุหลาบ” แขกบังกลา “ขุนจะมีน้ำเป็นมะม่วงหรือ” แขกมาระถิ “ต้นไม้อะไรผลของมันก็อย่างนั้น” “ต้นไม่รู้ได้ด้วยผล” ทมิฬ “ลูกเสือหรือจะไม่มีเล็บ” ไทย “ลูกไม้ไม่ไกลต้น” “เลี้ยงลูกเสือลูกจะเข้”

ลาติน อังกฤษ สเปน เยอรมัน “ให้ยาจกขึ้นนั่งบนหลังม้า เขาจะควบไปเป็นม้าเป็นหลัง”

ฮอลันดา “ให้ยาจกขี่ม้า เขาจะไม่เหยาะย่างแต่หือไปเลย”

ฝรั่งเศส “ไม่มีความผยองไหนจะเท่ายาจกมั่งมี”

รัสเซีย “เมื่อนั่งบนหลังม้า แม้แต่พ่อของตัวเองก็ไม่รู้จัก”

แอฟริกา “พอให้ลูกครึ่งนั่งบนหลังม้า เขาจะบอกทันทีว่าแม่ไม่ใช่ไนโกร”

แอฟริกาตะวันตก “เอาหมูป่ามาเป็นหมูบ้าน มันจะทำลายเมืองป็นปีเหมือนเอาทาสขึ้นเป็นกษัตริย์ จะไม่คงเฝ้าอะไรเลย”

อังกฤษ “คนใส่เกือกบูท จะไม่รู้จักคนใส่เกือกธรรมดา”

แขกกะเลิง “คนชั้นต่ำมีวาสนา จะเรียกร่มมากางตั้งแต่สองยาม”

แขกบังกลา “คนจนมั่งมีขึ้นจะมองเห็นดาวในตอนเที่ยงวัน”

ไทย “มะพร้าวขึ้นคก ขาจากต้นมี”

ตฤที “ท่านก็เป็นนาย ฉันก็เป็นนายแล้วใครจะรีดนมวัว” อาหรับ “ถ้าฉันก็เป็นนาย ท่านก็เป็นนายแล้วใครจะขับลา” ฮินดู “ฉันเป็นนางพระยา ท่านก็เป็นนางพระยา แล้วใครจะตักน้ำ” ญวน “ท่านห้ามสามีไปหน้า ท่านห้ามภรรยาติดตามหลัง” ไทย “สามีเป็นช้างเท้าหน้า ภรรยาเป็นช้างเท้าหลัง”

สำนวนหลายอย่างต่างชนิดของฝรั่งเศสต่าง ๆ แขนงชาติต่าง ๆ ตลอดจนอาฟริกา จีน ญี่ปุ่น ญวน ที่ยกมากล่าวข้างบนนี้ จะเห็นว่าแต่ละสำนวนของแต่ละชาติที่จัดไว้ในพวกเดียวกันล้วนแต่มีใจความตรงกันแสดงว่ามนุษย์ทุกชาติต่างมีความรู้สึกนึกคิดในเรื่องอะไรต่ออะไรต่าง ๆ ตรงกันตามสัญชาตญาณของมนุษย์ เมื่อได้รู้ หรือได้ประสบพบเห็นอะไรที่รู้สึกเข้าเค้าน่าสนใจชอบมาพากลเข้าที่คึกก็นำมาเอามาพูด แล้วก็เลยใช้กันเป็นอุทาหรณ์สำหรับกล่าวเปรียบเทียบกับเหตุการณ์ หรือความเป็นไปที่คล้ายคลึงกันต่อ ๆ มา จึงเลยกลายเป็นสำนวนมีความหมายพ้องต้องกันมากมายดังกล่าวยกข้างบนนี้ ความรู้สึกนึกคิดของมนุษย์ที่เหมือนกันนี้ เราจะสังเกตได้อีกอย่างหนึ่งว่า หากเราไปพบสำนวนของชาติใด ส่วนมากเรามักจะนึกได้ว่าเขาหมายถึงอะไร เว้นแต่จะได้เป็นคำแปลงไถ่ลอกไปมากก็ไม่สามารถจะรู้ได้ แต่ถ้าไม่แปลงไถ่ลอกไปมากก็มักจะรู้ เช่นทางราชอาณาจักรลาวผู้บ่าวไปเกี่ยวผู้สาวร้องว่า “ในโลกนี้มีดอกไม้ ดอกรักที่ฉันรัก” ดังนี้ เรารู้ว่า คำว่า “ดอกไม้” นั้นเขาหมายถึงอะไร ทางเชียงใหม่ฉันพูดว่า “น้ำบ่ใส ไฟบ่มอด” เราอาจจะแปลความผิดไปว่า “ไม่ดี” แต่ที่แท้เขาหมายถึง “ดี” คือที่แห้งใด “น้ำบ่ใส ไฟบ่มอด” แล้วก็หมายความว่า ที่นั้นมีผู้คนมากตักน้ำกันไม่สาบ น้ำจึงไม่ใส หุงข้าวบึ่งมีกันไม่ขาด ไฟจึงไม่มอด นับว่าเป็นความกรีกกรั่นด้วยผู้คนมากอยู่เสมอ สำนวนอย่างนี้มีความหมายห่างไปไกล ก็รู้ได้ยากหน่อย แต่ในหมู่เขาถือพวกเขาแล้วก็ยอมรับและเข้าใจกันดี

ไทยเรเป็นชาติโบราณเก่าแก่ชาติหนึ่ง เป็นที่รับกันทั่วไปว่าเคยครองแหลมสุวรรณภูมิหรืออินโดจีนแถบลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา ตลอดลงไปทางใต้มาตั้งแต่ดึกดำบรรพ์ คำพูดเป็นสำนวนจะต้องมีมานานแล้วเหมือนกัน แต่จะมีสำนวนอะไรบ้างไม่สามารถทราบได้ สำนวนย่อมสูญไปแล้วเกิดใหม่ไปตามความเปลี่ยนแปลงของบ้านเมืองอยู่เสมอ หากมีลายลักษณ์อักษรปรากฏเป็นหลักฐานอยู่ก็พอจะรู้ได้ แต่ถ้าไม่มีก็ไม่มี เวลานี้มีลายลักษณ์อักษรที่เหลืออยู่ที่นับว่าเก่าที่สุดของเราก็เห็นจะเป็นกฎหมายตราสามดวงที่ใช้กันมาตั้งแต่ไทยครองลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาก่อนสมัยสุโขทัย จริงอยู่กฎหมายตราสามดวงนั้น คงจะมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงมาตามความเจริญของบ้านเมืองแต่ความเก่าก็ยังคงมีอยู่ไม่หมดไป คำที่เห็นว่าเป็นสำนวนพูดมีหลายคำ คำเหล่านั้นมี “ข้าวเหลือเกลืออิ่ม” “ลูกเจ้าเหง้าขุน” “ที่นั่งน้อยจะใคร่ฝ่ายที่นั่งใหญ่” และ “ตีคำให้หลาบปราบให้กลัว”

ที่ว่าเป็นสำนวนนั้นเป็นเพราะคำเหล่านั้นยังมีเค้ามาเป็นสำนวนพูดอยู่ในปัจจุบันทุกวันนี้ เป็นแต่เปลี่ยนแปลงถ้อยคำ แต่ความหมายก็ยังคงอยู่

สำนวน “ข้าวเหลือเกลือกม” หมายถึง บ้านเมืองบริบูรณ์ด้วยข้าวปลาอาหาร สำนวนนี้อยู่ในพิธีอาวสุช คือแข่งเรือเสี่ยงทาย กฎมณเฑียรบาลกล่าวไว้ตอนหนึ่งว่า “สมรรถไชย ไกรสร มุขนั้นเป็นเรือเสี่ยงทาย ถ้าสมรรถไชยแพไชร์ เข้าเหลือเกลือกม สุขเกษมเปรมประชา ถ้าสมรรถไชยชนะไชร์ จะมียศ” ข้าวนี้เป็นอาหารสำคัญที่สุดของไทย เกลือกก็เป็นคู่กันมากับข้าว เช่นในปัจจุบัน ก็ยังเป็นคำพูดคู่กันว่า “ข้าวปลานาเกลือก” สำนวน “ข้าวเหลือเกลือกม” มีอายุเก่าแก่ติดปากคนไทยมาแต่เด็กคำบรรพที่เดียว เห็นจะเป็นสำนวนเก่าที่สุดของไทยที่มีอยู่ในเวลานี้ ปัจจุบันก็ยังใช้พูดกันบ้างเป็นครั้งเป็นคราว ตามสำนวนเดิมไม่เปลี่ยนแปลง เป็นสำนวนที่ใช้ได้ทุกสมัย ฟังง่ายและซึ่งดีที่สุด

สำนวน “ลูกเจ้าเหง้าขุน” ปัจจุบันไม่พูดกันมีสำนวนใหม่ เกิดขึ้นคล้าย ๆ กันนี้ เช่น “ลูกท่านหลานเธอ” ตลอดจน “เจ้าขุนมูลนาย” แล้วมาเป็น “เจ้าวนาย” ใช้กันเกร่ออยู่ในปัจจุบันนี้

สำนวน “ที่นั่งน้อยจะใคร่ฝ่ายที่นั่งอันใหญ่” หมายถึง กิดกบฏ ปัจจุบันไม่มีใครพูดกันเหมือนกันถ้าจะพูดก็เป็น “มักใหญ่ใฝ่สูง” และใช้ได้ทั่วไป

สำนวน “ตีค่าให้หลาบปราบให้กลัว” ในกฎมณเฑียรบาลกล่าวไว้เกี่ยวกับภรรยาพระราชทานความว่า “ถ้าแลสตรีนั้นผิดประการใด ๆ ก็ดี แต่ตีค่าให้หลาบปราบให้กลัว อย่าให้ล้มตายเสียรูปทรงสตรีนั้น” ปัจจุบันเอามาใช้พูดกันแต่เปลี่ยนไปว่า “ตีพอหลาบปราบพอจำ” คือไม่ให้ทำมากเกินไป ใช้ได้ทั่วไป เป็นสำนวนดีสำนวนหนึ่ง

ในสมัยอาณาจักรลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา ที่เชื่อว่าเป็นแหล่งกำเนิดของสำนวนดังกล่าวข้างบน ทางภาคเหนือไทยอีกเผ่าหนึ่งก็อพยพลงมาสร้างบ้านแปลงเมืองขึ้นเหมือนกัน คำพูดที่เป็นสำนวนก็คงจะมีมาก ขอยกตัวอย่างในพงศาวดารโยนก (ตำนานเงินยางเชียงแสน) มีว่า “คนรักใหญ่เท่ารอยดินเสือ คนชังคนเบื่อกว่าเงาเสื่อลำแพน” นี่ก็นับว่าเป็นสำนวนหมายความว่าคนรักมีน้อย คนชังมีมาก ปัจจุบันนี้เปลี่ยนมาเป็น “คนรักเท่าผืนหนัง คนชังเท่าผืนเสื่อ” อันที่จริงคำโบราณเขากล่าวถูกว่า คือเปรียบ “ใหญ่เท่ารอยดินเสือ กว้างเท่าเสื่อลำแพน” ชัดเจนดี ที่มาเปรียบเทียบใหม่เป็น “ผืนหนัง” กับ “ผืนเสื่อ” นั้นกำกวมคือหนังบางผืนใหญ่กว่าเสื่อก็ได้ แต่เมื่อเอาความหมายข้างส่วนมากก็ใช้ได้ นอกจากนี้ก็มี “เจ้าชังไปข้างซ้าย เจ้าชังชังข้างขวา” และ “น้องก็ว่าน้องจะจี พี่ก็ว่าพี่จะเผา” หมายความว่า ต่างคนต่างทำกันไปคนละทาง แต่ปัจจุบันเราไม่ใช้พูดกันแล้วทางภาคพายัพก็มีคำเมือง เช่น “น้ำบ่ใน ไฟบ่มอด” ที่กล่าวมาข้างต้น สำนวน

นี้ยังมีต่อคือ “น้ำปัสไฟบ่มอด ความจอบ่หมอง ครองเมืองบ่เศร้า” ความจอบ่หมองคือความรักไม่หมอง ข้าพเจ้าเคยลองจดจำคำพูดดี ๆ ไว้หลายคำ เช่น “ฮักจัน ๆ มันจ่าง ปั้นเหยเมนเมน เจม้นจ่างคุ่มเถ้า” แปลว่า รักงานก็หน่ายเร็ว รักยากก็ยั่งยืนนาน “กินก็หือปอดตึง หย่องก็หย่อง หือปอดั่ว” แปลว่า กินแต่พอท้อง แต่พอสมตัว สองประโยคหลังนี้เป็นคำพูดตรง ๆ ไม่เชิงเป็นสำนวนแท้ คำที่เป็นสำนวนนั้นหมายถึงว่าพูดอย่างหนึ่งแต่หมายอีกอย่างหนึ่ง ในหนังสือพจนานุกรมของกรมศึกษาธิการ เมื่อ 40 ปีมาแล้ว มีคำแปลไว้คำว่า “ถ้อยคำที่ปลื้มความ” เป็นคำสั้นและตรงดี คือถ้าไม่ปลื้มความก็ไม่ใช่สำนวน ที่ยากก็โดยเห็นว่าเป็นคำกลาง ๆ แม้จะเป็นเหมือนคำสอนก็มีโวหารดีซึ่งอาจแปลความหมายให้กว้างออกไปได้ เช่น ประโยคแรกหมายความว่า ทำอะไรต้องขยันขันแข็งใจให้ดี ประโยคหลังหมายความว่า ทำอะไรแต่พอสถานประมาณอย่างไรก็ตามจุดประสงค์สำคัญก็เพื่อแสดงว่าในหมู่ชาติไทยมีคำพูดเล่นสำนวนโวหารมาแต่โบราณกาลแล้ว

ถึงสมัยสุโขทัย ซึ่งเริ่มราวปี พ.ศ. 1800 มีหลักศิลาจารึกของสมเด็จพระเจ้ารามคำแหงเป็นหลักฐาน ในจารึกนั้นมีคำที่นับเป็นสำนวนได้อยู่ 2-3 แห่ง เช่น “ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว” หมายถึง บ้านเมืองมีข้าวปลาอาหารบริบูรณ์ ปัจจุบันเราก็ยังใช้พูดกันตรงตามสำนวนนั้น อีกแห่งหนึ่ง “เจ็บท้องข้องใจ” หมายความว่า มีเรื่องเดือดร้อนไม่สบาย ปัจจุบันก็ยังใช้พูดกันตรงตามสำนวนนั้นเหมือนกันมี “ไพร่ฟ้าหน้าใส” อีกคำหนึ่ง หมายถึง ราษฎรเป็นสุขสำราญ ปัจจุบันเราก็ไม่นำเอามาใช้ จะพูดกันก็กระเดียดไปข้างสำนวนเล่น

ต่อมาสมัยศรีอยุธยาซึ่งเริ่มเมื่อปี พ.ศ. 1893 มีกฎหมายของสมเด็จพระรามาธิบดีอยู่ทอง มีถ้อยคำเป็นสำนวนอยู่หลายแห่ง ในลักษณะพัวเมียแห่งหนึ่งมีสำนวน “ปลั่งปากเสียดิน ปลั่งดินตกต้นไม้” ในมาตรานี้กล่าวถึงชายคู่ขอหญิง บิดามารดาขอให้ครั้งมีชายอื่นมาขออีก บิดามารดาเกินขันหมากชายคนแรก รับคนหลัง ถ้าเกิดเป็นความกัน ให้หญิงเป็นสิทธิ์แก่ชายคนแรก และปรับบิดามารดาที่กลับคำ เพราะเหตุ “ปลั่งปากเสียดิน ปลั่งดินตกต้นไม้” สำนวนนี้เห็นจะมีมาก่อนออกกฎหมายนำมาใช้ จึงนับว่าเป็นสำนวนเก่ามากอีกสำนวนหนึ่ง ปัจจุบันก็ใช้พูดกันตามสำนวนเดิม เป็นที่รู้จักกันดี อีกแห่งหนึ่งว่า “เรือนท่านเคยอยู่ อยู่ท่านเคยนอน หมอนท่านเคยเรียง เสบียงท่านเคยกิน” มาตรานี้กล่าวถึงสามีไปบวช ถ้าผู้หญิงยังครองตัวอยู่ทำศพ ศพสึกมาอยู่กินกับหญิงอีก ททรัพย์สมบัติก็เป็นสิทธิ์แก่ชาย เหตุเพราะว่า “เรือนท่านเคยอยู่ อยู่ท่านเคยนอน หมอนท่านเคยเรียง เสบียงท่านเคยกิน” สำนวนนี้จะมีมาก่อนหรือจะเป็นโวหารใช้เมื่อตรากฎหมายไม่ทราบ แต่ก็นับเป็นสำนวนเก่ามากอีกสำนวนหนึ่ง ปัจจุบันเราก็ใช้พูดกัน แต่ตัดให้สั้น และเปลี่ยนเป็น “บ้านเคยอยู่ อยู่เคยนอน” แล้วยังมีสำนวนคล้าย ๆ กันอีกว่า “วิวเคยขา ม้าเคยขี่” เห็นจะ

เพลงมาจากนี้ในกฎหมายยุคต่อ ๆ มาก็มีสำนวนแข่ง “แก้วฤจะรู้หมอง ทองฤจะรู้เศร้า” ใช้อยู่ในกฎหมายลักษณะอาญาหลวงแผ่นดินพระมหาจักรพรรดิกล่าวถึงชาวพระคลังลักพาเอาพระราชทรัพย์หนี ให้เอาพ่อแม่พี่น้องมาเร่งให้ส่งตัวผู้หนี กฎหมายว่า “ถ้ามิได้ส่ง พระราชทรัพย์พระเจ้าอยู่หัว แก้วฤจะรู้หมอง ทองฤจะรู้เศร้า พระราชทรัพย์ของพระเจ้าอยู่หัวตามสนธิและห่าง” สำนวนนี้ปัจจุบันเราไม่ใช้พูดกัน ถ้าพูดก็เปลี่ยนมาเป็น “ของหลวงตกน้ำไม่ไหล ตกไฟไม่ไหม้” และใช้เลยไปถึงคนประพดิดีว่า “ตกน้ำไม่ไหล ตกไฟไม่ไหม้” อีกด้วย สำนวน “มะพร้าวขี้ปาก” เป็นอีกสำนวนหนึ่งที่ยังใช้พูดกันอยู่ในปัจจุบันนี้ มีกำเนิดมาจากกฎหมายลักษณะของอาญาหลวงดังกล่าวเหมือนกัน มาตรานี้กล่าวถึงทรัพย์สิ่งของจะเข้าพระคลัง ใครทักทานขัดขวางให้เสียพระราชทรัพย์ กฎหมายว่า “ท่านว่าละเมิด ให้แหะปากมันเสีย เอามะพร้าวห้าวจุกปากประจานอย่าให้ดูเขียงกัน” ปัจจุบันนี้เราเอามาใช้ในเมื่อใครพูดเรื่องอะไรที่ถือว่าเป็นภัยร้ายแรงมาพูดกันว่าจะโดนมะพร้าวห้าวขี้ปาก

ตามที่ได้กล่าวมาตั้งแต่ต้นจนทั้งหมด จะเห็นคำพูดที่เป็นสำนวนย่อมมีเหมือนกันหมดทุกชาติทุกภาษา ตลอดจนไทยเราก็มีมาตั้งแต่โบราณดึกดำบรรพ์ สำนวนนั้นสูญได้ ดายได้ ตามเหตุการณ์บ้านเมืองที่เปลี่ยนแปลงมาทุกระยะ บางทีความหมายก็ผันแปรไปอย่างอื่น แล้วก็ยังกำลึงเกิดขึ้นใหม่และจะเกิดต่อไปอีกไม่มีที่สิ้นสุด สำนวนเก่าสำนวนใดสูงลึกซึ่งคมคาย เป็นภาษาก็อยู่ได้ยั่งยืน สำนวนใดต่ำตื้นเป็นภาษาเลวก็ตายง่าย ขอยกตัวอย่างสำนวนคำพูดที่พูดกันแพร่หลายในระยะเวลา 30-40 ปีนี้มากล่าว เช่น “ถึง” หมายถึง หนังสือหรือภาพยนตร์ที่ต่อยกันมาก ๆ พูดกันว่า “ถึง” แทบทั้งบ้านทั้งเมืองคำนี้เกิดจากอะไรไม่ทราบแน่ แต่เข้าใจว่าจะมาจากเสียงกลองมะริกันตีประกอบแถวอย่างที่เราคงจะได้ยินกันบ้างว่า “ตะลิดตึดซึ่ง ตึดซึ่ง” เวลาหนังสือต่อยกันแถวมักทำเซ็ค กลองตีเสียงดัง “ซึ่ง-ซึ่ง” อยู่ตลอดเวลา เสียง “ซึ่ง” จึงกลายมาหมายความว่า ต่อยกัน แต่พูดกันเป็น “ถึง” ปัจจุบันคำนี้หายสูญไปเลย เกิดมีคำใหม่ว่า “บู๊ สะบัดช่อ” ขึ้นมาแทน จะเป็นคำมาจากไหนแปลว่าอย่างไรไม่ทราบ มีคำไทยเก่าอยู่คำหนึ่งว่า “ชะมัดญาติ” เป็นคำพูดกันติดปากมานานแล้วเหมือนกัน ต่อยก็เคยพูดกันว่า “ต่อยชะมัดญาติ” หรือ “บู๊ชะมัดญาติ” “บู๊สะบัดช่อ” จะเพี้ยนมาหรืออย่างไรไม่ทราบ อย่างคำว่า “เค่อ” ก็เพี้ยนมาจาก “เหลอ” นั่นเอง แต่ก่อนพูดกันว่า “ทำหน้าเหลอ” เดียวนี้กลายเป็น “เค่อ” ไปหมด คำว่า “บู๊ สะบัดช่อ” เชื่อว่าไม่ช้าก็คงจะตายไปเหมือนกัน เมื่อสัก 10 ปีนี้มีคำว่า “แจกหมาก” หมายถึง “ต่อยปากแตก” ใช้กันเกร่อ ปัจจุบันก็หายไปไม่ค่อยได้ยิน คงจะต้องสูญไปอีก ปัจจุบันมีคำว่า “เข้าไส้” ยังพูดกันอยู่มาก สำนวนโบราณเขามีคำว่า “เข้ากระดูกดำ” ซึ่งมีความหมายลึกซึ้ง มา

จากใช้ทรพียหรือฝัดาคซึ่งโบราณว่าเมื่อเป็นแล้วขึ้นถึงกระดูกทำให้กระดูกเป็นจุดดำ ๆ คำว่า “เข้ากระดูกดำ” ยังใช้ได้ดี ปัจจุบันมาเป็น “เข้าไส้” ซึ่งเร็วกว่าคำเดิมมาก จะคงอยู่ต่อไปแค่ไหนไม่รู้ อันที่จริงภาษานั้นย่อมขยายออกไปเสมอ เมื่อขยายออกไปในทางที่เป็นภาษาคีก็ไม่เป็นไร แต่ถ้าขยายออกไปในทางที่เป็นภาษาเลวก็ทำให้ภาษาโทรมลง แต่เท่าที่สังเกตรู้สึกที่ชาวบ้านนอกมีสำนวนโวหารดี ๆ มาก เคยได้ฟังทั้งผู้หญิงผู้ชายพูดจากันหลายจังหวัด มีสำนวนโวหารคมคายมากยังจำสำนวนหนึ่งได้ เขาพูดว่า “หนามมันตำคนข่อง” คือคนหนึ่งจะมุดเข้าไปในขุมไม้เห็นที่พื้นดินมีหนามเล็ก ๆ อยู่บ้าง ก็จอด ๆ จ้อง ๆ อีกคนหนึ่งพูดว่า “หนามมันตำคนข่อง” เขาพูดคมคายฟังติดหูทันที ชาวบ้านนอกส่วนมากอ่อนการศีกษา แต่พูดเป็นสำนวนคมกว่าคนชาวกรุงรุ่นใหม่่มาก สำนวนอย่างนี้แหละไม่มีวันตาย ทั้งจะทำให้ภาษาเจริญด้วย

ปัจจุบันบ้านเมืองเจริญก้าวหน้ามาก มีการติดต่อกับฝรั่งมากขึ้น คำพูดที่เป็นสำนวนแบบฝรั่งจะเริ่มมากขึ้น เช่น “บิน” อย่างบินไปอังกฤษ บินไปอเมริกา ความจริงเราไม่ได้บินไปอย่างนก เราไปโดยเครื่องบิน แต่เราไม่กล่าวถึงเครื่องบินเลย พูดแต่ว่า “บิน” คล้ายกับเป็นนก คำว่า “บิน” จึงนับเป็นสำนวนใหม่ขึ้น คือ “บิน” หมายความว่า “ไปโดยเครื่องบิน” ต้องบันทึกเป็นสำนวนไว้ มิฉะนั้นหมคนุษย์ยุคเราเพราะอะไรก็ตาม เกิดคนุษย์ยุคใหม่ขึ้น มาเห็นแต่คำว่า “บิน” ก็อาจจะเข้าใจผิดคิดว่ามนุษย์ยุคเราบินได้อย่างนก ที่นี้ว่าถึงต่อไปเครื่องบินชนิดมีปีก อาจเลิกใช้โดยจรวดเข้ามาแทนที่หมด เราก็เห็นจะต้องเลิกใช้คำว่าบิน เพราะปีกไม่มีจะให้อ้าง อาจจะเอาชื่อมาเป็นกิริยาเหมือนฝรั่งก็ได้ คือ “บินไปอเมริกา” ก็ว่า “จรวดไปอเมริกา” เหมือนอย่างคำว่า “ประชาสัมพันธ์” เราก็เอามาใช้กันเป็นกิริยาประปรายแล้ว จะต้องเป็นสำนวนขึ้นใหม่อีก ต่อไปสำนวนจะต้องเกิดใหม่เสมอ มีทางเดียวก็แต่ว่าช่วยกันระวังอย่าให้มันแปรปรวนไปนักเท่านั้น

หลักการเขียนคำไทย

หลักการเขียนวิสรรชนีย์

วิสรรชนีย์ (๕) เป็นสระรูปหนึ่งของไทย ใช้สำหรับเขียนหลังพยัญชนะ เพื่อให้ให้ออกเสียง /อะ/ คำในภาษาไทยที่ออกเสียง /อะ/ มีอยู่จำนวนมาก ทั้งที่เขียนประวิสรรชนีย์ และไม่ประวิสรรชนีย์ การจะเขียนคำเหล่านี้ให้ถูกต้อง จะต้องอาศัยการจดจำรูปคำ และเข้าใจความหมายเป็นสำคัญ ส่วนการรู้หลักเกณฑ์การใช้วิสรรชนีย์ จะช่วยให้เขียนคำถูกโดยเข้าใจเหตุผลและ

ความหมายแจ่มแจ้ง ช่วยให้จดจำได้แม่นยำยิ่งขึ้น ทั้งมีหลักในการเขียนคำใหม่ ๆ และคำที่ไม่เคยพบมาก่อน ได้ถูกต้องไม่ผิดพลาด หลักที่สำคัญในการใช้วิสรรชนีย์ มีดังต่อไปนี้

หลักการเขียนประวิสรรชนีย์

1. คำไทยแท้ทุกคำที่ออกเสียง /อะ/ ให้เขียนประวิสรรชนีย์ทั้งหมด เช่น นะคะ กระทะกะทิ มะลิ มะระ ทะนาง ทะนาน ทะลิ่ง ทะมัดทะแมง เป็นต้น

นอกจากบางคำที่ย่อมาจากคำอื่น ซึ่งเขียนรูปเช่นนั้นใช้กันมาแต่เดิม จนเคยชิน เป็นที่ยอมรับกันแล้ว จึงคงใช้รูปเขียนเช่นนั้น โดยไม่ต้องเขียนประวิสรรชนีย์ เช่น

ณ	ย่อมาจาก	ใน
ทนาย	"	ท่าน (ผู้เป็น) นาย
พนักงาน	"	ผู้ (เป็น) พนักงาน
อนึ่ง	"	อันหนึ่ง
ธ	"	เธอ หรือ ให้
พนาย	"	พ่อ (ผู้เป็น) นาย
ฯพณฯ	"	พ่อเหนือหัวของท่าน

2. คำกร่อน ที่กร่อนเป็นเสียง /อะ/ ให้เขียนประวิสรรชนีย์ ซึ่งคำที่เสียงกร่อนเป็นเสียง /อะ/ แบ่งได้เป็น 2 แบบ คือ

2.1 คำกร่อนจากคำประสม ซึ่งกร่อนเสียงพยางค์หน้าลงเป็นเสียง /อะ/ เช่น

หมาก กร่อนเป็น	มะ	เช่น มะขาม มะพร้าว มะนาว มะขม มะเฟือง
ต้น "	ตะ	เช่น ตะโก ตะขบ ตะเคียน ตะกร้อ ตะไคร้
ตัว "	ตะ	เช่น ตะขาบ ตะเข็บ ตะโอง
เมอ "	ชะ	เช่น ชะคราม ชะพลู ชะเอม
ชาว "	ชะ	เช่น ชะแม
ฉั่น "	ฉะ	เช่น ฉะฉาน ฉะนั้น ฉะนั้น
สาว "	สะ	เช่น สะไ้
สาย "	สะ	เช่น สะตอ สะตอ สะอึ้ง สะอวด

2.2 คำกร่อนจากคำซ้ำ (อักษาส) เป็นคำซ้ำเสียงที่มักใช้ในการเขียนร้อยกรอง แล้วกร่อนเสียงคำหน้าลงเป็นเสียง /อะ/ เช่น

ครื่นครื่น	-	กระครื่น
แจ้วแจ้ว	-	จะแจ้ว
ยิบยิบ	-	ยะยิบ
ริกริก	-	ระริก
รื้นรื้น	-	ระรื้น
ร้าวร้าว	-	ระร้าว
ครื้นครื้น	-	กระครื้น
พรายพราย	-	พะพราย
รวยรวย	-	ระรวย
รินริน	-	ระริน
เรื้อยเรื้อย	-	ระเรื้อย
วบวบ	-	วะวบ

3. คำที่ขึ้นต้นด้วย สะ แล้วแผลงเป็น ตะ หรือ กระ ได้ ให้เขียนประวิสรรชนีย์ทุกคำ เช่น

สะกอ	-	ตะกอ
สะพาน	-	ตะพาน
สะพัด	-	ตะพัด
สะเภา	-	ตะเภา
สะท้อน	-	กระท้อน
สะพัง	-	ตะพัง, กระพัง
สะกาง	-	ตะกาง
สะพาย	-	ตะพาย
สะโพก	-	ตะโพก
สะไก่	-	ตะไก่
สะเทือน	-	กระเทือน

4. คำแผลงซึ่งคำเดิมเป็นพยัญชนะควบกล้ำ หรือพยัญชนะซ้อนสองตัว เมื่อแผลงไปแล้ว มีเสียง /ร/ กล้ำในพยางค์หน้า ซึ่งอ่านออกเสียง /อะ/ มักเขียนประวิสรรชนีย์ เช่น

กลบ	-	กระลบ
กลับ	-	กระลับ
กลอก	-	กระลอก

กวัด	-	กระวัด
ขจาย	-	กระจาย
เผเคียง	-	ประเคียง
กลาย	-	กระลาย
กั๊ด	-	กระดั๊ด
เกลือก	-	กระเลือก
เกลียด	-	กระเลียด
ผจญ	-	ประจญ
พลบ	-	พระลบ

5. คำที่เติม ร เพื่อความไพเราะ ซึ่งใช้ในการเขียนร้อยกรอง (ภาษากวี เรียกว่า แทรก ร หรือลง ร อคม) ถ้าคำเดิมเขียนประวิสรรชนีย์ เมื่อแทรก ร ก็ต้องเขียนประวิสรรชนีย์ เช่น

จะخاب	-	จระخاب
ชะง่อน	-	ชรง่อน
ชะลอ	-	ชลลอ
ทะนง	-	ทรนง
สะกอ	-	สระกอ
สะท้อน	-	สระท้อน
สะพรั่ง	-	สระพรั่ง
สะอาด	-	สระอาด
จะเข้	-	จระเข้
ชะมด	-	ชรมด
ชะอับ	-	ชรอับ
ชะลุ	-	ชรลุ
สะคราญ	-	สระคราญ
สะเทือน	-	สระเทือน
สะพริบสะพรั่ง	-	สระพริบสระพรั่ง
สะอื้น	-	สระอื้น

ถ้าคำเดิมไม่ประวิสรรชนีย์ เมื่อแทรก ร ลงไปแล้ว ก็คงเขียนไม่ประวิสรรชนีย์ เช่น

ช่อ	-	ชร่อ
ชลบ	-	ชรลบ
จมูก	-	จรมูก
ชโลง	-	ชรโลง
ชลอด	-	ชรลอด
สนุก	-	สรนุก

6. คำที่มาจากภาษาชวา ถ้าอ่านออกเสียง /อะ/ ให้เขียนประวิสรรชนีย์ทุกคำ เช่น

ระเค่น	-	เจ้าชาย
มะเคหวิ	-	มเหสีองค์ที่สอง
ปะตาปา	-	นักบวช
มะตา	-	ดวงตา
มะตี	-	ตาย
สะการะ	-	ดอกไม้
อะนะ	-	ลูก
ระตุ	-	เจ้าเมืองน้อย
ประไหมสุหรี	-	มเหสีองค์ที่หนึ่ง
ปะตาระกาหลา	-	เทวดาผู้ใหญ่
มาตาหะรี	-	ดวงอาทิตย์
มะงุมมะงาหลา	-	เที่ยวไป
สะตาทัน	-	สวน
ประเสหรันอากง	-	วังลูกหลาน

7. คำที่มาจากภาษาบาลีและสันสกฤต ถ้าพยางค์หน้าออกเสียง /ประ/ /พระ/ /กระ/ /ตระ/ ให้เขียนประวิสรรชนีย์ เช่น

กระษాปณ์	กระเชียร	ตระกุต	ประโยชน์
ประกาศ	ประพติ	พระพุทธ	พระธรรม

และคำที่มาจากภาษาบาลีและสันสกฤตนี้ ถ้าพยางค์ท้ายของคำต้องการให้อ่านออกเสียง /อะ/ ให้เขียนประวิสรรชนีย์ที่ตัวท้ายนั้นด้วย รวมทั้งคำบางคำในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานที่ไม่ประวิสรรชนีย์อย่าง ธรรม ศิลป หิม ถ้าต้องการออกเสียง /อะ/ ท้ายคำโดยไม่สมาสกับคำอื่น ก็ให้เขียนประวิสรรชนีย์ตามหลักข้อนี้ด้วย เช่น

ขณะ	ขณะ	ธรรมะ	ธุระ	ปฏิชีวนะ
พยัญชนะ	พละ	พุทธมามกะ	มรณะ	สัมปชัญญะ
สาธารณะ	หิมะ	อมตะ	อาชีวะ	อิสระ

8. คำภาษาอื่น ๆ ที่เรานำมาใช้ และเขียนประวิสรรชนีย์จนเคยชินแล้ว (เช่น ภาษามอญ เขมร) ก็ให้เขียนประวิสรรชนีย์ เช่น

กระดาษ	ตะเลง	เมาะตะมะ	ระบำ
ระเบียน	ระเบียบ	ระมาด	ระเมียร
ละคร	ละมั่ง	ละโมบ	อังวะ

9. คำที่ไม่ทราบแน่ชัดว่ามาจากภาษาใด แต่มีคำเดิมเป็นแนวเทียบอยู่มาก ก็ให้เขียนประวิสรรชนีย์ หรือไม่ประวิสรรชนีย์ ตามแนวเทียบให้เป็นแนวเดียวกัน เช่น

9.1 คำที่เขียนประวิสรรชนีย์ อาศัยคำภาษาชวาเป็นแนวเทียบ เช่น

กะละปิงหา	กะละมั่ง	กะละแม	กะลาตี
กะหล่ำ	ปะวะหล่ำ	พะทำมะรง	พะนอ
พะเนียง	พะวง	มะหะหมัด	ละมุด
ละออง	สะอาก	สะกราญ	สะระแห่น

9.2 คำที่เขียนไม่ประวิสรรชนีย์ ยึดคำภาษาบาลีและสันสกฤตเป็นแนวเทียบ เช่น

กลาโหม	คทา	จรีว	จราว
ชวา	พม่า	ทวาย	มลายู
สบง	สบู่	สลัด	สลาด

หลักการเขียนไม่ประวิสรรชนีย์

1. คำที่เสียงพยัญชนะตัวหน้าออกเสียงไม่เต็มมาตรา ได้แก่ อักษรนำ หรือคำที่เขียนพยัญชนะซ้อนกันสองตัว แล้วอ่านออกเสียงตัวหน้าเป็น /อะ/ ไม่ต้องประวิสรรชนีย์ เช่น

ขนม	ขนด	คทา	จรวด
ฉน	ฉนด	ฉนวน	ชบา
ผไท	สไบ	อร่อย	อนึ่ง

2. คำแผลงที่แผลงมาอ่านออกเสียง /อะ/ ถ้าแผลงมาจากคำเดิมที่เป็นคำพยางค์เดียว ไม่ต้องเขียนประวิสรรชนีย์ เช่น

ขค	-	ขนค
ชค	-	ชนค
บวช	-	ผนวช
ขาน	-	ขนาน
บวก	-	ผนวก
สวย	-	สลวย

3. คำสมาสให้อ่านออกเสียง /อะ/ ต่อเนื่องระหว่างคำ โดยไม่ต้องประวิสรรชนีย์ เช่น

จิตแพทย์	เจตณคติ	คณบดี	ทศนิยม
ทันตกรรม	บทจร	พลศึกษา	พุทธศาสนา
มนุษยศาสตร์	ศิลปกรรม	เศรษฐศาสตร์	สาธารณสุข
สหสัมพันธ์	หัตถกรรม	อิสรชน	อิสรภาพ

4. คำที่มาจากภาษาเขมร ส่วนมากออกเสียง /อะ/ โดยเขียนไม่ประวิสรรชนีย์ เช่น

ขจี	ขจร	ขมา	ขโมย
ฉับ	ฉับัง	ผกา	ผจญ
ผชค	ผนวช	พนม	พเยี่ย

5. คำที่มาจากภาษาบาลีและสันสกฤต ที่ออกเสียง /อะ/ ที่พยางค์หน้า ๆ (ไม่ใช่พยางค์ท้าย) ไม่ต้องประวิสรรชนีย์ เช่น

กรณี	คณนา	ทวาร	ธชี
นคร	นวรรตน์	นยนา	วจนา
สมาคม	สาธารณะ	อสุรา	อรหันต์

6. คำที่มาจากภาษาภาคพื้นยุโรป ถือหลักอย่างเดียวกับคำที่มาจากภาษาบาลีและสันสกฤต เพราะเป็นภาษาในตระกูลเดียวกัน ฉะนั้น พยางค์หน้าทีออกเสียง /อะ/ จึงไม่ต้องประวิสรรชนีย์ เช่น

สตาร์ท	สกี	สกอตแลนด์	สแลง
สแลค	สวิตซ์	สวิส	สวีเดน
สเวทเตอร์	สเกต	อเมริกา	ไอศกรีม

7. คำที่ไม่ต้องประวิสรรชนีย์ ซึ่งกล่าวไว้ในหลักการประวิสรรชนีย์ข้อ 5 และ ข้อ 9

หลักการเขียนคำเสียง /อัย/

คำในภาษาไทยที่อ่านออกเสียง /อัย/ มีรูปเขียนอยู่ถึง 4 แบบด้วยกัน คือ ใ ไ ใ-ย และอัย การมีรูปเขียนถึง 4 แบบเช่นนี้ เป็นเครื่องช่วยในการแยกความหมายของคำ ทำให้คำที่มีรูปต่าง ๆ ใช้ในความหมายต่างกันได้มากขึ้น และแสดงถึงที่มาของคำนั้น ๆ อีกด้วย นับว่าเป็นประโยชน์ในการใช้ภาษา การจะใช้คำเหล่านี้ให้ถูกต้องจำต้องศึกษาหลักเกณฑ์เขียนคำแต่ละแบบ ซึ่งมีดังต่อไปนี้

หลักการใ (ไม้้วน)

คำที่เขียนด้วยสระอ (ไม้้วน) เป็นคำไทยแท้ ในภาษาไทยเรามีอยู่ประมาณ 20 คำ ดังต่อไปนี้ คือ โกลั โคร โคร้ ใจ ไซ้ ไซ้ ใด ใต้ ใน ใบ ใฝ่ ใย สะกั ใส ใส่ ให้ ใหญ่ ใหม่ ไหล

เนื่องจากคำที่ใช้ไม้้วนมีจำนวนน้อย ครูอาจารย์แต่โบราณจึงสอนให้ใช้วิธีจดจำรูปคำ โดยผูกเป็นบทหรือกรอนแบบต่าง ๆ ช่วยความจำ เช่น

ใฝ่ใจแลให้ทาน	ทั้งนอกในแลใหม่ใส
โครโครแลของใย	อันใดไซ้แลไหลหลง
ในกลสะกัใ้	ทั้งใต้เหนือแลใหญ่ยัง
โกลัใบแลไซ้จง	ยี่สิบม้วนคือวาจา

หรือ

ใฝ่ใจโครโครให้	ไหลหลง
ในใหม่ใสใหญ่ยัง	คำใต้
ใดไซ้ไซ้ใบบง	ใยยี่ด
โกลัใส่สะกัใ้	สิบม้วนสองหน

หรือ

ผู้ใหญ่หาผ้าใหม่	ให้สะกัใ้คล้องคอ
ใฝ่ใจเอาใส่ห่อ	มีหลงไหลโครขอคู
จะโครลงเรือใบ	คุน้ำใสและปลาปู
สิ่งใดอยู่ในตู้	มิใช่อยู่ใต้ตั่งเตียง
บ้าใบถือใยบัว	หูดาม้วนมาโกลัเคียง
เล่าท่องอย่าละเลียง	ยี่สิบม้วนจำจงดี

คำที่เขียนด้วยไม้ยมานี้ เป็นคำพ้องซ้ำเสียงกับคำที่เขียนด้วยไม้ยมลาย ซึ่งมีความหมายต่างกันอยู่ 10 คำ เวลาใช้ต้องคำนึงถึงความหมายเป็นสำคัญ ได้แก่ คำต่อไปนี้

ใคร	- รักใคร	ใคร่ครวญ	ใคร	- ตะใคร	
ใจ	- จิตใจ	พอใจ	ใจ	- ใจร้าย	ใจไหม
ใด	- เท่าใด	สิ่งใด	ใด	- บั้นใด	ใดนาโม
ได้	- ข้างได้	ทิศได้	ได้	- ได้จุดไฟ	ได้ฝุ่น
	ได้เท่า	ได้ฟ้า		ได้กัง	ได้หวน
ใน	- ข้างใน	ภายใน	ใน	- ในปั้นคำ	ในลอน
	หมาใน	เหล็กใน		ปลาใน	แม่น้ำในล
ใบ	- ใบไม้	ใบเรือ	ใบ	- ตะใบ	สใบ
โย	- โยบัง	ของโย	โย	- โยดี	โยไฟ
	เยื่อโย	ห้วงโย		โยโฉน	ลำโย
โส	- น้ำโส	สคโส	โส	- โสกบ	โสข้าง
	สุกโส	เสียงโส		ผลึกโส	เสือกโส
ไหล	- หลงไหล	หลับไหล	ไหล	- น้ำไหล	เหลวไหล
				ปลาไหล	เหล็กไหล
ให้	- ให้การ	ให้ของ	ให้	- ร้องให้	รำให้
	ส่งให้	มอบให้		ให้ช้าง	

หลักการใช้ ใ (ไม้ยมลาย)

การเขียนคำที่ใช้สระ ใ (ไม้ยมลาย) นี้ หนังสือมูลบทบรรพกิจได้ให้หลักในการใช้ไม้ยมลายเป็นโคลงสี่สุภาพ เพื่อช่วยในการจดจำว่า

ไม้ยมลายลักษณะนี้	สองสถาน
จัดบอกแบบบรรหาร	แห่งใ
พวกคำมคธชาน	ควรใส่ ยอเฮ
ไม้ยมลายล้วนใ	ส่วนข้างคำสยาม

หลักเกณฑ์การใช้ไม้ยมลาย เขียนคำในภาษาไทยปัจจุบัน มีหลักสำคัญ 3 ประการ ดังต่อไปนี้ คือ

1. คำไทยทุกคำที่ออกเสียง /อัย/ นอกเหนือจากคำที่ใช้ไม้ยมาน ให้เขียนด้วย ใ (ไม้ยมาน) เช่น ไก่ ไกล ไข่ ไข่ ตะไคร้ ซอนไซ ไป ว่องไว ฟินไฟ เป็นไฟ เรไร ลองโน หยากไข่ ไอจาม เป็นต้น

2. คำที่มาจากภาษาบาลีสันสกฤต ซึ่งรูปคำเดิมใช้ ใ (ไม้ยมาน) ให้เขียนใช้ ใ ตามรูปคำเดิม เช่น

ไวชยนต์ - ไพชยนต์

ไอศวรย์ - ไอศวรรย์

ไอราณ - ไอราวัน

และคำภาษาบาลีและสันสกฤต ที่รูปคำเดิมเป็นเสียงสระ อี อี และ เอ แล้วแผลงเป็นเสียง /อัย/ ในภาษาไทย ให้เขียนใช้ ใ (ไม้ยมาน) เช่น

เกลาศ - ไกรลาศ

ตรี - ไตร

รวิ - รำไพ

วิจิตร - พิจิตร ไพจิตร

วิสาข - ไวสาข ไพสาข

เวศาลี - ไวศาลี ไพศาลี

เกสร - ไกรสร

เตจุมิ - ไตรภูมิ ไตรภพ

เวอร์ - ไวรี ไพรี

วิหาร - พินาร ไพหาร

วิศาล - ไพศาล

ศิลา - ไศล

3. คำที่มาจากภาษาต่างประเทศทุกคำ ไม่ว่าจะเป็นภาษาจีน เขมร มอญ พม่า หรือภาษาชาติตะวันตก หรือภาษาใด ๆ เมื่อเขียนเป็นคำไทยให้ใช้สระ ใ (ไม้ยมาน) เช่น

ไถง ไพ สไบ ไศล บรูไน

เชียงไฮ ไช่งอน ไต้ก๋ง ไต้หวัน ไทหล่า

หัวไซเท้า กุบไลข่าน เบาใต้ ซามูไร สไลด์

ไมโครโฟน ไวตามิน เหล้าไวน์ อะไหล่ แอสไพริน

หลักการใช้อย (ไม้้มลาย มี ย ตาม)

มีหลักการใช้อยต่อไปนี้ คือ

1. คำไทยที่ยืมมาจากภาษาบาลีและสันสกฤต ซึ่งมีรูปเดิม เอยฺย (ย สะกด และ ย ตาม) เมื่อเป็นคำในภาษาไทยเปลี่ยนเป็นเสียง /อัย/ เขียนด้วย ใ (ไม้้มลาย) มี ย ตาม เช่น

กงเอยฺย	- กังไคย
เทยฺยทาน	- ไทยทาน
ภูวเอยฺย	- ภูวไนย
มาฆาสาเอยฺย	- มาฆาสาไถย
เวณเอยฺย	- เวณไคย
เวยฺยากรณ์	- ไวยากรณ์
เสยฺยศาสตร์	- ไสยศาสตร์
อาชาเอยฺย	- อาชาไนย
อสงเอยฺย	- อสงไขย
เชยฺย	- ไชย
เทยฺยธมฺม	- ไทยธรรม
โกเอยฺย	- โกไคย
เมตเอยฺย	- เมตไตรย
เวเนยฺยสत्त्व	- เวไนยสัตว์
เวยฺยาวจุจกร	- ไวยาวจักร
เสยฺยาสน	- ไสยาสน์
อริปเอยฺย	- อริปไตย
อภิเอยฺย	- อภิไธย

2. คำสันสกฤตบางคำ รูปเดิมเขียนเป็น เอย (เอ-ยะ) เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทยเราแผลงเสียง /เอ/ เป็น /ไอ/ เขียนรูปคำเป็น ใอย อยู่บ้าง เช่น

ภาคเอย	เป็น ภาคไคย
อุปเอย	เป็น อุปไมย

3. คำบางคำที่มีได้มีรูปคำมาจาก เอยฺย หรือ เอย (เอ-ยะ) ดังกล่าว แต่เราเขียนเสียง /ไอ/ โดยให้รูป ใอย โดยความนิยมและความเคยชินกันแล้ว เช่น คำว่า

ไทย เดิมใช้ ไท ต่อมาเขียนเป็น ไทย

ไอยรา มาจากคำว่า ไอราณ ของภาษาสันสกฤต เดิมใช้ว่า ไอราวัน ต่อมาผู้ดัดเสียงคำเป็น ไอรา และแทรกเสียง /ย/ ใช้ในคำประพันธ์เป็น ไอยรา

ไอยคุปต์ เป็นการถอดรูปคำมาจาก คำว่า Egypt

หลักการใช้อย (เสียง อะ มี ย สะกด)

การเขียนรูป อย นี้ เป็นการเขียนรูปคำที่นำมาจากภาษาบาลีและสันสกฤต ซึ่งรูปคำเดิมเป็นคำที่ออกเสียง /อะ/ แล้ว มี ย ตามหลัง หรือมาจากเสียง /อะ-ยะ/ เมื่อใช้ในภาษาไทยเรา ใช้อยเป็นตัวสะกด เช่น

ชย	-	ชัย
วย	-	วัย
ตนย	-	คนัย
อาลย	-	อาลัย
หทย	-	หทัย
สมย	-	สมัย
อาศย	-	อาศัย
นิสฺสย	-	นิสัย
วินิจฺฉย	-	วินิจฉัย
ปราศฺรย	-	ปราศรัย
ภย	-	ภัย
กษย	-	กษัย
วินย	-	วินัย
มัลย	-	มัลล
อภย	-	อภัย
เมรย	-	เมรัย
นยน	-	นัยนา
ปจฺจย	-	ปัจฉัย
อนามย	-	อนามัย
รัตนฺตรย	-	รัตนตรัย

หลักการใช้อำ, อัม, อัม

การใช้สระ /อัม/ มีพ้องเสียง ซึ่งเขียนเป็นสามรูปดังกล่าวข้างต้น มีหลักการใช้ ดังนี้

หลักการใช้อำ

1. ใช้เขียนคำไทยแท้ ๆ ทั่วไป เช่น คำ ขำ คำ จดจำ คำคล้า ปรักปรำ ปดุกปล้า ลำนำ ลำน้ำ พิมพ์ เป็นต้น

2. ใช้เขียนคำแผลงทั่วไปที่แผลงมาเป็นเสียง /อัม/ ไม่ว่าจะเป็นคำแผลงมาจากคำไทยแท้ หรือคำภาษาใด ๆ มีคำเป็นอันมาก ที่แผลงมาจากคำภาษาบาลีภาษาสันสกฤต และภาษาเขมร ออกเสียง /อัม/ เขียนใช้สระอำ เช่น

ขจร - กำจร

คุณ - คำนวณ

จิร-เจียร - จำเนียร

ติ - คำหนี

ดกล - คำกล

ทรุด - ชำรุด

ราญ - รำบาญ

เสียง - สำเนียง

ขจาย - กำจาย

จรจา - จำนรรจา

ตรวจ - คำรวจ

ตรู - คำรู

เถกิง - คำเกิง

เพ็ญ - บำเพ็ญ

รวี - รำไพ

อาจ - อำนาง

3. ใช้เขียนคำที่ยืมมาจากภาษาอื่น ซึ่งออกเสียง /อัม/ และนำมาเขียนตามอักขรวิธีของภาษาไทย ใช้สระอำ เช่น

กำปั่น	กำยาน	กำมะลอ	กำมะถัน	กำมะหยี่
กำสรวล	ฉนำ	คำมะหงง	พะทำมระง	รำมะนา
สคำ	สำปั้น	สำภา	ไหหล่า	สุนหน้า

หลักการใช้อำ

ใช้เขียนคำที่ยืมมาจากภาษาบาลีและสันสกฤต ที่มีเสียงเดิมเป็น /อะ/ แล้วมีตัว ม เขียนตาม (อม = อะ-มะ) เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทยแผลง อะ เป็น อำ จึงกลายเป็นรูป อำ ในภาษาไทย เช่น

กมลาคณ์	-	ก้ามลาคณ์
อมร	-	อำมร
อมรินทร์	-	อำมรินทร์
อมหิต	-	อำมหิต
กมเลศ	-	ก้ามะเลศ
อมาตย์	-	อำมาตย์
อมฤต	-	อำมฤต เป็นต้น

หลักการใช้อัม

1. ใช้เขียนคำที่มาจากภาษาบาลีและสันสกฤต ซึ่งเดิมเป็นเสียง /อะ/ มี ม สะกด เช่น

กัมพล (กมุพล)
 กัมมันตภาพ (กมุมนตภาพ)
 ปกิรณัม (ปภิรณม)
 สัมพันธ์ (สมพนธ)
 อัมพร (อมุพร)
 อัมพาด (อมุवाद)
 กัมพูช (กมุพูช)
 คัมภีร์ (กมุภีร)
 สัมภาษณ์ (สมภาษณ์)
 อัมพวัน (อมุพวัน)
 อารัมภ์ (อารมภ)
 อุปลัมภ (อุปคตมภ)

สำหรับคำภาษาสันสกฤตที่นฤคหิตสนธิกับพยัญชนะวรรค ป (ป ผ พ ภ ม) เกิดเป็นเสียง /อัม/ ให้เขียน อัม ตามหลักเกณฑ์ข้อนี้ด้วย เช่น

สัมปชัญญะ (ส + ปชัญญ)

สัมปทาน	(ส + ปทาน)
สัมพัจน์	(ส + วุจน์)
สัมปทา	(ส + ปทา)
สัมผัส	(ส + ผสฺส)
สัมภาระ	(ส + ภาร)

2. ใช้เขียนคำที่ยืมมาจากภาษาอังกฤษและภาษาชาติตะวันตก เช่น

กิโลกรัม	คอลัมน์	ক্রমমেখর	นัมเบอร์	
ปั้ม	รัมมี่	สกริม	อัลบั้ม	ฮัมเพลง

อนึ่ง มีคำเสียง /ฮัม/ ที่แผลงมาจาก รุ (ร เรพะ) ในภาษาสันสกฤต เขียนใช้ ร ร มี ม สะกดอยู่บางคำ ซึ่งต้องจำรูปเขียนโดยเฉพาะ ได้แก่ กรรม กรรมกร กรรมการ กรรมการิการ ธรรมะ ธรรมเนียม เป็นต้น

หลักการใช ฤ ฎ ฦ ฎ

หลักการใช ฤ

สระ ฤ อาจเขียนใช้ได้ตามลำพัง หรือประสมกับพยัญชนะก็ได้ ส่วนใหญ่ใช้เขียนคำที่มาจากภาษาสันสกฤต เช่น คำว่า ฤค ฤษี ฤกษ์ ฤษณา ทฤษฏี ตฤณมัย เป็นต้น

สระ ฤ ใช้เขียนคำไทยโบราณอยู่บ้าง ในลักษณะเป็นคำถามและเขียนคำบางคำ เช่น คำว่า จาฤก อังกฤษ เป็นต้น แต่มีที่ใช้น้อยมาก เท่าที่ใช้อยู่ในปัจจุบันมีใช้ในคำประพันธ์ เช่น

ผาณิตพิชิตมค	ฤ จะอดบ่อาจจะมี
แม่เหล็ก ฤ เหล็กคี่	อยชั่วก็พัวก็พัน
หรือ	ไอ้ดวงคาเรศค้อย
คืบคังควงจกกลับ	พุ่พร้อย
ชวลาจะลาลับ	นุชพี่ แพงเอย
หลับตุ้ดินตรอมละห้อย	อยู่ห้องหนหลัง

หลักการใช ฤ

สระ ฤ ใช้เขียนแทนคำมาแต่โบราณ เช่น คำว่า ฤษี ฤค ฤทษ ซึ่งถ้าเขียน ฤ อยู่ โคค ๆ จะใช้ในลักษณะเป็นคำถาม ปัจจุบันไม่นิยมใช้แล้ว นอกจากที่ใช้อยู่ในคำประพันธ์ ประเภทโคลง ในลักษณะต่าง ๆ คือ

ใช้เป็นคำสร้อย เช่น

อยุธยาขลุ่ยแล้ว
 สิงหาสน์ปรามครันบรร-
 บุญเพรงพระหากสรรค์
 บังอบายเบิกฟ้า
 ไม้โรกเหมือนโรคเรื้อ
 ไฟว่าไฟราคลาม
 นางเข้มนึงเข้มนาม
 ตุมคั่งตุมตีซ้อน

ดอยสวรรค์ ลงๆ
 เจ็ดห้า
 ศาสน์รุ่ง เรืองเฮ
 ฝึกพื้นใจเมือง
 รุมคาม
 ลวกร้อน
 เขาวัว เข้มๆ
 ออกันกันแสง

ใช้เป็นคำถาม เช่น

โถมควรรักฟากฟ้า
 เกรงเทพให้ธรณินทร์
 ฝากลมเลื่อนโถมบิน
 ลมจะชายชักช้า
 เสี่ยงลือเสี่ยงเล่าอ้าง
 เสี่ยงข้อมยอยศไกร
 สองเชื้อพี่หลับไหล
 สองพี่คิดเองอ้า
 มิตรใจเรียบจอกเจ้า
 จากแม่เจ็บเสมอจิต
 ฤๅลืมนลายปลิด
 จำพี่โหยให้ร้าง

ฤๅดิน คีฤๅ
 ลอบกล้ำ
 บนเล่า นะแม่
 หอกเนื้อเรียบสงวน
 อันใด พี่เอ
 ทั่วห้า
 ลืมตื่น ฤๅพี่
 อย่าได้ถามเผื่อ
 จักคิด ถึงฤๅ
 พี่บ้าง
 แปลนสวาท
 คำเข้าขำขาย

ใช้เป็นคำปฏิเสธ เช่น

มากล่อง โลกแต่ตั้ง
 ตัวแต่ฤๅมีหมาย
 เจ็บอกพี่อวนอาย
 คั่นคิด โลกขวัญร้าง

ใจฉนาย
 โลกอ้าง
 ออกปาก ได้ฤๅ
 อยู่เร้นแรมเกษม

เอียงอกเทออกข้าง	อวคองค์ อรเอย
เมรุชบุสมุทธดินลง	เลขแต่้ม
อากาศจักรจรผจง	จารึก พอดุ
โถมแม่หยาดฟ้าแถม	อยู่ร้อนฤาเห็น

หลักการใช้ - (ไม้ไต่คู้)

ไม้ไต่คู้ เป็นเครื่องหมายเขียนแทนวิสรรชนีย์ เขียนกำกับบนพยัญชนะเพื่อแสดงว่า คำนั้น เป็นเสียงสระ อะ, หรือ แอะ หรือ เออะ ที่มีตัวสะกดให้อ่านออกเสียงสั้น มีหลักการเขียนดังนี้

1. ใช้เขียนคำไทยที่เปลี่ยนรูปวิสรรชนีย์ เป็นไม้ไต่คู้ เมื่อสระอะหรือสระแอะมีตัวสะกด และเขียนแทนรูปสระเออะ ที่มีตัวสะกดเวลาอ่านออกเสียงสั้น เช่น เก้ง เก็บ เกล็ด เฝ็ด เม็ด เห็น ชุมเห็ด เอ็นดู แข็งแรง ร่วงผล็อย หย็อกหยอย เป็นต้น

2. ใช้เขียนคำที่ยืมมาจากภาษาเขมร เมื่อต้องการให้คำนั้นออกเสียงสั้น ให้ใช้ไม้ไต่คู้ เช่น คำว่า เสด็จ เสร็จ สำเร็จ เท็จ เบ็ดเสร็จ เบ็ดเตล็ด วันเพ็ญ เพ็งไม้ เป็นต้น

3. คำที่มาจากภาษาบาลีและสันสกฤต ถึงแม้คำนั้นจะออกเสียงสั้นเหมือนเสียงสระอะ มีตัวสะกด ก็ให้ออกเสียงสั้นได้ โดยคำนั้นไม่ต้องใช้ไม้ไต่คู้ เป็นการรักษาคำเดิม เช่น

เบญจ (ปญจ)	เบญญา (ปญญา)
เพชร (วชร)	เพชรฆาต (วชฆาตค)
เวจ (วจจ)	เวจมรรค (วจจมคค)
สรรพะณ (สรวชณ)	อนาจอนาถ (อนิจจอนาถ)

4. คำที่มาจากภาษาชาติตะวันตก เช่น ภาษาอังกฤษคำที่ออกเสียงสั้น ในกรณีนี้บางคำ ก็เขียนใช้ไม้ไต่คู้ บางคำก็ไม่ใช้ เป็นไปตามความนิยม ตัวอย่าง

คำที่ใช้ไม้ไต่คู้ เช่น ช็อกโกแลต เช็ค เซ็นชื่อ เต็นท์ แร็กเกต ฮาเร็ม เปอร์เซ็นต์
คำที่ไม่ใช้ไม้ไต่คู้ เช่น ซอลค์ เทคนิก เบนซิน แบตเตอรี่ เมตร แสตมป์

หลักการใช้ ณ น

หลักการใช้ ณ

ณ เป็นพยัญชนะเดิม ไม่ใช่พยัญชนะของไทยเราโดยตรง จึงมีที่ใช้เขียนคำไทยแท้ของเรา น้อยมาก ส่วนใหญ่ใช้เขียนคำที่มาจากภาษาบาลีและสันสกฤต มีหลักการเขียนดังต่อไปนี้ คือ

1. ใช้เขียนคำไทยแท้บางคำที่ใช้กันมาจนเคยชินแล้ว ได้แก่

ณ ซึ่งย่อมาจากคำว่า ใน

ฯพณฯ ซึ่งย่อมาจากคำว่า พ่อเหนือหัวเจ้าท่าน

2. ใช้เขียนคำที่ยืมมาจากภาษาบาลีและสันสกฤต ซึ่งมีพยัญชนะต้นหรือรูปคำเดิมเขียนใช้ ณ เช่น

กัณหา	การณ	ขณะ	จันฑาล	ญาณ
ปณิธาน	มณี	มาณพ	ลักษณะ	สัญญาณ

3. ใช้เขียนคำมาจากภาษาบาลี ตามหลักเกณฑ์การใช้ ณ น ของภาษาบาลีว่า ถ้า /นอ/ นำหน้าพยัญชนะวรรค ฎะ และ ห พยัญชนะเขียนใช้ ณ เช่น

กัณท์	กัณฐกะ	กัณฐะ	กัณหา	กุทัณท์
กุนฑี	ขัณทสกร	ตันหา	บัณฑิต	พิพิธกัณท์
มณฑา	มณฑล	มณฑุ	สัณฐาน	อุณภูมิ

แต่ถ้า /นอ/ นำหน้าหรือตามหลังพยัญชนะวรรค ตะ ใช้ น เช่น

ขันที	นินทา	วันทนา	มัทนา	สันถาร

4. ใช้เขียนคำที่มาจากภาษาสันสกฤต ตามหลักเกณฑ์การใช้ ณ น ของภาษาสันสกฤตว่า ถ้า /นอ/ ตามหลังพยัญชนะ ฤ ร ษ ให้เขียน ณ เช่น

ตามหลัง ฤ เช่น	กฤชณา	ตฤณ	ตฤณชาติ	ตฤณมัย
ตามหลัง ร เช่น	กรุณา	กรรณิการณ	บุรณะ	ปกรณัม
ตามหลัง ษ เช่น	โฆษณา	ไปรษณีย	ทักษิณา	อุษณีย

แม้ว่าในระหว่าง ฤ ร ษ นั้น จะมีพยัญชนะวรรค กะ วรรค ปะ หรือพยัญชนะ ห ข ว และ สระมากันอยู่ก็ตัวก็ตาม ก็ยังคงใช้ ณ เช่น

กษาปณ	เกษียณ	ตรังคิณ	นารายณ	พราหมณ
พราหมณ	รมณีย	ราพณ	มหาภิเนษกรมณ	โอราวัน

แต่ถ้าระหว่างตัว ฤ ร ษ กับ /นอ/ มีพยัญชนะอื่น ๆ ซึ่งไม่ใช่พยัญชนะวรรค กะ วรรค ปะ และ ห ข ว แล้ว ให้เขียนใช้ตัว น เช่น

ทรรศนีย	(ตัว ศ คั่น)
ปราจัน	(ตัว จ คั่น)
ปริศนา	(ตัว ศ คั่น)
วิสรรชนีย	(ตัว ช คั่น)

ปรารธนา	(ตัว ถ คั่น)
ประกาศนียบัตร	(ตัว ศ คั่น)
วรรณะ	(ตัว ฐ คั่น)
อาราธนา	(ตัว ฐ คั่น)

5. คำที่เขียนใช้ตัว น มาแต่เดิม แต่เมื่อมีกรณีตัว ร นำหน้าตัว น จะต้องเปลี่ยนเป็น ณ ไปด้วยตามหลักเกณฑ์ข้างต้น เช่น

นายก	เป็น	ปรินายก
นม	เป็น	ประณม
นิธิ	เป็น	ประณิธิ
หาน	เป็น	ประหาณ
นาม	เป็น	ประณาม
มาน	เป็น	ประมาณ
นิธาน	เป็น	ปณิธาน
อนีย	เป็น	กรณีย์

อนึ่ง มีคำบางคำซึ่งยกเว้น ไม่เป็นไปตามกฎเกณฑ์นี้ เช่น กริน คณท์ นิครนธ์ ปักยิน พณฑท์ เป็นต้น

ทั้งนี้ เนื่องจากในภาษาสันสกฤต ถ้า /นอ/ ไม่ออกเสียง คือ ไม่มีเสียงสระ ให้เขียนใช้ น แต่ถ้าต้องอ่านออกเสียง ก็จะเปลี่ยนเป็น ณ ตามกฎเกณฑ์ข้างต้น เช่น กรณีปักยิณี

หลักการใช้น

น เป็นพยัญชนะกลาง คือ มีชื่ออยู่ในภาษาไทยภาษาบาลีและสันสกฤต มีหลักการใช้น ดังต่อไปนี้

1. ใช้เขียนคำไทยแท้ทั้งหมด เช่น กิน นอน นั่ง นี นั่น โน้น เน้นนาน เนิบนาบ หนักหนา เป็นต้น
2. ใช้เขียนคำภาษาบาลีและสันสกฤต ซึ่งรูปคำเดิมเขียนใช้น เช่น ชนก ชนนี้ ชนมาช ชันษา ฌาน มนัส มานะ สามานย์ สถาน เป็นต้น
3. ใช้เขียนคำภาษาต่างประเทศชาติต่าง ๆ ที่เรารับมาใช้ เช่น ญี่ปุ่น ได้หวัน ได้ฝุ่น ไนโตรเจน โน้ต ลินิน โบนัส บุหลัน สะดาหมัน เป็นต้น

หลักการใช้ ศ ษ ส

การใช้พยัญชนะเสียง /สอ/ ทั้งสามรูป ในภาษาไทยมีคำใช้อยู่จำนวนมากทั้งคำไทยแท้ ในภาษาของเราเอง และคำที่รับมาจากภาษาอื่น ๆ ภาษาไทย มี ศ ษ ส ใช้ทั้งสามรูปเช่นเดียวกับ ภาษาสันสกฤต ส่วนภาษาบาลีมีพยัญชนะ ส ใช้เพียงรูปเดียว การใช้พยัญชนะเสียง /สอ/ ใน ภาษาไทย มีหลักเกณฑ์ในการเขียนดังต่อไปนี้ คือ

1. คำไทยแท้ทั่วไปนิยมเขียนใช้ ส เช่น สี่ เสือ เสื่อ สดใส สะสวย ส่งเสียง ส่งแสง สอบสวน สอดใส่ จอบเสียม เป็นต้น

มีคำภาษาไทย และคำภาษาต่างประเทศที่เขียนกันมาแต่โบราณใช้ ศ และ ษ บ้างจนเป็นที่ กวนเคย และยังคงใช้รูปเขียนคำเหล่านั้นอยู่ในปัจจุบัน เช่น

เขียนใช้ ศ เช่น ศอ ศอก สึก เส็ก เส้า พิศ พินิจ เลิศ เพรศ บำราศ ปราศจาก โปลิศ ออฟฟิศ ฝรั่งเศส ไอศกรีม

เขียนใช้ ษ เช่น กระดษ โจษจัน คดษ คด้นคดษ คารดษ เคียรดษ ฝีดษ และอังกฤษ เป็นต้น

2. คำที่มาจากภาษาบาลีเขียนใช้ ส ทั้งหมด เพราะภาษาบาลี มี ส ใช้เพียงรูปเดียว เช่น พระสงฆ์ มเหสี รัสสิ สัจจะ สาวก สิริ โสภ โสยา สโมสร สุสาน สาริต สาลิกา อัมมาสัย สัญญา สันติ สญชัย เวสสันดร เป็นต้น

3. คำที่มาจากภาษาสันสกฤต เราเขียนใช้พยัญชนะเสียง /สอ/ ตามหลักเกณฑ์การใช้ ศ ษ ส ของภาษาสันสกฤต ซึ่งมีดังนี้ คือ

3.1 พยัญชนะ ศ ใช้เขียนหน้าพยัญชนะวรรค จะ และหน้าพยัญชนะเสยวรรคบางรูป ดังนี้

เขียนหน้าพยัญชนะวรรค จะ เช่น

พศจิกายน อัสจรรย อัสเจริย

เขียนหน้าพยัญชนะเสยวรรค เช่น

เทเวศร พิมเนศวร์ แพศยา โศลก อัศวิน อาศรม

3.2 พยัญชนะ ษ ใช้เขียนหน้าพยัญชนะวรรค ฎะ และหน้าพยัญชนะวรรคอื่น และ พยัญชนะเสยวรรคบางรูปได้ ดังนี้

เขียนหน้าพยัญชนะวรรค ฎะ เช่น

กนิษฐา โฆษณา คุษฎี ราชฎร ทฤษฎี โษษฐ

เขียนหน้าพยัญชนะวรรคอื่น เช่น

เกษตร บุญกร บุญบก บุญบา พฤษภาคม

เขียนหน้าพยัญชนะเสวรวรรคบางรูป เช่น

บุญบา บุญมาศ บุญบาภิเษก ลูกศิษย์

อนึ่ง มีข้อสังเกตว่าเสียง /สอ/ ในคำที่เขียนตามหลังพยัญชนะ ก ถ้าไม่มีรูปสระหรือเป็นอักษรนำในคำเดียวกัน จะใช้ ษ เป็นส่วนใหญ่ เช่น กษณะ กษัตริย์ กษัตริ กษัย กษาปณ์ กษีร เกษม เกษียณอายุ เกษียรสมุทร จักษุ ตักษัย ทักษา ทักษณ ประจักษ์ ปรีक्षा พฤक्षा ปักษา ภัक्षा ภิกษุ ภิกษุณี โมกษะ ชักษา รักษา รากษส ฤกษ์ ลักษณะ ลักษมี ศึกษา อักษะ อักษร เป็นต้น

ทั้งนี้ นอกจากบางคำที่มาจากภาษาบาลี ซึ่งรูปคำเดิมใช้ ส และเราเขียนตามรูปคำเดิม เช่น กสิกร กสิกรรม กสิณ

3.3 พยัญชนะ ษ ใช้เขียนหน้าพยัญชนะวรรค ๓ และพยัญชนะเสวรวรรคบางรูปได้ ดังนี้

เขียนหน้าพยัญชนะวรรค ๓ เช่น

พัสดุ พิศดาร ภัสดา วาสนา สถาน สตรี

เขียนหน้าพยัญชนะเสวรวรรค เช่น

ประภัสสร มัตสยา

4. คำที่ยืมมาจากภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาจีน ภาษาเขมร ภาษาอังกฤษ และภาษาชาติอื่น ๆ โดยทั่วไปเขียนใช้ ส เช่น กังไส เต้าส่วน สะดม สไบ สด้า เสด็จ สมเด็จพระ เสด็จ สเปน สปริง สเปรย์ แสดมปี แอสฟัลต์ เป็นต้น

หลักการใช้ รร (ร่อหัน)

พยัญชนะ ร เรียงเคียงกันสองรูป เรียกว่า ร่อหัน ใช้เขียนแทนรูปสระ เมื่อประสมอยู่กับพยัญชนะใด ๆ อ่านออกเสียง /อัน/ และเมื่อคำนั้นมีตัวสะกด รูป รร (ร่อหัน) จะใช้แทนไม้หันอากาศ การใช้ รร มีหลักการเขียนดังต่อไปนี้

1. ใช้เขียนคำไทยที่แผลงมาจากคำภาษาอื่น ส่วนมากมักเป็นคำแผลงที่แผลงมาจากคำภาษาเขมร ซึ่งแผลงมาจากเสียงต่าง ๆ ดังนี้

1.1 คำ กรร แผลงมาจาก กระ เช่น

กระเจียก - กรรเจียก

กระเช้า - กรรเช้า

กระเซียง	-	กรรเซียง
กระแทก	-	กรรแทก
กระลึง	-	กรรลึง
กระชิง	-	กรรชิง
กระเซอ	-	กรรเซอ
กระโซก	-	กรรโซก
กระพุ่ม	-	กรรพุ่ม
กระหાય	-	กรรหાય

1.2 คำ ครร ซึ่งแผลงมาจาก กระ เช่น

คลอง	-	ครระลอง	-	ครรรลอง
โคลง	-	ครระโลง	-	ครรรโลง
ไคล	-	ครระไล	-	ครรรไล

1.3 คำ บรร ซึ่งแผลงมาจาก ประ เช่น

ประจง	-	บรรจง
ประจุ	-	บรรจุ
ประดา	-	บรรดา
ประทัด	-	บรรทัด
ประเทือง	-	บรรเทือง
ประรุ	-	บรรรุ
ประจบ	-	บรรจบ
ประเจิด	-	บรรเจิด
ประทม	-	บรรทม
ประทุก	-	บรรทุก
ประลัย	-	บรรลัย
ประโลม	-	บรรโลม

อนึ่ง ถ้าคำที่ออกเสียง /บัน/ คำใดไม่ได้แผลงมาจาก ประ ให้เขียนเสียง /บัน/ โดยใช้น สะกด ได้แก่ คำเสียง /บัน/ ที่แผลงมาจาก บ ในภาษาเขมรและคำไทยทั่วไป ตัวอย่างเช่น บันกวด บันจวบ บันคล บันดาล บันไค บันทีก บันเทา บันลือ เป็นต้น

1.4 คำบางคำที่แผลงมาจากเสียง /อะ/ ในพยางค์หน้าของคำ เช่น

3. คำที่เขียนด้วยพยัญชนะอักษรต่ำผันวรรณยุกต์เพียงสองรูป คือ ั ุ โดยมีเสียงวรรณยุกต์โทกับตรีตามลำดับ ฉะนั้น การเขียนรูปวรรณยุกต์ของคำที่เขียนด้วยอักษรต่ำจึงมีหลักว่า

3.1 เขียนวรรณยุกต์ เมื่อเป็นเสียงโท เช่น ฆ่า คำเช่า โง่เง่า ชูซ่า ทิท่า นั่งที่นี้ โนน่นะ วังวุ่น รุนล่า เป็นต้น

3.2 เขียนวรรณยุกต์ เมื่อเป็นเสียงตรี เช่น ฟ้าร้อง ้วย้วย โน้ดไว้

คำที่เขียนด้วยพยัญชนะอักษรสูงและอักษรต่ำ จะไม่มีรูปวรรณยุกต์ ิ และ ุ เขียนกำกับอยู่เลย เพราะอักษรทั้งสองชนิดนี้ไม่มีผันด้วย ิ และ ุ เลย ส่วนอักษรต่ำคำตายเสียงสั้นที่ออกเสียงตรี เช่น นะคะ เลอะเทอะนั้นเป็นพื้นเสียง ไม่ต้องเขียนรูป ิ อยู่แล้ว

สำหรับคำที่เป็นอักษรควบและอักษรนำ การเขียนรูปวรรณยุกต์กำกับ ยึดถือพยัญชนะตัวหน้าเป็นหลัก และเป็นไปตามกฎเกณฑ์ข้างต้น

หลักการใช้ ๆ (ไม้ยมก)

เครื่องหมาย ๆ (ไม้ยมก) เป็นเครื่องหมายที่เขียนหลังคำ หรือข้อความเพื่อแสดงว่าผู้เขียนต้องการซ้ำคำ หรือข้อความนั้น ๆ อีกครั้งหนึ่ง มีหลักการใช้ดังนี้ คือ

1. ใช้เขียนเพื่อให้ออกเสียงซ้ำคำ เพื่อแสดงความหมายอย่างใดอย่างหนึ่ง มีหลายลักษณะได้แก่

1.1 เขียนหลังคำนามและคำสรรพนาม เพื่อให้คำนั้น ๆ ออกเสียงซ้ำกัน แสดงลักษณะเป็นคำพหูพจน์ เช่น เด็ก ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ หลาน ๆ เพื่อน ๆ ใคร ๆ อะไร ๆ

1.2 เขียนหลังคำกริยา เพื่อให้คำกริยาออกเสียงซ้ำกัน แสดงถึงปัจจุบันกาล หรือการกระทำที่ดำเนินต่อเนื่องไป เช่น นั่ง ๆ นอน ๆ พุด ๆ คอย ๆ เรือน ๆ เช่น ว่าเขานอน ๆ อยู่ก็เลยหลับไป หรือ หล่อนขึ้น ๆ อยู่ก็เลยเป็นลมล้มลง

1.3 เขียนหลังคำวิเศษณ์ เพื่อให้คำวิเศษณ์ออกเสียงซ้ำกัน แสดงความหมายย้อนไปกว่าเดิม เช่น คำ ๆ ขาว ๆ ยาว ๆ สวย ๆ เร็ว ๆ เบา ๆ เป็นต้น

สำหรับการซ้ำเสียงวิเศษณ์นั้น ถ้าจะให้มีความหมายหนักแน่นขึ้น ให้ซ้ำเสียงโดยเปลี่ยนเสียงคำหน้าให้เป็นวรรณยุกต์ตรี เช่น คำคำ คำขาว ขาวขาว ซัวซัว เร็วเร็ว เบ้าเบา เป็นต้น

1.4 เขียนหลังคำลักษณนาม เพื่อให้คำลักษณนามออกเสียงซ้ำกัน เพื่อแยกจำนวน เช่น เป็นคน ๆ ไป เป็นตัว ๆ ไป กินเป็นชิ้น ๆ ไป เป็นต้น

2. ใช้เขียนเพื่อซ้ำความ วลี หรือข้อความสั้น ๆ เป็นการเขียนไม่ยื้มก หลังวลี หรือข้อความ เพื่อให้ออกเสียงวลี หรือข้อความนั้นซ้ำ เวลาอ่านจะต้องดูใจความเป็นหลัก เช่น

คนหนึ่ง	-	คนหนึ่ง คนหนึ่ง
มากขึ้น ๆ	-	มากขึ้น มากขึ้น
ไฟไหม้บ้าน ๆ	-	ไฟไหม้บ้าน ไฟไหม้บ้าน
วันหนึ่ง ๆ	-	วันหนึ่ง วันหนึ่ง
ไกลออกไป ๆ	-	ไกลออกไป ไกลออกไป
พอมมาแล้ว ๆ	-	พอมมาแล้ว พอมมาแล้ว

3. การเขียนไม่ยื้มก ไม่ใช้ในการเขียนร้อยกรอง ในบทร้อยกรองจะเขียนคำเต็ม เช่น

แม่รักลูกลูกก็รู้ชั้วรัก	คนอื่นสักหมื่นแสนไม่แมนเหมือน
จะกินนอนนอนว่าเมตตาเดือน	จะจากเรือนร้างแม่ไปแต่ตัว
หรือ เรือเรื่อมารอนรอน	ทิพากรจะตกต่ำ
สนธยาจะใกล้ค่ำ	คำนึงหน้าเจ้าดาครุ
เรือเรื่อมาเรียงเรียง	นกบินเฉียงไปทั้งหมู่
ตัวเดียวมาพลัดคู่	เหมือนพื่ออยู่ผู้เดียวคาย

4. การใช้ไม่ยื้มก ไม่เขียนคำที่ทำหน้าที่ต่างชนิดกัน เช่น คำนามกับคำกริยา หรือคำอื่น ๆ

เช่น

เด็กชายมามาพอดี	เขาไปคูที่ที่ทุ่งภูเขาทอง
ฉันไปทำการบ้านบ้านคุณยาย	เป็นต้น

5. การใช้ไม่ยื้มก ไม่ใช้ไม่ยื้มกข้ามประโยค หรือ

น้ำท่วมนาข้าว ข้าวเสียหายเกือบหมด หรือ

ตำรวจไล่กวาดจับคนร้าย คนร้ายพยายามขึ้นรถยนต์หนี เป็นต้น

อนึ่ง ไม่ยื้มกไม่ใช้กับคำว่า นานา เพราะเป็นรูปคำเดิมในภาษาสันสกฤตเขียนเช่นนั้น

หลักการใช้ (ทัศนมาตร)

ไม่ทัศนมาตร สมัยโบราณเรียกว่า วัณฺษการ เรียกกันทั่วไปว่า “การันต์” เป็นเครื่องหมายที่ใช้เขียนกำกับบนพยัญชนะ เพื่อแสดงว่าพยัญชนะตัวนี้ไม่ออกเสียง ใช้เขียนกับคำที่เราขี้มมาจากภาษาต่างประเทศ ซึ่งมีเสียงพยัญชนะซ้อนหรือมีตัวสะกดตัวตามมาก เป็นการฆ่าเสียงพยัญชนะ

ไม่ออกเสียงเหล่านั้น เท่ากับเป็นตัวแสดงความหมายของคำที่มีเสียงพ้องกัน แต่รูปคำแตกต่างกัน ด้วย หลักการใช้เครื่องหมายทัณฑฆาต มีดังนี้

1. ใช้เขียนเหนือพยัญชนะตัวที่ไม่ต้องการให้ออกเสียง เครื่องหมายการันต์อยู่เหนือพยัญชนะตัวใด พยัญชนะตัวนั้นไม่ออกเสียง คำภาษาบาลีภาษาสันสกฤตและคำภาษาต่างประเทศอื่น ๆ ที่มีเสียงพยัญชนะควบกล้ำหรือมีตัวสะกดตัวตามมาก และเราไม่ต้องการออกเสียงพยัญชนะตัวใด เราก็เขียนเครื่องหมาย ˆ บนพยัญชนะนั้น เช่น กุรุภณฺฑํ กรรมธรมฺ คอนแวนฺตํ คอมพิวเตอรฺ จตุสคณฺภํ ฌกรรจฺ ฐานบํทมฺ บาทบงสฺ ประสงคฺ พระสงฆํ อนงคฺ เป็นต้น

บางทีเครื่องหมายการันต์อาจไม่อยู่ที่พยัญชนะตัวสุดท้ายก็ได้ ถ้าพยัญชนะที่ต้องการไม่ให้ออกเสียงนั้นไม่ได้อยู่ท้ายคำ โดยถือหลักว่าเครื่องหมาย ˆ เขียนเหนือพยัญชนะตัวใด พยัญชนะตัวนั้นไม่ออกเสียง เช่น กอล์ฟ คอร์ด คอนเสิร์ต คลอโรฟอร์ม ซอลค์ ปาล์ม ฟาร์ม ฟิล์ม เป็นต้น

2. ถ้าพยัญชนะที่เขียนเครื่องหมายการันต์นั้นเป็นตัวตาม คือ มีตัวสะกดนำมาข้างหน้าตามหลักตัวสะกดตัวตาม เมื่อเขียน ˆ บนตัวตามให้ถือว่าตัวสะกดที่นำอยู่นั้นไม่ออกเสียงด้วย ในเมื่อมีตัวสะกดที่แท้จริงอยู่แล้ว โดยไม่ต้องเขียนเครื่องหมาย ˆ สองครั้ง เช่น คชลักษณฺ์ จุฬาลักษณฺ์ นิรินธฺ์ ปิลันธฺ์ เขวลักษณฺ์ สายสิญฺจณฺ์ เป็นต้น

3. พยัญชนะควบกล้ำซึ่งออกเสียงกล้ำกัน นับเป็นพยัญชนะเสียงเดียว เมื่อเขียน ˆ ที่ตัวใดตัวหนึ่ง จะทำให้เสียงพยัญชนะตัวกล้ำนั้นหมดเสียงไปด้วย เช่น กษัตริยฺ์ กาสาวพัสตฺ์ นิรันดฺ์ พระจันทรฺ์ รัตนโกสินทรฺ์ อักษรศาสตฺ์ เป็นต้น

พยัญชนะควบกล้ำที่เป็นตัวสะกด ไม่ต้องเขียนการันต์ เพราะถ้าเขียนการันต์จะทำให้ตัวสะกดนั้นหมดเสียงไปด้วย จึงไม่เขียนการันต์ เช่น กอปร จักร ฉัตร ธนบัตร นิทร เนตร ปรารธนา เพชร เมตร สามารธ สุตร สมัคร อัคร เป็นต้น

4. พยัญชนะที่เป็นตัวสะกดไม่ต้องออกเสียง จึงไม่ต้องเขียนการันต์ เช่น

จักรวรรดิ	/จัก-กระ-หวัด/
พยาธิ	/พะ-ขาด/
โลกธาตุ	/โลก-กะ-ทาด/
ศรีมหาโพธิ	/สี-มะ-หา-โพด/
จักรพรรดิ	/จัก-กระ-พัด/
เมรุ	/เมน/
โลกนิติ	/โลก-กะ-นิต/
สาเหตุ	/สา-เหด/

การเขียนคำภาษาบาลีและสันสกฤตในภาษาไทย

ภาษาไทยรับเอาคำภาษาบาลีและสันสกฤตเข้ามาใช้จำนวนมาก ในการรับคำทั้งสองภาษานี้เข้ามาใช้ คำที่ออกเสียงหรืออ่านเขียนไม่สะดวก เรานิยมดัดแปลงถ้อยคำให้ง่ายขึ้น เพื่อให้ออกเสียงและเขียนคำได้สะดวก โดยเป็นไปตามกฎเกณฑ์และระบบของภาษาไทย ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงและรูปคำ ดังต่อไปนี้

1. การเปลี่ยนแปลงเสียงสระ เสียงสระของภาษาไทย กับภาษาบาลีและสันสกฤตต่างกัน สระไทยมีมากกว่า จึงเกิดการเปลี่ยนเสียงบางเสียงที่ภาษาไทยออกเสียงได้สะดวก เช่น

คำที่มีสระอิ อี เปลี่ยนเป็น เอีย เช่น

จิร	-	เจียร
มนทिर	-	มนเทียร
สิริษ	-	เสียร
ธีร	-	เธียร
วิริย	-	เพียร

คำที่มีสระอุ อู เปลี่ยนเป็น อู เช่น

จาริก	-	จารึก
ปริกษา	-	ปรักษา
หิงสา	-	หึงสา
ดาวดึงส	-	ดาวดึงส์
ศึกษา	-	ศึกษ

2. เปลี่ยนแปลงเสียงพยัญชนะ พยัญชนะไทยมีมากกว่าภาษาบาลีและสันสกฤต และเสียงบางเสียงคนไทยออกเสียงไม่สะดวก จึงเกิดการเปลี่ยนแปลงเสียงขึ้น เช่น

พยัญชนะ ป เปลี่ยนเป็น บ เช่น

ปติ	-	บตี
บุชิต	-	บูชิต
ปรหม	-	บรม
อุปาย	-	อบาย

พยัญชนะ ต เปลี่ยนเป็น ค เช่น

กติ	-	กตี
คาปส	-	คาบส

ชาตก - ชาคก

คิลก - คิลก

3. เปลี่ยนแปลงเสียงวรรณยุกต์ ภาษาไทยเป็นภาษามีสัญเสียงวรรณยุกต์ เมื่อนำคำภาษาบาลีและสันสกฤตมาใช้ จึงมีการเปลี่ยนแปลงให้เข้ากับกฎเกณฑ์การออกเสียงในภาษาไทย เช่น การอ่านอักษรนำ และเพิ่มรูปวรรณยุกต์เข้าไป เช่น

โศลก - /สะ-โหลก/

สมัย - /สะ-หมัย/

เลห - เลห์

เสนห - เสนห์

สมร - /สะ-หมอน/

สมาส - /สะ-หมาด/

สนเทห - สนเทห์

เอกา - เอ็กกา

4. แทรกเสียงคำ คำในภาษาบาลีและสันสกฤตบางคำออกเสียงไม่สะดวก จึงมีการแทรกเสียงสระหรือเสียงพยัญชนะ เพื่อให้ออกเสียงสะดวกขึ้น เช่น

แทรกเสียงสระ เช่น

ขามพูนท - ขามพูนุช

มาตลี - มาตุลี

ภมร - ภูมรา

วรุณ - พิริณ

แทรกเสียงพยัญชนะ เช่น

มาชา - มารชา

วาสุกิ - วาสุกรี

มาตฤ - มารดร

สิงขร - สิงขร

5. การตัดทอนเสียงหรือตัดคำ คำในภาษาบาลีและสันสกฤตบางคำยาวเกินไป ไม่สะดวกในการออกเสียง จึงมีการตัดคำให้เสียงสั้นเข้า โดยใช้ในความหมายเดิม เช่น

ชีพิตักนัย - ตักนัย

ลิสถานุศิษย์ - ถานุศิษย์

อคิเรก	-	คิเรก
อรุโณทัย	-	อโณทัย
สารบาณชี	-	สารบาณ
หญทัย	-	ฤทัย
อนุช	-	นุช
เอกอุคม	-	เอกอุ

การเขียนตัวสะกดของภาษาบาลี และสันสกฤตในภาษาไทย

คำในภาษาบาลีและสันสกฤตเมื่อเขียนตัวสะกดแล้วมีตัวตาม เมื่อเรารับคำมาใช้เรามักจะตัดตัวอักษรตัวสะกด ที่เป็นอักษรซ้ำและอักษรซ้อน เพื่อความสะดวกในการอ่านเขียน

การเขียนตัวสะกดที่เป็นอักษรซ้ำ

อักษรซ้ำ คือ พยัญชนะที่เป็นตัวสะกดกับตัวตามในภาษาบาลี และสันสกฤต ซึ่งเป็นตัวเดียวกัน มีหลักการเขียน ดังนี้

1. ตัวสะกดที่มีตัวตามเป็นอักษรซ้ำ ในกรณีที่ตัวหลังไม่มีสระกำกับให้ตัดตัวสะกดออกตัวหนึ่ง แล้วใช้ตัวตามเป็นตัวสะกด เช่น

กิจจ	เขียน	กิจ
จิตต	"	จิต
นิมิตต	"	นิมิต
วิตกก	"	วิตก
หิริญญ	"	หิริญ
เขตต	"	เขต
นิจจ	"	นิจ
วฏฏ	"	วฏ
สุขข	"	สุข
อรณญ	"	อรณ

ตัวสะกดที่เป็นอักษรซ้ำ และตัดตัวสะกดออกนี้ ถึงแม้จะนำไปสมาสกับคำอื่นก็ให้ออกเสียงตัวสะกดได้ โดยไม่ต้องเขียนตัวตาม เช่น

กิจจ	-	กิจกรรม
จิตต	-	จิตวิทยา
ราช	-	รัชกาล
สัจ	-	สัจธรรม
หิรัญ	-	หิรัญบัตร
กิจ	-	กิจวัตร
นิจ	-	นิจศีล
วญ	-	วุฒิสภา
สญ	-	สญประเทศ
อรญ	-	อรญวาสี

2. ตัวสะกดที่มีตัวตามเป็นอักษรซ้ำ ถ้าตัวตามมีสระกำกับ หรือมีตัวสะกด ให้เขียนอักษรซ้ำ
คงรูปไว้ตามเดิม เช่น

กิตติ	กิจจา	ขัดติยา	จิตตานภาพ	ญัตติ
ทพพลาภ	นิพพาน	บัลลังก์	มัจจุราช	สันนิบาต
เมตตา	สัญญา	เหรียญก	อัครี	อนัตตา

การเขียนตัวสะกดที่เป็นอักษรซ้อน

ตัวสะกดที่เป็นอักษรซ้อน คือ พยัญชนะตัวสะกดที่มีตัวตาม มีใช้พยัญชนะเดียวกัน โดยเฉพาะพยัญชนะวรรค ฎะ ซึ่งมีรูปพยัญชนะค่อนข้างเขียนยาก มีหลักเกณฑ์ในการเขียนตัวสะกดที่เป็นอักษรซ้อนเฉพาะวรรค ฎะ ดังต่อไปนี้

1. ตัวสะกดที่มีอักษรซ้อน หรือมีตัวตามในวรรค ฎะ ในกรณีที่พยัญชนะตัวตามไม่มีรูปสระกำกับ หรือไม่มีตัวสะกด ให้ตัดตัวหน้าออก ใช้ตัวตามเป็นตัวสะกด เช่น

รฎฐ	-	รัฐ
วฑฒ	-	วุฒ
อฑฒ	-	อฒ
วฑฒน	-	วุฒน
อฎฐ	-	อฐ
อิฎฐ	-	อิฐ

อักษรซ้อนที่ตัวสะกดเดิมออกมานี้ ถึงแม้จะใช้สมาสกับคำอื่น ก็คงให้ใช้ได้ โดยไม่ต้องซ้อน
อักษร เช่น

ทฤษฎี	-	ทฤษฎธรรม
รกฎ	-	รัฐธรรมนุญ
อฏฐ	-	อัฐบริหาร
รฎฐ	-	รัฐบาล
วฑฒน	-	วัฒนธรรม
อฑฒ	-	อัมจันทร์

2. ในกรณีที่พยัญชนะตัวตามมีสระอิ กำกับ ให้ตัดตัวสะกดออกได้เช่นเดียวกับในข้อ 1 โดย
ให้ตัวตามที่เป็นตัวสะกดนั้นออกเสียงได้ เช่น

ทฤษฎี	-	ทฐิ
วฑฒิ	-	วฒิ
ปิฎฐิ	-	ปิฐิ
อฏฐิ	-	อฐิ

3. ตัวสะกดที่มีอักษรซ้อนหรือตัวตามมีสระกำกับ (ยกเว้นสระ อิ) หรือมีตัวสะกดให้เขียน
ลงรูปคำเดิม ไม่ตัดตัวสะกดออก เช่น กฎฐัง รัฐฐาภิบาลโนบาย อฏฐังคิกมรรค อฏฐารมณ เป็นต้น

หลักการเขียนตัวสะกดตัวตามคำที่มาจากภาษาบาลีและสันสกฤต ดังกล่าวข้างต้น มีข้อ
ยกเว้นอยู่ 2 ประการ คือ

1. คำโบราณที่เคยเขียนมาจนเป็นที่เคยชินกันแล้ว ให้เขียนตามคำโบราณนั้น เช่น

บริจาค	(ปริจาค)
ปริพาชก	(ปริพพาชก)
ปริเฉท	(ปริจเฉท)
ปฎิคาหก	(ปฏิกุคาหก)
ปริยัติ	(ปริยตติ)
สมาบัติ	(สมาปตติ)
อุทิศ	(อุททิส)
ยุติธรรม	(ยุติธรรม)
อาณัติ	(อาณตติ)
อุเทศ	(อุทเทศ)

2. คำที่เป็นธรรมเนียมปฏิบัติ ถ้าประสงค์จะเขียนให้เต็มรูปตามคำในภาษาเดิม ก็ให้เขียนได้โดยไม่ต้องเป็นไปตามกฎเกณฑ์ข้างต้น เช่น จิตตภาวนา จิตตวิสุทธิ รัตติกาล วิชา วิปัสสนา วิมุติ โสคาปิตติผล อวิชา เป็นต้น

การอ่านคำในภาษาไทย

การอ่านออกเสียงคำเป็นการแสดงความหมายของคำไปสู่ผู้อ่านและผู้ฟัง เพื่อให้เกิดความเข้าใจกัน ในภาษาไทยมีคำที่เป็นปัญหาในการอ่านอยู่มาก เพราะนอกจากคำไทยแล้ว ในภาษาของเรายังมีคำภาษาต่างประเทศปะปนอยู่หลายภาษา ดังนั้น คำไทยจึงเป็นถ้อยคำที่รวมกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ไว้มาก คำบางคำก็อ่านอย่างคำไทย บางคำก็อ่านตามลักษณะภาษาเดิม ซึ่งจะต้องศึกษาหลักเกณฑ์และเหตุผลประกอบในการอ่านเป็นคำ ๆ ไปแต่โดยหลักกว้าง ๆ แล้ว การออกเสียงอ่านคำในภาษาไทยจะต้องคำนึงถึงความสะดวกและความเหมาะสมอยู่บางประการ ดังนี้ คือ

1. เหมาะแก่ลิ้น คือ ความสะดวกในการออกเสียง
2. เหมาะแก่หู คือ ความไพเราะ น่าฟัง
3. เหมาะแก่สัมผัส คือ ถ้อยคำมีสัมผัสคล้องจอง โดยเฉพาะในบทร้อยกรอง
4. เหมาะแก่ความนิยมและความเคยชิน คือ อนุโลมตามที่คนส่วนใหญ่ใช้กันจนชินปากชินหู เป็นที่ยอมรับหรือนิยมใช้กันทั่วไป

การอ่านตามวิธีประสมอักษรของไทย

หลักการอ่านตามวิธีประสมอักษรของไทย ได้แก่ การอ่านตามมาตราการแจกลูกทั้ง 9 แบบ หรือ 9 แม่ของไทย คือ

แม่ ก.กา ได้แก่ พยัญชนะใด ๆ ซึ่งประสมกับสระทั้ง 24 เสียง เช่น กา มา มี ดู ปู ไป เป็นต้น

แม่ กง กน กม เกย เกอว กก กค กบ ได้แก่ พยัญชนะที่แจกลูกสระทั้ง 24 เสียง และมี ง น ม ข ว ก ค และ บ เป็นตัวสะกดตามลำดับ ซึ่งกำหนดให้อ่านเสียงตัวสะกดตามพยัญชนะตัวสะกดในแม่เหล่านั้น สำหรับแม่มีตัวสะกดแทน คือ

แม่ กน มี ณ ญ ร ล พ เป็นตัวสะกดแทน ก็ให้อ่านออกเสียงเช่นเดียวกับตัวสะกดจริง คือ น เช่น ญาณ กาญจน์ การ พาล ปลาพาฬ เป็นต้น

แม่ กค มี ข ค ฃ เป็นตัวสะกดแทน ก็อ่านออกเสียงเหมือน ก สะกด เช่น สุนัข อักขี เมฆ เป็นต้น

แม่ กค มี จ ช ซ ฌ ฎ ฐ ฑ ฒ ต ถ ท ธ ศ ส ษ เป็นตัวสะกดแทน ก็ให้อ่านออกเสียงเหมือน ค สะกด เช่น มัจฉา สมัชชา ก๊าซ กฎ ปราบกฎ อัฐ คุรุฑ วัฒนา จิต รถ อากาศ โอกาส กระจาย เป็นต้น

แม่ กบ มี ป พ ฟ ภ เป็นตัวสะกดแทน ก็อ่านออกเสียงเหมือน บ สะกด เช่น บาป ภาพ ออฟฟิศ ลาก เป็นต้น

หลักการอ่านตัวสะกดตามอักขรวิธีของภาษาไทย คือ เมื่อพยัญชนะใดเป็นตัวสะกดแล้ว ไม่ออกเสียง เว้นแต่บางคำที่ออกเสียงตามความนิยม หรือโดยความสะดวกปากจนเป็นที่ยอมรับกัน เท่านั้น

การอ่านอักษรนำ

อักษรนำ คือ พยัญชนะสองตัวที่เขียนอยู่ในรูปสระเดียวกัน ในการอ่านจะออกเสียง พยัญชนะตัวหน้าเป็นเสียงอะ ส่วนเสียงพยัญชนะหลังจะออกเสียงตามตัวหน้า คือ มีเสียงวรรณยุกต์ สูงต่ำเท่ากับเสียงพยัญชนะหน้าตามรูปสระและตามเสียงวรรณยุกต์ที่กำกับอยู่ ซึ่งมีหลักการอ่าน ดังต่อไปนี้

1. ถ้าพยัญชนะตัวหน้าเป็นอักษรสูง หรืออักษรกลาง และตัวนำที่ถูกนำเป็นอักษรเดี่ยว อักษร เดี่ยวที่ถูกนำนั้น จะต้องออกเสียงตามวรรณยุกต์ของอักษรสูงหรืออักษรกลาง ที่เป็นตัวนำนั้น เช่น

ตลาด /ตะ-ตลาด/

จริด /จะ-หริด/

ณฐ /ณะ-หณฐ/

อร่อย /อะ-หร้อย/

ตจิด /ตะ-หจิด/

ตลุง /ตะ-ลุง/

ณลาด /ณะ-หลาด/

คณ /คะ-นุ/

มีคำที่เราเขียนมาจากภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาบาลี สันสกฤต เขมร และอังกฤษ นำมาอ่าน แบบอักษรนำของอักขรวิธีไทย ทั้งที่รูปคำมิใช่อักษรนำ เพราะพยัญชนะตัวหน้ามีรูปสระปรากฏอยู่

แต่เนื่องจากพยัญชนะตัวหน้าเป็นอักษรสูง หรืออักษรกลาง และพยัญชนะตัวหลังเป็นอักษรต่ำ จึงอ่านอย่างอักษรนำไปด้วย เช่น

กนก	/กะ-หนก/
คิเรก	/คิ-เรก/
บุรุษ	/บุ-หฺรุด/
ประโยค	/ประ-โหยก/
ประโยชน์	/ประ-โหยด/
ประมาท	/ประ-หมาด/
ยุโรป	/ยุ-โหฺรบ/
อุปราช	/อุบ-ปะ-หฺราด/
ขนอง	/ชะ-หนอง/
คิลก	/คิ-หลก/
บัญญัติ	/บัน-หฺยัด/
ประวัติ	/ประ-หฺวัด/
สิริ	/สิ-หฺริ/
อำมาตย์	/อำ-หมาด/
อคิเรก	/อะ-คิ-เรก/
อีิปต์	/อี-หฺยิป/

2. ถ้าพยัญชนะตัวหน้ามีใช้อักษรสูงหรืออักษรกลาง หรือตัวถูกนำมีใช้อักษรต่ำ เป็นลักษณะพยัญชนะประสมทั่วไป ให้อ่านตัวนำที่ถูกนำ ตามเสียงสระที่กำกับอยู่ ไม่ต้องอ่านตามเสียงวรรณยุกต์ของตัวนำ เช่น

อักษรสูงนำอักษรกลาง เช่น ฌบับ ฌกาจ ผกา ผจญ เผด็จ ผดุง ผจง ผอบ สดมภ์
สตาจค์ สบู่ สปริง สกา สบาย สไบ

อักษรสูงหรืออักษรกลางนำอักษรต่ำ เช่น กลาโหม เฉพาะ ผทม ไผท สภา สภาพ

อักษรต่ำนำอักษรต่ำ เช่น ชม้อย ชม้าย ทนุ ธนา ทววย ทลาย พนม พยุง พยศ มล็ก
มลึง เมลือง

3. คำที่เขียนอยู่ในรูปอักษรนำ ถ้าแผลงพยัญชนะต้นออกเป็นคำ 2 พยางค์ จะต้องอ่านเสียงพยางค์หลัง ให้มีเสียงสูงต่ำเท่ากับคำเดิมที่ยังไม่ได้แผลง เช่น

จรัส แผลงเป็น จำรัส อ่าน /จำ-หฺรัด/

4. อักษรนำที่ช่วยในการผันอักษร คือ ห นำอักษรต่ำเดี่ยว หรือ อ นำ ย ไม่ต้องอ่านออกเสียงตัว ห และ อ เช่น หนอ หนู หมู หงอ หญิง อย่า อยู่ อย่าง อยาก เป็นต้น

ตัวอย่างคำอักษรนำที่อ่านออกเสียงพยางค์หลังตามตัวหน้า

กนก	ขณะ	ขนง	ขนาย	เขนย
จรง	เจริญ	จรัส	ฉลอง	ฉลาด
ดิเรก	คิลก	ตลอด	ตาลโตนด	ทวาด
ถวาย	ปรอท	แปรก	ผลิต	ผญา
ศักราช	สม่าเสมอ	สมัคร	สมัย	สมุห์
สยามภูว	สยามพร	สิริ	หริ	หิริ
อาชชา	อนึ่ง	อนเอนาถ	เอิกเกริก	ไอศวรรย์

การอ่านอักษรควบ

อักษรควบ คือ พยัญชนะใด ๆ ที่เขียนควบกับพยัญชนะ ร ล ว ให้ออกเสียงควบกล้ำกัน การอ่านออกเสียงควบอ่านได้ 2 แบบ คือ

1. อ่านอย่างควบแท้ คือ อ่านออกเสียงพยัญชนะตัวต้นและพยัญชนะตัวควบพร้อมกันไป เช่น

กรีดกราย	/กรีด-กราย/
ครู	/ครู/
คล้าย	/คล้าย/
ขวัไขวัว	/ขวัไขวัว/
จันทรา	/จัน-ทรา/
ไกล่ไกล	/ไกล่-ไกล/
ครอบครอง	/ครอบ-ครอง/
ขรม	/ขรม/
ประปราย	/ประปราย/
เทราปดี	/เทรา-ปะ-ดี/

2. อ่านอย่างควบไม่แท้ มี 2 แบบ คือ

2.1 อ่านออกเสียงเฉพาะพยัญชนะตัวต้น ไม่ออกเสียงตัวควบ เช่น

จริง /จิง/

เสร้า /เส้า/
 ไสร้ /ไส้/
 สรง /สง/
 ไชร้ /ไช้/
 ศรัทธา /สัค-ทา/
 สระ /สะ/
 สร้าง /สร้าง/

2.2 อ่านเสียงแปรไปเป็นพยัญชนะอื่น ได้แก่ พยัญชนะควบ “ทร” ออกเสียงเป็น “ซ”
 เช่น

ทรวดทรงทราบทรมาทราย	ทรุดโทรมหมายนกอินทรี
มัทรีอินทรีขมิ	เทริดนทรีพุทราเทรา
ทรวงไทรทรีพย์แทรกวัด	โทรมมนัสสะเชิงเทรา
ตัว “ทร” เหล่านี้เรา	ออกสำเนียงเป็นเสียง “ซ”

การออกเสียงคำควบกล้ำให้ชัดเจนถูกต้องเป็นเรื่องสำคัญ เพราะจะออกเสียงไม่ชัดเจนหรือผิดพลาดไป จะทำให้ถ้อยคำขาดความไพเราะ ความหมายของคำไม่ชัดเจน หรือ ผิดพลาดไปด้วย การออกเสียงคำควบกล้ำให้ถูกต้องแม่นยำ จึงเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องฝึกฝนอย่างมาก

การอ่านตามวิธีผันอักษร

ได้แก่ การออกเสียงอ่านให้ถูกต้องตามเสียงวรรณยุกต์ ซึ่งในการเขียนรูปคำบางคำ รูปวรรณยุกต์ไม่ตรงกับเสียงวรรณยุกต์ หรือคำที่เป็นพื้นเสียง ย่อมไม่ปรากฏรูปวรรณยุกต์ ผู้อ่านจะต้องออกเสียงวรรณยุกต์ให้ถูกต้อง มิฉะนั้นเสียงคำและความหมายจะผิดไป เช่น

ขา เป็นอักษรสูงคำเป็น พื้นเสียงจัตวา จะต้องออกเสียงจัตวา

นะคะ เป็นอักษรต่ำคำตายเสียงสั้น พื้นเสียงตรี จะต้องออกเสียงตรี

คู่คือ อักษรต่ำเมื่อผันรูปวรรณยุกต์เอกเป็นเสียงโท จะต้องออกเสียงโท เป็นต้น รวมทั้งคำที่มีรูปวรรณยุกต์ต่าง ๆ กำกับ จะต้องอ่านให้ชัดเจนถูกต้อง มิฉะนั้นความหมายของคำจะคลาดเคลื่อนผิดพลาดไป

การอ่านคำแผลง

การอ่านคำแผลงมีหลักเกณฑ์ ดังนี้ คือ

1. ถ้าคำเดิมเป็นพยัญชนะควบกล้ำ เมื่อแผลงเป็น 2 พยางค์ ต้องอ่านออกเสียงพยางค์หลังให้มีเสียงวรรณยุกต์เท่ากับคำเดิม เช่น

กราบ	แผลงเป็น	คำกราบ	อ่าน	/คำ-หราบ/
กลบ	"	กระลบ	"	/กระ-หลบ/
กลับ	"	กระลับ	"	/กระ-หลับ/
ครบ	"	คำรบ	"	/คำ-รบ/
ตรี	"	คำริ	"	/คำ-หริ/
ตรวจ	"	ตำรวจ	"	/ตำ-หรวค/
เสร็จ	"	สำเร็จ	"	/สำ-เหรีค/

ยกเว้น ปราศ-บาราศ อ่าน /บ่า-ราศ/ ตามความนิยม

2. ถ้าคำเดิมมีพยัญชนะต้นคำเดียว คือ ไม่มีตัวควบกล้ำ โดยมากเมื่อแผลงคำเป็นสองพยางค์แล้ว ให้อ่านออกเสียงตามรูปที่ปรากฏ คือ รูปเขียนอย่างไรก็ให้อ่านอย่างนั้น เช่น

แจก	-	จำแนก
ชาญ	-	ชำนาญ
เดิน	-	ดำเนิน
เถกิง	-	คำเถกิง
โจทช์	-	จำโนทช์
ช่วย	-	ชำระ่วย
อวย	-	อำนวย
แสง	-	สำแดง

การออกเสียงพยางค์หลังตามรูปที่เขียน ระดับเสียงอาจไม่เท่าคำเดิม ถ้าต้องการจะให้เสียงเท่าคำเดิม หรือเป็นเสียงสูง ก็ให้ใช้ ห นำได้ เช่น

แต่ง	-	ตำแหน่ง
จ่าย	-	จำหน่าย
เกิด	-	กำหนด
ติ	-	ตำหนิ
กฎ	-	กำหนด

3. คำใดที่แปลงไปเขียนในรูปอักษรนำ ก็ให้อ่านตามแบบการอ่านอักษรนำ เช่น

ขค - ขนค อ่าน /ขะ-หนค/

แพก - แพนก อ่าน /พะ-แทนก/ เป็นต้น

การอ่านคำพ้อง

คำพ้อง คือ คำที่ออกเสียงอย่างเดียวกันอย่างหนึ่ง กับคำที่เขียนรูปอักษรอย่างเดียวกันอีกอย่างหนึ่ง

คำที่ออกเสียงอย่างเดียวกัน เรียก คำพ้องเสียง

คำที่เขียนอย่างเดียวกัน เรียก คำพ้องรูป

คำพ้องรูป

การอ่านคำพ้องรูปนั้น ต้องอาศัยทราบความหมายของคำนั้นมาก่อนอย่างหนึ่ง และสังเกตจากใจความที่คำนั้นพาดพิงไปถึงอีกอย่างหนึ่ง ถ้าคำนั้นอยู่ในคำประพันธ์ ก็ยังสังเกตง่ายขึ้น คือ สังเกตจากเสียงสัมผัสกับเสียงของคำนั้น ๆ

คำพ้องเสียง

คำพ้องเสียง ได้แก่ คำที่เขียนรูปคำต่างกัน แต่อ่านเสียงเดียวกัน คำพ้องเสียงจึงเป็นปัญหาในการฟังมากกว่าการอ่าน การจะฟังให้เข้าใจก็อาศัยหลักสังเกตจากความหมายของคำข้างเคียง หรือใจความทั่วไปประกอบเช่นเดียวกับการอ่านคำพ้องรูป

การอ่านคำที่มาจากภาษาบาลีและสันสกฤต

ภาษาบาลีและสันสกฤตปะปนอยู่ในภาษาไทยเป็นอันมาก การอ่านคำที่นำมาจากทั้งสองภาษานี้ เรานำเอาหลักเกณฑ์การอ่านคำในภาษาเดิมบางประการเข้ามาใช้ด้วย และบางครั้งก็ดัดแปลงการอ่านบางประการ ประสมกับวิธีอ่านอักษรวิธีของไทย และอ่านตามความนิยมด้วย ซึ่งมีวิธีอ่านดังต่อไปนี้

การอ่านพยัญชนะสังโยค

พยัญชนะวรรคของภาษาบาลีและสันสกฤตตัวใดที่เป็นตัวสะกด ตัวสะกดนั้นจะไม่ออกเสียง เช่นเดียวกับตัวสะกดทั่วไปในภาษาไทย ฉะนั้น การอ่านคำที่มีพยัญชนะวรรคเป็นตัวสะกดโดยทั่วไป จึงไม่ออกเสียงตัวสะกด เช่น

มูกดา	อ่านว่า	/มูก-ดา/
สัปดาห์	”	/สัป-ดา/
อาชญา	”	/อาค-ยา/
ปรัชญา	”	/ปรัค-ยา/
วัตถุ	”	/วัต-ถุ/
สัตบุรุษ	”	/สัค-บุ-หรรุค/
หัตถิ	”	/หัค-ถิ/
อัปสร	”	/อัป-สอน/

เว้นแต่ในกรณีที่พยัญชนะตามหลังตัวสะกดเป็นอักษระ คือ ย ร ล ว ซึ่งมีคุณสมบัติเป็นสระ ด้วย จึงช่วยให้ตัวสะกดเหล่านั้นออกเสียงได้ เช่น

กัลบก	อ่านว่า	/กัณ-ละ-บก/
วิทยา	”	/วิค-ทะ-ยา/
สัตยา	”	/สัค-ตะ-ยา/
จิตวา	”	/จิต-ตะ-วา/
วิทยุ	”	/วิค-ทะ-ยุ/
สักวา	”	/สัค-กะ-วา/ เป็นต้น

ตัวอักษรซึ่งทำหน้าที่เป็นตัวตามในภาษาบาลี เมื่อไทยนำมาใช้แทนตัวสะกด ซึ่งตัดออกไปตามหลักการเขียนคำที่มีตัวสะกดซ้อนอักษร เวลาอ่านต้องอ่านออกเสียงตัวสะกดอีกครั้งหนึ่ง ไม่ว่าจะอยู่กลางคำหรือท้ายคำ เช่น

ทิจิ (ทิจฺจิ)	อ่านว่า	/ทิค-ถิ/
วุฒิ (วุฑฺฒิ)	”	/วุค-ถิ/
วัณณะ (วฑฺณณ)	”	/วัค-ทะ-ณะ/
อฐิ (อฏฺฐิ)	”	/อัค-ถิ/ เป็นต้น

การอ่านเรียงพยางค์

คำภาษาบาลีและสันสกฤต พยัญชนะที่มีได้มีสระหรือเครื่องหมายกำกับ เพื่อแสดงว่าเป็นตัวสะกดหรือควบกล้ำ จะอ่านออกเสียง /อะ/ ทุกพยางค์ และมีคำที่เรานำมาใช้เป็นอันมาก ออกเสียงอ่านเรียงพยางค์ตามแบบการอ่านในภาษาเดิม เช่น

กทลี	อ่านว่า	/กะ-ทะ-ลี/
กรชกาย	”	/กะ-ระ-ชะ-กาย/
กรุ	”	/กะ-รุ/
จริยา	”	/จะ-รี-ยา/
ปรโลก	”	/ปะ-ระ-โลก/
สธนะ	”	/สะ-ระ-นะ/
สมาธิ	”	/สะ-มา-ติ/
สมานฉันท์	”	/สะ-มา-นะ-ฉัน/
กรณี	”	/กะ-ระ-นี/
กมลลาสน์	”	/กะ-มะ-ลาด/
คคนางค์	”	/คะ-คะ-นาง/
เปตพลี	”	/เป-ตะ-พะ-ลี/
ปรมินทร์	”	/ปะ-ระ-มิน/
สาธารณะ	”	/สา-ทา-ระ-นะ/
สมณะ	”	/สะ-มะ-ณะ/
อรหันต์	”	/อะ-ระ-หัน/

หมายเหตุ คำที่มีอุปสรรค “ปร” จะอ่านเป็น /ปะ-ระ/ ทุกตัว เช่น ปราชิก ปรามาส ปรปักษ์ คำบางคำเป็นการประสมระหว่างอักษรวิธีของภาษาเดิม กับอักษรวิธีของภาษาไทยเป็นดังนี้

1. อ่านต้นพยางค์แบบเดิม ท้ายพยางค์แบบไทย เช่น

ทวาร	อ่านว่า	/ทะ-วาน/
สกล	”	/สะ-กน/
อมร	”	/อะ-มอน/
นคร	”	/นะ-คร/
สถาน	”	/สะ-ถาน/

2. อ่านต้นพยางค์แบบไทย ท้ายพยางค์แบบเดิม เช่น

ทรชน	อ่านว่า /ทอ-ระ-ชน/
บคินทร์	” /บอ-คิน/
บริจาค	” /บอ-ริ-จาก/
ธรณี	” /ทอ-ระ-ณี/
บดี	” /บอ-ดี/
บริบูรณ์	” /บอ-ริ-บูรณ์/

3. คำบางคำนำมาอ่านตามแบบอักษรนำของไทย เช่น

ปริศนา	อ่านว่า /ปริศ-สะ-หนา/
สังขยา	” /สัง-ขะ-หยา/
สรุป	” /สะ-หรูป/
มัตสยา	” /มัด-สะ-หยา/
สวามี	” /สะ-หวา-มี/
โศลก	” /สะ-โหลก/

การอ่านคำสมาส

คำสมาส เป็นการเชื่อมคำสองคำตามวิธีการสร้างคำของภาษาบาลีและสันสกฤต เวลาอ่านคำสมาสต้องอ่านออกเสียงสระเนื่องกันระหว่างคำ เช่น

กัจจัตถ	อ่านว่า /กิด-จะ-วัด/
เกตุมาลา	” /เกด-ตุ-มา-ลา/
กุศลกรรม	” /กุ-สน-ละ-กำ/
ธาตุสรูป	” /ทา-ตุ-สะ-รูป/
ขมบาล	” /ขม-มะ-บาน/
โลกธรรม	” /โลก-กะ-ท่า/
สมมุติฐาน	” /สม-มุค-ติ-ถาน/
อักษรศาสตร์	” /อัก-สอน-ระ-สาด/
เกียรติกุณ	” /เกียค-ติ-กุน/
กรรมวิบาก	” /กำ-มะ-วิ-บาก/
ภูมิภาค	” /พู-มิ-พาก/
ธาตุเจดีย์	” /ทา-ตุ-เจ-ดี/

วรรณคดี	”	/วัน-นะ-คะ-ดี/
โลกเชษฐ์	”	/โลก-กะ-เชด/
สัตว์แพทย์	”	/สัตว์-ตะ-วะ-แพด/
อุโบสถกรรม	”	/อุ-โบ-สค-ถะ-กำ/

ถ้าท้ายพยางค์คำหน้าเป็นตัวควบกล้ำ เช่น ตร จะต้องออกเสียงกล้ำ /ตระ/ คัวย เช่น

เกษตรกร	อ่านว่า	/กะ-เสด-ตระ-กอน/
เกษตรกรรม	”	/กะ-เสด-ตระ-กำ/
บุตรภรรยา	”	/บุต-ตระ-พัน-ยา/
บุตรทาน	”	/บุต-ตระ-ทาน/

คำที่ไม่ใช่สมาสบางคำในภาษาไทย นิยมอ่านเนื่องคำอย่างสมาสบ้าง เพื่อความไพเราะและความสะดวกในการออกเสียง เช่น

กรมการ	อ่านว่า	/กรม-มะ-กาน/
ตุ๊กตา	”	/ตุ๊ก-กะ-ตา/
ผลไม้	”	/ผน-ละ-ไม้/
พุทธเจ้า	”	/พุต-ทะ-เจ้า/
พลเรือน	”	/พน-ละ-เรือน/
สรรพสิ่ง	”	/สับ-พะ-สิ่ง/
สัปคับ	”	/สับ-ปะ-คับ/
สัพพอก	”	/สับ-พะ-ขอก/
โสกโคก	”	/โสก-กะ-โคก/
สัปหงก	”	/สับ-ปะ-หงก/
กรมท่า	”	/กรม-มะ-ท่า/
ทักทิน	”	/ทัก-กะ-ทิน/
จักจั่น	”	/จัก-กะ-จั่น/
ชุกชี	”	/ชุก-กะ-ชี/
ตรัสรู้	”	/ตรัค-สะ-รู้/
ทุนทรัพย์	”	/ทุน-นะ-ชัย/
พลเมือง	”	/พน-ละ-เมือง/
ราชวัง	”	/ราด-ชะ-วัง/

สัปคน	”	/สับ-ปะ-คน/
อัครักค	”	/อัก-ตะ-กัก/

คำบางคำเป็นคำสมาส แต่ไม่อ่านเนื่องคำตามแบบสมาส อ่านตามความนิยม เช่น

กลอุบาย	”	/กน-อุ-บาย/
จักรเพชร	”	/จัก-เพ็ด/
รสนิยม	”	/รค-นิ-ยม/
สุภาพบุรุษ	”	/สุ-พาบ-บุ-หฺรฺค/
เศษวรรค	”	/เสด-วัค/
อธิษฐาน	”	/อะ-ทิด-ถาน/
กาลสมัย	”	/กาน-สะ-หมัย/
คุณโทษ	”	/คุน-โทด/
ชาตินิยม	”	/ชาค-นิ-ยม/
ภูมิลำเนา	”	/พูม-ล้า-เนา/
สมัยนิยม	”	/สะ-หมัย-นิ-ยม/
อุตสาหะ	”	/อุค-สา-หะ/

ชื่อจังหวัดบางจังหวัดก็อ่านอย่างสมาส บางจังหวัดก็ไม่อ่านอย่างสมาส ตัวอย่างจังหวัดที่อ่านอย่างสมาส เช่น

ชัยภูมิ	อ่านว่า	/ชัย-ยะ-พูม/
อุตรดิตถ์	”	/อุค-ตะ-ระ-คิต/
มหาสารคาม	”	/มะ-หา-สา-ระ-คาม/
อุบลราชธานี	”	/อุ-บน-ราค-ชะ-ทา-นี/
นครศรีธรรมราช	”	/นะ-คอน-สี-ท่า-มะ-ราค/

จังหวัดที่ไม่อ่านอย่างสมาส เช่น

ชัยนาท	อ่านว่า	/ชัย-นาค/
ชลบุรี	”	/ชน-บุ-รี/
ปราจีนบุรี	”	/ปรา-จิ้น-บุ-รี/
ลพบุรี	”	/ลป-บุ-รี/
สุพรรณบุรี	”	/สุ-พัน-บุ-รี/
สกลนคร	”	/สะ-กน-นะ-คอน/

สมุทรสาคร	”	/สะ-หมุด-สา-คอน/
อุทัยธานี	”	/อุ-ทัย-ทา-นี/

การอ่านคำที่มีพยัญชนะอัมสระ

อัมสระ คือ พยัญชนะเสียงครึ่งสระ ได้แก่ ข ร ล ว ถ้าเป็นตัวสะกด และมีเสียงพยางค์หลังตามาจะออกเสียง /อะ/ ได้กึ่งเสียง เพราะมีคุณสมบัติเป็นสระได้ด้วย เช่น

กัลยา	อ่านว่า	/กัน-ละ-ยา/
กัลปิงหา	”	/กัน-ละ-ปิง-หา/
ศีลปะ	”	/สิน-ละ-ปะ/
อัยกา	”	/อัย-ยะ-กา/
กัลบก	”	/กัน-ละ-บก/
กุลวดี	”	/กุน-ละ-วะ-ดี/
ศัลยแพทย์	”	/สัน-ละ-ยะ-แพด/
อัยการ	”	/อัย-ยะ-กาน/

อัมสระนั้น ถ้าอยู่หลังพยัญชนะตัวสะกดตัวใด ความเป็นสระจะทำให้พยัญชนะตัวสะกดข้างหน้านั้นออกเสียง /อะ/ ได้ด้วย เช่น

จัตวา	อ่านว่า	/จัต-ตะ-วา/
วิฑู	”	/วิด-ทะ-ยู/
สักวา	”	/สัก-กะ-วา/
อวัชวะ	”	/อะ-วัย-ยะ-วะ/
อุทยาน	”	/อุค-ทะ-ยาน/
จักรินทร์	”	/จัก-กะ-ริน/
วิทยา	”	/วิด-ทะ-ยา/
ศักราช	”	/สัก-กะ-หลาด/
อรัยาศัย	”	/อัค-ทะ-ยา-สัย/
อยุธยา	”	/อะ-ยุค-ทะ-ยา/

การอ่านคำที่มีพยัญชนะอุสุม

พยัญชนะอุสุม คือ ศ ษ ส เวลาออกเสียง เสียงจะออกตามไรฟัน เหมือนเสียงไอน้ำ เวลาอ่านคำที่พยัญชนะอุสุมเป็นตัวสะกดแล้วเสียงไม่ตาย จะมีเสียงตามมาอีก เวลาออกเสียงจึงมีเสียง /สะ/ เนื่องจากมาจากพยัญชนะอุสุมที่เป็นตัวสะกดนั้นด้วย เช่น

โฆษณา	อ่านว่า /โคค-สะ-นา/
ทฤษฏี	” /ทริค-สะ-คิ/
พิศดาร	” /พิด-สะ-ดาน/
อัศวิน	” /อัค-สะ-วิน/
คุษฏี	” /คุด-สะ-คิ/
พัสดุ	” /พัค-สะ-ดู/
ศาสนา	” /สาค-สะ-หนา/
อัสคง	” /อัค-สะ-คง/

ยกเว้นเสียงพยัญชนะอุสุมที่แทรกเป็นเสียงสะกด เมื่อเติมอุปสรรคไม่ออกเสียงสะกด เช่น

สันนิษฐาน	อ่านว่า /สัน-นิค-ถาน/
สวัสดี	” /สะ-หวัด-คิ/
อธิษฐาน	” /อะ-ทิด-ถาน/

คำในภาษาไทยก็พลอยได้วิธีอ่านคำเสียงพยัญชนะอุสุมเช่นนี้ไปด้วยบางคำ

พิสดุ	อ่านว่า /พิด-สะ-ดู/
ดาษเคียร	” /คาค-สะ-เคียน/
ดาษคา	” /คาค-สะ-คา/
มัสมั่น	” /มัด-สะ-หมั่น/

เป็นต้น

การอ่านสระ ฤ

สระ ฤ ออกเสียงอ่านได้เป็น 3 แบบ คือ

1. อ่านออกเสียง /เรอ/ ในคำว่า ฤกษ์
2. อ่านออกเสียง /ริ/ มีหลักการอ่านดังนี้
 - 2.1 เมื่อเป็นพยางค์หน้าของคำและมีตัวสะกด เช่น ฤทธิ
 - 2.2 เมื่อประสมกับพยัญชนะ ก ค ต ท ป ศ ส เช่น

ก - กฤษณา กฤษณา กฤษฏีกา กฤตยา อังกฤษ

ค - คฤณี คฤษณา (เพลงมาจาก ตฤณา)

ด - ตฤณา ตฤณ ตฤณมัย

ท - ทฤณี

ป - ปฤจนา ปฤญจางค์

ศ - ศฤงการ

ส - สฤณี สฤณี

3. อ่านออกเสียง /รี/ มีหลักการอ่านดังนี้

3.1 เมื่อเขียนอยู่โดด ๆ เช่น ฤ, ฤจะมี, ฤจะดี เช่น

ผาณิตพิชิตมค ฤ จะอดบ่อาจจะมี

แม่เหล็ก ฤ เหล็กดี ยะชัวก็พัวก็พัน

3.2 เมื่อเขียนเป็นพยางค์หน้าของคำ เช่น ฤดี ฤทัย ฤณี ฤคเวท เป็นต้น

3.3 เมื่อประสมกับพยัญชนะ ค น พ ม ห เช่น

ค - คฤหัสถ์ คฤหาสน์ คฤหบดี คฤณธ์

น - นฤคหิต นฤบาล นฤนาท นฤมิต

พ - พฤหัสบดี พฤกษ์ พฤณี พฤษภาคม

ม - มฤค มฤตยู มฤคิ อมฤต

ห - หฤทัย หฤโหด หฤหรรษ์

อนึ่ง มีคำ ฤ บางคำออกเสียงอ่านได้ทั้ง /รี/ และ /รี/ เช่น มฤต อมฤต พฤนท์ มฤจนา

การอ่าน ฑ

ฑ ในภาษาบาลีและสันสกฤตออกเสียงเป็นเสียง /คอ/ แต่ในภาษาไทยเรานิยมออกเสียงเป็นเสียง /ทอ/ การนำคำที่มี ฑ มาใช้ บางคำเราก็อ่านตามแบบภาษาเดิม บางคำก็อ่านตามแบบไทย ฉะนั้น การอ่าน จึงมี 2 แบบ คือ

1. อ่านเสียง /คอ/ ตามภาษาเดิม ต่างกันแต่เพียงว่า เสียงไม่ก้องขึ้นปุ่มเหงือก เหมือนดั่งภาษาเดิมแท้ ๆ ส่วนมากเมื่อออกเสียงเป็น “คำตาย” เช่น บัณจิต บัณเจาะว บันเจาะก มณฑป ปาณฑป บันฑุ บุนฑริก

2. อ่านเสียง /ทอ/ ตามภาษาไทย ส่วนมากเมื่อออกเสียงเป็น “คำเป็น” เช่น มณฑา มณฑา มณฑล มณฑก บันฑูร ภูณฑล จันฑาล ทัณฑฆาต จันฑาสีมา เป็นต้น

การอ่านตัว รร (ร่อหัน)

คำที่เขียน รร เป็นคำไทยที่ยืมมาจากภาษาต่างประเทศ คือ จากรูป ฤ (ร่อ เรพะ) ภาษาสันสกฤต และคำที่แผลงมาจาก /ประ/ หรือ /พะ/ ในภาษาเขมร อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าจะมาจากภาษาสันสกฤตหรือภาษาเขมร เรามีหลักในการอ่าน รร อยู่ 2 แบบ คือ

1. อ่าน รร เป็นเสียง /อัน/ เมื่อไม่มีตัวสะกด เช่น กรรไกร จรรยา บรรยาย บรรพต บรรจรณ์ บรรพชิต ภรรยา พรรษา สรร สรรค์ สวรรคต หฤหรรษ์ เป็นต้น

2. อ่าน รร เป็นเสียง /อะ/ เมื่อมีตัวสะกด โดยประสมกับตัวสะกดนั้น เช่น

รร - ค /อค์/	เช่น	วรรค	พรรค
รร - ณ /อัน/	เช่น	บรรณ	วรรณคดี
รร - ค /อค์/	เช่น	จักรวรรดิ	จักรพรรดิ
รร - ถ /อค์/	เช่น	อรรถ	สมรรถภาพ
รร - พ /อับ/	เช่น	บรรพ	สรรพ
รร - ม /อัม/	เช่น	กรรม	ธรรม
รร - ย /อค์/	เช่น	วรรษ	พรรษ เป็นต้น

การอ่านเสียง /ออ/ คำที่มาจากภาษาบาลี และสันสกฤต

คำภาษาบาลีและสันสกฤตที่เรานำมาใช้ เสียงพยัญชนะที่ไม่มีรูปสระกำกับ ตามปกติต้องอ่านออกเสียง /อะ/ แต่จะอ่านออกเสียง /ออ/ ในกรณีต่อไปนี้ คือ

1. อ่านออกเป็นเสียง /ออ/ เมื่อใช้ตัว ร สะกด เช่น ปฏิสังขรณ์ พระกร สมร สังวร อมร อัมพร อนุสรณ์ เป็นต้น

2. อ่านออกเสียง /ออ/ ในคำที่ ป แผลงเป็น บ เช่น บดี บรม บริการ บริหาร บริวาร บริบูรณ์ บริโภค เป็นต้น

3. เมื่อพยัญชนะต่อไปนี้คือ จ ท ธ น ม ว ศ ษ ส ห อ มีพยัญชนะ ร ตามหลัง และ ตัว ร นั้นออกเสียง /อะ/ กำกับอยู่ด้วย เช่น

จระเข้	จรดล	จรัล	จรัล่ำ	ทรกรรม
ทรชน	ทรพี	ทรมาน	ทรลักษณ์	ธรณี
ธรณินทร์	นรการ	นรชน	นรชาติ	นรนาถ
นรสิงห์	มรกต	มรคาป	มรคา	มรณา
มรดก	วรกาย	วโรดม	วรลักษณ์	วรวรรณ

สรศักดิ์	สรสิทธิ์	หรรดา	หรรดี	มหรสพ
อรชุน	อรหัน	อักษรเลข	อักษรลักษณ์	อักษรศาสตร์

4. คำ อร ในภาษาไทย ถ้ามีคำอื่นมาประสมข้างหลัง จะอ่านว่า /ออ - ระ/ เช่น อรชร อรไท

อรนุช

แต่ถ้าไม่มีคำใดมาประสมข้างหลัง จะอ่านว่า /ออน/ เช่น บังอร อิงอร เอมอร เป็นต้น

การอ่านคำตามความนิยม

ได้แก่ การอ่านที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวมาแล้ว แต่คนส่วนใหญ่นิยมอ่านโดยความสะดวกปาก เป็นการถือสำเนียงนิยม คือ ไพเราะหูเป็นใหญ่ ดังนี้

1. อ่านตามความสะดวกสบาย หมายถึง คำนึงถึงความสะดวกในการออกเสียงเป็นสำคัญ เช่น อ่านออกเสียงในลักษณะเดียวกับการอ่านอักษรนำ ทั้งที่รูปคำมิใช่อักษรนำ ทั้งนี้เพราะออกเสียงได้สะดวก เช่น

ดิเรก	ดิลก	จักรวรรดิ	บัญญัติ	ประวัติ
ประโยชน์	ประโยชน์	ประมาท	สมาส	ศักราช
สิริ	สระ	หิริ	อำมาตย์	กฤษฎา

2. อ่านเพื่อให้ฟังไพเราะ คือ อ่านโดยคำนึงถึงเสียงคำให้ฟังไพเราะหรือไม่น่าเกลียด หรือจัดหูเป็นสำคัญ เช่น

ขอขมา	อ่านว่า /ขอ-ชะ-มา/
เทศบาล	" /เทศ-สะ-บาน/
นศก	" /นอ-สก/
นทาน	" /น้อ-ทาน/
นภษัตริย์	" /นอ-กะ-สัด/ หรือ /น้อ-กะ-สัด/ (โบราณ)
สมาคม	" /สะ-มา-คม/
สมรรถภาพ	" /สะ-มัด-กะพาบ/

3. อ่านตามความนิยม ได้แก่ การอ่านตามเสียง ซึ่งคนส่วนใหญ่ออกเสียงอ่าน หรืออ่านเช่นนั้นมาแต่โบราณ ซึ่งอาจจะไม่เป็นตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวมาแล้ว เช่น เรื่องการอ่านคำสมาส อย่างเช่น

คำที่ไม่ใช่คำสมาสแต่อ่านอย่างคำสมาส เช่น พลความ กรมขุน กรมหลวง ตรัสรู้ สรรพยา สรรพสิ่ง มูลคำ จุนสี เป็นต้น

คำที่เป็นคำสมาสแต่ไม่นิยมออกเสียงอย่างสมาส เช่น อุดมคติ มัธยมศึกษา สังคมสงเคราะห์
ชัยชนะ อุดรธานี สกลนคร สมุทรสงคราม เป็นต้น

การอ่านคำย่อ

คำในภาษาไทยเราบางคำไม่นิยมเขียนเต็มคำ ใช้เขียนย่อ โดยใช้เครื่องหมาย ฯ (เพียล
น้อย) ไว้ท้ายคำนั้น คำเหล่านี้เมื่ออ่านจะต้องอ่านเต็มคำทุกครั้งไป เช่น

ฯพณ	ย่อมาจาก	พณหัวเจ้าท่าน (พะ-นะ-หัว-เจ้า-ท่าน)
		ปัจจุบันอ่านเต็มว่า พะ-นะ-ท่าน
โปรดเกล้าฯ	”	โปรดเกล้าโปรดกระหม่อม
ทูลเกล้าฯ	”	ทูลเกล้าทูลกระหม่อม
กรุงเทพฯ	”	กรุงเทพมหานคร
วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จฯ	”	วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

การอ่านอักษรย่อ

อักษรย่อนั้นใช้ช่วยให้เกิดความสะดวกในการอ่านเขียนให้รวดเร็วขึ้น และประโยชน์อื่น ๆ
อีกบางประการ เช่น การประหยัดเนื้อที่ อักษรย่อในชั้นต้นนั้นคงเกิดขึ้นจากทางราชการก่อน โดยใช้
กับคำที่เป็นศัพท์เฉพาะ หรือมีความหมายเฉพาะ มาภายหลังจึงเป็นที่นิยมกันแพร่หลายออกไปใน
วงงานธุรกิจ เอกชน หรือประชาชนทั่วไป

ลักษณะของอักษรย่อนั้น ส่วนใหญ่นิยมย่อตัวหน้าของคำนั้น ๆ ลง เช่น การศึกษาบัณฑิต
(กศ.บ.) ร้อยตำรวจโท (ร.ต.ท.) ลูกเสือชาวบ้าน (ลส.ชบ.) กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน
(กอ.รมน.) เป็นต้น

การอ่านอักษรย่อนั้นจะต้องอ่านคำเต็มเช่นเดียวกับอ่านคำย่อ ในปัจจุบันอักษรย่อมีมากมาย
และที่ซ้ำ ๆ กันก็มี เช่น ม. อาจเป็น เมตร มาตรา แม่น้ำ ร.ร. อาจเป็น โรงเรียน โรงแรมได้ เป็นต้น
ในการอ่านจะต้องสังเกตคำข้างเคียงหรือเข้าใจเรื่องราวตอนที่อ่านอยู่ จะช่วยให้อ่านได้ถูกต้อง อักษร
ย่อเท่าที่แพร่หลายเป็นที่ยอมรับใช้กันอยู่ อันควรจะได้รู้จักจะขอยกพอเป็นตัวอย่าง คือ

อักษรย่อลำดับยศหรือตำแหน่ง

จ.ป.ร.	ย่อมาจาก	พระบรมนามาภิไธย คือ จ. จุฬาลงกรณ์หรือจุลจอมเกล้า
		ป. ประมินทร ร. ราชบัณฑิต

ภ.ป.ร.	”	พระบรมนามาภิไธย ภ. ภูมิพลอดุลยเดช ป. ประมินทร ร. รามาธิบดี
ม.จ.	”	หม่อมเจ้า
ม.ร.ว.	”	หม่อมราชวงศ์
ม.ล.	”	หม่อมหลวง
ร.ม.ด.	”	รัฐมนตรี
ร.ม.ช.	”	รัฐมนตรีช่วยว่าการ
ผ.ว.จ.	”	ผู้ว่าราชการจังหวัด
ผบ.สส.	”	ผู้บัญชาการทหารสูงสุด
ผบ.ทบ.	”	ผู้บัญชาการทหารบก
พล.อ.	”	พลเอก ใช้สำหรับทหารบก
พล.อ.อ.	”	พลอากาศเอก ใช้สำหรับทหารอากาศ
พล.ร.อ. ... ร.น.	”	พลเรือเอก แห่งราชนาวี สำหรับทหารเรือยศ ตั้งแต่เรือตรีขึ้นไปให้ใช้ ร.น. เดิมทำ ชื่อ อ่านเต็มว่า แห่งราชนาวี

สำหรับยศทหารและตำรวจนี้ให้เขียนหน้าชื่อ และเมื่ออ่านให้อ่านคำเต็ม ซึ่งมีอักษรย่อดังต่อไปนี้

ทหารบก	ทหารอากาศ	ทหารเรือ	ตำรวจ
พล.อ.	พล.อ.อ.	พล.ร.อ. ...ร.น.	พล.ต.อ.
พล.ท.	พล.อ.ท.	พล.ร.ท. ...ร.น.	พล.ต.ท.
พล.ต.	พล.อ.ต.	พล.ร.ต. ...ร.น.	พล.ต.ต.
พ.อ.	น.อ.	น.อ. ...ร.น.	พ.ต.อ.
พ.ท.	น.ท.	น.ท. ...ร.น.	พ.ต.ท.
พ.ต.	น.ต.	น.ต. ...ร.น.	พ.ต.ต.
ร.อ.	ร.อ.	ร.อ. ...ร.น.	ร.ต.อ.
ร.ท.	ร.ท.	ร.ท. ...ร.น.	ร.ต.ท.
ร.ต.	ร.ต.	ร.ต. ...ร.น.	ร.ต.ต.
จ.ส.อ.	พ.อ.อ.	พ.จ.อ.	จ.ส.ต.
จ.ส.ท.	พ.อ.ท.	พ.จ.ท.	-

จ.ส.ด.	พ.อ.ด.	พ.จ.ด.	-
ส.อ.	จ.อ.	จ.อ.	ส.ด.อ.
ส.ท.	จ.ท.	จ.ท.	ส.ด.ท.
ส.ด.	จ.ด.	จ.ด.	ส.ด.ด.

ตัวอักษรย่อลำดับเกียรติแห่งการศึกษา

ปัจจุบันสถาบันการศึกษาในประเทศของเรา ผลิตบัณฑิตระดับปริญญาสาขาต่าง ๆ และ นักศึกษานเฉพาะแขนงวิชาต่าง ๆ มากมาย ซึ่งจะขอยกตัวอักษรย่อลำดับเกียรติแห่งการศึกษาพอเป็น ตัวอย่าง เช่น

ป.กศ.	(ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา)
ป.กศ.สูง	(ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง)
กศ.บ.	(การศึกษามหาบัณฑิต)
กศ.ม.	(การศึกษามหาบัณฑิต)
กศ.ด.	(การศึกษาคณะบัณฑิต)
ค.บ.	(ครุศาสตรบัณฑิต)
อ.บ.	(อักษรศาสตรบัณฑิต)
ศศ.บ.	(ศิลปศาสตรบัณฑิต)
วท.บ.	(วิทยาศาสตร์บัณฑิต)
น.บ.	(นิติศาสตรบัณฑิต)
น.บ.ท.	(เนติบัณฑิตไทย)
ร.ป.ม.	(รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต)
ป.ป.	(ประโยคครูประถม)
พ.ม.	(ประโยคครูพิเศษมัธยม)
ป.9	(เปรียญ 9 ประโยค)
ธ.บ.	(ธรรมศาสตรบัณฑิต)
พ.บ.	(แพทยศาสตรบัณฑิต)
พณ.บ.	(พาณิชยศาสตรบัณฑิต)
สถ.บ.	(สถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต)
บช.บ.	(บัญชีบัณฑิต)

วน.บ.	(วนศาสตร์บัณฑิต)
วศ.บ.	(วิศวกรรมศาสตร์บัณฑิต)
สศ.บ.	(สังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต)
สถ.บ.	(สถาปัตยกรรมศาสตร์บัณฑิต)

อักษรย่อเครื่องราชอิสริยาภรณ์

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ซึ่งพระราชทานแก่ผู้ทำความดีความชอบทางราชการ หรือ เป็น
ประโยชน์แก่สาธารณชน มีลำดับชั้นและอักษรย่อตั้งแต่สูงขึ้นไป ดังนี้ คือ

ม.ว.ม.	-	มหาวชิรมงกุฏ
ม.ป.ช.	-	มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก
ป.ม.	-	ประดมาภรณ์มงกุฎไทย
ป.ช.	-	ประดมาภรณ์ช้างเผือก
ท.ม.	-	ทวติยาภรณ์มงกุฎไทย
ท.ช.	-	ทวติยาภรณ์ช้างเผือก
ต.ม.	-	ตริตาภรณ์มงกุฎไทย
ต.ช.	-	ตริตาภรณ์ช้างเผือก
จ.ม.	-	จักรธนาภรณ์มงกุฎไทย
จ.ช.	-	จักรธนาภรณ์ช้างเผือก
บ.ม.	-	เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย
บ.ช.	-	เบญจมาภรณ์ช้างเผือก
ร.ท.ม.	-	เหรียญทองมงกุฎไทย
ร.ท.ช.	-	เหรียญทองช้างเผือก
ร.ง.ม.	-	เหรียญเงินมงกุฎไทย
ร.ง.ช.	-	เหรียญเงินช้างเผือก

อักษรย่อกระทรวงทบวงกรม

อักษรย่อชื่อกระทรวงทบวงกรมนี้ใช้ในหนังสือราชการ หน่วยงานที่สำคัญ ๆ เช่น

ศธ.	-	กระทรวงศึกษาธิการ
มท.	-	กระทรวงมหาดไทย

กษ.	-	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
คค.	-	กระทรวงคมนาคม
อก.	-	กระทรวงอุตสาหกรรม
กห.	-	กระทรวงกลาโหม
กค.	-	กระทรวงการคลัง
กต.	-	กระทรวงการต่างประเทศ
สส.	-	กระทรวงสาธารณสุข
ยธ.	-	กระทรวงยุติธรรม
สร.	-	สำนักนายกรัฐมนตรี

ตัวอย่างอักษรย่อที่ใช้กันทั่ว ๆ ไป

ก.ค.	-	คณะกรรมการข้าราชการครู
ก.พ.	-	คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
ก.ร.ม.	-	คณะรัฐมนตรี
จ.ศ.	-	จุดศักราช
ท.ท.ท.	-	การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
ท.ร.ท.	-	โทรศัพท์ร่วมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทย
น.ส.พ.	-	หนังสือพิมพ์
บ.ค.ท.	-	บริษัทเดินอากาศไทย จำกัด
ป.ท.	-	ไปรษณีย์โทรเลข
ป.ช.ส.	-	ประชาสัมพันธ์
พ.ข.ร.	-	พนักงานขับรถ
พ.ร.บ.	-	พระราชบัญญัติ
ร.ด.	-	เรือบดหลวง
ร.ฟ.ท.	-	รถไฟไทย
ว.ป.ด.	-	วิทยุประจำถิ่น
ส.ส.	-	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
หจก.	-	ห้างหุ้นส่วนจำกัด
ก.ต.	-	คณะกรรมการตุลาการ

กทม.	-	กรุงเทพมหานคร
ค.ศ.	-	คริสต์ศักราช
ขส.มก.	-	องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพฯ
ท.ท.บ.	-	โทรทัศน์กองทัพบก
บ.ข.ส.	-	บริษัทขนส่ง จำกัด
น.ร.	-	นักเรียน
ปณ.ก.	-	ไปรษณีย์กลาง
ป.ล.	-	ปัจฉิมลิขิต
พ.ก.ง.	-	พัสดุเก็บเงินปลายทาง
พ.ร.ก.	-	พระราชกำหนด
ภ.ง.ด.	-	ภาษีเงินได้
ร.ศ.	-	รัตนโกสินทร์ศก
ร.ย.ส.	-	โรงงานยาสูบ
ส.ว.ช.	-	สำนักวัฒนธรรมแห่งชาติ
ส.ห.	-	สารวัตรทหาร
อส.มท.	-	องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย

การอ่านอักษรย่อมาตราซึ่งดวงวัด ก็ใช้ลักษณะเดียวกับคำย่อทั่วไป เวลาอ่านให้อ่านคำเต็ม

เช่น

5 ก.	อ่านว่า	ห้ากรัม
5 กก.	"	ห้ากิโลกรัม
3 ม.	"	สามเมตร
4 กม.	"	สี่กิโลเมตร
4"	"	สี่นิ้ว
4 ลบ.ซม.	"	สี่ลูกบาศก์เซนติเมตร
24° น.	"	ยี่สิบสี่องศาเหนือ
15° ต.	"	สิบห้าองศาใต้

การอ่านเครื่องหมายต่าง ๆ

เครื่องหมายต่าง ๆ เป็นสิ่งที่ช่วยให้การเขียนและการอ่านเข้าใจได้ดีขึ้น ฉะนั้น ในการอ่านจึงต้องทำความเข้าใจและอ่านเครื่องหมายต่าง ๆ ให้ถูกต้องด้วย เครื่องหมายต่าง ๆ นั้นมีทั้งที่เขียน เพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจ โดยไม่ต้องออกเสียงอ่าน และออกเสียงอ่านเหมือนอ่านตัวอักษร ซึ่งแยกได้ดังนี้

1. เครื่องหมายที่ไม่ต้องออกเสียงอ่าน เป็นเครื่องหมายที่ช่วยให้เกิดความเข้าใจ เมื่อใช้ประกอบในข้อความ ไม่ต้องออกเสียงอ่าน เช่น

,	จุลภาค
.	มหัพภาค
-	ยัติภังค์
?	प्रश्न
!	อัศเจรีย์
;	อัฒภาค
:	จุลคู่
_____	สัญญาประกาศ (ขีดเส้นใต้)
“.....”	อัญประกาศ

2. เครื่องหมายที่ต้องอ่านเหมือนกับตัวอักษร เป็นเครื่องหมายที่เขียนกำหนดแทนคำ หรือข้อความ ซึ่งจะต้องอ่านเหมือนกับตัวอักษร มิฉะนั้นความตอนนั้นจะขาดหาย เสียความหมายไป ได้แก่ เครื่องหมายต่อไปนี้ คือ

(...)	อ่านว่า นขลิขิต หรือ วงเล็ก โดยทั่วไปอ่านว่า วงเล็บ
ฯ	” ละ เมื่ออยู่หลังข้อความ
	” ละถึง เมื่ออยู่กลางข้อความ
.....	” ละ ใช้เช่นเดียวกับ ฯ
+	” บวก เช่น $2 + 2$
-	” ลบ เช่น $5 - 2$
-	” ถึง เมื่ออยู่ระหว่างจำนวนหน้ากับจำนวนหลัง เช่น $12 - 18$
x	” คูณ เช่น 2×4
÷	”หาร เช่น $5 \div 2$
=	” เท่ากับ เช่น $2 + 2 = 4$

%	"	ร้อยละ เช่น 25% อ่านว่า ร้อยละ 25 หรือ
	"	เปอร์เซ็นต์ เช่น 15% อ่านว่า 15 เปอร์เซ็นต์
/	"	ทับ ใช้คั่นระหว่างเลข 2 จำนวน เช่น บ้านเลขที่ ถ. 44/5
"		เรียกว่า นุพสัญญา เป็นเครื่องหมายบ่งให้อ่านข้อความที่อยู่ข้างบน
เช่น	ส้ม	กิโกรัมละ 6 บาท
	พุทรา	" 5 "
	เงาะ	" 7 "

การอ่านเครื่องหมายโบราณ

การอ่านมาตราเงินไทย

การเขียนมาตราเงินไทยใช้เครื่องหมายตติกา ปัจจุบันยังมีใช้อยู่ในหนังสือเก่า ๆ บ้าง หรือใช้เป็นมาตรานำหนักได้ ซึ่งตามร้านขายยาไทยยังนิยมเขียนใช้กันอยู่ ใช้เขียนเป็นอัตราต่าง ๆ ตามตำแหน่ง ดังนี้

	ซั้		๕
ตำลึง	บาท	๖	๓
เฟื้อง	สลึง	๑	๒
	ไพ		๒

อ่านว่า เก้าซั้ หกตำลึง สามบาท สองสลึง หนึ่งเฟื้อง สองไพ

การอ่านวันเดือนปีทางจันทรคติ

วันเดือนปีทางจันทรคติ ใช้ตัวเลขเขียนอยู่กับเครื่องหมายไปยาลน้อย ดังนี้

ขึ้น	๑๑
วัน ๗ เดือน ปี เช่น ๒ ๗ ปีมะโรง	
แรม	

อ่านว่า วันจันทร์ ขึ้นสิบเอ็ดค่ำ เดือนหก ปีมะโรง
เลขข้างหน้าแทนวันทั้งเจ็ดในรอบสัปดาห์ เริ่มตั้งแต่วันอาทิตย์
เลขข้างบนแทนข้างขึ้น และเลขข้างล่างแทนข้างแรม
เลขข้างหลังแทนเดือนทั้งสิบสอง เริ่มจากเดือนอ้าย

การอ่านมาตราเนื้อที่

ไร่	} เช่นนา	20	}
งาน		3	
วา		70	
ศอก		-	

อ่านว่า นาฮีสิบไร่ สามงาน เจ็ดสิบตารางวา

การอ่านมาตราหน้าไม้

ชก	} เช่น ไม้	6	}
วา		10	
ศอก		3	
คืบ		1	
นิ้ว		4	

อ่านว่า ไม้หกชก สิบวา สามศอก หนึ่งคืบ สี่นิ้ว

การอ่านหนังสือราชการ

หนังสือราชการจะมีเลขที่หนังสืออยู่ริมด้านซ้ายบน เป็นเลขที่กรมกองหรือหน่วยงานราชการที่ออกหนังสือฉบับนั้น ซึ่งเวลาอ่านจะต้องอ่านเลขที่หนังสือนี้ก่อน เช่น

ที่ ศธ. 0313.1/602

วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา

31 มีนาคม 2529

เรื่อง

เรียน

อ้างถึง

สิ่งที่ส่งมาด้วย

จะต้องอ่านว่า ที่สอทอ ศูนย์สามหนึ่งสามจุดหนึ่ง ทับ หกศูนย์สอง วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา วันที่ (แล้วอ่านลงมาเป็นลำดับ)

การอ่านเลข

เลข 1 ถ้าอยู่ท้ายจำนวนตั้งแต่หลักสิบขึ้นไป ให้อ่านว่า เอ็ด เช่น

11	อ่านว่า สิบเอ็ด
101	” หนึ่งร้อยเอ็ด
2,001	” สองพันเอ็ด
10,101	” หนึ่งหมื่นหนึ่งร้อยเอ็ด เป็นต้น

การอ่านเวลา

การอ่านเวลา ให้อ่านเลขบอกเวลาเป็นนาฬิกาและนาทีตามลำดับ โดยนับหนึ่งนาฬิกาจากเริ่มวันใหม่ เช่น

1:15 น.	อ่านว่า หนึ่งนาฬิกาสิบห้านาที
8:00 น.	” แปดนาฬิกา
13:05 น.	” สิบสามนาฬิกาสิบห้านาที
23:30 น.	” ยี่สิบสามนาฬิกาสิบนาฬิกา เป็นต้น

ศาสตราจารย์สนั่น ปัทมะทิน ได้เขียนบทความหลายเรื่องเกี่ยวกับความสำคัญของภาษาไทยในสื่อมวลชน และจะขอนำเสนอดังต่อไปนี้

ความสำคัญของภาษาไทยในสื่อมวลชน

ภาษาไทยที่เราใช้กันเป็นประจำทุกวันในปัจจุบัน ถ้าใช้สื่อสารกันแต่ละครั้งระหว่างบุคคลกับบุคคล ซึ่งมีจำนวนไม่มาก แม้จะมีผิดพลาดก็จะมีผู้นำไปใช้เลียนแบบเป็นจำนวนไม่มาก ภาษาไทยก็จะคลาดเคลื่อนหรือเกิดวิบัติได้เรื่อยๆ แต่ถ้ายิ่งเอื้อคำ วลี ประโยค หรือสำนวนนั้น ผ่านสื่อมวลชน เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์ รวมทั้งวีดิทัศน์ (video) ไปสู่หูตาของผู้อ่าน ผู้ฟัง ผู้ชมเข้า บุคคลเหล่านี้ ซึ่งมีจำนวนมาก (มวลชน) ก็จะเลียนแบบนำไปใช้อย่างไม่รู้ตัวได้อย่างรวดเร็วมาก เช่นคำพูดว่า “แบบว่า” เมื่อนึกคำเฉพาะไม่ออกหรือแทนที่จะค้นด้วยคำว่า “เอ้อ/อ้อ...” ก็นำเอาคำนี้มาใช้แทน โดยเอาอย่างกันทั่วไปทันที จนแพร่หลายไปทั่วประเทศแล้ว

โดยที่สื่อมวลชนแต่ละอย่าง ที่เราใช้สื่อสารกันในปัจจุบันนี้ มีข้อได้เปรียบเสียเปรียบแตกต่างกันอยู่มาก จึงใคร่ขอนำบทความเรื่อง “ข้อได้เปรียบเสียเปรียบของสื่อมวลชนแต่ละ

อย่าง” มาเสนอเพื่อให้ได้พิจารณาเปรียบเทียบอิทธิพลของสื่อดังกล่าวนี้ว่าแต่ละอย่างมีมากน้อยเพียงไร ในอันคับคั่งไป

ด้วยเหตุที่ผู้เขียนเป็นผู้ใช้ภาษาไทยในสื่อมวลชนด้วยผู้หนึ่ง จึงเกิดความเป็นห่วงในเรื่องการใช้ภาษาไทยที่ผิดพลาดนี้เป็นอย่างมาก ได้พยายามเขียนบทความให้ข้อคิดเห็นแก่สื่อมวลชน รวมทั้งแก่ราชบัณฑิตยสถาน ในฐานะที่ราชบัณฑิตยสถานเป็นผู้กำหนดหลักภาษาไทย หลักเกณฑ์การใช้ภาษาไทย และวิธีการใช้ภาษาไทย เพื่อร่วมกันจรรโลงภาษาของชาติไทย ให้เป็นอันเดียวกันและพัฒนาถาวรต่อเนื่องกันไป ด้วยการนำบทความต่อไปนี้มาเสนอ เพื่อให้เห็นความสำคัญของภาษาไทยในสื่อมวลชนได้อย่างแจ่มแจ้งและมั่นใจ

ข้อได้เปรียบเสียเปรียบของสื่อมวลชนแต่ละอย่าง

(จาก “สื่อมวลชนปริทัศน์” ปีที่ 1 ฉบับที่ 4 กุมภาพันธ์ 2529)

สื่อมวลชน คือ สิ่งที่บรรจุมาร สารนิเทศ หรือข้อสนเทศ จากผู้ส่งสารไปยังผู้รับสาร จำนวนมาก ในเวลาเดียวกันหรือต่างเวลา กัน ใช้สำหรับการสื่อสารระหว่างบุคคลในสังคมเดียวกัน หรือต่างสังคมกัน เพื่อวัตถุประสงค์ในการเสนอข่าวสาร ความรู้ ความบันเทิง การประชาสัมพันธ์ การโฆษณา การเตือนภัยธรรมชาติล่วงหน้า และอื่น ๆ

โดยส่วนรวม สื่อมวลชนทำให้คนเกิดความรู้สึกว่าอยู่ใกล้กัน แม้ความจริงจะอยู่ไกลกัน เป็นสื่อดึงดูดคนที่อยู่ไกลกัน ให้มีความรู้สึกเป็นกลุ่มก้อนอันหนึ่งอันเดียวกัน สามารถทำลาย “กำแพงกัน” ระหว่างคนในกรุงหรือในเมือง กับคนในชนบทที่อยู่ห่างไกลให้มีความรู้สึกเสมือนว่าอยู่ในเมืองเดียวกัน สิ่งใดที่คนในเมืองรู้ คนในเมืองเห็น คนในชนบทก็รับรู้ได้เห็นไปพร้อมกันด้วย เท่ากับเป็นการให้การศึกษาแก่คนในชนบทโดยไม่รู้ตัว ฉะนั้น ถ้าสื่อมวลชนได้รับการปรับปรุงให้แพร่หลายและกว้างขวางออกไปมากยิ่งขึ้นเท่าไร ก็เท่ากับเป็นการสร้างกุศลให้แก่คนในชนบทมากยิ่งขึ้นเท่านั้น

สื่อมวลชนที่มนุษย์เรานำมาใช้ในสมัยปัจจุบัน อันเป็นสมัยที่วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเจริญก้าวหน้าที่สุด มีอยู่มากมายหลายอย่าง แต่อาจจัดรวมเข้ากลุ่มได้ เป็น 4 อย่าง คือ

1. หนังสือพิมพ์ และสิ่งพิมพ์ (Press and print media)
2. วิทยุกระจายเสียง หรือเรียกสั้น ๆ ว่า วิทยุ (Radio)
3. วิทยุโทรทัศน์ หรือเรียกสั้น ๆ ว่า โทรทัศน์ (Television)

4. ภาพยนตร์และแถบภาพหรือวีดิทัศน์ (Film and videotape)

สำหรับหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์นั้น นอกจากจะมีตัวหนังสือที่พิมพ์ถ่ายทอดหรือจำลองจากต้นฉบับ ออกมาเป็นสิ่งพิมพ์ที่เหมือน ๆ กันเป็นจำนวนมากแล้ว สิ่งพิมพ์ดังกล่าวนี้ยังได้นำเอาภาพถ่าย ภาพวาด ภาพเขียน ภาพระบายสี แผนภาพ แผนภูมิ แผนที่ และสิ่งที่วาดหรือเขียนขึ้นในลักษณะอื่น ๆ หรือที่บัญญัติเป็นศัพท์ว่า เลขศิลป์ (graphic art) ลงตีพิมพ์ร่วมกับตัวหนังสือด้วย สิ่งเหล่านี้จึงจัดได้ว่าเป็นสื่อมวลชนด้วย แต่ถ้าสิ่งเหล่านี้ยังเป็นต้นฉบับที่ยังมิได้ถ่ายทอดลงตีพิมพ์เป็นสิ่งพิมพ์ สิ่งเหล่านี้ก็ยังไม่จัดว่าเป็นสื่อมวลชน

นอกจากสื่อมวลชนทั้ง 4 อย่างดังกล่าวมานี้ ยังมีสิ่งอื่นอีกที่เข้าลักษณะเป็นสื่อมวลชน เพราะสามารถสื่อสารเรื่องราวต่าง ๆ จากผู้ส่งสารมายังผู้รับสารจำนวนมาก หรือมายังมวลชนได้ เช่น การแสดงบนเวที ละคร ลิเก มโนราห์ หนังตะลุง หุ่นกระบอก โขน ลำตัด หมอลำ การร้องเพลงในสาธารณสถาน หรือที่มีผู้ชมหรือฟังจำนวนมาก การพูดในที่สาธารณะหรือผ่านเครื่องขยายเสียง การฉายภาพให้กลุ่มคนชม เป็นต้น แต่สื่อมวลชนเหล่านี้ เรามิได้นำมาใช้เป็นเครื่องสื่อสารแก่มวลชนเป็นประจำ ในที่นี้จึงจะไม่กล่าวถึง

ในบรรดาสื่อมวลชนทั้ง 4 อย่างนี้ สื่อมวลชนแต่ละอย่างต่างก็มีลักษณะเฉพาะ มีประสิทธิภาพ และมีข้อจำกัดในขีดความสามารถที่ไม่เหมือนกัน ฉะนั้น เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับเข้าโดยใกล้ชิดทั้ง 4 อย่างแล้ว ก็จะมองเห็นข้อได้เปรียบและเสียเปรียบได้อย่างชัดเจน ซึ่งจะขอนำมาเปรียบเทียบกับหัวข้อต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ลักษณะของสื่อที่บรรจุสาร

1.1 หนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ ใช้กระดาษตีพิมพ์ด้วยหมึกพิมพ์เป็นตัวหนังสือและภาพซึ่งใช้บรรจุสาร

1.2 วิทยุ ใช้คลื่นวิทยุ ซึ่งต้องใช้พลังงานไฟฟ้าส่งเสียงที่บรรจุสาร ให้กระจายเป็นคลื่นออกไปในอากาศ ด้วยเครื่องส่งวิทยุกระจายเสียง ต้องใช้เครื่องรับวิทยุรับคลื่น ดังกล่าวนี

1.3 โทรทัศน์ ใช้คลื่นโทรทัศน์ (มีความถี่สูงกว่าคลื่นวิทยุ) ซึ่งต้องใช้พลังงานไฟฟ้า ส่งภาพและเสียงซึ่งใช้บรรจุสารกระจายไปในอากาศ ด้วยเครื่องส่งโทรทัศน์ ต้องใช้เครื่องรับโทรทัศน์รับคลื่นดังกล่าวนี

1.4 ภาพยนตร์และแถบภาพ (แถบวีดิทัศน์หรือวีดิโอเทป) ใช้ฟิล์มและแถบภาพระบบแม่เหล็กม้วนยาว ๆ ซึ่งบันทึกภาพและเสียงที่ใช้บันทึกสาร ด้วยกล้องถ่ายภาพยนตร์หรือกล้องวีดิทัศน์และอุปกรณ์ แล้วแต่กรณี ส่งสารไปยังผู้รับสารด้วยการฉายไปที่จอโดยตรง หรือเล่นด้วย

เครื่องเล่นวีดิทัศน์พร้อมเครื่องรับโทรทัศน์ แล้วแต่กรณี หรือส่งออกอากาศทางโทรทัศน์ ซึ่งล้วนต้องใช้พลังงานไฟฟ้าทุกขั้นตอน

2. ลักษณะของสาร

2.1 หนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ ได้แก่ ข่าวสารเรื่องราวและภาพมากประเภท ตามความสนใจของผู้อ่านหลายประเภท มีความยาวและละเอียดลออมากกว่าสารสำหรับสื่ออย่างอื่น

2.2 วิทยู ได้แก่ ข่าว เพลง ละคร และเรื่องราวใด ๆ ที่ไม่มีความยาวและความละเอียดลออมากนัก

2.3 โทรทัศน์ ได้แก่ ข่าว เพลง ละคร เรื่องราวต่าง ๆ ภาพนิ่ง ภาพยนตร์ และแถบภาพ แถบวีดิทัศน์ หรือเทปโทรทัศน์ที่ไม่มีความยาวและความละเอียดลออมากนัก

2.4 ภาพยนตร์และแถบภาพ ได้แก่ ข่าว เพลง ละคร เรื่องบันเทิง สารคดี และเรื่องราวต่าง ๆ ที่มีความยาวและความละเอียดลออ ตามความต้องการของผู้สร้าง

3. ความรวดเร็วและความบ่อยของการส่งสาร

3.1 หนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ ต้องเสียเวลาในการหาข่าวหรือหาสารจัดทำต้นฉบับจัดรูปเล่ม จัดหน้าพิมพ์ เรียงพิมพ์ ตีพิมพ์ เข้าเล่ม เย็บเล่ม ตัดเล่ม ใช้พาหนะส่งไปยังผู้อ่านสำหรับหนังสือพิมพ์อาจส่งสารเป็นรายวัน รายสัปดาห์ หรือรายอื่น ๆ ส่วนสิ่งพิมพ์อาจส่งสารตามความต้องการของผู้พิมพ์โฆษณา โดยไม่มีความแน่นอนในเรื่องกำหนดเวลา และต้องเสียเวลาในการขนส่งด้วย จึงอาจถือได้ว่า หนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ส่งสารได้ช้ากว่าสื่ออย่างอื่น

3.2 วิทยู สามารถส่งสารได้ในขณะที่เรื่องจะส่งเป็นสารกำลังเกิดขึ้น หรือส่งสารได้ในเวลาใกล้เคียงกับเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นแล้ว ส่วนความบ่อยนั้นแล้วแต่กำหนดเวลา ส่งออกอากาศของแต่ละสถานี ซึ่งส่วนมากมีประจำทุกวันตามเวลาที่กำหนดผู้รับสารสามารถรับได้ในทันทีหรือในขณะที่ส่งสารออกอากาศ ซึ่งนับว่ารวดเร็วที่สุด แม้จะอยู่ไกล

3.3 โทรทัศน์ เหมือนวิทยู แต่มีข้อบ่งชี้การรับแคบกว่าวิทยู ส่วนข่าวที่บันทึกด้วยแถบภาพหรือเทปโทรทัศน์ ต้องเสียเวลาลำดับภาพและเขียนข่าวสำหรับอ่านในช่วงเวลาเพียงเล็กน้อยก็ส่งออกอากาศได้ สำหรับภาพยนตร์ข่าวจำเป็นต้องเสียเวลาดำเนินฟิล์มเพิ่มขึ้น มากกว่าใช้เทปโทรทัศน์

3.4 ภาพยนตร์และแถบภาพ สำหรับภาพยนตร์และแถบภาพที่เสนอข่าว มีลักษณะเหมือนภาพยนตร์ และแถบภาพข่าวโทรทัศน์ ส่วนภาพยนตร์และแถบภาพประเภทอื่น ต้องเสียเวลา

เตรียมการและดำเนินการสร้าง ล้างฟิล์ม ตัดต่อ และลำดับภาพ นานพอสมควร (เว้นแต่แถบภาพ ไม่ต้องเสียเวลาล้างฟิล์ม) หรือซื้อหรือเช่าเขามาจึงจะฉายหรือเล่นได้ ส่วนจะฉายหรือเล่นดูบ่อยเท่าไรแล้วแต่ผู้จัดจำหน่าย ผู้ใช้หรือผู้ต้องการชม หรือซื้อบัตรเข้าชมภาพยนตร์ตามแต่ต้องการ

4. วิธีการรับสาร

4.1 หนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ ใช้วิธีอ่านด้วยตาเปล่า (ยกเว้นคนตาบอด) โดยไม่ต้องใช้หู หรืออาจใช้แว่นอ่านในที่ที่มีแสงสว่างพอสมควรไม่ต้องใช้อุปกรณ์ใด ๆ ช่วยอีก

4.2 วิทยุ ต้องใช้เครื่องรับวิทยุรับฟังสารด้วยพลังไฟฟ้าหรือแบตเตอรี่ ใช้แต่หูฟังโดยไม่ต้องใช้ตาหู และจะรับฟังที่ไหนก็ได้ ภายในระยะทางที่คลื่นส่งถึง ซึ่งไกลกว่าคลื่นวิทยุโทรทัศน์

4.3 โทรทัศน์ ต้องใช้เครื่องรับโทรทัศน์รับชมสาร ด้วยกระแสไฟฟ้าหรือแบตเตอรี่ ชมด้วยตาหูฟัง และจะรับชมที่ไหนก็ได้ ภายในระยะทางที่คลื่นส่งถึง ซึ่งไกลกว่าคลื่นวิทยุ

4.4 ภาพยนตร์และแถบภาพ ต้องใช้เครื่องฉายภาพยนตร์หรือเครื่องเล่นแถบภาพ แล้วแต่กรณี เครื่องอุปกรณ์จอฉาย และกระแสไฟฟ้า หรือแบตเตอรี่ ฉายเพื่อรับสารจากภาพยนตร์ในที่มีพอสมควร หรือจากแถบภาพ แล้วแต่กรณี ด้วยตาหูฟัง เว้นแต่จะเป็นภาพยนตร์หรือแถบภาพที่ฉายหรือเล่นทางโทรทัศน์ จึงไม่ต้องใช้เครื่องอุปกรณ์ดังกล่าว

5. ความสามารถหรือระดับความรู้ของผู้รับสาร

5.1 หนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ ผู้รับสารจะต้องไม่ตาบอดทั้งสองข้าง และจะต้องรู้หนังสือ ซึ่งต้องเสียเวลาเรียนเป็นปี ๆ จึงจะอ่านได้ ทั้งสองข้อนี้เป็นข้อเสียเปรียบสูงสุดของสื่อมวลชนประเภทหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ ซึ่งสื่อมวลชนอย่างอื่นไม่มีเลย เช่น คนไม่รู้หนังสือสามารถรับสารจากสื่อมวลชนประเภทวิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ และแถบภาพได้อย่างสมบูรณ์ เว้นแต่ประเภทหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ ส่วนผู้ที่ตาบอดทั้งสองข้างก็ยังสามารถรับฟังวิทยุและสื่อประเภทเสียงได้ทั้งหมด นอกจากนี้ ตัวหนังสือยังสร้างความเข้าใจให้แก่ผู้รับสารได้ช้ากว่าสื่ออื่นทั้งหมดด้วย

5.2 วิทยุ ผู้รับสารไม่จำเป็นต้องรู้หนังสือ และไม่จำเป็นต้องตาดี ขอแต่หูไม่หนวกเท่านั้น ก็สามารถรับฟังวิทยุได้ ข้อนี้เป็นข้อได้เปรียบมากที่สุดอีกอย่างหนึ่งของวิทยุ

5.3 โทรทัศน์ ผู้รับสารไม่จำเป็นต้องรู้หนังสือ แต่ต้องมีตาและไม่บอดทั้งสองข้าง ถ้าขาดความสามารถอย่างหนึ่งอย่างใดในสองอย่างนี้ ก็ยังสามารถฟังเสียงหรือดูภาพจากโทรทัศน์ได้

5.4 ภาพยนตร์และแถบภาพ เหมือนโทรทัศน์

8. ความสะดวกในการรับสาร

6.1 หนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ จะอ่านเมื่อไรก็ได้ ไม่ว่างก็ไม่อ่าน หรือหยุดอ่านแล้วกลับมาอ่านต่อ อ่านแล้วไม่เข้าใจก็อ่านซ้ำจนกว่าจะเข้าใจ ถ้าอ่านแล้วลืมก็เอากลับมาอ่านใหม่ อ่านที่ไหนก็ได้ ขอแต่ให้มีแสงสว่างพอสมควร เพราะไม่ต้องใช้เครื่องช่วยใด ๆ นอกจากนี้ จะรับสารด้วยการอ่านเป็นรายคน หรือจะอ่านพร้อมกัน (อ่านในใจ) เป็นจำนวนมาก ๆ ก็ได้ นับว่าสะดวกมากที่สุดเหนือกว่าสื่อมวลชนอย่างอื่นทั้งหมด แต่ในขณะที่อ่านผู้อ่านไม่สามารถทำงานอย่างอื่นได้เลย

6.2 วิทยุ ถ้าไม่มีกระแสไฟฟ้าหรือแบตเตอรี่หมด ก็รับสารไม่ได้แม้มีกระแสไฟฟ้าและเครื่องรับวิทยุ แต่สถานีไม่ส่งสารออกอากาศหรือกระแสคลื่นส่งไม่ถึง ก็รับสารไม่ได้ ต้องรับฟังตามกำหนดเวลาออกอากาศของสถานี ถ้าบังเอิญกำหนดเวลาออกอากาศตรงกับเวลาที่ผู้รับมีธุระจำเป็นอย่างอื่น ที่ไม่สามารถรับฟังได้ ผู้รับก็ไม่มีโอกาสได้ฟัง หรือระหว่างฟังบังเอิญคิดธุระต้องทำทันทีก็ไม่สามารถฟังได้ตลอดรายการ รายการนั้นก็ผ่านไป โดยไม่มีโอกาสได้ฟังอีก การรับสารจากวิทยุจะฟังเป็นรายคนหรือฟังพร้อมกันเป็นจำนวนมาก ๆ ก็ได้ และระหว่างฟังจะทำงานอย่างอื่นที่ไม่ต้องใช้ความคิดไปพร้อมกันด้วยก็ได้ ข้อนี้เป็นข้อได้เปรียบทางวิทยุเหนือสื่อมวลชนอย่างอื่นทั้งหมด

6.3 โทรทัศน์ ทุกอย่างเหมือนวิทยุเว้นแต่ขอบข่ายการรับแคบกว่าวิทยุ และมีข้อเสียเปรียบวิทยุตรงที่ ในขณะที่โทรทัศน์ ผู้ดูไม่สามารถทำงานอย่างอื่นที่ต้องใช้ตาหูฟังได้เลย

6.4 ภาพยนตร์และแถบภาพ มีข้อเสียเปรียบเช่นเดียวกับโทรทัศน์และสิ่งพิมพ์ คือในขณะที่ชมภาพยนตร์หรือแถบภาพ ผู้ชมไม่สามารถทำงานอย่างอื่น ที่ต้องใช้ตาหูฟังได้เลย สำหรับภาพยนตร์ที่ฉายตามโรงหรือฉายกลางแปลง หรือสำหรับแถบภาพที่เล่นให้ชมตามสาธารณสุขสถานต่าง ๆ ผู้ชมต้องไปชมพร้อมกันเป็นจำนวนมากตามกำหนดวัน เวลา และสถานที่ที่ฉายและเล่น หากมีการฉายหรือเล่นรายการเดียวกันหลายรอบ อยากชมซ้ำก็สามารถจะทำได้เช่นเดียวกับการอ่านหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ ซึ่งการฟังรายการวิทยุและการชมโทรทัศน์ไม่สามารถทำได้ เพราะรายการเปลี่ยนไปเรื่อย ๆ ตามที่จัดไว้ เว้นแต่จะจัดบันทึกรายการที่สนใจลงแถบเสียงหรือแถบภาพ แล้วนำมาเล่นซ้ำตามต้องการเหมือนอ่านหนังสือซ้ำ ก็ย่อมจะทำได้ สำหรับผู้ที่มีเครื่องฉายภาพยนตร์และอุปกรณ์เองหรือมีเครื่องเล่นบันทึกแถบภาพหรือแถบวิดีโอ และอุปกรณ์เองและมีฟิล์มภาพยนตร์หรือแถบภาพที่ต้องการ แล้วแต่กรณี ก็สามารถฉายหรือเล่นชมเมื่อไรและกี่ครั้งก็ได้ตามต้องการเช่นเดียวกัน

7. ทุนและค่าใช้จ่ายในการรับสาร

7.1 หนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ เสียเงินซื้อสิ่งพิมพ์ครั้งแรกเพียงครั้งเดียว อ่านได้ซ้ำจาก โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายอีก

7.2 วิทยุ ต้องเสียเงินซื้อเครื่องรับวิทยุ เสียค่ากระแสไฟฟ้าหรือแบตเตอรี่ทุกครั้งที่ยิง ถ้า เครื่องรับเกิดเสียต้องเสียค่าซ่อมด้วย

7.3 โทรทัศน์ เหมือนวิทยุ

7.4 ภาพยนตร์และแถบภาพ ถ้าเป็นภาพยนตร์หรือแถบภาพโทรทัศน์ก็เข้าลักษณะเหมือน โทรทัศน์ แต่ถ้าเป็นภาพยนตร์ตามโรง ก็ต้องเสียค่าดูภาพยนตร์ทุกครั้งที่คุณ สำหรับภาพยนตร์หรือ แถบภาพที่ฉายดูหรือเล่นดูเอง ต้องเสียค่าสร้างหรือค่าเช่า แล้วแต่กรณี ต้องลงทุนซื้อกล้องและ อุปกรณ์ ต้องซื้อเครื่องฉายหรือเครื่องเล่นพร้อมอุปกรณ์ และต้องเสียค่ากระแสไฟฟ้าในการฉาย หรือเล่นดูทุกครั้ง

8. ความถาวรของสาร

8.1 หนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ สาร (เรื่องราว) ในสิ่งตีพิมพ์มีลักษณะถาวรตามอายุของ กระดาษและหมึกพิมพ์ อ่านซ้ำจากได้ตามต้องการ ใช้เป็นหลักฐานทางเอกสารได้

8.2 วิทยุ สารถูกส่งไปด้วยกระแสคลื่นวิทยุ เมื่อส่งออกอากาศแล้วจะมีผู้รับสารได้หรือไม่ก็ตาม สารก็หายไปสู่อากาศ เมื่อรับฟังแล้วไม่เข้าใจ จะฟังทวนหรือฟังซ้ำอีกก็ไม่ได้ นอกจาก จะบันทึกไว้ในวัสดุบันทึกเสียง จึงถือได้ว่าสารที่ส่งทางวิทยุมีอายุสั้นที่สุด ไม่มีลักษณะถาวรเลย

8.3 โทรทัศน์ เหมือนวิทยุ

8.4 ภาพยนตร์และแถบภาพ เนื่องจากสารบรรจุอยู่ในฟิล์มหรือแถบแม่เหล็กมันยาว ๆ แล้วแต่กรณี ฉะนั้น จึงฉายหรือเล่นซ้ำจากได้ มีลักษณะถาวรตามอายุของฟิล์มหรือแถบแม่เหล็ก ใช้เป็นหลักฐานทางเอกสารได้เช่นเดียวกับหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ ถ้าต้องการเก็บไว้นานมาก ต้องเก็บให้ถูกวิธีทั้งในด้านอุณหภูมิและความชื้น

9. ข้อจำกัดของการส่งและรับสาร

9.1 หนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ ความแพร่หลายของสารในสื่อประเภทนี้ขึ้นอยู่กับ การคมนาคมและความรู้หนังสือของผู้อ่าน ประเทศเราแม้มีการคมนาคมขนส่งค่อนข้างสะดวกมาก แต่ก็ยังไม่สามารถเข้าถึงบ้านประชาชนได้ทุกหมู่บ้านในเวลาอันรวดเร็ว ข้อนี้เป็นอุปสรรคที่สำคัญอย่างหนึ่งของความแพร่หลายของสื่อมวลชนประเภทนี้ ประกอบกับสถิติของคนไม่รู้

หนังสือในประเทศเรา ยังอยู่ในเกณฑ์สูงทำให้เป็นข้อขัดข้องอันสำคัญที่ทำให้หนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ไม่แพร่หลายไปถึงมวลชนโดยทั่วถึงเท่าที่ควร

9.2 วิทยุ สถานีวิทยุกระจายเสียงในประเทศเรา แม้จะมีมากมายเพียงพอแก่ความต้องการ แต่กำลังส่งกระจายเสียงนับว่ายังส่งได้ไม่ไกลเพียงพอกับความต้องการ ทำให้มวลชนที่อยู่ห่างไกลซึ่งแม้จะมีเครื่องรับวิทยุแบบทรานซิสเตอร์อยู่ในบ้าน แต่ก็ไม่สามารถรับฟังวิทยุของทางราชการส่วนใหญ่ได้ กลับรับฟังวิทยุของต่างประเทศที่ใกล้เคียงได้ เพราะกำลังส่งออกอากาศของเขามีมากกว่า ข้อนี้เป็นข้อจำกัดที่ควรได้รับการปรับปรุงเพื่อประสิทธิภาพของการส่งและการรับสารทางวิทยุ

9.3 โทรทัศน์ เหมือนวิทยุ แต่ขอบข่ายการแพร่หลายแคบกว่าวิทยุ ขณะนี้แต่ละช่องกำลังขยายขอบข่ายให้กว้างขวางออกไปจนเกือบทั่วประเทศแล้วโดยถ่ายทอดทางดาวเทียมและไม่โครเวฟ

9.4 ภาพยนตร์และแถบภาพ ความแพร่หลายของภาพยนตร์และแถบภาพมีข้อจำกัดเช่นเดียวกับหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ เฉพาะด้านการคมนาคมขนส่ง และที่แตกต่างจากนี้ก็คือ การขาดแคลนกระแสไฟฟ้าเฉพาะบางท้องถิ่น ทำให้สื่อประเภทนี้แพร่หลายออกไปไม่ทั่วถึง อีกประการหนึ่งภาพยนตร์และแถบภาพส่วนใหญ่มีสารที่เป็นของต่างประเทศทำให้มวลชนคนไทยได้รับแต่สารของต่างประเทศซึ่งอาจเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของคนไทยให้ผิดไปจากอุดมการณ์และความต้องการของชาติไทยได้

ข้อสรุป

สื่อมวลชนทั้ง 4 อย่าง มีข้อได้เปรียบเสียเปรียบที่แตกต่างกันมากมายหลายประการ ซึ่งอาจมีมากกว่าที่กล่าวมาแล้วนี้อีกก็ได้ ดังนั้น ผู้ใช้สื่อมวลชนไม่ว่าเพื่อวัตถุประสงค์ใดในทางที่ดี จะต้องพิจารณาข้อได้เปรียบเสียเปรียบเหล่านี้ให้รอบคอบ จึงจะสามารถเลือกใช้สื่อมวลชนแต่ละอย่างได้อย่างมีประสิทธิภาพ และอำนวยความสะดวกให้แก่วัตถุประสงค์ของตนได้เป็นอย่างดี

ภาษาไทยกับหนังสือพิมพ์

(จากวารสาร “สื่อมวลชนปริทัศน์” ปีที่ 2 ฉบับที่ 5 พ.ศ.2528)

ในการสัมมนาเจ้าของและบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ภาคใต้ ซึ่งสถาบันพัฒนาการหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย จัดขึ้นที่หาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เมื่อวันที่ 22 ถึง 24 พฤศจิกายน สกก่อน (2527) ผู้เขียนในฐานะวิทยากรคนหนึ่งของการสัมมนาครั้งนี้ รู้สึกประหลาดใจที่ได้รับทราบจากที่ประชุมกลุ่มว่า บรรดาครูใหญ่โรงเรียนประชาบาลทางภาคใต้ไม่ยอมให้หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นเข้าไปในโรงเรียนของตน ทำให้หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นมีปริมาณจำหน่ายแคบลง เมื่อสอบถามถึงสาเหตุโดยละเอียดแล้ว จึงได้ทราบว่า เหตุเกิดจากโรงเรียนเหล่านั้นเกรงว่า นักเรียนของตนจะนำเอาภาษาไทยที่หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นพิมพ์อย่างไม่ถูกต้องไปใช้ โดยคิดว่าถูกต้องทั้งที่ทางโรงเรียนได้สอนภาษาไทยที่ถูกต้องให้นักเรียนนำไปใช้โดยทั่วกันอยู่แล้ว แต่เกรงว่าอิทธิพลของหนังสือพิมพ์จะทำให้ความรู้ภาษาไทยที่ครูสอนอย่างถูกต้องเสียไป

เรื่องนี้ ผู้เขียนรู้สึกเห็นใจโรงเรียนเหล่านั้นเป็นอย่างมาก เพราะเรื่องทำนองเดียวกันนี้เคยประสบกับผู้เขียนมาแล้ว เมื่อครั้งยังเป็นผู้สอนอยู่ในคณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ นอกจากความรู้ในลักษณะวิชาที่สอนตามหลักสูตรปริญญาตรีแล้ว ผู้เขียนได้แทรกความรู้ในการใช้ภาษาไทยเข้าไปด้วย ในความรู้ที่แทรกนี้ผู้เขียนได้แนะนำวิธีใช้คำ “ซึ่ง” ที่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ไทย ให้นักศึกษาใช้อยู่เป็นประจำเป็นเวลาหลายปีต่อเนื่องกัน โดยนักศึกษาเปลี่ยนรุ่นไปเรื่อย ๆ ในที่สุดผู้เขียนก็ต้องยอมแพ้ เพราะอิทธิพลของหนังสือพิมพ์ที่เข้าสู่ตาของนักศึกษาเป็นประจำไม่ไหว คือยอมรับว่า หนังสือพิมพ์มีอิทธิพลต่อนักศึกษาเหนือกว่าครูบาอาจารย์มาก เมื่อนักศึกษาเหล่านี้สำเร็จการศึกษาออกไปทำงานอยู่ตามหน่วยราชการต่าง ๆ ตามหนังสือพิมพ์ สถานีวิทยุกระจายเสียงและสถานีวิทยุโทรทัศน์ ก็นำความรู้ที่ไม่ถูกต้องนั้นไปใช้ต่อ ผู้บังคับบัญชาตำแหน่งสูง ๆ ในหน่วยงานต่าง ๆ แม้แต่สำนักนายกรัฐมนตรีคงจะเข้าใจว่า บัณฑิตใหม่คงจะได้รับความรู้ใหม่ไปใช้เมื่อร่างหนังสือ เอกสารหรือข่าวเสนอขึ้นไป ก็ไม่แก้ไขให้ถูกหลักไวยากรณ์ไทย โดยคิดว่าถูกต้องเพราะผู้ร่างเป็นบัณฑิตสมัยใหม่หรือสด ๆ ในปัจจุบันก็คงจะเห็นแล้วว่าคำ “ซึ่ง” นี้ได้นำไปใช้ผิดไวยากรณ์ไทยกันอย่างแพร่หลาย โดยคิดว่าถูกต้อง มีการนำไปใช้พราเปรือ เหมือนคำว่า “เอ้อ” ฉะนั้นเรียกว่า “กูไม่กลับ” ไปแล้ว

ในตอนหลังนี้ ผู้เขียนมีหน้าที่เข้าไปทำงานใกล้ชิดกับวงการภาษาไทย โดยเฉพาะราชบัณฑิตสถานมากขึ้นในฐานะอนุกรรมการบัญญัติศัพท์วิชาการถ่ายภาพ ที่ปรึกษาคณะ-

อนุกรรมการบัญญัติศัพท์วิชาการพิมพ์ ของราชบัณฑิตยสถาน เป็นอนุกรรมการบัญญัติศัพท์วิชา
บรรณารักษศาสตร์ของทบวงมหาวิทยาลัย และเป็นวิทยากรของสถาบันพัฒนาการหนังสือพิมพ์
แห่งประเทศไทย จึงเกิดแรงจูงใจให้รื้อฟื้นการต่อสู้เดิมที่ “ขอมแพ้” ไปแล้วขึ้นมาใหม่ โดยคิดว่า
เผื่อจะมีช่องทางให้เกิดความถูกต้องขึ้นมาได้บ้าง ในการนี้ผู้เขียนได้ค้นคว้าและรวบรวมนำเอา
ส่วนของหนังสือพิมพ์เมืองหลวงในปัจจุบัน ที่อ่านพบใช้คำว่า “ซึ่ง” ถูกและไม่ถูกมารวมไว้
พร้อมด้วยความคิดเห็นตามหลักภาษาไทยของผู้เขียน ระบุไว้เป็นชั้น ๆ ไปจัดการถ่ายสำเนา
เอกสารดังกล่าวนี้เสนอไปยังท่านผู้รู้มากมายหลายท่านด้วยกัน จนเป็นที่แน่ใจได้ว่าไม่มีการ
ผิดพลาดแล้ว จึงได้ถ่ายสำเนาออกแจกจ่ายช่างภาพหนังสือพิมพ์ภูมิภาค ที่เข้าร่วมสัมมนาเชิง
ปฏิบัติการเรื่องการถ่ายภาพวารสารศาสตร์ ซึ่งสถาบันพัฒนาการหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย
จัดขึ้นที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เมื่อวันที่ 6 ถึง 8 กุมภาพันธ์ ศกนี้ (2528) และได้ส่งไป
ยังบรรณาคิษย์เก่าของผู้เขียนที่ทำงานอยู่ตามหนังสือพิมพ์และวิทยุโทรทัศน์ด้วย ดังได้นำส่วน
หนึ่งมาเสนอไว้ ณ ที่นี้

การใช้ “ซึ่ง” ที่ถูกและผิด

ผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร

ดำเนินการตามพระราชบัญญัติการ

ถูกต้อง _____ ผังเมืองพ.ศ. 2518 ซึ่งประกอบด้วย _____ ใช้แทนคำนาม “พระราช...”

ส่วนสำคัญ 2 ส่วน ได้แก่ แผนผัง ที่อยู่ข้างหน้า

ถูกต้อง _____ การใช้ประโยชน์ที่ดินในอนาคต ซึ่ง _____ ใช้แทนคำนาม “แผนผัง.....”

จำแนกการใช้ที่ดินออกเป็น 13 ประเภท ที่อยู่ข้างหน้า

และแผนผังระบบคมนาคมและขนส่ง

นายประยูร ชี้อย่างด้วย นอกจาก

หกแห่งดังกล่าว คาดว่ายังมีธนาคาร

พาณิชย์ที่แจ้งไม่ทันกำหนด แต่ต้อง

ผิด _____ การเข้าร่วมโครงการ ซึ่งคงจะแจ้ง _____ ซึ่ง คำนี้ไม่ได้ใช้แทนคำนาม

เพิ่มเติมมาอีก เช่น ธนาคารกรุงไทย “โครงการ” จึงใช้ “ซึ่ง” เชื่อม

เป็นต้น ส่วนกรณีวงเงินสินเชื่อของ อนุประโยคหลังกับอนุประโยคหน้า

ธนาคารพาณิชย์ที่เข้าร่วมโครงการ ไม่ได้ จะต้องขึ้นประโยคใหม่ โดย
 ขณะนี้ยังต่ำกว่าที่กระทรวงพาณิชย์ จะต้องขึ้นประโยคใหม่ โดยใช้วลี
 เสนอ คณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่าย “เข้าใจว่า” เข้าไปแทนคำ “ซึ่ง”
 ถูกหรือผิด _____ เศรษฐกิจ ซึ่งจะต้องใช้เงินหมุนเวียน _____ “ซึ่ง” คำนี้ชวนให้คิดว่าใช้แทน
 ในการรับซื้อข้าวเปลือกประมาณ คำนาม “คณะกรรมการ...” แต่เมื่ออ่าน
 5,400 ล้านบาทนั้น หากมีธนาคาร ข้อความที่ตามมา ก็ทำให้รู้สึกว่าจะ
 พาณิชย์แจ้งเข้าร่วมโครงการไปอีก ใช้แทนคำ “โครงการ” มากกว่า แต่คำ
 วงเงินสินเชื่อก็จะเพิ่มขึ้นอย่างไรก็ตาม นี่ไม่ใช่คำนามที่อยู่หน้า “ซึ่ง” จึงดูจะ
 หากยังไม่เพียงพอ ก็สามารถแจ้ง ไม่ถูกต้องนัก
 ไปยังธนาคารแห่งประเทศไทย เพื่อ
 ขอให้ธนาคารพาณิชย์.....

ทันที 3 ราย และบาดเจ็บสาหัส

อีก 23 ราย

ผู้บาดเจ็บและจะเสียชีวิตได้รับ

ความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่นำส่ง

ผิด _____ โรงพยาบาลหนองคาย ซึ่งปรากฏว่า _____ ไม่ได้ใช้แทนคำนาม “โรงพยาบาล
 เสียชีวิตที่โรงพยาบาลอีก 5 ราย หนองคาย” ที่อยู่ข้างหน้า จึงต้องขึ้น
 ประโยคใหม่ โดยตัด “ซึ่ง” ทิ้งไป
 ความจริงอนุประโยคหลังสุดนี้ใช้แทน
 คำนาม “ผู้บาดเจ็บ...” แต่มีใช้คำนาม
 ที่อยู่หน้า “ซึ่ง” ตามหลักของไวยากรณ์
 ไทย

สำหรับการขยายการศึกษาระดับ

ถูก _____ ปริญญาตรีไปสู่ภูมิภาค ซึ่งได้กำหนด
 ไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 6

ผิด _____ (2530-2534) ซึ่งสาขาวิชาที่จะเปิดสอน _____ ไม่ได้ใช้แทนคำนาม “แผน
 ในส่วนภูมิภาคได้แก่ 1. วิทยาเขต..... พัฒนา...” ที่อยู่ข้างหน้า จึงต้องขึ้น
 ประโยคใหม่ โดยตัด “ซึ่ง” ทิ้งไป

เพื่อให้มั่นใจในความถูกต้องยิ่งขึ้น ผู้เขียนใคร่ขอคัดข้อความเกี่ยวกับคำ “ซึ่ง” จาก พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หน้า 282 ซึ่งทางราชการกำหนดให้ใช้เป็นหลักการใช้ภาษาไทยทั่วประเทศ (ไม่ว่าจะเห็นด้วยหรือไม่ก็ตาม) ดังนี้

“ซึ่ง” สรรพนามที่ใช้แทนนามหรือข้อความที่อยู่ข้างหน้า บ. (โบราณ) คำสำหรับนำหน้านามที่เป็นผู้ถูกกระทำ เช่น รักษาไว้ซึ่งความยุติธรรม ซึ่งหน้า ว. (วิเศษณ์) ต่อหน้า เช่น กระทำ ความผิดซึ่งหน้า ซึ่ง ๆ หน้าก็ว่า (นอกจากตัวอย่างในพจนานุกรมที่คัดมานี้ ภาษาราชการโดยเฉพาะภาษากฎหมายก็เคยใช้กันมา เช่น การส่งออกซึ่งข้าว หรือการส่งข้าวออก แต่ปัจจุบันการใช้แบบฝรั่งว่า การส่งออกข้าว การส่งออกผ้าสำเร็จรูป แทนที่จะใช้ว่าการส่งข้าวออก การส่งผ้าสำเร็จรูปออก ตามหลักไวยากรณ์ไทยเรา)

เท่าที่กล่าวมาแล้วจะเห็นได้ว่า อิทธิพลของหนังสือพิมพ์สามารถชักจูงผู้อ่านให้ปฏิบัติตามได้เป็นอย่างดี ไม่ว่าเรื่องที่อ่านนั้นจะถูกหรือผิด โดยเฉพาะตัวหนังสือที่เห็นด้วยตาสามารถจดจำได้นานกว่าได้ยินด้วยหูจากวิทยุกระจายเสียง หรือวิทยุโทรทัศน์ เช่น คำ “ประสบการณ์” (อ่านว่า ประ-สบ-กาน) ซึ่งเป็นคำที่ถูกต้องและกำหนดให้ใช้ในปัจจุบัน แต่เดิมเป็นศัพท์บัญญัติทางวิทยาศาสตร์ ที่กระทรวงศึกษาธิการบัญญัติให้ใช้มาแต่แรก (ราว 30 ปีมาแล้ว) ว่า “ประสพการณ์” อ่านว่า “ประ-สบ-พะ-กาน” โดยบัญญัติจากคำอังกฤษว่า experience ตอนหลังได้เปลี่ยนมาใช้คำ “ประสบการณ์” แทนคำเดิม แล้วราชบัณฑิตยสถานก็บรรจุคำนี้เข้าไว้ในพจนานุกรมฉบับที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน (พ.ศ.2525) เพราะประชาชนทั่วไปได้นำคำนี้ไปใช้อย่างกว้างขวางด้วย ที่เปลี่ยนเอาตัว “บ” เข้าไปสะกดแทนตัว “พ” เพราะเห็นว่าคำ “ประสพ” เป็นคำนาม อันมีความหมายว่าการเกิดผล มีความหมายไม่ตรงกับศัพท์ภาษาอังกฤษเดิม จึงได้เปลี่ยนมาใช้คำประสบการณ์ ซึ่งหมายความว่า น. ความชัดเจนที่เกิดจากการกระทำหรือได้พบเห็นมา แทน “ประสพการณ์” แต่เนื่องจากคำเดิม เคยอ่านว่า “ประ-สบ-พะ-กาน” ก็เลยติดปาก อ่านคำใหม่ว่า “ประ-สบ-พะ-กาน” ตามเดิม ซึ่งควรจะอ่านว่า “ประ-สบ-กาน” จึงจะถูกต้อง ในปัจจุบันยังคงมีท่านผู้ใหญ่บางท่านให้สัมภาษณ์ทางวิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์ ออกเสียงคำว่า “ประ-สบ-พะ-กาน” อยู่ตามเดิม ทำให้คนทั่วไปเข้าใจผิดคิดว่าถูกต้องและยิ่งกว่านั้นหนังสือพิมพ์ภาคใต้บางฉบับก็ยังตีพิมพ์คำนี้ในหนังสือพิมพ์ของตนเป็น “ประสพการณ์” อย่างเก่าอยู่นั่นเอง ข้อผิดพลาดนี้รวมอยู่ในเหตุที่ทำให้โรงเรียนในภาคใต้ไม่ยอมให้หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นเข้าไปในโรงเรียนดังกล่ามาแล้ว

อย่างไรก็ตาม โดยที่ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติของประเทศไทย เป็นส่วนประกอบที่สำคัญของวัฒนธรรมไทย เป็นส่วนเด่นที่แสดงความเป็นคนไทย นอกจากผิวพรรณ รูปร่าง

หน้าตา และการแต่งกาย ซึ่งอาจเหมือนชาติอื่น ๆ ได้ แต่ภาษาไทยที่พูดหรือเขียนจะแสดง สัญชาติและเชื้อชาติของผู้ใช้ได้ดีกว่าส่วนประกอบอื่น ๆ ที่กล่าวมาแล้ว จึงเป็นหน้าที่ของคนไทย ทุกคนจะต้องช่วยกันใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง ตามที่ทางราชการกำหนดเพื่อใช้สำหรับสื่อสาร ระหว่างกัน ในความหมายเดียวกันได้ทั่วประเทศ แต่โดยที่ภาษาแต่ละถิ่นอาจเพี้ยนกันในด้าน ถ้อยคำ ความหมาย สำนวน การออกเสียง และอื่น ๆ ฉะนั้น จึงจำเป็นต้องใช้ภาษาไทยกลางเป็น ภาษาไทยที่ใช้ร่วมกันทั้งประเทศ โดยเฉพาะหนังสือพิมพ์และสื่อมวลชนอื่น ๆ ซึ่งมีอิทธิพลต่อ มวลชนทั้งประเทศ จะต้องกวาดล้างการใช้ภาษาไทยให้ถูกต้องอย่างเคร่งครัดจริง ๆ เพื่อให้ภาษา ไทยมีเอกภาพอย่างแท้จริง สำหรับหนังสือพิมพ์จะต้องทำให้มีคุณภาพในการใช้ภาษาไทยถูกต้อง ทั้งฉบับ จนสามารถแทรกซึมเข้าไปสู่โรงเรียนที่เคยห้ามเข้าและเข้าถึงสถานศึกษาทุกประเภท ทำให้แพร่หลายเข้าไปถึงประชาชนทุกบ้านเรือน เพื่อให้ข่าวสาร ความรู้ และความบันเทิง รวมทั้ง ช่วยส่งเสริมให้คนลิ้มหนังสือไทยด้วย (จากการสำรวจปรากฏว่า คนที่รู้หนังสือแล้วไม่มี หนังสือจะอ่านเป็นเวลานาน ๆ เพราะหนังสือเข้าไม่ถึงชนบทที่อยู่ห่างไกล จะทำให้ลิ้มหนังสือ ไปได้)

การใช้ภาษาไทยที่ถูกต้องในหนังสือพิมพ์ดังกล่าวมาแล้ว ควรจะเป็นที่เข้าใจด้วยว่าภาษา ไทยที่ใช้ใช้นั้นนอกจากจะต้องตามหลักเกณฑ์ของทางราชการซึ่งจะกล่าวต่อไปแล้ว หนังสือพิมพ์ก็ยังมีเสรีภาพที่จะใช้ภาษาเฉพาะของหนังสือพิมพ์ ภาษาถิ่น ภาษาปากหรือคำสแลง ที่นิยมใช้กันเป็นสมัย ๆ รวมทั้งคำทับศัพท์จากภาษาต่างประเทศด้วย เช่น “ตบเท้าเข้าพบ...” “งบล่าโหม ผ่าน ธรรม. นลุย” (ทั้งที่พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หน้า 248 กำหนดให้ใช้ว่า “ลุย” เช่น เลินลุย) คำ “ลุย” นี้ ถ้าคนส่วนมากนำไปใช้กันอย่างแพร่หลาย เมื่อไร พจนานุกรมฯก็ต้องแก้คำ “ลุย” เป็น “ลุย” ไปอย่างแน่นอน เมื่อนั้น (ตามหลักเกณฑ์ ทั่วไปของราชบัณฑิตยสถาน) แต่ถ้าจะพิมพ์เลขนอกเลขในหรืออัญประกาศ (“.....”) เอาไว้ที่ คำนั้นด้วยหรือระบุว่าเป็นคำที่มาจากไหนเอาไว้ด้วย ก็จะเป็นการดียิ่ง เพราะการใช้ภาษาเหล่านี้ เป็นวิวัฒนาการทางภาษาอย่างหนึ่งของภาษาไทยเรา หากมีผู้รับไปใช้อย่างแพร่หลายเป็นเวลา นานพอสมควร คำเหล่านั้นก็อาจกลายเป็นคำที่ราชบัณฑิตยสถาน ยอมรับบรรจุเข้าพจนานุกรม ของทางราชการไปในภายหลัง ดังกล่าวมาแล้วก็ได้ เช่นคำ ก๊อปปี้ แบตเตอรี่ แท็กซี เทคนิค อิเล็กทรอนิกส์ แทรกเตอร์ เป็นต้น โดยเฉพาะคำทับศัพท์จากภาษาอังกฤษที่ใช้กันมา ชั่วเวลาพอ สมควรแต่ราชบัณฑิตยสถานยังมิได้บรรจุเข้าพจนานุกรม (ยกเว้นศัพท์บัญญัติบางสาขาวิชา ซึ่งมี บรรจุอยู่ในหนังสือศัพท์บัญญัติเฉพาะวิชานั้นเท่านั้น โดยอาจไม่มีบรรจุในพจนานุกรมฉบับ ราชบัณฑิตยสถานก็ได้)

คำดังกล่าวนี้ เราน่าจะใช้ภาษาไทยที่สื่อความหมายได้ตามเดิมแทนคำนั้นได้ เช่น คำว่า “รีโมตคอนโทรล” หรือ “รีโม้ตคอนโทรล” น่าจะใช้ว่า “บังคับระยะห่าง” หรือ “ควบคุมระยะห่าง” ถ้าเป็นเครื่องก็เดิมคำ “เครื่อง” เข้าไปข้างหน้าคำว่า “โปรโม้ต” หรือ “โปรโหมต” คำไทยก็มีใช้อยู่แล้ว คือคำ “ส่งเสริม” จึงไม่น่าจะเอาคำอังกฤษมาใช้เช่นเดียวกับคำ “ล๊อบบี้” หรือ “ลอบบี้” ถ้าลงพิมพ์ไปลอย ๆ ผู้อ่านที่ไม่รู้ภาษาอังกฤษดี ก็ไม่เข้าใจความหมายของคำนี้ คำแปลเป็นภาษาไทยในพจนานุกรมอังกฤษไทยก็มีอยู่แล้วว่า “(การ) ชักชวนแนะนำสมาชิกของรัฐบาล เพื่อประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่ง” หรือ “การหาเสียงจากสมาชิกรัฐสภา” การทับศัพท์เหล่านี้หากมีคำไทยจะใช้แทนได้ เพื่อสื่อความหมายคงเดิม ก็น่าจะใช้คำไทย แต่ถ้าคำไทยต้องใช้ยืมยาวหรือไม่มีใช้ เพื่อสื่อความหมายเดิม ก็อาจใช้คำบาลีหรือสันสกฤตแทนได้ ซึ่งผู้ใช้จะไม่ชอบใช้ในตอนแรก ๆ แต่นานไปก็อาจใช้กันเป็นประจำได้

หากไม่มีผู้นิยมใช้ก็เปลี่ยนใหม่ เช่น คำทับศัพท์ “วิดีโอ” หรือ “วีดีโอ” ซึ่งมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เคยใช้ว่า “ภาพทัศน์” (พาบ-พะ-ทัศน์) แต่ราชบัณฑิตยสถานบัญญัติให้ใช้ใน ศัพท์วิทยาศาสตร์ของราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2528 ว่า “วีดิทัศน์” เป็นต้น ถ้าเราใช้ทับศัพท์ภาษาต่างประเทศไปเรื่อย ๆ โดยไม่คิดบัญญัติขึ้นใช้เองบ้าง ต่อไปภาษาไทยของเราก็จะเต็มไปด้วยคำต่างประเทศซึ่งนำมาใช้โดยวิธีทับศัพท์ ภาษาไทยของเราจะไม่มีทางเจริญงอกงามและกว้างขวางขึ้นได้เลย

เนื่องจากในปัจจุบันนี้ วิชาการสมัยใหม่จากต่างประเทศได้หลั่งไหลเข้ามาสู่ประเทศไทยเพิ่มมากขึ้นทุกที คำไทยเรามีใช้อยู่ไม่เพียงพอที่จะนำมาใช้กับคำใหม่ ๆ เหล่านี้ได้ทั้งหมด จึงมีความจำเป็นต้องนำเอาคำเหล่านี้มาใช้ด้วยวิธีทับศัพท์ไปพลางก่อน จนกว่าจะหาคำไทยมาใช้แทนได้ดังกล่าวมาแล้ว แต่หลักการเขียนทับศัพท์มีความยุ่งยากมากพอใช้ ผู้เรียนจากอังกฤษ (ประเภท “ลีนอ่อน”) ทับศัพท์อย่างหนึ่ง จากอเมริกา (ประเภท “ลีนอ่อน” ด้วยกัน) อีกอย่างหนึ่ง และจากฝรั่งเศส (ประเภท “ลีนแข็ง” หรือลาติน) ก็อีกอย่างหนึ่ง

แต่ราชบัณฑิตยสถานได้กำหนดให้ทับศัพท์แบบเสียงภาษาอังกฤษ ตามพจนานุกรมของแชมเบอร์ (Chamber's) ตัวอย่างหลักเกณฑ์ทั่วไปเป็นต้นว่า คำทับศัพท์ไม่ต้องใส่เครื่องหมายวรรณยุกต์ ยกเว้นคำนั้น มีเสียงซ้ำกับคำไทยจนอาจเกิดความสับสนขึ้นได้ เช่น ปลั๊ก โค้ก โคม่า หรือคำที่ใช้เสียงนั้นมานานจนติดแล้ว เช่น ก๊อปปี้ เซ็ต โน้ต เป็นต้น คำผสมที่ภาษาอังกฤษใช้เขียนแยกเป็นคำ ๆ เมื่อทับศัพท์ก็ให้เขียนติดกัน เช่น ไนต์คลับ (night club) นิวินี (New Guinea) ฯลฯ ให้เขียนทับศัพท์คำย่อ (ยกเว้นตัวย่อชื่อบุคคล) โดยไม่ต้องใส่จุด (มหัพภาค) และไม

เว้นช่องไฟ เช่น เอฟบีไอ (F.B.I.) ดีดีที (DDT) ฯลฯ หลักเกณฑ์โดยละเอียดโปรดสอบถามราชบัณฑิตยสถาน

หนังสือพิมพ์ที่มุ่งหวังจะกวาดขัน หรือ “เอาจริงเอาจัง” กับการใช้ภาษาไทยให้ถูกต้องไปตลอด เห็นจะต้องให้กองบรรณาธิการ ซึ่งรวมทั้งผู้พิสูจน์อักษรหรือผู้ตรวจรื้อด้วย มีหนังสือและเอกสารดังต่อไปนี้ไว้เป็นที่ปรึกษาประจำโต๊ะสักอย่างละเล่ม เมื่อเกิดสงสัยคำใดว่าจะเขียนอย่างไรจึงจะถูกต้อง ก็เปิดดูได้ทันที คือ

1. “พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525” เป็นหนังสือหนาเกือบ 1,000 หน้า พร้อมภาพประกอบมากมาย ราคาเล่มละราว 160 บาท ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 1 หาค่าไปแล้ว เข้าใจว่าฉบับพิมพ์ครั้งที่ 2 (พ.ศ. 2526) จะยังมีอยู่ มีจำหน่ายตามร้านหนังสือขนาดใหญ่ทั่วไป เช่น ที่ศูนย์หนังสือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร (สำนักนายกรัฐมนตรีประกาศให้ใช้ตัวอย่างนี้) 10500 โทร. 251-1501, 251-8705.....6 หรือจะสั่งซื้อที่ราชบัณฑิตยสถานในพระบรมมหาราชวัง ถนนหน้าพระลาน กรุงเทพมหานคร 10200 โทร. 221-428, 222-0189 ก็ได้

พจนานุกรมเล่มนี้มีประโยชน์มาก นอกจากใช้เป็นหลักในการเขียนคำไทยแล้ว ยังใช้เป็นหลักในการอ่านคำไทยที่ถูกต้องด้วย เช่น คำ “สัปดาห์” อ่านว่า “สับ-ดา” ไม่ใช่อ่านว่า “สับ-ปะ-ดา” และคำ “สรรพสามิต” อ่านว่า “สับ-พะ-สา-มิต” เป็นต้น ดังนั้นสำนักงานหนังสือพิมพ์ทุกแห่ง โดยเฉพาะในส่วนภูมิภาค สมควรอย่างยิ่งที่จะต้องมีพจนานุกรมเหล่านี้ไว้เป็นที่ปรึกษาอย่างน้อยสัก 1 เล่ม แม้ไม่มีเล่มอื่น ๆ ซึ่งจะแนะนำในอันดับถัดไป ก็ยังพอจะเขียนคำไทยให้ถูกต้องยิ่งขึ้นได้

2. หนังสือพิมพ์ทั่วไปมักจะนิยมใช้อักษรย่อกันเป็นประจำ ทั้งอักษรย่อในภาษาไทยและจากภาษาต่างประเทศ ซึ่งเพิ่มปริมาณมากขึ้นทุกที ทางที่ดีจึงควรมีพจนานุกรมเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้ใช้ด้วย เพื่อช่วยให้ความหมายของอักษรย่อ และช่วยให้เลือกใช้อักษรย่อที่นิยมใช้กันได้ถูกต้องยิ่งขึ้น ในขณะนี้ทางราชการยังไม่มี พจนานุกรมอักษรย่อ ออกมาใช้ มีแต่ของเอกชนอยู่เล่มเดียว ชื่อ “พจนานุกรมอักษรย่อฉบับสมบูรณ์” ซึ่งมี พรพิมล ธีรคุณโกวิท (ทำงานสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา) กับ วิโรจน์ ธีรคุณโกวิท (ทำงานสำนักนายกรัฐมนตรี) เป็นผู้รวบรวม สำนักพิมพ์แพรวพิทยา 716-718 วัชรบุรพา กทม. 10200 เป็นผู้จัดพิมพ์จำหน่าย ราคาเล่มละ 55 บาท พจนานุกรมอักษรย่อเล่มนี้ได้รวบรวมเอาอักษรย่อที่ทางราชการใช้อยู่ทั้งหมด เช่น ของทางทหาร ตำรวจ ส่วนราชการต่าง ๆ ที่ประกาศใช้เป็นทางราชการแล้ว เช่น อักษรย่อชื่อหน่วยราชการ ชื่อจังหวัด เป็นต้น มารวมไว้ด้วยกันกับอักษรย่อของต่างประเทศโดยมีคำนิยามของอาจารย์เปลื้อง ณ นคร

รับรองไว้หน้าเล่ม นับว่าเป็นฉบับที่สมบูรณ์และเชื่อถือได้ เว้นแต่หลักเกณฑ์การย่อคำของต่างประเทศที่ทับศัพท์มาเป็นภาษาไทย ซึ่งทางราชบัณฑิตยสถาน กำหนดให้ไม่ต้องใช้จุด (มหัพภาค) แสดงการย่อ แต่พจนานุกรมเล่มนี้ยังใช้จุด เหมือนภาษาเดิมอยู่

3. หนังสือพิมพ์ต้องเกี่ยวข้องกับการพิมพ์ชื่อเมือง ชื่อจังหวัด ชื่อประเทศอยู่เป็นประจำ บางครั้งไม่ทราบว่า ทางราชการเปลี่ยนให้ใช้ชื่อใหม่แล้ว ก็ยังไม่ทราบ เช่น แต่ก่อน เคยให้เรียกว่า “ทวีปเอเชีย” เคียวนี่เปลี่ยนมาใช้ “ทวีปเอเชีย” (“มูลนิธิเอเชีย” หรือเอเชียเฟรนด์เชียน ก็ยังคงใช้ “เอเชีย” อยู่ตามเดิม) แต่ก่อนเคยใช้ว่า “ทวีปอาฟริกา” เคียวนี่เปลี่ยนมาใช้ “ทวีปแอฟริกา” เมืองหลวงของเกาหลี (ใต้) หรือสาธารณรัฐเกาหลี แต่ก่อนเคยให้ใช้ว่า “กรุงเซอูล” เคียวนี่เปลี่ยนมาใช้ “กรุงโซล” ตามคำออกเสียงของภาษาอังกฤษ เป็นต้น เพื่อป้องกันการผิดพลาดในเรื่องนี้ หนังสือพิมพ์จึงควรมีหนังสือชื่อ “ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี และประกาศราชบัณฑิตยสถาน เรื่องกำหนดชื่อทวีป ประเทศ เมืองหลวง มหาสมุทร ทะเล และเกาะ และเรื่องการเขียนชื่อจังหวัด เขต อำเภอ และกิ่งอำเภอ (เป็นภาษาไทยและอังกฤษ)” ราคาเล่มละ 18 บาท ไปรษณีย์สั่งซื้อได้จากราชบัณฑิตยสถาน

4. สำหรับศัพท์บัญญัติสาขาวิชาต่าง ๆ หากหนังสือพิมพ์จำเป็นต้องใช้ ตามหน้าที่ของหน้าหรือคอลัมน์เฉพาะที่เปิดให้บริการแก่ผู้อ่าน ก็อาจติดต่อสั่งซื้อได้จากราชบัณฑิตยสถานได้แก่ “ศัพท์บัญญัติอังกฤษ-ไทย ไทย-อังกฤษ” “พจนานุกรมศัพท์แพทย์ อังกฤษ-ไทย” “พจนานุกรมศัพท์คณิตศาสตร์” เล่มละ 20 บาทเท่ากันหมด “พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยา อังกฤษ-ไทย” เล่มละ 80 บาท “ศัพท์วิทยาศาสตร์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน” เล่มละ 35 บาท “อ่านอย่างไร และเขียนอย่างไร” เล่มละ 7 บาท และอื่น ๆ

เท่าที่กล่าวถึงมาแล้ว เป็นเรื่องที่หนังสือพิมพ์จะต้องปรับปรุงคุณภาพในการใช้ภาษาไทย ให้ถูกต้องตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 และตามระเบียบของทางราชการ เพื่อให้เป็นแบบอย่างที่ดีที่ผู้อ่านไม่ว่าวัยใด สามารถจะนำไปใช้ได้ถูกต้อง เช่นเดียวกัน คือไม่ทำเป็นตัวอย่างในทางที่ไม่ถูกต้อง หรือไม่ให้ความรู้ที่ผิดแก่ผู้อ่าน อันเป็นหน้าที่โดยตรงของหนังสือพิมพ์ที่ดี นอกจากนี้แล้วหนังสือพิมพ์จะเป็นสื่อมวลชนที่ทำประโยชน์ให้แก่สังคมได้มากยิ่งขึ้น หากจะช่วยกันเผยแพร่ให้คนไทยรวมทั้งคนต่างประเทศด้วย ใช้ภาษาไทยทั้งการเขียนและการพูดให้ถูกต้องอย่างแพร่หลายยิ่งขึ้น เพราะลำพังแต่ผู้สอนในระดับต่าง ๆ ตั้งแต่ชั้นอนุบาลถึงชั้นอุดมศึกษา แม้จะกวัดข้นสักปานใด ก็ยังมีผู้สำเร็จการศึกษาออกมาแล้ว เขียนและพูดภาษาไทยไม่ถูกต้องหลงเหลือออกมาบ้างอยู่นั่นเอง ยกตัวอย่างผู้เขียนได้ประสบมากับตนเอง (นอกจากเรื่องการใช้คำ “ซึ่ง” ไม่ถูกต้อง ดังได้ยกตัวอย่างมาในตอนต้นแล้ว) คือ ในการ

สัมมนาทางวิชาการระดับชาติครั้งหนึ่ง เมื่อไม่กี่ปีมานี้ ผู้เขียนได้ยื่นวิทยากรชั้น “คอกเตอร์” ในตำแหน่งราชการสูงมากท่านหนึ่ง ยังพูดคำที่เป็นอักษรควบ อักษรล้า และ “ร” ทั้งในภาษาไทย และภาษาอังกฤษไม่ชัดทุกคำ แล้วก็ได้พบกับพนักงานบริษัทอีกคนหนึ่ง สำเร็จการศึกษา ประกาศนียบัตรชั้นสูงจากประเทศฟิลิปปินส์ ก็มีข้อบกพร่องประจำตัวเช่นเดียวกันนี้ เป็นเรื่องแปลกประหลาดมาก หรือไม่น่าเชื่อเอาเลยว่าจะเป็นไปได้ คนหลังยอมรับกับผู้เขียนว่า ไม่สามารถปรับช่องปากให้กระดกลิ้นพูด อักษรล้า และ “ร” (เรือ) ได้เลย ผู้เขียนเคยถามเขาว่าเมื่อพูดภาษาอังกฤษไปเช่นนั้นผู้ฟังที่ใช้ภาษานั้นโดยเฉพาะฝรั่งเขาฟังรู้เรื่องหรือ เขาก็ตอบว่ารู้เรื่อง ผู้เขียนยังสงสัยอยู่อย่างเดิม คือไม่น่าเชื่อว่าจะเป็นไปได้ สมมุติว่าเขาจะพูดคำว่า “ข้าวผัด” เป็นภาษาอังกฤษ ซึ่งที่ถูกจะต้องพูดว่า “ไฟรด์ไรซ์” (fried rice) ผู้นี้ก็จะต้องพูดว่า “ไฟค์ไลซ์” ผู้ฟังก็อาจนึกว่า ผู้พูดหมายถึง “fire” (ไฟ) หรือ “fight” (การต่อสู้) กับคำ “lice” (เหาหลายตัว) ซึ่งจะสื่อความหมายระหว่างกันได้ยากเหลือเกิน หรือถ้าเขาพูดอักษรล้าได้ แต่พูด “ร” (เรือ) เป็น ล (ลิง) เขาก็คงจะพูดอย่างดีที่สุดได้เพียง “ไฟล์ด (บิน) ไลซ์ (เหาหลายตัว)” คงจะนึกว่าเป็น “เหาบิน” มากกว่าจะสื่อความหมายว่า “ข้าวผัด” (fried rice) ในทำนองเดียวกัน เมื่อพูดภาษาไทยก็จะพูดคำว่า “คุณครู” เป็น “คุณกู” และ “ร้องเพลง” เป็น “ล้องเพง” เป็นต้น

ข้อบกพร่องดังได้ยกตัวอย่างมาข้างบนนี้ นับว่าเป็นเรื่องน่าสงสารสำหรับบุคคลผู้นั้น แต่ถ้าผู้นั้นไปพูดกับคนไทยที่เรียนน้อย หรือกับคนต่างประเทศที่ต้องการรู้ภาษาไทยที่ถูกต้อง ผู้ฟังดังกล่าวนี้อาจคิดว่าเป็นคำพูดที่ถูกต้องแล้ว นำความรู้ที่ผิคนั้นไปใช้โดยเข้าใจว่าถูก ก็นับว่าบุคคลดังกล่าวนี้เป็นภัยแก่ภาษาไทยเป็นอย่างมาก เรื่องทำนองนี้เกิดขึ้นบ่อย ๆ ในวงการสื่อสารมวลชนประเภทวิทยุและโทรทัศน์ เช่น ปล่อยให้ตัวตลกไทย ที่พูดไทยไม่ชัดทำนองเดียวกันนี้เป็นพิธีกร วงดนตรีเด็กต่างประเทศ ออกรายการสดทางโทรทัศน์ หรือนำเอาผู้ใหญ่ในตำแหน่งราชการสูง ๆ มาให้สัมภาษณ์ทางวิทยุและโทรทัศน์ พูดคำ “สัปดาห์” เป็น “สับ-ปะ-คา” คำ “ประสบการณ์” เป็น “ประ-สบ-พะ-กาน” หรือไม่กี่พูดไทยปนอังกฤษ ทั้งที่สามารถจะพูดไทยล้วน ๆ ก็ได้ แต่ไม่พูดเหล่านี้ ผู้ฟังหรือผู้ชมต่างก็คิดว่า คำพูดเช่นนั้นถูกต้อง หรือไม่กี่เข้าใจว่าเป็นธรรมเนียมของ คนการศึกษาสูงจะต้องพูดไทยปนอังกฤษแล้วแต่กรณี ที่เข้าใจเช่นนี้ก็เพราะ ผู้พูดเป็นบุคคลที่ได้รับการศึกษาสูง มีตำแหน่งราชการใหญ่โต หรือเป็นบุคคลชั้นสูงในวงสังคม จึงคิดว่าพูดอะไร ออกมาก็จะต้องถูกต้องเสมอ เลยนำเอาการออกเสียงที่ผิด หรือเอาธรรมเนียมที่ไม่ถูกต้องไปใช้ให้แพร่หลายต่อไปอีกแล้วใครจะเป็นผู้แก้ไขสิ่งที่ผิดให้ถูกต้องได้

นอกจากตัวสื่อมวลชนนั่นเอง โดยจะต้องกวาดขันตั้งแต่ต้น ไม่ใช่บังคับเฉพาะตัวผู้ประกาศ ผู้อ่าน และพิธีกรเท่านั้นที่จะต้องอ่านและพูดถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ เสีย

ให้สัมผัสของผู้ใหญ่ทั้งหลายก็ควรจะกวัดขັນให้ถูกต้องทั้งหมดด้วย ก่อนที่จะนำออกอากาศ ควรจะได้ตรวจสอบให้ละเอียดถี่ถ้วน มีคำใดออกเสียงผิด ถ้ามีเพียงเล็กน้อยก็ควรจะแก้ไขให้ถูกต้องทุกคำ (ใช้เสียงคนอื่นแทรกแทนเฉพาะคำที่ผิดก็ได้) ไม่ควรปล่อยให้ผิดอยู่เช่นเดิมแม้แต่คำเดียว แต่ถ้ามีผิดมากแห่งเหลือเกิน ก็ไม่ควรจะเอาออกอากาศเสียเลยจะดีกว่า โดยจัดทำเป็นข่าวแทนเสียงของผู้นั้น แต่ถ้าสัมผัสคนในชนบทหรือผู้เรียนน้อย ก็ควรจะให้เจ้าหน้าที่ของสถานีผู้สัมผัสหรือพิธีกร แจ้งให้ผู้ฟังหรือผู้ชมทราบด้วยว่า ผู้ให้สัมผัสพูดได้ไม่ชัดตามประสาคนชนบท หรือเป็นคนได้เรียนน้อย ก็จะเป็นการป้องกันมิให้การพูดภาษาไทยที่ไม่ถูกต้องแพร่กระจายออกไปสู่มวลชนส่วนใหญ่ของประเทศ ซึ่งจะช่วยให้ยากแก่การแก้ไขในภายหลัง

ในปัจจุบัน แหล่งที่จะทำให้มีการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง นอกจากบิดามารดาของเด็ก ผู้เลี้ยงเด็ก และครูบาอาจารย์แล้ว ก็มีราชบัณฑิตยสถาน หน่วยราชการต่าง ๆ สถานศึกษา และสื่อมวลชนต่าง ๆ ดังกล่าวมาแล้ว แต่ราชบัณฑิตยสถานไม่มีสื่อมวลชนอื่น ๆ สำหรับเผยแพร่ความรู้ที่ถูกต้อง นอกจากสิ่งพิมพ์ ซึ่งก็ยังไม่แพร่หลายทั่วถึงจึงจำเป็นต้องอาศัยสื่อมวลชนอื่น ๆ ช่วยเผยแพร่ร่วมด้วย จึงจะได้รับผลดีกว่าปล่อยให้เป็นไปตามยถากรรมอย่างทุกวันนี้ เวลานี้ก็มี การชี้ชวนให้ประชาชนให้ใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยเป็นประจำทุกวัน เสนอบทความชี้ชวนให้เห็นความสำคัญของภาษาไทยทางสถานีเดียวกันนี้เป็นครั้งแรก สถานีวิทยุโทรทัศน์ช่อง 3 เสนอรายการ “ภาษาไทยวันละคำ” ของคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วันละ 2 ครั้ง และมหาวิทยาลัยเดียวกันนี้ยังได้สดุดีนักอนุรักษ์และเผยแพร่ภาษาไทยดีเด่นด้วยการมอบ “พระเกี้ยวทองคำ” ให้แก่อาจารย์เปลื้อง ณ นคร หรือ นายตำรา ณ เมืองใต้ กรูบ ไชยวสุ และ ศาสตราจารย์คุณบรรจบ พันธุเมธา สำหรับ กรูบ ไชยวสุ เป็นนักหนังสือพิมพ์นามปากกา “ฮิวเมอริสต์” คนเดียวที่ได้เผยแพร่และต่อสู้เพื่อความถูกต้องของภาษาไทยในหน้าหนังสือพิมพ์มาโดยตลอดเป็นเวลานานมาแล้ว จนเป็นที่รู้จักกันดีในวงการหนังสือพิมพ์สมัยก่อน ท่านเคยเตือนหนังสือพิมพ์ด้วยกันไม่ให้ใช้คำ “จั่วหัว” แต่ให้ใช้คำ “จำหัว” แทน นอกจากนี้ก็มีหนังสือพิมพ์บางฉบับในปัจจุบันลงบทความชี้ชวนให้พูดภาษาไทยให้ถูกต้อง เช่น หนังสือพิมพ์ “แนวหน้า” โดย “ฉัตร เสงี่ยมยศ” เขียนลงในหน้า 3 ฉบับประจำวันจันทร์ที่ 17 กุมภาพันธ์ ๒๕๓๑ เรื่อง “คนไทยพูดภาษาไทยไม่ชัด อีกหน่อยภาษาไทยของเราก็กลายเป็นเป็นภาษาลาว” โดยพูดไม่มีตัวควบกล้ำ เช่น “ท้าวไกรสอน” คนลาวพูดเป็น “ท้าวไกสอน” เพราะคนลาว (รวมทั้งชาวไทยอีสานของเราด้วย) ออกเสียง “ร” (เรือ) อักษรควบและอักษรกล้ำไม่ได้ดังที่ รศ.มงคล เดชนครินทร์ เขียนไว้ในบทความเรื่อง “เรื่องสนุกในภาษาไทยอักษรวิธ” ในวารสาร “ภาษา” 1/1 เม.ย. 27 ของคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย พูดถึงเรื่องชื่อจังหวัด “หนองคาย” (จากชื่อเดิมว่า “หนองควาย”) โดยยกเอาข้อความว่า “ก็แลชาวอีสานนั้นพูดอักษรกล้าไม่เป็น พูดคำว่า “กล้าย” เป็น “ก้วย” พูดคำว่า “ควาย” เป็น “คาม” และพูดคำว่า “ควาย” เป็นอย่างอื่นมาอ้าง นอกจากนี้ในบทความเดียวกันนี้ ยังยกตัวอย่างเช่น คนทางใต้มักออกเสียง “ง” เป็น ฮ (อ่านงเป็นฮ ออกเสียง ฟ เป็น คว (ควบ) อ่านไฟฟ้า เป็น ไควคว่า เป็นต้น)

สำหรับการออกเสียงที่ไม่ถูกต้อง เนื่องจากการใช้ภาษาถิ่นเป็นภาษาประจำวัน ก็เป็นเรื่องน่าเห็นใจ แต่ความบกพร่องในเรื่องนี้ไม่ใช่มีแต่เฉพาะคนท้องถิ่นเท่านั้น แต่ได้แพร่ขยายมาถึงคนไทยภาคกลางอีกด้วย ซึ่งไม่น่าจะเป็นเช่นนั้น จึงเป็นเรื่องที่สื่อมวลชน โดยเฉพาะหนังสือพิมพ์จะต้องช่วยกันรณรงค์ดำเนินการแก้ไขในเรื่องนี้ ช่วยกันกระตุ้นให้ครอบครัวของเด็ก ครูอนุบาล ครูชั้นประถม และชั้นสูง ๆ ขึ้นไป ให้ช่วยกันกวาดล้างในเรื่องการออกเสียงภาษาไทยให้ถูกต้อง โดยเฉพาะการปรับช่องปากของแต่ละคน ตั้งแต่เด็กไปจนถึงผู้ใหญ่ โดยเฉพาะ “ท่านผู้ใหญ่”ทั้งหลาย ถ้าพูดภาษาไทยกลางไม่ชัด ก็อย่าให้เสียงนั้นออกอากาศโดยเด็ดขาด เมื่อสัปดาห์ที่แล้วที่ผิมนิให้ผ่านสื่อมวลชนด้านเสียงได้ ก็มาสร้างและส่งเสริมการออกเสียงที่ถูกต้อง ด้วยการปรับช่องปากเพื่อออกเสียงให้ถูกต้องให้ได้ซึ่งไม่ใช่เรื่องยากเย็นเกินความสามารถไปได้เลย มิฉะนั้นเราก็ไม่มีทางเรียนภาษาต่างประเทศได้ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษซึ่งมีพยัญชนะและสระออกเสียงแตกต่างไปจากภาษาไทย หรือภาษาไทยไม่มีใช้เลยอยู่หลายเสียงเช่น เสียงตัว v, z, th, wh เป็นต้น (แต่ก็ยังน้อยกว่าภาษายุโรปเหนือ) คนไทยส่วนมากไม่ว่าวัยไหนยังสามารถปรับช่องปากให้ออกเสียงเหล่านั้นได้ชัดเจน ใกล้เคียงหรือไม่แพ้ชนชาตินั้นได้เป็นอย่างดี ขอให้มีความพยายามที่จะเอาชนะเสียงอย่างเดียว ดังนั้นจึงเป็นเรื่องน่าประหลาดที่บังเอิญมีคนไทย 2 คนที่ยกตัวอย่างแต่ต้น ที่ได้ไปศึกษาถึงต่างประเทศ แต่ยังออกเสียงภาษานั้นรวมทั้งภาษาไทยของตนเองได้ไม่ชัด (บางคำที่ควรออกเสียงได้ชัด)

อย่างไรก็ตามหากสื่อมวลชนทุกหน่วยงานช่วยกันเสนอแนะ ประทับ ด้วยวิธีใด ๆ ไม่แสดงใจกันโดยสม่ำเสมอแล้ว ภาษาไทยของเราจะต้องพัฒนาก้าวหน้าไปกว่านี้แน่นอน

บทบาทและอิทธิพลของภาษาไทยในหน้าหนังสือพิมพ์

บทบาทและอิทธิพลของหนังสือพิมพ์

เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า หนังสือพิมพ์มีบทบาทและอิทธิพลเหนือผู้อ่านทุกระดับ แม้ผู้ไม่รู้หนังสือถึงจะอ่านหนังสือพิมพ์ไม่ได้ แต่ก็สามารถดูภาพในหนังสือพิมพ์ได้รู้เรื่อง

หนังสือพิมพ์มีบทบาทที่เสนอข่าวสารความเป็นไปของโลก ที่อยู่ใกล้ตัวไปจนถึงไกลตัว เสนอสารคดีและความรู้สารพัดอย่าง เสนอความคิดเห็น และให้แนวทางประกอบการพิจารณาของผู้อ่าน ให้สามารถตัดสินใจได้อย่างมีเหตุผล ส่งเสริมจิตสำนึกของประชาธิปไตยให้แก่ผู้อ่าน และให้ความบันเทิงแก่ผู้อ่านด้วยเรื่องบันเทิงคดีที่น่าสนใจอีกด้วย ถ้าจะเปรียบกับสถานศึกษาแล้ว หนังสือพิมพ์ก็เปรียบเหมือนมหาวิทยาลัยของประชาชน ที่สามารถใช้เป็นที่ศึกษาได้จนวันตาย

โดยที่หนังสือพิมพ์สามารถเข้าถึงผู้อ่าน ที่เริ่มรู้หนังสือไปจนถึงผู้อ่านที่จบปริญญาเอกทั้งในประเทศและต่างประเทศ เท่าที่การคมนาคมขนส่งจะอำนวยให้ จากในเมืองไปจนถึงชนบทที่อยู่ชายแดนและห่างไกลการคมนาคม ทำให้ผู้อ่านที่อยู่ห่างไกลกันได้ทราบข่าวสารและเรื่องราวของกันและกัน ก่อให้เกิดความรู้สึกว่าอยู่ใกล้กัน ภาษาที่หนังสือพิมพ์ใช้เป็นประจำในแต่ละหน้าพิมพ์ จะเป็นตัวอย่างให้ผู้อ่านที่อ่านเป็นประจำ หรือพบเห็นในหนังสือพิมพ์ทั่วไป นำไปใช้โดยไม่รู้ตัว ไม่ว่าจะถูกหรือผิด ในวงการศึกษาดังยอมรับกันว่า ในด้านภาษา ทั้งสำนวน ไวยากรณ์ รูปแบบของเรียงความ และสะกดการันต์ หนังสือพิมพ์มีอิทธิพลเหนือนักเรียน นิสิต และนักศึกษา ยิ่งกว่าครูอาจารย์ที่สอนภาษาไทยโดยเฉพาะเสียอีก ดังนั้นจึงปรากฏว่า โรงเรียนในภาคใต้ของประเทศไทยจึงไม่ยอมให้หนังสือพิมพ์ที่พิมพ์สะกดการันต์ผิดไปจากคำที่บรรจุไว้ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 เข้าไปในโรงเรียนของตน เพราะเกรงว่านักเรียนของตนจะนำเอาคำที่หนังสือพิมพ์ใช้ผิดไปใช้ตาม

บทบาทและอิทธิพลของภาษา

หนังสือพิมพ์มีบทบาทและอิทธิพลดังกล่าวมาแล้วได้ ก็ด้วยตัวหนังสือหรือภาษา ที่นำรหัส สาร ข่าวสาร หรือศัพท์วิชาการเรียกว่า “สารนิเทศ (information)” ที่ตีพิมพ์ไว้ในหน้าหนังสือพิมพ์ไปสู่สายตาผู้อ่าน ภาษาหรือตัวหนังสือเหล่านี้สร้างความรู้ความเข้าใจและหล่อหลอมแนวความคิดให้แก่ผู้อ่านอันเป็นอิทธิพลทำให้ผู้อ่านเอาอย่าง เชื่อถือ คล้อยตาม หรือไม่เห็นด้วย ตามสารที่เสนอ (ถ้ามีเหตุผลเพียงพอ) โดยเฉพาะภาษาที่ใช้ในหน้าหนังสือพิมพ์ ถ้าผู้อ่านได้เห็นบ่อย ๆ ก็จะเป็นตัวอย่างให้นำไปใช้ตามไม่ว่าจะถูกหรือผิด นอกจากนี้ ภาษาในหน้าหนังสือพิมพ์ มิใช่เพียงแต่ช่วยเผยแพร่คำศัพท์ ไวยากรณ์ไทย รวมทั้งหลักเกณฑ์ของราชบัณฑิตยสถาน เกี่ยวกับการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทั่วประเทศแล้ว ยังช่วยสร้างวิวัฒนาการของภาษาไทยให้เจริญขึ้นหรือเสื่อมลงไปในตัวด้วย หรืออาจกล่าวได้ว่า ภาษาในหน้าหนังสือพิมพ์มีบทบาทและอิทธิพล ที่จะทำให้อัตลักษณ์ทางด้านภาษาไทยของชาติมี

เอกภาพ หรือเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทั่วประเทศได้หรือไม่ และรวดเร็วเพียงไร เพราะหนังสือพิมพ์เป็นสื่อที่เข้าถึงสายตาประชาชนทั่วประเทศเกือบจะทุกวัน ประชาชนสามารถอ่านรู้เรื่องได้โดยไม่ต้องใช้เครื่องช่วยใด ๆ (นอกจากแว่นตา เฉพาะคนที่มีสายตาสั้นหรือยาวเท่านั้น)

ความหมายของภาษาในหน้าหนังสือพิมพ์

ภาษาในที่นี้ หมายถึง ภาษาไทย แต่อาจมีภาษาต่างประเทศปนเข้ามาเล็กน้อย เฉพาะในกรณีที่แข็งที่มาของคำภาษาไทยที่ได้มาจากภาษาต่างประเทศ หรือในกรณีที่เป็นการคดลั่นแนะนำภาษาต่างประเทศเท่านั้น คำนี้พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ให้คำนิยามหรือคำจำกัดความไว้ว่า “ภาษา น. เสียงหรือกิริยาอาการที่ทำความเข้าใจกันได้ คำพูด ถ้อยคำที่ใช้พูดกัน ฯลฯ” แต่ในที่นี้หมายถึง ถ้อยคำที่ใช้ในหนังสือพิมพ์ ซึ่งประกอบด้วยถ้อยคำ วลี ประโยค สำนวน (รูปแบบวิธีเขียน) โวหาร (พฤติกรรมของการใช้ถ้อยคำอย่างมีศิลปะ) รวมทั้งระดับของภาษาที่ใช้ (ภาษาพูด กึ่งแบบแผน และแบบแผน) อันเป็นที่รวมของส่วนประกอบดังกล่าวมาข้างต้น

ลักษณะของภาษาในหน้าหนังสือพิมพ์ทั่วไป

โดยทั่วไปในปัจจุบันอาจกล่าวได้ว่า หนังสือพิมพ์ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค หรือหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น นับได้ว่าอยู่ในขั้นมาตรฐาน ทั้งในระดับของภาษา ความสุภาพ การอยู่ในกรอบของศีลธรรมอันดี และการสะกดการันต์ของคำก็เป็นไปตามกรอบของทางราชการ คือเป็นไปตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 เฉพาะหนังสือพิมพ์ส่วนภูมิภาคบางฉบับเท่านั้น ที่ยังหย่อนในเรื่องนี้ไปบ้างเล็กน้อย แต่ก็กำลังพยายามพัฒนาให้เข้าขั้นที่จะใช้เป็นเอกสารประกอบการศึกษาในสถานศึกษาต่าง ๆ ได้เช่นเดียวกับหนังสือพิมพ์ส่วนกลางอยู่แล้ว

จากประสบการณ์ของผู้เขียน ในฐานะที่เคยเป็นครูมัธยมศึกษา ผู้สอนระดับอุดมศึกษา และนักการศึกษามานานปี ได้เห็นวงการศึกษานำเอาหนังสือพิมพ์เข้าไปใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนในห้องเรียน ตั้งแต่ระดับอนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา รวมทั้งสถาบันฝึกหัดครูอีกด้วย ได้เห็นครูอนุบาลนำภาพในหนังสือพิมพ์ไปให้นักเรียนในชั้นดู พร้อมกับเล่าเรื่องในข่าวที่มีภาพนั้นประกอบให้นักเรียนฟัง ได้เห็นครูประถมนำภาพในหนังสือพิมพ์ให้นักเรียนดู เล่าเรื่องประกอบ แล้วให้นักเรียนเขียนเรียงความไทยตามภาพที่เห็น ได้เห็นครูมัธยมศึกษา นำหนังสือพิมพ์เข้าไปใช้ประกอบการสอนวิชาการเขียนเรียงความ ย่อความ ไวยากรณ์ และวิชาอื่น ๆ อีกมากมายโดยเฉพาะตัวผู้เขียนเอง ในฐานะผู้สอนในระดับอุดมศึกษา ทางด้าน

วารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชนเป็นเวลาเกือบ 20 ปี ได้ใช้หนังสือพิมพ์เป็นสื่อการเรียนการสอนเป็นประจำตลอดมา ทั้งในด้านภาพ ตัวหนังสือ และการจัดหน้าพิมพ์

เมื่อหนังสือพิมพ์มิใช่มีบทบาทเพียงเฉพาะให้ผู้อ่านภายนอกสถานศึกษาอ่านเท่านั้น แต่หนังสือพิมพ์ยังมีบทบาทเป็นสื่อการศึกษาในสถานศึกษาทุกระดับดังกล่าวมาแล้วอีกด้วย ดังนั้นหนังสือพิมพ์จึงควรระมัดระวังการใช้ภาษา (ตามความหมายดังกล่าวมาแล้ว) ที่ตีพิมพ์ในหน้าหนังสือพิมพ์ของตนให้มากยิ่งขึ้น เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีให้นักเรียน นิสิต และนักศึกษา นำไปใช้ได้ อย่างถูกต้องต่อไป คำใดไม่แน่ใจว่าจะสะกดการันต์อย่างไรจึงจะถูกต้อง ก็ควรเปิดพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานดู หรือหาหรือผู้รู้ ก่อนที่จะตีพิมพ์ก็จะเป็นการดี หากเป็นไปได้ ถ้าสามารถช่วยเผยแพร่ศัพท์บัญญัติทางวิชาการสาขาต่าง ๆ ที่ราชบัณฑิตยสถานและทางราชการประกาศใช้ โดยนำศัพท์เหล่านี้มาใช้ในการเสนอบทความทางวิชาการนั้น ๆ ให้แพร่หลายกว้างขวางออกไป ก็จะทำให้ภาษาไทยกว้างขวาง และมีเอกภาพเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทั่วประเทศ ให้รวดเร็วยิ่งขึ้นได้ทางหนึ่ง

เอกภาพของภาษาไทยกับหนังสือพิมพ์

(จากวารสาร “สื่อมวลชนปริทัศน์” ปีที่ 3 ฉบับที่ 10 เมษายน - มิถุนายน 2531)

ภาษาไทยจะเป็นเอกภาพหรือเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันได้ มิใช่เพียงให้พลเมืองทุกคนเรียนรู้ภาษาไทยจากโรงเรียนหรือสถานศึกษาระดับต่าง ๆ เท่านั้น แต่สื่อมวลชนโดยเฉพาะหนังสือพิมพ์ที่ผ่านหูผ่านตาพลเมืองเข้าไปทุกวัน มีอิทธิพลที่จะรักษา ผันแปรและเพิ่มพูนความรู้ภาษาไทยให้พลเมืองทุกคนนำไปใช้ให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันได้เป็นอย่างดีทั้งประเทศ

เอกภาพของภาษาไทย

เอกภาพ หรือความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของภาษาไทยที่ใช้กันทั่วประเทศ เป็นความต้องการให้เกิดอย่างจริงจังของผู้ปรารถนาดีต่อภาษาไทยอันเป็นภาษาประจำชาติที่แสดงความเป็นชาติไทยได้ดีกว่าสิ่งประกอบอื่น ๆ เพราะจะได้สามารถติดต่อสื่อสารเข้าใจกันได้ โดยไม่ต้องใช้ภาษาอื่นหรือแม้ภาษาถิ่นเข้าช่วย ความต้องการสุดยอดนี้คงเป็นจริงไปไม่ได้เพราะแต่ละภาคของประเทศต่างมีภาษาถิ่นใช้กันอยู่เป็นประจำ แต่ส่วนใหญ่แม้ต่างภาคกันก็พอเข้าใจซึ่งกันและกันได้ แตกต่างจากบางประเทศ เช่น อินเดีย คนต่างภาคต้องใช้ภาษาอื่น เช่น อังกฤษ สื่อความหมายกัน

สำหรับในประเทศเราเอกภาพของภาษาไทย คงจะมุ่งเน้นหนักให้เกิดขึ้นในภาษาหนังสือมากกว่าภาษาพูดหรือภาษาปาก โดยเฉพาะภาษาที่ใช้ในราชการ ดังจะเห็นได้ในประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องระเบียบการใช้ตัวสะกด ลงวันที่ 22 เมษายน 2526 ย่อหน้าที่ 2 ว่า “คณะกรรมการได้พิจารณาแล้ว ลงมติเห็นชอบแล้ว...แต่นี้ต่อไป บรรดาหนังสือราชการและการศึกษาเล่าเรียนในโรงเรียน ให้สะกดตามระเบียบ และพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 เสมอไป และถ้ากระทรวงทบวงกรมใดเห็นสมควรเปลี่ยนอักษรวิธีในคำใด ก็ให้ชี้แจงแสดงเหตุผลไปยังราชบัณฑิตยสถาน ต่อเมื่อราชบัณฑิตยสถานเห็นชอบด้วย และสั่งแก้พจนานุกรมแล้ว จึงให้ใช้ได้ อนึ่งเมื่อแก้ไขระเบียบอักษรวิธีหรือพจนานุกรมเวลาใด ๆ ให้ราชบัณฑิตยสถานโฆษณาให้ทราบทั่วกัน”

ถ้าจะพิจารณาถึงเจตนารมณ์ของประกาศนี้ก็จะเห็นได้ชัดเจนว่า รัฐบาลต้องการให้ภาษาไทยมีเอกภาพ หรือใช้อย่างเดียวกันทั้งประเทศ แต่ถ้าจะตีความตามประกาศนี้โดยเคร่งครัด ก็ควรจะตีความได้ว่า ในหนังสือราชการและการศึกษาเล่าเรียนในโรงเรียน ให้สะกด (เขียนหรือพิมพ์) ตามระเบียบและพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 เท่านั้น ไม่เกินความถึงการอ่านและพูดด้วย แต่ในพจนานุกรมฉบับดังกล่าวนี้ กำหนดคำอ่านหรือพูดเอาไว้ข้างหลังคำที่บรรจุไว้ในพจนานุกรมนี้ทุกคำที่อาจอ่านได้หลายอย่าง ก็ควรจะตีความให้กว้างออกไปได้ว่า ควรอ่านหรือพูดอย่างเดียวกับที่กำหนดไว้นี้ด้วย นอกจากนี้ยังเป็นที่เข้าใจกันโดยทั่วไปว่า รัฐบาลต้องการให้ใช้ภาษาไทยกลาง หรือที่ใช้กันอยู่ในภาคกลางของประเทศเป็นภาษาราชการ ดังจะเห็นได้จากคำปรารภของท่านนายกรัฐมนตรี พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ เมื่อเดือนมกราคม สกนี้ (เมื่อยังดำรงตำแหน่งอยู่) เรื่องการพูด ร (เรือ) ล (ลิง) อักษรควบ อักษรกล้ำ ไม่ชัด ของข้าราชการชั้นผู้ใหญ่บางท่านจนสำนักนายกรัฐมนตรีต้องมีหนังสือสั่งกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ให้ข้าราชการกวดขันในเรื่องนี้ คือ กำหนดให้ปฏิบัติตามทั้งในการเขียน การอ่าน และการพูดในราชการด้วย และโดยที่ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีเรื่องการให้ภาษาไทยทุกฉบับ โดยเฉพาะประกาศฉบับที่อ้างถึงข้างบนนี้ระบุว่าเป็นมติคณะรัฐมนตรี ฉะนั้นจึงย่อมตีความได้ว่า ข้าราชการทุกคนไม่ว่าทหารหรือพลเรือน จะต้องปฏิบัติตามประกาศดังกล่าวนี้โดยเคร่งครัด ผู้ไม่ปฏิบัติตามจะต้องถือว่าผิดวินัยของข้าราชการ เพราะข้าราชการจะต้องปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี

อุปสรรคของเอกภาพ

เราจะพิจารณาเฉพาะภาษาไทยระดับพื้นฐานโดยทั่วไป ก็อาจกล่าวได้ว่า มีเอกภาพเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในระดับปานกลาง จะผิดแผกแตกต่างกันก็ไม่มากนัก แต่ก็ควรแก้ไขให้เป็น

อันหนึ่งอันเดียวกันให้มากยิ่งขึ้นกว่านี้ โดยเฉพาะที่กระจายออกไปจากสื่อมวลชนซึ่งควรแก้ไข

สำหรับภาษาไทยระดับสูงกว่าพื้นฐานคือภาษาราชการและภาษาวิชาการ แม้จะมีการบังคับใช้ด้วยประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าวแล้ว ก็อาจกล่าวได้ว่า ยังขาดเอกภาพอยู่มากพอควร โดยเฉพาะภาษาทางวิชาการซึ่งหลังไหลเข้ามาสู่ประเทศเราอย่างไม่หยุดนิ่ง ศัพท์แสงต่าง ๆ จากภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษได้แพร่หลายเข้ามาสู่วงวิชาการในประเทศเราอย่างกว้างขวาง แต่ละสถาบันที่สอนหรือเผยแพร่ ต่างก็ใช้ศัพท์ภาษาไทยแตกต่างกันออกไปเพื่อสื่อความหมายแทนศัพท์ต่างประเทศที่นำเข้ามาใช้ บางสถาบันก็ใช้ทับศัพท์ภาษาต่างประเทศเมื่อผู้ที่ได้รับการสอนหรือเผยแพร่จากต่างสถาบันกันเข้าไปร่วมทำงานในหน่วยงานเดียวกันหรือต่างหน่วยงานกันก็ตาม สื่อความหมายกันด้วยศัพท์ไทยที่แตกต่างกัน แม้จะได้มาจากต้นศัพท์ต่างประเทศคำเดียวกัน ก็สื่อความหมายเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันไม่ได้ ทำให้การงานสำเร็จล่าช้าและลำบากแก่การถ่ายทอดอบรมบุคลากรรุ่นต่อ ๆ ไป ดังนั้นวงวิชาการแต่ละสาขาจึงได้พยายามเร่งดำเนินการบัญญัติศัพท์วิชาการสาขาต่าง ๆ ให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และได้ทยอยประกาศใช้เป็นทางราชการเพิ่มสาขาขึ้นเรื่อย แต่ก็มิอุปสรรคในด้านการเผยแพร่และการยอมรับนำไปใช้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

อุปสรรคในเรื่องความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของภาษาไทย นอกจากที่กล่าวมาข้างบนนี้ ยังมีอีกมากมายหลายประการ เช่น เรื่องข้อบกพร่องหลักเกณฑ์ของภาษาไทย ความไม่เอาใจใส่ในเรื่องการใช้ภาษาไทยของสถานศึกษา และของผู้แต่งตำราและแบบเรียน ความไม่แพร่หลายของสื่อเผยแพร่ภาษาไทย (เช่น หนังสือศัพท์บัญญัติ) ความไม่เข้มงวดในการใช้ภาษาไทยของสื่อมวลชนและอื่น ๆ

ความไม่เข้มงวดในการใช้ภาษาไทยของสื่อมวลชน

อุปสรรคข้อนี้นับว่าเป็นเหตุร้ายแรงอย่างหนึ่ง ที่ทำให้ภาษาไทยไม่มีเอกภาพเท่าที่ควร เพราะคนเราจะรู้จักฟังและรู้จักพูดได้ตั้งแต่เป็นทารก ก็ได้จากการฝึกของมารดาบิดา และหรือพี่เลี้ยง จากบ้านหรือสถานสงเคราะห์ แล้วจึงไปเรียนรู้การอ่านและการเขียนหนังสือไทยจากโรงเรียนและสถานศึกษาระดับต่าง ๆ (รวมทั้งการฟังและการพูดด้วย) เมื่อจบหลักสูตรสูงสุดแล้วก็ได้อาศัยสื่อมวลชน เช่น วิทยุ โทรทัศน์ (รวมทั้งวีดิทัศน์ด้วย) ภาพยนตร์ หนังสือพิมพ์ และสื่อพิมพ์อื่น ๆ เป็นประจำ ช่วยรักษาความรู้ภาษาไทยเอาไว้ไม่ให้เสื่อม เพิ่มพูนความรู้ภาษาไทยให้กว้างขวางยิ่งกว่าที่ได้รับมาจากสถานศึกษา หรืออาจทำให้ภาษาไทยที่มีอยู่ผิดเพี้ยนแตกต่างไป

จากเดิมทั้งในทางเจริญขึ้นหรือเสื่อมลงก็ได้ อันจะทำให้ภาษาไทยลดเอกภาพลงเรื่อย ๆ ก็อาจเป็นไปได้

อิทธิพลของหนังสือพิมพ์ในการถ่ายทอดภาษาไทย

ในบรรดาสื่อมวลชนทั้งหมดเมื่อเปรียบเทียบกับกันแล้ว จะเห็นได้ชัดเจนว่า หนังสือพิมพ์จะมีอิทธิพลในด้านการใช้ภาษาไทยและเผยแพร่ภาษาไทยให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันได้เหนือกว่าสื่ออื่น ๆ เพราะหนังสือพิมพ์เป็นสื่อที่เข้าถึงสายตาประชาชนทุกระดับการศึกษาทั่วประเทศเกือบจะทุกวัน ประชาชนสามารถอ่านรู้เรื่องได้โดยไม่ต้องใช้เครื่องช่วยใด ๆ (นอกจากแว่นตาเฉพาะคนที่มียาสายตาสั้นหรือยาวเท่านั้น) แต่ก็มีขีดจำกัดที่ไม่มีเสียงพูด หรือเสียงอ่านให้ได้ยินเหมือนสื่ออีก 3 ประเภท ผู้อ่านจะต้องอ่านหนังสือออก และหนังสือพิมพ์จะถึงผู้อ่านได้เท่าที่การขนส่งจะไปถึงเท่านั้น

โดยที่หนังสือพิมพ์สามารถเข้าถึงผู้อ่าน ที่เริ่มรู้หนังสือไปจนถึงผู้อ่านระดับคุณวุฒิบัณฑิตจากในเมืองไปจนถึงชนบทที่อยู่ชายแดนและห่างไกลคมนาคม เท่าที่การคมนาคมขนส่งจะอำนวยให้ ทำให้ผู้อ่านที่อยู่ไกลกันได้ทราบข่าวสาร และเรื่องราวของกันและกัน ก่อให้เกิดความรู้สึกว่าอยู่ใกล้กัน ภาษาที่หนังสือพิมพ์ใช้ในแต่ละหน้าพิมพ์ จะเป็นตัวอย่างให้ผู้อ่านที่อ่านประจำหรือพบเห็นในหนังสือพิมพ์ทั่วไป นำไปใช้โดยไม่รู้ตัว ไม่ว่าจะถูกหรือผิด ในวงการศึกษาก็ต่างยอมรับกันว่า ในด้านภาษาทั้งสำนวน (รูปแบบวิธีเขียน) ไวยากรณ์ (พฤติกรรมของการใช้ถ้อยคำอย่างมีศิลปะ) ไวยากรณ์รูปแบบของเรียงความ และสะกดการันต์ หนังสือพิมพ์มีอิทธิพลเหมือนนักเรียน นิสิต และนักศึกษา ยิ่งกว่าครูอาจารย์ที่สอนภาษาไทยโดยเฉพาะเสียอีก ดังนั้น จึงปรากฏว่าโรงเรียนในภาคใต้ของประเทศไทย ไม่ยอมให้หนังสือพิมพ์ที่สะกดการันต์ผิดไปจากคำที่บรรจุไว้ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 เข้าไปในโรงเรียนของตน เพราะเกรงว่านักเรียนจะนำเอาคำที่หนังสือพิมพ์ใช้ผิดไปใช้ตาม

อย่างไรก็ตามหนังสือพิมพ์มิใช่อิทธิพลเพียงเฉพาะให้ผู้อ่านภายนอกสถานศึกษาอ่านเท่านั้น แต่หนังสือพิมพ์ยังเป็นสื่อการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับต่าง ๆ ด้วยทั้งภายในห้องสมุดและภายในชั้นเรียน ดังนั้นหนังสือพิมพ์จึงควรระมัดระวังการใช้ภาษา ที่ตีพิมพ์ในหน้าหนังสือพิมพ์ของตนให้มากยิ่งขึ้น เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีให้นักเรียน นิสิต และนักศึกษานำไปใช้ได้ อย่างถูกต้องต่อไป คำใดไม่แน่ใจว่าจะสะกดการันต์อย่างไรจึงจะถูกต้อง ก็ควรเปิดพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานดู หรือหาหรือผู้รู้ก่อนที่จะตีพิมพ์ ก็จะเป็นการดี หากเป็นไปได้ถ้าสามารถช่วยเผยแพร่ศัพท์บัญญัติทางวิชาการสาขาต่าง ๆ ที่ราชบัณฑิตยสถานและทางราชการประกาศใช้

โดยนำศัพท์เหล่านี้มาใช้ในการเสนอบทความทางวิชาการนั้น ๆ ให้แพร่หลายกว้างขวางออกไป ก็จะทำให้ภาษาไทยมีเอกภาพเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทั่วประเทศ ให้รวดเร็วขึ้นได้ทางหนึ่ง

โดยทั่วไปในปัจจุบันอาจกล่าวได้ว่า หนังสือพิมพ์ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค หรือ หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น นับได้ว่าอยู่ในขั้นมาตรฐานทั้งในระดับของภาษาความสุภาพ การอยู่ในกรอบของศีลธรรมอันดีและการสะกดการันต์ของคำ ก็เป็นไปตามกรอบของทางราชการ คือเป็นไปตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 เฉพาะหนังสือพิมพ์ส่วนภูมิภาคบางฉบับเท่านั้นที่ยังหย่อนในเรื่องนี้ไปบ้างเล็กน้อย แต่ก็กำลังพยายามพัฒนาให้เข้าขั้นมาตรฐานที่จะใช้ เป็นสื่อการศึกษาได้ เช่นเดียวกับหนังสือพิมพ์ส่วนกลางอยู่แล้ว

ภาษาหนังสือพิมพ์กับความถูกต้อง กับหลักภาษา

ทุกภาษาจะต้องมีพัฒนาการ หนังสือพิมพ์มีอิทธิพลในเรื่องนี้มาก หนังสือพิมพ์จำเป็นต้องมีภาษาของตนเอง เพื่อใช้ถ้อยคำสั้น ๆ และสื่อความหมายให้ผู้อ่านเข้าใจได้อย่างลึกซึ้ง เช่นคำว่า “บึก” ซึ่งเข้าใจว่าได้มาจากคำอังกฤษ ที่แปลว่า “ผู้ยิ่งใหญ่” และบางทีก็จำเป็นต้องนำเอาคำสแลง ภาษาพูด หรือที่ทางราชการเรียกว่า “ภาษาปาก” ออกมาใช้ เพราะเป็นคำสั้น ๆ และสื่อความหมายได้ลึกซึ้งดีกว่าภาษาแบบแผน โดยเฉพาะการพาดหัวข่าวและหัวข่าวรอง ที่มีเนื้อที่กระด้างจำกัด จำเป็นต้องเลือกใช้คำที่สั้น กระชับ สะดุดตาและใจคนเห็น แม้จะเป็นคำสแลงแต่มีปัญหว่า คำสแลงมีนัยหรือความหมายที่แปลกกว่าคำธรรมดา ควรมีอัญประกาศหรือเลขนอก เลขในกันไว้ให้เห็นเด่นชัดหรือไม่ เพื่อแสดงให้รู้ว่าใช้ในความหมายที่ไม่ใช่ธรรมดา

ปัญหาเรื่องการบัญญัติศัพท์ “วิดิทัศน์” แทนการทับศัพท์ “วิดีโอ”

“ชุม” แห่งหนังสือพิมพ์ไทยรัฐได้เสนอบทความเรื่อง “ศัพท์ใหม่ควรรู้” ในไทยรัฐฉบับวันพฤหัสบดีที่ 10 กันยายน พ.ศ. 2530 เกี่ยวกับการบัญญัติศัพท์นี้ มีความเห็นบางตอนว่า

“ผมก็ขออนุญาตนำมาแจ้งให้ทราบ ๆ กัน โดยอาศัยข่าวการฉายวิดิทัศน์หนังโป๊ให้นักกีฬาไทยดูที่อินโดนีเซียเป็นตัวเบิกโรง”

๑๑๑

๑๑๑

๑๑๑

“ถ้าบัญญัติศัพท์อะไรออกมาแล้วเข้าใจยาก ต้องแปลกันอีกต่อหนึ่ง ผมว่าเรียกทับศัพท์เป็นภาษาฝรั่งเสียจะดีกว่า

อย่างน้อยก็ยังเป็นศัพท์สากล เอาไปพูดกับใครที่ไหน ๆ ก็รู้กันทั่วโลก”

๑๑๑

๑๑๑

๑๑๑

“หรือถ้าเป็นภาษาไทยแท้ ๆ ถึงแม้จะยากหน่อย ผมก็จะไม่ว่าอะไรเลย แต่นี้บัญญัติไป บัญญัติมาก็กลายเป็นภาษาต่างดาว (แซก) อีกจนได้”

เรื่องนี้ ราชบัณฑิตยสถานได้เรียนชี้แจงไปโดยตรงแล้ว แต่โดยที่พิจารณาเห็นว่า เรื่องนี้เป็นประโยชน์แก่การใช้ภาษาในหน้าหนังสือพิมพ์โดยทั่วไปอยู่ด้วย และตัวผู้เขียนเองก็มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการบัญญัติศัพท์สาขาวิชาอื่น ๆ อยู่ด้วย จึงใคร่ขอแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมมาเพื่อประกอบการพิจารณาสำหรับหนังสือพิมพ์ทั่วไปด้วย

ผู้เขียนเข้าใจว่าเหตุผลหลักในการบัญญัติศัพท์จากภาษาต่างประเทศขึ้นใช้ในภาษาไทย ก็เพื่อใช้สื่อความหมายระหว่างคนไทยด้วยกัน จะได้สะดวกทั้งในการพูดและเขียนแบบไทย ๆ มิฉะนั้นแล้ว นานไปภาษาไทยก็จะเต็มไปด้วยภาษาต่างประเทศ เอกลักษณ์ของภาษาไทยซึ่งเป็นเรื่องประกอบที่สำคัญที่สุดในการแสดงความเป็นชาติไทยก็จะค่อยหรือเสื่อมลงเรื่อย ๆ นอกจากนี้ ก็ยังต้องการให้มีการใช้ศัพท์วิชาการให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทั้งประเทศอีกด้วย จะได้สื่อความหมายเป็นอย่างเดียวกัน

หลักเกณฑ์การบัญญัติศัพท์ของราชบัณฑิตยสถาน โดยทั่วไปก็ยึดหลักพยายามใช้คำไทยก่อน ต่อเมื่อหาคำไทยที่เหมาะสมและตรงกับความหมายของศัพท์ไม่ได้แล้ว (เช่น ต้องใช้คำไทยมากมายจนกลายเป็นอธิบายศัพท์ไป โดยไม่มีลักษณะเป็นศัพท์) ก็จำเป็นต้องนำเอาคำจากภาษาบาลี-สันสกฤตที่มีใช้อยู่แล้วในภาษาไทย มาผูกเป็นศัพท์ขึ้น (ซึ่งมีไม่มาก) และถ้ายังหาคำที่เหมาะสมไม่ได้อีก จึงใช้วิธีทับศัพท์ (โดยเฉพาะชื่อสารเคมีที่ไม่มีคำไทยใช้มาก่อน)

ศัพท์ “วิดิทัศน์” คณะกรรมการบัญญัติศัพท์วิทยาศาสตร์ของราชบัณฑิตยสถานคงจะหาคำไทยมาบัญญัติไม่ได้อย่างแน่นอน จึงต้องใช้คำในภาษาบาลี-สันสกฤตมาสมาสเป็นศัพท์คำ “วิดิ” ได้มาจากคำสันสกฤตว่า “วิดิ (viti) หรือบาลีว่า “วิตติ” แปลว่า ความยินดี ความสบาย กับ คำสันสกฤตว่า “ทัศนะ” ซึ่งมีความหมายว่า การเห็น สิ่งที่เห็น เมื่อนำมาสมาสกันเข้าเป็น “วิดิทัศน์” แล้ว หมายความว่า “เครื่องที่แสดงภาพเพื่อความเพลิดเพลิน” หรือ “การเห็นหรือสิ่งที่เห็นอันทำให้เกิดความยินดี” ซึ่งก็ไม่ได้ตรงกับความหมายของคำ “วิดีโอ Video” ซึ่งมีความหมายเกี่ยวกับโทรทัศน์ที่ใช้กันกับคำ “audio” (เสียง) ดังนั้นคำ “วิดีโอ” ส่วนใหญ่จึงหมายถึง ภาพหรือทัศน์และคำ “วิดิ” มีเสียงคล้ายคลึงหรือใกล้เคียงกับคำอังกฤษเดิม ให้ความหมายค่อนข้างใกล้เคียงกับความหมายเดิม และคงจะหาคำที่ดีกว่านี้อีกไม่ได้แล้ว จึงได้บัญญัติว่า “วิดิทัศน์” ขึ้นแทนคำว่า “วิดีโอ” ขึ้นเป็น “videotape” ก็บัญญัติว่า “แถบวิดิทัศน์”

การนำเอาคำบาลีสันสกฤตมาใช้ด้วยความจำเป็นดังกล่าวนี เป็นธรรมดาที่ตอนแรก ๆ ไม่ค่อยจะมีใครอยากใช้ แต่เมื่อใช้ไปนาน ๆ เข้าก็จะ “ติดปากติดมือ” ไปโดยไม่รู้ตัว เช่น คำ

“โทรเลข โทรศัพท์ โทรพิมพ์ โทรสาร” (2 คำแรก อินเดีย เจ้าของภาษาเดิมยังชมเมืองไทยว่าเก่ง ในการบัญญัติศัพท์มาก ของเขาเองยังคิดไม่ถึงเรื่องนี้) นอกจากนี้ชื่อจังหวัด ชื่ออาคาร สถานที่ ชื่อคนไทยส่วนใหญ่ก็ได้มาจากภาษาบาลีสันสกฤตทั้งนั้น อย่างไรก็ตามศัพท์บัญญัติเหล่านี้ หากกระทรวงทบวงกรมใดไม่เห็นด้วย เห็นสมควรเปลี่ยนเป็นคำอื่นที่ดีกว่า ก็ให้ชี้แจงแสดงเหตุผล ไปยังราชบัณฑิตยสถาน ถ้ามีเหตุผลเพียงพอ ก็อาจมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่นได้ใน ภายหลัง ทั้งที่ก่อนหน้าประกาศใช้ทุกครั้ง ราชบัณฑิตยสถานได้ขอความคิดเห็นไปยัง สถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับศัพท์เหล่านี้ไปแล้ว

บทสรุป

สรุปกล่าวได้ว่า ภาษาในหน้าหนังสือพิมพ์มีบทบาทและอิทธิพลในทางให้การศึกษาแก่ ประชาชนทุกระดับทั้งในและนอกสถานศึกษา จึงเป็นหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ที่จะต้องเอาใจใส่ ในการใช้ภาษาอย่างรอบคอบและระมัดระวัง โดยยึดถือเอาความถูกต้องเป็นหลักตลอดไป เพื่อ ช่วยเผยแพร่ให้ภาษาไทยมีเอกภาพได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

หนังสือพิมพ์ : สื่อเพื่อการศึกษา

(จากวารสาร “สื่อมวลชนปริทัศน์” ปีที่ 3 ฉบับที่ 10 เมษายน - มิถุนายน 2531)

นุชรี ตรีโลจน์วงศ์

หนังสือพิมพ์เป็นสื่อมวลชนที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาการศึกษา การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีพลังอันมหาศาลต่อแนวความคิดของมนุษย์ สังคมศีลธรรม หนังสือพิมพ์มีเนื้อหา ข่าวสารหลายประเภท โดยพยายามเสนอเนื้อหาที่เหมาะสมสำหรับทุกเพศทุกวัย ตั้งแต่เด็ก นักเรียน นักศึกษาทั้งชายและหญิง ตลอดจนผู้ใหญ่ที่ไม่มีโอกาสเข้ารับการศึกษาศาสนา การศึกษาดังนั้นการใช้หนังสือพิมพ์เพื่อเป็นสื่อการศึกษา การเรียนรู้หรือการรับทราบข่าวสาร ความเคลื่อนไหว จึงมีอยู่ทั่วไปทั้งในห้องสมุด ห้องเรียน สาธารณสถาน

กล่าวเฉพาะบทบาทของหนังสือพิมพ์ทางการศึกษา ดร.สมควร กวียะ ได้เคยกล่าว ว่าวิธีการอันหนึ่ง ที่จะช่วยให้สื่อมวลชนมีบทบาททางการศึกษาให้มากขึ้น คือ เราต้อง เริ่มต้นจากโรงเรียน ไม่ได้เริ่มต้นจากรัฐบาล โดยการนำเอาหนังสือพิมพ์มาใช้ในห้องเรียนและ

ประกอบการสอน เช่น สวีเดน สหรัฐอเมริกา แคนาดา ญี่ปุ่น อิตาลี สวิตเซอร์แลนด์ และฝรั่งเศส ได้มีการใช้อย่างจริงจังแล้ว (สมควร กวียะ 2518:5)

นอกจากการนำหนังสือพิมพ์มาใช้ประโยชน์ในด้านการศึกษาในห้องเรียนแล้ว การศึกษานอกห้องเรียนที่กระทำกันอยู่ในปัจจุบัน ในรูปแบบต่าง ๆ ก็ได้ใช้หนังสือพิมพ์เป็นสื่อในการศึกษาเรียนรู้ด้วยเช่นกัน

บทความและสารคดีในหนังสือพิมพ์ มักจะมีเนื้อหาครอบคลุมหลายอย่าง เช่น การเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เกร็ดความรู้สำหรับเด็ก ซึ่งอาจคัดแปลงเป็นภาพการ์ตูน การตอบปัญหาเป็นการฝึกนิสัยรักการอ่านไปในตัวหนังสือพิมพ์ จึงเปรียบเสมือนครู ที่ปรึกษา โรงเรียน ของผู้อ่าน เป็นสื่อมวลชนที่สำคัญที่สุดที่ถูกนำมาใช้ประกอบการสอน ทั้งใช้เป็นการเสริมประสบการณ์ให้เด็กได้สัมผัสกับสิ่งแวดล้อม หนังสือพิมพ์ เป็นสิ่งแวดล้อมอย่างหนึ่งที่เด็กคุ้นเคยและสามารถช่วยปัญหาเด็ก ถ้ามีเจตนาความตั้งใจรวมกับการใช้หลักวิชาที่เหมาะสม

ในด้านบทบาทของหนังสือพิมพ์ต่อการศึกษา ถ้าจะพิจารณาถึงผลที่ผู้อ่านได้รับแล้ว หนังสือพิมพ์ให้คุณค่าทางการศึกษาดังนี้ (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2522:114)

1. ช่วยให้อ่านมีความรู้กว้างขวางขึ้น ข่าวและสารคดีบางเรื่องอาจช่วยเสริมสร้าง และเพิ่มพูนความรู้ในวิชาที่เรียนให้กว้างขวางขึ้น นอกจากนี้ ยังช่วยให้ผู้เรียนเป็นคนที่ทันต่อเหตุการณ์ และสามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ ความเป็นไปของการดำเนินชีวิตในสังคมปัจจุบันได้อย่างดีอีกด้วย

2. ช่วยปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน มีความกระตือรือร้นที่จะค้นหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ

3. ช่วยให้อ่านมีความคิด วิจักษ์ เนื้อหาและเรื่องราวต่าง ๆ จากการอ่าน และก่อให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความเชื่อมั่นในตนเอง

4. ทำให้ทราบความเคลื่อนไหว และการค้นคิดประดิษฐ์สิ่งใหม่ ๆ และให้ความรู้รอบตัว

5. ข่าวการเมือง การปกครอง ทำให้อ่านรู้นโยบายการปกครองประเทศ การปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้อง และรู้หน้าที่พลเมืองในสังคม ระบอบประชาธิปไตย

6. ทำให้ทราบถึงความเป็นไปของประเทศต่าง ๆ ในโลก ทราบความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ จึงมีประโยชน์ต่อการศึกษาศาสตร์ ประวัติศาสตร์ต่างประเทศ

7. ข่าวอาชญากรรมเป็นตัวอย่างในเรื่องศีลธรรมและความประพฤติ มีประโยชน์ด้านการศึกษาพฤติกรรมของคนในสังคมทางด้านจิตวิทยาและสังคมวิทยา

8. ให้ความรู้ทางสุขภาพอนามัย และการป้องกันโรค

9. ข่าวกีฬาเกี่ยวกับศาสนา อารยธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ทำให้มีความรู้ทางสังคม วิชา ประวัติศาสตร์ ซึ่งเป็นรายละเอียดปลีกย่อย นอกจากตำราเรียน

10. ใช้เก็บไว้เป็นประวัติศาสตร์ นำไปเก็บเป็นหลักฐานอ้างอิงได้

11. ใช้วิเคราะห์เหตุการณ์ในขณะนั้น

12. นำไปเป็นอุปกรณ์การเรียนการสอนในห้องเรียนได้โดยตรง เช่น

12.1 ฝึกทักษะในการอ่าน การย่อความ ศึกษาแบบอย่างของการเรียนลักษณะต่าง ๆ ฝึกทักษะการพูดหลังการอ่านหนังสือพิมพ์

12.2 ให้นำเข้าสู่บทเรียนประกอบเนื้อหาบางตอน ฯลฯ

จึงอาจกล่าวได้ว่าบทบาทของหนังสือพิมพ์นั้นมีคุณค่าทางด้านการศึกษาในหลาย ๆ ด้าน ดังนี้

1. ด้านเศรษฐกิจและเทคโนโลยี เน้นการส่งเสริมให้ประชาชนได้รู้จักวิธีเพิ่มผลผลิต โดยใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ

2. ด้านสังคมและวัฒนธรรม เน้นการส่งเสริมให้ประชาชนมีความสามารถในการร่วมมือกันแก้ปัญหาโดยใช้ขบวนการรวมกลุ่มเน้นการพัฒนา เปลี่ยนแปลงเจตคติ ค่านิยม เน้นการอนุรักษ์ สิ่งที่ดีงามของวัฒนธรรมไทย และการสร้างสรรค์วัฒนธรรมสมัยใหม่ขึ้นตามความเจริญเติบโตของระบบสังคมแบบใหม่

3. ด้านการศึกษาและสาธารณสุข เน้นการศึกษาให้ประชาชนรู้จักอ่านออกเขียนได้ความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและคิดสร้างสรรค์ตลอดจนการปรับปรุงส่งเสริมสุขภาพทั้งทางร่างกายและจิตใจของประชาชนให้อยู่ในสภาพดีสามารถเป็นพลังกาย พลังใจ และพลังความคิดให้แก่การพัฒนาประเทศได้เป็นอย่างดี

4. ด้านการเมือง และการปกครอง เน้นการส่งเสริมให้ประชาชนเข้าใจในสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย ตลอดจนมีความสนใจในกิจการของการปกครองบ้านเมือง โดยการมีส่วนร่วมช่วยในขบวนการเมืองและการปกครองอย่างใกล้ชิดในทุกระดับ

5. ด้านอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม เน้นการส่งเสริมให้ประชาชนสนใจและช่วยกันอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม ด้วยการไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติ ถนอมและประหยัดการใช้สิ่งเหล่านั้น ตลอดจนส่งเสริมพัฒนาสิ่งแวดล้อมให้คงงามตามธรรมชาติ

ในสถาบันการศึกษาของประเทศต่าง ๆ เกือบทั่วโลกมองเห็นความสำคัญของการนำเอาหนังสือพิมพ์มาเป็นอุปกรณ์การสอนและการใช้เป็นเครื่องมือทางการศึกษา ในสหรัฐอเมริกาได้ปรากฏว่า ครูตามโรงเรียนจำนวนมาก ต้องการให้นักเรียนอ่านหนังสือพิมพ์ หรือนิตยสารข่าวให้

เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในหลักสูตรทางสังคมศาสตร์ ทั้งยังเป็นการช่วยนักเรียนให้เรียนรู้ถึง การที่จะประเมินและกลั่นกรองข่าวที่ได้รับ (Nesbitt 1971:77)

ในประเทศยุโรปได้มีการจัดทำหนังสือพิมพ์สำหรับเด็กนักเรียนในระดับวัยต่าง ๆ ซึ่งเด็ก จะสนใจหนังสือพิมพ์ที่จัดทำสำหรับตนมากโดยเฉพาะประเทศอังกฤษได้จัดทำหนังสือพิมพ์ สำหรับเด็กวัย 8 ขวบ ขึ้นไป และการใช้หนังสือพิมพ์ก็อยู่ในความเอาใจใส่ของครูด้วย บาง ประเทศในยุโรป รัฐบาลเป็นผู้ให้การสนับสนุน และช่วยเหลือทางการเงินแก่หนังสือพิมพ์ ประเภทนี้

การที่หนังสือพิมพ์มีบทบาทมากในด้านการศึกษา เนื่องจากหนังสือพิมพ์มีคุณค่าด้าน ต่าง ๆ คือ (Murphy 1958:137-138)

1. ท้นต่อเหตุการณ์ เป็นคุณค่าที่ไม่มีหนังสือตำราอื่นใดทำได้เหมือน กล่าวคือ เสนอข่าว ใหม่ท้นต่อเหตุการณ์ เช่น การค้นพบวิทยาการใหม่ ๆ มักปรากฏข่าวในหนังสือพิมพ์ก่อนจะนำ มารวบรวมพิมพ์เป็นหนังสือตำรา

2. ความเที่ยงตรงของเนื้อหา จะหาอ่านในหนังสืออื่นไม่ได้และนอกจากข่าวการเมือง และเหตุการณ์ทั่วไปแล้ว ยังมีข่าวสังคม ข่าวเกี่ยวกับบุคคลต่าง ๆ และยังเป็นแหล่งค้นคว้าข้อมูล เกี่ยวกับชีวประวัติได้อย่างดีด้วย

3. ข่าวในหนังสือจะหาอ่านในหนังสือพิมพ์ไม่ได้ และนอกจากข่าวการเมือง และ เหตุการณ์ทั่วไปแล้ว ยังมีข่าวสังคม ข่าวเกี่ยวกับบุคคลต่าง ๆ และยังเป็นแหล่งค้นคว้าข้อมูล เกี่ยวกับชีวประวัติได้อย่างดีด้วย

จากบทบาทและความสำคัญของหนังสือพิมพ์ที่มีต่อการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาใน ระบบโรงเรียน หรือการศึกษาต่อเนื่องนอกระบบโรงเรียน ครู และบรรณารักษ์ นับเป็นผู้มีส่วน สำคัญในการเป็นตัวกลางหรือสื่อ ที่จะนำคุณค่าทั้งหลายที่มีอยู่ในหนังสือพิมพ์ โดยเฉพาะทาง ด้านการศึกษา ให้ถึงผู้เรียนผู้อ่าน เพื่อสนับสนุนการศึกษาได้อย่างไร

บทบาทของครูในด้านการศึกษานั้น ครูเป็นผู้สอน ผู้แนะนำความรู้แก่นักเรียน เพื่อให้ นักเรียนมีความรู้ บรรลุเป้าหมายของหลักสูตรที่วางไว้ ส่วนบรรณารักษ์นั้นเป็นผู้มีบทบาทใน ด้านการสนับสนุนการสอนของครูในการจัดหาวัสดุการสอน การดำเนินงานทางด้านเทคนิคให้ เป็นระบบ เพื่อให้สื่อการอ่านเข้าถึงผู้อ่านได้สะดวกรวดเร็ว และมีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้ ผู้ใช้ห้องสมุดได้ใช้วัสดุของห้องสมุด ได้อย่างกว้างขวาง และได้ประโยชน์มากที่สุด

โดยบทบาทของครูและบรรณารักษ์ จะเห็นได้ว่าต่างมีส่วนในการส่งเสริมการศึกษาด้วยกัน แต่บทบาทของบรรณารักษ์มีส่วนในความรับผิดชอบในด้านการส่งเสริมการศึกษา การอ่าน กว้างขวางออกไปกว่าทั้งในระบบโรงเรียน และนอกระบบโรงเรียน

ดังนั้นจึงใคร่กล่าวถึงบทบาทของครูในการใช้หนังสือพิมพ์ เพื่อส่งเสริมการศึกษาในโรงเรียนได้อย่างไร และบทบาทของบรรณารักษ์ที่จะสนับสนุนการใช้หนังสือพิมพ์ เพื่อส่งเสริมการสอนของครู และการศึกษาของประชาชนนอกระบบโรงเรียน

บทบาทของครูในการส่งเสริมการใช้หนังสือพิมพ์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในหลักสูตร เป็นการดึงคุณค่าทางการศึกษาในหนังสือพิมพ์ให้เกิดประโยชน์ในการศึกษารายวิชาต่าง ๆ ในห้องเรียนได้คือ

1. ให้นักเรียนหาข่าวจากหนังสือพิมพ์ มาเล่าให้เพื่อนนักเรียนได้ฟังในห้องเรียนหรือหน้าเสาธงเวลาที่นักเรียนทั้งหมดของโรงเรียนยืนเข้าแถวเวลาเช้า ทั้งนี้ผู้ที่มีหน้าที่หาข่าวก็จะได้อิทธิพลอ่านข่าวจากหนังสือพิมพ์ รู้จักเลือกข่าวที่น่าสนใจควรแก่การเสนอ ทั้งนี้โดยมีครูเป็นที่ปรึกษาในการเสนอข่าว การอ่านข่าว นอกจากการอ่านให้เพื่อนในชั้นเรียนก่อนเริ่มชั่วโมงเรียนหน้าเสาธงเวลาเช้าแถวแล้ว ยังอาจหาโอกาสอ่านข่าวได้ในตอนเที่ยง หรือในระหว่างพักรับประทานอาหารกลางวัน เพราะเด็กนักเรียนจะได้ฟังข่าวที่เป็นประโยชน์ในขณะที่พักไปด้วย และถ้าเป็นข่าวที่น่าสนใจติดตามในรายละเอียด เด็กก็อาจจะติดตามหาอ่านอีกที่ห้องสมุด หรือเล่าเชิญชวนให้สมาชิกในครอบครัวร่วมรับรู้ข่าว และติดตามอ่านข่าวได้อีกด้วย

2. ให้นักเรียนตอบปัญหาความรู้ปัจจุบันโดยกำหนดให้เตรียมตัวอ่านข่าวจากหนังสือพิมพ์ การชนะการแข่งขันตอบปัญหาจะเป็นการสะสมคะแนนจากการตอบคำถาม อาจจะเป็นรอบเดือนหรือรอบภาคการศึกษา รางวัลที่ได้ อาจเป็นการมอบหนังสือพิมพ์ให้กับผู้ชนะเลิศหรือห้องเรียนที่ชนะเลิศ เพื่อเป็นการส่งเสริมการอ่านหนังสือพิมพ์ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

3. ครูอาจร่วมกันกับนักเรียน ในการหาคอลัมน์จากหนังสือพิมพ์ที่พิจารณาว่าเป็นคอลัมน์ที่เป็นประโยชน์ และส่งเสริมการศึกษาของรายวิชาในหลักสูตร แล้วจึงเป็นมุมส่งเสริมความรู้จากการอ่านหนังสือพิมพ์

4. ให้นักเรียนมีบทบาทในการจัดทำหนังสือพิมพ์เฉพาะกลุ่ม เฉพาะชั้นหรือเฉพาะในชุมชน อันเป็นหนังสือพิมพ์สรุปข่าวจากการอ่าน และการเสนอข่าวจากการหาข่าวของนักเรียนเองในห้องเรียนของตน ทั้งนี้เพื่อเป็นการสร้างสรรค์การอ่าน การรู้จักสรุปความและการเสนอข่าวเฉพาะกลุ่มเพื่อพัฒนากลุ่มของตนเอง ตัวอย่างเช่น หนังสือพิมพ์รฟฟ้า อันเป็นหนังสือพิมพ์ที่จัดทำขึ้นโดยกลุ่มของ อ.นาเรือน จ.มหาสารคาม ประกอบด้วยข้าราชการ ครู และนักเรียน นักเรียนจะมี

ความสนใจและกระตือรือร้นในการติดตามข่าวการสรุปข่าว ตลอดจนการหาข่าว และช่วยในการจัดทำหนังสือพิมพ์ร่วมกับผู้ใหญ่ด้วย

5. ให้นักเรียนได้มีหน้าที่ในการจัดป้ายนิเทศ ที่เป็นการสรุปเรื่องราวจากการอ่านข่าวในหนังสือพิมพ์โดยการแบ่งหัวเรื่องในความรับผิดชอบของกลุ่มนักเรียน ให้เป็นหัวเรื่องที่สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาในรายวิชา

6. ในระหว่างการสอนในเนื้อหาวิชาไม่ว่าจะเป็นการสอนทางด้านภาษา จริยธรรม ครูสามารถนำเนื้อหาบทความจากหนังสือพิมพ์มาเป็นตัวอย่างในการวิเคราะห์ความรู้ทางด้านการใช้ภาษาและวิเคราะห์วิจารณ์ถึงเหตุการณ์ที่ปรากฏเป็นข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์ ให้เป็นประโยชน์ในด้านการศึกษจริยธรรม ความถูกผิดทั้งนี้ นักเรียนจะได้เป็นผู้ที่สามารถใช้หนังสือพิมพ์เพื่อเป็นประโยชน์ในการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย

7. ครูควรจะมีการประสานงานกับบรรณารักษ์ของห้องสมุดโรงเรียนในเรื่องการบริการหนังสือพิมพ์ การจัดหาหนังสือพิมพ์ให้เพียงพอ ให้ตรงกับความต้องการ และความสนใจของนักเรียนในความมุ่งหมายให้หนังสือพิมพ์เป็นส่วนหนึ่งในการเป็นสื่อการศึกษาของนักเรียน

8. การแนะนำคอลัมน์ในหนังสือพิมพ์ที่เหมาะสมสำหรับเด็ก เพราะในปัจจุบันได้มีการจัดทำคอลัมน์สำหรับเด็กในหนังสือหลายฉบับให้เด็กได้มีการอ่านมีส่วนร่วมในการฝึกฝนกิจกรรมทางการศึกษาที่จัดไว้ให้ในคอลัมน์เด็ก และไม่ลืมที่จะส่งเสริมให้เด็กได้มีโอกาสแสดงความสามารถในการเขียน การใช้ภาษา ศิลปะ เพื่อลงในหนังสือพิมพ์ที่มีคอลัมน์สำหรับเด็กด้วย

จากผลการวิจัยของวสันต์ พรหมบุญ เรื่อง “โปรแกรมการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในโรงเรียนประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร” ปรากฏว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือพิมพ์มากที่สุด (วสันต์ พรหมบุญ 2522:161) และโกเมศ จันทร์เกษ ได้วิจัยเรื่อง “การใช้เวลาว่างของนักเรียนสองผลัดระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย” ปรากฏว่า นักเรียนสองผลัดส่วนใหญ่พักผ่อนหย่อนใจขณะที่อยู่บ้าน ด้วยการอ่านหนังสือพิมพ์

ในเมื่อหนังสือพิมพ์เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่นักเรียนนิยมอ่านอย่างมาก ครูจึงควรเห็นความสำคัญในการแนะนำการอ่าน การใช้ประโยชน์จากหนังสือพิมพ์ ตลอดจนการพูดคุยวิเคราะห์วิจารณ์สิ่งที่ได้จากการอ่านทุกครั้งที่มีโอกาส

บทบาทของบรรณารักษ์ในการส่งเสริมการใช้หนังสือพิมพ์เพื่อส่งเสริมการศึกษา หากเป็นบรรณารักษ์ห้องสมุดในสถาบันการศึกษา ก็สามารถส่งเสริมการใช้หนังสือพิมพ์ให้ใช้ประโยชน์ได้อย่างกว้างขวางทั้งนี้ โดยประสานกับครูผู้สอนดังกล่าว ส่วนบรรณารักษ์ห้องสมุดนอกสถาบันการศึกษา เช่น ห้องสมุดประชาชน นอกจากจะส่งเสริมแนะนำการใช้วัสดุ การอ่าน

ที่จัดหาเข้ามาได้ในห้องสมุดแล้ว บางครั้งยังอาจต้องผลิตสื่อการอ่านขึ้นเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งห้องสมุดประชาชนในชนบท

บทบาทของบรรณารักษ์ในห้องสมุดสถาบันการศึกษา ที่จะส่งเสริมการใช้หนังสือพิมพ์เพื่อการศึกษา นอกจากจะประสานกับผู้สอนในด้านการจัดหา การจัดระบบการช่วยค้นบทความจากหนังสือพิมพ์ทั้งในปัจจุบันและฉบับย้อนหลัง ไม่ว่าจะจัดทำรูปของหนังสือพิมพ์เย็บเล่ม หรือถ่ายในรูปของไมโครฟิล์ม โดยเฉพาะอย่างยิ่งบรรณารักษ์ในห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา จะต้องติดตามข่าวสารความเคลื่อนไหวในสาขาวิชาต่าง ๆ ที่มีการเรียน การสอนในสถาบันที่ห้องสมุดสังกัดอยู่ โดยถ่ายเอกสาร คัดป้ายนิเทศเผยแพร่ทั้งภายในห้องสมุด เพื่อผู้ใช้บริการและเรียน อาจารย์ผู้สอนได้รับทราบ นอกจากนี้บรรณารักษ์ยังต้องจัดทำบทความที่เป็นประโยชน์จากหนังสือพิมพ์ในรูปของกฤตภาพ (clipping) ออกบริการเพื่อการศึกษาค้นคว้าทั้งของผู้สอนและผู้เรียน แต่การจัดทำกฤตภาพเพื่อบริการ บรรณารักษ์จะต้องคำนึงถึงความทันสมัยของข้อมูลด้วยการสำรวจสภาพข้อมูลโดยการจำหน่ายกฤตภาพที่ล้ำสมัยออก เพื่อให้มีกฤตภาพที่ทันสมัยตรงกับความต้องการอยู่เสมอ

สำหรับบทบาทของบรรณารักษ์นอกสถาบันการศึกษานั้น บรรณารักษ์เองในบางครั้งต้องทำหน้าที่เหมือนผู้สอนในโรงเรียนอีกด้วย เพราะถือว่าห้องสมุดประชาชนเสมือนโรงเรียนเป็นมหาวิทยาลัยแห่งชีวิตของผู้ใช้บริการ บรรณารักษ์นอกสถาบันการศึกษาจึงต้องทำหน้าที่เหมือนอยู่ในมหาวิทยาลัยแห่งชีวิตดังต่อไปนี้

1. การส่งเสริมการใช้หนังสือพิมพ์รายวันจำเป็นที่จะต้องจัดหาหนังสือพิมพ์สำหรับประชาชนอย่างน้อย 2 ฉบับ หากมีปัญหาในเรื่องงบประมาณในการบอกรับหนังสือพิมพ์ บรรณารักษ์มักจะใช้นุญยสัมพันธ์ติดต่อแหล่งเงินทุน หรือผู้สนับสนุนส่วนเอกชน เพื่อจะได้บอกรับหนังสือพิมพ์เพิ่มมากขึ้น เพื่อสนองความต้องการของผู้อ่านที่นิยมอ่านหนังสือพิมพ์มากกว่าสิ่งพิมพ์อื่นใด

2. ส่งเสริมการใช้หนังสือพิมพ์ที่จัดขึ้นสำหรับผู้อ่านในชุมชน เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนเพื่อป้องกันการลืมนั่งสือของประชาชน เช่น หนังสือพิมพ์ดึกศิลาสารซึ่งผลิตขึ้นในปี 2527-2528 เป็นหนังสือพิมพ์ที่ผลิตขึ้น ตามโครงการรณรงค์เพื่อการอ่านออกเขียนได้ อย่างน้อย 500 คำ โดยการออกหนังสือพิมพ์ในโครงการนี้ หนังสือพิมพ์มีความมุ่งหมายให้มีการอ่านอย่างทั่วถึงในห้องสมุดประชาชนที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน หนังสือพิมพ์ประเภทนี้ ปรากฏว่าได้รับความสนใจจากผู้อ่านเป็นจำนวนมาก เพราะเป็นเรื่องใกล้ตัว ตรงกับความสนใจของผู้อ่าน

3. ส่งเสริมการใช้หนังสือพิมพ์ฝาผนัง จากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนประจำภาค เช่น ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนประจำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ผลิตหนังสือพิมพ์ฝาผนัง เช่น เสริมภูมิ เป็นสารสำหรับชาวบ้าน เมื่อบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนได้รับ หรืออาสาสมัครที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน มักนำมาติดผนัง และแนะนำการอ่าน การใช้ประโยชน์ด้วย ทั้งนี้ หนังสือพิมพ์ดังกล่าวมักจัดทำเป็นเนื้อหาสั้น ๆ ฉบับละเนื้อหาเรื่องเดียว ตัวหนังสือที่ใช้ก็ตัวหนังสือตัวใหญ่ เพื่อให้เหมาะสมสำหรับความรู้ ความสามารถในการอ่านของชาวบ้าน ชาวบ้านนิยมอ่านหนังสือพิมพ์ฝาผนัง เพราะเนื้อความสั้น ๆ เป็นประโยชน์ในการดำรงชีวิตประจำวัน และยังเป็นการป้องกันการลืมนั่งหนังสืออีกด้วย ผู้อ่านหากมีปัญหาในการอ่านก็จะสอบถามจากบรรณารักษ์ให้ช่วยแนะนำช่วยสอนอ่านด้วย เรื่องราวที่ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ฝาผนัง เช่น เรื่อง “การเลี้ยงปลาในนาข้าว” “มากำจัดหนูนา กันเถอะ” “กินผักอย่างไรจึงจะปลอดภัยจากสารเคมี” เป็นต้น

4. ส่งเสริมการใช้หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นเป็นหนังสือพิมพ์ที่เป็นประโยชน์ และสามารถสะท้อนปัญหาของชุมชน เป็นสื่อในการสร้างความเข้าใจของชุมชน หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นนับเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่มีส่วนในการผลักดันความก้าวหน้าของท้องถิ่น เพราะเป็นเรื่องราวเฉพาะของท้องถิ่นเอง แต่ในสภาพปัจจุบันหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นประสบความลำบากในเรื่องเงินทุนการจัดทำ ถ้าหากไม่มีธุรกิจด้านการพิมพ์อื่นมาช่วยสนับสนุน ในจังหวัดมหาสารคาม ได้มีความร่วมมือกันระหว่างหนังสือพิมพ์เพื่อโครงการนี้อยู่แล้ว คือ ตั๊กศิลาสาร เป็นหนังสือพิมพ์รายเดือนซึ่งทางโครงการฯ ได้จ้างเอกชนพิมพ์ฉบับละ 2 บาท ก็ได้มาจ้างหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ที่ราบสูงพิมพ์ในราคาฉบับละ 3 บาท แต่ทั้งนี้ในการพิมพ์ตั๊กศิลาสาร ทุกฉบับได้สอดหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นที่ราบสูงทุกฉบับไว้ให้ด้วย ซึ่งทางโครงการฯ เอง ก็จะได้ประโยชน์ในการบริการหนังสือพิมพ์ของโครงการฯ เอง และหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น 2 ฉบับในเวลาเดียวกัน ในราคา 3 บาท

5. การผลิตแผ่นเรียนบรรณารักษ์ได้มีส่วนในการช่วยผลิตแผ่นเรียนของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนเพื่อบริการการอ่านในห้องสมุด แผ่นเรียนนี้นับเป็นสื่อที่มีประโยชน์ยิ่ง เพราะรวบรวมความรู้ ข่าวสาร ที่ได้จากการสำรวจความต้องการของผู้ใช้ห้องสมุด เช่น เรื่องตำนานน้ำพริก ละครลายแม่น้ำก็จะมีปัญหาเฉพาะกรณีของชาวบ้านที่มีการจัดงานเลี้ยง งานบุญกันใหญ่โต จนทำให้เกิดปัญหาหนี้สินขึ้นภายหลัง และในตอนท้ายของแผ่นเรียน ได้ยกประเด็นให้เป็นการบ้านกลับไปอภิปรายต่อว่า ทำไมจึงเป็นการดำน่าน้ำพริกละครลายแม่น้ำ แผ่นเรียนเหล่านี้บรรณารักษ์มักจัด

บริการให้หยิบอ่านได้ง่าย และฉบับล่วงหน้า แล้วบรรณารักษ์จะจัดเก็บในแฟ้มเป็นหมวดเรื่องต่าง ๆ เช่น เรื่องคุณธรรม เรื่องการเกษตร เป็นต้น

จะเห็นได้ว่า บทบาทของบรรณารักษ์ห้องสมุดนอกสถาบันการศึกษา นอกจากจะให้บริการสนับสนุนการใช้หนังสือพิมพ์เพื่อการศึกษาแล้ว ในบางครั้งบรรณารักษ์เองยังต้องลงมือเพื่อผลิตหนังสือพิมพ์เพื่อการอ่านหนังสือพิมพ์ของห้องสมุดในชุมชน โดยเฉพาะที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ก็คือ หนังสือพิมพ์ที่มาถึงแหล่งบริการมักจะล่าช้า โดยเฉพาะในท้องถิ่นชนบทที่อยู่ไกล เช่น หนังสือพิมพ์รายวันจะถูกรวบรวมเป็นเดือน จึงนำส่งมาเป็นห่อเป็นหอบ เพื่อเอามาให้บริการในห้องสมุด ทำให้ผู้อ่านไม่ได้รับข้อมูลที่ทันสมัย และนอกจากนั้น เจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดส่งหนังสือพิมพ์ฝัฉฉัง หนังสือพิมพ์ของโครงการฯ ยังขาดความรับผิดชอบ เช่น การเอาหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นที่ผลิตโดยโครงการฯ หนังสือพิมพ์ฝัฉฉัง ไปวางไว้ให้จ้ำกันหลายฉบับ โดยมีได้กระจายชื่อเรื่องให้ทั่วถึง ทำให้ที่อ่านบางแห่งไม่ได้อ่านในบางเรื่อง เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม หนังสือพิมพ์นับว่าเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่เป็นที่นิยมอ่านมากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน หรือห้องสมุดประชาชน สิ่งพิมพ์ที่ผู้อ่านหยิบอ่านก่อน และอ่านกันอย่างทั่วถึงคือหนังสือพิมพ์จากการสำรวจของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน ประจำปี 2528 ในการสำรวจการอ่านของผู้อ่านในที่อ่านหนังสือที่ได้รับบริจาคมา ปรากฏว่าหนังสือที่ได้รับบริจาคชาวบ้านให้ความสนใจน้อย เพราะไม่ตรงกับความสนใจและความต้องการ บางเรื่องเก่า ล้าสมัย แต่หนังสือพิมพ์เป็นสิ่งพิมพ์ที่ชาวบ้านให้ความสนใจมากที่สุด และใช้อ่านกันอย่างทั่วถึง

จะเห็นได้ว่า หากครูและบรรณารักษ์ได้ส่งเสริมการใช้หนังสือพิมพ์ให้เป็นประโยชน์ในด้านการศึกษอย่างจริงจังแล้ว ย่อมเป็นผลดีไม่เพียงแต่จะช่วยพัฒนาเด็กเท่านั้น แต่ยังช่วยพัฒนาการศึกษาของประชาชนซึ่งเป็นเสมือนหลักในการพัฒนาคุณภาพของประชาชนและประเทศชาติในด้านอื่น ๆ ครูและบรรณารักษ์จึงไม่หยุดนิ่งในการคึงสื่อหนังสือพิมพ์มาสู่ผู้อ่านด้วยยุทธวิธีต่าง ๆ เพื่อใช้ประโยชน์จากหนังสือพิมพ์ในการศึกษาอย่างเต็มที่

ภาษาไทยกับภาษาหนังสือพิมพ์

(จากหนังสือพิมพ์ “แนวหน้า” ประจำวันอาทิตย์ที่ 22 ธันวาคม 2528)

นุ้ย บางขุนเทียน

ศาสตราจารย์สนั่น ปัทมะทิน ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาถ่ายรูปให้นักศึกษามหาวิทยาลัยหลายแห่งและหลายรุ่นมีจดหมายทั่วถึงเกี่ยวกับการใช้ภาษาคงนี้

“เมื่อราวครึ่งปีมานี้ผมแสดงความคิดเห็นมาว่าตามที่ “แนวหน้า” ใช้คำ “ไปได้ฉลุย” นั้น พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ไม่ได้บรรจุคำนี้ไว้แต่บรรจุคำ “ลุย” เช่น “เดินลุย” ไว้ในหน้า 248 ช่องขวาจึงน่าจะใช้คำ “ลุย” แทน “ฉลุย” เพราะหนังสือพิมพ์เป็นสื่อที่มีอิทธิพลต่อผู้ใช้ภาษาไทยมาก แต่ก็ปรากฏว่า ยังมีการใช้ “ฉลุย” ตามเดิม

ผมต่อสู้กับการใช้ภาษาไทยที่ไม่ถูกต้อง โดยเฉพาะการใช้ “ซึ่ง” ที่ไม่ถูกต้อง เวลานี้การใช้ที่ไม่ถูกต้องได้แผ่ขยายไปถึงหนังสือราชการของ สน. นายกรัฐมนตรีและวงการโทรทัศน์ ผมไม่สบายใจเลย

เร็ว ๆ นี้ผมจะให้การฝึกอบรมช่างภาพหนังสือพิมพ์ในโครงการของสถาบันพัฒนาการหนังสือพิมพ์ จึงขอฝากให้ช่วยร่วมมือกัน”

ศาสตราจารย์สนั่น ปัทมะทิน เกษียณราชการหลายปีแต่ยังเป็นห่วงคนรุ่นหลัง ปัจจุบันท่านเป็นประธานอนุกรรมการบัญญัติศัพท์วิชาการถ่ายภาพของราชบัณฑิตยสถาน ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการบัญญัติศัพท์วิชาการพิมพ์ของราชบัณฑิตยสถาน อนุกรรมการบัญญัติศัพท์บรรณารักษศาสตร์ของทบวงมหาวิทยาลัย และวิทยาการของสถาบันพัฒนาการหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย

อยากเรียนให้ท่านอาจารย์ฟังอย่างนี้ครับ

แต่ก่อนนี้ผมไม่เห็นด้วยกับใครก็ตามที่ดำเนินการใช้ภาษาของหนังสือพิมพ์ เพราะหนังสือพิมพ์ไม่ใช่เอกสารทางวิชาการ จึงมีสิทธิใช้รูปแบบเสรีในการทำให้คนเข้าใจ

ภาษาก็เหมือนวัฒนธรรม มีการหลอมและงอกใหม่แต่ละยุคสมัยไม่เหมือนกัน

ไม่ว่าจะบัญญัติศัพท์พิสดารอย่างไร หากทำให้คนเกิดความเข้าใจและรู้ความหมาย ย่อมเป็นสิทธิของหนังสือพิมพ์ในยุคยี่สิบปี ก่อนมีหนังสือพิมพ์ประเภท “หวิวหว่า” เล่นศัพท์กันครึกครื้น เช่น พาดหัวข่าววันแรกว่า

“สาวร้องโดนหนุ่มทอยแก่น” พอวันต่อมาเสนอข่าวก็บ่นว่าพาดหัวว่า

“หนูม่ได้แก่นนี้เคยทอย” ศัพท์สแลงโดยฝีมือนักหนังสือพิมพ์ยังมีอีกมาเช่น นึกทุเรียน จ้ม เจ้าโลก มังกร ซิเกรียค สะบิมส์ ไม้จิมฟัน ยันเรือบบ ซ่าส์ ฯลฯ

จำพวกตั้งฉายาคนก็มีมาก พลเอกทวิช เสนีย์วงศ์ฯ อดีตรัฐมนตรีกลาโหมโดนหนักกว่าเพื่อน ท่านเป็นคนคุยสนุกถึงลูกถึงคน นักหนังสือพิมพ์จึงถือวิสาสะตั้งฉายาตามคุณลักษณะให้ท่านรวมทั้งหมด 14 ชื่อ เท่าที่จำได้และเป็นคำติดก็คือ “โป้งเหม่ง”

ศัพท์เหล่านี้เลื่อนหายไปตามกาลเวลาไม่มีใครติดใจนำมาใช้อีกและศัพท์ใหม่มาตั้งฉายาใหม่ก็เกิดแทน ยุคนี้กำลังเฟื่องคำว่า “บ๊ิก”

ขอเรียนยั่วว่า สมัยก่อนผมคิดว่าหนังสือพิมพ์มีสิทธิ์ แต่ก็นั่นแหละครับ เมื่อมาถึงเวลานี้ความคิดก็เริ่มเปลี่ยน คือเห็นว่าหนังสือพิมพ์ไม่มีสิทธิ์ละเมิดหลักเกณฑ์ภาษาไทย เพราะภาษาคือมรดกที่บรรพบุรุษมอบให้เป็นสมบัติประจำชาติ ควรช่วยกันพัฒนาให้ดีขึ้น ไม่ใช่ทำให้เลวลง

“แนวหน้า” อาจมีสแลงหลุดออกไปบ้าง แต่รับประกันว่ามีน้อยกว่าที่อื่น เพราะนับแต่ปรับปรุงโฉมเป็นหนังสือคุณภาพ นอกจากป่าเถื่อน ชโตามระ จะงานหนักขึ้นแล้ว ทุกคนในกอง บก. ต่างก็พิถีพิถันงานเขียนมากกว่ายุคก่อน

สื่อวิทยุและโทรทัศน์แพร่ภาษาเหมือนโรงเรียน

(จาก “อินไซด์ทีวี” ฉบับวันที่ 13-19 พฤษภาคม 2532)

เป็นที่ทราบกันคืออยู่แล้วว่า เด็กพูดไทยได้เพราะพ่อแม่และคนใกล้ชิดเด็ก เด็กพูด เขียน และอ่านได้ถูกต้อง เพราะครูอาจารย์ คน และสื่อใกล้ชิดเด็ก ซึ่งรวมถึงมารดา บิดา ญาติ เพื่อน ครู อาจารย์ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และสื่อพิมพ์ต่าง ๆ (print media) เมื่อเด็กโตขึ้น ก็มักจะศึกษาต่อในสถานศึกษาชั้นสูงขึ้นไปตามลำดับ เมื่อสำเร็จการศึกษาชั้นสูงสุด มีงานการทำ หรือไม่มีก็ตาม สื่อมวลชนทั้งหลาย ก็เข้ามามีอิทธิพลด้านการใช้ภาษา แทนสถานศึกษาเดิมของตน เช่น หนังสือพิมพ์และสื่อพิมพ์อื่น ๆ ก็เข้ามาทำหน้าที่ให้การศึกษาด้านการเขียนตัวสะกด การันต์ การใช้คำและศัพท์วิชาการต่าง ๆ เป็นรูปประโยคและสำนวน ที่คนทั่วไปมักจะเลียนแบบไปใช้ในการเขียนเรื่องราวต่าง ๆ และนำไปใช้ในสำนวนการพูดของตนด้วย ไม่ว่าจะถูกต้องหรือไม่

ส่วนสื่อวิทยุและโทรทัศน์ ซึ่งถือเป็นส่วนราชการที่ต้องใช้ภาษาไทย ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 โดยเคร่งครัดด้วย ก็มีอิทธิพลต่อผู้ฟังและผู้ชม ในด้านการพูด

เป็นส่วนใหญ่ เท่ากับแพร่ภาษาให้แก่ผู้ฟังและผู้ชมแทนโรงเรียนและสถานศึกษาเดิมของแต่ละคนเลยทีเดียว ภาษาที่แต่ละคนศึกษามา มักจะพ่ายแก่ภาษาที่ได้มาจากสื่อมวลชนดังกล่าวมานี้ ทั้งที่ไม่ถูกต้องตามหลักภาษาไทย เช่น คำ “ซึ่ง” มีการนำมาใช้ในที่ที่ไม่ถูกต้องกันอย่างแพร่หลาย ซึ่งจะได้นำเรื่องนี้มา “คุย” กันโดยเฉพาะในภายหลัง

เท่าที่กล่าวมาข้างบนนี้ ก็คงจะเห็นด้วยกับจอแก้ว มีอิทธิพลในการแพร่ภาษาให้แก่ผู้ชมไม่ว่าจะนำมาเผยแพร่โดยถูกต้องหรือไม่ถูกต้อง ผู้ชมก็ต้องเชื่อว่าถูกต้องเสมอ เพราะผู้ประกาศอาชีพทุกคนที่มาทำหน้าที่ทางจอแก้ว จะต้องผ่านการทดสอบจากทางราชการ ในด้านการอ่านไทยอย่างถูกต้องก่อนเสมอ ตามความเข้าใจของคนทั่วไป แต่ผู้เขียนข่าว และเขียนบทอ่านหรือพูดอื่น ๆ คงจะไม่ต้องผ่านการทดสอบของทางราชการ ดังนั้นการผิดพลาดอันเกิดจากบุคคลกลุ่มหลังนี้ จึงมักจะปรากฏให้เห็นหรือได้ยินทางจอแก้วอยู่บ่อย ๆ ส่วนที่เกิดจากผู้อ่านเองก็ยังมีอยู่บ้างเหมือนกัน เพราะไม่ได้ “หำรือ” พจนานุกรมฯ สำหรับคำที่ไม่แน่ใจ

จอแก้วจะต้องมีหนังสือและเอกสารค้นคว้าให้ครบถ้วน

ราชบัณฑิตยสถานเป็นที่พึ่งทางด้านภาษาไทยแหล่งสุดท้ายของผู้ใช้ภาษาไทยทั่วประเทศ เพราะทางราชการมอบให้สถาบันนี้มีหน้าที่รักษา กำหนดและเผยแพร่ภาษาไทยของชาติ แต่สถาบันนี้ไม่มีเจ้าหน้าที่สำหรับเผยแพร่ภาษาไทยให้แพร่หลายโดยตรง ทำหน้าที่ได้แต่เพียงพิมพ์เป็นหนังสือและเอกสารออกเผยแพร่โดยไม่มีการโฆษณาขายหนังสือและเอกสารเหล่านี้ ดังนั้นวงการทั่วไปจึงไม่ค่อยได้ทราบว่า สิ่งพิมพ์ดังกล่าวนี้มีขายที่ไหน

ผู้เขียนคิดว่าจอแก้ว ซึ่งหมายรวมถึงผู้เขียนให้จอแก้วด้วย น่าจะต้องมีสิ่งพิมพ์ดังต่อไปนี้ไว้ค้นคว้า คือ

1. “พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525” ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 3 พ.ศ. 2530 เป็นหนังสือเล่มหนาปกแข็ง ควรเป็นเล่มที่อยู่ใกล้ตัวผู้เขียนและผู้อ่านมากที่สุด เพราะจะต้องใช้ “หำรือ” ทุกครั้งที่สงสัยว่าเขียนหรือจะอ่านอย่างไรจึงจะถูกต้อง คำ “ซึ่ง” และ “จะ” จะนำมาใช้ให้ถูกต้องที่ตรงไหนและเมื่อไร

2. “อ่านอย่างไรและเขียนอย่างไร” ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 7 พ.ศ. 2532 เป็นอนุสาร (booklet) เล่มเล็กและบาง พึงได้เฉพาะในด้านการอ่านและเขียนบางคำเท่านั้น เพราะมีคำไม่ครบถ้วนและมีบทนิยามความหมายของทุกคำเหมือนพจนานุกรม

3. “ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี และประกาศราชบัณฑิตยสถานเรื่อง กำหนดชื่อทวีปประเทศ เมืองหลวง ฯลฯ” ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 5 พ.ศ.2530 จะได้ไม่อ่านชื่อจังหวัด เช่น ราชบุรี

เพชรบุรี ผิด (โดยคำอ่านที่ถูกต้องที่ชื่อภาษาอังกฤษ) และเขียนชื่อประเทศทั่วโลกได้ถูกต้องทุกประเทศรวมทั้งชื่อเมืองหลวงหรือชื่อกรุงก็จะเขียนได้ถูกต้องด้วย

4. “ศัพท์บัญญัติอังกฤษ-ไทย ไทย-อังกฤษ” ของราชบัณฑิตยสถาน ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 7 พ.ศ. 2532

5. “ศัพท์วิทยาศาสตร์” ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2528 และอื่น ๆ อีก ชื่อได้จากราชบัณฑิตยสถานในพระบรมมหาราชวัง (กรมบัญชีกลางเก่า) และที่ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศัพท์ที่บัญญัติไว้แล้วในศัพท์วิทยาศาสตร์ แต่ไม่ค่อยมีใครทราบและนำไปใช้ เช่น
video วิดิทัศน์ แทนคำ วีดีโอ
videotape แถบวิดิทัศน์ แทนคำ วีดีโอเทป หรือ เทปวีดีโอ

พูดไม่ชัด! อัดแน่นจ่อวันนี้

(จาก “อินไซด์ทีวี” ฉบับวันที่ 13-19 พฤษภาคม 2532)

ใช่!! เสียงทักจาก ดร.ผลอน “สมเกียรติ อ่อนวิมล” ไปเยี่ยมผลการพูดภาษาอังกฤษไม่ชัดของนายกฯ ชชาติชาย ชุณหะวัณ จนกลายเป็น “เรื่องใหญ่” (อ่านหน้า 3 ฉบับนี้)

“อินไซด์ทีวี” ก็เลยอยากจี้ติดข้อมูล ถึง “ภาษาพูด” ผ่านจ่อแก้ววันนี้ใน “รอบจ่อจับใจ” ข้าง ๆ นี้

อยากบีบคั้นให้เห็นว่า...บ่อยครั้งเราจะได้อิน “ผู้ให้สัมภาษณ์” ออกจ่อพูดภาษาไทยไม่ชัด และพูดเพี้ยน!! ไร้อำนาจกลับ

แน่นอน...มันย่อมเป็นแบบอย่างที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะเขวชนของชาติ!!

ส่วนประเด็นการพูดภาษาอังกฤษไม่ชัด จำเป็นที่จะต้องพูดผ่านล่ามหรือพูดผิด ๆ อย่างนี้เรื่อยไป...ก็เป็นเรื่องที่ “ผู้ใหญ่” ผู้มีความรู้ในบ้านนี้เมืองนี้จะคิดกันเองจะ!!

ถ้าไม่เก่งจริงมันเชย!!

ทิววัฒน์ มฤคพิทักษ์ นักพูดฝีปากเยี่ยม และ ส.ส. คนดังให้ความเห็นว่า “ตามประวัติ นักการเมืองที่เค้าเป็นผู้นำจริง ๆ เค้าจะรักและหวงแหนภาษาของเค้า และเค้าจะใช้ภาษาของเขาเองนะ แต่ถ้าผู้นำคนนั้นแสดงให้เห็นว่าพูดภาษาต่างประเทศได้ก็จะดีกว่าผู้นำที่พูดภาษาต่างประเทศไม่ได้ แต่การใช้ภาษาต่างประเทศเนี่ยถ้าไม่เก่งจริงเชยนะ ถ้าเป็นการพูดที่ค่อนข้างเป็น

ทางการเมืองซะ แล้วก็ไปผลประโยชน์ของประเทศ ผมว่าอย่าไปเสี่ยงใช้ภาษาของเราดีกว่า และ
 หลามที่เก่ง ๆ ซึ่งทางสถานทูตเค้ามีอยู่แล้วอย่างประเทศญี่ปุ่นกับอินเดียเป็นตัวอย่างที่ดี เค้าจะ
 ไม่ใช่ภาษาอินเดีย แต่ของเราเนี่ยมันคล้ายกับว่า ถ้าไปพูดภาษาไทยเนี่ยมันจะเซซ ผมก็เห็นว่ามัน
 ไม่เห็นจะเซซตรงไหนเลยในเมื่อเราก็อธิษฐานว่าเราพูดได้ สำหรับเรื่องควบล้ำเนี่ยเป็นการบังคับ
 เลยว่า คนเป็นพิธีกรต้องพูดชัดนะซะ แต่คำสแลงเนี่ยพูดได้ ถือว่าเป็นภาษาที่วิวัฒนาการสมัยใหม่
 พูดทางทีวีถ้าเป็นรายการเกมโชว์ หรือรายการทอล์กโชว์เนี่ย มันไม่ใช่ภาษาไทยวันละคำ แต่ผู้พูด
 ก็ต้องระวังเหมือนกัน เพราะถ้าเราไม่อนุรักษ์ไว้ คนดูทีวีรุ่นลูกหลานจะเข้าใจผิดไปเยอะ เลย” มี
 ความรู้พูดเองได้ดีกว่า

พนม ปิเจริญ อาจารย์นักพูดของทีวีและกรรมการบริหารของภาษาโปรดักชั่นส์ฯ ให้
 ความเห็นว่า “ผู้นำที่ไปต่างประเทศ ถ้าสามารถมีความรู้พื้นฐานภาษาอังกฤษก่อนข้างใช้ได้ไม่จำ
 เป็นต้องเก่งที่สุด ถ้าเพื่อใช้ได้แล้วไม่ผิดสำนวนภาษาเค้าเนี่ยผมว่าเค้ามีความรู้พอพูดเองได้จะดี
 มาก เพราะถ้าเค้าว่าไม่มีความรู้แล้วใช้ล่ำ ถ้าเกิดเป็นการติดต่อบริหารประเทศเราจะแน่ใจได้
 อย่าวว่า ล่ำจะแปลได้อย่างที่เราอยากให้พูด เพราะเราเองก็ฟังไม่รู้เรื่อง อย่างญี่ปุ่นที่เค้าไม่
 ยอมใช้ภาษาอื่น อันนั้นเค้าทำให้คนฝึกพูดภาษาเค้าได้ เพราะว่าเค้ามีอำนาจทางเศรษฐกิจอยู่ในมือ
 ที่เป็นอำนาจต่อรองได้ แต่ว่าภาษาของเราไม่ใช่ภาษาสากล และจะมีสักกี่ประเทศที่พูดภาษาไทย
 ได้ ส่วนภาษาเพี้ยนคำกับคำควบล้ำที่พิธีกรใช้กันอยู่ ถ้ามันจะผิดเพี้ยนหรือเค้าพูดไม่ชัดเจน อัน
 นี้ผมว่าเราต้องให้ออกาสเค้าซะซะ เพราะว่าทุกคนก็อยากจะพัฒนาพวกศัพท์สแลงผมว่าไม่ใช่เรื่อง
 ที่ร้ายแรงเท่าไร ได้คำสแลงพวกนี้มันเป็นยุคสมัยของมัน พอสักระยะมันก็หมดไปเอง ขออย่าง
 เดียวว่าอย่าเป็นคำลามก ทะเลาะจนน่าเกลียด” ควรรักษาวัฒนธรรมภาษา

อภิชาติ คำดี นักพูดชาวเขาที่ให้ความเห็นว่า “จำเป็นที่ผู้บริหารประเทศเนี่ยต้องมีความรู้
 ภาษาอังกฤษ ซึ่งผมถือเป็นภาษากลางที่ใช้มากที่สุดในโลก เพราะว่าระบบเศรษฐกิจปัจจุบัน หรือ
 ระบบโลกปัจจุบันมันเป็นระบบเปิด การติดต่อบริหารกันของทุกชาติทุกภาษามันมีมาก ผู้บริหาร
 ของแต่ละประเทศแม้ว่าจะมีความรู้ภาษาอังกฤษเหมือนกัน แต่ถ้าจะใช้ภาษาของแต่ละชาติเพื่อ
 เป็นการแสดงถึงเกียรติภูมิ เป็นการแสดงถึงระดับวัฒนธรรมว่าแต่ละชาตินั้นมีภาษาเป็นของ
 ตัวเอง ผมเลยมองในแง่ของการเจรจาการทูต จำเป็นต้องใช้ภาษาของชาติตัวเอง เพื่อแสดงถึง
 ศักดิ์ศรีของประเทศนะซะ คนที่อยู่ในหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการพูดแล้วก็ต้องเป็นแบบอย่างให้
 คนอื่นและแบบอย่างให้เด็ก ๆ เห็น โดยเฉพาะยิ่งอยู่ในวงการสื่อเป็นนักพูด เป็นพิธีกร ถ้าได้มี
 การพยายามฝึกให้ชัดเจนได้เท่าไรยิ่งเป็นการดี เพราะว่าเราอยู่ในจุดที่ผู้คนเฝ้ามองนะซะ”
 ผลออกไปไม่เป็นไร แต่ไม่น่าทำ

วินัย พันธุรักษ์ นักร้องนักแต่งเพลงคนสำคัญในปัจจุบัน ให้ความเห็นว่า การที่จะพูดออกทีวีคนทั่วประเทศคอยฟังอยู่ โดยเฉพาะเด็ก ๆ สามารถจดจำได้ง่าย ฉะนั้นควรจะเป็นตัวอย่างที่ดีในเรื่องการใช้อักษรให้ชัดเจน ตัว ร ล หรือภาษาคำทับศัพท์ ถ้าไม่จำเป็นก็ไม่ควรพูด มันเป็นค่านิยม ซึ่งส่วนตัวแล้วผมไม่ค่อยจะเห็นด้วยเท่าไร และเคร่งครัดมากเรื่องนี้ ฉะนั้นทางที่ดีก็ควรจะเตือนใจอย่าปล่อยให้สบายจนเกินไปนัก ถ้าเค้าผลอไปก็คงไม่เป็นไร แต่ถ้าเค้าตั้งใจมันก็ไม่น่าทำนะฮะ เพราะหนึ่งเรามีวัฒนธรรมทางภาษาของเราอยู่เหมือนกัน”

เสริมศรี เอกชัย ห่วงสื่อมวลชนใช้ภาษาไทยผิด

ที่เราเป็นห่วงไม่ใช่คำสแลงเหล่านี้...เราห่วงคำไทยที่ถูกต้อง แต่สื่อมวลชนใช้ผิด.... น่าห่วงเป็นที่สุด หลายวันก่อนเห็นคำว่า “โกร่งราคา” แล้วเจ็บปวดมาก... โอ้ “โกร่ง” นะเขาเอาไว้มดยานะหนู!....

ประวัติศาสตร์.... ร้องกันทั้งเมือง....แต่มันผิด....

ร้ายไปกว่านั้น...ข่าวเลิกภาษีรายตัว...ครั้งหนึ่งไทยเราเรียกว่า “รัฐอุปการ” หนุนน้อมของเราคคนหนึ่งเขียนว่า ภาษี “รัฐอุปการณ” นี่แสนจนต้องทาทางเจอร์!....

ภาษาไทยที่ถูกต้อง...ถูกทำให้เป็นภาษาผิด ๆ นี่...เจ็บปวดมากกว่าคำสแลงนะกะ...หรือคุณว่าไง?...

ศาสตราจารย์สนั่น ปัทมะทิน ได้รวบรวมบทความเกี่ยวกับความเคลื่อนไหวและวิวัฒนาการของภาษาไทยและสามารถนำเสนอได้ดังนี้

ความเคลื่อนไหวและวิวัฒนาการของภาษาไทย

(จาก “อินไซด์ทีวี” ฉบับวันที่ 3-9 มิถุนายน 2532)

ในปัจจุบัน การพูดภาษาไทยมีการเปลี่ยนแปลงหรือเคลื่อนไหวไปเรื่อย ๆ อันเป็นสาเหตุที่ทำให้ภาษาไทยเกิดวิวัฒนาการไปตามลำดับ ที่เห็นได้ชัดเจนก็คือ คำแปลก ๆ และ “คำสแลง”

คำสแลง

ตามความหมายของคำอังกฤษว่า slang เช่น คำว่า ชิ่ง, เช็กบิล, ตู๊ด, ทอม, ชักว่าว, ออกลาย , เบรกแตก, ทอยแก่น (โบลิ่ง), ไฟแดง, ชักดาบ, ลงดาบ, นักตบลูกยาง (วอลเลย์บอล),

ตบกระชูด, คัดหลัง, ตึกแก, ฉลุย ฯลฯ คำเหล่านี้นำมาใช้เป็นภาษาพูดหรือภาษาปากกันอย่างแพร่หลาย บางคำก็คงอยู่ในวงการพูดได้นาน เช่น คำว่า “เซ้ง” เพราะคำนี้สื่อความหมายได้ใกล้เคียงกับความรู้สึกที่แสดงออก และ “เต๊ะจ๊วย” สื่อความหมายว่าทำท่าทางให้เห็นว่าเป็นคนใหญ่โต เป็นต้น แต่บางคำก็คงอยู่ไม่ได้นาน

เมื่อวงการสื่อพิมพ์จะนำคำเหล่านี้มาใช้ปนกับคำทั่วไป ถ้าคำนั้นสื่อความหมายไม่ตรงกับเนื้อเรื่องนั้น หรือให้ความหมายผิดไปจากความหมายปกติ ราชบัณฑิตยสถานกำหนดให้ใช้เลขนอกเลขในหรืออัญประกาศกำกับไว้ทุกคำ

คำสแลงเหล่านี้ จอแก้วคงจะต้องนำมาใช้ด้วย โดยเฉพาะในการเขียนบทสนทนา (dialogue) ในบทละครโทรทัศน์ และอาจนำมาใช้ในการบรรยายการแข่งขันกีฬาต่าง ๆ ด้วย เช่น คำ “เช็กบิล” ในการบรรยายการแข่งขันชกมวย เป็นต้น

ภาษา “หนังจีน”

ในบรรดาคำแปลก ๆ ทำนองเดียวกันนี้มีคำที่อาจไม่เข้าลักษณะที่จะเป็นคำสแลงโดยแท้ แต่อยู่ในลักษณะที่จะเป็นคำสแลงโดยแท้ แต่อยู่ในลักษณะ “แปลก ๆ” ผิดแผกแตกต่างไปจากภาษาไทยที่นิยมใช้กันอยู่ทั่วไปในปัจจุบัน เช่น คำ “ไว้เทียมทาน, แค้นต้องชำระ, ชี้นะ” ที่ใช้พากย์ในภาพยนตร์จีนโดยเฉพาะจึงขอเรียกว่าภาษา “หนังจีน”

สำหรับคำหลังนี้ นำเอาคำกริยา “ชี้” มาประสมกับคำกริยา “แนะ” เป็นคำประสมว่า “ชี้แนะ” ให้ความหมายชี้ให้เห็นและแนะนำให้ทำ ไม่ทราบว่าจะแปลมาจากคำจีนว่าอะไร

คำกริยาช้อนกริยาเช่นนี้ ในภาษาไทยมีใช้น้อย เท่าที่นึกออกก็มีคำ “ไปดู” เป็นต้น แต่คำ “ต้องการอยากจะ...” เห็นจะนำมาใช้ไม่ได้แน่นอน เพราะฟังดู เหมือนภาษา “ยี่เก” โบราณ

ส่วนคำ “ชี้แนะ” นี้สื่อความหมายได้คืออยู่ในตัวแล้ว น่าจะรับมาใช้ในภาษาไทยต่อไปได้ เช่นเดียวกับคำ “แปลกต่าง” ซึ่ง รศ.ดร.กรรณิข หวังรังสิมากุล คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ นำมาใช้ในการอภิปราย

ท่านแจ้งว่า คำนี้ใช้แทนคำอังกฤษว่า “alienate” เช่น เมื่อเห็นคนต่างประเศ ก็ก่อให้เกิดความรู้สึกแปลกต่าง และได้มีอาจารย์มหาวิทยาลัยอีกท่านหนึ่งนำคำนี้มาพูดทางโทรทัศน์อีกด้วย

ภาษา “หนังจีน” ที่ได้ยินบ่อย ๆ อีกคำหนึ่ง ที่น่าจะเปลี่ยนแปลงเสียใหม่ก็คือคำ “ไม่ต้องเกรงใจ” คือเมื่อตัวละครตัวหนึ่งกล่าวคำ “ขอบคุณ” ตัวละครที่ทำบุญคุณให้จะต้องตอบว่า “ไม่ต้องเกรงใจ”

ถึงแม้ภาษาจีนในบทภาพยนตร์จะแปลตามตัวว่าอย่างนี้ ผู้แปลก็น่าจะแปลให้ได้ความหมายที่มีเหตุผลตามหลักตรรกศาสตร์สักหน่อย เพราะคำ “ไม่ต้องเกรงใจ” ภาษาไทยมักจะนำมาใช้ในโอกาสที่มีแขกมาเยี่ยมหรือมาพักอยู่ด้วย เจ้าของบ้านมักจะกล่าวแก่แขกเพื่อให้แขกเกิดความรู้สึกไม่เกรงใจ และทำตัวให้สบายใจขึ้น หรือเป็นกันเองยิ่งขึ้นมากกว่าจะนำมาใช้ตอบแทนการแสดงความขอบคุณเช่นในหนังจีน เมื่อมีผู้กล่าวขอบคุณเราตามธรรมเนียมไทยก็มักจะตอบว่า “ไม่เป็นไร มิได้” ตรงกับธรรมเนียมอังกฤษ (British) ที่มักจะตอบว่า “Not at all.” หรือบางทีก็ตอบว่า “เป็นเรื่องเล็กน้อย” ซึ่งทางอังกฤษก็มักจะตอบว่า “Don't mention it.” และบางทีก็ตอบว่า “เป็นหน้าที่อยู่แล้ว”

ทางอเมริกาก็มักจะตอบว่า “You're welcome.” หรือ “You're very welcome.” หรือ “You're quite welcome.” จะนำเอาคำตอบตามธรรมเนียมไทย เช่น “ไม่เป็นไรมิได้” เข้าไปใช้แทนคำ “ไม่ต้องเกรงใจ” ไม่ได้หรือ เพราะจะทำให้ผู้ชมคนไทยเข้าใจวัฒนธรรมจีนได้ดีขึ้น

ภาษา “กร่อน”

ภาษา “กร่อน” คือภาษาที่ตัดคำให้สั้นเข้าแต่ไม่ใช่ตัวอักษรย่อเหมือนคำย่อ เพื่อสะดวกแก่การพูดให้สั้นเข้า โดยเฉพาะเช่นคำ “ซึ่ง” กร่อนมาจาก “เรสซึ่ง” (racing) “เว่อ” กร่อนมาจากคำ “โอเวอร์ (over)”, “เคือ” กร่อนมาจากคำ “อันเคือร์ (under)” (2 คำหลังนี้ใช้บอกระดับแก่อ่อนของการเปิดรับแสงในการถ่ายรูปหรือใช้บอกระดับพฤติกรรมของคน ว่าเกินไปหรือต่ำไป) และคำ “เอง” ชื่อกร่อนมาจากคำ “เท่านั้นเอง” เป็นต้น

ความจริงภาษาพูดนั้น จะพูดอย่างไรก็ได้ขอเพียงให้สื่อความหมายเข้าใจกันได้ ก็นับว่าใช้ได้แล้ว แต่ภาษาไทยยุ่งยากกว่าภาษาอื่นมาก ก็ตรงที่ระดับความสุภาพแตกต่างกันมากมายเหลือเกิน การเขียนและการพูดจึงต้องใช้ความระมัดระวังมากกว่าภาษาอื่น

อย่างไรก็ตามในการพูดคำกร่อนนี้ ถ้าพูดระหว่างคนระดับเดียวกัน โดยทั่วไปก็มักไม่มีปัญหาอะไร แต่ถ้านำมาพูดทางจอแก้ว โดยเฉพาะในการดำเนินรายการนำชมสถานที่ต่าง ๆ เช่น ในการนำชมสวนสัตว์พาต้า บรรยายว่า “เสือขวามีอายุเพียง 2 ปีครึ่งเอง” แทนที่จะบรรยายว่า “เสือขวามีอายุเพียง 2 ปีครึ่งเท่านั้นเอง” ฟังดูไม่ค่อยเหมาะสม

เพราะในกรณีที่เป็นคำบรรยาย เช่นนี้ภาษาที่ใช้น่าจะเป็นภาษาตามทางการมากกว่าภาษาพูดแบบกันเอง เพื่อความสุภาพตามทางการ น่าจะบรรยายว่า “เสือขวามีอายุเพียง 2 ปีครึ่งเท่านั้นเอง”

ไม่ทราบว่าคุณผู้อื่นจะคิดอย่างไรในเรื่องนี้แต่ตามหลักแล้ว เรามักจะถือว่าสุภาพเกินไป
ดีกว่าสุภาพน้อยเกินไป

คำสแลงมีหลายระดับ

เกี่ยวกับคำสแลงที่กล่าวไว้ในตอนต้นบทความข้างบนนี้ ท่านศาสตราจารย์กาญจนา
นาคสกุล ผู้เชี่ยวชาญในทางภาษาไทย ได้กล่าวยกตัวอย่างคำสแลงที่นำมาใช้ในภาษาข่าวกีฬา
ฟุตบอลโลก จากหน้าหนังสือพิมพ์เมื่อเร็ว ๆ นี้ ในการอภิปรายเรื่อง “สำนวนไทยในข่าว” ของ
สมาคมภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทย ที่ เอ.ยู.เอ. เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2533 เช่น
หัวข้อข่าวฟุตบอลโลก ดังต่อไปนี้

“...นายทวารมัมมี ...มฤตยูสี่เขียวเปิดตำราพิชัยสงคราม ...ทีมยักษ์สี่เขียว” ท่านอ่านแล้ว
ไม่เข้าใจว่าหมายถึงทีมประเทศใด

ใช้ภาษาในข่าวว่า “ลำเลียงบอล” ท่านว่าคำ “ลำเลียง” หมายถึง (ขนส่งบอลหลายลูกเป็น
ทอด ๆ ไป) ซึ่งไม่ตรงกับความเป็นจริง

บางทีก็ใช้คำว่า “ลากทะเลวง” และ “ปั่นเกม” ซึ่งเป็นคำใหม่และโลดโผนมาก แต่เข้าใจ
ยาก (สำหรับผู้อ่านหน้าใหม่)

ท่านให้ข้อสังเกตว่า คำสแลงมักนำมาใช้เป็นภาษาพูด (หรือภาษาปาก) สามารถแยกคำ
สแลงออกได้หลาย...ระดับ เช่น คำสแลงที่สุภาพ คำสแลงระดับปานกลางหรือคำสแลงสามัญ ที่
ใช้สำหรับคนทั่วไป และคำสแลงที่ไม่สุภาพหรือหยาบ หรือระดับต่ำ เป็นต้น คำสแลงที่ไม่สุภาพ
มักใช้พูดกันระหว่างคนที่สนิทสนมกันเป็นพิเศษเท่านั้น

ท่านยกตัวอย่าง สำนวนข่าว “คูสิตซีซัด ๆ มีรัฐมนตรีงาบเงิน” ท่านวิจารณ์ว่าคำ “งาบ”
เป็นคำสแลงที่ไม่สุภาพเลย ไม่เหมาะสมที่จะนำมาใช้กับบุคคลระดับรัฐมนตรีต่อจากนี้ ท่านยัง
ยกตัวอย่างข่าวหนึ่งมาพิจารณาคือ “มหาคูสิตยังคงกักตุนปัญหาการจัดซื้อเครื่องบินตรวจอากาศ”
ท่านให้ข้อสังเกตว่า คำ “กักตุน” เป็นคำ “หยาบ” ที่รุนแรงมาก ไม่ควรนำมาใช้ในภาษาข่าว ซึ่ง
เป็นภาษาเขียน ไม่ใช่ภาษาพูด

ภาษาในจอแก้ว

(จาก “อินไซด์ทีวี” ฉบับวันที่ 4-10 มีนาคม 2532)

คำว่า “ภาษา” พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525 นิยามว่า “คำพูด”, “ถ้อยคำที่ใช้พูดจากัน” ซึ่งรวมไปถึงตัวหนังสือที่ถ่ายทอดคำพูดลงเป็นลายลักษณ์อักษรด้วย ส่วนคำ “จอแก้ว” เป็นคำสแลงที่ให้ความหมายว่าจอทำด้วยแก้ว หรือวัสดุที่คล้ายคลึงกับแก้ว ซึ่งเป็นที่ปรากฏของภาพ อันหมายถึง “โทรทัศน์” หรือที่ตามทางการเรียกว่า “วิทยุโทรทัศน์” ทำนองเดียวกับที่เรียกภาพยนตร์ตาม นัยว่า “จอเงิน” (จอ มีสีเงิน หรือจอทำเงินได้มาก)

ลิขัณร่าคำปราศรัยไม่ใสใจ “สะ-มะ-คุณ”

คอลัมน์นี้เปิดขึ้นเพื่อเป็นเวทีวิจารณ์คุณภาพทางด้านภาษาที่ใช้ทางโทรทัศน์ หรือผ่านจอโทรทัศน์ ทั้งด้านเสียง คือ คำพูด ทางการประกาศหรือการอ่านออกเสียง การบรรยาย การปราศรัย การสัมภาษณ์ และให้สัมภาษณ์ การบรรยายประกอบภาพ การพากย์ และให้สัมภาษณ์ การสนทนาตามบทละคร และการให้เสียงเชิงภาษา ให้ปรากฏบนจอโทรทัศน์ ทั้งในภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ เพื่อเสริมสร้างและเผยแพร่ความถูกต้องของการใช้ภาษา และช่วยพัฒนาการภาษาไทยให้เจริญงอกงามและกว้างขวางยิ่งขึ้น ให้แก่ผู้ชมโทรทัศน์เพื่อนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันของผู้ชมต่อเนื่อง จากที่ได้รับจากสถานศึกษาของตนต่อไป ทั้งที่ กบว. ก็มีหน้าที่ดูแลในเรื่องนี้อยู่แล้ว แต่ก็ทำอยู่ภายในขอบเขตของความสุภาพ ความมั่นคงของชาติ และความสัมพันธ์อันดีระหว่างชาติและกลุ่มชนเท่านั้น

ใคร่ขอออกตัวเสียก่อนว่า ผู้เขียนประจำคอลัมน์นี้ มิได้เป็นเอกทัศกะทางด้านภาษาไทย และภาษาอื่นแต่ประการใด แต่อาศัยที่กำลังทำหน้าที่ร่วมกันบัญญัติศัพท์ทางวิชาการสื่อสารมวลชนคณะต่าง ๆ อยู่หลายคณะ โดยสัมพันธ์ใกล้ชิดกับราชบัณฑิตยสถานอยู่บ้าง และเป็นผู้ใช้ภาษาไทยในสื่อมวลชนด้วยคนหนึ่ง จึงมีหน้าที่ต้องค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากตำราภาษาไทย และภาษาต่างประเทศอยู่เป็นประจำ โดยเฉพาะต้องเปิดพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 บ่อยมากทีเดียว ทำให้ได้รับความรู้ด้านภาษาไทยมากยิ่งขึ้นทุกที เพิ่มเติมจากที่ได้รับความรู้มาจากการเรียนในชั้นประถมและมัธยมศึกษาและจากประสบการณ์ในอาชีพการสอนในระดับมัธยมศึกษา อาชีวศึกษา จนถึงระดับปริญญาโท มาราว 45 ปี เมื่อพบเห็นมีผู้นำเอา ภาษาไทยไปใช้อย่างผิดพลาดก็เกิดความไม่สบายใจ โดยเฉพาะถ้าผู้ใช้นั้นเป็นสื่อมวลชน ก็ยิ่งทำให้ไม่สบาย

ใจมากยิ่งขึ้น เพราะเห็นว่าสื่อมวลชนเป็นสถาบันการศึกษาแหล่งสุดท้ายของประชาชนในการได้รับความรู้ด้านที่เผยแพร่ออกไป โดยเฉพาะความรู้ด้านภาษาสื่อมวลชนมีอิทธิพลเหนือ ผู้อ่าน ผู้ฟัง และผู้ชม ยิ่งกว่าครูอาจารย์ที่สอนภาษา โดยเฉพาะภาษาไทยให้แก่คนเสียอีก เพราะประสบกับตาและหูอยู่แทบทุกวัน ยิ่งกว่านั้นถ้าสื่อเป็นโทรทัศน์ด้วยแล้ว อิทธิพลดังกล่าวนี้ย่อมมีมากกว่าสื่ออื่นมากมาย เพราะโทรทัศน์สร้างความประทับใจแก่ผู้ชมได้มากกว่าสื่ออื่น ๆ

คอลัมน์นี้มีเป็นประจำ โดยนำเอาคำที่ปรากฏในโทรทัศน์เฉพาะที่เป็นปัญหามาวิเคราะห์เป็นคำ ๆ ติดต่อกันไป คำใดไม่ถูกต้องก็จะเสนอให้แก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้อง เป็นเยี่ยงอย่างที่ดีให้แก่ผู้ชม โดยมุ่งหมายให้วงการโทรทัศน์ช่วยทำหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. ช่วยกันรักษาภาษาไทยให้คงอยู่อย่างถูกต้อง และมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทั่วประเทศ
2. ช่วยกันพัฒนาภาษาไทยให้งอกงามและแพร่หลายยิ่งขึ้น
3. ช่วยกันป้องกันการแปรปรวนหรือความวิบัติของภาษาไทย

เพื่อให้ภาษาไทยได้เป็นสื่อความหมายที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันอย่างถาวร ไม่ว่าคนไทยจะเปลี่ยนรุ่นไปกี่รุ่น ภาษาไทยก็ยังเป็นสื่อที่เข้าใจความหมายอย่างเดียวกันตลอดไป

คำที่เป็นปัญหาซึ่งผู้เขียนใคร่จะขอนำมาเสนอเป็นอันดับแรกสด ๆ ร้อน ๆ ก็คือ

(น.) คำเก่ากับศัพท์ใหม่ โดยเมื่อคืนวันพฤหัสบดีที่ 9 กุมภาพันธ์ที่ผ่านมา ต่อจากรายการข่าว 2 ทุ่ม ช่อง 7 สี ได้เสนอรายการคำปราศรัยของ ฯพณฯ พิชัย รัตตกุล รองนายกรัฐมนตรี เกี่ยวกับการพลังงานและสิ่งแวดล้อม ผู้เขียนนึกตำหนิผู้ร่างคำปราศรัยฉบับนี้ก็ตรงที่ ท่านน่าจะมีความทันสมัยในด้านภาษา โดยหารื้อกับพจนานุกรมและศัพท์บัญญัติทุกครั้ง ที่ร่างคำปราศรัย เพื่อเชิดชูท่านผู้ใหญ่ทางการเมือง ที่จะอ่านคำปราศรัยนั้นให้ได้รับความเลื่อมใสจากประชาชนมากยิ่งขึ้น เพราะทุกคำปราศรัยของท่าน ผู้ชมทั่วประเทศจะต้องถือว่าถูกต้องเสมอ เนื่องจากได้ผ่านการกลั่นกรองมามากมาย โดยปรากฏมีคำที่ไม่ทันสมัยปรากฏอยู่ในคำปราศรัยอยู่ 2 คำ คือ

คำ “สมคุณ” ท่านรองนายกรัฐมนตรีท่านอ่านว่า “สมคุณ” เหมือนคนทั่วไป (กว่า 99%) เขาอ่านกัน แต่พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 กำหนดให้อ่านว่า “สะมะคุณ” เช่นเดียวกับ “สมการ” อ่านว่า “สะมะกาน” แต่ถ้าผู้ร่างทันสมัยทางด้านภาษารับเข้าไปกราบเรียนให้ท่านทราบล่วงหน้าเสียก่อน ก็จะทำให้ท่านได้คะแนนเรื่องความเอาใจใส่ในภาษาสูงขึ้น ซึ่งจะเป็นความดีความชอบของผู้ร่างไปด้วย

คำ “ทัศนคติ” เป็นศัพท์วิชาการศึกษาที่เข้ามาเดิม แต่ในปัจจุบันราชบัณฑิตยสถานกำหนดให้ใช้คำ “เจตคติ” แทน เพราะศัพท์เดิมสื่อความหมายไม่ตรงกับความหมายของศัพท์อังกฤษว่า “attitude” หรือจะเลือกใช้คำ “ท่าที” หรือ “ความรู้สึก” แทน “เจตคติ” ก็ได้ โปรดดูประมวลศัพท์บัญญัติทางการศึกษาของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 6 พ.ศ. 2527 หน้า 23 ความจริงการเปลี่ยนแปลงศัพท์ที่ยังไม่เป็นที่ทราบกันทั่วไป แม้จะได้ประกาศเปลี่ยนแปลงมาตั้งแต่ พ.ศ. 2527 แล้ว ถ้าผู้ร่างมีความทันสมัยดังกล่าวมาแล้ว ก็จะทำให้ท่านรองนายกรัฐมนตรีสร้างความประทับใจให้แก่นักวิชาการได้เป็นอย่างมาก

การอ่าน/พูด “เสียงละห้อย” เป็นวิวัฒนาการอย่างหนึ่งของภาษาไทยหรือไม่?

ในปัจจุบัน เรามักจะได้ยินพิธีกรหญิงอ่าน/พูดภาษาไทยทำ “เสียงละห้อย” หรืออ่อนหวาน มีเสียงสูงต่ำคล้ายคนตรี ฟังดูก็ไพเราะดี แต่บางครั้งฟังดูคล้ายเสียงที่ผู้ลื้มักเรียกกันว่า “เสียงคัจฉริต” ทั้งนี้ ผู้พูดอาจมีเจตนาแสดงความอ่อนน้อมต่อผู้ฟัง/ผู้ชมก็ได้ หรือมีเจตคติเพื่อให้ฟังไพเราะเพราะพริ้งขึ้นมาก็ได้ หรือมีเจตนารวมกันไปทั้ง 2 อย่างเลยก็ได้ แต่ในขณะที่เดียวกันเราก็มักได้ยินสตรีที่มีตำแหน่งงานสูง ๆ นักวิชาการสตรีที่มีตำแหน่งงานสูง ๆ นักวิชาการสตรีและสตรีที่ได้รับการศึกษาสูง ๆ นิยมพูด/อ่านไทยแบบที่กล่าวถึงนี้กันมากนัก ทั้งที่บุคคลเหล่านี้ก็แสดงสีหน้าท่าทางอ่อนน้อมต่อผู้ชมเช่นเดียวกัน เพื่อไม่ให้เสียงซ้ำซากน่าเบื่อ เรื่องเหล่านี้ก็มักจะใช้วิธีออกเสียงหนัก เน้นเฉพาะคำสำคัญเท่านั้น

ผู้พูดเสียงละห้อยเป็นประจำ ก็ได้แก่ พิธีกรหรือผู้ดำเนินรายการหญิงทางโทรทัศน์และวิทยุ รวมทั้งสาวสมัยใหม่โดยทั่วไป เช่น ผู้โฆษณาสาว รวมทั้งกะเทยชายในหญิงด้วย) พูดโฆษณาดำเนินตำแหน่งที่ตั้งของสำนักสอนภาษาและคอมพิวเตอร์ ซึ่งสมมติว่ามีที่ตั้งอยู่ที่

“ห้องเลขที่ 579 ตรงข้ามตลาดโชคชัย 4 ถนนลาดพร้าว”

เธอก็อ่านว่าดังนี้ “ฮ้อง-เล็ก-ที-ฮ้า-เจ็ด-เก้า-ตรง-ข้าม-ตะ-ตลาด-โชค-ชัย-สี่-ละ-हन-ล้าด-พร้าว” เพื่อให้ฟังเพราะหู หรืออาจแสดงความอ่อนน้อมอย่างหนึ่งได้ (เครื่องหมาย “.” ฟินทุ ถ้าอยู่ได้อักษรนำหมายความว่าต้องอ่านเสียงกล้ำอักษร คือเป็นอักษรควบหรืออักษรนำ แต่ถ้าอยู่ได้ตัวสุดท้ายของคำ หมายความว่า อักษรตัวนั้นเป็นตัวสะกด)

แทนที่จะอ่านว่า “เลก-ที-ห้า-เจ็ด-เก้า ตรง-ข้าม-ตะ-ตลาด-ลาด-พร้าว” เป็นการออกเสียงตรงตามวรรณยุกต์ที่เขียนกำกับไว้ทุกคำ

เข้าใจว่า ผู้ที่นิยมพูดเสียงละห้อยและอ่อนหวานเช่นนี้ คงจะไม่เคยได้นึกถึงการอ่านออกเสียงละห้อยเป็นการอ่าน/พูด ที่ออกเสียงผิดหลักวรรณยุกต์ของไทย เพราะภาษาไทยเป็นภาษาที่มี

เสียงสูงต่ำตายตัว ถ้าเสียงผิดไป ความหมายก็ผิดตามไปด้วย เช่น ขาว, ข่าว, ข้าว ล้วนมีความหมายเฉพาะของแต่ละเสียงทั้งนั้น จึงไม่น่าจะอ่านออกเสียงให้ผิดเพี้ยนไปจากเครื่องหมายวรรณยุกต์ที่กำกับไว้บนแต่ละพยางค์เลย ถ้าปฏิบัติอย่างนี้เรื่อย ๆ ไป เครื่องหมายวรรณยุกต์ก็หมดความหมายไปจากภาษาไทย (เว้นแต่คำที่นิยมออกเสียงผิดเช่นนั้นมาเดิม จนแก้ไขไม่ได้แล้วเท่านั้น)

ความจริง เครื่องหมายวรรณยุกต์มีไว้เพื่อบังคับการอ่าน แต่ก็มีข้อยกเว้นเช่น เสียงภาษาถิ่น ที่ออกเสียงเพี้ยนไปตามถิ่นได้แก่ เสียงพูดของคนพื้นเมืองสุพรรณบุรี, กาญจนบุรี, เพชรบุรี (บางถิ่น), และภาคใต้ เป็นต้น เสียงเพี้ยนในการร้องเพลงไทย และเสียงที่อ่าน/พูดคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ-ฝรั่งเศส-เยอรมัน ซึ่งไม่มีเสียงวรรณยุกต์ใช้บังคับเลย จะออกเสียงระดับสูงต่ำอย่างไรก็ได้ แต่คนไทยเรามักจะออกเสียงตามถนัดและนิยมกัน เช่น คำเยอรมันที่ออกเสียงอย่างอังกฤษว่า “เฮิร์ตซ์ (hertz)” เราไม่ออกเสียงแบบตัว ฮ (อักษรต่ำ) แท้ แต่เราออกเสียงว่า “เฮ็ด-ซ) แบบเสียงอังกฤษที่นิยมกัน คำ “เฮลิคอปเตอร์ (helicopter)” แม้พยางค์ท้ายจะไม่มีไม้โท (ˊ) ตามหลักเกณฑ์ของราชบัณฑิตยสถานที่กำหนดให้ไม่ต้องใส่วรรณยุกต์ เราก็นิยมเดิม “เฮ-ลิ-ค็อบ-เต้อ” ตามที่ภาษาเดิมเขาอ่านกัน คำ “เทคโนโลยี” ก็เช่นเดียวกัน มีคำไทยที่อ่านตามตัวอักษรไทยไม่มากนัก ส่วนมากมักจะอ่านว่า “เท็ก-โน-โล-ยี” ตามเสียงอังกฤษเดิมของเขา แม้ความจริงจะออกเสียงสูงต่ำอย่างไรก็ได้

ทั้ง 3 ประการนี้ คือ ภาษาถิ่น, คำร้องเพลงไทย, และคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ เป็นข้อยกเว้นที่ไม่ต้องออกเสียงตรงตามเครื่องหมายวรรณยุกต์ รวมทั้งคำที่นิยมออกเสียงผิดมาแต่เดิม

เมื่อภาษาเสียง “ละห้อย” ได้รับความนิยมขึ้นในช่วงทศวรรษที่กล่าวมา โดยเฉพาะพิธีกรหญิง รวมทั้งพิธีกรชายที่มีลักษณะเป็นกะเทยหญิง เอาอย่างภาษาเสียง “ละห้อย” เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ โดย กบว. (คณะกรรมการบริหารวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์) ยังมิได้แสดงนโยบายเลย หรือไม่มีใบอนุญาตเป็นผู้ประกาศ เข้ามาทำหน้าที่พิธีกร พูดภาษาไทยผิด ๆ มากคำเหลือเกิน โดยไม่มีการตรวจสอบ จึงยังไม่ทราบความคิดของทางราชการว่าจะมีความคิดเห็นอย่างไรในเรื่องนี้ เข้าใจว่าคงจะถือว่า เป็นวิวัฒนาการของภาษาไทยแล้วก็เป็นได้ จึงมิได้แสดงปฏิกิริยาประการใดออกมา

สำหรับสาธารณชนทั่วไป ถ้าสามารถจะแสดงความคิดเห็นในเรื่องนี้อาจให้ประจักษ์ได้ ว่า อยากให้คงมีต่อไป เพราะฟังดูเพราะและอ่อนหวานดี โดยให้ถือว่าเป็น “ภาษาถิ่นกรุงเทพฯ” เหมือนภาษาถิ่นอื่น ๆ ดังกล่าวมาแล้ว หรือถือว่าเป็นวิวัฒนาการอย่างหนึ่งของภาษาไทยไปแล้ว ถ้าสามารถแสดงให้ปรากฏชัดได้ ก็จะทำให้ภาษาไทยมีเอกภาพมากยิ่งขึ้นได้คืออีกทางหนึ่ง

สื่อมวลชนเลียนแบบสำนวนฝรั่งมากเกินไป

สำนวนฝรั่งเป็นอย่างไร?

เท่าที่สังเกต รู้สึกว่าผู้เขียนบทที่นำออกอากาศทางโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ ในปัจจุบัน มักจะชอบเลียนแบบสื่อมวลชนประเภทสื่อพิมพ์ (print media) ที่ชอบใช้สำนวนฝรั่งหรือสำนวนอังกฤษ เข้ามาแต่งเป็นประโยคไทยกันเป็นประจำ โดยคงจะคิดว่านำมาใช้ในประโยคและสำนวนไทยได้อย่างถูกต้องและกลมกลืนกัน โดยเฉพาะช่อง 11 ของทางราชการ (100%) มักจะได้ยินบ่อย ๆ และที่ล่าสุดก็ได้แก่ช่อง 5 เมื่อวันเสาร์ที่ 8 กรกฎาคม ศกนี้ (2533) เวลา 10.15 น. ตัวละครหญิงในรายการหนึ่งพูดว่า “เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเมื่อสักครู่นี้ ได้ถูกบันทึกไว้ในเทปเปล่า ม้วนนี้แล้ว” แทนที่จะพูดว่า “เหตุการณ์...ได้บันทึกไว้ในเทป (หรือ “แถบเสียง”) ม้วนนี้แล้ว”

นอกจากตัวอย่างที่กล่าวมานี้ ก็ยังมีสำนวนฝรั่งอื่น ๆ อีกมากมาย แทรกเข้าไปในวงการโทรทัศน์ เช่น

สำนวนฝรั่ง “...จะทำการเปิดรับสมัคร...” สำนวนไทย “...จะเปิดรับสมัคร...”

สำนวนฝรั่ง “...ใช้เวลาในการอบรม...” สำนวนไทย “...ใช้เวลาอบรม...”

สำนวนฝรั่ง “...เธอมีความสนใจในวิชานี้มาก...” สำนวนไทย “...เธอสนใจวิชานี้มาก...” ฯลฯ

สำนวนไทยที่ผู้เขียนบทความควรรักษาให้เคร่งครัด

สำนวนฝรั่งเป็นข้อห้ามที่สำคัญอย่างหนึ่ง ตามหลักภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษา และเป็นข้อห้ามที่สำคัญมากในการเขียนข่าวและบทความ ตามเนื้อหาในหลักวิชาการสารศาสตร์ และนิเทศศาสตร์ทุกระดับ แต่ทำไมผู้เขียนบทจึงลืมนำเรื่องนี้ไปเสียสิ้น

สำนวนฝรั่งนิยมใช้รูปประโยคที่เป็นกรรมวาจา (passive voice) เป็นประโยค เพราะถือว่าเป็นประโยคที่ไพเราะ เช่น แปลตามตัวจากประโยคอังกฤษเป็นไทยว่า “หนังสือเล่มนี้ถูกแต่งโดย มร.โจนส์” เมื่อแปลเป็นสำนวนไทย ก็จะต้องแปลว่า “หนังสือเล่มนี้ มร.โจนส์แต่ง” หรือ “มร.โจนส์ แต่งหนังสือเล่มนี้” เพราะสำนวนไทยไม่นิยมใช้กรรมวาจก เว้นแต่ตัวประธานของประโยคเป็นผู้ถูกทำให้เดือดร้อนหรือไม่พอใจ จึงจะใช้รูปประโยคเป็นกรรมวาจก เช่น นายจอน ถูกฆ่า, ถูกยิง, ถูกเขี่ย, ถูกฟ้อง, ถูกดำเนินคดี ฯลฯ

ประการที่ 2 สำนวนฝรั่งมักนิยมใช้อาการนาม (abstract noun) แทนกริยา (verb) เข้ารูปประโยค เพราะถือว่าเป็นสำนวนที่ไพเราะเช่นเดียวกัน แต่สำนวนไทยนิยมใช้แต่คำกริยาเข้ารูปประโยค เช่น ฝรั่งใช้ “ทำการเปิด” ไทยก็ใช้ “เปิด” คำ “การอบรม” ก็ใช้ “อบรม” , “และมี

ความสนใจ” ก็ใช้เพียง “สนใจ” เท่านั้นเอง ตามตัวอย่างข้างบนนี้ สำนักพิมพ์พวกนี้มักเข้ามาทางภาษาการทูต ถ้าเป็นการแปลสนธิสัญญาอังกฤษเป็นไทย จะใช้สำนักพิมพ์ให้ตรงคำต่อคำในภาษาอังกฤษ ก็ไม่เป็นไร แต่ถ้านำมาเขียนเป็นข่าวหรือบทความก็น่าจะใช้สำนักพิมพ์ไทยเข้าแทนที่สำนักพิมพ์อังกฤษมากกว่า

นอกจากนี้ สำนักพิมพ์ยังนิยมใช้คำบุรพบท (สันสกฤต) หรือบุพบท (บาลี) (preposition) เพื่อระบุนผลของคำกริยาให้แน่นอนและตายตัวยิ่งขึ้น เช่น in, on, from เป็นต้น ตัวอย่าง “มร.โจนส์มีความสนใจในการอ่านหนังสือเล่มนี้” ส่วนสำนักพิมพ์ไทยเราไม่นิยมใช้คำบุรพบทโดยไม่จำเป็น แต่มักจะนิยม “ละ” คำบุรพบทไว้ในฐานที่เข้าใจ (understood) จึงจำเป็นต้องเปลี่ยนสำนักพิมพ์ตามตัวอย่างในย่อหน้า (มหัตถสัญญา = paragraph) นี้ เป็น “มร.โจนส์สนใจอ่านหนังสือเล่มนี้” โดยตัดคำ “มีความ, ใน (บุรพบท), การ” ทิ้งไป

อีกคำหนึ่งที่เป็นปัญหาในวงการภาษาไทย เพราะส่วนราชการกระทรวงพาณิชย์ก็ใช้เป็นประจำ คือ “การส่งออกข้าว” (rice exportation) ภาษาไทยเดิมของภาษากฎหมายมักใช้ว่า “การส่งออกซึ่งข้าว” ภาษาไทยปัจจุบันมักใช้กันว่า “การส่งข้าวออก” ซึ่งถูกต้องตามหลักไวยากรณ์มากที่สุด แต่คำ “การส่งออกข้าว” คำ “ออก” ซึ่งเป็นคำกริยาวิเศษณ์ เปลี่ยนที่จากอยู่ข้างหลังคำ “ข้าว” มาอยู่ข้างหน้า เช่นนี้จะได้หรือไม่ แต่ฟังตามสำนักพิมพ์ไทยรู้สึกว่าจะจัดหุอย่างใดชอบกล

กรุณาอย่าลืมว่า จอแก้วเป็นสถาบันสอนภาษาไทยให้แก่ประชาชนทุกวัน ฉะนั้น ผู้เขียนบททุกท่านที่รักภาษาไทย ก็ควรจะละเว้นการเลียนแบบสำนักพิมพ์อังกฤษให้สิ้นเชิง แล้วพยายามใช้สำนักพิมพ์ไทยให้ถูกต้องทุกแห่งไป ภาษาไทยที่ถูกดองก็จะอยู่คู่ชาติไทยตลอดกาล

ภาษาไทยในหนังสือพิมพ์ (ใช้สำนักพิมพ์ฝรั่งมากเกินไป)

(จาก “สื่อมวลชนปริทัศน์” ฉบับที่ 1/2534)

ผู้รู้มากมายหลายท่าน บ่นเป็นประจำว่า ทำไมหนังสือพิมพ์จึงชอบใช้ประโยคที่เป็นกรรมวาจก หรือที่ภาษาอังกฤษเรียกว่า passive voice

วงการผู้รู้และผู้สนใจในภาษาไทยในปัจจุบัน ต่างก็เป็นกังวลเรื่องการใช้ภาษาไทยที่ไม่ดีเหมาะสมและถูกต้อง ของหนังสือพิมพ์เป็นอย่างมาก เพราะหนังสือพิมพ์เข้าสู่สายตาผู้อ่านทุกวัย ทุกชั้น ทุกระดับ ที่อ่านหนังสือออก เป็นประจำทุกวัน หรือเกือบจะทุกวัน มีอิทธิพลเหนือผู้อ่านยิ่งกว่าครูอาจารย์ที่สอนภาษาไทยในสถาบันการศึกษาทุกระดับเสียอีก ผู้อ่านนับตั้งแต่เด็กไปจน

ถึงผู้นำทางการเมือง ขอมจะเลียนแบบเอาภาษาไทยในหนังสือพิมพ์ไปใช้ในชีวิตประจำวันและในหนังสือราชการอย่างเห็นได้ชัด ซึ่งจะเป็นสื่อทำให้การใช้ภาษาไทยที่ไม่ถูกต้องแพร่กระจายไปสู่สาธารณะ ได้แพร่หลายและรวดเร็วยิ่งขึ้น

ข้อควรแก้ไขก่อน

ผู้รู้มากมายหลายท่านบ่นเป็นประจำว่า ทำไมหนังสือพิมพ์จึงชอบใช้ประโยคที่เป็นกรรม-วาจก หรือที่ภาษาอังกฤษเรียก passive voice เช่น “นาย ก.ถูกนำตัวไปพบนาย ข.” ซึ่งในภาษาอังกฤษนิยมว่าเป็นสำนวนที่ไพเราะ แต่ในภาษาไทยไม่นิยมเช่นนั้นเลย เว้นแต่ถูกทำให้เสียหายนามาก เช่น “นาย ก. ถูกยิงตาย” และหนังสือพิมพ์ชอบใช้อาการนาม (abstract noun) ตามสำนวนฝรั่งมากกว่าใช้สำนวนไทย เช่น “นาย ก. ได้รับการติดต่อจาก นาย ข.” แทนที่จะใช้คำกริยา (อ่านว่า กริยา แบบตัวควบหรือเสียงกล้ำในพยางค์แรก ไม่ใช่ กะ-ริ-ยา) ตรง ๆ เช่น นาย ข. นัด, บอก หรือติดต่อกับนาย ก. และ “ผู้บัญชาการทหารสูงสุดได้ให้การต้อนรับกับเอกอัครราชทูตเป็นอย่างดี” แทนที่จะใช้ว่า “ผู้บัญชาการทหารสูงสุดได้ต้อนรับเอกอัครราชทูตเป็นอย่างดี” เป็นต้น ที่มาของสำนวนฝรั่งเช่นนี้ เข้าใจว่า คงจะเริ่มจากผู้แปลภาษาอังกฤษเป็นไทย ที่ไม่สันทัดในการแปล มักแปลแบบตามตัว ไม่ใช่แปลเอาความหมายเป็นสำนวนไทยที่นิยมกัน

นอกจากที่กล่าวข้างบนนี้ หนังสือพิมพ์ยังชอบใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ (borrowed word) เป็นประจำ ทั้งที่มีคำไทยให้ใช้โดยเฉพาะอยู่แล้ว เช่น แทนที่จะใช้ว่า รถเมล์เล็ก ก็ใช้คำว่า มินิบัส (minibus), รถจักรยานยนต์ ก็ใช้คำว่า มอเตอร์ไซด์ (motorcycle), ทางเท้า ก็ใช้คำว่า ฟุตบาท (footpath) , บังคับหรือควบคุมระยะห่าง ก็ใช้ว่า รีโมตคอนโทรล (remote control) เป็นต้น

ข้อที่ควรแก้ไขให้ถูกต้องตามหลักการใช้ภาษาไทยดังกล่าวมาข้างบนนี้ พอจะดำเนินการแก้ไขได้ไม่ยากนัก หากหนังสือพิมพ์เห็นด้วย ที่จะช่วยกันทำให้ภาษาไทยมีความถูกต้อง มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันมากยิ่งขึ้น หรือทำให้ภาษาไทยซึ่งเป็นวัฒนธรรมอย่างหนึ่งของชาติไทย มีความเป็นเอกภาพแพร่หลายออกไปทั่วไปประเทศโดยรวดเร็วยิ่งขึ้น

ข้อสังเกตของผู้เชี่ยวชาญภาษาไทยในเรื่องสำนวนฝรั่ง

เพื่อเป็นการยืนยันข้อสังเกตของผู้เขียนบทความเรื่องนี้ ใคร่ขอคัดตัวอย่างในคำอภิปรายของท่านศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา นาคสกุล เจ้าของรายการ “ภาษาไทยวันละคำ” ของสถานีวิทยุโทรทัศน์ช่อง 3 ซึ่งมีตำแหน่งเป็นผู้สอนวิชาภาษาไทย ตั้งแต่ชั้นปริญญาตรีถึงปริญญาเอก

ประจำคณะอักษรศาสตร์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งกล่าวในการอภิปรายเรื่อง “สำนวนไทยในข่าว” หรือ “สำนวนใหม่ในข่าว” ของสมาคมภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทย ที่ เอ.ยู.เอ. เมื่อปลายวันเสาร์ที่ 23 มิถุนายน 2533 ดังนี้

“ข่าวภาษาไทยในเวลานี้ รู้สึกว่า จะต้องแปลเป็นภาษาอังกฤษจึงจะเข้าใจ เพราะไม่ใช่สำนวนไทย บางครั้งเป็นประโยคยาวโดยไม่มีคำกริยา ไม่มีลักษณะเป็นคำไทยอันจะทำให้เข้าใจได้เลย บางครั้งนำเอาคำ “การ” มานำคำกริยา ใช้เป็นอาการนามไปทั้งหมด เช่น “ทำการสัมภาษณ์ มีการสัมภาษณ์ ทำการซักถาม” ซึ่งไม่ใช่สำนวนไทยเลย จะใช้คำเฉย ๆ เช่น “สัมภาษณ์” และ “ซักถาม” ก็เป็นที่เข้าใจแล้ว ฯลฯ...

“ตั้งแต่เริ่มมีการถ่ายทอดข่าวผ่านดาวเทียม นักข่าวชอบใช้คำ “ได้รับ” เช่น “คนที่ได้รับบาดเจ็บไม่สาหัสได้รับการพิจารณาปล่อยตัวให้กลับบ้าน” “ปัญหาต่าง ๆ ได้รับการคลี่คลายลงหมดแล้ว” “เกาหลีเหนือต้องการได้รับการพัฒนาทางเศรษฐกิจ” ประโยคนี้จะใช้ว่า “ต้องการการพัฒนาทางเศรษฐกิจ” ก็พอแล้ว “โซเวียตจนได้ให้การพิจารณาสนับสนุนเกาหลีเหนือ... เกาหลีจะไม่ถูกปฏิบัติเยี่ยง...” รู้สึกว่า ผู้แปลข่าว จะชินกับประโยคอังกฤษมากเกินไป”

ศาสตราจารย์สนั่น ปัทมะทิน ได้รวบรวมบทความเกี่ยวกับการใช้ที่ผิดหลักไวยากรณ์ หรือผิดหลักภาษาไทย และสามารถนำเสนอได้ดังนี้

การใช้ที่ผิดหลักไวยากรณ์หรือผิดหลักภาษาไทย

ในระยะหลัง ๆ นี้ ปรากฏว่า ส่วนราชการต่าง ๆ ใช้ภาษาไทยเอาอย่างหนังสือพิมพ์และสื่อมวลชนที่ไม่ใช่หนังสือพิมพ์ก็ใช้ภาษาไทยเอาอย่างหนังสือพิมพ์เช่นเดียวกัน โดยไม่รู้ว่า คำที่เอาอย่างมานั้นผิดหลักภาษาไทย หรือหลักไวยากรณ์ไทย เช่น ใช้คำ “จะมี” ทั้งที่ “มีอยู่แล้ว” ใช้คำ “ซึ่ง” ผิดที่ ใช้คำ “กับ แก่ (แก่) ต่อ” ไม่ถูกต้อง เป็นต้น แพร่หลายมากยิ่งขึ้นทุกที การเอาอย่างการใช้ที่ผิดเช่นนี้ ถือว่าเป็นอันตรายแก่ภาษาไทย เพราะไม่ใช่เป็นวิวัฒนาการของภาษาไทย

การใช้ภาษาไทยที่ไม่ถูกต้องดังกล่าวนี้ ผู้เขียนได้เขียนบทความวิจารณ์ และให้ข้อสังเกตไว้มากมายหลายครั้ง บทความต่อไปนี้จะเสนอเรื่องราวเหล่านี้ไว้โดยแจ่มแจ้งพอสมควร โปรดศึกษา

ติงผู้เขียนคำบรรยายอย่าให้ “จะ” พร่ำเพรื่อ

(จาก “อินไซด์ทีวี” ฉบับวันที่ 22-28 เม.ย. 33)

ใช้คำ “จะมี” ทั้งที่มีอยู่แล้ว

รายการ “ทำพิธีสงฆ์” ช่อง 7 สี เมื่อวันอังคารที่ 12 กุมภาพันธ์ ศกนี้ (2533) บรรยายว่า “..เนื่องจากในถ้ำ จะมี ค้างคาวเป็นล้าน ๆ ตัว..” ทั้ง ๆ ที่ในถ้ำนั้นมีค้างคาวจำนวนดังกล่าวเป็นประจำอยู่แล้ว ทำไมถึงใช้คำว่า “จะมี” ซึ่งหมายความว่าตามเหตุผลหรือหลักตรรกศาสตร์ว่ายังไม่มีแต่จะมี ซึ่งหมายความว่าในอนาคตกาล หรือกาลภายหน้าจึงจะมี ข้อความดังกล่าวที่ใช้คำ “จะ” จึงไม่ตรงข้อเท็จจริงที่เสนอ ซึ่งผิดหลักการเสนอสารคดีเช่นนี้

ความจริง การใช้คำ “จะ” ไม่ใช่มีเป็นประจำแต่เฉพาะในรายการ “ทำพิธีสงฆ์” เท่านั้น ของช่อง 7 ด้วยกัน ในรายการ “จดหมายเหตุกรุงศรีอยุธยา” และ “ชีพจรลงเท้า” ที่ทำให้คุณคันสนีย์ นาคพงษ์ ได้รับรางวัลโทรทัศน์ทองคำเมื่อปีที่แล้ว (2532) ในฐานะผู้บรรยายสารคดีหญิงดีเด่น โดยการอ่านจากบทบรรยายซึ่งมีผู้จัดทำมาให้อ่าน ถึงแม้บทบรรยายจะใช้คำ “จะ” ซึ่งบอกอนาคตกาลเป็นประจำบ่อยที่สุดก็ว่าได้ แต่ก็ไม่ใช่ข้อบกพร่องของคุณคันสนีย์ เพราะบทความเขียนให้อ่านอย่างนั้น ความบกพร่องในการใช้ถ้อยคำที่ไม่ถูกต้องทางภาษาไทยในบทจึงตกอยู่กับผู้เขียนบท

เพื่อความมั่นใจว่า ทำไมไม่ใช้คำ “จะ” อย่างที่คนอื่นเขาชอบใช้กัน ในประโยคที่มีได้แสดงอนาคตกาลเลย จึงไม่ถูกต้อง? ลอง “หาหรือ” กับพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ดูก็ได้ความดังนี้

“จะ 1 ใช้หน้าคำที่ตั้งต้นด้วย จ มีความหมายอย่างเดียวกับคำนั้น ๆ เช่น จะแจ้ง, จะแจ่ม”

“จะ 2 เป็นคำช่วยกริยา บอกอนาคต เช่น จะไป, จะอยู่”

คำ “จะ” เป็นคำช่วยกริยา (อ่านว่า “กรี-ยา” แบบ ก กล้า ร สำหรับใช้เฉพาะกับไวยากรณ์ไทยเท่านั้น ไม่ใช่อ่านว่า “กะ-ริ-ยา” อย่างที่อาจารย์สอนภาษาอังกฤษของ มสธ. พูดยุคในรายการสอนภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ (และพูดคำ FACIMILE ว่า “แฟ็คซิ-ไมล์” แต่ใน DICTIONARY ให้อ่านว่า “แฟ็คซิม-มะลี” หรือ “แฟ็คซิม-มิลี”) ส่วนคำ “กริยา” ในความหมายว่า มารยาท หรืออาการที่แสดงออกมาด้วยกาย อ่านว่า “กิ-ริ-ยา”) หรือเรียกตามภาษาไทยว่ากริยานุเคราะห์ เพื่อบ่งให้เข้าใจว่า จะมี จะทำ หรือจะเกิด ในอนาคต หรือกาลภายหน้า

เท่านั้น ถ้าคำกริยาใดหรือประโยคใดมิได้แสดงว่า จะมี จะทำ หรือจะเกิดในกาลภายหน้าแล้ว ก็ไม่ต้องใช้คำ “จะ” นำหน้ากริยาในประโยคนั้นเลย ถ้านำมาใช้ ก็ถือว่าไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวมานี้

เมื่อทราบหลักเกณฑ์ของไวยากรณ์ไทยเช่นนี้ ผู้เขียนบทบรรยายสารคดีทางโทรทัศน์ ที่เคยใช้คำ “จะ” มาเสียจนชิน ก็ควรจะเปลี่ยนวิธีการเขียนบทเสียใหม่ โดยไม่ยอมทำใจอ่อนเลียนแบบการเขียนบท ที่ใช้ภาษาไทยไม่ถูกต้อง และเลิกใช้คำ “จะ” นำหน้าคำกริยา ในกรณีที่ไม่วะบุอนาคตกาลเสียโดยสิ้นเชิง เช่น

ไม่เขียนว่า “ข้างโรงหลังคาจากจะมีโถ่งปั้นใหม่ ๆ ตั้งเรียงเป็นแถว...”

แต่เขียนว่า “ข้างโรงหลังคาจาก มีโถ่งปั้นใหม่ ๆ ตั้งเรียงเป็นแถว...” เพราะมีโถ่งตั้งเรียงกันอยู่แล้ว

ไม่เขียนว่า “...เนื่องจากในถ้ำจะมีค้างคาวเป็นล้าน ๆ ตัว”

แต่เขียนว่า “เนื่องจากในถ้ำ

แต่ถ้ำเป็นเหตุการณ์ที่เกิดบ่อย ๆ มักนิยมใช้คำ “มักจะ” แทนคำ “จะ” เพียงพียงครั้งเดียว

โทรทัศน์นิยมใช้ “จะ” ไม่สร้างชา

(จาก “อินไซด์ทีวี” ฉบับวันที่ 27 พ.ค. - 2 มิ.ย. 33)

ข่าวเกษตรกรช่อง 7 สี

เมื่อเวลาราว 19.20 น. วันอาทิตย์ที่ 30 เมษายน สกนี้ (2533) ช่องนี้ได้เสนอรายการ เรื่อง “การเลี้ยงปลาอุก และการเลี้ยงวัว” มีภาพที่น่าชมตลอดรายการ แต่ผู้บรรยายได้บรรยายถึงการฝึกอบรมของเจ้าหน้าที่ ทั้งที่กำลังทำการสาธิตให้ผู้เข้ารับการอบรมดูก็บรรยายว่า “...จะทำ..”, “...จะเห็น...”, “...จะมี...” ทั้งที่กำลัง.. และ กำลังมี... สิ่งนั้นอยู่ที่นั่นแล้ว และใช้คำ “ซึ่ง” ฟุ่มเฟือยเหลือเกิน

โทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทย

เมื่อเวลาราว 16.30 น. วันศุกร์ที่ 5 พฤษภาคม สกนี้ (2533) ถ่ายทอดสดงานสโมสรสันนิบาตเนื่องในวันฉัตรมงคล (ฉัค-ตระ-มง-คน) ที่ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล ผู้บรรยายชายบรรยายวันอันเป็นมหามงคลนี้ ด้วยความมั่นใจซ้ำแล้วซ้ำอีกว่า “วัน-ฉัค-มง-คน” โดยไม่ยอม

อ่านแบบคำสมาสบาลี-สันสกฤตตามหลักเกณฑ์ การใช้ภาษาไทย (คงจะไม่ยอมเปิดพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 คู่มือด้วย)

และผู้บรรยายหญิงก็นิยมใช้คำ “จะ” เป็นอย่างยิ่ง บรรยายเรื่องอาหารและกับแกล้มที่เจ้าหน้าที่ด้านนี้ได้จัดมาเพื่อการเลี้ยงอันยิ่งใหญ่ครั้งนี้ ทั้งที่อาหารและกับแกล้มจัดมาเรียบร้อยแล้ว เป็นทั้งอดีตกาลและปัจจุบันกาล คือมีและพร้อมที่จะเสิร์ฟ ไม่ว่าจะเป็นอาหารไทย และ/หรืออาหารฝรั่ง

ผู้บรรยายหญิงก็กล่าวระบุเป็นอนาคตกาลว่า “...อาหาร ที่จัดเลี้ยงจะเป็น..” ส่วนเครื่องคิมก็กล่าวว่า “...จะเป็นคูลเลอร์...” ทั้งที่เขาจัด “คูลเลอร์” มาเสิร์ฟอยู่แล้ว เพราะคำ “จะ” เป็นกริยาช่วยเพื่อแสดงอนาคตกาลเท่านั้น

ถ้าใช้คำ “จะ” นำกริยา “เป็น” ก็แสดงว่ายังไม่มีสิ่งนั้น แต่จะมีในอนาคต ผู้บรรยายน่าจะกล่าวโดยไม่บอกกาล เช่น “อาหารที่จัดเลี้ยงเป็นอาหาร...” โดยไม่ใช้คำ “จะ” นำหน้าคำ “เป็น”

หลักเกณฑ์การใช้กริยาช่วย “จะ” หรือตามหลักไวยากรณ์ไทยเดิม เรียกว่า “กริยานุเคราะห์” คำ “กริยา” (ต้องอ่านว่า กริ-ยา” กล้ากับ ริ เป็น กริ) หลักเกณฑ์การใช้คำ “จะ” ได้นำมาเสนอพร้อมตัวอย่างโดยละเอียดพอสมควร ในอินไซด์ทีวีฉบับวันที่ 22-28 เมษายน ศกนี้ (2533)

ท่านผู้เขียนและผู้บรรยายที่สนใจจะแก้ไขการใช้ภาษาไทยในจอแก้วไม่ให้มีข้อบกพร่องในเรื่องนี้ ทั้งการเขียนและการพูด ก็ขอความกรุณาศึกษาค้นคว้าได้จากอินไซด์ทีวีฉบับดังกล่าว ในหน้า 18 คอลัมน์ “ภาษาในจอแก้ว” จะทำให้การใช้ภาษาไทยของท่านได้รับการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น คือได้หลักการใช้และไม่เลียนแบบผู้อื่นที่ใช้ “จะ” อย่างไม่ถูกต้อง โดยไม่ทราบว่ามันถูกต้องอีกต่อไป

ส่วนหลักเกณฑ์การใช้คำ “ซึ่ง” ที่ถูกต้องจะทยอยมาปรากฏในคอลัมน์นี้ในไม่ช้า โปรดติดตามหาอ่านให้ได้

ขนมเล็กกับตุ๋บไมโครเวป

เมื่อภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ เข้ามาสู่ประเทศไทยพร้อมกับสินค้าใหม่ ๆ ที่ประชาชนคนไทยจะต้องใช้ ตอนแรกยังไม่มีคำไทยใช้เรียกสินค้านั้น ก็มักจะใช้ทับศัพท์ภาษาอังกฤษ ถ้าผู้เผยแพร่ตอนแรก ๆ รู้ภาษาอังกฤษดี ก็มักจะไม่ผิดพลาด แต่ถ้าตรงกันข้าม ก็มักจะทำให้ผู้ใช้นั้น ๆ ในลำดับต่อมา ผิดพลาดตามไปด้วย

ในบรรดาคำทับศัพท์ที่ปรากฏอยู่ตามป้ายโฆษณาทั่วไป และรู้สึกว่าจะติดปากและติดตาแล้ว ก็คือคำขนม “เค้ก” คำนี้ได้จากคำอังกฤษ “cake” ซึ่งจะต้องอ่านว่า “เค็ก” (สระเสียงยาวหรือทึมสระ) ไม่น่าจะเขียนเป็นสระเสียงสั้น (รัสสระ) ว่า “เค็ก” ไปได้เลย

เพราะเมื่อใช้ “ ” (ไม้ไต่คู้) กำกับข้างบนคำ “เคก” เป็น “เค็ก” ก็ต้องอ่านเป็นเสียงสั้นในเสียงวรรณยุกต์เดียวกัน จึงถือว่าเป็นการทับศัพท์ผิดอย่างแน่นอน แล้วถ้ามวลชนก็นำคำที่เห็นป้าย คือ “เค็ก” ไปใช้กันอย่างแพร่หลาย ทั้งเขียนและพูด

เมื่อหาหรือพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ก็ปรากฏว่ามีคำ “เค็ก” บรรจุอยู่ด้วย ไม่ใช่ “เค็ก” โดยถือว่าคำไทยนี้เป็นคำไทยแล้ว จึงใช้วรรณยุกต์โท “ ” กำกับตามเสียงอ่านแต่เดิม

ตู้อบ microwave ก็นำมาใช้อย่างเดียวกับ “เค็ก” เป็น “ไมโครเวป” ซึ่งไม่ถูกต้องที่ถูกต้อง คำ “wave” เป็นสระเสียงยาวเช่นเดียวกับ “cake” และสะกดด้วย ตัว v ตามหลักเกณฑ์ของราชบัณฑิตยสถาน กำหนดให้ใช้ตัว ฟ แทน v

ฉะนั้นจึงควรทับศัพท์ว่า “ไมโครเวฟ” และจะต้องอ่านคำ “เวฟ” เป็นเสียงยาว เนื่องจากถือว่าเป็นคำทับศัพท์ตามหลักเกณฑ์กำหนดว่าไม่ต้องใช้วรรณยุกต์ “ ” กำกับ แต่เวลาอ่านจะออกเสียงวรรณยุกต์โทหรือเสียงอื่น ตามวิธีการอ่านของภาษาอังกฤษก็ได้

ใช้คำ “ซึ่ง” ไม่ถูกที่โดยไม่รู้ว่าผิดอย่างไร

(จาก “อินไซด์ทีวี” ฉบับวันที่ 20-23 พ.ค. 32)

คำ “ซึ่ง” มีหลักเกณฑ์ในการใช้ที่แน่นอน

ในปัจจุบันได้มีการเลียนแบบการใช้คำ “ซึ่ง” มาใช้ในการเขียนและการพูดอย่างไม่ถูกต้องกันอย่างแพร่หลายมากยิ่งขึ้นกว่าเดิม โดยมากมักจะเลียนแบบจากหนังสือพิมพ์ ถ่ายทอดมาสู่วิทยุและโทรทัศน์ รวมทั้งส่วนราชการใหญ่ ๆ แล้วแพร่หลายไปสู่ประชาชนทั่วไป นอกจากแพร่หลายสู่วงการเขียนแล้ว ยังแพร่หลายถึงการพูดด้วย โดยเข้าใจผิดคิดว่า การใช้เช่นนั้นเป็นการถูกต้องตามหลักภาษาไทยแล้ว เป็นเรื่องที่น่าเป็นห่วงในทางวิบัติของภาษาไทยในครั้งนี้เป็นอย่างยิ่งโดยมักนำมาใช้เหมือนคำที่ “ติดอ่าง” ว่า “เอ้อ ๆ” หรือที่ภาษาอังกฤษใช้คำ “well, well” เวลานั้นอะไรไม่ออก ก็ใช้คำ “ซึ่ง” เข้าไปแทนคำนี้ ฉะนั้น

คำ “ซึ่ง” ตามหลักไวยากรณ์ ที่ปรากฏในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525 “ซึ่ง” เป็นคำสรรพนาม (ใช้ ส เป็นตัวย่อ) ที่ใช้แทนนามหรือข้อความที่อยู่ข้างหน้า และใช้เชื่อมอนุประโยค ที่เรียกว่าคุณาอนุประโยคข้างหลังคำ “ซึ่ง” นี้ เข้ากับमुख्यประโยคหรือประโยคใหญ่ข้างหน้า ให้เป็นประโยคเดียวกัน อาจทำให้ข้อความหรือประโยคทั้งหมด หรือที่เรียกว่า สังกรประโยคหรือประโยคประสม มีลักษณะกระฉ่างแจ่มและสละสลวยยิ่งขึ้น แต่ถ้าไม่ได้ใช้เพื่อขยายนามหรือข้อความที่อยู่ข้างหน้าก็ไม่ต้องใช้คำ “ซึ่ง” เชื่อมโดยเด็ดขาด ให้ใช้วิธีขึ้นประโยคใหม่ไปเลย ก็จะไม่เสียเนื้อความ ตัวอย่างประโยคที่ใช้คำ “ซึ่ง” อย่างถูกต้อง เช่น

“คุณสง่ากำลังเล่นเปียโน ซึ่งซื้อใหม่ ให้จบเพลง”

“ซึ่ง” เป็นสรรพนามแทนคำ “เปียโน” ที่อยู่ข้างหน้า และทำหน้าที่เชื่อมอนุประโยคกลางหรือคุณาอนุประโยคให้เป็นประโยคเดียวกับประโยคใหญ่หรือमुख्यประโยค ทำนองเดียวกับในไวยากรณ์อังกฤษที่ใช้คำ who, whom, what, which, that และอื่น ๆ ที่เรียกว่า relative pronoun (ประพันธสรรพนาม) ประโยคในภาษาอังกฤษจึงเป็น “Khun Sa-nga is playing piano which was newly purchased complete the song.”

สำหรับในภาษาไทย มีคำสรรพนามเช่นนี้ใช้อยู่เพียง 3 คำ ได้แก่ “ซึ่ง, ที่, อัน” สำหรับประโยคไทยข้างบนนี้จะใช้คำ “ที่” แทน “ซึ่ง” ก็ได้ เป็น “คุณสง่ากำลังเล่นเปียโนที่ซื้อใหม่ให้จบเพลง” ก็ไม่ทำให้เสียเนื้อความเลย แต่จะใช้คำ “อัน” แทนไม่ได้ เพราะลักษณะของเนื้อความในอนุประโยคไม่เข้าหรือกลมกลืนกัน แต่อาจใช้คำ “อัน” ได้ในตัวอย่างนี้ คือ “รถยนต์อันหรูหราขอมมีคนอยากได้”

เมื่อทราบหลักเกณฑ์เช่นนี้แล้ว ลองมาพิจารณาข้อความถูกต้องของข้อความต่อไปนี้ อย่างพินิจพิเคราะห์สักหน่อย คือ

“...ถูกนายสุนทรหลอกให้ลงชื่อในเอกสารการกู้ยืมเงิน หรือตัวสัญญาใช้เงิน โดยไม่ได้รับเงินจริงเป็นจำนวนถึง 100 ล้านบาท ซึ่ง¹ การออกตัวสัญญาใช้เงิน นายสุนทรจะให้คนที่ไม่รู้เรื่องราวมาเซ็นชื่อกู้ยืม หรือก็เอาชื่อค้ำประกัน หรือไม่กี่ใช้วิธีการถ่ายโอนเงิน ซึ่ง² นายสุนทรสามารถทำได้ ซึ่ง³ การกระทำของนายสุนทรครั้งนั้น ถึงกับทำให้ธุรกิจในเมืองเชียงใหม่ปั่นป่วนไประยะหนึ่ง” (จากข่าวหนังสือพิมพ์)

เมื่อนำหลักเกณฑ์การใช้คำ “ซึ่ง” ดังกล่าวมาแล้ว มาใช้ตรวจสอบคำ “ซึ่ง” ก็จะมองเห็นได้อย่างชัดเจนว่าคำนี้มีได้ใช้แทนเพื่อขยายนามข้อความเกี่ยวกับ “เงิน” ที่อยู่ข้างหน้าเลยแม้แต่คำเดียว ดังนั้นการใช้ “ซึ่ง” คำนี้เข้ามาเชื่อมประโยค จึงเป็นการใช้ที่ผิดอย่างเห็นได้ชัด ที่ถูกต้องต้องไม่ใช่ “ซึ่ง” คำนี้ โดยตัดทิ้งออกไปได้เลย ข้อความหรือวลีข้างหลังคำนี้คือ “การออกตัว

สัญญาใช้เงิน” ถือเป็นการขึ้นประโยคใหม่ ก็ได้ความสมบูรณ์คืออยู่แล้ว หรือจะใช้คำ “ใน” เข้าไปแทนที่ “ซึ่ง” ก็จะได้ความดียิ่งขึ้น

ประโยคถัดไป คำ “จะ” ตามข้อเท็จจริง เป็นเหตุการณ์ที่เกิดในอดีต ไม่ใช่ในอนาคตกาล ดังนั้นจึงควรใช้คำ “ได้” เข้าไปแทนที่คำ “จะ”

คำ “ซึ่ง” ใช้แทนเพื่อขยายคำนาม “การถ่ายโอนเงิน” ใช้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ทุกประการ

คำ “ซึ่ง” ไม่ได้ใช้แทนเพื่อขยายคำใด ๆ ข้างหน้าเลย จึงนำมาใช้ผิด ตัดซึ่งออกไปได้เลย โดยขึ้นประโยคใหม่ คือ “การกระทำขอ... ไประยะหนึ่ง” ก็ไม่ทำให้เนื้อความตอนใดเสียไปได้เลย

อีกตัวอย่างจากหนังสือพิมพ์

“...ที่สะท้อนให้เห็นความไม่พอใจต่อการออกกฎหมาย ซึ่งส่งผลถึงเสรีภาพในการรับรู้ข่าวสารของประชาชน ซึ่งการเคลื่อนไหวครั้งนี้ เป็นการเพิ่มแรงกดดัน...”

“ซึ่ง” คำแรกใช้แทนคำนาม “กฎหมาย” ที่อยู่ข้างหน้า ถือว่าใช้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์แล้ว ส่วน “ซึ่ง” คำหลัง ไม่ได้ใช้แทนคำนามข้างหน้าคำใดคำหนึ่งเลย จึงใช้ผิดต้องตัดทิ้งไป โดยขึ้นประโยคใหม่ ก็ได้ความครบถ้วนสมบูรณ์อยู่แล้ว

“...ชุดดังกล่าวได้ค่อนข้างมาก

ซึ่งจากการติดตามอย่างใกล้ชิดดังกล่าว ทำให้...”

“ซึ่ง” ขึ้นย่อหน้าใหม่เช่นนี้ ยังไม่เคยเห็นมีใครใช้ในภาษาไทยมาก่อนเลย นอกจากเป็นการใช้ที่ไม่ถูกต้องตามหลักภาษาไทยแล้ว ยังเป็นการใช้ที่ “แหวกแนว” เป็นอย่างมาก อันจะทำให้ภาษาไทยวิบัติมากยิ่งขึ้นอีกด้วย

ถ้าผู้เขียนเพื่อสื่อมวลชนทุกท่าน จะกรณานำหลักเกณฑ์ทั้งหมดนี้ไปใช้เป็นประจำ และกรุณาช่วยบอกต่อ ๆ กัน ให้แพร่หลายยิ่งขึ้นได้ ก็จะเป็นบุญคุณยิ่งแก่ภาษาไทยของชาติ

ภาษาไทยที่เป็นปัญหา (ตอนที่ 1)

(จากวารสาร “สื่อมวลชนปริทัศน์” ปีที่ 3 ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2532)

(คำตัวอย่าง-จะ, ซึ่ง, ตกลง)

“สื่อมวลชนปริทัศน์” เปิดหน้าหรือคอลัมน์นี้ขึ้นมา เพื่อนำเอาคำภาษาไทยที่นำมาใช้ใน สื่อมวลชนทั้งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์ เฉพาะคำที่เป็นปัญหามาสงสัย ว่าถูกต้องตามหลักการใช้ภาษาไทยที่เป็นมาตรฐานหรือไม่ เพื่อที่จะเสนอให้สื่อมวลชนได้ช่วยกัน พิจารณา และในขณะเดียวกัน ก็เสนอให้ราชบัณฑิตยสถานได้พิจารณาวินิจฉัยด้วยว่า ที่ถูกต้อง เป็นเช่นไร เพราะราชบัณฑิตยสถานก็เป็นสมาชิกประจำของ “สื่อมวลชนปริทัศน์” อยู่ด้วยแล้ว

ดังนั้น “สื่อมวลชนปริทัศน์” จึงหวังว่า สื่อมวลชน โดยเฉพาะทางด้านหนังสือพิมพ์ คง จะแสดงความคิดเห็นและเสนอคำไทยที่เป็นปัญหา มาลงพิมพ์เพิ่มเติมติดต่อกันไป พร้อม ข้อสงสัยและความคิดเห็น โดย “สื่อมวลชนปริทัศน์” จะทำหน้าที่เป็นสื่อกลางหาหรือ เรื่องความ ถูกต้องกับราชบัณฑิตยสถาน แล้วนำมาพิมพ์เผยแพร่ใน “สื่อมวลชนปริทัศน์” ต่อไป เพื่อว่า สื่อมวลชนทั่วไปจะได้้นำภาษาที่ถูกต้องไปใช้ในสื่อมวลชนของตน อย่างปราศจากปัญหาข้อใจ โดยสิ้นเชิง

ในขั้นแรกนี้ “สื่อมวลชนปริทัศน์” ขอเสนอตัวอย่างคำที่เป็นปัญหา โดยสื่อมวลชนนิยม เลียนแบบไปใช้กันมากยิ่งขึ้นทุกที สัก 2-3 คำก่อน ดังต่อไปนี้

1. คำ “จะ” ซึ่งมีใช้ช่วยบอกอนาคตกาลหรือกาลภายหน้าเลย แต่ก็มีใช้กันอย่างมากยิ่งขึ้น แม้แต่ในวิทยานิพนธ์ ดังตัวอย่าง

“ในปัจจุบันสินค้าที่ส่งไปประเทศลาวส่วนใหญ่จะ(1) เป็นสินค้าประเภทเครื่องอุปโภค บริโภค”

“แต่ละปี มีการกระทำผิดวินัยในเรื่องต่าง ๆ รวมกันถึง 0.5% โดยที่พบมากในเรื่องการ ทุจริตเกี่ยวกับเงิน ๆ ทอง ๆ รongลงมาจะ(2) เป็นเรื่องที่เกิดจากความไม่รู้...”

เพื่อแก้ปัญหานี้ เราลอง “หาหรือ” กับพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525 ดู ก็ จะทำให้มันใจยิ่งขึ้นโดยได้ความรู้ว่า

“จะ 2 เป็นคำช่วยกริยาบอกอนาคต เช่น จะไป จะอยู่” เป็นคำช่วยกริยา (อ่านว่า กริยา แบบ ก กล้ากับ ร สำหรับใช้เฉพาะในไวยากรณ์ไทยเท่านั้น ไม่ใช่อ่านว่า กะ-ริ-ยา ส่วนคำ “กริยา” ในความหมายว่า มารยาท หรืออาการที่แสดงออกมาด้วยกาย อ่านว่า (กิ-ริ-ยา) หรือเรียก ตามภาษาไวยากรณ์ไทยว่า กริยานุเคราะห์ เพื่อบ่งให้เข้าใจว่า จะทำในอนาคตหรือภายหน้า แต่ ในข้อความตัวอย่างทั้งสองข้างบนนี้ แสดงให้เห็นว่า เป็นปัจจุบันกาล คือ กระทำอยู่เป็นประจำ ไม่มีคำใดที่สื่อความหมายชวนให้คิดว่าเป็นการกระทำในอนาคตเลย

ฉะนั้น จึงน่าจะตัดคำ “จะ” ออกจากข้อความทั้งสอง เป็น “...ส่วนใหญ่ (1) เป็นสินค้า...” และ “...รองลงมา(2) เป็นเรื่อง...” หรือจะใช้คำ “มักจะ” แทน “จะ” ก็เห็นจะพอใช้ได้ แต่ก็สื่อความหมายของข้อความเพี้ยนไปจากเดิมเล็กน้อย ท่านมีความเห็นในเรื่องนี้อย่างไร?

2. คำ “ตกใส่” สงสัยจะเป็นคำที่เป็นภาษาเฉพาะถิ่นจากภาคใต้ดังตัวอย่าง

“เครื่องบันทึกนาจรตกลใต้โรงแรมในประเทศจีน” (หัวข้อของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ประจำวันที่ 8 ตุลาคม 2531 เวลา 19.00 น.) ที่สงสัยเช่นนี้ ก็เพราะเพื่อนของผู้เขียนคนหนึ่ง ซึ่งเป็นชาวภูเก็ต เคยพูดคำว่า “ใส่” เสริมคำกริยาแก่ผู้เขียนบ่อย ๆ เช่น “อย่าขว้างใส่ผมนะ” เป็นต้น เช่นเดียวกับชาวจันทบุรี ที่ใช้คำ “กางร่ม” ว่า “คลุมร่ม” ซึ่งเป็นภาษาเฉพาะถิ่นหรือเรียกสั้น ๆ ว่า ภาษาถิ่น

แต่ระเบียบการใช้ภาษาเพื่อให้เป็นอย่างเดียวกันทั่วประเทศ ทางราชการจึงกำหนดให้ใช้ภาษาไทยภาคกลาง ซึ่งมีประชาชนส่วนใหญ่นิยมใช้เป็นประจำ เป็นภาษาทางการ หรือภาษาราชการ ทั้งการพูด การอ่าน และการเขียน ดังนั้น ถ้าจะใช้ภาษาไทยกลางเข้ามาแทนที่คำ “ตกใส่” หากเป็นภาษาถิ่นจริง ก็น่าจะใช้คำ “ตกทับ” หรือ “ตกลงบน” แทนคำ “ตกใส่” ไม่ทราบว่า จะเหมาะสมหรือถูกต้องหรือไม่? กรุณาให้ความคิดเห็นด้วย

๑๑๑

๑๑๑

๑๑๑

โดยที่หนังสือพิมพ์เป็นสื่อมวลชนด้านลายลักษณ์อักษร ที่ถึงสายตาประชาชน ข้าราชการ นักเรียน นิสิตนักศึกษาทั่วประเทศ ได้มากที่สุดและบ่อยที่สุด ย่อมจะมีอิทธิพลเหนือบุคคลดังกล่าวในด้านระเบียบการใช้ภาษาไทย แม้ครูอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทยก็สร้างความประทับใจให้แก่ผู้เรียนได้ไม่เท่าหนังสือพิมพ์ เพราะผู้เรียนได้เห็นและอ่านหนังสือพิมพ์อยู่แทบทุกวัน บ่อยกว่าการเรียนมาก ฉะนั้น ถ้าหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่ของประเทศ ได้พยายามเข้มงวดกวัดขันการใช้ภาษาไทยในการพิมพ์เสนอผู้อ่านให้ถูกต้องตามระเบียบการใช้ภาษาไทยให้มากยิ่งขึ้นกว่าเดิมแล้ว ก็เท่ากับหนังสือพิมพ์ได้ช่วยกันสกัดกั้นไม่ให้ภาษาไทยวิบัติและส่งเสริมการใช้ภาษาไทยให้ถูกต้องและเป็นเอกภาพเดียวกันทั่วประเทศ ให้รวดเร็วยิ่งขึ้นได้เป็นอย่างดี

ภาษาไทยที่เป็นปัญหา (ตอนที่ 2)

(จากวารสาร “สื่อมวลชนปริทัศน์” ปีที่ 4 ฉบับที่ 13-14 พ.ศ. 2532)

(คำตัวอย่าง ฉลุย, จั่วหัว)

ในฉบับที่แล้ว “สื่อมวลชนปริทัศน์” ได้เสนอตัวอย่างคำที่เป็นปัญหาซึ่งสื่อมวลชนนิยมเลียนแบบมาใช้กันมากยิ่งขึ้นเพียง 2-3 คำ สำหรับฉบับนี้จึงเสนอตัวอย่างเพิ่มเติมมาอีก เพื่อกระตุ้นสื่อมวลชนอื่น ๆ ให้ส่งตัวอย่างมาร่วมกับเรา

การออกเสียงพยัญชนะ ช และ ฉ

ในภาษาไทย พยัญชนะทั้งสองนี้ออกเสียงเหมือนกัน แต่มีได้ออกเสียงแบบตัว sh ในภาษาอังกฤษ คนไทยส่วนใหญ่มักออกเสียงถูกต้องเหมือนกันหมด ยกเว้นบางท่านที่เคยพูดภาษาถิ่นได้ เท่าที่สังเกตเห็นมักจะออกเสียงตัว ช แบบ sh ในภาษาอังกฤษ แต่ตามหลักไม่มีเสียงนี้ใช้ในภาษาไทยเลย เช่น “กาแฟเขาช่อง” (shong) ที่พูดโฆษณาทางวิทยุ และโทรทัศน์อยู่เป็นประจำ

ต้องการอยากจะฟังเพลงสบาย-สบาย

มีบางท่านให้ความคิดเห็นว่า คำ “ต้องการอยากจะ” เป็นภาษา “ยี่เก” สมัยเก่าซึ่งคนทั่วไปไม่ค่อยจะพูดกัน ภาษาที่นิยมใช้กันและถือว่าถูกต้อง น่าจะเป็นคำใดคำหนึ่งเท่านั้น ได้แก่ “ต้องการ” หรือ “อยากจะ”

คำ ฉลุย แผลงมาจาก ฉุย ใช่หรือไม่?

คำ “ฉลุย” มีหนังสือพิมพ์เลียนแบบไปใช้กันมากฉบับยิ่งขึ้นทุกที แม้แต่หนังสือพิมพ์ยักษ์ใหญ่ก็ยังเอาอย่างหนังสือพิมพ์ฉบับเล็ก ๆ ทั้งที่คำนี้เป็นคำสแลงและไม่มีบรรจุอยู่ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 เลย

พิจารณาดู ลักษณะและเสียงของคำทั้งสองนี้คล้ายกับว่า คำนี้แผลงมาจากคำ “ฉุย” ซึ่งพจนานุกรมฉบับปัจจุบันให้ความหมายว่า “ฉุย” ว. อาการที่กลั่นไช้มากระทบจมูก ; คล่องแคล่ว เช่น เดินฉุย ; อาการของควันที่พุ่งขึ้นมาเรื่อย ๆ เช่น ควันฉุย” คำ “ฉุย” เป็นคำที่โศกโพนอยู่แล้ว เดิมก็ใช้กันมาเป็นประจำ เช่น “กิจการของผมไปได้ฉุย” ก็สื่อความหมายดีมากอยู่แล้ว ไม่ทราบว่ามีคนจำเป็นอย่างไรจึงคิดคำสแลงคำนี้ขึ้นมาใหม่ โดยไม่มีคำนี้บรรจุอยู่ในพจนานุกรมเลย แต่ก็ยังหาหลักฐานมายืนยันในเรื่องนี้ไม่ได้ ในขั้นนี้จึงน่าจะสันนิษฐานไว้ก่อนว่า เป็นการเล่นคำให้โศกโพน แปลกตา แปลกหู เพื่อให้ผู้อ่านให้ความสนใจแก่ข้อความที่ใช้คำนี้

มากยิ่งขึ้น กว่าใช้คำธรรมดาสามัญทั่วไป ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์ธรรมดาของการเขียนบทความทั่วไป
 คล้ายจะเป็นการเล่นคำ หรือการใช้คำ เช่น ใช้คำ “ชะเลียร์” มาแทนคำว่า “เลีย” ซึ่งเป็นสแลงอยู่
 แล้ว ที่ทำให้สุภาพยิ่งขึ้นกว่า จะใช้คำ “เลีย” ที่สื่อความหมายเหมือนพฤติกรรมของสุนัขที่มันจะ
 เอาใจเจ้าของของมันด้วยการกระทำเช่นนี้ เพราะเราถือว่าสุนัขเป็นสัตว์ชั้นต่ำ ดังนั้น การใช้คำ
 “เลีย” จึงรู้สึกว่ามันสุภาพนัก

การใช้คำสแลงที่สื่อความหมายไม่ตรงกับถ้อยคำที่ใช้ นี้ ตามหลักเกณฑ์ที่นิยมใช้กันมาแต่
 ดั้งเดิมจนเป็นระเบียบของการใช้ภาษาไทยไปแล้ว กำหนดให้ใช้เครื่องหมายอัญประกาศ หรือที่
 เรียกกันมาแต่เดิมว่า “เลขนอกเลขใน” ตามหลักเกณฑ์การใช้เครื่องหมายวรรคตอน และ
 เครื่องหมายอื่น ๆ ของราชบัณฑิตยสถาน ข้อ 12 อัญประกาศ 4. ไว้เพื่อแสดงว่าคำหรือข้อความ
 นั้นใช้ในความหมายผิดไปจากความหมายปกติ

ตามตัวอย่างนี้ “...ความที่แกล้ง “คว่ำไฟ” เล่นเอาเทวดาเจ็บแสบมาก จะคัดค้านก็ยาก”
 ดังนั้น ถ้าหนังสือพิมพ์จะใช้คำ “ฉลุย” เมื่อใด แล้วใช้อัญประกาศกำกับคำนี้เสีย รวมทั้งกำกับคำ
 สแลงอื่น ๆ ที่สื่อความหมายผิดไปจากความหมายปกติทุกคำไป ก็เท่ากับหนังสือพิมพ์ได้ใช้
 ภาษาถูกต้องตามระเบียบของการใช้ภาษาไทย ให้เป็นเอกภาพเดียวกันทั่วประเทศ ให้รวดเร็วยิ่ง
 ขึ้นได้เป็นอย่างดี เพราะหนังสือพิมพ์เป็นสื่อมวลชนด้านลายลักษณ์อักษร ที่ถึงสาขาประชาชน
 ทั่วประเทศได้มากที่สุดและบ่อยที่สุด

คำผิดโบราณที่ใช้จั่วหัว แทนจั่วหัว

ตัวอย่าง “...เลยประกาศให้โลกเบี้ยวใบนี้เป็นดาวพระเคราะห์แห่งปี พร้อม “จั่วหัว” ว่า
 โลกอันดราย...” (27 ธ.ค. 31)

คำว่า “จั่วหัว” นี้ คุณครูอบ ไชยวสุ นักเขียนหนังสือพิมพ์ผู้สนใจภาษาไทยมากที่สุด
 จนมีเกียรติได้รับพระราชทาน “พระเกี้ยวทองคำ” จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พร้อมอาจารย์
 เปื้อง ณ นคร เสด็จทัศนะทางภาษาไทย ผู้เขียนจำได้ว่าท่านเคยเขียนบทความลงหนังสือพิมพ์
 เกี่ยวกับการใช้ภาษาไทยในการเขียน จำไม่ได้ว่า ในหนังสือพิมพ์สยามนิกร พิมพ์ไทย หรือ
 สยามสมัย (นิตยสารรายสัปดาห์) เข้าใจว่าอยู่ในระหว่าง พ.ศ. 2485 - 2495 ท่านชี้แจงแก่นักเขียน
 หนังสือพิมพ์ว่า ใช้คำ “จั่วหัว” ไม่ถูกต้อง จะต้องใช้คำ “จั่วหัว” จึงจะถูกต้อง

ลองเปิดพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525 ดู ก็ได้รับความดังนี้

จั่ว 1 น. เครื่องบน...รูปสามเหลี่ยม, หน้าจั่ว กี่ว่า

จั่ว 2 ก...เปิดไฟในกอง

คำ “จั่วหัว” เป็นคำกริยา (ก.) ตรงกับ “จั่ว 2) จึงให้ความหมายว่า “เปิดไฟในกอง” ซึ่งไม่ตรงกับที่ต้องการจะสื่อ

จำ 2 ก. บอก, เขียนบอก ...จำหน้า เช่น จำหน้าเรื่อง (ไม่ใช่จำหน้าเรื่อง)

ท่านคิดว่า ควรใช้คำไหนจึงจะถูกต้อง

ล่าลือ หรือ ร่ำลือ หรือ เล่าลือ

ในระยะหลัง ๆ นี้ ปรากฏว่า หนังสือพิมพ์ยักษ์ใหญ่บางฉบับใช้คำว่า “ล่าลือ” และ “ร่ำลือ” แทนคำว่า “เล่าลือ” (ในทางการเมือง) บ่อยมาก โดยมีได้เปิดพจนานุกรมดู และ “รอค” ตาผู้ใหญ่ในหนังสือพิมพ์ฉบับนั้น ออกมาสู่สายตาประชาชน จนทำให้ประชาชนผู้อ่านคิดว่า คำ “ล่าลือ” กับ “ร่ำลือ” เป็นคำพ้องหรือไวพจน์ (synonym) กับคำ “เล่าลือ” ไปแล้ว

ผู้อ่านบางท่านเกิดสงสัยขึ้นว่า ความเข้าใจดังกล่าวถูกต้องหรือไม่ จึงได้เปิดพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ดู ก็ปรากฏว่า คำ “ล่าลือ” และ “ร่ำลือ” ไม่มีปรากฏในพจนานุกรมเล่มนี้เลย มีแต่คำว่า “เล่าลือ” ซึ่งให้ความหมายไว้ดังนี้

“เล่าลือ” ก. แพร่ข่าวกันแซ่

ฉะนั้น ท่านผู้ใช้ภาษาไทยโดยทั่วไปโปรดจดจำไว้ด้วยว่า ความหมายว่า “แพร่ข่าวกันแซ่” นั้น มีคำไทยให้ใช้เพียงคำเดียวคือ “เล่าลือ” โปรดอย่าเอาอย่างหนังสือพิมพ์ยักษ์ฉบับนั้น

นอกจากนี้ โปรดทราบเพิ่มเติมด้วยว่า ยังมีคำที่มีลักษณะใกล้เคียงกันมากคือคำ “เล่าเรียน” กับ “ร่ำเรียน” ซึ่งพจนานุกรมฉบับปัจจุบันให้ความหมายไว้ดังนี้

“เล่าเรียน” ก. ท่องบ่น เพาะความรู้ ความรู้ฝึกหัด

“ร่ำเรียน” ก. เรียนให้เข้าใจ

คำ “มโหฬาร” ยังมีคนอ่านว่า “มะ-โฮ-ราณ” อยู่อีก ทั้งที่ผิด

ตัว “พ” อ่านว่า “ล-จุ-ลา” ต้องอ่านเป็นตัว “ล” แน่นอน ไม่ใช่ “ร” เช่นคำ “จุฬาลงกรณ์” ใคร ๆ ก็อ่านว่า “จุ-ลา-ลง-กอน” ไม่มีใครอ่าน “จุ-รา-ลง-กอน”

ตัว H มีครูบางท่านอ่านว่า “เฮ็ด” ซึ่งผิด ที่ถูกต้องอ่านว่า “เอ็ด-ซ” แม้ตัว H จะตรงกับพยัญชนะไทยว่า ตัว ฮ ก็ตาม

คำบุพบท “กับ, แก่ (แก่), ต่อ” ยังเป็นปัญหามากยิ่งขึ้น

(จากวารสาร “สื่อมวลชนปริทัศน์” ฉบับ กุมภาพันธ์-เมษายน 2533)

ผู้เขียนได้เคยนำเรื่องการใช้คำบุพบท 4 คำนี้ มาเสนอในปัญหาการใช้ภาษาไทยในสื่อมวลชนมาหลายครั้งแล้ว รู้สึกว่าปัญหานี้คงยังมิได้รับการพัฒนาให้ดีขึ้นเลย เมื่อได้สังเกตการใช้ในหนังสือพิมพ์ในระยะหลัง ๆ นี้ รู้สึกว่าจะยิ่ง “เตลิดเปิดเปิง” ห่างไกลความถูกต้องออกไปมากขึ้นทุกที จนกระทั่งถึงช่วงเดือนตุลาคม-พฤศจิกายน พ.ศ. 2532 นี้ แม้หนังสือพิมพ์ชั้นนำของประเทศก็ยังมิได้ให้ความสำคัญในเรื่องนี้เลย โดยยังจะใช้คำบุพบทที่เป็นปัญหาอยู่เรื่อย ๆ อันจะเป็นตัวอย่างที่ไม่ถูกต้องในการใช้ภาษาไทยให้แก่ผู้อ่านทุกระดับอายุและการศึกษา ดังตัวอย่างประโยคจากหนังสือพิมพ์ดังกล่าวต่อไปนี้

1. จากหนังสือพิมพ์ - “การป้อนคำถามที่เจาะจงและง่ายต่อการอธิบาย”

ถ้าใช้ - “การป้อนคำถามที่เจาะจงและง่ายกับการอธิบาย” ก็ต้องผิดอย่างแน่นอน

ควรใช้ - “การป้อนคำถามที่เจาะจงและง่ายแก่การอธิบาย” จะถูกต้องกว่ามาก

2. จากหนังสือพิมพ์ - “เข้าหารือต่อนายกรัฐมนตรี”

ถ้าใช้ - “เข้าหารือแก่นายกรัฐมนตรี” ก็ไม่ถูกต้องแน่ เพราะไม่มีอะไรไปให้นายกรัฐมนตรี

ควรใช้ - “เข้าหารือกับนายกรัฐมนตรี” จะต้องถูกต้องมากกว่า เพราะร่วมมือกันหารือ

3. จากหนังสือพิมพ์ - “เป็นประโยชน์กับประเทศชาติเป็นส่วนรวม”

ถ้าใช้ - “เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติเป็นส่วนรวม” คงไม่ถูกต้องแน่ เพราะประเทศชาติเป็นผู้รับ

ควรใช้ - “เป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติเป็นส่วนรวม” จะถูกต้องแน่นอน เมื่อมีผู้รับก็ต้องใช้ “แก่”

4. จากหนังสือพิมพ์ - “ให้ความเป็นธรรมกับคู่กรณี” ต้องใช้ “แก่” ตามเหตุผลข้อ 3

5. จากหนังสือพิมพ์ - “ผอ.กองพยากรณ์อากาศได้เปิดแถลงข่าวกับสื่อมวลชน”

ถ้าใช้แบบนี้ อาจสื่อความหมายว่า ผอ.กองพยากรณ์อากาศร่วมกับสื่อมวลชนได้เปิดแถลงข่าวก็ได้ และถ้าใช้คำ “ต่อ” แทน ก็อาจสื่อความหมายว่า

ผอ.กองพยากรณ์อากาศได้เปิดแถลงข่าวต่อหน้าสื่อมวลชนก็ได้ ดังนั้นจึงต้องใช้
คำ “แก่” แทน “กับ” อย่างแน่นอน

คำบุพบทข้างบนนี้ มักใช้กันสับสน จนหาข้อยุติแห่งความถูกต้องไม่ได้เลย แต่เพื่อให้
แน่ใจในความถูกต้องจำเป็นต้องหาดาราลักภาษาไทยเกี่ยวกับเรื่องนี้โดยเฉพาะมาใช้เป็นบรรทัด
ฐาน แต่ก็ยังหาไม่ได้จึงจำเป็นต้องพึ่งพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525 มาใช้เป็น
บรรทัดฐาน (ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 1) ซึ่งได้คัดมาเสนอดังต่อไปนี้

(หน้า 82) “กับ 2 เป็นคำที่เชื่อมคำหรือความเข้าด้วยกัน มีความหมายว่า รวมกัน หรือ
เกี่ยวข้องกัน เช่น ฟ้ากับดิน กินกับนอน หายวับไปกับตา”

(หน้า 115) “แก่ 2 ใช้นำนามนามฝ่ายรับ เช่น ให้เงินแก่เด็ก”

(หน้า 308) “แต่ บ. แก่ (ใช้ในที่เคารพ)”

(หน้า 322) “แต่ 2...บ. เฉพาะ, ประจันหน้า เช่น ต่อหน้า, ขึ้นต่ออำเภอ, เมื่อถึง เช่น
มาต่อปีหน้า, แต่ละ, ราย เช่น ต่อคน, ต่อปี, ... ฯลฯ

ตัวอย่างจากหนังสือพิมพ์เพิ่มเติมพร้อมข้อวินิจฉัย ได้แก่

1. “ได้ให้ความสนใจต่อเรื่องนี้มาก” ไม่ถูกต้อง จะต้องแก้เป็น “ได้ให้ความสนใจแก่
เรื่องนี้มาก” เพราะคำกริยา “ให้” ต้องมีผู้รับ โปรดดูหลักเกณฑ์หน้า 115

2. “วงการทูตเปิดเผยต่อผู้สื่อข่าว” ถ้าหมายถึงต่อหน้าผู้สื่อข่าว ก็ใช้ได้ แต่ถ้าใช้ “วงการ
ทูตเปิดเผยแก่ผู้สื่อข่าว” ก็หมายถึง ผู้สื่อข่าวได้รับการเปิดเผยเรื่องที่ควรทราบ

3. “ย่อมมีผลกระทบโดยตรงกับการผลิตอาหาร” ไม่ถูกต้องอย่างเด่นชัด ต้องใช้ว่า “ย่อม
มีผลกระทบโดยตรงต่อการผลิตอาหาร” จะถูกต้องด้วยเหตุผลมากกว่า เพราะเป็นการเฉพาะหรือ
ประจันหน้า

4. “...ให้มีการเสนอกับกระทรวงการคลัง...” ไม่ถูกต้องแน่นอนเช่นเดียวกัน แต่ถ้าแก้เป็น
“...ให้มีการเสนอต่อกระทรวงการคลัง...” จะถูกต้องตามหลักเกณฑ์หน้า 322

5. “เพื่อสร้างความเป็นธรรมให้กับผู้เสียภาษี” ไม่ถูกต้องอย่างเด่นชัด ต้องแก้เป็น “เพื่อ
สร้างความเป็นธรรมให้แก่ผู้เสียภาษี” เพราะ “ให้” ต้องมีผู้รับ ตามหลักเกณฑ์หน้า 115

6. “โรงเรียนชุมชนเป็นประโยชน์ต่อสังคม” ควรใช้ “แก่” แทน “ต่อ” เพราะ “สังคม”
เป็นผู้รับประโยชน์

7. “เป็นประโยชน์กับประเทศชาติเป็นส่วนรวม” ผิดมากที่สุดทีเดียว ต้องใช้ “แก่” แทน
“กับ” เหมือนข้อ 6

8. “การป้อนคำถามที่เจาะจงและง่ายต่อการอธิบาย” ไม่ถูกต้อง ควรใช้ว่า “ง่ายแก่การ...” ตามความนิยม

9. “เพื่อให้กำลังงานต่อร่างกาย” ไม่ถูกต้อง แต่สื่อมวลชนมักใช้คำ “ต่อ” นี้น้อยที่สุด โดยไม่ทราบว่าไม่ถูกต้อง เมื่อ “ให้” ก็มีผู้รับ ก็ต้องใช้คำ “แก่” แทน “ต่อ” ตามหลักเกณฑ์ใน หน้า 115

10. “กำหนดไว้เพื่อให้สะดวกกับฝ่ายบริหาร” ต้องใช้ “แก่” แทน “กับ” ด้วยเหตุผลเดียวกับข้อ 9

11. “นายกรัฐมนตรียืนยันกับผู้สื่อข่าวว่าไม่มีปัญหา” ตามหลักเกณฑ์น่าจะถูกต้อง ลองใช้คำ “แก่” แทน ก็รู้สึกว่ไม่ค่อยจะกลมกลืน แต่ถ้าใช้คำ “ต่อ” แทนรู้สึกว่พอจะไปได้

12. “...รายงานกับมหาเถรสมาคม...” ต้องใช้ “...รายงานต่อ...” ตามหลักเกณฑ์หน้า 322

13. “...ได้บังเกิดความเสียหายต่อประเทศชาติ สร้างความเดือดร้อนให้กับประชาชน...” คำ “ต่อ” คำแรกต้องใช้คำ “แก่” แทน เพราะประเทศชาติได้รับความเสียหาย ตามหลักเกณฑ์ หน้า 115 และคำ “กับ” คำหลังก็ต้องใช้คำ “แก่” แทนคำเดียวกัน ด้วยเหตุผลเดียวกัน

14. “...ยังจะเกิดอันตรายต่อรัฐบาล” เมื่อรัฐบาลเป็นผู้ได้รับอันตราย ก็ต้องใช้คำ “แก่” แทน “ต่อ”

15. “ให้การกับอธิบดีกรมตำรวจ” ด้วยเหตุผลเดียวกับข้อ 14 ต้องใช้ “แก่” แทน “กับ”

16. “รถบรรทุกดินได้สร้างความเดือดร้อนให้กับชาวบ้านทั่วไป” ด้วยเหตุผลเดียวกับข้างบนนี้ ต้องใช้คำ “แก่”

17. “รมช.มท. จะไปยื่นใบลาออกกับนายกรัฐมนตรี” ตามหลักเกณฑ์หน้า 322 ต้องใช้ “ต่อ” แทน “กับ”

18. (จาก “ไทยรัฐ” 16 ส.ค. 33) “...และฟ้องร้องดำเนินคดีกับนายสันติ” ตามหลักเกณฑ์ หน้า 322 จะต้องใช้คำ “ต่อ” แทน “กับ” เพราะถ้าใช้คำเดิม ทำให้ตีความไปได้ว่า ร่วมงานกับ นายสันติไปฟ้องร้องผู้อื่น

19. (จาก “ไทยรัฐ” 22 ต.ค. 33) “...ได้สร้างความประหลาดใจให้กับข้าราชการของ กระทรวงมหาดไทยเป็นอย่างมาก” ด้วยเหตุผลเดียวกับข้อ 14 ต้องใช้ “แก่” แทน “กับ”

เมื่อเวลาล่วงมานานพอสมควร การแก้ไขข้อบกพร่องเรื่องนี้ ก็มีได้ปรากฏให้เห็นเลย ผู้เขียนจึงจำเป็นต้องเขียนบทความเรื่องเดียวกันนี้ซ้ำขึ้นใหม่อีกเรื่องหนึ่ง ลงพิมพ์ในวารสาร “สื่อมวลชนปริทัศน์” ฉบับที่ 1/2534 (ออกปลายเมษายน) และเวียนให้ท่านราชบัณฑิตและภาคี

สมาชิกแห่งราชบัณฑิตยสถานบางท่านได้พิจารณาความถูกต้อง ในชื่อเรื่องว่า “ภาษาไทยในหนังสือพิมพ์” คงได้นำตอนที่กล่าวถึงเรื่องนี้มาเสนอเพิ่มเติมดังต่อไปนี้

การใช้คำ “กับ, แก่ (แก่), ต่อ” ผิดพลาดแพร่หลายอย่างน่ากลัว

คำบุพบท “กับ, แก่ (แก่), ต่อ” เป็นคำที่หนังสือพิมพ์ใช้กันอย่างไม่ถูกต้อง แม้แต่ผู้ร่างสุนทรพจน์ให้นายกรัฐมนตรีที่ยังนำไปใช้ตามทำให้ ๗๗ นายกรัฐมนตรีพลอย “เสียหน้า” ตามไปด้วย

นอกจากสิ่งที่จะต้องช่วยกันแก้ไขดังกล่าวมาแล้ว ข้อผิดพลาดหรือ “อวิชา” หรือข้อที่ไม่รู้จักที่น่ากลัวมาก เท่าที่เห็นในหนังสือพิมพ์ในปัจจุบันนี้ ก็คือ การใช้คำ “กับ, แก่ (แก่), ต่อ” ซึ่งตามหลักภาษาไทยหรือไวยากรณ์ไทยเรียกว่า คำบุพบท ถ้าพิจารณาจะเห็นได้ว่า หนังสือพิมพ์ใช้กันอย่างไม่ถูกต้องและแพร่หลายอย่างมากมายทีเดียว จนผู้เรียนและผู้เขียนทั่วประเทศคิดว่าเป็นการใช้คำที่ถูกต้องและนำไปใช้ตาม แม้แต่ผู้ร่างสุนทรพจน์ให้นายกรัฐมนตรีอ่านก็ยังนำไปใช้ตาม เพราะคิดว่าถูกต้อง ทำให้ ๗๗ นายกรัฐมนตรีพลอย “เสียหน้า” ตามไปด้วย ที่ว่า “อย่างน่ากลัว” ก็คือว่า น่ากลัวว่าจะทำให้ภาษาไทย “วิบัติ” กว้างขวางแพร่หลายและรวดเร็วยิ่งขึ้นไปกว่านี้

ดังตัวอย่างจาก หนังสือพิมพ์ที่แพร่หลายมากในขณะนี้ ดังนี้

1. “ไม่ใช่ไม่เป็นผลดีกับกองทัพเท่านั้นแต่ไม่เป็นผลดีกับประเทศชาติและคนทั้งชาติด้วย”

อ่านดูแล้ว ถ้าไม่คิดให้ลึกซึ้ง ก็พอไปได้ แต่ถ้าคิดให้ลึกซึ้ง ก็เห็นว่า ไม่น่าจะถูกต้องเพราะผลนั้นกองทัพและประเทศชาติเป็นผู้รับทั้งหมด มิใช่เพียงกระทบกระเทือนเท่านั้น ดังนั้นจึงน่าจะใช้คำบุพบท “แก่” แทนที่คำ “กับ” เป็น “ไม่ใช่ไม่เป็นผลดี แก่ กองทัพเท่านั้นแต่ไม่เป็นผลดี แก่ประเทศชาติ และคนทั้งชาติด้วย”

พึงดูประโยคหลังนี้จะรีนุและมิเหตุผลถูกต้องตามหลักตรรกศาสตร์มากกว่าที่หนังสือพิมพ์ใช้ตามประโยคแรก ส่วนหลักเกณฑ์การใช้ตามหลักไวยากรณ์ไทยนั้น จะได้ยกมาให้ชัดถ้อยในตอนหลัง

2. “มีเงื่อนไขแตกต่างกับการแก้กฎกระทรวงช่วยปัมแก๊ส”

การใช้คำ “กับ” คำนี้นับว่าพลาดไปไกลมากทีเดียว “แตกต่างกับ” นั้น พึงดูไม่ค่อยจะมีคนใช้เช่นนี้กันเลย น่าจะใช้คำว่า “จาก” แทนคำ “กับ” เป็น

“มีเงื่อนไขแตกต่างจากการแก้กฎกระทรวง ช่วยปัมแก๊ส”

การใช้คำ “จาก” แทน “กับ” ในประโยคข้างบนนี้ จะเห็นได้ชัดเจนตามหลักเหตุผลหรือหลักตรรกศาสตร์ว่า การใช้คำ “จาก” มีความถูกต้องและเหมาะสมมากกว่าใช้ “กับ” เพราะ

คำบุพบท “กับ” มีหน้าที่แตกต่างตามหลักไวยากรณ์ไทยไปในทางอื่นมากกว่า ซึ่งจะได้นำหลักมากล่าวในตอนหลัง

ต่อจากนี้จะขอเสนอตัวอย่างที่ได้จากหนังสือพิมพ์ เฉพาะส่วนที่ใช้คำ “กับ, แก่ (แก่), ต่อ” ที่ไม่ถูกต้องมาเสนอ แนะนำให้ใช้คำที่ถูกต้องกว่าเข้าแทนในแต่ละตัวอย่างเป็นข้อ ๆ ตามลำดับไป ส่วนหลักเกณฑ์ที่นำมาชี้ชัดถือในการเสนอแนะให้แก้ไขนี้ จะได้รวบรวมนำมาเสนอเน้นเป็นหลักปฏิบัติในตอนท้ายของบทความนี้

3. “...ก็จะมีใครทำงานให้กับรัฐบาล”

ควรใช้คำ “แก่” แทน “กับ” เพราะเป็นการให้ที่มีผู้รับ ด้วยเหตุผลเดียวกับข้อ 1 แต่ถ้าจะใช้ “กับ” ให้ได้ก็เห็นจะต้องเปลี่ยนถ้อยคำในประโยคตัวอย่างอีกเล็กน้อย เป็น “...ทำงานกับรัฐบาล” หมายความว่าร่วมกับรัฐบาล ไม่ใช่ทำให้แก่รัฐบาล

4. “...ยังจะเกิดอันตรายต่อรัฐบาล”

ข้อความนี้ ถ้าหมายถึงกระทบกระเทือนต่อรัฐบาลเท่านั้น ก็ฟังดูไม่ชัดเจน ก็มีเหตุผลที่จะใช้คำเช่นนี้ได้ แต่ถ้าหมายถึงอันตรายที่รัฐบาลจะได้รับโดยตรง ก็เห็นจะต้องเปลี่ยนคำ “ต่อ” เป็น “แก่” แทน เป็น “...ยังจะเกิดอันตรายแก่รัฐบาล”

5. “...ให้การกับอธิบดีกรมตำรวจ”

ให้การ “เป็นการให้แก่อธิบดีกรมตำรวจ ซึ่งเป็นผู้รับ ก็ต้องใช้ “แก่” แทน “กับ” อย่างแน่นอน ตามหลักเกณฑ์การใช้คำบุพบท แต่ถ้าหมายถึงเป็นการให้การโจมตีอธิบดีกรมตำรวจร่วมไปด้วยกัน ข้อความตามอย่างนี้ก็ถูกต้องอยู่แล้ว โดยไม่ต้องแก้ไขใหม่อีก แต่ “นัย” ของข้อความมิได้บ่งชี้ไปทางนั้น จึงจำเป็นต้องแก้ไขตามเสนอมานี้

6. “...รถบรรทุกดินได้สร้างความเดือดร้อนให้กับชาวบ้านทั่วไป”

ต้องแก้เป็น “ให้แก่” แทน “ให้กับ” เพราะทั้งนัยและหลักการ ผลจะต้องเป็นเช่นนี้ที่เดียว

7. ตัวอย่างจากข่าวหนังสือพิมพ์นี้ ได้จากคำให้สัมภาษณ์ของอดีตนายกรัฐมนตรี ที่ให้สัมภาษณ์แก่นักข่าว ซึ่งพอจะอนุมานได้บ้างตามภาษาในหนังสือพิมพ์ที่มีอิทธิพลเหนือผู้อ่าน แม้กระทั่งนายกรัฐมนตรีก็ตาม

“...ส่วนกรณีของเกษตรกรที่กู้เงินกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรนั้น..”

ฟังดูถ้อยคำหรือคำที่ว่า “กู้เงินกับธนาคาร” นั้น ช่างขัดหูอย่างไรชอบกล จะไม่ค่อย “รื่นหู” นัก เพราะได้ยินแต่ใคร ๆ เขาก็พูดกันว่า “กู้เงินจากธนาคาร” ไม่ใช่ “กู้เงินกับธนาคาร”

อย่างที ๆ หนึ่ง ๆ พูด ไม่ทราบว่าคุณอื่นหรือบุคคลทั่วไปจะมีประสบการณ์ทางการฟังอย่างนี้เป็นประจำด้วยหรือ

8. แม้ท่านโฆษกสำนักนายกรัฐมนตรี ท่านก็ให้สัมภาษณ์ท่านเองเดียวกันนี้ คือ

“...สร้างความรู้สึกร่วมให้กับประชาชน” ที่ถูกต้องพูดว่า “ให้แก” และ “...กำหนดให้แบ่งกิตติอรรถาธิบายกับลูกคำ”

สำหรับวลีหลังนี้คิดโดยหรือกับลูกคำ การใช้ “กับ” ก็ถูกต้องแน่นอน (โดยมีการต่อรองกัน) แต่ถ้าธนาคารคิดออกเบี่ยงจากลูกคำข้างเดียว อย่างถือปฏิบัติกันเป็นประจำแล้ว ก็ต้องใช้คำ “จาก” แทน “กับ” เป็น “...กิตติอรรถาธิบายจากลูกคำ” จะถูกต้องตามหลักตรรกศาสตร์มากกว่า

9. “...ซึ่งมอบต่อเหล่าทหารหาญที่ได้รับบาดเจ็บ”

ถ้ามุ่งเน้นที่จะสื่อความหมายมอบให้กับมือ การใช้คำ “ต่อ” เช่นนี้ ก็น่าจะใช้ได้ เช่นเดียวกับ “การยื่นคำร้องทุกข์ต่อนายอำเภอ” ซึ่งถูกต้องตามหลักเกณฑ์การใช้ภาษาไทย แต่ถ้าถือว่า “การมอบ” เป็น “การให้” ก็เห็นจะต้องใช้ “แก” แทน “ต่อ” สรุปแล้ว น่าจะตีความได้ว่า ใช้คำ “แก” หรือ “ต่อ” ก็ไม่ผิดทั้งสองคำ ถ้าตัวอนุประโยคสื่อความหมายตามนัยเช่นนี้

10. “...ทำความเสียหายให้ กับกำลังส่วนนี้ของอิรัก” และ “...ได้สร้างความเสียหายให้กับพิพิธภัณฑสถาน”

เป็นที่แน่นอนตายตัวว่า จะต้องใช้ “แก” แทน “กับ” ตามเหตุผลเดียวกับข้ออื่น ๆ

11. จากคำปราศรัยของอธิบดีท่านหนึ่งดังนี้

“...ยินดีมากที่ได้มาปราศรัยกับพี่น้องประชาชน”

ถ้าใช้ “กับ” ก็หมายความว่า อธิบดีท่านนี้พร้อมด้วยประชาชนมาร่วมกันปราศรัย แต่ความมุ่งหมายจริง คือ ได้มาปราศรัยต่อประชาชน

12. “...ไม่เช่นนั้นจะส่งผลเสียหายให้กับรัฐบาล”

เมื่อเป็นการให้ “แก” แทน “กับ” ตามที่ชี้แจงมาแล้วในข้อ 10 หรือจะใช้ “ต่อ” แทน “ให้กับ” ก็น่าจะได้ หรือไม่ก็ใช้บุพบทเสียเลย เป็น “...จะส่งผลเสียหายให้รัฐบาล” ก็ใช้ได้

13. “...การประชาสัมพันธ์ท่านองนี้จะเป็นประโยชน์ยิ่งกับรัฐบาล”

ด้วยเหตุผลเดียวกับข้ออื่น ๆ คือใช้บุพบท “กับ” ไม่ถูกต้องแน่นอน ถ้ามุ่งจะสื่อความหมายในการเสนอผลกระทบก็จะใช้คำ “ต่อ” ถูกต้องมากกว่าใช้ “กับ” แต่ถ้ามุ่งเสนอผลที่

รัฐบาลจะได้รับก็น่าจะใช้รูปท “แก่” แทน “กับ” เป็น “...การประชาสัมพันธ์ทำนองนี้จะเป็นประโยชน์ยิ่งแก่รัฐบาล”

หลักเกณฑ์การใช้รูปท “กับ, แก่ (แก่), ต่อ”

โปรดศึกษาหลักเกณฑ์การใช้คำรูปท “กับ, แก่ (แก่), ต่อ” จากพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ซึ่งพอจะนำมาใช้เป็นตำราอ้างอิงและยึดถือเป็นหลักปฏิบัติได้อย่างเดียว เพราะได้ลองค้นตำราเล่มอื่น ๆ ดูแล้ว ก็ไม่พบข้อแนะนำใด ๆ ที่เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การใช้คำรูปทดังกล่าวนี้เลย เช่น “ตำราหลักภาษาไทย (อักษรวิธี วชิวิภาค วากยสัมพันธ์ ฉันทลักษณ์) ของพระยาอุปทิศศิลปสาร (นิ่ม กาญจนจิระเปรียญ) และ “ไวยากรณ์ไทย” ของ สมชาย ลำควน กศ.บม., สม. เป็นต้น จึงจำเป็นต้องใช้พจนานุกรมที่นิยามเรื่องนี้เป็นหลักปฏิบัติ ดังนี้

“กับ 2 เป็นคำที่เชื่อมคำหรือความเข้าด้วยกัน มีความหมายว่า รวมกัน หรือเกี่ยวข้องกัน เช่น ฟากับดิน กินกับนอน หายวับไปกับตา”

“แก่ 2 ใช้นำหน้านามฝ่ายรับ เช่น ให้เงินแก่เด็ก”

“แต่ บ. (รูปท) แก่ (ใช้ในที่เคารพ)”

“ต่อ 2 บ. (รูปท) เฉพาะ ประจันหน้า เช่น ต่อหน้า ยืนต่ออำเภอ ; เมื่อถึง เช่น ยืนต่อปีหน้า ; แต่ละราย เช่น ต่อคน ต่อไป เทียบต่อกัน เช่น 3 ต่อ 1 ; เรียนวิชาบางอย่างโดยวิธีถ่ายทอดความรู้จากปากครูโดยตรง เช่น ต่อเหล่า ต่อเวทมนตร์คาถา”

จากหลักเกณฑ์ที่นำมาเสนอเปรียบเทียบกับข้างบนนี้ จะเห็นได้ชัดเจนว่า ความเห็นหรือข้อเสนอแนะในการแก้ไขการใช้คำรูปทที่ไม่ถูกต้อง ให้มีความถูกต้องและเหมาะสมยิ่งขึ้น ตามที่เสนอไว้ในตัวอย่าง 13 ข้อข้างต้นนี้ ได้นำเอาหลักเกณฑ์จากพจนานุกรมที่นำมาเสนอข้างบนนี้ใช้เป็นหลักในการเลือกใช้คำให้ถูกต้อง ในตัวอย่างโดยตลอด

ด้วยเหตุนี้ ผู้เขียนต้นฉบับข่าวหนังสือพิมพ์ และข่าวสำหรับสื่ออื่น ๆ จึงน่าจะจดจำหลักเกณฑ์ดังกล่าวนี้ ไปใช้เป็นหลักในการใช้เลือกใช้คำรูปทให้ถูกต้องเหมาะสม เช่น ไม่ควรจะเขียนว่า “นาย...ได้เปิดเผย ได้เล่า ได้ให้ข่าว หรือได้ให้ ...กับ หรือ ต่อ ผู้สื่อข่าว” แต่ ควรเขียนว่า “ ได้ แก่ผู้สื่อข่าว” เพราะผู้สื่อข่าวเป็นฝ่ายรับ เข้าใจว่าเรื่องนี้คงจะช่วยแก้ไขข้อบกพร่องดังกล่าวได้บ้าง

ผู้เขียนขอสรุปกล่าวถึงหลักเกณฑ์ของเรื่องนี้ว่า แม้ผู้รู้ก็ยังโต้เถียงกันอยู่ แต่ใครขอเรียนแนะนำว่า ก่อนใช้คำใดขอให้คิดให้รอบคอบทุกครั้ง อยากรู้ก็ถามเพื่อจะได้ทราบหลักเกณฑ์เพิ่มขึ้นอีกเล็กน้อย โปรดอ่านบทความของ “เปรียญ 7” ดังต่อไปนี้ประกอบ

พูดไทยเขียนไทย กับ แก่ แ่ ต่อ โดย “เปรียญ 7”

(จาก “สยามรัฐ” ฉบับวันพฤหัสบดีที่ 27 และ 28 ตุลาคม 2531)

17/50 ก. ถ.เอกชัย ต.มหาชัย

อ.เมือง จ.สมุทรปราการ

วันเสาร์ที่ 15 ตุลาคม 2531

เรียน ท่านเปรียญ 7 ที่เคารพ

ผมขอเสนอภาษาไทยหน้าปากคอก มาเพื่อพิจารณากัน มีคำบุพบทและสันธานอยู่สี่คำ คือ “กับ-แก่-แ่-ต่อ” ซึ่งเปรียบเสมือนหน้าปากคอก เพราะใช้กันเป็นประจำทุกวัน วันละหลาย ๆ คำ ทั้งในหน้าหนังสือพิมพ์ และสื่อสารมวลชนทั่วไป

“บุพบท” กับ “สันธาน” สองคำนี้เป็นภาษาไวยากรณ์

“บุพบท” ทำหน้าที่เชื่อมคำต่อคำหน้าหลังให้มีความหมายเด่นชัดขึ้น

“สันธาน” ในสี่คำนี้ “แ่” กับ “ต่อ” ไม่สู้จะมีปัญหาเพราะใช้น้อย แต่อีกสองคำคือ “กับ” และ “แก่” มีปัญหามากอยู่

ปัญหาที่วุ่นวายสืบเนื่องมาจากการใช้ที่ออกจะสับสน คือไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่นักปราชญ์ทางภาษากำหนดไว้ โดยเฉพาะที่ใช้กับกริยา “ให้”

ว่ากันโดยหลักละก็ เมื่อ “ให้” ก็ต้อง “แก่” เพราะ “แก่” ใช้นำหน้านามฝ่ายรับ เช่น “ให้เงินแก่ขอทาน” “ให้สตางค์แก่เด็ก” เป็นต้น

“ให้แก่” จึงมีทั้งผู้ให้และผู้รับ มีความหมายสมบูรณ์ตามหลักภาษา

แต่เราใช้กลับกันเสีย คือ “ให้กับ” เช่น “อธิบดีกรม...ไปอวยพรวันวิสาขให้กับคู่บ่าวสาว” ซึ่งหนังสือพิมพ์รายวันเกือบทุกฉบับ และสื่อสารมวลชนทั่วไป รวมทั้งวิทยุและโทรทัศน์ นิยมใช้กันหนาหูหนาตา ยกเว้นเอกสารทางราชการซึ่งก็ไม่แน่ว่าเดี๋ยวนี้จะเอากะเขาด้วยหรือเปล่า

ถ้ากระนั้น “ให้กับ” ก็ผิดความหมายของภาษาละซี โปรดอ่านต่อไปครับ

ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 พระผู้เอกอัครอุคมบัณฑิต ก็เคยมีปัญหาเรื่องการใช้ “กับ-แก่” มาแล้ว ถึงกับพระราชทานแบบฉบับการใช้ไว้เป็นตัวอย่าง ซึ่งพระยาศรีสุนทรโวหาร (น้อย อาจารยางกูร) นักปราชญ์ภาษาไทยสมัยนั้น เมื่อท่านแต่งแบบสอนหนังสือไทย ชุด “มูลบทบรรพกิจ ฯลฯ” ได้ัญเชิญแบบฉบับพระราชทานชุด “อักษรประโยค” ซึ่งผมขออนุญาตเลือกคัดคัดตอนพอเป็นหลักฐานอ้างอิงมาเสนอท่านผู้อ่านดังต่อไปนี้

“เมื่อก่อนนี้ ในปีที่ผ่านมาแล้วได้เขียนประกาศไว้ที่กำแพงข้างนอกก็มี ได้ให้ตีพิมพ์ ประกาศแจกไปแก่ท่านทั้งหลายทั้งปวงก็มี ชี้แจงไปว่าด้วยจะใช้คำว่า กับ กับ กับ ให้ถูก ท่านผู้ฟังไปต้องถูกดำเนินคดีเตียนว่าใช้ กับ กับ กับ มากนัก อะไร ๆ ก็ใช้ กับ กับ กับ ไปเสียหมด ก็กลับชักมาใช้ว่า แก่ แก่ แก่ ไป ในที่ควรจะใช้ว่า กับ จริง ๆ ก็กลับชักมาใช้ แก่ แก่ แก่ เล่า ทำให้เลอะเลือนไปอีก เพราะฉะนั้นจะได้ชี้แจงแบบลงไว้ให้เห็นว่า ในที่เช่นคำดังจะว่าต่อไปนี้ จึงควรต้องใช้คำว่า แก่ จะใช้ว่า กับ ฤกว่าอย่างอื่นไปไม่ได้เลยทีเดียว

เหมือนในคำพูดอย่างนี้ -1. ให้ 2. ส่งให้ว่ายอมให้ ฯลฯ ในคำเหล่านี้ที่ว่ามา ต้องใช้ว่าอย่างนี้ อย่างอื่นไม่ได้เลย

ที่ 1 ให้ มาเหมือนคำว่า มีผู้แจกเงินให้แก่คนยาก ผู้ใดให้เข้าให้เกลือกให้เรือให้พายแก่ใจ

ที่ 2 ส่งให้แก่ เหมือนคำว่า ร่ำหมายคำสั่งส่งให้แก่เจ้าพนักงาน

ที่ 3 ยอมให้แก่ เหมือนคำว่า ลูกเรือยอมให้แก่นายเรือตัดสินใจ

(ตามแบบฉบับพระราชทานมี 51 ตัวอย่าง ยกมาเพียง 3)

ทรงพระกรุณาฯ ให้ประกาศครั้งหนึ่ง ดังนี้

“ประกาศมาให้เขียนหนังสือทั้งปวงทราบทั่ว แล้วสังเกตใช้ให้ถูกในที่ควรจะ ว่ากับ แก่ ว่าแต่ ว่าแต่ ว่าต่อ ว่ายัง จงสังเกตให้ดี แล้วใช้ให้ถูก อย่าให้ กับ ไปทุกแห่ง และกลัว กับ งกเงินไป

คนสองสามคนขึ้นไป ทำกิริยาเหมือนกัน ใช้ว่า กับ ผัวนอนกับเมีย ผัวอยู่กับเมีย นายไปกับบ่าว คนหนึ่งนั่งพูดเล่นกับคนหนึ่ง ฯลฯ อะไรอื่น ๆ เช่นนี้มากมายนัก เอาที่ คนสองสามคน ฤมากทำกิริยาเดียวกัน จึงใช้ กับ ฯลฯ”

โดยนัยแห่งแบบฉบับพระราชทานนี้ ถ้าให้ “ให้กับ” ความหมายนี้เปลี่ยนไป จะกลายเป็นว่ามีแต่ผู้ให้ ไม่มีผู้รับ แต่ก็นั่นแหละครับ ไม่ว่าหลักอะไร แม้... “อันเสาคินแปดศอกตอกเป็นหลัก ไปมาหลักบ่อเข้าเสายังไหว” (อิศรญาณภาษิต) หลักภาษาก็มีการโยกคลอนได้ เพราะภาษามีเกิด มีดับ มีการเปลี่ยนแปลงเคลื่อนคล้อยไปตามกาลสมัย ข้อสำคัญภาษาเป็นสื่อความหมาย เป็นสมบัติของประชาชน

นักปราชญ์ราชบัณฑิต และผู้ทรงคุณวุฒิทางภาษา ท่านก็เป็นประชาชน แต่เป็นชั้นปัญญาชน มีหน้าที่วางหลัก กฎระเบียบ ถ้าหลักอันไหนเคลื่อนคล้อยไป เพราะประชาชนต้องการ ท่านจะดึงไว้ แล้วค่อย ๆ ผ่อน ถ้าเห็นว่าเอาไว้ไม่อยู่ก็ต้องปล่อยไปตามความประสงค์ของเจ้าของ

ขณะนี้กำลังเล่นชัก(คะ)เย่อกันอยู่ระหว่าง “ให้แก่” ฝ่ายหนึ่ง กับ “ให้กับ” อีกฝ่ายหนึ่ง เท่าที่สังเกตดูฝ่าย “ให้กับ”

สำหรับตัวผมนั้น ยังศรัทธาที่จะใช้ “ให้แก” อยู่อย่างเดิมครับ
ขอบคุณครับ “ธรรมศึกษาโท”

หลักเกณฑ์การอ่านคำสมาส (อ่านคำสมาสไม่ถูกต้อง)

(จาก “อินไซด์ทีวี” ฉบับวันที่ 25-31 มีนาคม 2532)

ผู้อ่านข่าวทางโทรทัศน์บางท่าน มักจะไม่ค่อยชอบเสียง “อะ” ของคำสมาสบางคำ เช่น ช่อง 9 อ่านคำ “จิตแพทย์” เป็น “จิต-แพด” ที่ถูกต้องต้องอ่านว่า “จิต-ตะ-แพด” แต่ตามหลักเสียง “อะ” ควรจะออกเสียงเพียงครึ่งเสียง โดยไม่เน้นเสียงหนักเหมือนพยางค์อื่น และที่ได้ยินอ่านไม่ถูกต้องบ่อยที่สุดจากผู้อ่านหลายท่าน ก็คือ คำ “แพทยศาสตร์ (แพด-ทะ-ยะ-สาด)” ก็อ่านว่า “แพด-สาด” คำ “สัตว์แพทย์ (สัตว์-ตะ-วะ-แพด)” ก็อ่านว่า “สัตว์-แพด” อื่น ๆ อีกหลายคำ

และคำที่ผู้อ่านทั่วไปมักจะคิดว่าตัวอ่านถูกต้อง แม้แต่ ฯพณฯ รองนายกรัฐมนตรีในการอ่านคำกราบบังคมทูล (ทางข่าวโทรทัศน์) ท่านก็ยังอ่านเช่นนั้นด้วยความมั่นใจ คือคำ “ประวัติศาสตร์ (ประ-หวัค-ติ-สาด)” ท่านก็อ่านว่า “ประ-หวัค-สาด” เหมือนคนอื่น ๆ ที่อ่านไม่ถูกต้อง

เรื่องการอ่านคำสมาสบาลี-สันสกฤตนี้ ผู้รู้หนังสือไทยทุกคนต่างก็ได้รับการเรียนรู้มาจากครูอาจารย์ ให้อ่านอย่างถูกต้องมาตั้งแต่ยังกำลังเรียนในชั้นประถมศึกษา มัธยม และอุดมศึกษา (เอ-คม-มะ-สิก-สา) ตามความสามารถของแต่ละคน ที่จะได้เรียนไปถึงระดับไหน ยังได้เรียนสูงก็ยิ่งได้เรียนรู้เรื่องภาษาไทยมากยิ่งขึ้น แต่พอออกมาประกอบอาชีพที่เกี่ยวกับการพูดก็กลับละเลยไม่เอาใจใส่ในเรื่องนี้ จึงใคร่ขอเรียนยืนยันว่า ความรู้เรื่องนี้ทุกคนจำเป็นต้องใช้ไปตลอดชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ราชบัณฑิตยสถาน ซึ่งเป็นสถาบันสูงสุดของทางราชการในการกำหนดอนุรักษ์ และเผยแพร่ภาษาของชาติ เข้มงวดในการใช้ภาษาไทย ทั้งการพูด การอ่าน และการเขียน ตามวิชาการด้านภาษาไทย ต่อเนื่องจากความรู้ที่แต่ละคนได้รับจากสถานศึกษาของตน

คงจะเห็นได้จากการกำหนดวิธีอ่านในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ได้กำหนดให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การอ่านคำบาลี-สันสกฤตทุกคำ เช่นคำ “ประถมศึกษา” จะต้องอ่านว่า “ประ-ถม-มะ-สิก-สา” ถ้าอ่านว่า “ประ-ถม-สิก-สา” อย่างที่อ่านและพูดกันง่าย ๆ ไม่ถูกต้อง คำ “มัธยมศึกษา” จะต้องอ่านว่า “มัด-ทะ-ยม-มะ-สิก-สา” ยกเว้น บางคำที่อ่านและพูดกันในแบบง่าย ๆ กันมานานจนติดปากคนทั่วประเทศ และแก้ไขเปลี่ยนแปลงไม่ได้แล้ว ได้

แก้ชื่อจังหวัด 12 จังหวัด เช่น “ลพบุรี ชลบุรี ธนบุรี(เดิม)” ไม่ต้องอ่านแบบคำสมาสบาลีสันสกฤต

คำสมาสบาลีสันสกฤตที่ภาษาไทยนำมาใช้เป็นประจำเป็นคำเชื่อมคำนาม (ซึ่งเรียกว่า “นามศัพท์”) ตั้งแต่ 2 คำขึ้นไประหว่างคำบาลีกับบาลี หรือบาลีกับสันสกฤตให้เป็นคำเดียวกัน จะเอาคำในภาษาอื่นมาเชื่อมด้วยก็ได้ (สำหรับคำไทยที่นำมาเชื่อมด้วยวิธีเรียงคำ เช่นคำ “ผลไม้” ไม่ใช่คำสมาส แต่เรียกว่า “คำประสม”) กำหนดให้อ่านเสียง “อะ” ที่ท้ายคำหน้า ซึ่งไม่มีสระ “อะ” กำกับ เช่นคำ “โบราณ+วัตถุ” อ่านว่า “โบ-ราน-นะ-วัด-ฤ” ในกรณีที่มีสระ “อะ” อยู่ท้ายคำหน้า เมื่อนำมาสมาสให้ตัดสระ “อะ” ออก และถ้าพยางค์ท้ายสุดมีการันต์ ก็ให้ตัดการันต์ออก นำมาเชื่อมคำในรูปกลับคำ รวมเป็นคำเดียวกัน เช่นคำ “บรรณ+อาลักษณ์+ศาสตร์” รวมเป็น “บรรณารักษ์+ศาสตร์ (บัน-นา-รัก-สะ-สาด)” เป็นคำสมาส

แต่ “อินไชด์ทีวี” ฉบับที่ 159 วันที่ 4-10 มีนาคม 2532 ตอนบนคอลัมน์นี้ พิมพ์ผิดจากต้นฉบับเป็น “บรรณารักษ์ศาสตร์ (บัน-นา-รัก-สาด)” คำนี้ก็กลายเป็นคำประสม ไม่ใช่คำสมาสตามหลักเกณฑ์นี้ คำสมาสนี้ ถ้าต้องการแปลความหมายจะต้องแปลคำหลังก่อนคำหน้า เช่น คำ “บรรณารักษ์ศาสตร์” ก็แปลได้ว่า “วิชาว่าด้วยการรักษาหนังสือ” เป็นต้น แต่ถ้าเป็นการเรียงคำแบบคำประสมของไทย ก็ให้อ่านแบบสมาสกลับคำ เช่นคำ “ศีลธรรม (สิน-ละ-ท่า)” ก็แปลเรียงคำเป็น “ศีลและธรรม” เป็นต้น ยกเว้นคำ “รสนิยม” ให้อ่านว่า “รด-นิ-ยม” แม้จะเป็นคำบาลีทั้งคู่ ราชบัณฑิตยสถานอ้างว่าไม่ใช่คำสมาส แต่เป็นคำประสม จึงไม่ให้อ่านว่า “รด-สะ-นิ-ยม”

เท่าที่กล่าวมานี้ถ้าผู้ที่เกี่ยวข้องทางการแพร่ภาพแพร่เสียงทางจอแก้ว จะได้กรุณาออกเสียงการอ่านและพูดให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ถูกต้อง ซึ่งอาจทำให้ลำบากแก่การใช้ช่องปาก ฟัน ล้าคอ ลื่น และริมฝีปากมากขึ้นเล็กน้อย แต่ได้ยินเสียงไพเราะยิ่งขึ้น ก็จะเป็นส่วนที่สำคัญส่วนหนึ่งที่ทำให้ภาษาไทยเรามีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทั่วประเทศได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

หลักและวิธีการอ่านคำสมาส

(จาก “อินไชด์ทีวี” ฉบับวันที่ 9-15 กันยายน 2532)

ในตอนที่แล้ว ได้แนะนำช่อง 11 ให้ย้อนไปอ่านหลักและวิธีการอ่านคำสมาสในคอลัมน์นี้ของอินไชด์ทีวี ฉบับวันที่ 25-31 มีนาคม และ 1-7 เมษายน สกนี้ ไม่ทราบว่าจะหาอ่านได้หรือไม่เล่า ถ้าช่อง 11 ยังหาอ่านไม่ได้ และยังมีความสนใจที่จะปรับปรุงความถูกต้องในการใช้

ภาษาไทย ด้วยการหาความรู้ในเรื่องนี้อย่างจริงจังแล้ว ก็โปรดขอได้จากผู้เขียนคอลัมน์นี้ ที่โทร. 279-3266 หรือ 278-4147 ผู้เขียนยินดีจะส่งมาให้ด้วยความเต็มใจ โดยไม่ต้องการสิ่งตอบแทนใด ๆ ทั้งสิ้น ทั้งนี้ก็เพื่อเป็นการเผยแพร่ภาษาไทยให้มีเอกภาพได้รวดเร็วยิ่งขึ้นเป็นสำคัญ

ตามที่ได้กล่าวไว้ในหัวข้อ “คำสมาสที่ไม่ต้องอ่านแบบสมาส” นอกจากชื่อจังหวัด 12 จังหวัดที่เป็นคำสมาสบาลีสันสกฤต แต่ไม่ต้องอ่านแบบสมาส ซึ่งขอแก้จะต้องท่องจำเอาไว้แล้ว ยังได้ยกตัวอย่างคำสมาสที่ยกเว้นไม่ต้องอ่านแบบสมาสเพิ่มขึ้นอีก 6 คำ ในจำนวนมีคำ “เกษตรศาสตร์” รวมอยู่ด้วย ขอเรียนว่า คำยกเว้นนี้ได้มาจากแบบเรียนภาษาไทยของท่าน ศาสตราจารย์เจือ สตะเวทิน ผู้ล่วงลับไปแล้ว ซึ่งเรียบเรียงและจัดพิมพ์เผยแพร่มานานแล้ว นับว่าล้ำสมัยเกินไป เมื่อมาเปิดพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 กำหนดให้อ่านว่า “กะ-เสด-ตระ-สาด” ได้อย่างเดียว จะอ่านแบบไม่สมาสว่า “กะ-เสด-สาด” ตามที่ถือเป็นข้อยกเว้นไม่ได้เลย สำหรับชื่อ “มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์” ผู้เขียนได้เรียนถามไปยังราชบัณฑิตยสถาน ก็ได้รับคำแนะนำให้ดู พ.ร.บ. จัดตั้งมหาวิทยาลัยนี้ว่า กำหนดให้ถือว่าเป็นคำวิสามานยนามให้อ่านแบบไม่สมาสเช่นเดียวกับ “มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” ที่กำหนดให้อ่านว่า “สี-นะ-คะ-ริน-วิ-โรด” หรือไม่ สำหรับคำ “จันทรเกษม” ที่เป็นชื่อวิทยาลัยครู ก็ยังไม่ทราบหลักเกณฑ์ที่แน่นอนเช่นเดียวกัน ส่วนคำ “สังคมสงเคราะห์” พจนานุกรม ฉบับปัจจุบันกำหนดให้อ่านว่า “สัง-คม-สง-เคราะห์” ซึ่งเป็นคำยกเว้นไม่ต้องอ่านแบบสมาส คงเป็นไปตามเดิม

คำสมาสที่กำหนดให้อ่านแต่ละคำต่างกัน

ลองเปิดพจนานุกรมฉบับปัจจุบันเพื่อศึกษาคำไทยต่าง ๆ ดู ก็ได้บางคำที่น่าสนใจมากกว่าคำเดียวกัน เมื่อนำมาสมาสเข้ากับคำอื่นที่แตกต่างกัน กลับกำหนดให้แตกต่างกัน ได้แก่ คำบาลีสันสกฤต “เจต” (สิ่งที่คิดได้, ใจ) ถ้าเป็นคำลอย ๆ เช่นนี้ ก็กำหนดคำอ่านได้ 3 อย่าง คือ “เจ-ตะ; เจด-ตะ, เจด” ซึ่งพอนำคำนี้ไปสมาสกับคำบาลีสันสกฤต เช่น คำ “คติ” (1.น.ความเป็นไป, 2.ว.แบบอย่าง, วิธี, แนวทาง) เป็นคำสมาส “เจตคติ” (อ.attitude) น.ท่าทีหรือความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งของกระทรวงศึกษาธิการบัญญัติว่า “ทัศนคติ” ในปัจจุบัน ราชบัณฑิตยสถานกำหนดให้ใช้คำ “เจตคติ” แทนแล้ว ขอแก้กรุณานำไปใช้ให้แพร่หลายด้วย คำนี้ พจนานุกรมกำหนดให้อ่านว่า “เจ-ตะ-คะ-ติ” ไม่ใช่ “เจด-คะ-ติ” และไม่ใช่ “เจด-ตะ-คะ-ติ” เท่านั้น

ข้อที่น่าสังเกตก็คือ เมื่อนำเอาคำ “เจต” นี้ ไปสมาสเข้ากับคำบาลีสันสกฤตอีกคำหนึ่งคือ “ภูต” (น.ผีชนิดหนึ่ง ว.ซึ่งเกิดแล้ว ซึ่งเป็นแล้ว) เป็นคำสมาสว่า “เจตภูต” แทนที่จะอ่านคำ “เจด” เป็น “เจ-ตะ” เหมือนคำ “เจตคติ” พจนานุกรมฯ กำหนดให้อ่านว่า “เจด-ตะ-พูต” อ่านคำ

แรกแบบสะกดด้วย “ต” และเพิ่มเสียง “อะ” เป็นแบบสมาสแท้ โปรดกรุณาจดจำว่าคำ “เจตภูต” จะต้องอ่านว่า “เจต-ตะ-พุต” ได้เพียงอย่างเดียว นอกจากนี้เมื่อนำเอาคำ “เจต” นี้ ไปเรียงประสมกับคำไทยแท้ว่า “จ้านง” (แผลงจาก “จง”) เป็นคำประสม “เจตจ้านง” (“เจต” ไม่มี “น” กรุณาจำวิธีเขียนนี้ให้ดี ไม่ใช่เขียนว่า “เจตน์จ้านง” อย่างแน่นอน) จะต้องอ่านว่า “เจต-จ้าน-ง” เพราะไม่ใช่คำสมาสอย่าง “เจตภูต” (เจต-ตะ-พุต) จึงไม่ต้องอ่านแบบสมาส โดยอ่านเป็นตัวสะกดเท่านั้น

สรุปกล่าวได้ว่าคำ “เจ” อ่านได้ 3 อย่าง คือ

1. “เจตคติ” อ่านว่า “เจ-ตะ-คะ-ติ”
2. “เจตภูติ” อ่านว่า “เจต-ตะ-พุต”
3. “เจตจ้านง” อ่านว่า “เจต-จ้าน-ง”

คำสมาสที่ไม่ต้องอ่านแบบสมาส

(จาก “อินไซค์ทีวี” ฉบับวันที่ 1-7 เมษายน 2532)

ในฉบับที่แล้ว ได้กล่าวถึงวิธีอ่านคำสมาสตามหลักเกณฑ์การอ่านคำสมาสบาลี-สันสกฤต แล้วว่ามีคำยกเว้นที่ไม่ต้องอ่านตามหลักเกณฑ์นี้อยู่แล้ว เพราะเหตุผลที่ว่า คำเหล่านี้ได้มีการอ่านผิดหลักเกณฑ์มาเป็นเวลานานมาก จนติดปากคนทั่วประเทศยากที่จะเปลี่ยนแปลงแก้ไขให้ถูกต้องได้ จึงยังคงจำเป็นต้องยอมให้อ่านผิดหลักเกณฑ์ต่อไป และกล่าวว่า คำยกเว้นได้แก่ชื่อจังหวัดบางจังหวัด เช่น ลพบุรี, ชลบุรี, ธนบุรี (เดิม) นั้น ชื่อจังหวัดที่เป็นคำสมาสบาลี-สันสกฤต แต่ถือเป็นชื่อยกเว้น ไม่ต้องอ่านตามหลักเกณฑ์การอ่านคำสมาสเท่าที่ตรวจสอบดูแล้วมีรวม 12 จังหวัด คือ ชลบุรี, ชัยนาท, ปทุมธานี, ปราชินบุรี, ลพบุรี, สกลนคร, สมุทรปราการ, สมุทรสงคราม, สมุทรสาคร, สุพรรณบุรี, อุตรธานี และอุทัยธานี ถ้าต้องอ่านตามหลักเกณฑ์ เช่น สมุทรปราการ จะต้องอ่านว่า “สะ-หฺมุด-ทะ-ปรา-กาน” ส่วนชื่อจังหวัดนอกจาก 12 จังหวัดนี้ หากเป็นคำสมาสบาลี-สันสกฤต จะต้องอ่านตามหลักการคำสมาส เช่น ราชบุรี, เพชรบุรี จะต้องอ่านว่า ราช-ชะ-บุรี, เพ็ช-ชะ-บุรี เป็นต้น คำสมาสที่ยกเว้นไม่ต้องอ่านแบบสมาส นอกจากชื่อ 12 จังหวัด ดังกล่าวมาแล้ว ยังมีคำสมาส บางคำที่ต้องอ่านแบบไม่สมาสด้วย ได้แก่ คำ สุภาพบุรุษ (สุ-พาบ-บุ-หฺรุด) ชาตินิยม (ชาด-นิ-ยม), สมัยนิยม (สะ-หมัย-นิ-ยม), สังคมสงเคราะห์ (สัง-คม-สง-เคราะห์),

เกษตรศาสตร์ (กะ-เสด-สาค), เกียรตินิยม (เกียรติ-นิ-ยม) ; ส่วนคำเกียรติคุณ, เกียรติประวัติ, เกียรติภูมิ, เกียรติยศ และเกียรติศักดิ์ ต้องอ่านแบบสมาสเป็น “เกียรติ-ติ” ทุกคำ

คำไม่สมาส แต่ต้องอ่านแบบสมาส

คำไม่สมาสในที่นี้หมายถึงคำประสมของไทย ซึ่งใช้วิธีเชื่อมคำไทยกับคำไทย หรือเชื่อมคำไทยกับคำภาษาอื่นตั้งแต่ 2 คำขึ้นไป ให้เป็นคำเดียวกัน แบบคำสมาสในภาษาบาลี-สันสกฤต เช่น คำพระพุทธเจ้า (บาลี+ไทย) เป็นคำใหม่พระพุทธเจ้า ถ้าใช้หลักเกณฑ์ การอ่านคำประเภททั่วไปของไทย ก็ต้องอ่านว่า พระ-พุทธ-เจ้า ไม่อ่าน ทะ ที่พยางค์ท้ายของคำหน้า แต่ด้วยเหตุผลการยกเว้น เช่นเดียวกับคำที่กล่าวมาแล้ว คือเป็นคำที่อ่านกันมาจนติดปากคนทั่วประเทศแล้ว ยากที่จะเปลี่ยนได้ อีกทั้งเสียงอ่านก็ไพเราะกว่าอ่านเสียงห้วน ๆ โดยให้อ่านคำนี้แบบเดียวกับการอ่านคำบาลี-สันสกฤตที่ออกเสียงต่อเนื่องกันเป็น พระ-พุทธ-ทะ-เจ้า ทั้งที่ไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์เลย ซึ่งผู้ชมทางโทรทัศน์จะต้องนำคำเหล่านี้ไปอ่านให้ถูกต้องทุกคำต่อไป

คำพิเศษดังกล่าวเท่าที่ลองรวบรวมดู ได้มารวม 20 คำ แต่อาจมีมากกว่านี้คือ 1.คำที่ขึ้นต้นด้วยคำ “กรม” ประสมกับคำอื่น ๆ อ่านว่า “กรม-มะ” เช่น กรมขุน, กรมหลวง, กรมพระ, กรมพระยา, กรมท่า, กรมวัง ฯลฯ 2.กลเม็ด (กน-ละ-เม็ด) 3. คุณค่า (คุณ-นะ-ค่า) 4. ขาดิปางก่อน (ขาด-ติ-ปาง-ก่อน) 5. ทุนทรัพย์ (ทุน-นะ-ชัย) 6. ตรัสรู้ (ตรัค-สะ-รู้) 7. ผลไม้ (พน-ละ-ไม้) 8. ผลหมากรากไม้ (พน-ละ-หมาก-ราก-ไม้) 9. พระพุทธเจ้า (พระ-พุทธ-ทะ-เจ้า) 10. พลขับ (พน-ละ-ขับ) 11. พลความ (พน-ละ-ความ) 12. พลเมือง (พน-ละ-เมือง) 13. พลรบ (พน-ละ-รบ) 14. พลร่ม (พน-ละ-ร่ม) 15. พลเรือน (พน-ละ-เรือน) 16. มูลค่า (มุน-ละ-ค่า หรือ มูน-ค่า) 17. พระราชวัง (พระ-ราด-ชะ-วัง) 18. สรรพสิ่ง (สัน-พะ-สิ่ง หรือ สับ-พะ-สิ่ง) 19. สรรพสินค้า (สับ-พะ-สิน-ค้า) 20. สมุลแว้ง (สะ-หฺมุน-ละ-แว้ง)

ทางที่ดีท่านผู้ทำหน้าที่นี้ควรจะมีเอกสารเผยแพร่ของราชบัณฑิตยสถาน เรื่อง “อ่านอย่างไรและเขียนอย่างไร” (เล่มเล็กและบาง) เป็นคู่มือประกอบอาชีพหรือทำหน้าที่ของท่าน ซึ่งสามารถจะค้นคว้ามาใช้ได้รวดเร็วกว่าหาหรือกับพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525 (เล่มใหญ่และหนา) ทั้ง 2 เล่มนี้จะซื้อได้จากราชบัณฑิตยสถาน ในพระบรมมหาราชวัง (ตึกกรมบัญชีกลางเดิม) หรือที่ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ก็คงจะไม่บกพร่องในการอ่านอย่างที่เปิ่นมาแล้ว อีกต่อไป

ได้ราชบัณฑิตสถาน : เรื่องการพูดและเขียน

(จากคอลัมน์จดหมายของวิเชียร อชิโนบุญวัฒน์ ในหนังสือพิมพ์ “มติชนรายวัน”

ฉบับวันพฤหัสบดีที่ 30 พฤศจิกายน 2533)

วิเชียร อชิโนบุญวัฒน์

ราชบัณฑิตยสถาน เป็นแหล่งความรู้ชั้นยอดในวงการภาษาหรืออักษรศาสตร์ของประเทศ เป็นผู้วางรากฐานและมาตรฐานของภาษาไทยให้มีใช้เชิดหน้าชูตากันมาจนปัจจุบันนี้ ถึงกระนั้นก็มีอะไรบางอย่าง ชนิดที่คนรู้น้อยพลอยรำคาญ จึงขอได้ประเด็นเรื่องพูดและเขียน ในพจนานุกรม อื้อฉาวฉบับราชบัณฑิตยสถาน

การออกเสียงคำบางคำที่ราชบัณฑิตยสถานได้วางไว้ให้ออกเสียงกัน เช่น คำว่า “กำเนิด” เดิมทีเดียวในหลักภาษามีว่า คำนี้เป็นคำแผลงมาจาก “เกิด” ซึ่งมีพยัญชนะต้นเพียงตัวเดียวให้ออกเสียงตามคำที่แผลงมานั้น เช่น อาจเป็น อำนาจ ไม่ออกเสียง อำนาจ แจก เป็น จำแนก ไม่ออกเสียง จำแนก ดังนั้น เกิด เป็น กำเนิด น่าจะพูดได้ทั้งสองอย่าง คือ กำเนิด ก็ได้ กำเหนิด ก็ได้ แต่เขาก็กำหนดไว้ให้พูด กำเหนิด แต่เพียงอย่างเดียว ทำให้เกิดความขัดแย้งกับหลักที่เคยสั่งสอนกันมา

ทางราชบัณฑิตยสถาน เน้นเรื่องการออกเสียงคำตามหลักคำสมาส เช่น ประวัติศาสตร์ ออกเสียงว่า ประหวัดติสาด ออกเสียง “ติ” ให้มีความต่อเนื่อง ถึงจะมีคนออกเสียงว่า ประหวัดสาด ก็ไม่ยอมรับ รวมทั้งคำอื่น ๆ ออกเสียงตามคำสมาสหมด เช่น ปฐมวัย ออกเสียง ประถมมะไว ปฐมนิเทศ ออกเสียง ประถมมะนิเทศ ถ้าจะเก็บเสียงพูดที่เป็นประหวัดสาด ประถมไว ประถม-นิเทศ เอาไว้ด้วย น่าจะช่วยให้ผู้อ่านออกเสียงไม่เกิดความรู้สึกว่าอ่านผิดพูดผิด

เรื่องการออกเสียงคำที่มี ร หัน (รร) และมีตัวสะกด ทางราชบัณฑิตยสถาน ออกเสียงมีตัวสะกดด้วย เช่น “กรรตุ”ให้อ่านว่า กัดตุ ส่วนคำว่า พรหมประเวศ กลับออกเสียงว่า พันสะ-ประเวศ ซึ่งน่าจะออกเสียงว่า พัดสะประเวศ แต่ก็ไม่ทำ เพื่อจะไม่ให้เกิดความสับสนในการออกเสียง ควรให้โอกาสผู้พูดว่าจะออกเสียง กันตุ หรือกัดตุ ก็ได้ และพันสะประเวศ จะออกเสียง พัดสะประเวศก็ได้ ไม่เห็นว่าจะเป็นที่น่ารังเกียจแต่อย่างใด

ในเรื่องการเขียนสะกดการันต์ก็เช่นเดียวกัน ทางราชบัณฑิตยสถาน พยายามที่จะรักษาอักษร-วิธีในฐานะที่เป็นผู้รู้เอาไว้ ถ้าหากใครไม่ได้ศึกษา ก็จะเห็นว่าพิลึก อย่างเช่น คำว่า “ลัดา” มีตัว ค ตัวเดียว และพยัญชนะต้นถ้อยคำ ที่ถกเถียงกันก่อนลงความเห็นให้เป็นคำที่ใช้ น่าจะมี

โอกาสได้เผยแพร่ เพราะมีการปรึกษากันในสถาบันระดับสูงทางด้านภาษาคำด้วย ถึงอย่างไรก็ตาม คำที่เขียนว่า ลัคคา ก็น่าจะเก็บเอาไว้ด้วยเช่นเดียวกัน ความเป็นห่วงของราชบัณฑิตยสถาน เกรงจะเก็บคำไว้ไม่ได้ผล คำบางคำ เช่น กรุณา แล้วมีการเติม ร เป็น กรรณา ท่านก็ยังอุตสาหะเก็บเอาไว้ในเรื่องของการเขียน ถึงจะออกตัวว่าจะเก็บไว้หมดทุกคำไม่ได้ก็ตาม แต่ความเห็นของผู้เขียนว่าน่าจะเก็บเอาไว้ให้ศึกษากันอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะการเขียนที่มีได้หลายอย่าง ซึ่งแต่เดิมไม่ยอมรับ เช่น คลยพินิจ ที่ถูกมีอยู่คำเดียว คือ คลยพินิจ ก็ยังเก็บคำว่า คลยพินิจ คือ มี ข และเสพ กับ เสพย์ ในคำ ขาเสพพิติด กับ ขาเสพพิต เก็บไว้เป็นแบบการเขียนได้

เฉพาะคำที่เป็นภาษาบาลีและสันสกฤตราชบัณฑิตยสถาน เห็นว่าปทานุกรมนับกระทรวงธรรมการเดิม เมื่อปี พ.ศ. 2470 มีคำประเภทดังกล่าวมาก มาในปีที่ชำระปทานุกรมแล้ว เปลี่ยนมาเป็นพจนานุกรมนับปี พ.ศ. 2493 ได้ตัดคำทิ้งไปเสียเป็นอันมาก ผู้เขียนเป็นคนเสียคาลำ อยากจะให้คำต่าง ๆ เหล่านั้นเก็บไว้ให้มากที่สุด ถึงแม้พจนานุกรมจะเล็มหนาไปสักหน่อยก็ทำเป็น 2 ฉบับ คือ ฉบับสมบูรณ์กับฉบับที่เป็นมาตรฐานใช้ในราชการ ก็คงไม่เสียหายอะไร

ยิ่งว่ากันว่า “พูดไปสองไพเบี้ย” เท่าที่ผู้เขียนได้เสนอความคิดบางประการ ในพจนานุกรมนับราชบัณฑิตยสถาน ก็เพื่อให้สมบัติของชาติเป็นของที่มีคุณค่าควรแก่ลูกหลาน จะได้เป็นผู้รับมรดกตกทอดสืบต่อไป มิได้นิ่งเสีย หีบขกเรื่องพูดและเขียนมาได้ หวังว่าคงเป็นประโยชน์แก่ผู้อ่าน และราชบัณฑิตยสถาน คงจะไม่ฟ้องเรื่องลิขสิทธิ์กับผู้เขียนเป็นแน่แท้.

เมื่ออ่านคำสมาสผิดกันมาก ก็กำหนดให้ถือว่าถูกเสียเลย ไม่ได้หรือ

จากบทความเรื่อง “หลักเกณฑ์การอ่านคำสมาส”

ผู้เขียนได้อ่านจดหมายของคุณวิเชียร อจิโนบุญวัฒน์ เรื่อง “ได้ราชบัณฑิตยสถาน : เรื่องพูดและเขียน” ใน “มติชน” ฉบับวันพฤหัสบดีที่ 30 พฤศจิกายน ศกก่อน (2533) ชักจะเห็นด้วยในหลักการเรื่อง ราชบัณฑิตยสถานน่าจะอนุโลมให้ อ่านหรือพูดคำสมาสบาลี-สันสกฤต ได้ทั้งแบบสมาส (ตามหลักวิชา) และไม่สมาส (ตามความนิยม) จึงใคร่จะขอแสดงความคิดเห็นในเรื่องนี้ไว้เพื่อประกอบการพิจารณาด้วย

จริงอยู่ ราชบัณฑิตยสถานมีหน้าที่วางรากฐานและมาตรฐานของภาษาไทยให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน จำเป็นจะต้องยึดหลักวิชาทางภาษาศาสตร์ของภาษาอื่น ที่เรานำเข้ามาใช้ในภาษาไทยอย่างแพร่หลาย โดยเฉพาะภาษาบาลีและสันสกฤต เราจำเป็นต้องนำหลักไวยากรณ์ของเขาเข้ามา

ใช้ด้วย โดยเฉพาะคำสมาส จะต้องอ่านต่อเนื่องกลมกลืนกัน พยางค์ท้ายของคำหน้า จะต้องอ่านครึ่งเสียงของคำเต็ม ให้กลมกลืนกับพยางค์หน้าของคำหลังที่นำมาสมาสเข้าด้วยกัน ดังตัวอย่างในจดหมายของคุณวิเชียรที่กล่าวแล้ว เช่นคำ “ประวัติศาสตร์” จะต้องอ่านว่า “ประ-หวัค-ติ-สาด” โดยเคร่งครัดทุกคำสมาสไป

หลักเกณฑ์หรือวิชาการอ่านดังนี้ ผู้ที่ผ่านชั้นประถมศึกษาตอนปลายขึ้นไปถึงระดับปริญญาตรีทุกคนล้วนแต่ได้รับการสั่งสอนจากครูและอาจารย์ภาษาไทยให้รู้จักวิธีการอ่านคำสมาสเหล่านี้มาก่อนแล้ว แต่พอพ้นสถานศึกษาดังกล่าวออกมาแล้ว หรือสิ้นและช่องปากของแต่ละคนมี “อิสรภาพ” เต็มที่แล้ว ก็ไม่ใส่ใจที่จะอ่านตามที่ครูอาจารย์ภาษาไทยสั่งสอนมา โดยพูดหรืออ่านตามความสะดวกของตน แม้แต่ท่านนายกรัฐมนตรี ท่านรัฐมนตรี และข้าราชการในระดับสูง ๆ บางท่าน ก็ยังอ่านหรือพูดคำนี้ว่า “ประ-หวัค-สาด” ยิ่งกว่านั้น ท่านนายกรัฐมนตรี ท่านเกิด “เคร่ง” ในการอ่านคำสมาสขึ้นมา ท่านเกิดอ่านคำ “สัปดาหิ” แบบสมาสว่า “สัป-ปะ-คา” ให้ถูกต้องยิ่งขึ้นไปอีก (ท่านคงพูดคำนี้เป็นอย่างนี้เป็นประจำจน “ติดปาก” โดยที่ปริกษาหรือคนใกล้ชิดของท่านไม่กล้ากราบเรียนท่าน ว่าไม่ถูกต้องก็เป็นได้) แต่ในพจนานุกรมฉบับที่ใช้อยู่ในปัจจุบันกลับกำหนดให้อ่านคำนี้แบบไม่สมาสว่า “สัป-คา” ไม่ใช่ “สัป-ปะ-คา”

จริงอยู่ ในวงวิชาการต่างยอมรับกันว่า การอ่านหรือพูดคำสมาสบาลี-สันสกฤตให้ถูกต้องนั้น ทำให้ได้ยินเสียงอ่าน-พูดไพเราะเพราะพริ้งและมีศิลปะดีกว่าอ่าน-พูดแบบไม่สมาส หรืออ่านพูดห้วน ๆ เป็นคำ ๆ ไม่ต่อเนื่อง แบบไทย ๆ เรา แต่ถ้าปล่อยไว้โดยไม่มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลง ก็จะมีคนไทยอ่าน-พูดแตกต่างกันเป็น 2 พวกดังที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้ ได้แก่พวกที่เรียนสูง และสามารถปรับปรุงลิ้นและช่องปากของตนจนสามารถอ่าน-พูดคำสมาสได้ถูกต้องเป็นประจำ กับอีกพวกหนึ่ง คือ พวกที่เรียนน้อยกับพวกที่ “คร้าน” ที่จะอ่านพูดคำสมาสให้ถูกต้องเป็นประจำ หรืออ่าน-พูดผิดเป็นประจำ ซึ่งอาจแยกย่อยออกได้เป็นพวกผิดแต่ไม่รู้ว่ามีผิด (เรียนน้อย) กับพวกที่เรียนมาก แต่ไม่เอาใจใส่ในเรื่องการใช้ภาษาไทยเอาเสียเลย (หรือพวก “ฉันจะอ่าน-พูดผิดอย่างนี้ ใครจะทำไม”) ก็จะทำให้ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของภาษาไทย อยู่ห่างไกลออกไปทุกที และจะห่างมากยิ่งขึ้นตามลำดับ ราชบัณฑิตยสถานจึงน่าจะคำนึงถึงเรื่องนี้ว่าจะปล่อยไว้เช่นนี้ต่อไปหรือไม่ ถ้าจะคงไว้อย่างเดิมเช่นเดิม ก็เห็นจะต้องกวาดล้างการสอน และการเผยแพร่ เรื่องการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง ให้แพร่หลายติดตรึงอยู่ในตัวผู้ใช้ภาษาไทยทุกคน เพื่อให้อ่าน-พูดอย่างเดียวกันให้จงได้ ไม่ทราบว่าจะต้องใช้เวลารณรงค่านานสักเท่าไร จึงจะถึงที่หมาย เพราะมีผู้อ่าน-พูดคำสมาสไม่ถูกต้องหลงเหลืออยู่ในสังคมไทยมากมายเหลือเกิน แม้แต่ผู้อ่านข่าวทางโทรทัศน์บางคนก็รวมอยู่ในจำนวนนี้ด้วย

หากจะพูดถึงหลักเกณฑ์การใช้ภาษาใด ๆ โดยเฉพาะเมื่อเทียบกับภาษาอังกฤษ ก็มักจะไม่นิยมหลักเกณฑ์การเปลี่ยนแปลงหลักการใช้ภาษา ให้ผิดจากที่นิยมใช้กันมาแต่ดั้งเดิม แม้แต่การออกเสียงคำต่าง ๆ เช่นที่ปรากฏในพจนานุกรมอังกฤษ แต่ละคำล้วนกำหนดให้ออกเสียงหรืออ่านได้เพียงอย่างเดียวเหมือนกันหมด คำที่ออกเสียงได้มากกว่านี้ไม่ค่อยจะได้เห็นเอาเลย ยกเว้นแต่ภาษาอังกฤษที่ใช้กันในประเทศอังกฤษ สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย และอื่น ๆ อาจมีผิดเพี้ยนแตกต่างกันไปบ้างในบางคำ ถ้าเปรียบเทียบกับหลักเกณฑ์เช่นนี้ ก็น่าจะทำให้ราชบัณฑิตยสถานลังเลใจที่จะใช้หลักเกณฑ์ยินยอม ให้การอ่าน-พูดคำสมาสบาลี-สันสกฤต ที่กำหนดให้อ่าน-พูดคำสมาสแบบสมาสได้เพียงอย่างเดียว จึงจะถือว่าถูกต้อง มาเป็นอ่าน-พูดได้ 2 แบบ คือแบบสมาสก็ได้ หรือแบบไม่สมาสก็ได้ โดยถือว่าถูกต้องเช่นเดียวกัน

แต่ถ้าได้พิจารณาถึงหลักเกณฑ์การผ่อนผัน ที่ราชบัณฑิตยสถานได้ปฏิบัติมาแล้ว เท่าที่ปรากฏให้เห็นในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525 ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ซึ่งอนุโลมให้นำเอาการออกเสียง คืออ่าน-พูด ที่นิยมใช้กันมาอย่างแพร่หลายแต่ดั้งเดิม แม้จะผิด ก็ให้ถือว่าถูกต้อง โดยนำมาบรรจุไว้ในพจนานุกรมฉบับปัจจุบันซึ่งจะได้นำหลักเกณฑ์การผ่อนผันมาเสนอในอันดับต่อไปนี้ ก็อาจทำให้ราชบัณฑิตยสถานถูกคิดถึงเรื่องการผ่อนผันมากยิ่งขึ้นก็เป็นได้

ที่เห็นว่าราชบัณฑิตยสถานน่าจะกำหนดให้อ่านหรือพูดคำสมาสบาลี-สันสกฤตได้ทั้ง 2 แบบ คือ แบบสมาสกับไม่สมาส นอกจากเพื่อให้เป็นไปตามเหตุผลของคุณวิเชียร ที่ว่า “น่าจะช่วยให้ผู้ออกเสียงไม่เกิดความรู้สึกว่า อ่านผิด พูดผิด” แล้ว ยังเพื่อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ราชบัณฑิตยสถานยอมรับเอาการอ่านตามความนิยม ที่อ่านกันแพร่หลายทั่วประเทศไทยแล้ว แม้จะผิดหลักภาษาก็ตาม เข้ามาบัญญัติให้อ่านแบบไม่สมาสเป็นทางการแล้ว เช่นชื่อจังหวัดที่เป็นคำสมาสบาลี-สันสกฤตแท้ แต่คนทั่วไปนิยมอ่านแบบไม่สมาสมาแต่ดั้งเดิม เท่าที่ตรวจสอบดู มีรวมด้วยกัน 12 จังหวัด ได้แก่ 1. ชลบุรี (ชน-บุ-รี ที่ถูกจะต้องอ่านว่า “ชะ-ละ-บุ-รี หรือ ชน-ละ-บุ-รี”) 2. ชัยนาท 3. ปทุมธานี 4. ปราจีนบุรี 5. ลพบุรี 6. สกลนคร 7. สมุทรปราการ 8. สมุทรสงคราม 9. สมุทรสาคร 10. สุพรรณบุรี 11. อุตรธานี 12. อุทัยธานี ส่วนชื่อจังหวัดนอกจาก 12 จังหวัดนี้ หากเป็นคำสมาสบาลี-สันสกฤต เช่น ราชบุรี, เพชรบุรี จะต้องอ่านว่า ราช-ชะ-บุ-รี, เพ็ช-ชะ-บุ-รี เป็นต้น นอกจากนี้ คำสมาสบาลี-สันสกฤต ที่นำมาใช้เป็นคำวิสามานยนาม ก็กำหนดให้อ่านแบบสมาสหรือไม่สมาสก็ได้ด้วย เช่น พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย (อะ-มะ-ริน-วิ-นิฉ-ไล), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (สี-นะ-คะ-ริน-วิ-โรด) เป็น อาทิ

นอกจากการยอมรับดังกล่าวมาข้างบนนี้ ราชบัณฑิตยสถานยังยอมรับเอาคำประสมของไทย ที่ไม่ใช่คำสมาสบาลี-สันสกฤต แต่นิยมอ่านแบบสมาสอย่างแพร่หลายมาแต่ดั้งเดิม มา

กำหนดให้อ่านแบบคำสมาส แม้จะผิดหลักภาษาก็ตาม ได้แก่คำ พลความ (พล(บาลี) + ความ (ไทย) = พน-ละ-ความ), พลเมือง (บาลี + ไทย = พน-ละ-เมือง), พลเรือน (พน-ละ-เรือน) และคำอื่น ๆ ที่นำหน้าด้วยคำ “พล” ซึ่งพจนานุกรมฉบับปัจจุบันมิได้เก็บไว้ แต่ก็นิยมใช้กันอยู่เป็นทางการ ได้แก่คำ พลขับ (พน-ละ-ขับ), พลไพร่ (พน-ละ-ไพร่), พลรบ (พน-ละ-รบ), และคำที่นำหน้าด้วยคำ “กรม” เช่น กรมขุน (กรม-มะ-ขุน), กรมหลวง (กรม-มะ-หลวง), กรมพระ (กรม-มะ-พระ), กรมพระยา (กรม-มะ-พระ-ยา), กรมวัง (กรม-มะ-วัง), กรมท่า (กรม-มะ-ท่า), ฯลฯ รวมทั้งคำอื่น ๆ อีก ได้แก่ กลเม็ด (กน-ละ-เม็ด), คุณค่า (คุณ-นะ-ค่า), ขาดิปางก่อน (ขาด-ติ-ปาง-ก่อน), ทุนทรัพย์ (ทุน-นะ-ขับ), ตรัสรู้ (ตรัค-สะ-รู้), ผลไม้ (ผน-ละ-ไม้), ผลหมากรากไม้ (ผน-ละ-หมาก-ราก-ไม้), พระพุทธเจ้า (บาลี + ไทย อ่าน พระ-พุทธ-ทะ-เจ้า), มูลค่า (มุน-ละ-ค่า), พระราชวัง (บาลี + ไทย อ่าน พระ-ราช-ชะ-วัง), สรรพสิ่ง (สัน-พะ-สิ่ง หรือ สับ-พะ-สิ่ง), สรรพสินค้า (สับ-พะ-สิน-ค้า) สมุลแว้ง (สะ-หฺมุน-ละ-แว้ง) มีรวมกันกว่า 20 คำ

อนึ่ง ในการทับศัพท์ภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาที่ไม่ใช้วรรณยุกต์ ทั้งที่ราชบัณฑิตยสถานกำหนดหลักเกณฑ์ไว้ว่า ไม่ให้ใช้วรรณยุกต์กำกับ แต่ก็มีข้อยกเว้นสำหรับคำที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลายเป็นเวลานาน จนอนุโลมว่าเป็นคำไทยไปแล้ว จึงจะยอมให้ใช้วรรณยุกต์กำกับ ตามเสียงที่เคยพูดหรืออ่านกันมาแต่ดั้งเดิม เช่น โน้ต, ก๊อปปี้, เซ็ต, แท็กซี, แบตเตอรี่ เป็นต้น ดังนี้

ด้วยเหตุผลสรุปรวม 4 ประการดังกล่าวมาแล้ว คือ 1. ให้ “ผู้รู้” หรือ “ผู้ไม่เอาใจใส่” ในเรื่องภาษาไทย พูดหรืออ่านไม่ผิด หรือผิดน้อยลง 2. ราชบัณฑิตยสถานมีหลักเกณฑ์ขกเว้นโดยยินยอมให้อ่านคำสมาสบาลี-สันสกฤตบางคำแบบไม่สมาส (ตามความนิยม) ได้ด้วย 3. ราชบัณฑิตยสถานมีหลักเกณฑ์ยินยอมให้อ่านคำไม่สมาสบางคำแบบสมาส ตามความนิยมได้ด้วย และ 4. ราชบัณฑิตยสถานมีข้อยกเว้นโดยรับเอาคำทับศัพท์ที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลายแต่เดิม มาเป็นคำที่ใช้ได้ถูกต้องตามทางการ (ใส่วรรณยุกต์) เมื่อเป็นเช่นนี้ ก็น่าจะกำหนดให้อ่านและพูดคำสมาสบาลี-สันสกฤต แบบสมาสก็ได้ หรือไม่สมาสก็ได้ด้วย โดยถือว่า สามารถสื่อความหมายอย่างเดียวกันได้ ก็ใช้ได้ เพราะภาษาบาลี-สันสกฤต ไม่ใช่ภาษาของเรา เรานำมาใช้โดยเปลี่ยนความหมายให้ผิดไปจากเดิมก็มีมากมายหลายคำ ถ้าเราสามารถแก้ไขให้เหมาะสมแก่ลิ้นและช่องปากของคนไทยเราได้มากเท่าไร ก็จะสามารทำให้ภาษาไทยของเรามีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทั่วประเทศได้รวดเร็วยิ่งขึ้น อันเป็นขอปรารถนาของราชบัณฑิตยสถานอยู่แล้ว

หลักเกณฑ์การใช้ “การ” และ “ความ” นำหน้าคำอื่น เพื่อใช้เป็นอาการนาม

หลักเกณฑ์การใช้คำ “การ” และ “ความ” นำหน้าคำอื่น เพื่อนำมาใช้เป็นคำประสม ที่เรียกตามหลักไวยากรณ์ไทยว่า อาการนาม เป็นเรื่องที่ถกเถียงกันมากในระหว่างผู้รู้ภาษาไทย เช่น ตั้งข้อบทรความว่า “หนังสือพิมพ์สหรัฐกับการทำทนายในทศวรรษ 1990” ฝ่ายบรรณาธิการเห็นว่าไม่ถูกต้อง ให้แก้เป็น “ความทำทนาย” ฝ่ายผู้เขียนก็ได้ว่าคำ “ทำทนาย” เป็นคำกริยา (อ่านว่า “กริ-ยา” ไม่ใช่ “กะ-ริ-ยา”) ดังนั้นเมื่อจะเปลี่ยนมาใช้เป็นคำอาการนาม ต้องนำหน้าด้วยคำว่า “การ” จึงจะถูกต้อง

เรื่องนี้ แม้ในกลุ่มผู้รู้ภาษาไทยอย่างลึกซึ้ง ก็ยังถกเถียงกันอยู่ ลองค้นคว้าให้ลึกซึ้ง เพื่อหาความถูกต้องในหลักเกณฑ์ที่จะนำมายึดถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไปดู ก็ได้หลักฐานมาดังนี้

(1) จากพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525

“การ 1 น. ... ถ้าอยู่หน้าคำกริยา ให้ทำกริยาให้เป็นนาม เช่น การเงิน การเดิน...”

หลักเกณฑ์ข้อนี้ ถ้านำไปใช้ในการวินิจฉัยข้อโต้เถียงข้างบนนี้ ก็ถือว่าการใช้คำ “การทำทนาย” ถูกต้องแน่นอน

“ความ น. ... ถ้านำหน้ากริยาหรือวิเศษณ์ เพื่อแสดงสภาพ เช่น ความตาย, ความดี, ความชั่ว...”

เมื่อระบุว่า นำหน้ากริยาก็ใช้คำ “ความ” นำด้วย เพื่อแสดงสภาพก็เลยชวนให้คิดถึง ความหมายของคำ “ทำทนาย” ในตัวอย่างข้างบนนี้ รู้สึกว่าเป็นคำกริยาแท้ ที่มีได้แสดงนัยว่า มีความหมายไปในทางแสดงสภาพเลย ฉะนั้น การใช้คำ “การทำทนาย” จึงถูกต้องมากกว่าจะใช้ว่า “ความทำทนาย” อย่างไม่มีปัญหา

แต่ถ้านำหน้าคำวิเศษณ์ เช่น ความดี, ความชั่ว นั้น ต้องใช้คำ “ความ” นำหน้าอย่างแน่นอน ตามที่นิยมใช้กันโดยทั่วไปอยู่แล้ว

(2) จากตำรา “วจีวิภาค” ของพระยาอุปกิตศิลปสาร

คำ “การ” และ “ความ” นำหน้า มีที่ใช้ต่างกัน คือ ถ้านำหน้าคำกริยามักใช้ “การ” แต่ถ้าเป็นคำกริยาที่มีความหมายว่า มี, เป็น, เกิด, ดับ, เจริญ, เสื่อม หรือ กริยาที่เกี่ยวกับจิตใจ มักใช้ “ความ” นำหน้า เช่น ความมี, ความเป็น, ความเกิด, ความตาย, ความคิด, ความรัก เป็นต้น และถ้านำหน้าคำวิเศษณ์แล้วใช้ “ความ” (นำ) เป็นพื้น เช่น ความดี, ความชั่ว, ความสวย, ความงาม เป็นต้น

หลักเกณฑ์ข้อ 2 นี้จะยืดหยุ่นกว่าข้อ 1 และ สอดคล้องตรงกับข้อ 1 เข้าใจว่าข้อ 2 นี้จะเป็นรากเหง้าของข้อ 1 แต่ระบุลักษณะของคำกริยาไว้ชัดเจนกว่าว่าเป็นคำกริยา “มี, เป็น” และกริยาที่เกี่ยวกับจิตใจ จึงจะใช้คำว่า “ความ” นำ

(3) จากหนังสือ “คติภาษาไทย” ของหลวงอรรถโยธินปรีชา (พ.ศ. 2492)

เรื่อง “การ” กับ “ความ” หนังสือเล่มนี้ได้นำมาบรรยายไว้ในบทที่ 1 และ 2 ถึง 2 บท สรุปความได้ ดังนี้

คำ “การ” กับ “ความ” ไม่ใช่คำพ้องหรือไวพจน์ ใช้แทนกันไม่ได้ แต่มีหน้าที่อย่างเดียวกัน คือ สำหรับคำหน้าคำอื่นเหมือน ๆ กัน

คำ “การ” ใช้หน้าคำกริยาทางกายและทางวาจา เช่น การกิน การพูด

คำ “ความ” ใช้หน้าคำกริยาและวิเศษณ์ดังนี้

1. นำหน้าคำกริยาทางใจ เช่น ความรักใคร่
2. นำหน้าคำกริยาว่า “เป็น” และ “มี” (มีเพียง 2 กริยาน้อยกว่าหลักเกณฑ์ข้อ 2) เช่น
ความเป็นคน ความมีเงิน
3. นำหน้าคำวิเศษณ์ที่นำมาใช้เป็นคำอาการนาม เช่น ความสุข ความเศร้า

ในการนำเอาคำบาลีสันสกฤต มาประสมกับคำ “การ” และ “ความ” ใช้หลักเกณฑ์เดียวกับที่กล่าวมานี้ แต่จะต้องไม่ใช่คำ “ความ” นำหน้าคำบาลีสันสกฤตที่ลงท้ายด้วย “ภาพ” ซึ่งหมายถึง “ความ” อยู่ในตัวแล้วอีก เช่น “โดยความสวัสดิภาพ” เช่นนี้ นับว่าผิดอย่างฉกรรจ์ทีเดียว จะต้องใช้ว่า “โดยสวัสดิภาพ” เท่านั้น

สรุปกล่าวได้ว่าหลักเกณฑ์ข้อ 3 นี้ ก็อยู่ในหลักเกณฑ์สำคัญอย่างเดียวกับหลักเกณฑ์ในข้อ 1 และข้อ 2 นั่นเอง โปรดยึดหลักเกณฑ์เหล่านี้ไว้ให้มั่น แล้วท่านจะใช้คำ “การ” และ “ความ” ได้อย่างถูกต้อง โดยไม่สับสนอีกต่อไป

หลักเกณฑ์การเว้นวรรคในการเขียนหนังสือไทย

(จากรายงานประจำปี 2529 ของราชบัณฑิตยสถาน)

1. การเว้นวรรคแบ่งเป็น 2 ขนาด คือ
 - วรรคเล็ก มีขนาดเท่ากับตัว ก
 - วรรคใหญ่ มีขนาดเท่ากับ 2 เท่าของตัว ก

2. การเว้นวรรคระหว่างคำ วลี ประโยค ให้พิจารณาเป็นพวก ๆ ไป
3. การเว้นวรรคในการเขียนหนังสือไทย ควรแยกพิจารณา 3 กรณี คือ
 - ก. กรณีใดบ้างที่ต้องเว้นวรรคเสมอ และควรเว้นที่ช่วงตัวอักษร
 - ข. กรณีใดบ้างที่ไม่เว้นวรรค
 - ค. กรณีใดบ้างที่เว้นวรรคก็ได้ ไม่เว้นก็ได้

ก. กรณีที่ต้องเว้นวรรคเสมอ

1. ประโยค

- 1.1 เว้นวรรคใหญ่เมื่อจบประโยคสมบูรณ์ แต่ในกรณีที่ใช้เครื่องหมายหัพภาค ให้เว้นวรรคเล็กหลังเครื่องหมายหัพภาค

ตัวอย่าง

วิทยาการเป็นต้นธารให้บังเกิดความรู้และความสามารถในการอันที่จะประกอบกิจตามหน้าที่ได้ดี ความเจริญงอกงามทั้งทางจิตใจและทางวัตถุย่อมเป็นผลสืบเนื่องมาจากวิทยาการบ้านเมืองจะเจริญหรือเสื่อมก็เนื่องด้วยวิทยาการ (ความรู้ทางอักษรศาสตร์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน โรงพิมพ์ ห.จ.ก. นนทชัย พ.ศ. 2508 คำนำของราชบัณฑิตยสถาน)

- 1.2 ในอเนกบรรดประโยค ที่มีสันธาน และ หรือ แต่ เพราะ ฯลฯ เชื่อมให้ เว้นวรรคเล็กหน้าประโยคที่ขึ้นต้นคำสันธาน

ตัวอย่าง

1. นายแดงอยู่บ้าน หรือนายดำอยู่บ้าน

(หลักภาษาไทย พระยาอุปกิตศิลปสาร โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด พ.ศ. 2522 หน้า 240)

2. เขาอยากได้ดี แต่เขาก็ไม่ได้ดี

(หลักภาษาไทย พระยาอุปกิตศิลปสาร โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด พ.ศ. 2522 หน้า 246)

การพยายามแม้ในลาภที่ปรารถนาอยู่แล้ว ก็ยังไม่เป็นคติอันดี เพราะมีเหตุที่ไม่เป็นของน่าปรารถนา (हिโตปเทศ เสฐียรโกเศศ และ นาคะประทีป โรงพิมพ์การพิมพ์พาณิชย์ พ.ศ. 2503 ข้อ 5)

2. กลุ่มคำ

- 2.1 เว้นวรรคระหว่างชื่อนามสกุล

ตัวอย่าง

นายเสริม วินิจกุล

2.2 เว้นวรรคระหว่างชื่อบุคคลกับตำแหน่ง

ตัวอย่าง

นายเสริม วินิจกุล นายกราชบัณฑิตยสถาน

2.3 เว้นวรรคระหว่างยศกับชื่อ

ตัวอย่าง

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

พลเรือเอก สงัด ชลออยู่

2.4 เว้นวรรคระหว่างตัวหนังสือกับตัวเลข

ตัวอย่าง

ลม น. ธาตุอย่างหนึ่งในธาตุทั้ง 4 คือ ดิน น้ำ ไฟ ลม

มีอาการเคลื่อนไหวอยู่เสมอ รู้สึกได้ด้วยกระทบกาย

(พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 สำนักพิมพ์อักษร-
เจริญทัศน์ พิมพ์ครั้งที่ 2 พุทธศักราช 2526)

2.5 เว้นวรรคระหว่างตัวหนังสือไทยกับตัวหนังสือภาษาอื่น

ตัวอย่าง

Hypothalamic control เป็นการควบคุมจากสมองส่วนที่เรียกว่า

Hypothalamus การควบคุมประเภทนี้มีผลต่อการทำงานของต่อม
ใต้สมอง

(เรื่อง ฮอร์โมน นายเรื่อน สมณะ ในหนังสือที่ระลึกงานสมโภช-

กรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525
หน้า 372)

2.6 เว้นวรรคระหว่างรายการต่าง ๆ เพื่อแยกรายการเหล่านี้ออกไปให้เห็น แต่ละรายการ

ตัวอย่าง

1. จตุราริยสัง น. อริยสัง 4 ประการ คือ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค

(พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525 สำนักพิมพ์อักษร-
เจริญทัศน์ พิมพ์ครั้งที่ 2 พุทธศักราช 2526)

2. คีล สมาริ ปัญญา สามอย่างนี้เรียกว่า ไตรสิกขา

(หลักภาษาไทย พระยาอุปกิตศิลปสาร บริษัทสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด พ.ศ.2522 หน้า 69)

2.7 เว้นวรรคระหว่างวันเวลา

ตัวอย่าง

“จุลศักราช 1170 ปีมะโรง สัมฤทธิศก เป็นปีที่ 27 ในรัชกาลที่ 1 ณ วันพฤหัสบดี เดือน 6 ขึ้น 11 ค่ำ เชิญพระพุทธรูปองค์ใหญ่ซึ่งเป็นพระประธานในพระวิหารหลวงวัดมหาธาตุ ลงมาจากเมืองสุโขทัย...” (พระราชพงศาวดารกรุงรัตนโกสินทร์ ฉบับหอสมุดแห่งชาติ พิมพ์ที่ ป. พิสนาการพิมพ์ พ.ศ.2505 หน้า 295)

2.8 เว้นวรรคระหว่างชื่อกับสถานที่ต่าง ๆ เช่น ถนน ตำบล/แขวง อำเภอ/จังหวัด เป็นต้น

ตัวอย่าง

ราชบัณฑิตยสถาน ถนนหน้าพระธาตุ แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

2.9 เว้นวรรคระหว่างกลุ่มอักษรย่อ

ตัวอย่าง

นายเสริม วินิจฉัยกุล ป.จ. ม.ป.ช. ม.ว.ม.

2.10 เว้นวรรคระหว่างจำนวนและกลุ่มตัวเลข

ตัวอย่าง

ปรีติคารมณ ได้แก่ จิตที่ขึ้นสู่วิถิรับรู้อารมณ์ที่กำลังอ่อน มีจิตเกิดดับ 6 ลักษณะ คือ 14 13 12 11 10 และ 9 ขณะ (เรื่อง จิต ตามทรรศนะของพุทธปรัชญา นายสุนทร ธี รังษี ในหนังสือที่ระลึกงานสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525 หน้า 19-20)

2.11 เว้นวรรคข้างหลังเครื่องหมายวรรคตอนตลอดจนเครื่องหมายอื่น ๆ เฉพาะที่เป็นข้อความ ได้แก่ เครื่องหมายมหัพภาค จุลภาค อัฒภาค ทวิภาค ประจัญหน้า อักขรีย

ตัวอย่าง

1. ทรัพย์จะเป็นทรัพย์ ต่อเมื่อเป็นสิ่งที่ยังชีวิตให้อยู่ให้เกิดมีอนามัย ให้เกิดมีสามัคคีธรรม เงินทองจะเป็นเงินทองก็ต่อเมื่อใช้ เป็นสิ่งที่บริหารชีวิตจิตใจอนามัยและสามัคคีธรรม
(สคฺติเด็ก ๆ เสฐียรโกเศศ และ นาคะประทีป โรงพิมพ์ภาคีประดิษฐ์ พ.ศ. 2498 หน้า 33)
 2. ในโลกนี้ บุรุษผู้หวังความเจริญ พึงหลีกเลี่ยงจากโทษ 6 ประการ คือ ง่วงเหงาหาวนอน, เชื่องซึมไม่ว่องไว, ขลาดกลัว, โทษะ, เกียจคร้าน, และผัดเพี้ยนเวลา
(हिโตปเทศ เสฐียรโกเศศ และ นาคะประทีป โรงพิมพ์การพิมพ์ พาณิชย์ พ.ศ. 2503 ข้อ 34)
 3. ชีวิตของตนเป็นที่รักยิ่งฉันใด ชีวิตของผู้อื่นก็ปานกัน สัตบุรุษเอาตนเข้าไปเทียบดังนี้ จึงกระทำความเมตตากรุณาในสัตว์มีชีวิตทั่วไป
(हिโตปเทศ เสฐียรโกเศศ และ นาคะประทีป โรงพิมพ์การพิมพ์ พาณิชย์ พ.ศ. 2503 ข้อ 34)
 4. สงสารวิญญูยังหมุนเรื่อยอยู่ ใครเลยเมื่อตายลงแล้วจะไม่ผูกไม่เกิดอีก? แต่จะเกิดก็เกิดเกิด เกิดแล้วทำให้สกุลเจริญขึ้น
(हिโตปเทศ เสฐียรโกเศศ และ นาคะประทีป โรงพิมพ์การพิมพ์ พาณิชย์ พ.ศ. 2503 ข้อ 34)
 5. ลูกเอ๋ย! ถ้าเสพด้วยคนชั่วความคิดก็ชั่วด้วยโคยแท้ ถ้าเสพกับผู้ที่เหมาะสมก็เหมาะสมตามกัน ถ้าเสพกับผู้ประเสริฐแล้ว ก็ย่อมประเสริฐขึ้นด้วย
(हिโตปเทศ เสฐียรโกเศศ และ นาคะประทีป โรงพิมพ์การพิมพ์ พาณิชย์ พ.ศ. 2503 ข้อ 34)
- 2.12 เว้นวรรคทั้งข้างหน้าและข้างหลังเครื่องหมายไปยาลใหญ่ ไม้ยมก หรือ ยมก เสมอภาคหรือเท่ากับ
- ตัวอย่าง
1. เขาเจริญพุทธคุณว่า อิติปิ โส ฯลฯ ภควาติ
 2. วิธีกระจายคำ หรือ วิธีแยกเนื้อความออกเป็นคำ ๆ แล้วบอกชนิด บอกระเบียบต่าง ๆ เช่น บุรุษ ลิงค์ พจน์ ฯลฯ

(หลักภาษาไทย พระยาอุปทิศศิลปสาร บริษัทสำนักพิมพ์ไทยวัฒนา-
พานิช จำกัด พ.ศ. 2522 หน้า 187)

3. อเปหิ = อป + เอหิ

2.13 เว้นวรรคเฉพาะข้างหลังเครื่องหมายไปยาลน้อย ในกรณีที่ส่วนที่ละไว้ใน
ข้อความที่เขียนติดกับข้อความข้างหน้า

ตัวอย่าง

1. สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

2. ไปรดเกล้าฯ

ถ้าส่วนที่ละไว้เป็นข้อความที่ต้องเขียนเว้นวรรคหลังความ
ข้างหน้า หรือเว้นวรรคทั้งข้างหน้าและข้างหลังเครื่องหมายไปยาลน้อย

ตัวอย่าง

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร

2.14 เว้นวรรคหลังข้อความที่เป็นหัวข้อ

ตัวอย่าง

อุทยานวดี หมายถึง คำอุทยานที่มีคำอื่นประกอบท้ายให้เป็นวลี
ยืดยาวออกไป

(หลักภาษาไทย พระยาอุปทิศศิลปสาร บริษัทสำนักพิมพ์ไทยวัฒนา-
พานิช จำกัด พ.ศ. 2522 หน้า 205)

2.15 เว้นวรรคหลังหน่วยต่าง

ตัวอย่าง

กงพัด 1 น. เครื่องมือชนิดหนึ่งเป็น ไม้ยาวประมาณ

50 เซนติเมตร เจาะรูหัวท้าย ใส่ไม้ขวาง สำหรับพันด้าย

(พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 สำนักพิมพ์อักษร
เจริญทัศน์ พิมพ์ครั้งที่ 2 พุทธศักราช 2526)

2.16 เว้นวรรคหลังวลีบอกเวลาที่เป็นกลุ่มคำยาว ๆ

ตัวอย่าง

“อยู่มาวันหนึ่ง นกฝูงนั้นบินลงหาอาหารในนาแห่งหนึ่ง...”

(นิทานเรื่องนกกระเจาบ ในหนังสือคู่มือการสอนภาษาไทย ชั้นประถม-
ศึกษาปีที่ 2 เล่ม 2 ของ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ หน้า 29)

2.17 เว้นวรรคระหว่างคำนำหน้านามแต่ละชนิด

ตัวอย่าง

รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ดำรง เพ็ชรพลาย

2.18 เว้นวรรคหลังคำนำพระนามพระบรมวงศานุวงศ์

ตัวอย่าง

1. สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าจุฑาธุชธราดัย กรมพระจักรพรรดิพงษ์

2. พระวรวงศ์เธอ กรมหมื่นพิทยาลาภพฤฒิยากร

2.19 เว้นวรรคระหว่างพระนามกับฐานันดรศักดิ์

ตัวอย่าง

สมเด็จพระเจ้าจุฑาธุชธราดัย กรมพระจักรพรรดิพงษ์

2.20 เว้นวรรคระหว่างชื่อบริษัท ธนาคาร ฯลฯ กับคำ “จำกัด” ที่อยู่ท้ายชื่อ

ตัวอย่าง

1. บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์มั่นคง จำกัด

2. ธนาคารทหารไทย จำกัด

2.21 เว้นวรรคระหว่าง คำ “ห้างหุ้นส่วนจำกัด” และ “ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล” กับชื่อ

ตัวอย่าง

1. ห้างหุ้นส่วนจำกัด วีรสิน

2. ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล ปัญญากิจ

3. คำ

3.1 เว้นวรรคทั้งข้างหน้าและข้างหลังคำ ณ ธ

ตัวอย่าง

1. ทั้งนี้ การนำสัตว์ขึ้นหรือลง ณ สถานีใดให้เป็นดุลยพินิจของ
เจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ประจำท้องที่ เป็นผู้กำหนดเงื่อนไขไว้ในใบอนุญาต
เคลื่อนย้ายสัตว์นั้น

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 102 ตอนที่ 59 พ.ศ. 2528 หน้า 2225)

2. ผลพระคุณ ธ รักษา ปวงประชาเป็นสุขสานต์

(เพลงสรรเสริญพระบารมี)

3.2 เว้นวรรคหน้าและหลังคำ ได้แก่ (ที่ตามด้วยรายการ) เช่น (ในความหมายว่า ยกตัวอย่าง)

ตัวอย่าง

1. เครื่องล่อใจให้ติดอยู่กับโลก ได้แก่ รูป เสียง กลิ่น รส และสัมผัส
2. ส่วนหนึ่งแห่งสกลจักรวาล เช่น มนุษยโลก เทวโลก พรหมโลก
โลกพระอังคาร

หมายเหตุ

1. คำ “เช่น” ที่ใช้ในความหมายว่า “อย่าง เหมือน” ไม่ต้องเว้นวรรค
ตัวอย่าง

คำ ว. มีสีเช่นสีเขม่า, มีด

(พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493 โรงพิมพ์การศาสนา
พิมพ์ครั้งที่ 13 พ.ศ. 2516)

2. กรณีที่ไม่เน้นข้อความ ไม่ต้องเว้นวรรคหน้าและหลังคำ “ได้แก่”

ตัวอย่าง

ญาติได้แก่คนในวงศ์วานที่ยังนับรู้กันได้ทางเชื้อสายฝ่ายพ่อหรือ
ฝ่ายแม่

3.3 เว้นวรรคหน้าคำสันธาน และ หรือ ในรายการ

ตัวอย่าง

1. ระเบียบคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย ว่าด้วยการผลิต
การบรรจุ การเก็บรักษา การสำรวจ การขนย้าย การจำหน่าย และ
การส่งมอบน้ำตาลทราย
(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 102 ตอนที่ 104 พ.ศ. 2528 หน้า 40)
2. แล้วกัน (ปาก) ว. ออกเสียงแสดงความไม่พอใจ ตกใจ เสียใจ
หรือประหลาดใจ เป็นต้น
(พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 สำนักพิมพ์อักษร
เจริญทัศน์ พิมพ์ครั้งที่ 2 พ.ศ. 2526)

หมายเหตุ ถ้ามีรายการเพียง 2 รายการ ไม่ต้องเว้นวรรค

ตัวอย่าง

1. ส่งเสริมสวัสดิการของครูและนักเรียนของโรงเรียน

(ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 102 ตอนที่ 74 พ.ศ. 2528 หน้า 2693)

2. ปักปุย ว. นิชนหรือโยฟูรุงรัง

(พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 สำนักพิมพ์อักษร
เจริญทัศน์ พิมพ์ครั้งที่ 2 พ.ศ. 2526)

3.4 เว้นวรรคหน้าคำ เป็นต้น ที่อยู่หลังรายการ

ตัวอย่าง

ประเภท น. ส่วนที่แบ่งย่อยออกไปเป็นพวก จำพวก ชนิด หมู่ เหล่า
อย่าง แผนก เป็นต้น

(พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 สำนักพิมพ์อักษร
เจริญทัศน์ พิมพ์ครั้งที่ 2 พ.ศ. 2526)

3.5 เว้นวรรคหลังคำ “ว่า” ในกรณีที่ข้อความต่อไปนี้เป็นประโยค

ตัวอย่าง

จงสังเกตไว้ว่า อักษรกลางหรือสูง จะนำและผันให้เสียงเป็นอักษรกลาง
หรือสูงได้ก็แต่อักษรเดียวหรือพวกเดียว

(หลักภาษาไทย พระยาอุปทิศศิลปสาร โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด
พ.ศ. 2522 หน้า 16)

ข. กรณีไม่เว้นวรรค

1. ไม่เว้นวรรคระหว่างคำนำหน้าชื่อ นาย นาง นางสาว เด็กชาย เด็กหญิง คุณหญิง
ท่านผู้หญิง คุณ กับชื่อ

ตัวอย่าง

1. นายเสริม วินิจฉัยกุล
2. นางอินทรา คานธี
3. นางสาวจารุณี สุขสวัสดิ์
4. เด็กชายวรา สิทธิรัตน์
5. เด็กหญิงสิรินท์ ทองดี
6. คุณหญิงป๊ว มหาโยธา

7. ท่านผู้หญิงพัช อนุรักษราษฎร์มนตรี
8. คุณนิลวรรณ ปิ่นทอง
2. ไม่เว้นวรรคระหว่างบรรดาศักดิ์ สมณศักดิ์ ฐานันดรศักดิ์ กับนาม หรือราชทินนาม
ตัวอย่าง
 1. หลวงวิศาลศิลปกรรม
 2. สมเด็จพระญาณสังวร
 3. หม่อมเจ้าโศภนยากร วรวรรณ
3. ไม่เว้นวรรคระหว่างคำนำหน้าชื่อที่เป็นตำแหน่งหรืออาชีพ กับชื่อ
ตัวอย่าง
 1. ศาสตราจารย์รอง ศยามานนท์
 2. นายแพทย์ดำรง เพ็ชรพลาย
4. ไม่เว้นวรรคระหว่างคำนำหน้าชื่อที่แสดงฐานะของนิติบุคคลหน่วยงาน หรือกลุ่มบุคคลกับชื่อ
ตัวอย่าง
 1. สมาคมข้าราชการพลเรือนแห่งประเทศไทย
 2. มูลนิธิสายใจไทย
 3. สำนักพิมพ์เมืองโบราณ
 4. โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
 5. โรงเรียนสตรีวิทยา
 6. บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์มหาสมุทร จำกัด
 7. กระทรวงศึกษาธิการ
 8. คณะกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการใช้ภาษาไทย

หลักเกณฑ์การเขียนคำย่อ

1. ใช้พยัญชนะต้นของพยางค์แรกของคำเป็นตัวย่อ
 - 1.1 ถ้าเป็นคำคำเดียวให้ใช้ตัวย่อตัวเดียว แม้ว่าคำนั้นจะมีหลายพยางค์ก็ตาม
ตัวอย่าง

วา	=	ว.
จังหวัด	=	จ.

3:00 นาฬิกา = 3:00 น.

ศาสตราจารย์ = ศ.

- 1.2 ถ้าใช้ตัวย่อเพียงตัวเดียวแล้วทำให้เกิดความสับสน อาจใช้พยัญชนะต้นของคำถัดไปเป็นตัวย่อด้วยก็ได้

ตัวอย่าง

ตำรวจ = ตร.

อัยการ = อก.

2. ถ้าเป็นคำสมาสให้ถือเป็นคำคำเดียว และใช้พยัญชนะต้นของพยางค์แรกเพียงตัวเดียว

ตัวอย่าง

มหาวิทยาลัย = ม.

วิทยาลัย = ว.

3. ถ้าเป็นคำประสม ใช้พยัญชนะต้นของแต่ละคำ

ตัวอย่าง

ชั่วโมง = ชม.

โรงเรียน = รร.

4. ถ้าคำประสมประกอบด้วยคำหลายคำ มีความยาวมาก อาจเลือกเฉพาะพยัญชนะต้นของคำที่เป็นใจความสำคัญ ทั้งนี้ไม่ควรเกิน 4 ตัว

ตัวอย่าง

คณะกรรมการประสานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ = กปร.

สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ = สปช.

5. ถ้าใช้พยัญชนะต้นของแต่ละคำแล้วทำให้เกิดความสับสน ให้ใช้พยัญชนะต้นของพยางค์ถัดไปแทน

ตัวอย่าง

พระราชกำหนด = พ.ร.ก.

พระราชกฤษฎีกา = พ.ร.ฎ.

6. ถ้าพยางค์ที่จะนำพยัญชนะต้นมาใช้เป็นตัวย่อ มี ห เป็นอักษรนำ เช่น หลุย พล ให้ใช้พยัญชนะต้นนั้นเป็นตัวย่อ

ตัวอย่าง

สารวัตรใหญ่ = สวญ.

ทางหลวง = ทล.

7. คำที่พยัญชนะต้นเป็นอักษรควบกล้ำหรืออักษรนำ ให้ใช้อักษรตัวหน้าตัวเดียว

ตัวอย่าง

ประกาศนียบัตร = ป.

ถนน = ถ.

เปรียญ = ป.

8. ตัวย่อไม่ควรใช้สระ ยกเว้นคำที่เคยใช้มาก่อนแล้ว

ตัวอย่าง

เมษายน = เม.ย.

มิถุนายน = มิ.ย.

9. ตัวย่อต้องมีจุดกำกับเสมอ ตัวย่อตั้งแต่ 2 ตัวขึ้นไป ให้จุดที่ตัวสุดท้ายเพียงจุดเดียว

ยกเว้นตัวที่ใช้กันมาก่อนแล้ว

ตัวอย่าง

ตำบล = ต.

ทบวงมหาวิทยาลัย = ทม.

10. ให้เว้นวรรคหน้าตัวย่อทุกแบบ

ตัวอย่าง

ประวัติของ อ. พระนครศรีอยุธยา

มีข่าวจาก กทม. ว่า

11. ให้เว้นวรรคระหว่างกลุ่มอักษรย่อ

ตัวอย่าง

ศ.นพ.

12. การอ่านคำย่อ ต้องอ่านเต็ม

ตัวอย่าง

05:00 น. อ่านว่า ห้านาฬิกา

อ.พระนครศรีอยุธยา อ่านว่า อำเภอพระนครศรีอยุธยา

ยกเว้นในกรณีที่กำลังมีข่าวดังกล่าวและคำข้อนั้นเป็นที่เข้าใจและยอมรับกันทั่วไปแล้ว อาจอ่านด้วยอรรถาธิบายได้

ตัวอย่าง

ก.พ. อ่านว่า กอ-พอ.

หลักเกณฑ์การทับศัพท์ชนชาติต่าง ๆ (จากภาษาอังกฤษ)

ในวงการนักเขียนข่าว, บท และบทความ ของหนังสือพิมพ์, วิทยุ และโทรทัศน์ ต่างสับสนในการแปลและทับศัพท์ภาษาอังกฤษ มาเป็นภาษาไทย เช่น เอกพจน์ในภาษาอังกฤษใช้ว่า foot พอเป็นพหูพจน์ใช้ว่า feet เมื่อเขียนเป็นภาษาไทยก็ใช้ว่า ฟุต และ ฟิต ตามลำดับ แต่ที่นิยมใช้กันมาตั้งแต่เดิม เราใช้แต่คำเอกพจน์ตลอดมา โดยไม่ใช้ตามหลักไวยากรณ์อังกฤษ และชื่อนครหลวงของแต่ละประเทศ ในภาษาอังกฤษมักจะใช้แต่ชื่อ แต่ไม่บอกว่าเป็น capital หรือ metropolis นักสื่อสารมวลชนไทยเราก็นิยมใช้คำว่า “กรุง” นำหน้าชื่อนั้น ถ้ารู้แน่นอนว่าเป็นนครหลวงหรือเมืองหลวง เช่น Washington D.C. ก็ใช้ว่า “กรุงวอชิงตัน ดี.ซี.” แต่บางทีนักเขียนก็เข้าใจผิดคิดว่า นครเจนีวา (Geneva) เป็นนครหลวงของประเทศสวิตเซอร์แลนด์ เลยใช้ว่า “กรุงเจนีวา” ซึ่งไม่ถูกต้อง ที่ถูกต้องเป็น “กรุงเบิร์น (Bern ; Beme)” เป็นต้น ทั้งนี้ ควรมีหนังสือของราชบัณฑิตยสถาน ชื่อ “ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี และประกาศราชบัณฑิตยสถาน เรื่อง กำหนดชื่อทวีป ประเทศ เมืองหลวง มหาสมุทร ทะเล และเกาะ ฯลฯ” ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 5 พ.ศ.2530 ไว้เป็นคู่มือ (โปรดดูรายชื่อหนังสือในข้อ 6.7) แล้วจะหมดปัญหาในเรื่องนี้

ทำนองเดียวกับที่กล่าวมาแล้ว พอมาเห็นชื่อประเทศที่เป็นคำนามเปลี่ยนมาเป็นคำคุณศัพท์ เช่น Sweden เป็น Swedish ก็มักจะใช้ภาษาไทยเปลี่ยนตามหลักไวยากรณ์อังกฤษ เช่น Swedish people ก็มักจะเขียนเป็นไทยว่า คนสวีดิช ซึ่งไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์การทับศัพท์ภาษาอังกฤษของราชบัณฑิตยสถาน (ควรมีหนังสือเรื่องนี้ไว้เป็นคู่มือ โปรดดูรายชื่อหนังสือในข้อ 6.7) หลักเกณฑ์นี้กำหนดให้ใช้ชื่อประเทศนั้นเป็นหลัก เป็น “คนสวีเดน” ไม่ใช่ “คนสวีดิช” ยกเว้นอยู่ 7 ประเทศกับ 1 คู่ ได้แก่ เยอรมนี, กรีซ, ไอร์แลนด์, เนเธอร์แลนด์, สวิตเซอร์แลนด์, สหราชอาณาจักรบริเตนใหญ่ และไอร์แลนด์เหนือ (อังกฤษ) และสหรัฐอเมริกา กับ สหภาพโซเวียต (โปรดจำให้ได้) ที่ยินยอมให้ทับศัพท์คำคุณศัพท์อังกฤษ เพราะภาษาไทยเคยใช้ชื่อนี้มานานจนติดปากแล้ว เช่น “คนอเมริกัน” ไม่ใช่ “คนสหรัฐอเมริกา” ได้คัดค้านการทับศัพท์เรื่องนี้มาเสนอไว้ข้างล่างนี้ด้วยแล้ว

12. คำคุณศัพท์เกี่ยวกับชนชาติต่าง ๆ ให้ทับศัพท์ในรูปคำนามที่เป็นชื่อประเทศ เช่น

Swedish people = คนสวีเดน

Hungarian dance = ระบำฮังการี

ชกเว้นชื่อที่เคยใช้มานานแล้ว ได้แก่

ประเทศเยอรมนี ใช้ว่า ...เยอรมัน เช่น ภาษาเยอรมัน

ประเทศกรีซ ใช้ว่า ...กรีก เช่น เรือกรีก

ประเทศไอร์แลนด์ ใช้ว่า ...ไอริช เช่น ชาวไอริช

ประเทศเนเธอร์แลนด์ ใช้ว่า ...ฮอลันดา เช่น ชาวฮอลันดา

หรือ ...ดัตช์ เช่น ภาษาดัตช์

ประเทศสวีเดน ใช้ว่า ...สวีต เช่น ผ้าสวีต

สหราชอาณาจักรบริเตนใหญ่และไอร์แลนด์

เหนือ ใช้ว่า ...อังกฤษ เช่น คนอังกฤษ

สหรัฐอเมริกา ใช้ว่า ...อเมริกัน เช่น รถอเมริกัน

สำหรับสหภาพโซเวียต ซึ่งในภาษาอังกฤษใช้คำคุณศัพท์ 2 คำ คือ Soviet... และ Russian... ใช้ว่า ...โซเวียต และ ...รัสเซีย เช่น Soviet Style (of architecture) = (สถาปัตยกรรม) แบบโซเวียต Russian food = อาหารรัสเซีย

แนวโน้มของภาษาไทยในอนาคต

ศาสตราจารย์สนั่น ปัทมะทิน ได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับแนวโน้มของภาษาไทยในอนาคตไว้ในบทความเรื่อง “ภาษาไทยในอนาคต” ที่ลงตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารราชบัณฑิตยสถาน ปีที่ 14 ฉบับที่ 4 กรกฎาคม - กันยายน 2532 ตามบทความที่นำมาเสนอดังต่อไปนี้

ภาษาไทยในอนาคต

ภาษาไทยมีแนวโน้มที่จะเป็นภาษาลาวมากยิ่งขึ้น นั่นก็เนื่องมาจากคนไทยในปัจจุบัน มักจะพูดเสียงกล้ำ และ ร เรือ ไม่ได้

ภาษาไทยมีแนวโน้มที่จะกลายเป็นภาษาลาวมากยิ่งขึ้น เพราะคนไทยบางส่วนไม่ให้ความสำคัญในการออกเสียงกล้ำ และ ร เรือ มากยิ่งขึ้น แม้แต่ผู้แทนราษฎรภาคกลาง ก็พูดแบบไทย

อีสาน ออกเสียงดังกล่าวนี้นี้ไม่ได้ สำหรับกลุ่มผู้รู้ภาษาต่างประเทศมักนิยมพูดอังกฤษปนไทย ทั้งที่มีภาษาไทยที่สื่อความหมายเท่ากันให้ใช้ก็ไม่ได้ แสดงว่าในอนาคตภาษาไทยจะค่อย ๆ เสื่อมลง สาเหตุหนึ่งที่ทำให้ภาษาไทยเปลี่ยนแปลง

ข้อความนำข้างบนนี้ เป็นเพียงข้อสังเกตบางส่วน ที่ผู้เขียนเกิดความรู้สึกขึ้นในใจ แต่เท่าที่สังเกตเห็นมีข้อที่น่าเป็นห่วงมากกว่านี้อีกมากมาย ซึ่งแสดงแนวโน้มว่าภาษาไทยในอนาคตจะต้องเปลี่ยนแปลงผิดไปจากเดิมมาก จะได้นำมาพิจารณาเป็นเรื่อง ๆ ต่อไป

ในเรื่องที่ว่า ภาษาไทยมีแนวโน้มที่จะเป็นภาษาลาวมากยิ่งขึ้นนั้น ก็เนื่องมาจากคนไทยในปัจจุบัน มักจะพูดเสียงกล้ำ และ ร เรือไม่ได้ ถ้าเป็นเด็กในระดับไม่เกินไปประถม มักจะพูดให้ถูกต้องไม่ได้เลย เพราะบังคับช่องปากได้ยาก และ/หรือเป็นเพราะได้ยินพ่อแม่พูดไม่ชัดอย่างนั้นทุกวัน รวมทั้งนักกีฬา พ่อค้า แม่ค้าตามตลาดและคนชนบทที่เรียนน้อย ก็พูดไม่ได้เช่นกัน เช่น พูดคำน้ำปลา เป็น น้ำป่า, คุณครู เป็น คุณอุ, ลงคลอง เป็น ลงคอง, ดีกว่า เป็น ดีก่า หรือ ดีฝ่า บุคคลเหล่านี้ถือว่าได้เรียนมาน้อย พอจะให้อธิบายกันได้ แต่คนที่ได้เรียนมาสูง ๆ ระดับ ส.ส. ที่ไม่ใช่จากภาคอีสาน ยังพูดคำ กราบเรียน เป็น กาบเรียน ยิงนิสิตนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยด้วยแล้ว มีไม่น้อยที่พูดไม่ได้ หรือไม่พูดเสียงกล้ำ และ ร เรือ ให้ถูกต้องเอาเลย เช่น คำครอบครอง พูดว่า คอบคอง และคำอื่น ๆ อีกมากมาย ยิ่งไปกว่านั้น ครูประจำบาลหญิงแต่เครื่องแบบตรวจราชการชั้นเอก ให้สัมภาษณ์ทางโทรทัศน์ “ฉอด ๆ” ออกมาว่า โลงเรียน (โรงเรียน) อุ (ครู) นักเรียน (นักเรียน) ฯลฯ (ในรายการ “วิทยุโรงเรียน” ของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา ทางช่อง 9 เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2532 เวลา 18.40 น.)

ข้อเท็จจริงที่นำมาเสนอในย่อหน้าข้างบนนี้ แสดงให้เห็นอย่างชัดเจน ว่าเป็นองค์ประกอบหรือสาเหตุประกอบที่สำคัญ อันพอจะบ่งชี้ให้เห็นอนาคตของภาษาไทยได้ชัดเจนยิ่งขึ้นว่าสิ้นและช่องปาก รวมทั้งความ “คร้าน” ที่จะฝึกและแก้ไข ในการพูดภาษาไทยให้ถูกต้องและชัดเจน อันจะทำให้ภาษาไทยกลายเป็นภาษาลาวไปในอนาคต อย่างยากที่จะแก้ไข

ภาษาไทยใช้แตกต่างกันตามภาค

เนื่องจากประเทศไทยเป็นราชอาณาจักรที่กว้างใหญ่ พลเมืองของประเทศที่อาศัยอยู่ตามภาคต่าง ๆ มีเผ่าพันธุ์และวัฒนธรรม รวมทั้งภาษาถิ่นที่แตกต่างกันออกไป โดยเฉพาะทางด้านภาษาถิ่น เช่น ภาคเหนือใช้ภาษา “คำเมือง” เป็นภาษาถิ่น มีบางคำเหมือนภาษาถิ่นอีสาน บางคำคล้ายกัน และบางคำแตกต่างกันโดยสิ้นเชิง เสียง ร เรือ ใช้เสียง ฮ แทน เช่น คำ เรือน พูด เป็น เอือน เหมือนภาษาอีสาน สำหรับพลเมืองภาคอีสาน ใช้ภาษาลาวเป็นส่วนใหญ่มาแต่ดั้งเดิม ไม่มีเสียงกล้ำ และเสียง ร เรือ แต่ใช้เสียง ฮ แทน ร เรือ เหมือนภาษาคำเมืองดังกล่าวมาแล้ว และ

มีพลเมืองบางส่วนในภาคนี้ เช่น ในเขตจังหวัดสุรินทร์ส่วนใหญ่ใช้ภาษาเขมรแทนภาษาอีสาน พลเมืองภาคใต้ส่วนใหญ่ใช้ภาษาปักษ์ใต้เป็นภาษาถิ่น มีแบ่งเพี้ยนเสียงวรรณยุกต์กันไปเล็กน้อย ในภาคใต้ตอนบน และที่แตกต่างกันไปโดยสิ้นเชิงก็คือ “ภาษาขาว” ที่พลเมืองไทยมุสลิมใน 5 จังหวัดในภาคใต้สุดใช้เป็นประจำ และพลเมืองไทยกลุ่มสุดท้าย คือ พลเมืองไทยภาคกลาง ซึ่งใช้ภาษาไทยกลางเป็นประจำ

ภาษาไทยกลางเป็นภาษาราชการ

ทางราชการกำหนดให้ใช้ภาษาไทยกลางเป็นภาษาราชการ ภาษาตามทางการ หรือ ภาษากลาง สำหรับส่วนราชการ สถานศึกษา สื่อมวลชน และประชาชนทั่วไป ทั้งการเขียน การอ่าน และการพูด (ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525) โดยกำหนดให้ราชบัณฑิตยสถานเป็นส่วนราชการที่รับผิดชอบในการรักษาภาษาไทยให้ถาวร กำหนดภาษาไทยให้เป็นหลักในการใช้ และเผยแพร่ภาษาไทย ให้มีการใช้อย่างกว้างขวาง มั่นคง และเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทั่วประเทศ การกำหนดภาษาไทยกลาง เป็นภาษาราชการ ก็คงจะพิจารณาเห็นว่าภาษาไทยกลางใช้กันมากที่สุด ตั้งแต่สมัยโบราณมาจนถึงปัจจุบัน ภาษาไทยกลางเป็นภาษาที่รวบรวมเอาวัฒนธรรมทางภาษาของชาติต่าง ๆ ที่มีสัมพันธ์ไมตรีติดต่อกับไทยมาตั้งแต่สมัยโบราณจนถึงปัจจุบัน เช่น ภาษาเขมร มอญ พม่า ลาว ขวา จีน อินเดีย (คือภาษาบาลีและสันสกฤต) โดยเข้ามาทางพระพุทธศาสนา เรานำเอาภาษาทั้งสองนี้มาใช้ในภาษาไทยอย่างกว้างขวาง) อังกฤษ โปรตุเกส และอื่น ๆ

อิทธิพลของภาษาเหล่านี้ ทำให้ภาษาไทยมีเสียงกล้ำ และเสียง ร เรือ เกิดขึ้นมากมาย อิทธิพลของภาษาจีนทำให้ภาษาไทยเกิดระดับเสียงแตกต่างกันมากขึ้น จนกลายเป็นภาษาเสียง (tonal language) และได้้นำเอาภาษาเขมร บาลีและสันสกฤต มาใช้เป็นราชาศัพท์มากมาย โดยใช้ชื่อนามสกุล และห้างร้าน ให้เป็นศัพท์ทางวิชาการบ้าง บางคำก็ใช้ตามความหมายของภาษาเดิม แต่บางคำก็กำหนดให้มีความหมายในภาษาไทยที่แตกต่างไปจากเดิม เช่น คำ “อาชญา (อ่านว่า อาด-ยา ไม่ใช่ อาด-ชะ-ยา)” เป็นคำสันสกฤต แปลว่า คำสั่ง บัญชา แต่เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทย หมายความว่า อำนาจ โทษ (หนักมากกว่าความหมายเดิมมาก) เช่นเดียวกับคำ “สังวาส” มาจากคำสันสกฤตว่า “สฺวาส (สฺ=สั่ง), สมวาส” แปลว่า ที่อาศัย ที่แจ้ง สมาคม บริษัท แต่มาใช้ในภาษาไทยในความหมายว่า การอยู่ด้วยกัน การอยู่ร่วมกัน การร่วมประเวณี เป็นต้น เปลี่ยนความหมายไปโดยสิ้นเชิง ทำให้ภาษาไทยออกเสียงยากขึ้นกว่าเดิม โดยเฉพาะคำสมาสในภาษาบาลี-สันสกฤต

ต้นเหตุของความบกพร่อง

การที่คนไทยบางส่วนอ่านหรือพูดเสียงกล้ำ และ ร เรือ ไม่ชัด ตั้งแต่เล็กจนโต โดยเฉพาะคนในภาคอีสานส่วนใหญ่ ซึ่งไม่มีคำเหล่านี้ใช้ในภาษาประจำวันเลย รวมทั้งคนไทยในภาคกลาง และภาคอื่น ๆ บางส่วน ก็พูดไม่ชัดเช่นเดียวกันนั้น พอจะสันนิษฐานอย่างมั่นใจได้ว่าเกิดจากความไม่เอาใจใส่กวดขันของพ่อแม่และครูบาอาจารย์เป็นส่วนใหญ่ เพราะสถานศึกษาในภาคอีสานทุกแห่งและทุกระดับต้องสอนด้วยภาษาไทย ภาคกลางอยู่แล้ว

วิธีแก้ไข

เมื่อเด็กเกิดมาแล้วและเริ่มหัดพูด ถ้าพ่อแม่เด็กกวดขันให้เด็กพูดอย่างถูกต้องทุกคนตั้งแต่เริ่มต้น และตัวพ่อแม่เองก็ต้องพูดให้ชัดทุกคำเป็นประจำ ทำตัวอย่างให้เด็กได้ยินอยู่เป็นประจำ เด็กก็จะเอาอย่างและจดจำ ถ้าเด็กพูดไม่ชัดคำใด พ่อแม่ก็ควรสอนวิธีพูดให้เด็กทุกครั้งที่เด็กยังพูดไม่ถูก ฝึกจนพูดให้ถูกในขั้นต้น เมื่อเด็กมีอายุเข้าโรงเรียนอนุบาลได้ ก็เป็นหน้าที่ของครูอนุบาลที่จะต้องทำเช่นเดียวกับพ่อแม่ของเด็กดังกล่าวมาแล้ว เมื่อเด็กกลับถึงบ้าน พ่อแม่ก็ต้องกวดขันเอาใจใส่เหมือนเดิม พอมีอายุเข้าเรียนในระดับประถมศึกษา ครูก็ต้องทำหน้าที่กวดขันในเรื่องการพูด-การอ่านให้ถูกต้องดังกล่าวมาแล้วโดยต่อเนื่องกัน สำหรับระดับชั้นที่มีครูภาษาไทยโดยเฉพาะครูประจำชั้นก็ต้องร่วมมือกับครูภาษาไทย กวดขันในเรื่องนี้เช่นเดียวกัน ข้อสำคัญที่สุด คือครูทุกคนที่เด็กติดต่อด้วย จะต้องพูดภาษาไทยชัดทุกคำ

การกวดขันของพ่อแม่และครูทั้งชั้นอนุบาลและชั้นประถม ได้ส่งผลให้เด็กชั้นประถมในโรงเรียนศิษย์ศรีน สามารถออกรายการทางโทรทัศน์ช่อง 3 ในรายการ “พัฒนาเด็กและเยาวชน” “จ๊วแต่แจ้วเจาะโลก” (ทุกวันเสาร์) และ “จ๊วแต่แจ้ว” (ทุกวันอาทิตย์) ในตำแหน่งผู้ดำเนินรายการ ผู้สื่อข่าวและผู้อ่านข่าว (ของเด็ก) ที่ออกเสียงภาษาไทยทั้งกล้ำ และ ร เรือ ล ลิง รวมทั้งคำสมาสบาลีสันสกฤต ได้ถูกต้อง คล่องแคล่ว และชัดเจนทุกคำ ไม่มีผิดเลยแม้แต่คำเดียว เหนือกว่านักอาชีพที่เป็นผู้ใหญ่เสียอีก ซึ่งยังอ่านหรือพูดผิดเป็นครั้งคราว โดยเฉพาะคำสมาสในภาษาบาลี-สันสกฤต นับเป็นเรื่องเหลือเชื่อจริง ๆ

การเอาใจใส่กวดขันอย่างต่อเนื่องดังกล่าวมาแล้ว จะต้องทำต่อไปในทุกระดับชั้น จนถึงชั้นมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะครูอาจารย์ประจำชั้นควรจะสำรวจเป็นครั้งคราวว่ายังมีนักเรียน นิสิต หรือนักศึกษาคณใด ที่ยังอ่านหรือพูดเสียงกล้ำ และ ร เรือ ไม่ชัดหลงเหลืออยู่ในชั้นของตนเอง หรือพบเห็นภายในสถานศึกษาของตน ก็ควรจะให้คำแนะนำสั่งสอน และช่วยฝึกให้ผู้บกพร่องนั้น แก้ไขและฝึกฝนช่องปากของผู้นั้น ให้ออกเสียงให้ถูกต้องให้จงได้ และควรพยายามทำทุกครั้งที่มีโอกาสพบเห็น

อีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ภาษาไทยเสื่อมลง

ในที่ประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการที่สภาผู้แทนราษฎร เรื่อง “การสื่อข่าวนิติบัญญัติ” เมื่อไม่นานมานี้ ท่าน ส.ส. ซึ่งทำหน้าที่ประธานกรรมาธิการท่านหนึ่ง ได้บรรยายเรื่องสภาผู้แทนราษฎรให้ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ที่เข้ามาสัมมนาในห้องนั้นฟัง เมื่อจบลงแล้ว ผู้เขียนได้ถือโอกาสมอบเอกสารการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้องให้ปึกหนึ่ง และเรียนว่า คำ “กรรมาธิการ” ที่มี ส.ส.บางท่านพูด (หรืออ่าน) ว่า “กัน-มา-ทิ-กาน” นั้น ที่ถูกต้องตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ให้อ่าน (พูด) ว่า “กำ-มา-ทิ-การ” ท่านประธานกรรมาธิการท่านนั้นรับทราบ และแสดงความรู้สึกเพิ่มเติมว่า ท่านรู้สึกไม่สบายใจเลยที่ท่านประธานวุฒิสภาพูดภาษาไทยไม่ค่อยชัดแต่ก็น่าเห็นใจ เพราะแทนที่ท่านจะพูดคำไทยว่าหัวหน้าพรรคฝ่ายค้านท่านหนึ่งที่ไม่วางใจในงานเลี้ยงของท่านเป็น “แขกเกียรติยศ” ของท่าน ท่านกลับพูดเป็นภาษาฝรั่ง ผู้นั้นเป็น “เกสต์ ออฟ ฮอนเนอร์ (guest of honour)” ของท่าน รู้สึกว่าไม่เหมาะสม และไม่ให้เกิดเกียรติแก่ภาษาไทยเลย หรือเห็นว่าภาษาฝรั่งดีกว่าภาษาไทย

ตามตัวอย่างข้างบนนี้ แสดงว่า ผู้ที่ได้เรียนสูง ๆ และรู้ภาษาฝรั่ง หรืออังกฤษ นิยมพูดคำอังกฤษปนคำไทย ทั้งที่ควรพูดคำไทยล้วน ๆ ทั้งนี้ หมายถึงพูดในที่ที่มีคนมาก ๆ แต่ถ้าพูดในที่ที่ต้องใช้ภาษาอังกฤษก็จะเข้าใจ หรือพูดระหว่างเพื่อนฝูง ก็ไม่เป็นไร การใช้คำอังกฤษปนคำไทยอันเป็นภาษาประจำชาติ นอกจากนี้ คำอังกฤษยังเข้ามาพร้อมกับสินค้าใหม่ ๆ มากขึ้นเรื่อย ๆ ตัวแทนที่ส่งสินค้านั้นเข้ามา จึงจัดให้มีการแปลใบโฆษณาสินค้า และคู่มือแนะนำวิธีใช้สินค้านั้น จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย ผู้แปลส่วนใหญ่มักมีความรู้ไม่กว้างขวางนัก เมื่อพบศัพท์ใหม่ที่ไม่เคยมีใช้ในภาษาไทย จึงมักจะใช้วิธีทับศัพท์ภาษาอังกฤษตามระดับความรู้ของตน เช่น วีดีโอ (video = วิดีโอ) เฌด (shade=เช็ด) รีโมตคอนโทรล (remote control = รีโม้ตคอนโทรล) ฯลฯ นี่เป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ภาษาไทยเสื่อมลงเพราะมีคำอังกฤษเข้ามาแทรกเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ แม้แต่ชื่อและตราสินค้าที่ผลิตในประเทศไทย รวมทั้งชื่อบริษัทห้างร้าน ก็นิยมใช้ภาษาอังกฤษกันโดยทั่วไป

การสกดกันคำอังกฤษแทรก

สำหรับการใช้คำอังกฤษปนไทยนั้น เท่าที่สังเกตอย่างใกล้ชิด นักวิชาการโดยทั่วไปมักจะไม่นิยมทำกันเลย ถือว่าถ้าใครพูด คนอื่นจะไม่พอใจ ถือว่าเสียมารยาท จึงมักจะพบบ่อย ๆ โดยเฉพาะในวงการธุรกิจ และบรรดาพ่อค้าที่นิยมกัน รวมทั้งผู้รู้น้อยแต่ชอบอวดตัวว่ารู้ภาษาอังกฤษด้วย ซึ่งเป็นเรื่องยากที่จะแก้ไข ดังนั้นอนาคตของภาษาไทยในกลุ่มนี้ก็คงเป็นเช่นนี้ต่อไป

ส่วนคำอังกฤษที่ตามมากับสินค้าใหม่ ๆ จากต่างประเทศนั้น ทางราชการโดยเฉพาะในวงวิชาการ ได้ให้ความสำคัญในเรื่องนี้เป็นอย่างมาก ได้พยายามบัญญัติศัพท์ภาษาไทยเข้ามาแทนที่ศัพท์อังกฤษ ดังที่เคยทำมาแล้วในอดีต เช่นคำ telephone ใช้คำ “โทรศัพท์” แทน เป็นต้น เพื่อให้ภาษาไทยงอกงามกว้างขวาง แทนการรับเอาศัพท์อังกฤษมาใช้โดยตรงเช่นชาติอื่น ๆ สำหรับศัพท์อังกฤษที่ติดมากับสินค้าใหม่ เช่น video ศัพท์วิทยาศาสตร์ของราชบัณฑิตยสถานได้บัญญัติเป็นศัพท์ไทย ตั้งแต่ พ.ศ.2528 ว่า “วีดิทัศน์” (คำ วิดิ มาจากคำบาลีว่า วิตุติ = ความยินดี ความสบาย) videotape บัญญัติว่า “แถบวีดิทัศน์” แต่คำทับศัพท์อังกฤษติดหูคนทั่วไปมาก่อนเป็นเวลานาน และไม่ค่อยมีใครทราบประกาศใช้ศัพท์บัญญัติใหม่นี้ ศัพท์อังกฤษ “วีดิโอ” จึงยังคงมีใช้อย่างแพร่หลายเช่นเดิม ศัพท์อังกฤษ shade ได้บัญญัติเป็นศัพท์ไทยว่า “ระดับคล้ำสี” ส่วนศัพท์ remote control ยังไม่ได้บัญญัติ แต่น่าจะใช้คำไทยไปก่อนว่า “บังคับระยะห่าง” แทนคำอังกฤษว่า “รีโมตคอนโทรล” นอกจากนี้ คำที่เกิดตามมากับสินค้าการพิมพ์ คือคำ desk-top publishing ราชบัณฑิตยสถานได้บัญญัติออกมาใช้ก่อนหน้าคำทับศัพท์อังกฤษนั้นจะเผยแพร่ออกไปอย่างกว้างขวาง โดยบัญญัติว่า “ระบบการพิมพ์ตั้งโต๊ะ” และเข้าใจว่าต่อไปราชบัณฑิตยสถานอาจให้ความร่วมมือแก่ผู้ส่งสินค้าใหม่ ๆ เข้าประเทศ ในการให้คำแนะนำเรื่องบัญญัติศัพท์เฉพาะในภาษาไทยแทนคำอังกฤษก่อนหน้าที่จะใช้ทับศัพท์อังกฤษแพร่หลายออกไป ดังเช่นคำว่า “วีดิโอ” เป็นต้น

สำหรับศัพท์อังกฤษที่ตามมากับสินค้าใหม่ ๆ ดังกล่าวมาแล้ว รวมทั้งศัพท์วิชาการใหม่ ๆ ที่ประเทศไทยมีการสอนในระดับใดก็ตาม ทางราชการ โดยเฉพาะราชบัณฑิตยสถาน ก็จะต้องบัญญัติเป็นศัพท์โดยให้ใช้อย่างกว้างขวางเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันมากยิ่งขึ้น การที่ผู้ใช้ตามไม่ทัน เช่นทุกวันนี้ เพราะไม่ทราบว่าหนังสือศัพท์บัญญัติสาขาวิชาต่าง ๆ ที่ราชบัณฑิตยสถานพิมพ์ออกจำหน่ายเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ มีสาขาวิชาใดบ้าง และหาซื้อได้ที่ไหนศัพท์วิชาการจากศัพท์อังกฤษจะมีเพิ่มมากขึ้นในภาษาไทยตามลำดับในอนาคตอย่างแน่นอน ทำให้ภาษาไทยเรามีคำไทยใช้ในวงวิชาการเพิ่มมากขึ้นในอนาคต แต่ศัพท์ภาษาบาลีและสันสกฤตคงจะไม่เพิ่มขึ้นมากนัก เพราะในการบัญญัติศัพท์วิชาการราชบัณฑิตยสถานใช้หลักเกณฑ์ว่าให้คิดคำขึ้นใหม่โดยหาคำไทยมาประกอบเป็นศัพท์ก่อน เมื่อหาคำไทยที่เหมาะสมหรือตรงตามความหมายของต้นศัพท์ไม่ได้ จึงคิดหาคำบาลีหรือสันสกฤตประกอบเป็นศัพท์ขึ้น ถ้ายังหาคำที่เหมาะสมไม่ได้อีก หรือคำทับศัพท์เดิมเป็นที่นิยมอย่างกว้างขวางแล้ว จึงจะใช้วิธีทับศัพท์ ฉะนั้นจึงมั่นใจได้ว่าภาษาไทยในอนาคตจะไม่มีคำบาลี-สันสกฤตเพิ่มขึ้นมากนัก

อย่างไรก็ตาม แม้จะพยายามสกัดกันคำอังกฤษ แต่ก็พอจะอนุมานได้ว่า ในอนาคตเฉพาะภาษาไทยคำนี้เห็นจะต้องเสื่อมลงบ้าง โดยเฉพาะสำนวนอังกฤษจะเข้ามาแทนที่สำนวนไทย เช่นคำ rice exportation เคยใช้ว่า “การส่งออกซึ่งข้าว” หรือ “การส่งข้าวออก” ปัจจุบันใช้ว่า “การส่งออกข้าว” ซึ่งผิดหลักภาษาไทย แต่ทางราชการ เช่น กระทรวงพาณิชย์ใช้ นอกจากนี้ยังใช้คำ “การ” และ “ทำการ” นำหน้าคำกริยากันอย่างพร่ำเพรื่อ เช่น ถนนได้รับการซ่อม เคยใช้ว่า ซ่อมถนน และชอบใช้กรรมวาจก (passive voice) เช่น หลังคาถูกมุง เคยใช้ว่า มุงหลังคา ฯลฯ ในเรื่องการใช้สำนวนฝรั่งเข้ามาแทนที่สำนวนไทยนี้ มีแนวโน้มว่าจะมีมากขึ้นในอนาคต

สาเหตุใหญ่ที่ทำให้ภาษาไทยไม่รุ่งเรืองเท่าที่ควร

ถ้าจะกล่าวอย่างรวบยอด ก็จะต้องกล่าวว่า สาเหตุใหญ่ของการที่คนไทยบกพร่องในการใช้ภาษาไทย หรือภาษาไทยที่เสื่อมลงหรือไม่รุ่งเรืองเท่าที่ควร ก็เนื่องจากรัฐบาลเอาใจใส่ในเรื่องความสำคัญของภาษาไทยน้อยเกินไป หรือไม่เอาใจใส่เลย จึงโยงไปถึงความเอาใจใส่ของกระทรวงศึกษาธิการและทบวงมหาวิทยาลัยที่ไม่กวัดจันครูอาจารย์ในการสอน อบรม และฝึกฝน การอ่าน การพูดและการเขียนภาษาไทยให้นักเรียน นิสิต และนักศึกษาใช้อย่างถูกต้อง สม่าเสมอ และอย่างจริงจังโดยต่อเนื่องกัน อาจเป็นเพราะเห็นว่ารัฐบาลนี้ให้ความสำคัญแก่ภาษาไทยในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม ไม่มากพอหรือไม่เอาใจใส่เลย ดังจะเห็นได้จากตัวครูแม้เป็นถึงครูชั้นเอกแล้ว ก็ยังปล่อยให้ตัวเองพูดไทยไม่ชัดเช่นเดียวกับนักเรียน แล้วจะไปสอนนักเรียนให้พูดไทยชัดได้อย่างไร เป็นเรื่องน่าเป็นห่วงมากสำหรับอนาคตของภาษาไทยเรา จริงอยู่ แม้จะเคยได้พบเห็นผู้สำเร็จการศึกษาชั้นสูงจากต่างประเทศ เช่น ฟิลิปปินส์ หรือแม้แต่คอกเตอร์จากสหรัฐฯ ก็ยังมีพูดเสียงกล่ำ และ ร เรือในภาษาไทยไม่ได้ แต่บุคคลดังกล่าวนี้มีได้มีอาชีพทางการสอนเยาวชนเหมือนครูชั้นเอกดังกล่าว จึงเป็นอันตรายแก่ภาษาไทยไม่มากเท่าครูชั้นเอก

ความเอาใจใส่ในภาษาไทยของรัฐบาล

เรื่องความเอาใจใส่ในการใช้ภาษาไทยในระดับรัฐบาลต้องขอยกย่อง ฯพณฯศาสตราจารย์ ดร. ธาณินทร์ กรัยวิเชียร องคมนตรี ในขณะดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ที่เน้นนโยบายของรัฐบาลสมัยของ ฯพณฯ เมื่อ พ.ศ.2519 มีข้อความตอนหนึ่งว่า “รัฐบาลนี้จะให้เรียนรู้และใช้ภาษาไทย โดยให้สำนึกว่า ภาษาไทยคือภาษาประจำชาติ ที่พลเมืองไทยทุกคน จะต้องใช้ให้ถูกต้องและทัดเทียมกัน” นโยบายนี้เป็นมูลเหตุให้เกิดการชำระพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2493 จนกลายมาเป็น “พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525” ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน โดย ฯพณฯ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรี ประกาศใช้เมื่อวันที่ 22 เมษายน 2526” ในประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง ระเบียบการใช้ตัวสะกดโดยมติดัง

รัฐมนตรีมีข้อความตอนหนึ่งว่า “-แต่ต่อไป บรรดาหนังสือราชการและการศึกษาเล่าเรียนในโรงเรียน ให้ใช้ตัวสะกดตามระเบียบและพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525 เสมอไป-” ทั้งนี้ หมายถึง ระเบียบการใช้ภาษาไทยทั้งหมด ซึ่งรวมทั้งการเขียนและการอ่านหรือพูดด้วย จะต้องเป็นไปตามพจนานุกรมฉบับนี้ เนื่องจากเป็นมติ ค.ร.ม. ส่วนราชการและสถานศึกษาจึงต้องปฏิบัติตามโดยเคร่งครัด

นอกจากมีประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีให้ความเอาใจใส่ภาษาไทยเป็นอย่างมากแล้ว ฯพณฯ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ ยังกวัดจันให้รัฐมนตรีทุกท่านและนักการเมืองในสังกัดรัฐบาล พูดและอ่านภาษาไทย เช่น คำสมาสบาลี-สันสกฤต เสียงกล้ำ และ ร เรือและ ล ลิงให้ถูกต้องตามพจนานุกรมฉบับปัจจุบันทุกคำ (ตัว ฯพณฯ เองพูดและอ่านภาษาไทยและอังกฤษชัดทุกคำ) ส่วนราชการและสถานศึกษาต่าง ๆ ต่างร่วมกันกวัดจันตาม ฯพณฯ อย่างจริงจัง เฉพาะในตอนแรก ๆ พอเปลี่ยนรัฐบาลก็เลิกราไป รัฐบาลต่อมาเป็นรัฐบาลปัจจุบัน ทั้งที่เคยอยู่ร่วมรัฐบาล ฯพณฯ เปรม และจะต้องร่วมมือปฏิบัติตามคำสั่งนั้น พอ ฯพณฯ พลเอกเปรมพ้นไปแล้ว ต่างก็พากันลืมเรื่องนี้ แม้จะมีออกอากาศทางวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ แต่ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี และรองนายกรัฐมนตรีก็ไม่อ่าน และพูดคำสมาสบาลี-สันสกฤตตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525 แต่อ่านและพูดตามความสะดวก จึงเป็นที่น่าเสียดายความคิดริเริ่มของอดีต ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีทั้งสองท่านดังกล่าวมาแล้วเป็นอย่างยิ่ง

วิธีแก้ไขความเสื่อมของภาษาไทย

ภาษาไทยอาจไม่เสื่อมลงในอนาคตถ้ามีสิ่งใดที่สามารถบันดาลให้ ฯพณฯ พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ นายกรัฐมนตรีปัจจุบัน รื้อฟื้นการกวัดจันการใช้ภาษาไทยให้ถูกต้องตามที่ ฯพณฯ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ได้วางไว้และนำมาใช้บังคับแก่ข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจทุกคน ให้ปฏิบัติตามโดยเคร่งครัดและต่อเนื่อง ตลอดจนสั่งกระทรวงศึกษาธิการและทบวงมหาวิทยาลัย ให้กวัดจันครูอาจารย์ให้เอาใจใส่กวัดจันการสอนภาษาไทยอย่างจริงจัง และครูอาจารย์ก็ทุ่มเทกำลังกายและกำลังใจ และกำลังสติปัญญาอย่างจริงจังกับการสอนและการฝึกอบรมการพูด การอ่านและการเขียนภาษาไทยให้แก่นักเรียน นิสิตและนักศึกษา อย่างจริงจัง และโดยต่อเนื่องดังกล่าวมาแล้วในหัวข้อ “วิธีแก้ไข”

ในขณะเดียวกัน สื่อมวลชนทุกสาขา ทั้งหนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร และสื่อพิมพ์ (print media) อื่น ๆ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และภาพยนตร์ รวมทั้งสื่อพื้นบ้านอื่น ๆ จะต้องใช้ภาษาไทยให้ถูกต้องทุกคำ โดยไม่บกพร่องเลย และช่วยกันเผยแพร่ภาษาไทยที่ถูกต้อง ให้ประชาชนเอาอย่างและนำไปใช้ให้แพร่หลายกว้างขวางต่อไป

วิธีป้องกันความเสื่อมของภาษาไทยดังกล่าวมาข้างต้นนี้ อาจป้องกันภาษาไทยไม่ให้เสื่อมลงได้ เพราะเป็นกิจกรรมที่ทำได้ แต่ปัญหาสำคัญยังมีอยู่ว่า ใครจะเป็นผู้คลุใจให้ ๔พณฯ พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ นำเอานโยบายของ ๔พณฯ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ มา “สานต่อ” ให้เป็นแก่นสารต่อเนื่องได้ เห็นจะต้องใช้วิธี “ภาวนา” เพื่อความคงอยู่และเจริญงอกงามของภาษาไทย

ศาสตราจารย์สนั่น ปัทมะทิน ได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับความเป็นเอกภาพของภาษาไทยไว้ในบทความเรื่อง “ความเป็นเอกภาพของภาษาไทย” ลงตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารราชบัณฑิตยสถาน ปีที่ 12 ฉบับที่ 3 เมษายน - มิถุนายน 2530 ตามบทความที่นำเสนอดังต่อไปนี้

ความเป็นเอกภาพของภาษาไทย

ความเป็นเอกภาพ

ความเป็นเอกภาพของภาษาไทย หรือ ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของภาษาไทย ที่ใช้กันทั้งประเทศ เป็นยอดปรารถนาของคนไทยทั้งชาติ เพราะจะได้สามารถติดต่อสื่อสารเข้าใจกันได้โดยไม่ต้องใช้ภาษาอื่น หรือแม้ภาษาถิ่นเข้าช่วย ความปรารถนานี้คงเป็นจริงไปไม่ได้ เพราะแต่ละภาคของประเทศต่างมีภาษาถิ่นใช้กันอยู่เป็นประจำ แต่ส่วนใหญ่แม้ต่างภาคกันก็พอเข้าใจซึ่งกันและกันได้ แตกต่างจากบางประเทศ เช่น อินเดีย คนต่างภาคต้องใช้ภาษาอื่น เช่น อังกฤษ สื่อความหมายกัน

สำหรับในประเทศไทยเรา ความเป็นเอกภาพของภาษาไทยคงจะต้องการให้มี หรือให้เกิดขึ้นในภาษาหนังสือมากกว่าภาษาพูด หรือภาษาปาก โดยเฉพาะภาษาที่ใช้ในราชการ ดังจะเห็นได้ในประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องระเบียบการใช้ตัวสะกด ลงวันที่ 22 เมษายน 2526 ย่อหน้าที่ 2 ว่า “คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาแล้วลงมติเห็นชอบด้วย... แต่บัดนี้ต่อไป บรรดาหนังสือราชการและการศึกษาเล่าเรียนในโรงเรียน ให้สะกดตามระเบียบและพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 เสมอไป และถ้ากระทรวงทบวงใด เห็นสมควรเปลี่ยนอักษรวิธีในคำใด ก็ให้ชี้แจงแสดงเหตุผลไปยังราชบัณฑิตยสถาน ต่อเมื่อราชบัณฑิตยสถานเห็นชอบด้วย และสั่งแก้พจนานุกรมแล้วจึงให้ใช้ได้ อนึ่ง เมื่อแก้ไขอักษรวิธีหรือพจนานุกรมเวลาใด ๆ ให้ราชบัณฑิตยสถานโฆษณาให้ทราบทั่วกัน”

ถ้าจะพิจารณาถึงเจตนารมณ์ของประกาศนี้ ก็จะได้เห็นได้ชัดเจนว่า รัฐบาลต้องการให้ภาษาไทยมีเอกภาพ หรือใช้อย่างเดียวกันทั้งประเทศ แต่ถ้าจะตีความตามประกาศนี้โดยเคร่งครัด

ก็ควรจะตีความได้ว่า ในหนังสือราชการและการศึกษาเล่าเรียนในโรงเรียน ให้สะกด (เขียนหรือพิมพ์) ตามระเบียบและตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525 เท่านั้น ไม่เกินความถึงการอ่านและการพูดด้วย แต่ในพจนานุกรมฉบับดังกล่าวนี้ กำหนดคำอ่านหรือพูดเอาไว้ข้างหลังคำที่บรรจุไว้ในพจนานุกรมนี้ ทุกคำที่อาจอ่านได้หลายอย่าง ก็ควรจะตีความให้กว้างออกไปได้ว่า ควรอ่านหรือพูดอย่างเดียวกับที่กำหนดไว้นี้ด้วย นอกจากนี้ ยังเป็นที่เข้าใจกันโดยทั่วไปว่า รัฐบาลต้องการให้ใช้ภาษาไทยกลางเป็นภาษาราชการ ทั้งในการเขียน การอ่าน รวมทั้งการพูดในราชการด้วย และโดยที่ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องการใช้ภาษาไทยทุกฉบับ โดยเฉพาะประกาศฉบับที่อ้างถึงข้างบนนี้ ระบุว่าเป็นมติคณะรัฐมนตรี ฉะนั้น จึงขอมติความได้ว่า ข้าราชการทุกคน ไม่ว่าทหารหรือพลเรือน จะต้องปฏิบัติตามประกาศดังกล่าวนี้โดยเคร่งครัด ผู้ไม่ปฏิบัติตามจะต้องถือว่าผิดวินัยของข้าราชการ เพราะข้าราชการจะต้องปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี

อุปสรรคของเอกภาพ

ดังได้กล่าวมาแล้วแล้วว่า เอกภาพหรือความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของภาษาไทย ข่อมเป็นขอคปรารถนาของคนไทยทั้งชาติ ถ้าเราจะพิจารณาเฉพาะภาษาไทยระดับพื้นฐานโดยทั่วไป ก็อาจกล่าวได้ว่ามีเอกภาพเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทั้งประเทศ ในระดับปานกลาง จะมีผิดแตกต่างกันก็ไม่มากนัก แต่ก็ควรแก้ไขให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันให้มากยิ่งขึ้นกว่านี้ โดยเฉพาะที่กระจายออกไปจากสื่อมวลชน ซึ่งควรแก้ไขด่วนสำหรับภาษาไทยระดับสูงกว่าพื้นฐาน คือภาษาราชการ และภาษาวิชาการ แม้จะต้องการบังคับใช้ด้วยประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าวแล้ว ก็อาจกล่าวได้ว่า ยังขาดเอกภาพอยู่มากพอสมควร โดยเฉพาะภาษาทางวิชาการ ซึ่งหลังไหลเข้ามาสู่ประเทศเราอย่างไม่หยุดนิ่ง ศัพท์แสงต่าง ๆ จากภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ ได้แพร่หลายเข้ามาสู่วงวิชาการในประเทศเราอย่างกว้างขวาง แต่ละสถาบันที่สอนหรือเผยแพร่ต่างก็ใช้ศัพท์ภาษาไทยแตกต่างกันออกไป เพื่อสื่อความหมายแทนศัพท์ต่างประเทศที่นำเข้ามาใช้ บางสถาบันก็ใช้ทับศัพท์ภาษาต่างประเทศ เมื่อผู้ได้รับการสอนหรือเผยแพร่จากต่างสถาบันกันเข้าไปร่วมทำงานในหน่วยงานเดียวกันหรือต่างหน่วยกันก็ตาม สื่อความหมายกันด้วยศัพท์ไทยที่แตกต่างกัน แม้จะได้มาจากต้นศัพท์ต่างประเทศคำเดียวกัน ก็สื่อความหมายเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันไม่ได้ ทำให้การทำงานสำเร็จล่าช้าและลำบากแก่การถ่ายทอดอบรมบุคลากรรุ่นต่อ ๆ ไป ดังนั้น วงวิชาการแต่ละสาขาจึงได้พยายามเร่งดำเนินการบัญญัติศัพท์วิชาการสาขาต่าง ๆ ให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และได้ทขอประกาศใช้เป็นทางราชการเพิ่มสาขาขึ้นเรื่อย ๆ แต่ก็มีอุปสรรคในด้านการเผยแพร่และการยอมรับนำไปใช้ให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

อุปสรรคในเรื่องความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของภาษาไทย นอกจากกล่าวมาข้างบนนี้ ยังมีอีกมากมายหลายประการ เช่น เรื่องข้อยกเว้นหลักเกณฑ์ของภาษาไทย ความไม่เอาใจใส่ในเรื่องการใช้ภาษาไทยในสถานศึกษา และของผู้แต่งตำรา ความไม่แพร่หลายของสื่อเผยแพร่ภาษาไทย (เช่น หนังสือศัพท์บัญญัติ) ความไม่เข้มงวดในการใช้ภาษาไทยของสื่อมวลชน และ อื่น ๆ ซึ่งจะแยกกล่าวเป็นข้อ ๆ ดังต่อไปนี้

ข้อยกเว้นหลักเกณฑ์ของภาษาไทย

ส่วนมากเป็นข้อยกเว้นที่เนื่องมาจากบรรพชนของเราใช้มาจนติดปาก และเห็นว่าแม้ไม่ถูกต้องก็ยอมรับใช้ต่อ ๆ กันมา ได้แก่ ข้อยกเว้นหลักเกณฑ์คำสมาส ตามหลักไวยากรณ์บาลีและสันสกฤต ซึ่งมีหลักว่า จะต้องสมาสกันด้วยภาษาทั้งสองนี้เท่านั้น เมื่อเป็นคำสมาสแล้ว จะต้องอ่านออกเสียงต่อเนื่องกัน โดยออกเสียง “อะ” “อิ” หรือพยัญชนะท้ายของคำหน้า เพียงถึงเสียง เช่น คำ “วาทศิลป์” ให้อ่านว่า “วา-ทะ-สิน” จะนำคำต่างภาษามาสมาสกับคำบาลีหรือสันสกฤตไม่ได้ (สมาสระหว่างคำภาษาทั้งสองนี้ได้) เมื่อสมาสไม่ได้ก็อ่านออกเสียงแบบคำสมาสไม่ได้ จะต้องอ่านแบบเรียงคำเท่านั้นจึงจะถูกต่อง นี่คือหลักเกณฑ์ แต่คนโบราณท่านคงต้องการให้ภาษาไทยไพเราะเพราะพริ้งยิ่งขึ้น ท่านจึงอ่านคำเรียง คำผสม หรือคำประสมดังกล่าวนี้นี้เป็นคำสมาสไป เช่น เอาคำไทยว่า “ไม้” มาเรียงต่อท้ายคำบาลี-สันสกฤตว่า “ผล” ผสมเป็นคำ “ผลไม้” ตามหลักเกณฑ์จะต้องอ่านคำผสมนี้ว่า “ผล-ไม้” แต่คนโบราณท่านอ่านแบบคำสมาสว่า “ผลละไม้” มาตลอด จึงกลายเป็นคำที่ยกเว้นหลักเกณฑ์ของภาษาไทย คำยกเว้นเช่นนี้มีใช้ในภาษาไทยมากมายหลายคำ ซึ่งศาสตราจารย์เจือ สตะเวทิน ได้รวบรวมนำมาเป็นตัวอย่างไว้ในแบบเรียน “ภาษาไทย-การใช้ภาษาและหลักภาษา” สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (พ.ศ.2511, อักษรเจริญทัศน์ หน้า 151) รวม 15 คำ คือคำ กรมท่า, ขาดิปางก่อน, ตรัสรู้, ทุนทรัพย์, ผลไม้, ผลหมากรากไม้, ผลความ (พณ-ละความ), ผลเมือง, ผลรบ, ผลเรือน, พระพุทธเจ้า, มูลค่า, ราชวัง, สมูลแว้ง (สะ-หมน-ละ-แว้ง), สรรพสิ่ง คำเหล่านี้ตามหลักภาษาไทยจะต้องอ่านเรียงคำเมื่อมีข้อยกเว้นเช่นนี้ ผู้ที่จะนำไปใช้ให้ถูกต้องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันก็จำเป็นต้องเอาใจใส่จดจำให้ได้ เช่นเดียวกับคำที่ใช้ไม้ยม 20 คำนั่นเอง จะนำหลักเกณฑ์ของภาษามาปรับใช้ไม่ได้ นี่เป็นอุปสรรคที่สำคัญประการหนึ่ง ที่ทำให้ภาษาไทยไม่มีเอกภาพในการอ่านและการพูด

ข้อยกเว้นนอกจากที่ยกตัวอย่างมาข้างบนนี้ ยังมีข้อยกเว้นเนื่องจากมหาชนนิยมไม่อ่านคำสมาสตามแบบคำสมาสที่ถูกต้องสมบูรณ์ หรืออ่านตามหลักบ้างยกเว้นบ้าง เช่นคำ “มัธยมศึกษา” แทนที่จะอ่านตามหลักเกณฑ์ว่า “มัด-ทะ-ยม-มะ-สิก-สา” ก็อ่านว่า “มัด-ทะ-ยม-สิก-สา” เป็นต้น ชื่อจังหวัดต่าง ๆ ที่เป็นคำสมาสบาลี-สันสกฤตล้วน ๆ บางจังหวัดก็อ่านตามหลักเกณฑ์ เช่น

“ราชบุรี” อ่าน “ราด-ชะ-บุรี” “เพชรบุรี” อ่าน “เพ็ด-ชะ-บุรี” บางจังหวัดก็ไม่อ่านแบบสมาส เช่น “ชลบุรี” อ่าน “ชน-บุรี” “ลพบุรี” อ่าน “ลบ-บุรี” และบางจังหวัดก็นิยมอ่านทั้งสองแบบ เช่น “นนทบุรี” “จันทบุรี” เป็นต้น บางคำก็ยกเว้น เพื่อให้อ่านหรือพูดได้ง่ายยิ่งขึ้น เช่น คำ “อินทรธนู” แทนที่จะอ่านตามหลักเกณฑ์ว่า “อิน-ทะ-ระ-ทะ-นู” ก็กำหนดให้อ่านว่า “อิน-ทะ-นู” คำ “อมรินทร์วินิจฉัย” แทนที่จะอ่านตามหลักเกณฑ์ว่า “อะ-มะ-ริน-ทะ-ระ-วิ-นิ-ด-ไน” ก็กำหนดให้อ่านว่า “อะ-มะ-ริน-วิ-นิ-ด-ไน” เป็นต้น เรียกว่า ยังมีความรู้ในเรื่องข้อยกเว้นมากขึ้น ก็ยังต้องจดจำคำอ่านให้ถูกต้องมากคำยิ่งขึ้น

ข้อยกเว้นเหล่านี้ เป็นอุปสรรคที่สำคัญยิ่งสำหรับการทำให้ภาษาไทยมีเอกภาพจริง ๆ หรือมีคนไทยใช้ภาษาไทยอย่างเดียวกันหมดทั่วประเทศ เพราะคำเหล่านี้กำหนดให้ออกเสียงผิดไปจากหลักเกณฑ์ของภาษาไทย ดังนั้น คนไทยทั่วไปจะใช้คำยกเว้นเหล่านี้ให้ถูกต้องได้ ก็ต้องเรียนรู้และจดจำเป็นคำ ๆ ได้จากครูบาอาจารย์ แบบเรียนตำรา หรือจากสื่อมวลชนทั้งหลาย ซึ่งจะต้องใช้ความพยายามในการจดจำมากสักหน่อย (หรือเปิดพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525 ทุกครั้งที่สงสัย) ผู้ที่มีโอกาสได้รับการศึกษาชั้นสูงขึ้นไป ก็มีโอกาสได้ใช้ภาษาไทยถูกต้องมากขึ้น ผู้ที่เรียนน้อยก็ต้องใช้วิธีการรับการศึกษาเรื่องนี้จากสิ่งแวดล้อมในแต่ละสังคม หรือให้สังคมสอน ครูเขาเขียนและฟังเขาพูดกัน แล้วก็จำมาใช้ ถูกบ้างผิดบ้าง เพราะในสังคมเมืองทุกวันนี้ มีสิ่งแวดล้อมที่ใช้ภาษาไทยไม่ถูกต้องอยู่มากมาย จะฟังผู้ใหญ่ชั้นรัฐมนตรี ข้าราชการชั้นเสนาบดี ข้าราชการหรือผู้ดีก็ไม่ได้ เพราะบางท่านออกโทรทัศน์ยังพูดอักษรกรล้า ร เรือ ล ถึงและอีกหลายคำ ไม่ชัดและไม่ถูกต้อง แทนที่จะพูดคำ “สัปดาห์” ว่า “สับ-ดา” ก็พูดว่า “สับ-ปะ-ดา” คำ “ประสบการณ์” ซึ่งเปลี่ยนจากคำ “ประสบการณ์” มานับสิบปีแล้ว ท่านก็ยังคงพูดว่า “ประ-สบ-พะ-กาน” โดยไม่ยอมฟังเสียงคนส่วนใหญ่เขาพูดกัน “ประ-สบ-กาน” โดยไม่ยอมฟังเสียงคนส่วนใหญ่เขาพูดกันว่า “ประ-สบ-กาน” อันเป็นการออกเสียงหรืออ่านที่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ แต่ก็อีกนั่นแหละ แม้การออกเสียงจากเจ้าหน้าที่โทรทัศน์ เช่น ผู้อ่านข่าวช่อง 9 ด้วยกันเอง ซึ่งนั่งอ่านข่าวอยู่บนโต๊ะเดียวกัน (ก่อนแก้ไข) ก็ยังพูดหรืออ่านชื่อจังหวัด “ราชบุรี” และ “เพชรบุรี” ว่า “ราด-บุรี” และ “เพ็ด-บุรี” โดยไม่ยอมออกเสียงอย่างผู้อ่านข่าวอีกคนหนึ่ง ที่พูดหรืออ่านอย่างถูกต้องว่า “ราด-ชะ-บุรี” และ เพ็ด-ชะ-บุรี” ยิ่งกว่านั้น แม้แต่ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดนี้เอง ท่านก็ออกเสียงพูดผิดเช่นเดียวกัน ดังนั้นแล้วภาษาไทยจะเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันได้อย่างไร ความจริง ชื่อ 2 จังหวัดนี้ ฝรั่งเศสอ่านได้ถูกต้องมากกว่าคนไทยเราเสียอีก เพราะป้ายชื่อจังหวัดทั้งสองที่ติดไว้บอกถนนตั้งแต่จังหวัดนครปฐมเขียนไว้ว่า “RATCHABURI” และ

“PHETCHABURI” แต่ก็อาจอ่านเพี้ยนไปได้ว่า “แร็คชะบุรี” และ “เพ็คชะบุรี” ไปก็ได้ แต่เสียง “ชะ” ที่ผู้อ่านช่อง 9 ไม่ยอมเอาอย่างผู้อ่านอีกคนหนึ่งนั้น ฝรั่งเศสจะต้องออกเสียงนี้แน่นอน

การแก้ไขอุปสรรคดังกล่าวมาข้างบนนี้มีอยู่มากมายหลายวิธี นอกจากเรียนรู้จากสถานศึกษาแล้ว ผู้สนใจในความถูกต้องของภาษาไทย ก็อาจเรียนรู้ได้จากสื่อมวลชนเป็นส่วนใหญ่ เช่น จากหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ วิทยุ และโทรทัศน์ ซึ่งจะได้แยกกล่าวถึงเรื่องนี้ในหัวข้ออื่นต่อไป

ความแพร่หลายเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

นอกจากที่ได้กล่าวในตอนต้น ถึงสาเหตุบางประการที่ต้องมีการบัญญัติศัพท์วิชาการต่าง ๆ นอกจากทำให้การสื่อสารระหว่างบุคคลสะดวกขึ้น และทำให้การทำงานสำเร็จรวดเร็วขึ้นแล้ว การบัญญัติศัพท์วิชาการยังทำให้ภาษาไทยเรามีศัพท์วิชาการกว้างขวางขึ้น ทำให้วิชาการด้านต่าง ๆ แพร่หลายกว้างขวางขึ้น และทำให้ภาษาวิชาการแต่ละสาขามีเอกภาพเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันมากยิ่งขึ้นด้วย ในการบัญญัติศัพท์แต่ละสาขา ต้องใช้บุคลากรผู้ทรงคุณวุฒิเฉพาะสาขาวิชา และเฉพาะด้านภาษาไทยและภาษาต่างประเทศเข้ามาร่วมพิจารณาด้วย ต้องคร่ำเคร่งเสียเวลาพิจารณาบัญญัติศัพท์จากภาษาต่างประเทศให้เป็นศัพท์ภาษาไทย โดยใช้ถ้อยคำสั้น ๆ ที่กระชับ และสื่อความหมายแก่ผู้นำไปใช้ได้ เมื่อหาคำไทยที่สั้นไม่ได้ จึงจำเป็นต้องใช้คำบาลีหรือสันสกฤต ที่คนไทยพอจะเข้าใจความหมาย มาบัญญัติเป็นศัพท์ ถ้าจำเป็นยิ่งจนหาคำที่มีลักษณะดังกล่าวมานี้มาบัญญัติไม่ได้ ก็จำเป็นต้องใช้ทับศัพท์ โดยยืมเอาศัพท์ภาษาต่างประเทศมาใช้โดยตรงเลย เช่น ชื่อแร่ธาตุ และเคมีภัณฑ์ต่าง ๆ

การพิจารณาบัญญัติศัพท์วิชาการแต่ละสาขา ต้องใช้เวลานานเป็นปี ๆ (ส่วนมากหลายปี) จึงจะเสร็จโดยครบถ้วนสมบูรณ์จริง ๆ สิ้นเปลืองทั้งเวลา สติปัญญา และค่าใช้จ่ายมากมาย หากไม่มีการนำศัพท์บัญญัติไปใช้อย่างแพร่หลายเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ก็น่าเสียดายสิ่งที่สูญเสียไปโดยเปล่าประโยชน์ ตามทางปฏิบัติ เมื่อราชบัณฑิตยสถานพิจารณารับรองหรือเห็นชอบแล้ว ถ้าเป็นเรื่องสำคัญมาก ก็จะนำเสนอสำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีลงมติเห็นชอบ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา หรือพิมพ์เผยแพร่ให้ใช้เป็นทางราชการต่อไป อาจกล่าวได้ว่าในการประกาศใช้ดังกล่าวนี้ ไม่สามารถจะทำให้ศัพท์วิชาการที่ประกาศใช้ แพร่หลายเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน หรือมีเอกภาพได้ในระยะเวลาอันสมควร เพราะการประกาศไม่แพร่หลายกว้างขวางเท่าที่ควร จะมีผู้รู้เห็นประกาศนี้ได้ก็เฉพาะผู้ที่มีโอกาสได้ซื้อหนังสือศัพท์บัญญัติแต่ละสาขาวิชาไปเท่านั้น เพราะตัวประกาศนอกจากจะพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ก็มีพิมพ์อยู่ในหนังสือนี้เท่านั้น หรือบางคนอาจบังเอิญไปพบเข้า จึงซื้อได้ แต่สำหรับคนทั่วไปหรือผู้สนใจ

แต่ละสาขาวิชาไม่สามารถทราบได้ว่า มีศัพท์บัญญัติสาขาวิชาใดบ้างพิมพ์ออกมาจำหน่าย และมีจำหน่ายที่ไหน ผู้ที่ต้องใช้ศัพท์สาขานั้น ๆ ส่วนใหญ่จะไม่ทราบเรื่องการบัญญัติศัพท์นี้มาก่อนเลย จะไม่มีทางทราบได้ว่า มีศัพท์บัญญัติสาขาวิชานั้น ๆ พิมพ์ออกจำหน่ายและใครเป็นผู้พิมพ์เผยแพร่

ความไม่แพร่หลายดังกล่าวมาแล้วอาจเกิดจากส่วนราชการที่มีหน้าที่โดยตรง คือ ราชบัณฑิตยสถาน ซึ่งทำหน้าที่พิจารณาและดำเนินการประกาศใช้ตามกระบวนการราชการ และเป็นทั้งแหล่งสุดท้ายของประชาชนคนไทย ในการใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง ต่อจากสถานศึกษาสุดท้ายของแต่ละคน ยังไม่มีสื่อมวลชนสำหรับเผยแพร่ศัพท์ทั่วไป และศัพท์บัญญัติ ให้แพร่หลายและกว้างขวางได้พอสมควร มีก็แต่สิ่งพิมพ์เป็นหนังสือที่ราชบัณฑิตยสถานจัดพิมพ์ขึ้นและส่งออกไปจำหน่าย ซึ่งไม่มีใครจะมีใครทราบแหล่งจำหน่ายมากนัก เพราะไม่มีการโฆษณา การแก้ไขอุปสรรคในเรื่องการเผยแพร่ เพื่อให้ความถูกต้องในการใช้ภาษาไทยแพร่หลายเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันยิ่งขึ้น ทั้งในศัพท์บัญญัติและศัพท์ทั่วไป ไม่ทราบว่าจะเป็นไปได้หรือไม่ หากราชบัณฑิตยสถานจะพิจารณา ดำเนินการตามข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. เมื่อมีประกาศออกมาเป็นทางราชการแล้ว หรือมีการพิมพ์หนังสือเล่มใหม่ออกมาเผยแพร่ไม่ว่าจะเป็นพจนานุกรม ศัพท์านุกรม หรือศัพท์ใด ๆ ก็ให้ราชบัณฑิตยสถานมีหนังสือเวียน เป็นทางราชการถึงกระทรวงทบวงกรมทุกแห่ง รวมทั้งถึงคณะกรรมการบริหารวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ หรือ กบว. ด้วย แจ้งให้ทราบว่า ได้มีประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีให้ใช้ ศัพท์บัญญัติสาขาวิชาใดออกมาแล้ว พร้อมกับแจ้งแหล่งจำหน่ายหนังสือนั้นไปให้ทราบด้วย สำหรับส่วนราชการที่ใช้ศัพท์สาขานั้นเป็นประจำ รวมทั้งกระทรวงศึกษาธิการ และทบวงมหาวิทยาลัย ซึ่งมีสถานศึกษาระดับต่ำถึงสูงอยู่ในสังกัด ควรจะเน้นขอให้ใช้ศัพท์บัญญัตินั้น ๆ ให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และขอให้ครูบาอาจารย์ ผู้เรียบเรียงแบบเรียนและตำราใช้ศัพท์ที่ประกาศใช้นั้นในสิ่งพิมพ์ดังกล่าวโดยเคร่งครัดด้วย เพื่อความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของภาษาไทย หากไม่เห็นด้วยในศัพท์ใดด้วยเหตุผลอันสมควร ก็ขอให้แจ้งกลับมายังราชบัณฑิตยสถานเพื่อพิจารณาต่อไป

2. ราชบัณฑิตยสถานควรจัดทำเอกสารแจ้งข่าว ส่งไปยังหนังสือพิมพ์และนิตยสารทุกฉบับ ถึงสถานีวิทยุและโทรทัศน์ทุกแห่ง ให้ทราบเรื่องดังกล่าวนี้ โดยขอให้สื่อเหล่านี้ช่วยทำเป็นข่าวเผยแพร่ให้ประชาชนทราบด้วย ในขณะเดียวกันก็ควรจะให้สื่อมวลชนกวาดค้นการใช้ภาษาในสื่อของตนเองด้วย หากมีข้อสงสัยหลังค้นจากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานและหนังสือศัพท์บัญญัติแต่ละสาขาวิชาแล้ว ก็ขอให้สอบถามราชบัณฑิตยสถานได้ โดยควรรับหน้าที่ให้

คำปรึกษาแก่สื่อมวลชนทุกสาขาด้วย เพราะสื่อมวลชนเป็นองค์กรตัวอย่างที่มีอิทธิพลที่สุดในการเผยแพร่ภาษาไทยที่ถูกต้องไปสู่ประชาชน แม้ครูอาจารย์ตามสถานศึกษาต่าง ๆ ยังมีอิทธิพลในด้านนี้น้อยกว่าสื่อมวลชนเสียอีก หากสื่อมวลชนใช้ภาษาผิด ประชาชนก็นำไปใช้ผิดตามไปด้วย

3. ในฐานะที่ราชบัณฑิตยสถานเป็นส่วนราชการ ที่มีอำนาจหน้าที่ในการรับรองหรือให้ความเห็นชอบศัพท์บัญญัติทางวิชาการสาขาต่าง ๆ ที่ส่วนราชการอื่นบัญญัติขึ้น ก่อนที่จะเสนอประกาศใช้เป็นทางราชการ เช่น ศัพท์บัญญัติในวงการศึกษา ที่กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการเสนอให้รับรอง แต่ยังมีได้ประกาศให้เป็นทางการ ซึ่งกรมวิชาการได้มอบให้องค์การคำของคุรุสภาจัดพิมพ์ออกจำหน่ายชื่อว่า “ประมวลศัพท์บัญญัติวิชาการศึกษา” เป็นครั้งที่ 6 เมื่อ พ.ศ. 2527 ปรากฏว่า ศัพท์ส่วนใหญ่ได้รับการรับรองตามศัพท์ที่บัญญัติไว้เดิม และใช้กันมาแพร่หลายแล้ว แม้นอวกการศึกษา มีศัพท์เท่านั้นที่มีการแก้ไขให้เปลี่ยนแปลงไปจากศัพท์ที่ใช้กันมาแต่เดิม เช่น ศัพท์ “สันทนากการ” เปลี่ยนเป็น “นันทนากการ” คำนี้ไม่ค่อยกระทบกระเทือนก็มากนัก เพราะใช้กันอยู่ในวงการศึกษาเท่านั้น ศัพท์ “ประสพการณ์” (ประสพพะกาน) เปลี่ยนเป็น “ประสพการณ์” (ประ-สพ-กาน) และให้เลือกใช้ได้อีก 2 คำ คือ “การประสพ” และ “ความชัดเจน” การเปลี่ยนศัพท์นี้มีเหตุผลที่ดีพอสมควร แต่ได้ทำลายเอกภาพของภาษาไทยไปมากพอใช้ เพราะประชาชนนอกวงการศึกษาก็นำศัพท์นี้ไปใช้อย่างกว้างขวางและแพร่หลายไปทั่วประเทศด้วย เมื่อเกิดเปลี่ยนตัวสะกดและการอ่านออกไป จึงทำให้เฉพาะผู้สนใจเท่านั้นที่ใช้ศัพท์ใหม่อย่างถูกต้อง ทั้งเขียน อ่าน และพูด ส่วนผู้ไม่สนใจแม้ในระดับรัฐมนตรี อธิบดี หรือเศรษฐิกิจยังใช้ “ประสพพะกาน” อยู่ตามเดิม ดังกล่าวมาแล้ว ทำให้ผู้เรียนน้อยจนงงว่าใช้คำไหนจึงจะถูกต้อง ในปัจจุบัน กล่าวได้ว่าเอกภาพของคำนี้ยังไม่มี ยิ่งคำ “ทัศนคติ” ซึ่งเปลี่ยนเป็น “เจตคติ” อ่านว่า “เจ-ตะ-คะ-ติ” ยิ่งเป็น “ทางตัน” แม้จะเปลี่ยนมาเป็นปีที่ 4 แล้ว (นับถึง พ.ศ. 2530) เพราะคำเดิมประชาชนทั่วไปใช้กันมาจน “ติดมือ-ติดปาก” เป็นเวลานานมาแล้ว จนถึงได้ว่ามี เอกภาพจริง ๆ แล้วประชาชนก็เพิ่งได้ยิน ๆ ผนฯ นายมารุต บุญนาค รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ใช้คำว่า “เจตคติ” ในคำปราศรัยของท่าน เมื่อต้นเดือนเมษายนปีนี้ (2530) เป็นครั้งแรก เพราะไม่เคยได้ยินใครใช้มาก่อน แม้จะเปลี่ยนมาหลายปีแล้ว ก็ไม่มีใครทราบ คงใช้คำ “ทัศนคติ” กันโดยทั่วไป โดยเฉพาะในวงการสื่อสารมวลชน คำที่ติด “สังคมภาษา” แล้วเช่นนี้ถึงแม้จะสื่อความหมายไม่ครบถ้วนตามศัพท์อังกฤษเดิม จะไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงให้ผิดไปจากเดิมไม่ได้หรือ เพื่อความเป็นเอกภาพของภาษาไทย เพราะแม้แต่คำที่สื่อความหมายผิดโดยสิ้นเชิง มาแต่โบราณกาล ก็ยังรับใช้กันอยู่อย่างไม่สะกิดใจเลยมาจนถึงปัจจุบัน เช่น คำ “ตัดเสื้อ” (เอาเสื้อ

มาตัดออก) และ “รักษาโรค” (ป้องกันหรือดูแลโรคให้คงอยู่) ด้วยเหตุนี้ จึงน่าจะยังคงให้ใช้คำ “ทัศนคติ” ไปตามเดิม หากทำได้ ก็จะเป็นบุญคุณยิ่งแก่เอกภาพของภาษาไทย

ความเอาใจใส่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาทุกระดับเป็นแหล่งสร้างสมเอกภาพหรือความถูกต้องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของการใช้ภาษาไทย นอกจากทำการสอนภาษาไทยตามหลักสูตรแต่ละระดับแล้ว สถานศึกษาทุกแห่งจะต้องสร้างบรรยากาศภายในสถานศึกษา ด้วยการใช้ภาษาไทย (รวมทั้งภาษาอื่นที่สอนด้วย) ที่ถูกต้อง ทั้งการเขียน การอ่าน และการพูดทั้งของผู้สอนและผู้เรียน หากผู้เรียนใช้ผิด ผู้สอนจะต้องแก้ไขให้ถูกต้องทันที ป้ายประกาศหรือตัวหนังสือใด ๆ ที่ปรากฏแก่สายตา จะต้องไม่ผิดพลาดเลย เพราะผู้เรียนจะต้องถือว่า ภาษาไทยที่ใช้ในสถานศึกษาของตนทั้งหมดมีครูบาอาจารย์ดูแลอยู่แล้ว จะต้องถูกต้องทั้งหมด หากมีผิด ผู้เรียนก็จะจดจำเอาไปใช้โดยไม่รู้ตัว ซึ่งจะสร้างปัญหาในการแก้ไขภายหลัง อันเป็นงานที่ลำบากยุ่งยากยิ่งกว่าการสอนสิ่งที่ถูกต้องตั้งแต่แรก แต่ปรากฏว่าในปัจจุบัน สถานศึกษาบางแห่งมิได้สนใจในเรื่องนี้เลย ทั้งที่มีส่วนงานที่ให้การศึกษาด้านภาษาโดยเฉพาะอยู่ในสังกัด ผู้เรียนจัดกิจกรรมด้านศาสนา ก็ปล่อยให้ผู้เรียนเขียนคำว่า “อิเล็คทรอนิกส์” ในป้ายนิทรรศการแตกต่างกันได้ถึง 3-4 อย่าง ไม่ตรงคำในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานแม้แต่คำเดียว แม้ในป้ายเฉพาะส่วนงานก็เขียนผิดให้เห็น รวมทั้งโปสเตอร์ที่พิมพ์เผยแพร่ไปภายนอก ที่ผู้สอนจะต้องตรวจตรา ก็ปล่อยให้ใช้ คำผิดพจนานุกรมโดยไม่ยอมเปิดพจนานุกรมกันเลย อุปสรรคสกัดกั้นเอกภาพของภาษาไทย ข้อนี้อ ถ้าผู้สอนส่วนใหญ่ในสถานศึกษานั้นร่วมกันเอาใจใส่ ผู้เรียนก็จะได้รับการพัฒนาด้านการใช้ภาษาไทยได้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ สถานศึกษาบางแห่งอาจไม่เอาใจใส่หรือไม่ทราบว่า ราชบัณฑิตยสถานได้มีประกาศเรื่อง บัญญัติศัพท์วิทยาศาสตร์ออกมาใช้ใหม่แล้ว ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง ศัพท์วิทยาศาสตร์ ลงวันที่ 31 ตุลาคม 2528 เป็นเวลาเกือบ 2 ปีมาแล้ว ศัพท์บัญญัติที่น่าสนใจในเล่มนี้คือ “วีดิทัศน์” ซึ่งบัญญัติมาจากคำอังกฤษว่า “video” ที่ตามท้องตลาดใช้ทับศัพท์กันมาตลอด แต่สถานศึกษาบางแห่งก็บัญญัติศัพท์ของตนขึ้นมาใช้กันเอง ศัพท์บัญญัตินี้ยังไม่มีนำมาใช้กันเลย ทั้งที่ได้มีการสอบถามความคิดเห็นไปยังสถานศึกษาต่าง ๆ ก่อนหน้าประกาศใช้ หรือแม้ประกาศใช้แล้ว หากไม่เห็นด้วย ก็สามารถจะแสดงความคิดเห็นขอแก้ไขใหม่อีกได้ ถ้ามีเหตุผลเพียงพอ ก็อาจมีการแก้ไขใหม่ให้ถูกต้องเหมาะสมยิ่งขึ้นได้ สถานศึกษาต่าง ๆ น่าจะเอาใจใส่ในเรื่องนี้ด้วย

ความเอาใจใส่ร่วมมือของสื่อมวลชน

ดังได้กล่าวมาแล้วในหัวข้อความแพร่หลายเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันข้อ 2 ว่า สื่อมวลชนมีอิทธิพลมากที่สุดในการเผยแพร่ภาษาไทย ดังนั้นเอกภาพของภาษาไทยจะใกล้เคียงที่หมายได้ก็ด้วยความร่วมมือของสื่อมวลชน หรืออาจกล่าวได้ว่า สื่อมวลชนเท่านั้นที่สามารถจะทำให้ภาษาไทยเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันได้ทั่วประเทศ ตามข้อเท็จจริงสื่อมวลชนทั่วไปในปัจจุบันให้ความร่วมมือในเรื่องนี้เป็นอย่างดีกับทางราชการ จะมีข้อที่ไม่สมบูรณ์อยู่บ้างก็เพียงเล็กน้อย ซึ่งจะขอแยกกล่าวตามประเภทของสื่อดังต่อไปนี้

หนังสือพิมพ์และสื่อพิมพ์ โดยเฉพาะหนังสือพิมพ์รายวัน และนิตยสารในกรุงเทพมหานคร นับว่าใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ประชาชนได้มากที่สุด จนหาข้อบกพร่องได้ยากมาก และในขณะเดียวกันก็เป็นผู้นำในการนำคำใหม่ ๆ มาสู่ภาษาไทยอยู่เป็นประจำ บางคำก็ “ติดปาก” คนทั่วไป บางคำก็สูญไป เช่นคำ “เซ็ง เพี้ยน บิ๊ก ป่า เสีย เพื่อนซี้” เท่ากับสร้างวิวัฒนาการให้แก่ภาษาไทย แต่บางคำก็ยังเป็นที่สงสัยอยู่ว่าจะรับไว้ได้หรือไม่ เช่นคำ “ไปได้ฉลุย” ซึ่งไม่มีปรากฏในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525 มีแต่คำ “ลุย” ประโยค “มีผู้เสียชีวิตมากกว่า 60 ศพ” น่าจะใช้ “คน” แทน “ศพ” เพราะคำสุดท้ายนี้เป็นลักษณนามประกอบคำ “ผู้” ข้างหน้า (“ผู้” ยังมีชีวิตให้เสีย จึงควรจะใช้คำว่า “คน” มากกว่า “ศพ” ซึ่งไม่มีชีวิตจะเสียอีกแล้ว) คำ “ก๊วยเตี๋ยลาคหน้า” คงจะแปลไปใช้ผิด ที่ถูกต้องคือ “ราคะหน้า” กับประโยค “กลิ้งใส่ไร่น้อยหน้า” คำที่ขีดเส้นใต้หรือสัญลักษณ์นี้ เข้าใจว่าจะเป็นภาษาถิ่นได้ ผู้เขียนข่าววิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 ก็ใช้คำนี้เป็นประจำ เห็นจะต้องหาหรือเรื่องความถูกต้องกับ กบว. นอกจากนี้ก็ยังมีคำที่ใช้กันจนคิดว่าถูกต้องดีแล้ว เช่น คำสรรพนาม “ซึ่ง” ใช้พร่ำเพรื่อจนไม่ถูกไวยากรณ์ไทย อนุประโยคต่อมาควรจะขึ้นประโยคใหม่ ก็ใช้ “ซึ่ง” เชื่อมเข้าไปอย่างไม่ถูกต้อง การใช้บุพบท “กับ, แก่ (แก่), ต่อ” ก็ “กระเจิดกระเจิง” ออกไปอย่างกว้างขวาง เช่น แทนที่จะใช้ “ให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศไทย” ก็ใช้ “ให้ความช่วยเหลือต่อประเทศไทย” แต่ก็ยังเป็นข้อบกพร่องเพียงเล็กน้อย

นอกจากจะใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้องเป็นส่วนใหญ่นี้ หนังสือพิมพ์รายวันบางฉบับรวมทั้งนิตยสารด้วย ยังเปิดคอลัมน์เผยแพร่ภาษาไทยอีกด้วย เช่น หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เปิดคอลัมน์ “เรื่องไทยไทย” ประกาศกถวิธีที่จะทำให้เขียนหนังสือไทยได้ถูกต้องตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525 อีกด้วย ซึ่งเป็นการกระทำที่น่าสรรเสริญแก่วงการภาษาไทยเป็นอย่างมาก

สำหรับหนังสือพิมพ์ในส่วนภูมิภาคหรือหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นมีสถาบันพัฒนาการหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย รมรณรงค์ช่วยเหลืออยู่โดยเต็มที่แล้ว ด้วยการขอความร่วมมือจากหนังสือพิมพ์ดังกล่าวในที่ประชุมสัมมนาที่สถาบันจัดขึ้นตามภาคต่าง ๆ ภายหลังได้ทราบว่าโรงเรียนในภาคใต้ไม่ยอมให้หนังสือพิมพ์ดังกล่าวเข้าไปสู่สายตาของนักเรียนของตน เพราะเกรงว่านักเรียนของตนจะนำความรู้ในการใช้ภาษาไทยที่ผิดจากหนังสือพิมพ์ดังกล่าวไปใช้ เชื่อว่าปัญหาดังกล่าวนี้อาจหมดไปในไม่ช้า เพราะหนังสือพิมพ์ดังกล่าวได้เร่งพัฒนาหนังสือพิมพ์ของตนให้มีความถูกต้องในการใช้ภาษาไทย อย่างเข้มงวดยิ่งขึ้น จนสามารถเป็นสิ่งพิมพ์ไทยในขั้นมาตรฐานที่นักเรียนจะนำไปใช้ประกอบการศึกษาได้ นอกจากนี้สถาบันนี้ยังได้เผยแพร่การใช้ภาษาไทยที่ถูกต้องไปสู่สื่อมวลชนทางวารสาร “สื่อมวลชนปริทัศน์” อีกด้วย

ส่วนสื่อพิมพ์อื่น ๆ นอกจากหนังสือทางวิชาการ แม้จะมีกฎหมายควบคุมอยู่แล้ว แต่ก็คงจะหวังพึ่งใช้เป็นสื่อเผยแพร่ภาษาไทยที่ต้องไปสู่ประชาชนไม่ได้มากนัก เพราะขึ้นอยู่กับมาตรฐานของสำนักพิมพ์และผู้แต่งแต่ละแห่งและแต่ละคน

วิทยุและโทรทัศน์ อยู่ในสังกัดของราชการทุกสถานีตามกฎหมายอยู่แล้ว ดังนั้นทุกสถานีจึงจำเป็นต้องปฏิบัติตามคำสั่งของ กบว. โดยเคร่งครัด โดยทั่วไปก็ต้องเอาใจใส่ในการใช้ภาษาไทยอยู่เป็นประจำ สื่อทั้ง 2 ประเภทนี้มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของประชาชนมาก ตัวอย่างคำพูดของผู้ให้สัมภาษณ์ทางโทรทัศน์ว่า “แบบว่า...” ซ้ำ ๆ กัน คำนี้ได้รับความนิยมนำไปใช้กันจน “ติดปาก” ทั่วประเทศ แต่ก็มีบางครั้งที่ใช้ตามสื่ออื่น ๆ ไปโดยคิดว่าถูกต้อง เช่น คำ “ซึ่ง ใต้ออก กับ” แม้แต่สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยก็ยังอ่านข่าวว่า “ประเทศญี่ปุ่นให้ความช่วยเหลือต่อประเทศไทย” ควรจะใช้ “แก่” แทน “ต่อ” ดังกล่าวมาแล้ว และรายการ “สยามานุสสติ” (ราวกลางเดือนพฤศจิกายน 2529) ใช้คำ “จั่วหัว” แทน “หัวข้อ” เพราะคำว่า “จั่ว” พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525 พิมพ์ครั้งที่ 1 หน้า 222 ให้ความหมายว่า “กลากไฟจากกองมาเปิด, เปิดไฟในกอง” เป็นต้น ข้อบกพร่องในการใช้ภาษาไทยดังกล่าวนี้ หาก กบว. ทราบและมีการเตือนกันเป็นครั้งคราวได้ ก็จะทำให้เอกภาพของภาษาไทยดีขึ้นได้อีกทางหนึ่ง

ส่วนทางโทรทัศน์นั้น นายกองสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 ที่มีป้ายให้กวัดจันการใช้ภาษาไทยติดไว้บนทางเข้าออกในห้องส่งทั่วไปหมด แต่ตัวผู้เขียนข่าวคงจะมั่นใจในตัวเองมาก จนไม่ได้เปิดพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน จึงมีข้อบกพร่องหลงออกมาบ้างเป็นครั้งคราว เช่น ใช้ภาษาถิ่นแทนภาษากลาง ผู้ประกาศหรือผู้อ่านข่าว แม้จะผ่านการทดสอบด้านการอ่านข่าวจากทางราชการมาเป็นอย่างดีแล้ว แต่โดยที่ไม่ได้ตรวจสอบคำที่สงสัยจากพจนานุกรม

หรือหนังสือศัพท์ต่าง ๆ ว่าอ่านว่าอย่างไรมาก่อน จึงมีการอ่านที่บกพร่องหลงออกมาบ้าง ข้อบกพร่องหลงออกมาบ้าง ข้อบกพร่องดังกล่าวมานี้ไม่ส่งผลร้ายแรงเท่ารายการสัมผัสภาษณ์บุคคลภายนอกที่พูดไม่ชัด ซึ่งนำมาออกอากาศทั้งทางวิทยุและโทรทัศน์ หรือที่เรียกว่ารายการข่าวประกอบเสียงและรวมทั้งภาพด้วย เช่น รายการข่าวสัมผัสภาษณ์เจ้าของสะพานตกปลาทะเลที่แสนสวย ซึ่งตั้งชื่อสะพานเป็นภาษาอังกฤษ แต่เจ้าของพูดอักษรกล้ำไม่ได้เลยแม้แต่คำเดียว พูด “ปลา” เป็น “ป้า” ทุกคำ สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยก็อุตสาหะเอามาออกอากาศในตอนเช้าวันเสาร์ที่ 18 เมษายน สกนี้ (2530) อย่างนี้ไม่สมควร เพราะแพร่กระจายความรู้ที่ผิดไปสู่ประชาชนทำให้ประชาชนเข้าใจและคิดไปได้ว่า แม้ผู้มีฐานะดีหรือรู้ภาษาอังกฤษ เขายังพูดภาษาไทยไม่ชัดเจน เราจึงไม่จำเป็นต้องฝึกตัวเองให้พูดชัดเหมือนคนส่วนใหญ่เขา

รายการสัมผัสภาษณ์ดังกล่าวมาข้างบนนี้ มีออกมาให้ได้ยินและเห็นเสมอ ๆ จะไม่มีทางแก้ไขให้ดีขึ้นบ้างทีเดียวหรือ จะเป็นไปได้ไหม ถ้าคำพูดในสัมผัสภาษณ์มี บกพร่องเพียงเล็กน้อย และจำเป็นต้องนำออกอากาศ ก็ควรแก้ไขการออกเสียงให้ถูกต้อง เช่น อักษรกล้ำ ร เรือ ล ลิง ผิด ออกเสียง สัปดาห์ ประสบการณ์ผิด ก็จัดการแก้ไขให้ถูกต้องในขั้นตรวจตัดต่อก่อนนำออกอากาศ แต่ถ้าบกพร่องมากมายเหลือเกิน ก็ควรแก้ไขด้วยการเขียนสัมผัสภาษณ์แทนเสียงที่ผิดนั้นให้เป็นเนื้อข่าว หรือทำเป็นข่าวเสียเลย โดยอ้างคำพูดของผู้ให้สัมผัสภาษณ์แทนเสียงที่ผิดของผู้นั้น หรือนำคำพูดของผู้นั้นมาอ่านให้ถูกต้องเสียเอง ไม่ควรนำเอาเสียงที่ผิด ๆ มาออกอากาศ ยกเว้นแต่คำให้สัมผัสภาษณ์ของคนชนบทหรือเรียนน้อย ซึ่งผู้ฟังหรือผู้ชมยอมเข้าใจคืออยู่แล้ว

นอกจากการกวัดขั่นในการใช้ภาษาไทยส่งออกอากาศแล้ว ถ้าแต่ละสถานีสามารถจัดรายการเผยแพร่ภาษาไทย เช่นที่สถานีโทรทัศน์ช่อง 3 จัดให้มีรายการ “ภาษาไทยวันละคำ” ได้มากสถานียิ่งขึ้น ก็จะทำให้ภาษาไทยมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันได้รวดเร็วยิ่งขึ้น และหากเป็นไปได้ กบว. ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ ควรจัดรางวัลมอบให้แก่สถานีที่ใช้ภาษาไทยบกพร่องน้อยที่สุด และสถานีที่เผยแพร่ภาษาไทยมากที่สุด เพื่อเป็นการ ส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรมด้านภาษาของชาติไทย เอาไว้ให้มั่นคงตลอดไปชั่วกาลนาน

จากที่กล่าวมาทั้งหมด หากแต่ละองค์กรและสื่อมวลชนทุกหน่วยร่วมกันเอาใจใส่ ในการใช้และเผยแพร่ภาษาไทยที่ถูกต้องไปสู่ประชาชน ก็เชื่อมั่นได้ว่า ภาษาไทยของเราจะต้องมีเอกภาพทั่วประเทศอย่างแน่นอน

ศาสตราจารย์สนั่น ปัทมะทิน ได้เขียนบทความ เรื่อง “ทำไมจึงไม่ถือว่าภาษาไทยเป็นมรดกทางวัฒนธรรมอย่างหนึ่งของชาติไทย?” ลงตีพิมพ์เผยแพร่ในหนังสือพิมพ์ “อินไซด์ทีวี” 29 เม.ย. - 5 พ.ค. 32 ตามบทความที่นำมาเสนอดังต่อไปนี้

ทำไมจึงไม่ถือว่าภาษาไทยเป็นมรดกทางวัฒนธรรมอย่างหนึ่งของชาติไทย?

อินไซด์ทีวี ฉบับวันที่ 18 - 24 มีนาคม 2532 คอลัมน์นี้ (“ภาษาในจอแก้ว”) ได้กล่าวชมฯพณฯ นายกรัฐมนตรี พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ ที่ฯพณฯ ให้สัมภาษณ์สื่อมวลชนในการประชุมคณะรัฐมนตรี ที่หาดใหญ่ โดยใช้ข้อความตอนหนึ่งว่า “...เป็นประโยชน์แก่ประชาชน...” แทนที่จะใช้อย่างสื่อมวลชนที่มักจะใช้ว่า “...เป็นประโยชน์ต่อประชาชน...” ซึ่งไม่ถูกต้อง แต่ฯพณฯ ใช้ถูกต้อง

แต่มาอีกวันหนึ่ง ฯพณฯ มาอ่านคำปราศรัยออกอากาศทางวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ก่อน ฯพณฯ อ่านคำสมาสบาลีสันสกฤต แบบไม่สมาสเกือบจะทุกคำ ก็รู้สึกไม่สบายใจเป็นอย่างมาก ก็ตั้งตา หู และใจ รอฟังทางโทรทัศน์ให้แน่ใจอีกครั้ง พอถึงวันที่ 2 เมษายน 2532 หลังข่าวช่อง 3 ก็นำภาพและเสียงคำปราศรัยของ ฯพณฯ ในเรื่องเดียวกันนั้น มาออกอากาศ เนื่องในวัน “อนุรักษ์มรดกไทย” ก็รู้สึกมีจิตใจพลาดหวังเอาเป็นอย่างมาก เพราะ ฯพณฯ อ่านคำ เช่น

“โบราณสถาน” เป็น “โบ-ราน-สะ-ถาน” ที่ถูกต้องต้องอ่านว่า “โบ-ราน-นะ-สะ-ถาน”

“โบราณวัตถุ” เป็น “โบ-ราน-วัด-ถุ” ที่ถูกต้องต้องอ่านว่า “โบ-ราน-นะ-วัด-ถุ”

“ประวัติศาสตร์” เป็น “ประ-หวัค-สาด” ที่ถูกต้องต้องอ่านว่า “ประ-หวัค-ติ-สาด”

“คุณประโยชน์” เป็น “คุณ-ประ-โหฺยคฺ” ที่ถูกต้องต้องอ่านว่า “คุณ-นะ-ประ-โหฺยคฺ”

“เพชรบุรี” เป็น “เพ็ล-บุ-ริ” ที่ถูกต้องต้องอ่านว่า “เพ็ล-ชะ-บุ-ริ”

เป็นที่แน่นอนว่า ฯพณฯ ไม่มีเวลาพอที่จะมาเอาใจใส่ในเรื่องการอ่านหนังสือไทย เพราะเป็นเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ แต่ถ้าพิจารณาในหลักการใหญ่ ก็เป็นเรื่องแปลก ที่ในเนื้อหาคำปราศรัยของ ฯพณฯ ไม่ได้ยืนยันชัดว่าข้อความใดกล่าวถึงว่า ภาษาไทยก็เป็นวัฒนธรรมอย่างหนึ่งของชาติที่จะต้องสืบทอดเป็นมรดกของชาติตลอดไป ประชาชนทุกคนจะต้องช่วยกันอนุรักษ์เอาไว้เป็นมรดกไทย เพราะความเป็นไทยของคนไทย ไม่ใช่แสดงออกมาทางรูปร่างหน้าตาหรือการแต่งกาย ซึ่งแยกออกจากชาติอื่นได้ยาก เมื่อได้ยินเสียงพูดภาษาไทยด้วยกันเมื่อไร เมื่อนั้นก็รู้ว่าเป็นคนไทย แสดงว่าภาษาไทยแสดงความเป็นชาติไทย แต่ทำไมสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ หรือกรมศิลปากรผู้จัดทำคำปราศรัยในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดคนเดียวกับกับราชบัณฑิตยสถาน ซึ่งมีหน้าที่

รักษา กำหนด และเผยแพร่ภาษาไทย แต่ไม่มีเจ้าหน้าที่เผยแพร่ จึงไม่รวมเอาวัฒนธรรมทางภาษาไทย มาอยู่ในหน้าที่เผยแพร่เดียวกันกับวัฒนธรรมสาขาอื่น ๆ ด้วย โดยถือว่าเป็นมรดกไทยด้วยกัน ซึ่งจะขาดเสียมิได้

แต่พอถึงวันอาทิตย์ที่ 16 เดือนเดียวกันจึงได้ชมรายการ “รวมการเฉพาะกิจ” ของกองทัพบกร่วมกับกรมศิลปากร สดุดีพระอัจฉริยะของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทางด้านภาษาไทย และเห็นว่าภาษาไทยเป็นวัฒนธรรมที่สำคัญอย่างหนึ่ง อันเป็นมรดกของไทยที่จะต้องอนุรักษ์

เรื่องที่กำลังกล่าวถึงนี้ เป็นเรื่องนโยบายของรัฐบาล และของกระทรวงศึกษาธิการ จะต้องพิจารณาเพื่อความถาวรของวัฒนธรรมไทยที่ครบถ้วน

กลับมากล่าวถึงความเอาใจใส่ในการใช้ภาษาไทยของรัฐบาล และของทางราชการที่ค่อนข้างละเอียดอีกสักครั้ง ๆ หนึ่ง นายกรัฐมนตรี น่าจะมีที่ปรึกษาที่เชี่ยวชาญทางภาษาไทย ไว้ให้คำปรึกษาแก่ ๆ หนึ่ง โดยตรง และให้ทำหน้าที่ดูแลงานสารบรรณทั้งหมด ที่เกี่ยวกับภาษาไทยในสำนักบริหารของ ๆ หนึ่ง ด้วย เพราะเท่าที่สังเกตเห็นผู้ร่างเอกสารราชการต่าง ๆ มักจะชอบเลียนแบบอย่างจากหนังสือพิมพ์ ซึ่งมีทั้งถูกต้องบ้าง ไม่ถูกต้องบ้าง ถ้าท่านเหล่านี้ได้ผ่านการอบรมกวัดขันของที่ปรึกษาด้านภาษาไทยของ ๆ หนึ่ง นายกรัฐมนตรีแล้ว เข้าใจว่า การอ่านและการใช้ภาษาไทย คงจะมีพลาดพลั้งดังกล่าวมาในตอนต้นได้น้อยที่สุด หรือไม่มีขึ้นอีกเลย

เรื่องความเอาใจใส่ในการใช้ภาษาไทยในระดับรัฐบาล ต้องขอยกย่อง ๆ หนึ่ง ศาสตราจารย์ ดร.ธำนิภร กรชัยเชียร ที่เน้นนโยบายของรัฐบาลสมัย ๆ หนึ่ง เมื่อ พ.ศ. 2519 มีข้อความตอนหนึ่งว่า “รัฐบาลนี้จะให้เรียนรู้และใช้ภาษาไทย โดยให้สำนึกว่าภาษาไทยคือภาษาประจำชาติที่พลเมืองไทยทุกคน จะต้องใช้ให้ถูกต้องและทัดเทียมกัน...” นโยบายนี้เป็นมูลเหตุให้เกิดการชำระพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2493 จนกลายมาเป็นพจนานุกรมฯ ฉบับ พ.ศ. 2525 ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน โดย ๆ หนึ่ง พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรี ประกาศใช้เมื่อวันที่ 22 เมษายน 2526 ในประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง ระเบียบการใช้ตัวสะกดโดยมติคณะรัฐมนตรี (มติ ครม.) มีข้อความตอนหนึ่งว่า... “ต่อไปนี้ต่อไป บรรดาหนังสือราชการ และการศึกษาเล่าเรียนในโรงเรียนให้ใช้ตัวสะกดตามระเบียบและพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525 เสมอไป...” ทั้งนี้หมายถึง ระเบียบการใช้ภาษาไทยทั้งหมด ซึ่งรวมทั้งการเขียนและการอ่านหรือพูดด้วย จะต้องเป็นไปตามพจนานุกรมฉบับนี้ เนื่องจากเป็นมติ ครม. ส่วนราชการและสถานศึกษา จะต้องปฏิบัติตามโดยเคร่งครัด นอกจากนี้ ๆ หนึ่ง พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ยังกวัดขันให้รัฐมนตรีทุกท่าน นักการเมือง ในสังกัดของรัฐบาล ให้พูดและอ่านภาษาไทยให้

ถูกต้องตามพจนานุกรมฯ เช่น คำสมาสบาลี-สันสกฤต อักษรกล้ำ และควบ ร เรือ และ ล ลิง ให้ถูกต้องทุกคำ

ส่วนราชการต่าง ๆ และสถานศึกษาต่างกวัดขันตาม ๔พณฯ กันอยู่พักหนึ่ง ในตอนแรก ๆ พอเปลี่ยนรัฐบาลก็เลิกรากันไป ขึ้นรองปลัดกระทรวงและข้าราชการตำแหน่งสูงอื่น ๆ ให้สัมภาษณ์สื่อมวลชนแม้แต่ชื่อกระทรวงของตน ยังอ่านไม่ถูกต้องตามหลักภาษาไทยก็ยังมี ส่วนอักษรกล้ำและ ร เรือ ออกเสียงให้ถูกต้องไม่ได้เลย ก็ยังมีให้ได้ยินเป็นประจำสถานีก็ยังอุตส่าห์เอามาออกอากาศประจานจนได้ น่าอนาถจริง ๆ ไม่ทราบว่ายึ้นสำเร็จการศึกษาชั้นสูง ๆ กันมาได้อย่างไร?

ใช้ทับศัพท์ฝรั่งดีกว่าบัญญัติเป็นคำไทยหรือ?

ในขณะที่วิทยาการและเทคโนโลยีเจริญขึ้นอย่างรวดเร็วเช่นในปัจจุบัน คำฝรั่งใหม่ ๆ ได้หลั่งไหลเข้าสู่ประเทศไทยไม่ขาดสาย ผู้นำเข้าซึ่งคำใหม่เหล่านี้ ต่างนิยมใช้ทับศัพท์คำฝรั่งดังกล่าว เพราะสะดวกดี ไม่ต้องคิดเป็นคำไทยให้นักสมอง ส่วนนักวิชาการที่มีอาชีพเกี่ยวข้องกับคำใหม่ต่างหนักใจ ด้วยเกรงว่าคำฝรั่งจะเต็มเมืองหนักใจกับการสะกดคำทับศัพท์ที่ผิดและหนักใจว่าจะใช้คำทับศัพท์สื่อสารไม่ได้กับคนไทยที่ไม่ได้เรียนภาษาฝรั่ง นี่เป็นปัญหาระดับชาติที่ผู้ใช้ภาษาไทยทุกท่านจะต้องช่วยกันสร้างนโยบายเรื่องภาษาไทยของชาติ ให้แน่นอนและชัดเจนตั้งแต่นี้

การหลั่งไหลของคำและศัพท์ฝรั่ง

โดยที่ในปัจจุบัน ประเทศไทยได้มุ่งพัฒนาการอุตสาหกรรม ทั้งด้านเกษตร อุตสาหกรรม และอุตสาหกรรมผลิตสินค้าส่งออก จำเป็นต้องใช้เครื่องจักรผลิตสินค้า ต้องใช้อุปกรณ์ทางธุรกิจที่ทันสมัย และต้องใช้หนังสือ คู่มือ และคำแนะนำวิธีใช้เครื่องจักร เครื่องมือ และอุปกรณ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกัน ในเอกสารเหล่านี้ ส่วนมากใช้ภาษาอังกฤษเป็นพื้น ซึ่งมีทั้งคำอังกฤษธรรมดาที่ใช้กันทั่วไป กับศัพท์เทคนิคหรือศัพท์วิชาการที่ยังไม่เคยมีคำแปลเป็นภาษาไทย คำเหล่านี้หลั่งไหลเข้าประเทศเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ โดยเฉพาะผ่านทางเครื่องใช้ประจำสำนักงานสมัยใหม่ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ เครื่องใช้ไฟฟ้า เป็นต้น

ผู้บริหารงาน ผู้ให้การอบรมบุคลากร และผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ จำเป็นต้องรีบดำเนินการถ่ายทอดเอกสารเหล่านี้ด้วยการแปลเป็นภาษาไทยอย่างรวดเร็ว จึงมักจะใช้วิธีง่าย ๆ ถ้าเป็นศัพท์เทคนิค แทนที่จะคิดใช้คำไทยระบุดความหมาย ก็ใช้วิธีทับศัพท์อังกฤษ ถ้าบังเอิญผู้ทับศัพท์เป็นผู้ทรงความรู้ทางด้านภาษาจริง ๆ ก็สามารถเขียนคำทับศัพท์ได้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของราช-

บัณฑิตยสถาน แต่ถ้าเป็นผู้บกพร่องในเรื่องนี้ ก็เขียนคำทับศัพท์ที่ผิดพลาด ให้ประชาชนนำไปใช้ตามอย่างไม่ต้อง อันเป็นที่หนักใจของราชบัณฑิตยสถาน ที่จะต้องติดตามแก้ไขทุกคำที่ไม่ถูกต้อง ให้ถูกต้องต่อไป

ตัวอย่างคำฝรั่งที่ทับศัพท์ ไม่ถูกต้อง ได้แก่ คำฝรั่งที่ไม่เชิงเป็นศัพท์วิชาการ แต่มีผู้นำมาทับศัพท์และนำมาใช้กันอย่างแพร่หลาย เป็นเวลานานมาแล้ว เช่น

cake (เค้ก) ป้ายบอกขายขนมประเภทนี้เขียนว่า “เค้ก” (เสียงสั้นหรือรัสสระ) แต่สระในคำนี้เป็นเสียงยาว ดังนั้นคำ “เค้ก” จึงผิด ที่ถูกต้อง จะต้องเขียนตามหลักเกณฑ์การทับศัพท์ของราชบัณฑิตยสถานว่า “เคก” และถ้าจะบังคับให้ออกเสียงตามฝรั่ง ก็จะต้องเขียนว่า “เค็ก” ไม่ใช่ “เค้ก” แต่ราชบัณฑิตยสถานได้เก็บคำนี้เข้าเป็นคำไทยแท้ในพจนานุกรมแล้ว กำหนดให้เขียนว่า “เค็ก” ตามที่ฝรั่งออกเสียง

microwave คำนี้เพิ่งเข้ามาถึงเมืองไทยเมื่อไม่นานมานี้ มีผู้ทับศัพท์โดยเขียนและพูดว่า “ไมโครเว็ป” ออกเสียงสั้นที่พยางค์หลัง เช่นเดียวกับคำ “เค็ก” ซึ่งไม่ต้องเช่นเดียวกัน คำอังกฤษหลังเป็นเสียงยาว เพราะใช้ทีนสระ จะต้องเขียนว่า “เวฟ” ทั้งคำจึงต้องเขียนว่า “ไมโครเวฟ” และถ้าจะให้ออกเสียงแบบฝรั่ง ก็ออกเสียงว่า “ไมโครเว็ป”

screwdriver (สกรูว์ไดรเวอร์) ช่างซ่อมเครื่องยนต์ในเมืองไทยเรียกทับศัพท์ว่า “สกรูโล” ในปัจจุบันพจนานุกรมลัทธิราชบัณฑิตยสถานกำหนดให้ใช้เป็นคำไทยล้วน ๆ ว่า “ไขควง”

clutch มีป้ายตามถนนบางแห่งทับศัพท์ว่า “ครัช” ซึ่งไม่ต้อง ที่ถูกต้องเขียนทับศัพท์ว่า “คลัตช์”

shock absorber วงการรถยนต์พากันเรียกทับศัพท์ว่า “โช๊คอัพ” ที่ถูกต้องจะทับศัพท์ให้ครบพยางค์ว่า “ช็อคแอ็บซอร์บเออร์” ซึ่งก็จำได้ยาก น่าจะเรียกเป็นคำไทยเสียเลย ว่า “เครื่องกันกระเทือน” หรือ “ส่วนกันกระเทือน” ซึ่งจะสื่อความหมายให้แก่ผู้ไม่รู้ภาษาอังกฤษได้ดีกว่ามาก

video (วิดีโอ) คำ “วิด” มี “i” เป็นรัสสระ น่าจะออกเสียงเป็นเสียงสั้น แต่จะต้องเน้นหนัก (accent) ที่พยางค์แรกนี้ จึงน่าจะเขียนทับศัพท์ว่า “วิดีโอ” แต่ป้ายตามร้านให้เช่าแถบวิดิทัศน์ (videotape) ตั้งแต่แรกมีเข้ามาสู่เมืองไทย ต่างก็เขียนว่า “วิดีโอ” ซึ่งทับศัพท์ไม่ถูกต้อง มาแต่แรก ก็มีผู้นิยมใช้ตามอย่างไม่ต้องเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน แต่ราชบัณฑิตยสถานได้บัญญัติศัพท์นี้เป็นศัพท์ไทยในวิชาวิทยาศาสตร์และคณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบและอนุมัติเป็นศัพท์ทางราชการ เมื่อวันที่ 23 มกราคม พ.ศ.2521 และได้จัดพิมพ์เผยแพร่เป็นครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2528 บัญญัติศัพท์ video ว่า “วิดิทัศน์” และศัพท์ videotape ว่า “แถบวิดิทัศน์”

ศัพท์นี้ได้พิมพ์เผยแพร่มานานถึง 5 ปีแล้ว มีมหาวิทยาลัยและส่วนราชการบางแห่งเท่านั้นที่นำไปใช้ นอกจากนี้ไม่มีใครมีใครทราบและนำไปใช้แพร่หลายแทนคำทับศัพท์ว่า วิธีโอสังเกตดูจะมีคนชอบใช้คำฝรั่งมากกว่า

การบัญญัติศัพท์ video เป็น “วิดิทัศน์” ก็เพื่อให้สะดวกแก่การออกเสียงคำอ่านให้คล้ายคลึงกัน ผิดกันแต่เสียงยาวกับเสียงสั้นสลับที่กัน ราชบัณฑิตยสถานอ้างว่า คำ “วิดิ” ได้มาจากรากศัพท์บาลีว่า “วิตุติ” น. แปลว่า ความยินดี ความสบาย แต่ถ้าเปิดอภิธาน (glossary) สันสกฤตดู ก็พบคำ “วิติ” เป็นคำนาม แปลว่า การไป การเดิน หรือเคลื่อนที่ ฯลฯ น่าจะอ้างคำสันสกฤตคำนี้มากกว่าคำบาลี แม้ความหมายจะไม่สู้ตรงนัก แต่ตัวนำตัวตามตรงกันทุกพยางค์แล้วใช้ความหมายที่ 2 คือ การเคลื่อนที่ไป ก็น่าจะเป็นไปได้ เพราะอย่างไรความหมายที่ให้ไว้ก็ไม่ตรงกับความหมายเดิมในคำอังกฤษอยู่นั่นเอง

คำและศัพท์ฝรั่งเพิ่มปริมาณขึ้นเรื่อย ๆ

คำและศัพท์ฝรั่ง โดยเฉพาะในภาษาอังกฤษ กำลังหลั่งไหลเข้าไทยเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ตามกาลเวลาที่ผ่านไป ถ้าเราใช้วิธีทับศัพท์ไปทุกคำ ไม่ช้าภาษาไทยเราก็จะเต็มไปด้วยคำฝรั่ง โดยทำให้คำไทยไม่เพิ่มและงอกงามขึ้นไปในขณะเดียวกันด้วย และจะทำให้ยุ่งยากแก่การออกเสียงของคนไทย ที่ไม่ได้เรียนภาษาอังกฤษเลย ถ้าเราใช้วิธีทับศัพท์แบบญี่ปุ่น เช่น ทับศัพท์อังกฤษคำ soda หรือ soda water ว่า “โซคารุ” ก็สะดวกดี แต่นโยบายของชาติเราไม่นิยมทำเช่นญี่ปุ่น เราจึงมีคำไทยใช้แทนคำฝรั่งอย่างมากมายมาแต่โบราณ โบราณ เช่น คำ telegraph เราใช้คำบาลี-สันสกฤตมาบัญญัติเป็นคำไทยว่า “โทรเลข” คำ telephone ว่า “โทรศัพท์” ซึ่งอินเดียเจ้าของภาษาเดิมนี้อย่างประเทศไทยว่าบัญญัติศัพท์ได้เก่ง และบัญญัติคำหรือศัพท์ทำนองเดียวกันนี้ เป็นคำไทยและบาลี-สันสกฤต (เฉพาะกรณีที่ทำคำไทยแทนมาบัญญัติไม่ได้) เพิ่มขึ้นได้ตลอดมาตั้งแต่โบราณ เช่น คำ teletype บัญญัติว่า “โทรพิมพ์” เป็นต้น

ผู้ชอบใช้ทับศัพท์

นอกจากบุคคลผู้สั่งสินค้าใหม่เข้ามาจำหน่าย จะชอบใช้วิธีทับศัพท์ดังกล่าวมาแล้ว เท่าที่สอบถามวงการต่าง ๆ ดู ปรากฏว่ายังมีบุคคลในอาชีพอื่น ชอบวิธีการดังกล่าวมานี้เช่นเดียวกัน เช่น

1. อาจารย์ใหม่ ซึ่งเพิ่งสำเร็จการศึกษาวิชาชีพเฉพาะมาจากต่างประเทศ ที่ใช้ตำราภาษาอังกฤษเป็นประจำและยังไม่รู้ภาวะที่แท้จริงของวงวิชาการในประเทศไทยมากพอ ก็ใช้วิธีเปิดตำราที่ตนเรียนมา มาสอนศิษย์ของตนต่อ โดยมิได้เตรียมการสอนมาเป็นอย่างดี มักชอบใช้วิธีทับศัพท์สำหรับศัพท์เทคนิคที่ตนสอน เช่น คำ desk-top publishing ผู้สั่งสินค้าเข้ามาจำหน่าย ยัง

คงคิดหาคำไทยมาใช้แทนศัพท์อังกฤษนี้ไม่ได้ ก็คงใช้วิธีทับศัพท์ อาจารย์ใหม่ก็นำคำทับศัพท์นี้ไปสอนตาม เพราะเห็นว่าสะดวกดี และเพียงจำศัพท์นี้คำเดียว ก็นำไปใช้สื่อความหมายได้ทั้งในภาษาอังกฤษและภาษาไทย แต่เนื่องจากศัพท์นี้แปลเป็นไทยได้ ราชบัณฑิตยสถานจึงรับบัญญัติเป็นศัพท์ไทยว่า “ระบบการพิมพ์ตั้งโต๊ะ” ก่อนหน้าที่คำทับศัพท์ว่า “เคสก์ท็อปปับลิชชิง” จะ “ติดตลาด”

2. ผู้รู้ภาษาอังกฤษพอสมควรกับผู้รู้ดี แต่ไม่สันทนในภาษาไทย มักนิยมทับศัพท์ตลอดเวลา

3. นักวิชาการที่ถนัดภาษาอังกฤษมาพอควรบางคน นิยมใช้วิธีทับศัพท์ เพราะเห็นว่าวิธีบัญญัติเป็นภาษาไทยเป็นวิธีการที่เสียเวลามาก และผู้ใช้ศัพท์ต้องเสียเวลาจดจำศัพท์ไปใช้ในการใช้คำและศัพท์ในวงการโฆษณา

สำหรับการโฆษณา เข้าใจว่าจะมีทั้งผู้ชอบใช้ทับศัพท์และผู้ชอบใช้ศัพท์บัญญัติ หรือคำไทยที่สื่อความหมายตรงกับคำอังกฤษ ด้วยกันทั้งสองฝ่าย คงจะเห็นได้จากคำศัพท์ remote control ก็ยังคงนิยมใช้ทับศัพท์อังกฤษ แต่ออกเสียงแบบไทย เป็นต้น “รีโมทคอนโทรล” ไม่ใช่ “รีมोटคอนโทรล” แบบฝรั่ง คำนี้น่าจะหาคำไทยเข้ามาใช้แทน เช่น “การบังคับระยะห่าง” หรือ “การควบคุมระยะห่าง” เป็นต้น และคำ shade ก็นิยมใช้ว่า “เฉดสี” แบบไทย ไม่ใช่ “เซดสี” แบบอังกฤษเฉพาะพยางค์หน้า ราชบัณฑิตยสถานได้บัญญัติศัพท์นี้ในวิชาถ่ายภาพ เมื่อ พ.ศ.2530 เป็น 2 ศัพท์ต่างกัน คือ 1. ระดับคล้ำสี 2. ร่มเงา สำหรับคำโฆษณาที่ใช้คำว่า “เฉดสี” จึงควรจะเปลี่ยนเป็น “ระดับคล้ำสี” ตามศัพท์บัญญัติของราชบัณฑิตยสถานดังกล่าวมานี้

นอกจากนี้ คำที่เกือบจะกลายเป็นคำไทยไปแล้ว คือคำ clear (เคลียร์) และ boom (บูม) เมื่อพูดออกไป คนไทยทั่วไปก็เข้าใจความหมายกันดี เราน่าจะหาคำไทยมาแทนคำทั้งสองนี้ได้ อีกคำที่ชอบใช้ทับศัพท์กันเป็นประจำ ทั้งที่มีศัพท์ไทยบัญญัติออกมาพร้อมกับศัพท์ shade แล้ว คือ ศัพท์ multivision ราชบัณฑิตยสถานบัญญัติว่า “อนอกทัศน์” ตรงตามศัพท์อังกฤษ 100% ศัพท์นี้มักนำไปใช้เป็นคำประสมคู่กับ slide ซึ่งบัญญัติไว้พร้อมกันแล้วว่า “1.แผ่นภาพเลื่อน 2. สไลด์ 3. แผ่นบังแสง” เป็น slide multivision รวมเป็นศัพท์ไทยว่า “แผ่นภาพเลื่อนอนอกทัศน์” หรือ “สไลด์อนอกทัศน์” เป็นต้น

ในส่วนตัวผู้เขียนเอง รู้สึกละอายวงการโฆษณาเป็นอย่างมาก ที่พยายามสรรหาคำและศัพท์ไทยใหม่ ๆ มาใช้โฆษณา นอกจากสร้างความประทับใจ ประทับตา และ/หรือ ประทับใจกลุ่มเป้าหมายตามวัตถุประสงค์แล้ว ยังเท่ากับสร้างคำไทยให้เพิ่มปริมาณขึ้น ซึ่งเท่ากับสร้างความเจริญงอกงามให้แก่ภาษาไทย ทำให้ภาษาไทยไม่หยุดนิ่งอยู่กับที่ หรือก่อให้เกิดวิวัฒนาการขึ้นใน

ภาษาไทย ตรงกันข้ามกับการตั้งชื่อเรื่องให้แก่ภาพยนตร์จีน ที่ปรากฏตามโรงภาพยนตร์ต่าง ๆ ซึ่งสร้างคำสแลงให้แก่ภาษาไทยอย่างมากมาจนสุดที่จะจำ

วงวิชาการส่วนใหญ่เห็นว่าควรบัญญัติเป็นศัพท์ไทย

เท่าที่สดับตรับฟัง มั่นใจว่าวงวิชาการส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ศัพท์วิชาการต่าง ๆ ที่นำมาจากตำราหรือสิ่งพิมพ์ของต่างประเทศ สมควรจะบัญญัติเป็นศัพท์ไทยขึ้นใช้ให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ผู้ใช้จะสื่อความหมายให้ตรงกันได้ แต่ถ้าศัพท์ใดใช้ทับศัพท์อย่างถูกต้อง และแพร่หลายเป็นที่เข้าใจแจ่มแจ้งตรงกัน มาเป็นเวลานาน เช่นคำ เลนส์ (lens) โฟกัส (focus) และฟิล์ม (film) เป็นต้น ก็ใช้ทับศัพท์ไปตามเดิม โดยเฉพาะชื่อสารเคมีเกือบทั้งหมด

ในการบัญญัติเป็นศัพท์ไทยนั้น ราชบัณฑิตยสถานถือเกณฑ์ว่า คณะผู้บัญญัติจะต้องคิดคำไทยขึ้นใหม่ ให้ตรงกับความหมายของต้นศัพท์อังกฤษเดิม เมื่อหาคำไทยที่กระชับและสื่อความหมายตรงไม่ได้ จึงคิดหาคำบาลีหรือสันสกฤตมาบัญญัติแทนคำไทยซึ่งมีไม่มาก และยิ่งกว่านั้น ถ้ายังหาคำดังกล่าวนี้ไม่ได้อีก จึงจะใช้วิธีทับศัพท์ ซึ่งก็มีไม่มากคำเช่นเดียวกัน (โปรดดู “หลักเกณฑ์การบัญญัติศัพท์วิชาถ่ายภาพ” ท้ายเรื่องนี้)

ข้อจำกัด ศัพท์วิชาการสาขาต่าง ๆ ที่ราชบัณฑิตยสถานบัญญัติแล้ว ยังไม่แพร่หลายถึงผู้ใช้ อีกทั้งผู้ใช้ก็ไม่แสวงหามาใช้ สำหรับผู้ใช้ที่หวังดีต่อภาษาไทย โดยสนใจที่จะใช้โปรดหาซื้อเอกสารเหล่านี้หรือสอบถามได้ที่ราชบัณฑิตยสถานในพระบรมมหาราชวัง (ตึกกรมบัญชีกลางเดิม) หรือที่ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ราชบัณฑิตยสถานต้องการ “เสียงสะท้อน” จากผู้ใช้ภาษาไทย

(จาก “สื่อมวลชนปริทัศน์” ฉบับกรกฎาคม - กุมภาพันธ์ 2531)

เพื่อให้มีการใช้ภาษาไทยอย่างเดียวกันทั่วประเทศ ประชาชนจึงได้แต่งตั้งทางอ้อมให้ราชบัณฑิตยสถานของทางราชการ ทำหน้าที่รวบรวมถ้อยคำที่ใช้กันอยู่ในภาษาไทยทั้งสิ้น ทั้งที่เกิดขึ้นในภาษาไทยเองหรือได้มาจากภาษาอื่น แล้วกำหนดความหมายเท่าที่เข้าใจกันในปัจจุบัน ลงตีพิมพ์เป็นพจนานุกรม เผยแพร่ให้ประชาชนได้ใช้สื่อสารติดต่อกันอย่างแพร่หลาย เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

ความเป็นมาและหน้าที่ของราชบัณฑิตยสถาน

เมื่อ พ.ศ.2476 สภาผู้แทนราษฎรได้ถวายคำปรึกษาว่า เป็นการสมควรที่จะจัดตั้งราชบัณฑิตยสถานให้สมาชิกผู้รอบรู้ด้วยคุณวิชา สมควรจะได้เลือกตั้งเป็นราชบัณฑิตยสถานในภายหน้า เพื่อกระทำการค้นคว้าหาความรู้ นำมาเผยแพร่แก่ประชาชน และสร้างตำรับตำราให้แพร่หลาย พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปก พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติว่าด้วยราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2476 ขึ้น ตามคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ 31 มีนาคม พุทธศักราช 2476

ในตอนแรก ราชบัณฑิตยสถานสังกัดอยู่ในสำนักนายกรัฐมนตรี ต่อมาเปลี่ยนมาอยู่ในบังคับบัญชาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม แล้ว ใน พ.ศ.2515 ก็ย้ายมาอยู่ในบังคับบัญชา ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (โดยตรง) มีฐานะเป็นกรม

ราชบัณฑิตยสถานมีหน้าที่ตามพระราชบัญญัติดังกล่าว ดังนี้

1. ค้นคว้าและบำรุงสรรพวิชา ให้เป็นคุณประโยชน์แก่ชาติและประชาชน
2. ติดต่อและแลกเปลี่ยนความรู้กับองค์การปราชญ์อื่น ๆ
3. ให้ความเห็น คำปรึกษา และปฏิบัติการเกี่ยวกับวิชาตามความประสงค์ของรัฐบาล

งานหลักของราชบัณฑิตยสถาน

ราชบัณฑิตยสถานได้ผลิตงานสรรพวิชาความรู้ให้แก่ประเทศชาติอย่างมากมาย แต่งานหนึ่งที่นับว่าเป็นงานหลักของภาษาไทยที่ทำให้คนไทยทั้งชาติใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ก็คืองานจัดทำพจนานุกรมภาษาไทย เพราะทางราชการประกาศให้ส่วนราชการและสถานศึกษา ยึดเอาพจนานุกรมเป็นแบบฉบับในการใช้ภาษาไทย ทั้งในการเขียน การอ่าน และการพูด เพื่อให้ภาษาไทยอยู่ในมาตรฐานเดียวกัน อันจะก่อให้เกิดเอกภาพทางด้านภาษา อันเป็นวัฒนธรรมส่วนหนึ่ง หนังสือพจนานุกรมจึงเป็นหนังสืออ้างอิงที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการใช้ภาษาไทย

ก่อนหน้าเปลี่ยนแปลงการปกครองมาเป็นระบอบประชาธิปไตย ทางราชการและประชาชนได้ใช้พจนานุกรมฉบับ พ.ศ.2470 เป็นบรรทัดฐาน เมื่อเปลี่ยนแปลงการปกครองแล้ว กระทรวงธรรมการสมัยนั้นได้มอบหมายให้ราชบัณฑิตยสถาน ทำการชำระพจนานุกรมฉบับนี้เมื่อ พ.ศ. 2477 ราชบัณฑิตยสถานต้องใช้เวลาจนถึง 16 ปี จึงจัดตีพิมพ์ “พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2493” ออกมาเป็นเล่มได้เป็นครั้งแรก ได้มีการจัดตีพิมพ์ต่อ ๆ มาอีกรวมถึง 20 ครั้ง รวมเป็นหนังสือถึง 178,000 เล่ม

ต่อมา เมื่อ พ.ศ.2519 รัฐบาลซึ่งมี ศาสตราจารย์ ดร.ธานินทร์ กรัยวิเชียร เป็นนายกรัฐมนตรี มีนโยบายที่จะให้ประชาชน “...เรียนรู้และใช้ภาษาไทย โดยให้สำนึกว่า ภาษาไทยคือภาษาประจำชาติ ที่พลเมืองไทยทุกคนจะต้องใช้ให้ถูกต้อง...” โดยนายกรัฐมนตรีเห็นสมควรให้มีการปรับปรุงพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493 ซึ่งได้ตีพิมพ์ออกมาใช้เป็นเวลานานประมาณ 27 ปีแล้ว โดยมีได้มีการปรับปรุงแก้ไขให้ทันสมัยยิ่งขึ้นเลย พร้อมกันนั้นก็ควรจะได้เพิ่มเติมคำที่เกิดใหม่ และใช้กันเป็นที่ยุติแล้วเข้าไว้ด้วย โดยเฉพาะศัพท์บัญญัติต่าง ๆ ที่ราชบัณฑิตยสถานได้บัญญัติไว้และใช้กันอย่างแพร่หลายเป็นที่เข้าใจความหมายกันคืออยู่แล้ว ตลอดจนเพิ่มเติมคำที่ควรแต่ยังไม่มีในพจนานุกรม เช่น ศัพท์วิทยาศาสตร์ ส่วนและสภาวะของไทย เป็นต้น คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ราชบัณฑิตยสถานรีบดำเนินการโดยด่วน ราชบัณฑิตยสถานได้ใช้เวลาตั้งแต่ พ.ศ. 2520 นานเกือบ 3 ปี การปรับปรุงแก้ไขพจนานุกรมฉบับเดิมจึงสำเร็จ และจัดตีพิมพ์เป็นพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 เป็นครั้งที่ 1 เมื่อ พ.ศ. 2525

ในการปรับปรุง แก้ไข หรือจัดทำพจนานุกรมฉบับนี้ ราชบัณฑิตยสถานได้แถลงไว้ในคำนำของพจนานุกรมว่า ราชบัณฑิตยสถานตระหนักดีว่า “คณะกรรมการของราชบัณฑิตยสถานไม่มีความรู้ความเข้าใจโดยถ่องแท้ พอที่จะนิยามความหมายของคำที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาต่าง ๆ ที่มีอยู่เป็นจำนวนมากให้ถูกต้องเหมาะสมได้” จำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือจากส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ สถาบันที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนผู้ทรงคุณวุฒิอื่น ๆ “นอกจากนี้ ราชบัณฑิตยสถานยังได้แจ้งความขอให้ประชาชนทั่ว ๆ ไปที่สนใจ ได้เสนอข้อคิดเห็นด้วย ทั้งนี้ เพราะภาษาเป็นของประชาชน ประชาชนจึงควรจะได้มีส่วนร่วมรู้เห็นและแสดงความคิดเห็นด้วย”

สิทธิของผู้ใช้ภาษาไทยและของหนังสือพิมพ์

จากคำแถลงของราชบัณฑิตยสถานดังกล่าวมาข้างบนนี้ แสดงให้เห็นอย่างแจ่มชัดว่า ราชบัณฑิตยสถานต้องการความร่วมมือจากผู้ใช้ภาษาไทย หรือประชาชนทั่วไปโดยไม่จำกัด ที่จะแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพจนานุกรมฉบับนี้ไปให้ราชบัณฑิตยสถานได้พิจารณา หรือต้องการฟัง “เสียงสะท้อน” จากผู้ใช้ภาษาไทยหรือประชาชนทั่วไป โดยเฉพาะจากสื่อมวลชน วิทยุ โทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์ ที่ใช้ภาษาไทยเสนอประชาชนอยู่เป็นประจำ ในบรรดาสื่อมวลชนเหล่านี้ หนังสือพิมพ์เป็นสื่อมวลชน ที่ใช้ภาษาไทยอยู่เป็นประจำมากที่สุด ในการจัดทำต้นฉบับข่าว บทความ คำโฆษณา และอื่น ๆ เพื่อจัดตีพิมพ์เป็นหนังสือพิมพ์ต่อไป ระหว่างเขียนหรือเตรียมต้นฉบับเหล่านี้ ผู้จัดเตรียมจำเป็นต้องใช้พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 เป็น “ที่ปรึกษา” ตลอดเวลาที่สงสัยว่าคำใดต้องสะกดการันต์อย่างไรจึงจะถูกต้อง มีโอกาสได้พบเห็นคำต่าง ๆ ที่บรรจุอยู่ในพจนานุกรมฉบับนี้เป็นประจำ ย่อมจะได้พบคำที่ผิดสังเกตบ้าง เช่น

บทนิยาม หรือคำจำกัดความของบางคำ อ่านแล้วไม่เข้าใจความหมาย หรือมีข้อสงสัยว่าไม่ผู้จะถูกต้องนัก คำอ่านบางคำควรจะอ่านได้อย่างไร แต่พจนานุกรมกำหนดให้อ่านไปอีกอย่างหนึ่ง ทำไมจึงเป็นเช่นนั้น ย่อมจะต้องก่อให้เกิดความสงสัยขึ้น หากเป็นคำที่สำคัญมาก ก็ไม่น่าจะปล่อยให้มีผู้ต้องอยู่เช่นนั้น สมควรจะสอบถาม หรือให้ความเห็นไปยังราชบัณฑิตยสถาน

อนึ่ง ถ้าจะพิจารณาให้ลึกซึ่งลงไปแล้ว ก็จะต้องเห็นด้วยว่า หนังสือพิมพ์เปรียบเสมือนสถานศึกษาหรือมหาวิทยาลัยสุดท้ายของประชาชนทุกระดับและเกือบทุกคน ภายหลังจากผ่านสถานศึกษาระดับต่าง ๆ มาจนหมดสิ้นแล้ว ไม่มีสถานศึกษาใดอีกแล้วที่จะเป็น “ที่พึ่ง” ด้านภาษาไทยได้มากเท่าหนังสือพิมพ์ เพราะประชาชนต้องอ่านหนังสือพิมพ์ทุกวัน หรือต้องการเรียนภาษาไทยจากหนังสือพิมพ์ทุกวัน หนังสือพิมพ์จึงควรจะทำหน้าที่ทำภาษาไทยให้ถูกต้องอยู่เสมอแทนประชาชนทั้งชาติ ทำให้ประชาชนใช้ภาษาไทยอย่างเดียวกัน หรือรักษาวัฒนธรรมทางภาษาของชาติให้คงไว้กับชาติไทยชั่วอนิจนิรันดร์

ตัวอย่างการใช้สิทธิของผู้ใช้ภาษาไทย

ผู้เขียน ในฐานะผู้ใช้ภาษาไทยคนหนึ่ง จะต้องเขียนบทความทางวิชาการเตรียมการสอนวิชาคำนวณวารสารศาสตร์ เตรียมความรู้เพื่อพิจารณาบัญญัติศัพท์ทางวิชาการและหาความรู้ด้านสื่อสารมวลชนเพิ่มเติมอยู่เป็นประจำ จำเป็นต้องใช้พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 บ่อยมาก เพราะภาษาไทยเท่าที่ได้เรียนมาในระดับมัธยมศึกษาตอนระดับอุดมศึกษานั้น บางคำก็ยังคงมีข้ออยู่ในปัจจุบัน บางคำก็มีความหมายเปลี่ยนแปลงไป บางคำก็สะกดการันต์อย่างนี้ แต่ให้อ่านอีกอย่างหนึ่ง ซึ่งถือกันว่าเป็นวิวัฒนาการของภาษาไทย หลักเกณฑ์ของภาษาไทยเท่าที่เรียนมาเดิม นำมาใช้ได้บ้างไม่ได้บ้าง และหลักเกณฑ์ก็ยังเหลือให้ใช้ได้น้อยเหลือเกิน ผู้เขียนต้องใช้วิธีจำแต่อย่างเดียว จะนำหลักเกณฑ์มาใช้ไม่ได้แล้ว หรือยังเรียนยังไม่ เมื่ออายุมากขึ้นขนาดนี้จะจำไปทุกตัวก็ไม่ไหว ต้องอาศัยเปิดพจนานุกรมทุกครั้งที่ไม่แน่ใจ เพราะเป็นอาจารย์คนแล้ว ใช้ผิดก็ “บาป” เนื่องจากผู้อ่านจะคิดว่าถูกต้องทุกคน เมื่อเปิดพจนานุกรมบ่อย ๆ ก็ได้พบคำที่ผ่านตาอย่างผิดสังเกตเป็นครั้งคราว บังเอิญได้พบคำว่า “เสนาธิการ” พจนานุกรมให้ความหมายว่า “น. ตำแหน่งผู้เตรียมเรื่องเสนอแม่ทัพ” ก็เกิดสงสัยว่า รู้สึกว่าเป็นตำแหน่งที่สำคัญของกองทัพ แต่มีหน้าที่เพียงเท่านั้นหรือ? กับบังเอิญพบคำว่า “กระดานโต้คลื่น” พจนานุกรมให้ความหมายว่า “น. ชื่อการเล่นชนิดหนึ่ง โดยผู้เล่นยืนบนแผ่นกระดาน แล้วปล่อยให้วิ่งไปตามคลื่น (อ. surf-riding)” ทำให้เกิดความสงสัยขึ้นอย่างหนักจนทนไม่ไหว โดยมั่นใจว่า “กระดาน” ก็ต้องมีความหมายว่า “กระดาน” จะหมายความว่า “การเล่น” ไปไม่ได้ เพราะผิดหลักตรรกศาสตร์หรือหลักเหตุผล อย่างแน่นอน และคำอังกฤษก็ไม่ใช่ surf-riding ที่ถูกต้องจะต้องมาจากคำ surf-board

มากกว่า ถ้าปล่อยไว้จะทำให้ผู้ใช้พจนานุกรมได้ความรู้ที่ผิดไปอย่างแน่นอน ผู้เขียนจึงได้มีจดหมายถึงส่วนตัวถึงราชการ ถึงราชบัณฑิตยสถานผ่านทาง อาจารย์สุจิตรา กลิ่นเกษร ผู้อำนวยการกองวิทยาศาสตร์ ราชบัณฑิตยสถาน เพราะรู้จักท่าน แล้วก็ได้รับหนังสือราชการตอบมาจากท่านผู้อำนวยการกองศิลปกรรม ซึ่งรับผิดชอบในการจัดทำพจนานุกรมโดยตรง แต่คำตอบเกี่ยวกับคำ “กระดานโต้คลื่น” ไม่ตรงกับประเด็นที่ผู้เขียนสงสัยนัก จึงได้มีจดหมายถึงราชการอุทธรณ์ขึ้นไปยัง ท่านศาสตราจารย์และราชบัณฑิต ดร.บุญฤกษ์ จาตุมาระ อุปนายก ราชบัณฑิตยสถาน ซึ่งทำหน้าที่ประธานในการชำระพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ท่านก็กรุณามั่นทอกตอบมาในสำเนาจดหมายของผู้เขียนและกรุณาตอบมาโดยหนังสือราชการฉบับหนึ่ง ซึ่งได้นำมาเสนอไว้ทั้ง 3 ฉบับ ดังต่อไปนี้

160 พิบูลวัฒนา ริมคลองประปา

ถนนพระราม 6 กทม. 10400

โทร. 279-3266

11 เมษายน 2531

เรียน อาจารย์สุจิตรา ที่นับถือ

ผมใคร่รบกวนอาจารย์ กรุณาให้เจ้าหน้าที่ถอด “เทปเสียง” คำตอบของอาจารย์ จ้านงค์ ทองประเสริฐ ที่ตอบคำถามของผมในวันอภิปรายที่กรมประชาสัมพันธ์ (2 เม.ย. 31) เรื่อง คำ “อมรินทร์วินิจัย, รสนิยม, สมดุล” แล้ว กรุณาให้ถ่ายเอกสารให้ผมด้วย เพื่อนำไปประกอบการเขียนบทความลง น.ส.พ.

อนึ่ง หากอาจารย์มีโอกาสมพบท่านกรรมการพจนานุกรมฯ กรุณาเสนอข้อสังเกตข้างล่างนี้แทนผมด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

1. คำ “เสนาธิการ” พจนานุกรมฯ ให้คำนิยามว่า “น. ตำแหน่งผู้เตรียมเรื่องเสนอแม่ทัพ” ถูกเขยผม พันเอกพิเศษ เขาผ่านโรงเรียนเสนาธิการ และเคยเป็นเสนาธิการ บอกว่า ไม่ถูกต้อง มีหน้าที่สำคัญกว่านี้มาก ถึงขนาดให้คำปรึกษาและวางแผนการรบด้วย (รวมถึงงานสารบรรณด้วยหรือเปล่า?) ข้อเท็จจริง ระเบียบ และกฎหมายเป็นอย่างไร ผมไม่ทราบ รด. ถามจากทางโรงเรียนเสนาธิการบ้างหรือเปล่า ก่อนเขียนลงพจนานุกรม

2. คำ “กระดานโต้คลื่น” น่าจะมาจากคำว่า อ. ว่า surf-board มากกว่าคำ surf-riding ตามคำนิยามในพจนานุกรม แต่คำศัพท์น่าจะเป็น “การเล่นกระดานโต้คลื่น” มากกว่าจะบัญญัติว่า “กระดานโต้คลื่น” เท่านั้น

ขอขอบพระคุณครับ และขอประทานโทษที่เคยใช้เลขอาหรับตาม พิมพ์ดีดของ
ผมจนชิน แทนใช้เลขไทย

ขอแสดงความนับถือ

สนั่น ปัทมะทิน

(ศ.สนั่น ปัทมะทิน)

ป.ล. ผมได้แนบเอกสารของ ร.ร. เสนาธิการทหารบก เรื่อง “เครื่องหมายฝ่ายเสนาธิการ”
มาแล้วด้วย

ศาสตราจารย์สนั่น ปัทมะทิน ได้รวบรวมบทความเกี่ยวกับภาษาไทยที่ใช้ผิดมากและ
บ่อย และขอแนะนำดังต่อไปนี้

ภาษาไทยที่ใช้ผิดมากและบ่อย

ผู้ใช้ภาษาไทยผิดในที่นี้ หมายถึง สื่อมวลชนประเภทวิทยุและโทรทัศน์ ที่นำเอาเสียงพูด
ที่ผิดมาออกอากาศ เนื่องจากผู้ที่ให้สัมภาษณ์ หรือผู้ที่ทำเสียงที่ผิดผ่านไมโครโฟนของสถานี
ออกสู่อากาศ มาเข้าเครื่องรับจนเข้าสู่ผู้ฟัง ผู้ชม เช่น ผู้สื่อข่าวของสถานีวิทยุโทรทัศน์ช่อง 9 ราช
งานข่าวมาจากกรุงโรม ประเทศอิตาลี ในช่วงที่ประเทศนั้นกำลังเตรียมสนามฟุตบอลในกรุงโรม
ไว้สำหรับใช้ในการแข่งขันฟุตบอลโลก ก็รายงานด้วยภาษาไทยที่ออกเสียงกล้าและเสียง ร เรือ
ไม่ได้เลยทุกคำ เข้าใจว่าผู้รายงานคงจะเป็นผู้ชำนาญทางกีฬาฟุตบอล เพราะเท่าที่สังเกตดู นักกีฬา
มักจะพูดภาษาไทยไม่ชัดแบบนี้มากมายเหลือเกิน

ภาษาไทยที่สื่อมวลชนใช้ผิดมากและบ่อย ส่วนใหญ่มักจะเป็นการออกเสียงกล้า และ
เสียง ร เรือดังกล่าวมานี้ ถัดไปก็ได้แก่การออกเสียงคำสมาสบาลี-สันสกฤต ตามที่นำมาเสนอไว้
เป็นลำดับในบทความดังต่อไปนี้

อีกหน่อยภาษาไทยของเราก็กลายเป็นภาษาลาว!

(จากหนังสือพิมพ์ “แนวหน้า” วันจันทร์ที่ 17 กุมภาพันธ์ 2529)

“ฉัตร เสงคอบ”

“แฟนแนวหน้า” รุ่นอาวุโสท่านหนึ่ง ท่านมีจดหมายมาถึงผม ขอร้องว่าอย่าทิ้งเรื่องหนึ่งที่เคยกระทุ้งมาตลอด คือเรื่อง คนไทย มาตรฐานเจ้าของรายการภาษาไทยวันละคำ บอกพวกนี้ “มั่งง่าย” พุดจาส่ง ๆ ไปเท่านั้นเอง หากพยายามก็จะทำได้ซึ่งควรทำ ไม่อย่างนั้นอีกหน่อยคงพูดกันไม่ถูกทั้งประเทศ

นายมีชัย วีระไวทยะ โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ได้แถลงแก่ผู้สื่อข่าวที่ทำเนียบรัฐบาลวานนี้ (12 ม.ค.) โดยกล่าวว่า ในการประชุม ครม. ทางที่ประชุมได้รับทราบหนังสือของเลขาธิการนายกรัฐมนตรีที่มีถึงกระทรวง ทบวง กรม ต่าง ๆ ให้กำชับข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ที่ให้สัมภาษณ์แก่สื่อมวลชนให้ระวังในการออกเสียงภาษาไทยที่มี ร ล และคำควบกล้ำนำหน้า

นายมีชัยบอกด้วยว่า หนังสือที่แจ้งดังกล่าว เป็นข้อแนะนำที่เกิดจาก ความปรารถนาดีจากนายกรัฐมนตรีเพื่อเป็นการรักษาภาษาไทย ซึ่งเป็นภาษาประจำชาติ การสื่อความหมายที่ถูกต้อง และเป็นการสร้างภาพพจน์ ที่ดีต่อตัวข้าราชการ และให้ผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้นคอยแนะนำ และตักเตือนข้าราชการในบังคับบัญชาให้ออกเสียงภาษาไทยให้ถูกต้องด้วย ผู้สื่อข่าวถามว่าทำไมนายกรัฐมนตรีจึงให้ออกคำสั่งดังกล่าว นายมีชัยตอบว่า ท่านได้ฟังข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ที่ให้สัมภาษณ์ทางทีวี. ออกวิหุ่ยบอย ๆ ออกเสียงไม่ค่อยตรงกับเสียงภาษาไทย ฟังดูแล้วดูน่าหัวเราะ จึงอยากใหช่วยปรับปรุงให้ดีขึ้น

เกี่ยวกับเรื่องนี้ นางกาญจนา นาคสกุล อาจารย์สอนภาษาไทย คณะครุศาสตร์จุฬาฯ และเจ้าของรายการ “ภาษาไทยวันละคำ” กล่าวกับผู้สื่อข่าวด้วยความรู้สึกดีใจอย่างยิ่งที่ทราบข่าว นายกให้ความสำคัญกับภาษาไทยและแนะนำว่าหากทุกคนตั้งใจจะพูดภาษาไทยให้ชัดแล้ว ไม่ว่าจะเป็นรัฐมนตรี หรือใครก็ตาม ก็สามารถทำได้ โดยประการแรกที่สำคัญคือ คิดเสียก่อนพูด เพราะเท่าที่ผ่านมา แต่ละคนไม่ได้ใส่ใจ ไม่ตระหนักถึงความสำคัญของภาษา หรือพูดกันแรง ๆ ก็เรียกว่า “มั่งง่าย” และส่ง ๆ พอรู้อเรื่อง เมื่อนายกฯ มีนโยบายแบบนี้คงจะได้ผลทำให้รัฐมนตรีพูดภาษาไทยได้ชัดเจนถูกต้อง

ผู้สื่อข่าวถามว่า หากจัดให้มีการอบรมรัฐมนตรี จะช่วยร่วมมือหรือไม่ อาจารย์ภาษาไทยวันละคำตอบทันทีว่า ยินดี เพราะอยากให้ทุกคนเห็นความสำคัญของภาษาไทย หากยังพูดกันไม่

ชัด ละเลยตัวควบกล้ำ เชื่อว่าไม่เกิน 30 ปี ตัวควบกล้ำของเราจะหายไปเลย คนรุ่นใหม่โตขึ้นมา ก็
แย่ พวกกันไม่ชัดหมด

ข้าราชการไทยผี กระดกลิ้นขานรับกันระรัว

ในวันรุ่งขึ้น “ไทยรัฐ” ก็ลงข่าวเรื่องเดียวกันนี้ โดยต่อเนื่องในด้านติดตามข่าวว่า ส่วน
ราชการใดให้ความสนใจใส่ในคำสั่งนี้โดยทันทีบ้าง ดังข่าวในฉบับวันพฤหัสบดีที่ 14 มกราคม
2531 ดังต่อไปนี้

ข้าราชการไทยผี กระดกลิ้นขานรับกันระรัว

เลขาฯ กรม. ทำหนังสือแจ้งถึงทุกกระทรวง

เลขาธิการ กรม. ขานรับ “เปรม” ทำหนังสือถึงกระทรวง ทบวง กรม ต่าง ๆ ให้
ข้าราชการผีกลืนเสียใหม่ ให้ถูกต้องตามหลักภาษาไทย “ประจวบ” ว่าพูดไม่ชัดออก ทีวี. นำ
เกลียดมาก แต่อนุโลมสำหรับสำเนียงท้องถิ่น เช่น คนใต้พูด ง เป็นตัว ฮ. “ปลัดธิดาธิ” บอก
พร้อมจะสั่งทันทีชนิดเปิดปุ๊บ ปิดปั๊บ

จากการที่ พล.อ. เปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรี ได้ปรารภใน กรม. เกี่ยวกับการพูด
การออกเสียง ร และ ล และคำควบกล้ำนั้น เมื่อวานนี้ (13 ม.ค.) นายอนันต์ อนันตกุล เลขาธิการ
กรม. ได้ทำหนังสือถึงกระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องนี้ ซึ่งในหนังสือดังกล่าวอ้างถึง
คำปรารภของนายกรัฐมนตรีในการประชุม กรม. หลายครั้ง ซึ่งครั้งล่าสุดเมื่อ 29 ธ.ค. ที่ผ่านมา
เกี่ยวกับการออกเสียงในภาษาไทยที่มี ร และ ล คำควบกล้ำของข้าราชการชั้นผู้ใหญ่บางคนของ
กระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ โดยได้ฟังจากการให้สัมภาษณ์ของข้าราชการนั้น ๆ ทางวิทยุกระจาย
เสียง การให้สัมภาษณ์ทางโทรทัศน์ การสนทนาทางโทรทัศน์ รวมทั้งการบรรยายในที่ต่าง ๆ ไม่
ถูกต้อง โดยที่ผู้พูดไม่สามารถออกเสียง ร และ ล รวมตลอดคำควบกล้ำที่ถูกต้องตามหลักภาษา
ไทย เช่น คำว่า “กรม” อ่านว่า “กม” คำว่า “ขาดแคลน” อ่านว่า “ขาดแคน” คำว่า “คอนกรีต”
อ่านว่า “คอนกิด” คำว่า “ปรับปรุง” อ่านว่า “ปับปรุง” คำว่า “เปลี่ยนแปลง” อ่านว่า
“เปี่ยนแปง” เป็นต้น

โดยที่ผู้พูดไม่สามารถออกเสียง ร และ ล และคำควบกล้ำที่มี ร และ ล การออกเสียง
ดังกล่าวถือเป็นข้อบกพร่องในการใช้ภาษาไทย ที่ก่อให้เกิดผลเสียต่อภาษาประจำชาติ และยัง
ทำให้การสื่อความหมายไม่ตรงกับความต้องการของผู้พูด ทำให้ผู้ฟังเข้าใจความหมายของผู้พูด
ผิดเพี้ยนแตกต่างไป และยังเป็นตัวอย่างที่ไม่ดีแก่ข้าราชการนักศึกษานักเรียนในระดับต่าง ๆ รวม
ทั้งประชาชนทั่วไป

ยิ่งผู้พูดเป็นข้าราชการชั้นผู้ใหญ่พูดผ่านสื่อมวลชนทั้งทางวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์ด้วยแล้ว ทำให้เกิดภาพพจน์ ที่ไม่ดีต่อตัวข้าราชการ ทำให้เกิดการดูแคลนว่า ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ใช้ภาษาไทยไม่ถูกต้อง หากปล่อยให้มีการพูดภาษาไทยเช่นนี้ โดยไม่มีการแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้อง จะทำให้เกิดความเคยชิน และยากที่จะแก้ไขในอนาคต

ในหนังสือดังกล่าวระบุว่า พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรี ได้ขอให้แจ้งว่า ข้อเสนอแนะนี้ ให้ถือเป็นข้อเสนอแนะที่สำคัญสำหรับข้าราชการทุกคน ที่จะต้องระมัดระวังการพูดและการใช้ภาษาไทย ซึ่งเป็นภาษาประจำชาติ โดยให้ตระหนักถึงความถูกต้องของการออกเสียงพูดหรืออ่านคำ ร และ ล รวมทั้งคำควบกล้ำ ร และ ล เป็นพิเศษในทุกโอกาส ให้ปรับปรุงอย่าให้เกิดข้อบกพร่อง หรือถูกตำหนิว่าไม่สามารถออกเสียง ร และ ล คำควบกล้ำต่อไป จึงเรียนมาเพื่อทราบและขอได้โปรดรับข้อเสนอแนะ ด้วยความปรารถนาดีจากท่านนายกรัฐมนตรีไปปฏิบัติโดยทั่วกัน และขอให้ผู้บังคับบัญชาทุกระดับ คอยแนะนำตักเตือนข้าราชการในบังคับบัญชาของตนด้วย

พล.อ. ประจวบ สุนทรากร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กล่าวกับผู้สื่อข่าวเมื่อเวลา 16.30 น. วานนี้ ถึงกรณีที่ พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรีสั่งให้ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ รวมทั้งรัฐมนตรีออกเสียงตัว “ร” และ “ล” ให้ถูกต้องว่า การพูด “ร” และตัว “ล” กล้ากันนั้น เวลาให้สัมภาษณ์ออกโทรทัศน์เป็นเรื่องที่น่าเกลียดมาก แต่ก็ไม่ใช่เรื่องสำคัญอะไร เป็นการให้ใช้ภาษาที่ถูกต้องเท่านั้น

ผู้สื่อข่าวถามว่า จะสั่งให้ข้าราชการกระทรวงมหาดไทยฝึกการใช้ลิ้นอย่างไรบ้าง พล.อ. ประจวบ กล่าวว่า บางคนพูดตัว “ร” ยาก ก็ต้องฝึกกันไป หัดพูดบ่อย ๆ ก็จะดีขึ้นเอง อย่างเช่นคำว่า “กล้าหาญ” เป็นต้น มีหลายคนออกเสียงเป็น “กำหาน” ไป ไม่มีเสียงตัว “ล” บางคนพูดโดยไม่ระวังตัว ก็ผิดไปเหมือนกัน มีบางคนออกเสียงตัว “ล” เป็นตัว “ร” ก็มี

ผู้สื่อข่าวถามว่า คนได้พูดเสียงออกอักษร “ง” เป็นคล้าย ๆ “ฮ” สั่งให้พูดให้ชัดด้วยหรือไม่ พล.อ.ประจวบ กล่าวว่า “อันนี้ไม่ใช่เจตนาของเขา แต่คนได้เขาพูดอย่างนั้น ก็ต้องว่ากันไป เป็นสำเนียงของเขา”

นายพิศาล มุตสาทรสาทร ปลัดกระทรวงมหาดไทย กล่าวกับ ผู้สื่อข่าวถึงเรื่องนี้ว่า ตนยังไม่ได้สั่งการไปยังอธิบดี รวมทั้งข้าราชการระดับสูงของกระทรวงมหาดไทย แต่อย่างไรก็ตามนี้เพราะว่า ยังไม่ได้รับคำสั่ง “ผมยังไม่เห็นคำสั่งเลย ยังไม่รู้ว่าจะให้ทำอย่างไรบ้าง”

ผู้สื่อข่าวถามว่า จะมีคำสั่งเมื่อใด นายพิศาล กล่าวว่า ถ้าเห็นหนังสือมาก็ต้องสั่ง ผู้สื่อข่าวถามว่าจะถึงขั้นสั่งข้าราชการกระทรวงมหาดไทยให้ฝึกใช้ลิ้นด้วยใช่หรือไม่ นายพิศาล กล่าวกับ

ผู้สื่อข่าวว่า ไหนลองพูดคำว่า น้ำปลา ผู้สื่อข่าวพูดว่า น้ำปลา นายพิศาลกล่าวว่า แม้แต่ผู้สื่อข่าวเองก็ยังพูดไม่ถูกพูดเป็นปาไป ต้องตั้งใจในการพูด ที่พูดผิด ๆ เพราะความเคยชิน

ผู้สื่อข่าวถามว่า ผู้ว่าราชการจังหวัดที่เป็นคนใต้ก็พูดไม่ชัดหลายคน จะอย่างไรก็ดี นายพิศาล กล่าวว่า ภาษาไทยมีหลายสำเนียง ตัวกล้ำเป็นตัวสำคัญนัก โดยเฉพาะตัว “ร” และตัว “ล” สำเนียงคงเพี้ยนกันบ้างในตัวอักษรบางตัว ผู้สื่อข่าวถามว่า รู้สึกหนักใจหรือไม่ที่จะต้องสั่งให้ข้าราชการฝึกการใช้ลิ้นใหม่ นายพิศาลกล่าวว่า ไม่หนัก ไม่มีอะไรหนัก มีอะไรก็แก้ไขกันไป ผู้สื่อข่าวถามว่า พอมีการพูดกัน ทำไมไม่ยอมสั่งบู๊ แบบเปิดบู๊ บดบี้บเลบ นายพิศาลกล่าวว่า ให้เห็นหนังสือก่อน พอเห็นหนังสือก็จะสั่งบู๊ บเลบ ผู้สื่อข่าวถามว่า มีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการหรือไม่ นายพิศาลกล่าวว่า ตนก็เห็นว่าควรจะต้องแก้ไขและปรับปรุงให้ดีขึ้น เพราะเป็นการอนุรักษ์อย่างหนึ่ง ทั้งนี้เพราะว่าที่ผ่านมาไม่เคยมีการคุยเรื่องนี้กันเลย

กระทรวงศึกษาธิการกระดกลิ้นรับ ร-ล

เวลาผ่านมาราวครึ่งเดือน “ไทยรัฐ” ก็ยังไม่ทิ้งข่าวนี้ ในฉบับประจำวันพฤหัสบดีที่ 4 กุมภาพันธ์ 2531 ก็ได้เสนอข่าวต่อเนื่อง ดังนี้

ศธ. กระดกลิ้นรับ ร-ล

นายบรรจง ชูสกุลชาติ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เปิดเผยว่า จากการที่พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรีได้ปรารภหลายครั้งเกี่ยวกับการที่มีผู้ออกเสียง ร ล และคำควบกล้ำ ในภาษาไทยไม่ถูกต้อง ก่อให้เกิดผลเสียหยาตต่อภาษาประจำชาติ และทำให้การสื่อความหมายไม่ตรงกับความต้องการนั้น กระทรวงศึกษาฯ ในฐานะเป็นผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการศึกษา ได้ทำการวิเคราะห์หาสาเหตุของการออกเสียงไม่ถูกต้องแล้ว พบว่า ส่วนใหญ่เกิดจากการขาดสำนึกในการใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง เป็นความคุ้นเคยในการออกเสียงและขาดความระมัดระวังในการออกเสียง นอกจากนี้ยังเกิดจากการออกเสียงตามสมัยนิยม และมีบางส่วนที่เกิดจากความบกพร่องของอวัยวะออกเสียง ซึ่งพบได้ในบุคคลทั่วไป ทั้งนักเรียน นิสิต นักศึกษา ข้าราชการ และประชาชน

ดังนั้น เพื่อให้มีการออกเสียง ร ล และคำควบกล้ำถูกต้อง กระทรวงศึกษาฯ จึงได้กำหนดมาตรฐานในการรณรงค์เกี่ยวกับเรื่องนี้ขึ้นหลายประการ ได้แก่ การจัดทำคำเชิญชวนปิดประกาศตามห้องประชุม สถานที่ราชการ สถานที่สาธารณะ รถประจำทาง รวมทั้งให้มีการประชาสัมพันธ์ทางสื่อมวลชนทั้งทางหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ และสื่ออื่น ๆ รวมทั้งจะสั่งการให้ครู

อาจารย์ ช่วยกันสอดส่องดูแลและกวดขันการออกเสียง ร ล และคำควบกล้ำของนักเรียน นิสิต นักศึกษา ตลอดจนจัดให้มีการประกวดแข่งขันในสถานศึกษาอีกด้วย

พร้อมกันนี้ จะได้จัดให้มีการประกาศยกย่องบุคคลที่ออกเสียง ร ล และคำควบกล้ำได้ถูกต้อง ถือเป็นตัวอย่างแก่นักศัลทั่วไป รวมทั้งกำหนดให้การออกเสียงพยัญชนะดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของคะแนนสัมพันธในการสอบแข่งขันเข้ารับราชการ และการสอบคัดเลือกเพื่อเลื่อนระดับข้าราชการ และจะจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมการออกเสียง ร ล และคำควบกล้ำอย่างกว้างขวางอีกด้วย ทั้งนี้ จะดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว เพื่อปลูกฝังให้การใช้ภาษาไทยเป็นไปอย่างถูกต้องสมตามเจตนารมณ์ของนายกรัฐมนตรีต่อไป

พิจารณาตามข้างข้างบนนี้ ในข้อความว่า “กระทรวงศึกษาฯ ในฐานะเป็นผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการศึกษา..” แสดงชัดว่า กระทรวงศึกษาธิการไม่ยอมรับที่จะเป็นผู้ร่วมรับผิดชอบในการเผยแพร่และรักษาภาษาไทยด้วยเลย แต่เพื่อปฏิบัติตามคำสั่งเท่านั้น จึงวางแผนเข้ามาช่วยงานนี้ ทั้งที่ภาษาไทยเป็นวัฒนธรรมอย่างหนึ่งของชาติไทย กระทรวงศึกษาธิการก็มีหน้าที่โดยตรงจะต้องเผยแพร่และรักษาวัฒนธรรมนี้ โดยมีสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติและกรมศิลปากรเป็นส่วนราชการระดับกรมรับผิดชอบงานนี้โดยตรง แต่สำนักงานและกรมดังกล่าวนี้ก็แยกงานดังกล่าวมาแล้วออกไป ไม่ถือว่าเป็นหน้าที่อย่างหนึ่งที่จะต้องช่วยกันทำ เข้าใจว่าคงถือว่าราชบัณฑิตยสถานเป็นส่วนราชการระดับกรม ที่มีหน้าที่นี้โดยตรงและโดยเฉพาะอยู่แล้วก็ได้ แต่ตามความเป็นจริง เท่าที่ทราบและสังเกตดูงานของหน่วยราชการนี้ โดยนิตินัยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นหัวหน้าสูงสุด คนเดียวกับหัวหน้างานของส่วนราชการทั้งหมดของกระทรวงศึกษาธิการ แต่ราชบัณฑิตยสถานเป็นหน่วยงานอิสระ มิได้สังกัดอยู่ในกระทรวงศึกษาธิการเหมือนกับกรมหรือสำนักงานอื่น ๆ ของกระทรวง ราชบัณฑิตยสถานมีหน้าที่โดยตรงทางวิชาการค้นคว้าวางหลักการมาตรฐาน และหลักเกณฑ์การใช้ภาษาไทย บัญญัติศัพท์วิชาการสาขาต่าง ๆ เสนอคณะรัฐมนตรีประกาศใช้เป็นทางราชการ พิมพ์เผยแพร่เอกสารและสิ่งพิมพ์ทางวิชาการของราชบัณฑิตยสถาน และอื่น ๆ ที่ลึกซึ้งทางวิชาการ แต่ไม่มีเงินงบประมาณเพียงพอที่จะเผยแพร่วิชาการเหล่านี้ ให้แพร่หลายไปสู่สาธารณชนหรือแม้แต่ครูอาจารย์ที่สอนภาษาไทย และสถานศึกษาทุกแห่งในประเทศไทย

ในฐานะที่มีผู้บังคับบัญชาสูงสุด ก็รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการคนเดียวกัน หากส่วนราชการระดับกรมทั้งสองดังกล่าวมานี้มาแล้ว จะช่วยกันเผยแพร่ภาษาไทยไปสู่มวลชนและสาธารณชนให้กว้างขวางยิ่งขึ้นได้ ก็จะช่วยให้ภาษาไทยของชาติมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันได้รวดเร็วยิ่งขึ้นทางหนึ่ง

อนึ่ง ตามข้อความตอนหนึ่งส่วนท้ายข่าว อันแสดงนโยบายของท่านปลัดกระทรวงศึกษาธิการว่า “จะดำเนินการอย่างต่อเนื่องทั้งในระยะสั้นและระยะยาว เพื่อปลูกฝังให้การใช้ภาษาไทยเป็นไปอย่างถูกต้อง สมเจตนารมณ์ของนายกรัฐมนตรีต่อไป” ต่อมาก็ปรากฏผลที่ติดตามมาว่า ทำได้แต่ระยะสั้นที่ไม่ยาวนานเลย เพราะพอ ๔ พฤษฯ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ พ้นจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรีไปเท่านั้น นโยบายนี้ก็ถูกลืมอย่างน่าเสียดาย มีหน้าซ้ำยังปล่อยให้ครูชั้นเอกมาให้สัมภาษณ์ทางโทรทัศน์พูดเสียงกล้ำและ ร เรือไม่ได้สักคำ ปรากฏตามบทความที่ทยอยเสนอมานับดับถัดไปในบทนี้

นอกจากนี้ ยังปรากฏว่าสำนักนายกรัฐมนตรี มีสำนักงานส่งเสริมเอกลักษณ์ของชาติเป็นส่วนราชการอยู่ในสังกัดสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีอีกด้วย ไม่ทราบว่าได้รวมเอาภาษาไทยเข้าไปไว้ในเอกลักษณ์ของชาติส่วนหนึ่งด้วยหรือเปล่า เข้าใจว่ายังคิดรวมเข้ามาไม่ถึงเรื่องนี้ ทั้งที่ตามหลักเอกลักษณ์ของชาติต้องรวมถึงภาษาไทยเข้าไว้ด้วย เพราะภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งของชาติไทยอย่างแน่นอน สำนักงานนี้จึงมีหน้าที่ต้องช่วยกันส่งเสริม ถ้าสำนักงานนี้ประจักษ์ในเรื่องนี้ และช่วยกันเผยแพร่ภาษาไทยที่ถูกต้องก็คงจะแพร่หลายรวดเร็วยิ่งขึ้นได้อีกทางหนึ่ง

ปัญหาใหญ่ที่จะต้องช่วยกันแก้ไข

คือปัญหาเรื่องการออกเสียง ร เรือ และเสียงกล้ำไม่ได้

อินไชต์วีรคอตน์นี้ ในฉบับวันที่ 19-25 สิงหาคม ศกนี้ หรือฉบับที่ 183 ได้นำเสนอข้อสังเกตเรื่อง เสียงอภิปรายในสภาผู้แทนราษฎรไทย ในวันอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐมนตรี 4 ท่าน เมื่อวันที่ 19-20 กรกฎาคม ศกนี้ (2532) โดยถ่ายทอดสดทางโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียงว่าการอภิปรายของ ส.ส. บางท่าน โดยเฉพาะท่าน ส.ส. จากภาคอีสาน มักออกเสียง ร เรือ และเสียงกล้ำไม่ได้ จนบางครั้งนี่กว่า เป็นเสียงอภิปรายในสภาลาว เพราะในภาษาลาวหรือภาษาถิ่นอีสานของไทย ไม่มีเสียง ร เรือ และเสียงกล้ำใช้เลย

ข้อบกพร่องในเรื่องนี้ มิใช่เพียงเกิดเป็นประจำในสภาผู้แทนราษฎรดังกล่าวมาแล้วเท่านั้น ถ้าสังเกตให้ดี ทุกท่านก็คงจะได้ยินการพูดไม่ชัดเหล่านี้ เข้าหูเป็นประจำจากการพูดของเด็กเล็ก ๆ ในบ้าน ช้างบ้าน ในโรงเรียนอนุบาล และโรงเรียนประถมทั่วไป จากแม่ค้าพ่อค้าตามตลาด ตามถนน หรือรถขายสินค้าที่มีเครื่องขยายเสียง มักจะร้อง ปลาทุ น้ำปลา หมี่กรอบ ว่า ปาทุ น้ำปา หมี่กอบ เป็นต้น เราเห็นจะต้องให้อภัยแก่ข้อบกพร่องในการพูดของบุคคลเหล่านี้ เพราะเขาล้วนยังเรียนน้อยหรือมีโอกาสดูได้เรียนน้อย แต่ควรจะหันมาให้ความสนใจในผู้ที่เรียนมาสูง ๆ

ผู้มีอาชีพทางการสอนทุกระดับ และนักวิชาการเป็นอันดับแรก เช่นเมื่อไม่นานก็ได้ยินเสียงให้สัมภาษณ์ของท่านประธานอนุกรรมการประชาสัมพันธ์ ของ ป.ป.ป. แก่สื่อมวลชน ผ่านทางวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ดูเหมือนจะเป็นวันพฤหัสบดีที่ 10 สิงหาคม 2532 เรื่องการเรียกรู้สึกว่าได้ยินเสียงท่านพูดคำ “เรียไร” ว่า “เลียไล” คำ “ประชาชน” ว่า “ปะชาชน” และคำ “รัฐบาล” ว่า “ลัดถะบาน” ซึ่งหมายความว่า ท่านอาจออกเสียง ร เรือและเสียงกล้ำไม่ได้ หรือเครื่องบันทึกเสียงไม่ดี? ทั้งที่เดิมท่านมีอาชีพประจำเป็นอาจารย์มหาวิทยาลัย หรือท่านเป็นชาวอีสานที่เคยพูดเช่นนี้มาตลอด? เพราะตอนหลัง ๆ ฟังดูท่านพูดชัดทุกคำ

ในวันเดียวกันนั้น ผู้เขียนไปประชุมเรื่องการบัญญัติศัพท์ทางวิชาการที่ทบวงมหาวิทยาลัย บังเอิญได้พบกับท่านปลัดทบวงมหาวิทยาลัย จึงถือโอกาสเรียนถามท่านว่า ทบวงเคยดำเนินการกวดขันการพูดภาษาไทยของอาจารย์มหาวิทยาลัยบ้างหรือเปล่า ท่านตอบว่าเคยทำมาแล้ว ท่านเลยเล่าต่อไปว่า เมื่อท่านยังเป็นอธิการบดีมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชอยู่นั้น ท่านได้กำหนดให้มีการสอบการอ่าน-การพูดของผู้ที่จะออกรายการโทรทัศน์ ปรากฏว่ามีผู้คนหนึ่งสอบก็ครั้งก็สอบไม่ได้ เพราะแก่ออกเสียง ร เรือ และเสียงกล้ำไม่ได้ แม้จะฝึกอย่างไรก็ออกเสียงให้ถูกต้องไม่ได้ เลยต้องย้ายให้ไปทำหน้าที่เขียนแทนการอ่าน ท่านจึงรู้สึกเห็นใจสำหรับบางคนที่ไม่ได้

อย่างไรก็ตาม ผู้เขียนยังมั่นใจตามเดิมอยู่ว่า ช่องปากของคนเรา ที่ใช้พูดภาษาต่าง ๆ นั้น เป็นอวัยวะของร่างกายที่อยู่ใต้อำนาจจิตใจของคนเรา เจ้าของช่องปากสามารถฝึกและบังคับให้เป็นไปตามที่ใจต้องการได้ ฉะนั้นผู้ที่พูดหรือออกเสียง ร เรือและเสียงกล้ำไม่ได้ ก็ย่อมจะฝึกเพื่อปรับช่องปากของตน ให้ค่อย ๆ สามารถออกเสียง ร เรือและเสียงกล้ำให้ชัดเจนได้ และจะคล่องยิ่งขึ้นได้ในที่สุด ยกเว้นแต่ผู้ที่มี “ใจไม่สู้” หรือ “ขี้เกียจ” ฝึก เพราะคิดว่า “ใครฟังไม่รู้เรื่องก็แล้วไป ฉันจะพูดไทยกลางไม่ชัดอย่างนี้แหละ ใครจะทำไม” ก็เป็นเรื่องช่วยไม่ได้

วิธีฝึกให้ออกเสียง ร เรือและเสียงกล้ำได้ชัด

ตามที่เคยเสนอมาแล้วว่าช่อง 3 น่าจะเชิญบิดามารดา ครู และเด็กจากโรงเรียนศิษย์-ศรินทร์ ที่ออกรายการโทรทัศน์ โดยพูด ร เรือและเสียงกล้ำชัดทุกคำ มาออกรายการเผยแพร่วิธีการฝึกอบรมให้เด็กพูดคำเหล่านี้ได้ชัด ถ้าทำได้ ก็น่าจะเป็นประโยชน์แก่วงการภาษาไทยเป็นอย่างยิ่งได้ทางหนึ่ง

ในคอลัมน์นี้ อินไซด์ทีวีฉบับที่ 183 ดังกล่าว ได้แนะนำวิธีการฝึกช่องปากให้ออกเสียง ร เรือได้ชัดเจน และแนะนำหลักเกณฑ์การออกเสียงกล้ำ ตามหลักอักษรวิธีไว้แต่ยังมีได้แนะนำวิธีฝึกช่องปากเพื่อออกเสียงกล้ำไว้เลย

บังเอิญได้ไปเห็นหนังสือ “แบบฝึกออกเสียง ร ล และคำควบกล้ำ” ของภาควิชาภาษาไทย วิทยาลัยครูนครสวรรค์ ในศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นหนังสือขนาด 16 หน้ายก กระดาษปอนด์ หนา 111 หน้า ราคาเพียง 20 บาท จึงได้ซื้อมา 1 เล่ม ประกอบด้วยเนื้อหา แบบฝึกออกเสียง ร ล แบบฝึกออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว แบบฝึกพูดคำควบกล้ำ ร ล และประมวลคำซึ่งมักออกเสียงผิด เหมาะที่สุดสำหรับผู้บกพร่องในเรื่องนี้ และมีความตั้งใจอย่างแรงกล้าที่จะพูด ร เรือ และเสียงกล้ำ ให้ชัดเหมือนผู้อื่นเขา แต่ไม่เหมาะเลยสำหรับผู้ที่มี “ใจไม่สู้” หรือ “ขี้เกียจ” ฝึก

สำหรับวิธีฝึกออกเสียง ร เรือ (รวมทั้ง ฤ (รี) ด้วย) ได้แนะนำให้ฝึกออกเสียง “ล ลิง” หลาย ๆ ครั้ง ในระหว่างขับลมออกจากลำคอ ให้กระดกปลายลิ้น (ถี ๆ) แต่หนังสือเล่มนี้แนะนำให้ “ห่อริมฝีปาก” ไปพร้อมกันด้วย

ส่วนวิธีฝึกออกเสียงกล้ำ หนังสือเล่มนี้แนะนำให้ฝึกด้วยวิธีออกเสียง “อะ” ผสมเข้าไปในพยัญชนะตัวหน้าทุกพยางค์ด้วย เช่น คำ “ควาย” ก็ฝึกออกเสียงเป็น “อะ-ควาย” คำ “เปลี่ยนแปลง” ก็ฝึกออกเสียงเป็น “อะ-เลี่ยน-อะ-แลง” และคำ “พลัดพราก” ฝึกเป็น “พะ-ลัด-พะ-ราก” แล้วจึงฝึกออกเสียงให้เร็วยิ่งขึ้นตามลำดับ ในที่สุดก็จะสามารถพูดคำ “ควาย, เปลี่ยนแปลง” และ “พลัดพราก” ได้คล่องปากยิ่งขึ้นตามลำดับ โปรดลองพยายามฝึกดู

เสียงอภิปรายในสภาไทยเหมือนสภาลาว

เสียงกล้ำกับ ร เรือ พูดกันไม่ได้เลย

ท่านที่ดูโทรทัศน์และ/หรือฟังวิทยุกระจายเสียง ถ่ายทอดสดรายการอภิปรายไม่ว่าในวง 4 รัฐมนตรี ในสภาผู้แทนราษฎรไทย เมื่อวันที่ 19 และ 20 กรกฎาคม 2532 ถ้าตั้งใจฟังคำอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) ทั้งของฝ่ายค้านและของฝ่ายรัฐบาลแล้ว ต่างชมคำอภิปรายของฝ่ายค้าน ในแง่เนื้อหาสาระ ลำดับความและถ้อยคำ ตลอดจนโวหารและลีลาการพูดของท่าน ส.ส. บางท่านเป็นอย่างมาก แต่ในขณะเดียวกัน ต่างก็แสดงความสลดใจในการพูดภาษาไทยของท่าน ส.ส. หลายท่าน โดยเฉพาะจากภาคอีสาน ท่านพูดเสียงกล้ำ ร เรือ เอาไม่ได้เลยแม้แต่คำเดียว จนบางครั้งนึกว่าเป็นเสียงอภิปรายในสภาลาว

ปัญหาใหญ่ในภาษาของชาติ

คอลัมน์นี้เคยพูดถึงปัญหาเรื่องเสียงกล้ำกับ ร เรือมาหลายครั้งแล้ว โดยเฉพาะเรื่องครูชั้นเอกในภาคอีสาน พูดเสียงกล้ำกับ ร เรือไม่ได้เลย และเรื่องตรงข้ามที่เด็กชั้นประถมจากโรงเรียนดิษยะศรีรินทร์ พูดเสียงกล้ำและ ร เรือ ชัดทุกคำแม้แต่คำสมาส ซึ่งผู้ใหญ่ที่พูดไม่ชัดก็ควรจะอาย

โดยเฉพาะผู้ใหญ่ในสภาไทย ซึ่งประกอบด้วยบุคคลที่จบการศึกษาอย่างต่ำก็มีมัธยมศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ และปริญญาของทบวงมหาวิทยาลัยด้วยกันทั้งนั้น แต่กลับพูดเสียงกล้า และร เรือไม่ได้ ทั้งที่ผ่านการเรียนภาษาไทยมาตั้งแต่ชั้น ป.1 จนถึงระดับอุดมศึกษา

ข้อบกพร่องเรื่องนี้ เป็นปัญหาระดับชาติ เพราะภาษาไทยเป็นภาษาของชาติ ที่อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงศึกษาธิการและทบวงมหาวิทยาลัย ทั้งที่โรงเรียนประถมและมัธยมทั่วประเทศต่างก็สอนนักเรียนด้วยภาษาไทยกลาง อันเป็นภาษาราชการของชาติ แต่คนไทยในภาคอีสาน ที่สำเร็จการศึกษามาจากโรงเรียนในภาคอีสาน ก็ยังคงพูดและอ่านออกเสียงกล้า และร เรือไม่ได้ คือยังต้องออกเสียงไทยอีสานอยู่นั่นเอง ถึงเวลาแล้วหรือยัง ที่กระทรวงศึกษาธิการ (ทุกกรม รวมทั้งสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ซึ่งมีหน้าที่รักษาและเผยแพร่วัฒนธรรมทางภาษาของชาติด้วย) และทบวงมหาวิทยาลัย ที่จะต้องพิจารณาสำรวจสมรรถภาพ (สะ-มัด-ละ-พาบ) ของบุคลากรในสังกัดของตน ในเรื่องการสอนภาษาไทยทุกระดับ และกวัดขันให้ได้ผลอย่างจริงจังยิ่งขึ้น เพราะปรากฏชัดแจ้งแล้วว่า ผลผลิตขององค์การรัฐบาลทั้งสองนี้ คือคนที่พูดภาษาไทยกลางไม่ชัด มีปรากฏให้เห็นในรัฐสภาไทยและใน กรม. (ที่อ่านคำสมาสไม่ถูก) รวมทั้งในที่อื่น ๆ อีกมากมาย

ถ้ากระทรวงและทบวงดังกล่าวนี้ ยังมองไม่เห็นความสำคัญ อาจกลายเป็นการทำให้ภาษาไทยของเราเปลี่ยนเป็นภาษาลาวไปในไม่ช้า เช่น คนสุพรรณกล่าวว่า “กระทรวงศึกษาธิการกับทบวงมหาวิทยาลัยต่างผลิตล้วนแต่คนมักง่าย มาให้สังคม” เพราะมีฉะนั้นแล้ว รัฐก็ไม่ต้องเสียเงินจ้างคนคอยซ้อนเก็บถุงพลาสติกตามลำคลองในกรุงเทพฯ ไม่ต้องเสียเงินจ้างคนกวาดถนนประจำช่วงถนน ไม่ต้องเสียเงิน “3 หมื่นล้านแก่น้ำเน่าเจ้าพระยา” เพราะผู้ที่ทิ้งขยะไม่เลือกที่ แม้ห่างถึงเพียงเมตรสองเมตร ก็ยังทิ้งลงพื้นและลงคลอง ร้านอาหารริมแม่น้ำท่าชัยของเสียจากร่างกาย รวมทั้งเศษอาหารลงแม่น้ำทั้งหมด ทั้งที่มีรถขยะไปรับเป็นประจำ มีทางม้าลายและสะพานลอยให้เดินข้ามถนนอย่างปลอดภัย ทั้งที่มีร่างกายสมบูรณ์ ประกอบ ก็ยังเดินข้ามข้างทางม้าลาย (ภายในระยะ 100 เมตร) มีหมาจิ้งจอกเดินลอดใต้สะพาน ทั้งที่สวมครุยปริญญาเสียงด้วย หนักกว่านั้น ผู้ขับรถเป็นซ้กันไ้ย้หมุนกระจกกลง และยื่นศีรษะออกมาจากเสลดลงบนพื้นถนนอย่างหน้าตาเฉย ฯลฯ ผู้มักง่ายทั้งหมดนี้ ล้วนเป็นผลผลิตของกระทรวงและทบวงทั้งสองนี้ทั้งนั้น ทำไมจึงไม่ผลิตคนที่มีวินัยและศีลธรรม ให้สังคมมาก ๆ สังคมจะได้ประหยัคงบประมาณด้านตำรวจ ศาล และเรือนจำได้มาก ๆ และสงบสุขยิ่งกว่านี้

หลักเกณฑ์การพูดและการอ่าน ร เรือและเสียงกล้ำ

สำหรับเสียง ร เรือ ก็น่าเห็นใจคนภาคอีสาน ที่เข้าใจว่าออกเสียง ร เรือ เป็นเสียง ฮ เช่น คำ เรือน เป็น เอือน เช่นเดียวกับภาษาถิ่นเหนือ แต่น่าจะฝึกช่องปากด้วยตัวเอง ระหว่างเรียน ที่โรงเรียน ให้ออกเสียง ร เรือให้ได้ ซึ่งก็ไม่ใช่ยากนัก เช่น ออกเสียงคำว่า “ล ลิง” ดู หลาย ๆ ครั้ง แล้วลองกระดกปลายลิ้นในระหว่างขับลมออกจากลำคอ เสียงก็จะออกมาเป็น ร เรือ กลายเป็น “ร ริง” ไปทันที พยายามฝึกช่องปากตามวิธีที่กล่าวมานี้น้อย ๆ แล้วลองฝึกออกเสียง คำ “โรงเรียน” และคำอื่น ๆ ที่มีเสียง ร เรือต่อไป ก็จะพูดได้คล่องไปเอง

ส่วนหลักเกณฑ์การอ่านออกเสียงกล้ำซึ่งในภาษาถิ่นอีสานไม่มีเสียงนี้ใช้เลยนั้น ใครขอ คัดเอาหลักตำราอักษรวิธีของพระยาอุปทิศศิลปสาร หน้า 21 มาเสนอ ดังนี้ ... “(2) อักษรควบ คือพยัญชนะที่ควบกับตัว ร ล ว มีเสียงกล้ำเป็นสระเดียวกัน มี 2 อย่างคือ (ก) อักษรควบแท้ ได้แก่ อักษรควบที่ออกเสียงพยัญชนะทั้ง 2 ตัว เช่น กรู กลด กว่า ฯลฯ (ข) อักษรควบไม่แท้ ได้แก่ อักษรควบที่ออกเสียงแต่ตัวหน้าตัวเดียวบ้าง ออกเสียงกลายเป็นตัวอื่นไปบ้าง เช่น จริง สรวม ไซร์ ทราบ ทรง ทรม ทราข เป็นต้น อักษรควบนี้กำหนดเสียงวรรณยุกต์และวิธีผันตัวอักษรตัวหน้าอย่างอักษรนำเหมือนกัน”

ไม่น่าเชื่อว่าครูชั้นเอกจะพูดคำกล้ำและ ร เรือไม่ได้

ครูชั้นเอกพูดไทยไม่ชัด

เมื่อวันพุธที่ 14 มิถุนายน ศกนี้ (2532) เวลาราว 18.40 น. ช่อง 9 ได้เผยแพร่รายการ “วิทยุโรงเรียน” ของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวง ศึกษาธิการ ในรายการได้เสนอภาพและเสียงสัมภาษณ์ครูประจำบาลหญิงท่านหนึ่ง สวมเครื่องแบบตรวจราชการชั้นเอก กำลังให้คำอธิบายถึงความสำคัญของรายการวิทยุโรงเรียน ที่มีต่อนักเรียนในโรงเรียนของตน ในคำพูดที่ให้สัมภาษณ์ทุกคำที่เกี่ยวกับคำว่า “ครู” ครูท่านนี้ก็พูดว่า “อู” เรียกว่า พูดคำกล้ำไม่ได้เลย และคำว่า “โรงเรียน” ก็พูดว่า “โลงเรียน” ไปทุกคำ เรียกว่า ออกเสียง ร เรือ ไม่ได้เอาเลย

การที่ครูระดับนี้พูดคำกล้ำ และออกเสียง ร เรือไม่ได้ อาจเกิดจากความไม่เอาใจใส่ใน ข้อบกพร่องต่ออาชีพของตน โดยอาจคิดเอาว่า ถึงแม้ตนจะพูดไม่ชัด ก็ไม่ถูกตัดเงินเดือน ลดเงินเดือน หรือถูกออกจากราชการ และ/หรือ “คร้าน” ที่จะปรับปรุงตนเอง ให้เหมาะสมแก่ การเป็นครูชั้นเอก รวมทั้งผู้บังคับบัญชาที่รับผิดชอบทางการศึกษาของเด็กในท้องถิ่นนั้น ไม่เอา

ใจใส่กวัดจั้น และแนะนำให้ครูท่านนี้พัฒนาตนเอง ให้ได้มาตรฐานที่จะเป็นตัวอย่างที่ดีของเด็ก
ในโรงเรียนของตนในด้านการพูดภาษาไทย

ที่กล่าวมาแล้ว เกิดจากครูพูดไม่ชัดมาแล้ว และไม่คิดจะแก้ไขปรับปรุงช่องปากของตน
เพื่อพยายามจะพูดให้ชัด แต่สาเหตุใหญ่ที่ทำให้พูดไม่ชัดมาตั้งแต่แรก เข้าใจว่า คุณครูท่านนี้เกิด
ในภาคอีสาน เรียนในโรงเรียนภาคอีสาน และผู้สอนเป็นครูภาคอีสานที่พูดไม่ชัดแบบคนภาค
อีสาน ที่ไม่มีคำกล้ำและ ร เรือใช้ และเป็นครูที่ไม่กวัดจั้นให้นักเรียนพูดภาษาไทยภาคกลางให้
ชัด เมื่อเข้าเรียนในสถานศึกษาเพื่อฝึกอบรมให้มีอาชีพเป็นครูก็มีแต่อาจารย์ที่หย่อนยานเรื่องการ
ออกเสียงภาษาไทยให้ถูกต้องโดยต่อเนื่องกัน คุณครูท่านนี้จึงคงพูดไทยแบบภาษาถิ่นอีสานอยู่
เช่นเดิม ไม่ว่าจะพูดที่บ้าน ที่โรงเรียน หรือออกโทรทัศน์ดังกล่าไปแล้ว โดยคิดว่าตนพูดถูกต้องทุก
คำแล้ว

น่าจะแก้ไขก่อนส่งออกอากาศ

โดยที่การสอนที่โรงเรียน ไม่ว่าจะตั้งอยู่ในภาคไหนของประเทศ ครูจะต้องสอนด้วย
ภาษาไทยกลาง นักเรียนก็เรียนอ่านและพูดภาษาไทยกลางอย่างเดียวกัน เมื่อมาพูดทางโทรทัศน์
ครูก็ต้องพูดภาษาไทยกลาง ซึ่งมีคำกล้ำ และ ร เรือ รวมทั้งคำสมาสบาลี-สันสกฤตรวมอยู่ด้วย
ครูจะต้องพูดให้ชัดทุกคำ ไม่ควรจะพูดไม่ชัดเลยแม้แต่คำเดียว และการสัมภาษณ์นี้ ศูนย์
เทคโนโลยีทางการศึกษา เป็นผู้สัมภาษณ์ลงแถบวิดิทัศน์ (videotape) ย่อมสามารถจะซ่อมพูด
ก่อนบันทึกภาพและเสียงก็ได้ เมื่อบันทึกไปแล้ว ถ้าเห็นว่าครูพูดไทยไม่ชัดหลายคำ ก็ควรจะถ่าย
บันทึกใหม่เพื่อช่วยกัน “รักษาหน้า” ของครูท่านนั้น และของกระทรวงศึกษาธิการอีกด้วย
ในฐานะที่เป็นผู้รับผิดชอบการสอนภาษาไทยของชาติ ที่มีครูพูดไม่ชัดมาสอนเด็ก

เมื่อบันทึกไปแล้วเจ้าหน้าที่ฝ่ายเทคนิคของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา ก็ต้องเอาแถบ
วิดิทัศน์มาบรรณาธิกร (edit) หรือตรวจแก้ หรือตรวจลำดับภาพก่อนส่งไปออกอากาศทาง
โทรทัศน์อย่างพิถีพิถันและรอบคอบ หากบังเอิญไปพบครูชั้นเอกท่านนี้ พูดคำกล้ำและ ร เรือ
ไม่ชัดหลายแห่ง และไม่สามารถจะเดินทางกลับไปถ่ายบันทึกใหม่อีกได้แล้ว ก็น่าจะใช้เทคนิคใน
การตรวจลำดับภาพ โดยใช้เสียงของผู้อื่นที่มีเสียงใกล้เคียงกัน บันทึกเสียงแทรกคำที่พูดผิด
ให้ถูกต้องทุกคำ ก็น่าจะทำได้ หากขี้เกียจใช้ความพยายาม ก็ควรจะตัดภาพและเสียงของครูคนนี้
ออกไปทั้งหมด ไม่ควรเอาออกอากาศ ทั้งที่พูดผิดหลายแห่งตามที่ทำมาแล้ว เพราะการทำ
เช่นนี้เท่ากับเป็นการแสดง “ความบกพร่อง” ของครูคนนั้น รวมทั้งของกระทรวงศึกษาธิการด้วย
ให้ประชาชนได้เห็นและตำหนิเอาได้ โดยใช้เสียงของผู้บรรยาย เข้าแทนที่เสียงของครูที่พูด
ไม่ชัดนั้น

เหลือเชื่อที่เด็ก 10 กว่าขวบพูดคำยากชัดทุกคำ

(จากนิตยสาร “อินไซด์ทีวี” วันที่ 6-13 พฤษภาคม 2532)

คนที่สนใจเรื่องการพูดภาษาไทย คงจะงงตาม ๆ กัน ที่เด็กอายุ 10 กว่าขวบ แต่ยังไม่ถึง 15 แนนอน เข้าใจว่าคงเรียนอยู่ในระดับประถมศึกษามากกว่ามัธยมศึกษา อ่านหรือพูดภาษาไทย อันเป็นคำยาก ๆ ชัดทุกคำ ไม่ใช่พูดเข้าสู่ผู้ฟังโดยตรง แต่พูดผ่านไมโครโฟนออกอากาศทางโทรทัศน์ได้คล่องแคล่วชัดเจนได้เรื่องได้ราวและอารมณ์ ตลอดจนรายการ แม้คำยาก ๆ ไม่แพ้หรืออาจดีกว่าผู้เขียนข่าวหรือบรรยายรายการ หรือดำเนินรายการประเภทอาชีพบางคนเสียอีก

เด็กที่กล่าวถึงนี้ ชื่อง 3 นามออกอากาศใน “รายการเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชน” เมื่อวันเสาร์ที่ 9 เมษายน สกนี้ (2532) เด็กชายคนหนึ่งเป็นผู้บรรยายและดำเนินรายการหรือผู้บรรยายหลักตลอดรายการ บังเอิญไม่ได้เห็นหน้าและไม่ทราบชื่อ เด็กชายอีกคนหนึ่งเป็นผู้ออกไปสัมภาษณ์ ณ ที่เกิดข่าว (on the spot ในแง่ข่าว หรือ on location ในแง่ภาพยนตร์บันเทิง) ส่วนคนที่เป็เด็กผู้หนีออกไปสัมภาษณ์ผู้บริหารบริษัทบุญรอดบริวเวอรี่ จำกัด ที่บริษัท ถึงกรรมวิธีผลิตน้ำดื่มตราสิงห์

เด็กผู้บรรยายหลักบรรยายคำสมาสบาลีสันสกฤตทุกคำ อักษรกล้ำ อักษรควบ ร เรือ และ ล ลิง ซึ่งเป็นคำยากสำหรับผู้ใหญ่บางคน เด็กคนนี้อ่านได้ถูกต้องและชัดเจนทุกคำ แม้แต่คำยากมาก เช่นคำ “พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ” มีผู้ใหญ่ไม่น้อย อ่านว่า “พิ-พิค-ทะ-พัน-สะ-ถาน-แห่ง-ชาติ” แต่เด็กคนนี้อ่านได้อย่างถูกต้องที่สุดว่า “พิ-พิค-ทะ-พัน-ทะ-สะ-ถาน-แห่ง-ชาติ” อย่างคล่องแคล่วอีกด้วย แม้ผู้สื่อข่าวอาชีพที่คล่องแคล่ว และที่เป็นที่นิยมของคนทั่วไปอย่าง คุณจักรพันธ์ ขมจินดา แห่งช่อง 7 สี ก็ยังเผลออ่านข่าวพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินไปพระราชทานกระบี่และปริญญาบัตร แก่นายทหารและนายตำรวจที่สำเร็จการศึกษา อ่านคำ “แพทยศาสตร์” ว่า “แพค-สาด” ที่ถูกต้องจะต้องอ่านว่า “แพค-ทะ-ยะ-สาด” แต่เด็กคนนี้อ่านคำสมาสบาลีสันสกฤตไม่ผิดเลยทุกคำ

เด็กชายคนที่ 2 ได้เห็นตัวแต่ไม่ทราบชื่อเช่นกัน สัมภาษณ์เด็กชายด้วยกัน นอกจากพูด ชัดเจนและถูกต้องทุกคำเช่นเดียวกับผู้บรรยายหลักแล้ว ยังใช้วิธีสัมภาษณ์ปากเปล่า โดยไม่มีการบันทึกย่อติดมือเลย มีหน่วยก้านไม้เคาะเงิน และมี “มุขตลก” ป้อนปากและกระซิบที่ให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ ให้ตอบคำที่ผู้ให้สัมภาษณ์ตอบไม่ได้ ด้วยท่าทีตลก ๆ อีกด้วย ทำงานได้ดีและ

คล่องแคล่วเช่นเดียวกับนักข่าวอาชีพทั้งหลาย เป็นเรื่องน่าประหลาดในความสามารถของเด็กคนนี้มาก

เด็กคนที่ 3 เป็นหญิงคะเนว่ามีอายุไล่เลี่ยกับเด็กคนที่ 2 ทำหน้าที่นักข่าวโทรทัศน์เช่นเดียวกับเด็กคนที่ 2 แต่สัมภาษณ์เรื่องราวที่เป็นการทำงานที่เดียว กับผู้บริหารของบริษัท นูรอบบรีวเวอรี่ จำกัด ใช้คำถามที่เตรียมมาในแผ่นบันทึก ถึงเรื่องกรรมวิธีการผลิตน้ำดื่มตราสิงห์ ได้เรื่องได้ราวต่อเนื่องกันเป็นอย่างดี ทำงานได้คล่องแคล่วเช่นเดียวกับนักข่าวอาชีพพูดภาษาไทยไม่มีผิดเลยแม้แต่คำเดียวเช่นเดียวกัน

ในแง่ความสามารถเชิงภาษาของเด็กทั้งสาม สำหรับเด็กคนแรก สถานีโทรทัศน์น่าจะจองตัวเอาไว้เป็นผู้อ่านข่าวหรือผู้บรรยายสารคดีของสถานีในอนาคต ด้วยการให้ทุนการศึกษาเพื่อสนับสนุนเด็กคนนี้ เวลาปิดเทอมหรือวันหยุด ก็ให้มาออกรายการทำนองเดียวกันนี้ตลอดไป โดยแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ให้แก่มุ่งเรียนหนักไปทางการประชาสัมพันธ์ หรือสื่อสารมวลชน ส่วนอีก 2 คนก็น่าจะอุดหนุนและส่งเสริมด้วยวิธีเดียวกัน โดยให้มุ่งหนักไปทางการสื่อสารมวลชน นอกจากสถานีโทรทัศน์ จะต้องใช้ทรัพยากรบุคคลที่มีความถนัดดังกล่าวนี้แล้ว แม้ธนาคาร บริษัท การค้าใหญ่ ๆ รวมทั้งเอเยนซีโฆษณา ก็ต้องการใช้คนประเภทนี้ด้วย

ที่ว่าเหลือเชื่อ ที่เด็กขนาดนี้พูดคำยากได้ชัดทุกคำ ก็เพราะว่า คำให้สัมภาษณ์หรือคำพูดของเด็กขนาดนี้ ที่นำมาออกอากาศทางจอแก้วอยู่บ่อย ๆ ส่วนมากพูดคำยากโดยเฉพาะอักษรกล้ำ และ ร เรือ มักจะไม่ชัดให้ได้ยิน อยู่เป็นประจำ จนถึงว่าเป็นเรื่องธรรมดาไปแล้ว ยิ่งกว่านั้น แม้นิสิตนักศึกษาไม่น้อยก็ยังพูดอักษรกล้ำ และ ร เรือไม่ชัด จึงถือว่าเรื่องความสามารถของเด็กทั้งสามนี้เป็นเรื่องผิดปกติ แต่ด้วยความสามารถในการฝึกอบรมจากบิดามารดา และจากครูที่โรงเรียน ทั้งครูภาษาไทยและครูประจำชั้น จะต้องร่วมมือกวดขันกันอย่างใกล้ชิดเป็นพิเศษจริง ๆ โดยเฉพาะตัวครูเองจะต้องมีเทคนิคการสอนเด็กขนาดนี้เป็นพิเศษ ที่สามารถฝึกเด็กขนาดนี้ ให้สามารถปรับฝีปากให้อ่านอักษรกล้ำ ร เรือ และคำสมาสได้ถูกต้องและคล่องแคล่ว ทางช่อง 3 น่าจะเชิญบุคคลเหล่านี้มาสัมภาษณ์ออกอากาศ เพื่อเผยแพร่วิธีการฝึกอบรมของบิดามารดา และเทคนิควิธีสอนและฝึกอบรมของครูของเด็กทั้งสามนี้ ให้ได้ทราบกันอย่างแพร่หลาย โดยเฉพาะโรงเรียน สถาบันศึกษา และมหาวิทยาลัยด้วย

เพราะในปัจจุบันมีคนไทยพูดภาษาไทยไม่ชัดมากมายเหลือเกินแม้ระดับรัฐมนตรี สถานศึกษาเหล่านี้จะได้นำเทคนิคของครูของเด็กทั้งสามนี้ ไปใช้ฝึกอบรมผู้เรียนของตน ให้สามารถพูดไทยได้ชัดทุกคำ และทุกคน คนไทยจะได้พูดภาษาไทยผิดกันน้อยลง

ตัว “ร-ล” เจ้าปัญหาเวลาพูด: กับกลวิธีออกเสียงให้ถูก

(จาก “ไทยรัฐ” หน้า “คุณภาพสังคม” ฉบับวันจันทร์ที่ 1 กุมภาพันธ์ 2531)

เชาวน์ ปัทมะ

ตัว ร และ ล มีปัญหาดังกับนายกฯ สั่งให้ รมต. และข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ใช้ให้ถูก

เรามาฟังคำแนะนำของอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญภาษาไทย ถึงกลวิธีออกเสียงตัว ร และ ล ให้ถูก

ป่านี่แล้ว บรรดารัฐมนตรีและข้าราชการทั้งหลาย คงกำลังคร่ำเคร่งกับการฝึกหัด “ลั่น” ตามคำบัญชาของท่านนายกรัฐมนตรี ตลอดกาลของเราที่ให้ไว้ตั้งแต่ต้นเดือนที่ผ่านมา

ทั้งนี้ ก็สืบเนื่องมาจากที่ท่านนายกฯ ท่านทนายรัฐมนตรี ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ พุดจากกัน ชุ่ย ๆ ไม่ชัดเจนต่อไปอีกไม่ไหว โดยเฉพาะปัญหาการออกเสียง “ร” “ล” และการออกเสียงคำที่มีตัว “ควบกล้ำ” นั้น ยิ่งแย่นักเข้าไปอีก เช่น กรม ก็ออกเสียงเป็น กม หรือ ปรับ ออกเสียงเป็น ปับ เป็นต้น

พร้อมกับเหตุผลสำคัญที่ว่า การใช้ภาษาไทยที่ผิด ๆ ก่อให้เกิดผลเสียหายกับภาษาประจำชาติ และทำให้สื่อความหมายไม่ตรงกับความเข้าใจของผู้พูด ทำให้ผู้ฟังเข้าใจความหมายของผู้พูดผิดไป และเป็นตัวอย่างที่ไม่ดีแก่รัฐมนตรี ข้าราชการ และทำให้ถูกดูแคลนได้ และหากปล่อยให้เป็นอย่างนี้ ไม่มีการแก้ไขปรับปรุง และฝึกฝนให้ถูกต้องแล้ว จะทำให้เคยชินและแก้ไขได้ยาก

ปัญหาของเรื่องจึงมาอยู่ที่เรา เราจะทำอย่างไรที่จะรู้จักวิธีการฝึกหัดออกเสียง ร ล และ ตัวควบกล้ำได้ถูกต้อง เพราะหากต่างคนต่างหัดตามมีตามเกิดแล้ว ดีไม่ดีเดี๋ยวลั่นเกิดพันกันขึ้นมา ก็จะยิ่งยุ่งกันเข้าไปใหญ่ สู้มาลองเรียนรู้การหัดออกเสียงที่ถูกต้อง น่าจะได้ประโยชน์มากกว่า...

เราก็เลยถือโอกาสพาไปพบกับผู้เชี่ยวชาญในด้านภาษาศาสตร์ โดยเฉพาะเรื่อง “การออกเสียง” ทั้งทางด้านทฤษฎีและการปฏิบัติ เชื่อว่าจะเป็นแนวทางช่วยกันอนุรักษ์ “คำไทย” ให้ถูกต้องตรงตามความประสงค์ของผู้พูดและผู้ฟัง

“ผศ.คุณฉวีพร จานีโรคศาสนต์” อาจารย์ผู้มีความเชี่ยวชาญเรื่องเกี่ยวกับ “เส้นเสียงและระบบเสียง” แห่งคณะอักษรศาสตร์ จุฬาฯ ได้ให้แง่คิดในปัญหานี้ว่า

“ความจริงแล้ว เสียงตัว ร และ ล ในภาษารุงเทพฯ มันไม่ค่อยมีอะไรที่แตกต่างกัน ชักเท่าไร แต่ที่น่าสนใจเป็นอย่างมากก็คือ การออกเสียงควบกล้ำ เพราะทุกวันนี้ส่วนใหญ่จะออกกันไม่ถูกต้อง ดังนั้น การที่จะเริ่มต้นฝึกกันให้ถูกต้อง ด้วยการหัดร่วลั่นตั้งแต่ตอนนี้ ก็ยังดีกว่าไม่ได้เริ่มอะไรเลย”

แล้วอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญก็ลงมือแนะวิธีการออกเสียงให้ถูก “การออกเสียงตัว ล จะมีปัญหาเมื่อใช้เป็นตัวควบกล้ำ การฝึกก็ให้หัดออกเสียงเป็น 2 พยางค์ เช่น คำว่า เประะ ให้หัดออกเสียงว่า เปะระะ แล้วค่อย ๆ พูดยให้เร็วขึ้น ก็จะพูดได้เอง แต่การฝึกออกเสียงตัว ร เป็นตัวนำ ต้องฝึกเร็วขึ้นให้มากกว่าปกติ

การออกเสียงตัว ร ลิ้นจะอยู่ในลักษณะแบนราบไปกับปาก แล้วกระดกลิ้นไปแตะที่ปุ่มเหงือก แต่การออกเสียงตัว ล ลิ้นจะไปอยู่ที่ปุ่มเหงือกเฉย ๆ ปล่อยให้ลมออกมาจากปากทั้ง 2 ข้างของลิ้น ดังนั้น เรื่องลิ้นกับทิศทางออกของลม จึงเป็นสิ่งสำคัญในการออกเสียงให้ถูกต้อง”

นั่นเป็นคำชี้แนะจากผู้เชี่ยวชาญจากจุฬาฯ ต่อไปจะเป็นคำแนะนำจากปรมาจารย์ทางด้านภาษาไทยที่สำคัญอีกท่านหนึ่ง “ศ. แม้นมาศ ขวลิต” (ปัจจุบันเป็นคุณหญิง) ที่ปรึกษากรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ เพิ่งได้รับรางวัลอาเชียนสาขาวรรณกรรม เมื่อเร็ว ๆ นี้

“เรื่องการออกเสียงตัว ร และ ล นี่เป็นเรื่องที่ครูภาษาไทยเป็นห่วงกันมานานแล้ว แต่แม้จะมีหลักสูตรในการเรียนทักษะวิชาภาษาไทยแล้ว ก็ยังไม่สามารถดูแลเด็กได้ทั่วถึง เพราะเนื้อหาวิชาอย่างอื่นมีมาก ทำให้ครูไม่มีเวลามาเอาใจใส่ได้เต็มที่” อาจารย์อดีต ผอ. หอสมุดแห่งชาติ กล่าวอารมณ์

“สมัยที่ฉันเป็นนักเรียน เราจะต้องฝึกลิ้นตั้งแต่เด็ก ๆ เพราะสมัยก่อนเน้นมาก มาสมัยนี้อะไร ๆ มันก็เปลี่ยนไป ดังนั้น ผู้ปกครองเด็กเองก็ต้องเข้ามามีส่วนช่วยด้วยโดยการพูดกับเด็กให้ชัด ตั้งแต่เบาะาะ แต่ก็ไม่ใช่ว่ามากเกินไปจนเด็กประสาทเสีย และเมื่อมาถึงโรงเรียนก็เป็นหน้าที่ของครูแล้ว ที่จะต้องหาวิธีจูงใจให้เด็กได้รับการฝึก

ขณะนี้ก็มีโรงเรียนบางแห่งที่มีวิธีฝึกเด็กของตัวเองที่ไม่เหมือนใคร เช่น สาธิต มศว. ประสานมิตร หรืออย่างที่วิทยาลัยครูพระนคร เขาก็สร้างวิธีฝึกเด็กเล็ก ๆ ให้เด็กรู้สึกสนุก แล้วก็ไม่ใช่เวลามาก บางทีก็ใช้เพลงเข้ามาช่วย

ดังนั้น การแก้ไขเรื่องการออกเสียงไม่ชัดนี้ จึงต้องเริ่มแก้ไขกันตั้งแต่ยังเด็ก โดยต้องฝึกให้อ่านออกเสียงทีละคำ ทีละเสียง ให้เด็กเกิดความเคยชิน แล้วก็ต้องหัดให้ออกเสียงดัง ๆ ด้วย ส่วนคนที่โตแล้วก็ต้องรู้จักที่จะตรวจสอบแก้ไขตัวเอง เพราะคงจะรู้พอสมควรว่าตัวเองออกเสียงถูกต้องหรือไม่”

จบจากข้อเสนอดำเนินแนวทางแก้ไขในทรรชนะของที่ปรึกษากรมวิชาการแล้ว เราก็ไปเสาะแสวงหาแหล่งที่มีการฝึกพูดอย่างจริงจัง เพื่อหาแบบอย่างที่น่าจะได้ผลจริงจัง

ตามคำแนะนำของ อาจารย์แมนมาส เราได้ไปพบกับ “อาจารย์อนงค์ นาคสวัสดิ์” อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูพระนคร ซึ่งเป็นผู้ริเริ่มคิดค้นวิธีการพัฒนาการอ่านออกเสียงให้ชัดด้วยดนตรีประกอบท่าทาง

“ที่คิดวิธีฝึกแบบนี้ขึ้นมาก็เพราะ ตัวเองพบปัญหากับนักศึกษาแล้ว ตัวเองก็เคยเป็นคนที่ถูกลิ้นกับปากมาก่อน แต่สามารถแก้ไขได้ด้วยวิธีการฝึกกับตัวเอง ในที่สุดก็เลยคิดวิธีออกมาแบบครบวงจร” อาจารย์อนงค์ เผยแรงคล้อยก่อนคิดหลักสูตรเสริมการอ่าน ที่ใช้มาตั้งแต่ปี 2526

วิธีการฝึกแบบของอาจารย์อนงค์มุ่งเน้นการบริหาร “ลิ้น” และ “ริมฝีปาก” เพื่อให้เกิดความแข็งแรงและเคลื่อนไหวได้ดี และขอให้ฝึกกันเพียงวันละ 2 - 3 นาที อย่าได้ขาด รับรองได้ผลแน่

เริ่มแรกก็ต้องหัดกระดกลิ้นก่อน เป็นอันดับแรก ตามด้วยการห่อลิ้น และการปิดท้ายด้วยการตัวลิ้นไปมาในปาก เพื่อให้ลิ้นเกิดความคล่องตัว

เมื่อผ่านหลักสูตรการบริหารลิ้น จนคล่องแคล่วดีแล้ว ก็ต้องมาหัดออกเสียงด้วยการร้องเพลงที่อาจารย์อนงค์ คัดแปลงมาจากเพลงฮิตต่าง ๆ แล้วมาใส่เนื้อให้สอดคล้องกับเสียงพยัญชนะที่อยากให้ออก โดยมีทั้งหมด 24 เพลง

แต่ละเพลง ต้องฝึกหัดให้ออกเสียงได้ชัดเจนในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นสระ พยัญชนะ และตัวควบกล้ำ นอกจากนี้ การออกเสียงร้องเพลงก็มีท่าทางประกอบไปด้วย เพื่อความสนุกสนาน และไม่น่าเบื่อ

ทุกวันนี้ตัวอาจารย์เองก็ได้รับเชิญจากหน่วยงานต่าง ๆ ให้ไปช่วยฝึกอบรมเรื่องการฝึกพูดออกเสียงให้ถูกต้องตามที่ต่าง ๆ มาแล้วทั่วประเทศ โดยเฉพาะการฝึกอบรมครูเพราะจะต้องเป็นผู้ไปถ่ายทอดให้กับเด็ก ๆ อีกทอดหนึ่ง

ในบางครั้งตัวอาจารย์เองก็ได้รับเชิญจากหน่วยงานต่าง ๆ ให้ไปช่วยฝึกอบรมเรื่องการฝึกพูดออกเสียงให้ถูกต้องตามที่ต่าง ๆ มาแล้วทั่วประเทศ โดยเฉพาะการฝึกอบรมครูเพราะจะต้องเป็นผู้ไปถ่ายทอดให้กับเด็ก ๆ อีกทอดหนึ่ง

ลูกศิษย์ชั้นปีที่ 4 ของอาจารย์อนงค์ที่มาสาธิตการบริหารลิ้นให้ดูยืนยันว่าเท่าที่เธอใช้วิธีนี้ไปถ่ายทอดกับเด็กนักเรียนในระหว่างฝึกสอน ปรากฏว่าได้ผลดีเป็นที่น่าพอใจ เด็ก ๆ สามารถออกเสียง ร - ล ได้ชัดเจนภายในระยะเวลาอันสมควร

ขณะนี้ กรมวิชาการเริ่มเห็นความสำคัญของวิธีฝึกพูดแบบนี้ จนถึงวิธีถ่ายทอดเป็นวิดีโอ เผยแพร่ไปแล้วหลายแห่ง แต่ยังไม่แพร่หลายนัก

“ตอนนี้กำลังดูว่า ทำอย่างไรเราจะปูพื้นฐานการฝึกพูดนี้ให้กับเด็ก ๆ ทั่วประเทศ ส่วนที่โต ๆ กันแล้ว ถ้าใช้ความพยายามสักหน่อย คงจะหัดด้วยตัวเองได้” อาจารย์ผู้ทุ่มเทกับการรณรงค์เพื่อการออกเสียงที่ถูกต้องพูดถึงความไฝ่ฝันของตัวเอง

เธอฝากบอกมาด้วยว่า ถ้าหน่วยงานหรือโรงเรียนไหนต้องการที่จะติดต่อขอให้ไปช่วยแนะนำการฝึกพูดก็ยินดี โดยจะสามารถติดต่อไปได้ที่ภาควิชาภาษาไทยฯ โทร. 521-0151 ในวันและเวลาราชการ

ยิ่งถ้าท่านนายกฯ เปรม สนใจ ที่จะขอยืมเอาแบบฝึกพูดนี้ ไปสอนข้าราชการลูกน้องท่าน ก็ไม่น่าจะมีปัญหาอะไร ส่วนใครที่รู้ตัวว่า “มีปัญหา” เรื่องการออกเสียง ร - ล หรือแม้แต่การควบกล้ำก็เชิญทดลองบริหารลิ้นกันได้ตามสะดวก เพื่อว่าวันดีคืนดีถูกเชิญไปพูดในที่มีคนอยู่มาก ๆ จะได้ไม่ “ปล่อยไ้” ให้ออกมาวิ่งเพ่นพ่านนอกเล่า ให้อายชาวบ้านเขาเปล่า ๆ

คำที่โทรทัศน์อ่าน/พูดผิดเป็นประจำ

(จาก “อินไซด์ทีวี” วันที่ 1 - 7 กรกฎาคม 2532)

คำที่ผิดกันมาก

เมื่อเฝ้าสังเกตและฟังเสียงอ่าน หรือพูดทางโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ ติดต่อกันหลายวัน ก็รู้สึกว่ คำที่นำมาใช้โดยออกเสียงไม่ถูกต้อง ตามพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 บ่อย ๆ และเป็นประจำ ก็ได้แก่คำว่า “อาชญา” ซึ่งมักจะอ่านหรือพูดกันว่า “อาด-ชะ-ยา” และคำ “คุณวุฒิ” ซึ่งมักจะอ่านหรือพูดกันว่า “คุณ-นะ-วุฒ”

สำหรับคำแรก มักจะอ่านหรือพูดผิดเช่นนี้กันทั่วไปหมด แม้ในวงการกฎหมาย ก็มักจะอ่านหรือพูดกันว่า “อาด-ชะ-ยา” เช่น “อาด-ชะ-ยา-ก่า (อาชญากรรม)” จนคิดกันว่าถูกต้องแล้ว ทำนองเดียวกับคำ “สมคูล” เท่าที่ใช้หูตั้งใจฟังเป็นเวลานานมากเหลือเกิน ก็ไม่ค่อยได้ยินใครพูดหรืออ่านว่า “สะ-มะ-คูน” สำหรับที่ผ่านทางจอแก้วในช่วง 3 - 4 เดือนที่ผ่านมา มีผู้อ่านหรือพูดว่า “สะ-มะ-คูน” อย่างถูกต้องเพียง 2 ราย เท่านั้น ดังที่ผู้เขียนเคยกล่าวมาแล้วว่า มีผู้ใช้คำนี้ผิดไม่น้อยกว่า 99.99 เปอร์เซ็นต์

คำ “อาชญา”

คำ “อาชญา” เป็นคำสันสกฤต ความจริงจะใช้คำ “อาญา” แทนก็ได้ เช่น คดีอาญา ความอาญา อาญาสิทธิ์ เป็นต้น แต่ถ้าจะใช้คำ “อาชญากรรม” (อาด-ชะ-กรรม) อาชญากร

(อาค-ยา-กอน) ก็ต้องนำเอาคำ “อาชญา” มาสมาสเข้ากับคำ “กรรม” และ “กร” เมื่อนำเอาคำนี้มาใช้ ก็ต้องเข้าใจด้วยว่าตัว ช เป็นตัวสะกดไม่ต้องออกเสียง “ชะ” ก็ต้องอ่านคำ “อาชญา” ว่า “อาค-ยา” เช่นเดียวกับคำ “ปรัชญา” จะต้องอ่านหรือพูดว่า “ปรัด-ยา” (ป ควบ ร ออกเสียงกล้ำ) ไม่ใช่ “ปรัด-ชะ-ยา” ผู้ใดอ่านหรือพูดคำทั้งสองนี้ได้ถูกต้อง ก็จะได้ชื่อว่าเป็น “ผู้รู้” (ภาษาไทย) ดี หรือเป็น “ผู้คงแก่เรียน” อย่างแท้จริง แต่สำหรับผู้อ่านข่าวทางโทรทัศน์นับว่าจำเป็นต้องอ่านให้ถูกต้องทุกคำ เพราะผู้นี้เท่ากับเป็นครูสอนภาษาไทยแก่ประชาชนโดยตรงทุกวัน

คำ “คุณวุฒิ”

คำ “คุณวุฒิ” เป็นคำสมาสบาลี - สันสกฤต พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 กำหนดให้อ่านได้อย่างเดียว คือ “คุณ-นะ-วุค-ทิ” แต่ในปัจจุบัน ยังมีผู้ที่มาออกทีวี พูดออกมาบ่อย ๆ ว่า “คุณ-นะ-วุค” นั้นไม่ถูกต้อง

นอกจากนี้ ยังมีคำที่ใช้กันเป็นประจำอีกคำหนึ่งซึ่งยังมีผู้ออกโทรทัศน์ โดยเฉพาะข้าราชการตามส่วนราชการต่าง ๆ ที่ให้สัมภาษณ์แก่ผู้สื่อข่าวโทรทัศน์ผิดเป็นประจำ ทั้งที่คนส่วนใหญ่เขาพูดกันถูกต้องหมดแล้ว คือคำ “สัปดาห” ยังมีคนหลงอ่านหรือพูดกันว่า “สับ-ปะ-ดา” บางคนคิดไกลยิ่งกว่านี้อีกว่า “สับ-ปะ-ดา-หะ” ไม่น่าจะเป็นไปได้เลย แสดงว่า ท่านที่พูดผิดเช่นนี้ เข้าอยู่ในลักษณะผู้ล้าสมัยไม่ค่อยได้สังเกตคำพูดของคนอื่น รวมทั้งของผู้คงแก่เรียนกัน

คำ “สัปดาห”

คำ “สัปดาห” เป็นคำสันสกฤตเดิมเขียนว่า “สัปดาหะ” อ่านว่า “สับ-ปะ-ดา-หะ” เพราะ ป เป็นตัวสะกด จึงไม่ออกเสียงหรืออ่านพยางค์ ปะ เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทย ก็เปลี่ยน ด เป็น ค เพราะใส่การันต์หรือไม้ทัณฑฆาตบน ห ตัวท้ายสุด เพื่อให้สั้นเข้าหรืออ่านได้ง่ายขึ้น โดยไม่ต้องอ่านออกเสียงเป็น หะ จึงนำมาเขียนในภาษาไทยว่า “สัปดาห” และกำหนดให้อ่านพยางค์แรกตามหลักของภาษาเดิม คือ “สับ” โดยไม่ออกเสียง ปะ เพราะเป็นตัวสะกด และไม่ต้องออกเสียง หะ เพราะการันต์ไปแล้ว จึงต้องอ่านว่า “สับ-ดา” ไม่ใช่ “สับ-ปะ-ดา”

เรื่องค่าง่าย ๆ และใช้กันบ่อย ๆ เหล่านี้ ไม่น่าจะเกิดผิดพลาดขึ้นบ่อย ๆ น่าจะป้องกันกันได้ โดยไม่ปล่อยให้ออกอากาศได้เลย

ที่สถานีวิทยุโทรทัศน์ช่อง 5 มีป้ายเตือนเอาไว้ในห้องส่งแทบทุกด้านว่า ให้ระมัดระวังการใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง นับว่าเป็นข้อเตือนใจที่น่าชม แต่ปัญหามืออยู่ว่า ถ้าอ่านหรือพูดผิดในขณะบันทึกภาพและเสียงก่อนออกอากาศจะแก้ไขให้ถูกต้องทุกแห่งก่อนหรือไม่ และเมื่อนำออกอากาศไปแล้ว จึงได้รู้ว่ามีคำอ่านหรือพูดคำไทยผิดและมีผิดค่อนข้างบ่อย จะป้องกันไม่ให้เกิดบกพร่องเช่นนี้ขึ้นอีกได้ด้วยวิธีใด

ถ้าสถานีโทรทัศน์ทุกช่องต่างเอาใจใส่กวัดขุ่นในเรื่องการอ่านและพูดออกอากาศ ด้วยการป้องกันและแก้ไข ไม่ให้เกิดความผิดพลาดทางด้านภาษาขึ้น ก็เชื่อว่าภาษาไทยของเราคงจะมีเอกภาพเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทั่วประเทศ เป็นเวลารวดเร็วยิ่งขึ้นได้ทางหนึ่ง

การพูด/อ่านให้ถูกต้อง ต้องใช้วิธีจำแต่อย่างเดียว

(จาก “อินไซด์ทีวี” วันที่ 24 - 30 มิถุนายน 2532)

คอลัมน์นี้ได้เคยกล่าวมาแล้วว่า จอแก้วหรือสื่อสารมวลชนโดยทั่วไป เปรียบเหมือนสถานศึกษาวิชาภาษาไทยและต่างประเทศ สำหรับผู้รับสารทุกคน ไม่ว่าจะนำมาเสนออย่างถูกต้องหรือผิดพลาด ผู้รับสารก็คิดว่าถูกต้องทุกคำ เพราะคิดว่าได้ผ่านการตรวจสอบเป็นอย่างดีตามระเบียบราชการและกระบวนการจัดทำมาก่อนแล้ว แต่ตามข้อเท็จจริง ปรากฏว่าผู้พูดและผู้อ่าน ได้อ่านและพูดผิดพลาดมากมาย ออกอากาศอยู่เป็นประจำ เช่น พิธีกรชายหญิงในการประกวดนางงามราชบุรี ที่มีการถ่ายทอดสดทางช่อง 7 สี เมื่อเร็ว ๆ นี้ ก็เรียกชื่อจังหวัดว่า “ราช-บุรี” ซึ่งไม่ถูกต้อง ที่ถูกต้อง จะต้องพูด/อ่านว่า “ราช-ชะ-บุรี” ชื่อจังหวัดที่เป็นคำสมาสบาลีสันสกฤต ที่ไม่ต้องอ่านแบบคำสมาสหรือให้อ่านแบบไทย มีอยู่เพียง 12 จังหวัดเท่านั้น แต่ไม่มีชื่อจังหวัดนี้รวมอยู่ด้วย ถ้าสนใจในเรื่องนี้ กรุณาย้อนไปอ่านอินไซด์ทีวี หน้า 18 คอลัมน์ “ภาษาในจอแก้ว” ฉบับวันที่ 25-31 มีนาคม และ 1-7 เมษายน ศกนี้ ซึ่งได้กล่าวถึงเรื่องคำสมาสบาลีสันสกฤตไว้โดยละเอียดลออและครบถ้วนที่สุด

ไม่ว่าภาษาใด ต่างมีระเบียบและหลักเกณฑ์การใช้ภาษาของตนและต่างก็มีข้อยกเว้นที่ละเอียดลออมากมาย ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องกับสื่อมวลชน เห็นจะไม่จำเป็นต้องกังวลในเรื่องนี้มากนัก เพราะดำเนินชีวิตอยู่เพียงสื่อสารกับผู้อื่นที่จำเป็นได้พอสมควรก็เพียงพอแล้ว แต่สำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องกับสื่อมวลชนทุกคน จำเป็นต้องใช้วิธีจดจำทั้งระเบียบ หลักเกณฑ์ และข้อยกเว้นให้ได้ทั้งหมด จึงจะสามารถมีอาชีพทางนี้ได้ ถ้าสงสัยคำใด จะต้องเปิดตำรา หนังสือ และ/หรือเอกสารทางด้านนี้ทันที ความผิดพลาดก็จะไม่เกิดขึ้น ตัวอย่างข้อยกเว้นในภาษาอื่น เช่น อังกฤษ คำนาม “south” (เซ้าท์) พอเปลี่ยนเป็นคำคุณศัพท์เป็น “southern” ตามหลักเกณฑ์ควรจะอ่านว่า “ซัต-เทิร์น” แต่กลับกำหนดให้อ่านว่า “ซัต-เบิร์น” (ตัว th เติมใช้ตัว ฐ แทน แต่ในปัจจุบันราชบัณฑิตยสถานกำหนดให้ใช้ตัว ท แทน) เป็นต้น นอกจากคำนี้แล้ว ยังมีตัวอ่านที่ผิดหลักเกณฑ์ทำนองเดียวกันนี้อีกมากมาย ซึ่งต้องใช้วิธีจดจำไว้อ่าน/พูดทั้งสิ้น ภาษาไทยมีข้อ

ขกเว้นทำนองเดียวกันนี้มากมายเช่นเดียวกัน จึงเป็นหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องกับวงการสื่อสารมวลชน จะต้องจดจำทุกคำและแนะนำว่าให้อ่านให้ผิดพลาดได้ และจะต้องช่วยกันเผยแพร่ให้กว้างขวางยิ่งขึ้นต่อไป ภาษาไทยจะได้มีเอกภาพรวดเร็วมากกว่านี้

คำที่พูด/อ่านผิดบ่อย ๆ

คำเขียน	คำพูด/อ่านที่ผิด	ที่ถูกต้องอ่านว่า
กรรมวิธีการ	กัน-มา-ทิ-กาน	กำ-มา-ทิ-กาน
กมนามคม	คม-มะ-นา-คม	คะ-มะ-นา-คม
ประวัติศาสตร์	ประ-หวัค-สาด	ประ-หวัค-ติ-สาด (อ่านแบบสมาส)

ประสบการณ์	ประ-สบ-พะ-กาน	ประ-สบ-กาน
ปรัชญา	ปรัค-ชะ-ยา	ปรัค-ยา
พรรณนา	พัน-ระ-นา	พัน-นะ-นา
พฤษภ	พะ-รี-หัด-สะ-บค-คิ	พฤษ-หัด-สะ-บค-คิ (พ กล้ากับ รี)
เพชรบุรี	เพ็ด-บุ-รี	เพ็ด-ชะ-บุ-รี (อ่านแบบสมาส)

ภูมิธำเนา พู-มิ-ธำ-เนา พุม-ธำ-เนา
คำ “ภูมิ” ที่ต้องอ่าน “พุม” ทุกคำ มีรวม 8 คำ คือภูมิธำเนา ภูมิธรรม ภูมิปัญญา ภูมิรู้ ภูมิใจ ภูมิฐาน ภูมิคุ้มกัน ภูมิแพ้ คำที่นำหน้าด้วย “ภูมิ” นอกจากนี้ จะต้องอ่านว่า “พู-มิ” ทั้งหมด

มกราคม	มก-กะ-รา-คม	มะ-กะ-รา-คม
มโหฬาร (พ = ล)	มะ-โห-ราน (พ ≠ ร)	มะ-โห-ลาน (เช่น จุ-ลา-ลง-กอน)
รสนิยม	รค-สะ-นิ-ยม	รค-นิ-ยม (เพราะไม่ใช่คำสมาส)
ราชบุรี	ราค-บุ-รี	ราค-ชะ-บุ-รี (อ่านแบบสมาส)
สัปดาห์	สับ-ปะ-ดา	สับ-ดา (เพราะ ป เป็นตัวสะกด)

คำเขียน	คำพูด/อ่านที่ผิด	ที่ถูกต้องอ่านว่า
ตมดูล	ตม-ดูล	สะ-มะ-ดูล (เช่น สะ-มะ-กาน)
สมรภูมิ	สะ-หุมอ-ระ-พุม	สะ-หมอน-ระ-พุม
สมรรถนะ	สะ-หุมัด-ละ-นะ	สะ-มัด-ละ-นะ
สมรรถภาพ	สะ-หุมัด-ละ-พาบ	สะ-มัด-ละ-พาบ
อาชญา	อาค-ชะ-ยา	อาค-ยา

ความสงสัยในการอ่านและใช้คำ

(จาก “อินไซด์ทีวี” วันที่ 22-28 กรกฎาคม 2532)

ร หัน คำกล่า และคำสับสนที่ควรเอาใจใส่

ในวงการโทรทัศน์ทั้งผู้เขียนและผู้อ่าน มักเกิดความสงสัยและสับสนในการใช้คำอยู่บ่อย ๆ บางคำก็สับสนในการอ่าน เท่าที่พบบ่อย ๆ ก็มีอยู่หลายคำจะได้นำเอาคำเหล่านี้มาพิจารณาเป็นคำ ๆ ไปตามลำดับ

คำ ร หัน อ่านอย่างไรกันแน่?

ร หัน รือ ร เรือ 2 ตัวควบกัน เป็น รร เป็นสระประสม โดยทั่วไปออกเสียงเป็น “อัน” เช่นคำ บรรยง (ทำให้งาม) และ บรรยงค์ (ที่นั้ง) อ่านว่า บัน-ยง เหมือนกัน แต่ถ้ามีตัวสะกดตาม ร หัน จะออกเสียงอย่างไร ต้องแล้วแต่ตัวสะกดนั้น เช่น คำ ทรรศนะ อ่านว่า ทัด-สะ-นะ ตัว ร หันกลายเป็นสระ อะ หรือไม้หันอากาศไปเท่านั้น เมื่อนำคำนี้ไปสมาสกับคำอื่น จะเขียนเป็น ทศนะ หรือ ทศน์ ก็ได้ เช่นคำ โทรทัศน์ โสตทัศนศึกษา เป็นต้น ยกเว้นแต่คำ จุลทรรศน์ และ ปริทรรศน์

จุลทรรศน์ (เขียนแบบนี้ได้อย่างเดียว) พจนานุกรมฯ ให้ความหมายว่า “น. กล้องขยายดูของเล็กให้เห็นเป็นของใหญ่ (อ. microscope)” และคำ ปริทรรศน์ หมายความว่า “น. ชื่อกล้องชนิดหนึ่งที่ใช้มองดูสิ่งต่าง ๆ ซึ่งมีสิ่งกำบังขวางกัน หรือใช้มองดูสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่เหนือระดับสายตาผู้มอง เช่น กล้องเรือดำน้ำ หรือกล้องตาเรือก็เรียก (อ. periscope)” ถ้าเขียนอีกแบบหนึ่งเป็น ปริทัศน์ มีความหมายว่า “น. การวิจารณ์ ใช้เรียกหนังสือประเภทวารสารที่วิจารณ์ข่าวหรือ

เรื่องราวต่าง ๆ” เช่น วารสาร “สื่อมวลชนปริทัศน์” และคำ วรรณคดีคำหนึ่ง จะเขียนเป็นดัชนีไว้ได้ แต่ส่วนใหญ่ใช้ วรรณคดี

สำหรับ ร หัน ที่ทำให้สับสน ไม่ทราบว่าจะอ่านอย่างไรจึงจะถูกต้อง หรือข้อผิดพลาดขึ้นเป็นประจำ ในวงการสื่อสารมวลชนที่ใช้เสียง เช่นคำ กรรมการ สุโขทัยธรรมาธิราช บรรพชา บรรพชิต สรรพสามิต และสรรพสินค้า คำที่คุ้นคว่าดู ยังไม่พบหลักเกณฑ์การอ่านที่แน่นอน นอกจากมีกำหนดให้อ่านไว้ในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ท่านผู้พูดและผู้อ่านทางโทรทัศน์เห็นจะต้อง “หารื้อ” หรือ “อ่านอย่างไร เขียนอย่างไร” ของราชบัณฑิตยสถาน หรือที่แน่นอนที่สุดก็คือ พจนานุกรมฉบับดังกล่าวแล้ว ทุกครั้งที่สงสัยคำใด และจะต้องใช้วิธีจดจำเอาไว้ตลอดไป สำหรับในที่นี้ขอให้อ่านเฉพาะคำที่สับสนต่อไปนี้พลางก่อน

กรรมการ	อ่านว่า กำ-มา-ทิ-กาน (ไม่ใช่ กัน-มา-ทิ-กาน)
บรรพชา	อ่านว่า บัน-พะ-ชา (ไม่ใช่ บับ-พะ-ชา)
บรรพชิต	อ่านว่า บัน-พะ-ชิต (ไม่ใช่ บับ-พะ-ชิต)
สรรพสามิต	อ่านว่า สับ-พะ-สา-มิต (ไม่ใช่ สัน-พะ-สา-มิต)
สรรพสินค้า	อ่านว่า สับ-พะ-สิน-ค้า (ไม่ใช่ สัน-พะ-สิน-ค้า) ไม่ใช่คำสมาส แต่กำหนดให้อ่านแบบสมาสตามที่นิยมมาแต่เดิม)
สุโขทัยธรรมาธิราช	อ่านว่า สุ-โข-ไท-ท่า-มา-ทิ-ราด (ไม่ใช่ สุ-โข-ไท-ทัน-มา-ทิ-ราด)

ถ้ากล้ำเป็นคำยากมาก สำหรับคนอีสาน

สำหรับคนที่เกิด อาศัยอยู่ เล่าเรียนในภาคอีสานและพูดภาษาถิ่นอีสานเป็นประจำวัน เป็นเรื่องยากมากที่จะพูดคำกล้ำของภาษาไทยกลาง (รวมทั้งเสียง ร เรือด้วย) ให้ถูกต้องและชัดเจนได้ แม้ผู้เรียนน้อยและผู้ไม่เอาใจใส่ในการพูดที่อยู่ในภาคกลาง รวมทั้งเด็กก็พูดไม่ชัดด้วย เมื่อไปสัมภาษณ์มาออกโทรทัศน์ก็เห็นได้ชัดเจนว่าต่างบกพร่องกันเป็นอย่างมาก และปรากฏให้เห็นบ่อย ๆ ในหมู่นักกีฬา รวมทั้งครูสอนกีฬาด้วย

ถ้ากล้ำคือคำที่นำด้วยพยัญชนะผสม 2 ตัว อยู่ในสระเดียวกัน จัดอยู่ในประเภทอักษรควบแท้ ซึ่งได้แก่ อักษรที่พยัญชนะตัวแรกควบกับพยัญชนะตัวที่ 2 อันได้แก่ ตัวอักษร ร และ ฤ ล และ ว เวลาอ่านต้องออกเสียงให้กล้ำเป็นสระเดียวกัน เช่น ตรีกตรอง อังกฤษ กลมเกลียว กว้างขวาง เป็นต้น บุคคลดังกล่าวมาข้างบนนี้มักจะอ่าน-พูดคำเหล่านี้เป็น ตีกตอง อังกิด กมเกี้ยว ก้างฝาง เป็นต้น ถ้าผู้ไปสัมภาษณ์หาทางหลีกเลี่ยงไม่ให้เสียงที่ผิดเหล่านี้ มีโอกาสออกมาเผยแพร่ทางโทรทัศน์ทั่วประเทศไทยได้ ก็จะทำให้ภาษาไทยเรามีโอกาสเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทั่วประเทศได้เร็วยิ่งขึ้น

คำที่ผู้พูดและอ่านทางโทรทัศน์มักไม่เอาใจใส่

ตัวเลข พ.ศ.2501 ที่ผู้อ่านข่าวต่างประเทศช่อง 11 เมื่อวันที่เสาร์ที่ 17 มิถุนายน ศกนี้ (2532) เวลา 20.47 น. อ่านว่า สอง-พัน-ห้า-ร้อย-หนึ่ง ที่ถูกต้องจะต้องอ่านว่า สอง-พัน-ห้า-ร้อย-เอ็ด (พจนานุกรมฯ คำ “เอ็ด” = หนึ่ง ใช้เรียกจำนวนเลขที่มี 1 อยู่ท้าย เช่น 11 ว่า สิบเอ็ด 101 ว่า ร้อยเอ็ด)

คำ “กลับบ้านเก่า” เป็นคำสแลง หมายความว่า ตาย คือกลับไปปรโลก อันเป็นบ้านเก่า แต่คุณเอกชัย นพจินดา รายงานข่าวกีฬาแก่คุณจักรพันธุ์ ขมจินดา ทางช่อง 7 เมื่อวันที่อาทิตย์ที่ 11 มิถุนายน ศกนี้ (2532) เวลา 20.20 น. ว่า ทีมฟุตบอลจากจังหวัดหนึ่งแพ้อย่างตกรอบไป และเดินทางกลับไปจังหวัดของตนแล้วว่า “กลับบ้านเก่าไปแล้ว” และเรียกชื่อจังหวัดเพชรบุรี (เพ็ด-ชะ-บุ-รี) ว่า “เพ็ด-บุ-รี” ในฐานะที่อ่านข่าวอยู่ใกล้กัน น่าจะสังเกตว่าคนเก่าเขาอ่านหรือเรียกชื่อจังหวัดนี้ว่าอย่างไร

ถ้าผู้สื่อข่าวชี้แจงเปิดพจนานุกรม ก็น่าจะสอบถามระหว่างกัน เพื่อความถูกต้องของภาษาไทย ภาษาไทยที่ผิดก็จะไม่แพร่หลายไปถึงประชาชน เอกภาพและความยั่งยืนของภาษาไทย ก็จะถึงที่หมายได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

จังหวัด “ร้อยเอ็ด” เห็นจะต้องเปลี่ยนชื่อเป็น จังหวัด “ร้อยหนึ่ง”

(จาก “อินไซด์ทีวี” วันที่ 5 - 11 สิงหาคม 2532)

จำนวนเลขที่มีเลข 1 อยู่ท้ายจะอ่านว่า “หนึ่ง” ตามเดิมหรือไม่?

ข่าวต่างประเทศช่อง 11 เมื่อวันที่เสาร์ที่ 17 มิถุนายน ศกนี้ (2532) เวลา 20.47 น. ผู้อ่านข่าวหญิงอ่านเลข “พ.ศ.2501” ว่า “สองพันห้าร้อยหนึ่ง”

คุณจักรพันธุ์ ขมจินดา ช่อง 7 เมื่อวันที่ศุกร์ที่ 26 พฤษภาคม ศกนี้ (2532) เวลา 19.07 น. อ่านมาตรา 301 ว่า “สามร้อยหนึ่ง” และผู้อ่านทางจอแก้วในช่องอื่น ๆ อีกบางท่านก็อ่านเลข 1 อยู่ท้ายเลขจำนวนต่าง ๆ ว่า “หนึ่ง” เช่นเดียวกัน

เลยทำให้เกิดความสงสัยว่า ที่ถูกต้องเป็นอย่างไรกันแน่? เท่าที่ทราบกองทหารเรืออ่านอย่างนี้เป็นประจำ เพราะเกรงว่า สัญญาณที่ส่งไปทางวิทยุ จะได้ยินสับสนเป็น “เจ็ด” แทน “เอ็ด” ได้ จึงตกลงกันใช้เช่นนี้เฉพาะในวงการทหารเรือเท่านั้น โดยอ่าน “หนึ่ง” แทน “เอ็ด” แต่ที่ใช้กันทั่วไป จะต้องปฏิบัติตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ซึ่งกำหนดไว้

ดังนี้ “เอ็ด” ว. หนึ่ง (ใช้เรียกจำนวนเลขที่มี 1 อยู่ท้าย เช่น 11 ว่า สิบเอ็ด 101 ว่า ร้อยเอ็ด ฯลฯ) ฉะนั้น ชื่อจังหวัดร้อยเอ็ดจึงเปลี่ยนเป็นจังหวัดร้อยหนึ่งไปไม่ได้โดยเด็ดขาด

ผู้เขียนจำคำสอนของอาจารย์ภาษาไทยที่เคยสอนผู้เขียนได้ว่า คำ “เอ็ด” เข้าใจว่าได้มาจากภาษาจีนแต้จิ๋ว ตรงกับคำว่า “อ็ด” เช่น “ซาจับอ็ด” ตรงกับคำไทยว่า “สามสิบเอ็ด” และเหตุผลทางภาษาไทยก็มีอยู่ว่า ถ้าจะให้อ่านตัวเลข 1 ที่อยู่ท้ายเลขอื่น ๆ ว่า “หนึ่ง” ก็เกรงว่า เมื่อบอกว่า “ร้อยหนึ่ง” อาจเข้าใจไปได้ว่า “หนึ่งร้อย (100)” อีกด้วย จึงได้แยกเสียให้ชัดเจนไปเลย ดังนั้นเลข “2501” ก็จะต้องอ่านว่า “สองพันห้าร้อยเอ็ด” ไม่ใช่ “สองพันห้าร้อยหนึ่ง” ดังที่ช่อง 11 อ่าน และคำ “มาตรา 301” ก็จะต้องอ่านว่า “มาตราสามร้อยเอ็ด” ไม่ใช่ “มาตราสามร้อยหนึ่ง” ดังที่ช่อง 7 อ่าน เฉพาะเรื่องนี้ เข้าใจว่าท่านผู้อ่านทางโทรทัศน์ทุกท่านคงจำได้ มีเพียง “1” เดียวเท่านั้น จะต้องใช้คำ “จำนวน” ไว้ข้างหน้าด้วยหรือ?

เคยได้ยินเสียงจากจอแก้วบ่อย ๆ ว่า บริษัทหรือบุคคลทูลเกล้าฯ ถวายรถยนต์ จำนวน 1 คัน พออ่านถึงคำว่า “จำนวน” ถ้าพักหายใจเข้าสักนิด ผู้ฟังจะต้องนึกถึงตัวเลขที่ตามคำว่า “จำนวน” มา ว่ามีหลายคัน แต่พออ่านตัวเลขจริงที่ตามมาว่า “1 คัน” ก็คงคิดถอนใจใหญ่ว่า “พุทโธเอ๊ย มีเพียงคันเดียว จะต้องเขียนคำว่า “จำนวน” ลงไปข้างหน้าเลข 1 เพื่ออะไรกัน? เพราะคำนี้มักใช้เพื่อระบุว่ามีความมากกว่า 1 ขึ้นไป เพื่อป้องกันการสับสนของผู้ฟัง

เรื่องนี้เป็นหน้าที่ของผู้เขียนบท จะต้องเป็นคน “เจ้าความคิด” สักหน่อยว่า คำใดควรใช้ คำใด ไม่จำเป็นต้องใช้ เพื่อความกระชับและเข้าใจง่ายแก่ผู้ฟัง แต่ถ้าคำใดสื่อความหมายง่าย ๆ แก่ผู้ฟังอยู่แล้ว ก็ไม่จำเป็นต้องหาคำอื่นมาเสริมแต่งให้เยิ่นเย้อ และทำให้ผู้อ่านต้องเสียเวลาอ่านโดยไม่จำเป็น ฉะนั้น จึงควรตัดคำ “จำนวน” ทิ้งไปเหลือเพียง “ทูลเกล้าฯ ถวายรถยนต์ (ชื่อ) ... 1 คัน” ก็พอแล้ว

ไม่มีคำอ่าน “โค-สะ-นา” ในพจนานุกรมฯ มีแต่ “โคด-สะ-นา” (โฆษณา)

(จาก “อินไซด์ทีวี” วันที่ 15-21 เมษายน 2532)

ได้ยินคำโฆษณาชวนให้โฆษณาสินค้าหรือธุรกิจ ทางวิทยุกระจายเสียงในรถเมย์ หรือ บัสชานน์ ผ่านทางช่อง 9 ออกเสียงคำว่า “โฆษณา” เป็น “โค-สะ-นา” รวมทั้งคำโฆษณาขายเครื่องรับโทรทัศน์สีมิตซูบิชิ ก็ออกเสียงคำเดียวกันนี้ว่า “โค-สะ-นา” ซ้ำแล้วซ้ำอีก เฉพาะโฆษณา 2 ชิ้นเท่านั้น ก็รู้สึกแปลกหู เพราะไม่เคยได้ยินการอ่านหรือพูดเช่นนี้มาก่อนก็เกิด

ความสงสัย หรือว่าพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 กำหนดให้อ่านคำว่า “โค-สะ-นา” อีกอย่างหนึ่งก็ได้ เช่นเดียวกับคำว่า “ภาชนะ” พจนานุกรมฯ กำหนดให้อ่านได้ทั้ง 2 อย่าง ก็จะทำอย่างไร “พาด-ชะ-นะ” ก็ได้ หรือ “พา-ชะ-นะ” ก็ได้ ถือว่าถูกต้องทั้ง 2 อย่าง

เพื่อให้มันใจยิ่งขึ้น จึงได้เปิดพจนานุกรมฯ ฉบับปัจจุบันดู ปรากฏว่ากำหนดให้อ่านคำ “โหมณา” ว่า “โคค-สะ-นา” ได้อย่างเดียว จะอ่านว่า “โค-สะ-นา” ไม่ได้ จะต้องถือว่าอ่านหรือ พุดผิดไปจากพจนานุกรม

เรื่องนี้ผู้ผลิตชั้นโหมณาทั้ง 2 ชั้น น่าจะตรวจสอบความถูกต้องให้เรียบร้อยก่อน ถ้า บังเอิญหลงออกมา ฝ่ายจัดการรายการของสถานีโทรทัศน์ผู้รับเผยแพร่ ก็น่าจะตรวจสอบและจัดการ แก้ไขให้ถูกต้องเสียก่อนที่จะส่งไปให้เซนเซอร์ และฝ่ายเซนเซอร์ก็ไม่จำเป็นต้องให้ “หลงหู” มา ถึงผู้ชมได้เลย เพราะการอ่าน หรือพุดคำ “โค-สะ-นา” ที่ไม่ถูกต้องซ้ำซาก เข้าหูผู้ชมหรือ ประชาชนทั่วไป บ่อย ๆ เช่นนี้ ประชาชนทั่วไปอาจคิดว่าจะอ่านหรือพุดอย่างนี้อีกอย่างถือว่า ถูกต้องด้วยก็ได้ เท่ากับสถานีโทรทัศน์ช่วยแพร่ความไม่ถูกต้องให้แก่ภาษาไทยให้กว้างขวาง ยิ่งขึ้นด้วย ถึงจะแก้ไขภายหลังได้ยากยิ่ง

ไม่ใช่ “จั่วหัว” ที่ถูกต้องเป็น “จ่าหัว”

เมื่อเร็ว ๆ นี้ คุณจักรพันธุ์ ยมจินดา ในรายการข่าวกีฬาช่อง 7 สี เมื่อเริ่มต้นกีฬา แห่งชาติที่จังหวัดสงขลา ระหว่างสนทนากับ ดร.สมเกียรติ อ่อนวิมล ได้ยินแว่ว ๆ ว่ากำลัง พุดถึงข่าวกีฬาทางหนังสือพิมพ์ ดูเหมือนจะใช้คำว่าหนังสือพิมพ์จั่วหัว ต้องขอประทานโทษก่อน ว่าได้ยินไม่สู้ถนัดนัก ก็เลยทำให้นึกถึงการใช้นี้ของหนังสือพิมพ์ ในสมัยปลายสงครามมหา-เอเชียบูรพา โดย คุณครูบ ไซยวสุ ในฐานะนักหนังสือพิมพ์ในสมัยนั้น ซึ่งต่อมาได้รับรางวัล พระเกี้ยวทองคำ ด้านภาษาไทยจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้เขียนคัดค้านคำว่า “จั่ว” นี้ว่าไม่ ถูกต้อง ผู้เขียนได้อ่านบทความนี้แต่จำเหตุผลโดยละเอียดไม่ได้แล้ว

คำนี้ ถ้าฟังผ่าน ๆ หู ก็ไม่น่าจะสะกิดใจอะไรนัก แต่เมื่อเปิดพจนานุกรมฉบับที่ใช้อยู่ใน ปัจจุบันดู จึงเห็นความไม่ถูกต้องได้อย่างชัดเจน ความในพจนานุกรมฯ มีดังนี้

“จั่ว 1 น....., หน้าจั่ว...”

“จั่ว 2 ก. (กริยา) ลากไฟ จากกองมาเปิด, เปิดไฟจากกอง”

“จั่ว 3 (ถิ่น-อีสาน) น. สามเณร”

“จ่า 1 น. หัวหน้า... ฯลฯ...”

“จ่า 2 ก. (กริยา) บอก, เขียนบอก,...จ่าหน้า... เช่น จ่าหน้าซอง จ่าหน้าเรื่อง”

“จ่า 3 น. กระจ่า จวก...”

คำที่กำลังกล่าวถึงนี้เป็นคำกริยา (อ่านว่า “กฺริ-ยา ก กล้า ร) จึงต้องเปรียบเทียบระหว่างคำ “จั่ว 2” กับคำ “จำ 2”

ถ้าใช้คำ “จั่วหัว” “จั่ว” คำนี้มีความหมายว่า เปิดไฟในกอง ซึ่งไม่ถูกต้องแน่นอน แต่ถ้าใช้คำว่า “จั่วหัว” แทน ก็จะทำให้ความหมายว่า เขียนบอกไว้ที่หัว ซึ่งจะถูกต้องมากกว่าใช้ “จั่ว” ที่จะไม่สื่อความหมายตรงความต้องการเลย การใช้คำไม่ถูกต้องนี้ ได้มีการประท้วงกันมานาน ดังกล่าวแล้ว แต่ก็ยังมีบางท่านหลงใช้กันอยู่ เช่นเดียวกับคำ “ประ-สบ-พะ-กาน” ซึ่งได้เลิกใช้คำ “พะ” กันมานานแล้ว ก็ยังมีบางท่าน “ติดปาก” พุคกันอยู่ คำนี้เดิมกระทรวงศึกษาธิการบัญญัติใช้ในวิชาการศึกษาว่า “ประสพการณ์” ซึ่งต้องอ่านว่า “ประ-สบ-พะ-กาน” ใช้กันมาอย่างแพร่หลายจนติดปากคนทั่วประเทศแล้ว แต่กระทรวงศึกษาธิการเพิ่งเสนอให้ราชบัณฑิตยสถานพิจารณาอนุมัติประกาศให้เป็นทางราชการเมื่อ พ.ศ.2519 ราชบัณฑิตยสถานได้แก้ไขคำนี้ใหม่เป็น “ประสพการณ์” แทนที่คำหน้าที่จะกดด้วย พ เป็น บ สะกดโดยเปลี่ยนคำนามเป็นคำกริยา เพราะคำ “ประสพ” คำนามให้ความหมายว่า “การเกิดผล” ไม่ตรงกับความหมายเดิมของศัพท์ อังกฤษว่า experience เมื่อเปลี่ยนเป็นคำกริยา “ประสบ” หมายถึง พบ พบปะ พบเห็น ให้ความหมายตรงศัพท์เดิม ซึ่งถูกต้องมากกว่าเมื่อเปลี่ยนตัวสะกดจาก พ เป็น บ จึงต้องอ่านว่า “ประ-สบ-กาน” แต่ก็ยังมีผู้ที่เปลี่ยนหรือติดตามภาษาไทยไม่ทัน คงอ่านหรือพูดว่า “ประ-สบ-พะ-กาน” อยู่อีกบ้าง ทั้งนี้ก็เพราะ “คำประท้วง” ไม่แพร่หลายซ้ำจากพონั่นเอง

บทที่ 3

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาและพัฒนาการใช้ภาษาไทยในสื่อสารมวลชนประเภทหนังสือพิมพ์ และสื่อโทรทัศน์ ขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. การใช้ภาษาไทยในสื่อสารมวลชนประเภทหนังสือพิมพ์ (หนังสือพิมพ์รายวัน 5 ฉบับ ประกอบด้วย หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ข่าวสด มติชน สยามรัฐ และเดลินิวส์ จำนวน 304 วัน รวมจำนวน 1,520 ฉบับ) ได้มอบหมายให้ผู้ช่วยนักวิจัยรวบรวมลักษณะของการใช้ภาษาไทยให้กับผู้วิจัย และนัดหมายกับคณะที่ปรึกษาที่มีความเชี่ยวชาญทางการใช้ภาษาไทย ผลการวิเคราะห์การใช้ภาษาที่ผิด และแนวทางการใช้ภาษาที่ถูกแสดงได้ดังรายละเอียดต่อไปนี้ (ข้อ ก. คือ การใช้ภาษาที่ผิด ข้อ ข. คือ การใช้ภาษาที่ถูก)

5	- ก. เมียตำรวจชุมนุมเคียดแทนหัว ข. ภรรยาตำรวจร่วมการชุมนุมแสดงตัวเคียดร่อนแทนสามีตำรวจ
1	- ก. ตั้งตัวเป็นมาเพี้ยคอยรีดค่าคุ้มครอง ข. มีบุคคลตั้งตัวเป็นผู้มีอิทธิพลคอยเรียกเก็บค่าคุ้มครอง
3	- ก. ป.ป.ป. ยังคาบชั๊กสอบ “ผัก” ข. คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบ ในวงราชการ ยังไม่รีบร้อนในการสอบสวนคดีทุจริตพีชผักสวนครัว
5	- ก. ถล่มโหดผู้ใหญ่บ้านนักอนุรักษ์ป่า ข. คนร้ายบุกยิงผู้ใหญ่บ้านนักอนุรักษ์ป่าเสียชีวิต
5	- ก. สงครามขยะลาม 2 อำเภอ ข. ปัญหาที่ทิ้งขยะสร้างความเคียดร้อนใน 2 อำเภอของจังหวัดเชียงใหม่
5 + 1	- ก. หญิงสาววัยรุ่นเผยโฉมมาขึ้นต่อหน้านายอำเภอ เจ้าอาวาส ขอมรับป้ายสีจับสึก ข. หญิงสาววัยรุ่นเปิดเผยตัว และยืนยันความจริงต่อหน้านายอำเภอจนเจ้าอาวาส ขอมจำนนว่าได้ให้ร้ายป้ายสีหญิงสาววัยรุ่นจริง และยินยอมให้จับสึก

- 5 - ก. สะกิด “ชวน” สักค่านาง เสธ.นั้น
ข. ล้อมวลชนเตือนนายกฯ ชวน ช่วยลดอำนาจ พลตรีสนั่น ขจรประศาสน์
- 2 - ก. ดำรงบู๊บังคับสาวสังเวทยาม
ข. ดำรงบู๊บังคับหญิงสาว แล้วทำการข่มขืน
- 2 - ก. พ่อทมิฬแฉฆ่าลูก แค้นเมียควงจู๋เขยถึงบ้าน
ข. บิดาใจร้ายเปิดเผยว่า สาเหตุที่ฆาตกรรมบุตรชายเพราะโกรธเคืองภรรยา
ที่นำชายชู้มาเยาะเขยถึงบ้าน
- 3 + 1 - ก. สุรยุทธ์จีแม่ทัพ 3 เคลียร์ฆ่าหมู่ 9 ศพ
ข. พลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ ผู้บัญชาการทหารบก เร่งรัดแม่ทัพกองทัพภาค 3
สังคลาศคดีสังหารหมู่ 9 ศพ
- 2 - ก. ผู้นำหมี ปฏิเสธขีปนาวุธจ่อนาโต
ข. ประธานาธิบดีบอริส เยลซิน ผู้นำประเทศรัสเซีย ปฏิเสธข่าวที่ว่ารัสเซียนำ
ขีปนาวุธเพื่อยิงใส่องค์การสนธิสัญญาป้องกันแอตแลนติกเหนือ
- 3 - ก. ลีนสุดคึกคึก ผอ.แสงชัย ฎีกายื่นให้ประหารทวิ
ข. คดีฆ่าผู้อำนวยการแสงชัย สุนทรวัฒน์ ลีนสุดลง เมื่อศาลฎีกาพิพากษาขึ้นให้
ประหารชีวิต นายทวิ พุทธจันทร์
- 1 + 4 - ก. กระต๊อบโหดไล่ผีดับคาติน สมภารชาดิสก์
ข. เจ้าอาวาสวัดอารมณ์รุนแรง ใช้วิธีการไล่ผี โดยการใช้เท้ากระต๊อบชาวบ้านเพื่อ
ไล่ผีจนชาวบ้านเสียชีวิต
- 2 - ก. รวบไอ้วัดถ้ำข่มขืนคะ คน วัว ควาย
ข. ดำรงจับตัวคนวิปริตทางเพศข่มขืนไม่เลือกทั้งคน โค กระบือ
- 2 - ก. ลากคอไอ้โจรบุกจีทองเถียนหงษ์จีน
ข. ดำรงจับตัวโจรบุกปล้นร้านที่ทองเถียนแบบมาจากภาพยนตร์จีน
- 2 - ก. ศาลสั่งลากคอทนายตัวแสบ
ข. ศาลพิพากษาจำคุกทนายความที่ทำผิดกฎหมายอาญาร้ายแรง
- 4 - ก. กิ่งฉลองออกพรรษา พระ-เณร เมาจนแอ่น
ข. พระ-เณรดื่มสุราฉลองออกพรรษา เมาจนทรงกายไม่ได้

- 4 - ก. รวมนักเรียนซื้อขายยาเสพติดสอบมหา'ลัย
ข. ดำรงจับนักเรียนซื้อขายยาเสพติดเพื่อดูหนังสือสอบเข้าศึกษาต่อมหาวิทยาลัย
- 2 - ก. ชวนไฟเขียวตั้งปลัดกระทรวงสาธารณสุข
ข. นายกฯ ชวน ไม่คัดค้านในการส่งย้ายปลัดกระทรวงสาธารณสุข
- 2 - ก. ลงดาบเชือดหมอปรากกรม
ข. กระทรวงสาธารณสุขออกคำสั่งลงโทษนายแพทย์ปรากกรม วุฒิพงศ์ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข
- 2 - ก. ฆาตกรรมอำมหิตขี้เด็กหญิงอายุ 13 ขวบ
ข. ฆาตกรใจร้ายข่มขืนแล้วฆ่าเด็กหญิงอายุ 13 ขวบ
- 2 - ก. แฉฆ่าโหดสักก็ด้วยกัน
ข. สื่อมวลชนเปิดเผยคดีฆ่าโหดเป็นตำรวจด้วยตัวเอง
- 2 - ก. บัญชีคำหัวโจกค้ายาบ้า
ข. ดำรงจัดทำรายชื่อหัวหน้าใหญ่กลุ่มพ่อค้ายาบ้า
- 2 - ก. หญิงสาวอุ้มลูกขึ้นโรงพักทวงเงินค่าเลี้ยงดู
ข. หญิงสาวอุ้มบุตรสาวขึ้นสถานีตำรวจเรียกร้องเงินค่าเลี้ยงดูจากสามีที่ทอดทิ้งครอบครัว
- 2 - ก. จับอาวุธสงครามริมเขมร
ข. ดำรงจับอาวุธสงครามชายแดนไทย-กัมพูชา
- 3 + 2 - ก. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เครียดจัด พุ่งหลาวดับสยอง
ข. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เครียดมาก ได้กระโดดตึกฆ่าตัวตาย
- 2 - ก. ล่าหัวบั้งรอนในถิ่นเจ้าพ่อ
ข. ดำรงตามจับตัวบั้งรอนในถิ่นของผู้มีอิทธิพลตามแนวชายแดนไทย-เมียนมาร์
- 1 + 3 - ก. ชวนไฟเขียว ล้างบางทุจริตใน อบ.
ข. นายกฯ ชวน เปิดโอกาสให้ทำการสอบสวนคดีทุจริตในองค์การอาหารและยา
- 1 - ก. จวกรัฐ ละเลยทุจริตเลือกตั้ง
ข. สื่อมวลชนระบุว่ารัฐบาลทำงานบกพร่องที่ไม่เข้มงวดจนทำให้มีการทุจริตการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลนครสมุทรปราการ

- 2 - ก. วรรณโรค เป็นชื่อโรคติดต่อเรื้อรังร้ายแรง เกิดจากเชื้อแบคทีเรียชนิดหนึ่ง
 ข. วัณโรค เป็นชื่อโรคติดต่อเรื้อรังร้ายแรง เกิดจากเชื้อแบคทีเรียชนิดหนึ่ง
- 2 - ก. บ้านชั้นเดียวและถูกน้ำท่วมประจำ ควรติดเต้าเสียบไฟในระดับสูง
 ข. บ้านชั้นเดียว และถูกน้ำท่วมประจำ ควรติดปลั๊กไฟในระดับสูง
- 2 - ก. ม้าแข่งเมื่อไคยินสัญญาณปล่อยตัวก็ตกใจ กระโดดโหยง
 ข. ม้าแข่งเมื่อไคยินสัญญาณปล่อยตัวก็ตกใจ กระโดดโหยง
- 2 - ก. ทับหลังนารายณ์บรมมหาราชวังถือเป็นปฏิมากรรมสำคัญของไทย
 ข. ทับหลังนารายณ์บรมมหาราชวังถือเป็นประติมากรรมสำคัญของไทย
- 2 - ก. “เพิ่งเปิดเทอมอยู่แหมบ ๆ ไกลจะปิดเทอมแล้วหรือนี่”
 ข. “เพิ่งเปิดเทอมอยู่แหมบ ๆ ไกลจะปิดเทอมแล้วหรือนี่”
- 1 + 5 - ก. ระบาดเป็นแพ้น้ำท่วมตายนิสิตเกษตรอีก 1
 ข. การฆ่าตัวตายแพร่ระบาดทั่วประเทศ แม้แต่นิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้ฆ่าตัวตายเพิ่มอีก 1 คน
- 2 - ก. แฉนักเรียนโคตติกรอครว้แตก
 ข. สื่อมวลชนเปิดเผยสาเหตุที่นักเรียนกระโดดตึกฆ่าตัวตาย สาเหตุมาจากครอบครัวขาดความอบอุ่น
- 1 - ก. แฉวนคองหน้าทำเนียบเช่นชวน
 ข. มีคนผูกคอตายหน้าทำเนียบรัฐบาลประท้วงนายกฯ ชวน หลีกภัย
- 2 - ก. จับแก๊งปลอมบัตรเครดิต
 ข. ดำรวจจับกลุ่มคนร้ายที่ปลอมแปลงบัตรเครดิต
- 2 - ก. ชวนถือหาง ดร.มานะ กรณีไล่บี้ค่าทางด่วน
 ข. นายกฯ ชวน เข้าข้าง ดร.มานะ กรณีการขึ้นค่าผ่านทางของการทางพิเศษแห่งประเทศไทย
- 5 - ก. อีสานระอุค้ายาบ้า ฆ่าเกลื่อน
 ข. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีการค้ายาบ้ามาก และมีการหักหลังทำให้เกิดคดีฆาตกรรมสูง

- 5 - ก. เหนือ - อีสาน ลดอุปโภคบริโภค 10 องศา
 ข. ภาคเหนือ - ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อุณหภูมิลดลงมาก
 ถึง 10 องศาเซลเซียส ซึ่งใกล้ถึงจุดเยือกแข็ง
- 2 - ก. พบแล้ว ไทย 1 - แหม่ม 2 รวม 3 ศพ ระบุเรื่อนักท่องเที่ยวจมน้ำ
 เหตุบรทุกน้ำหนักเกิน
 ข. เจ้าหน้าที่ ค้นพบศพแล้ว เป็นคนไทย 1 ศพ และหญิงชาวต่างชาติ 2 ศพ
 รวม 3 ศพ สาเหตุที่เรื่อนักท่องเที่ยวจมน้ำ มาจากการบรทุกน้ำหนักเกิน
- 5 - ก. ทูบหลวงพ่อบำพรานคดี
 ข. คนร้ายฆาตกรรมเจ้าอาวาสโดยการทุบด้วยของแข็งไม่ให้มีบาดแผล
 เพื่อบำพรานคดี
- 1 + 4 - ก. แหม่มชราพลัดพราก 45 ปี วอนหาลูก
 ข. หญิงชราชาวต่างชาติไม่พบบุตรชาย 45 ปี ขอร้องสื่อมวลชนช่วยติดตาม
 หาบุตรชายให้
- 5 - ก. หมอแถมองสิงไร้คุณค่า แคไข่ม้วนบานเบอะ
 ข. แพทย์ได้ทำการวินิจฉัยแล้วเปิดเผยว่าสมองสิงไม่มีคุณค่าทางอาหาร
 แต่มีองค์ประกอบของไข่ม้วนสูงมาก
- 2 - ก. เจ้าสาววัยเด็กแต่งหนุ่ม 22
 ข. เจ้าสาววัยชรา แต่งงานกับชายหนุ่มอายุ 22 ปี
- 5 - ก. หลวงพ่อบัณฑิตเบียร์ - คึก
 ข. พระสงฆ์ดื่มเบียร์ ขณะขับรถยนต์ ด้วยอาการก็กคะนอง
- 1 - ก. วัยรุ่นโหดจ้องอริหน้าผับ
 ข. วัยรุ่นใจร้ายใช้ปืนจ้องอริหน้าสถานเริงรมย์
- 5 - ก. หวันบ้ำทั้งหมู่บ้านกินวัวพิษ
 ข. ชาวบ้านที่กินเนื้อโคพิษ หวาดกลัวกันทั้งหมู่บ้านว่าจะติดเชื้อโคพิษ
- 2 - ก. ตำรวจสืบโหดหิวหนุ่มฆ่าและ
 ข. ตำรวจใจร้ายนำตัววัยรุ่นชายไปทำร้ายร่างกายจนได้รับบาดเจ็บสาหัส
- 2 - ก. ตำรวจบุกทลายสำนักเถื่อน
 ข. ตำรวจออกกวาดล้างสำนักสงฆ์เถื่อน

- 2 - ก. แฉกหันตภัยสาหร่ายนรก
ข. สื่อมวลชนเปิดเผยภัยร้ายแรงจากสาหร่ายพิษ
- 2 - ก. อึ้ง อึ้ง วิ่งไร่หาตำรวจโทรล็กกลับชู่เอาชีวิต
ข. อึ้ง อึ้ง ธิบแจ้งความตำรวจว่ามีโทรศัพทล็กกลับชู่มา
- 5 - ก. มือปิ่น 11 มม. ฆ่าเหี้ยมยิ่งกว่าผู้จัดการโรงแรม
ข. มือปิ่น 11 มิลลิเมตร ใจร้าย ฆ่าปิ่นยิ่งผู้จัดการโรงแรมเสียชีวิต
- 4 - ก. ฆ่าพ่อค้ามาเลย์ เมียไทย ลูกเลี้ยงวัย 4 ขวบ
ข. พ่อค้าชาวมาเลย์เสียชีวิตถูกฆาตกรรมพร้อมภรรยาชาวไทย และลูกเลี้ยงวัย 4 ขวบ
- 2 + 4 - ก. ชู่ระเบิดคุกเชียงราย ระคมคั่นกันปิ่นป่วน
ข. คนร้ายชู่วางระเบิดเรือนจำจังหวัดเชียงราย ระคมเจ้าหน้าที่ตรวคั่นกันอย่าง
ดุกละหุก
- 1 - ก. น้องอ้วนเข็ดเขี้ยวผัวชาคิสต์เจอคุก 6 ปีครึ่ง
ข. น้องอ้วนเข็ดขยาดสามีอารมณ์เพร่นแรงที่ถูกศาลพิพากษาลงโทษจำคุก
6 ปีครึ่ง
- 4 - ก. บัสดูนคิงเหว คนขับเมา ร่อแร่ 4 เจ็บ 85
ข. คนขับรถโดยสารเมาสุราขับรถตกเหว ทำให้ผู้โดยสารที่เป็นคณะกฐิน
บาดเจ็บสาหัส 4 คน และบาดเจ็บ 85 คน
- 2 - ก. ฆ่าสยของเด็ก 12 หมกส้วม
ข. คนร้ายฆาตกรรมเด็กอายุ 12 ขวบ แล้วนำศพทิ้งลงส้วม
- 2 - ก. พกปิ่นปิ่นมะละกอ ลั่นโป้งโดนพวงสวรรค์ละ
ข. ชายหนุ่มพกปิ่นปิ่นต้นมะละกอ ปิ่นลั่นถูกอวัยวะเพศ บาดเจ็บอาการสาหัส
- 1 - ก. เตรียมขออนุมัติรวบมาเพียมีสิร่วมแก๊งบังรอน
ข. ตำรวจเตรียมขออนุมัติดำเนินคดีกับข้าราชการพลเรือน ทหาร และตำรวจ
ที่ร่วมมือกับกลุ่มคนร้ายสายบังรอนค้ายาบ้า
- 1 - ก. ฆ่าผู้จัดการโรงแรม จับฟลุคมือปิ่นรับ 3 แสน
ข. คดีฆ่าผู้จัดการโรงแรมตำรวจจับมือปิ่นได้โดยง่าย ขอมรับสารภาพได้ค่าจ้าง
3 แสนบาท

- 1 - ก. ผลสอบฮั้วผักขึ้นขัน-ทจริต
ข. ผลการสอบสวนคดีสมยอมซื้อขายพืชผักสวนครัวพบว่าการทุจริตจริง
- 4 - ก. 4 ขวบ เขี่ยบาปกรอกพิษพ้อฆ่าประชดเมีย
ข. บิดาใจร้ายกรอกยาพิษฆาตกรรมบุตรวัย 4 ขวบ ประชดภรรยา
- 2 + 4 - ก. ลาแล้วเวทีหลก ล้อต๊อกคันเมี่ยงเล่นแทน
ข. ล้อต๊อกคาราตลกประกาศอาการแสดงและสนับสนุนภรรยาให้เล่นตลกแทน
- 2 - ก. ไวยไทยย้อมแมวแรงงาน
ข. รัฐบาลหลายประเทศต่อต้านประเทศไทยที่ส่งแรงงานไร้ฝีมือไปทำงานประเทศของตน
- 2 - ก. ชาวโคราชรวมใจส่งน้ำชาติครั้งสุดท้าย
ข. ชาวนครราชสีมารวมใจมาร่วมงานพิธีพระราชทานเพลิงศพ พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ
- 2 - ก. สภานายหนูนให้ตำรวจผู้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ลูกรัฐมนตรีเบ่ง
ข. สภานายความสนับสนุนให้ตำรวจต่อสู้กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ ลูกรัฐมนตรีแสดงอำนาจอิทธิพล โดยไม่เคารพกฎหมาย
- 4 + 5 - ก. นักศึกษาฆ่าตัวตายสอง เกรดไม่ดีคืบอนาคด้วยพิษ
ข. นักศึกษาคืบยาพิษฆ่าตัวตาย สาเหตุมาจากผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด
- 3 - ก. กัดติดสอบ บิ๊ก - ก.ฟ.ผ. งานซื้อที่ 100 ล้าน ป.ป.ป. ไม่ผวากับมิด
ข. ตั้งคณะกรรมการทำการสอบสวนคณะผู้บริหารการไฟฟ้าฝ่ายผลิต กรณีทุจริตซื้อที่ดินราคา 100 ล้าน คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการไม่กลัวภัยมืด
- 2 - ก. ปลาบึกยักษ์ไหลที่สงขลา
ข. ปลาบึกขนาดใหญ่พบได้ที่ทะเลสาบสงขลา จังหวัดสงขลา
- 2 - ก. เด็กน้อยถูกราคู ยังหนัก
ข. เด็กชายถูกบิดาใช้น้ำร้อนราดอวัยวะเพศ ยังมีอาการบาดเจ็บสาหัส

- 2 - ก. แจ้งจับฝรั่งโหดทารุณเด็กชาย
ข. บิดาและมารดาได้เข้าแจ้งความให้จับชาวต่างชาติใจร้ายทำทารุณกรรมเด็กชายไทย
- 2 - ก. ยึดผงนรก 50 ก.ก. ขนจากริมแดนเหนือ
ข. ตำรวจจับเอโรอินน้ำหนัก 50 กิโลกรัม ได้ขณะลักลอบขนมาจากชายแดนภาคเหนือ
- 2 - ก. ช่วยศพแดนเซอร์ประกันรายละเอียด 8 หมื่น
ข. บริษัทประกันชีวิตจ่ายเงินช่วยทำศพนักเดินทางเครื่องรายละเอียด 8 หมื่นบาท
- 2 - ก. “เขารู้สึกอ่อนเพลีย เพราะมทำงานหนักมาหลายวัน”
ข. “เขารู้สึกอ่อนเพลีย เพราะกร่างานหนักมาหลายวัน”
- 2 - ก. สาราณียกร มีหน้าที่จัดรูปเล่มและเนื้อหาสาระของหนังสืออนุสรณ์ของรุ่น
ข. สาราณียกร มีหน้าที่จัดรูปเล่ม และเนื้อหาสาระของหนังสืออนุสรณ์ของรุ่น
- 2 - ก. ฟักทองแกงบวช ทำจากฟักทองต้มกับกะทิและน้ำตาล
ข. ฟักทองแกงบวด ทำจากฟักทองต้มกับกะทิและน้ำตาล
- 2 - ก. “เป็นกษัตริย์ ตรัสแล้วไม่คืนคำ” เป็นความเชื่อมาจากลัทธิศาสนาพราหมณ์
ข. “เป็นกษัตริย์ ตรัสแล้วไม่คืนคำ” เป็นความเชื่อมาจากลัทธิศาสนาพราหมณ์
- 2 - ก. การกินจุกกินจิก จะทำให้น้ำหนักตัวขึ้นรวดเร็วและเป็นโรคอ้วน
ข. การกินจุกกินจิบ จะทำให้น้ำหนักตัวขึ้นรวดเร็วและเป็นโรคอ้วน
- 2 - ก. หนังสือกลศภาษาไทยมีนักเขียนร่วมกันเขียนหลายคน
ข. หนังสือเกร็ดภาษาไทย มีนักเขียนร่วมกันเขียนหลายคน
- 2 - ก. ไทยรู้จักฝนดาวมีบันทึกก่อนฝรั่งถึง 300 ปี
ข. เจ้าหน้าที่ค้นพบบันทึกคนไทยรู้จักฝนดาวตกก่อนชาวต่างชาติถึง 300 ปี
- 2 - ก. ผัวชั่วจอมโหดฆ่าเมียทั้งกลม
ข. สามีใจร้ายฆาตกรรมภรรยาพร้อมทารกที่อยู่ในครรภ์
- 5 - ก. นำผู้จัดการโรงแรม สารภาพศาลลคกึ่ง
ข. คดีฆาตกรรมผู้จัดการโรงแรม จำเลยรับสารภาพ ศาลได้พิพากษาลดโทษลงกึ่งหนึ่ง

- 2 - ก. คนบันเทิงชนลูก ผีธรรมเอา เล็ก “ศรัณย์” ไป
 ข. คนบันเทิงหวาดกลัวคิดว่าวิญญาณธรรม นำวิญญาณ เล็ก “ศรัณย์” ไป
- 1 + 5 - ก. ทลายรังอีโก้แสบ ขาบ้าอื้อ
 ข. ตำรวจเข้ากวาดล้างขาบ้าในหมู่บ้านชาวเขาเผ่าอีโก้ พบขาบ้าจำนวนมาก
- 5 + 1 - ก. ศพศรัณย์แอลกอฮอล์ล้น ดันเหตุดับ
 ข. เจ้าหน้าที่ได้ตรวจศพศรัณย์ พบมีแอลกอฮอล์ในร่างกายมาก อันเป็นสาเหตุให้เสียชีวิต
- 5 - ก. องค์การบริหารส่วนจังหวัดเริ่มป่วย เกิดศึกชิงเก้าอี้
 ข. องค์การบริหารส่วนจังหวัดปั่นป่วนจากการแย่งชิงตำแหน่งผู้บริหารภายในองค์การ
- 4 - ก. รั้วค้ำพันเอกรองผู้บัญชาการจังหวัดทหารบกพิษณุโลก
 ข. พันเอกตำแหน่งรองผู้บัญชาการจังหวัดทหารบกพิษณุโลกถูกคนร้ายยิงเสียชีวิต
- 5 - ก. ลำเคนช่างกลหื่นขี้กามนักเรียนชิงพิคบนรถเมล์
 ข. ตำรวจออกติดตามจับนักศึกษาช่างกลที่ก่อคดีข่มขืนนักเรียนหญิงบนรถโดยสารประจำทาง
- 2 - ก. เจอดีในห้องซังสหบาทาช่างกลกามโหด
 ข. นักศึกษาช่างกลที่ก่อคดีข่มขืนถูกกลุ่มผู้ต้องหาทุบประชาทัณฑ์ในห้องซัง
- 5 - ก. เหยื่อช่างกลอาการน่าหวง
 ข. นักเรียนหญิงที่ถูกนักศึกษาช่างกลข่มขืนมีอาการบาดเจ็บสาหัส
- 5 - ก. เด็กนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 บ้าเลือดตีครูสลับ
 ข. นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 อารมณ์รุนแรง ทำร้ายร่างกายครูจนสลับ
- 4 - ก. แฉแก๊บล้างกรรมชลไรฟ์ มือ
 ข. สื่อมวลชนเปิดเผยว่ากรรมชลประทานไม่มีความสามารถในการแก้ปัญหาภัยแล้ง
- 2 - ก. มะกันปิดสถานทูตเลียงโจรอาหรับ
 ข. สหรัฐอเมริกาสั่งปิดสถานทูตหวาดกลัวผู้ก่อการร้ายชาวอาหรับ จะวางระเบิดสถานทูต
- 2 - ก. ฆ่าโหดขาบ้ายังตัดพวงสวรรค์
 ข. พ่อค้าขาบ้าถูกคนร้ายยิงอวัยวะเพศขาดเสียชีวิต

- 2 - ก. ผู้บังคับบัญชาโกรธผู้ใต้บังคับบัญชามาก สังเกตได้จากเขามีใบหน้าแดงกร่ำ
ข. ผู้บังคับบัญชาโกรธผู้ใต้บังคับบัญชามาก สังเกตได้จากเขามี ใบหน้าแดงก่ำ
- 2 - ก. อาชีพนี้ต้องพยายามรักษาผู้มั่งคั่งให้ไฟเราะอยู่เสมอ
ข. อาชีพนี้ต้องพยายามรักษาผู้มั่งคั่งให้ไฟเราะอยู่เสมอ
- 2 - ก. พนารัตน์ บุญนาค และ มานา สิงหนตร สองสาวใหญ่ยังสวยไม่เล็ก
เมื่อศุกร์ก่อนพบที่ย่านอาร์ชีเอ
ข. พนารัตน์ บุญนาค และ มานา สิงหนตร สองสาวใหญ่ยังสวยไม่สร้าง
เมื่อศุกร์ก่อนพบที่ย่านอาร์ชีเอ
- 2 - ก. สุทธิธรรม จิราธิวัฒน์ ขานี้แพ้สัตว์ปีก พอกรรยาไก่ไม่อยู่ก็ออกไปเที่ยว
เต้นแรงเต้นกาที่ทอรัสคลับ
ข. สุทธิธรรม จิราธิวัฒน์ หนุ่มคนนี้แพ้สัตว์ปีกขณะกรรยาซื้อเล่นว่าไก่ไม่อยู่
ก็ออกไปเที่ยวเต้นรำที่ทอรัสคลับ
- 2 - ก. คนไทยวัยสูงอายุกลุ่มหนึ่งต้องเสพยาแก้ปวดเป็นประจำ
ข. คนไทยวัยสูงอายุกลุ่มหนึ่ง ต้องเสพยาแก้ปวดเป็นประจำ
- 3 + 1 - ก. ป.ป.ป. สรุปคดีชั่วยาได้ปลาชีว
ข. คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ
ในวงราชการ สรุปคดีทุจริตการซื้อขายยาและเวชภัณฑ์ ผู้กระทำความผิด
เป็นข้าราชการระดับต่ำ
- 3 + 1 - ก. ซี 8 ซื้อตำแหน่งชวหนัก โดนเล่นวินัยซ้ำ
ข. ข้าราชการระดับ 8 ที่ใช้เงินซื้อตำแหน่ง ถูกตั้งคณะกรรมการสอบสวน และถูก
ผู้บังคับบัญชาลงโทษทางวินัยเพิ่มเติม
- 2 - ก. จับเมียครูใหญ่ค้ายาบ้าชุกจิม
ข. ดำรวจจับภรรยาครูใหญ่ค้นพบยาบ้าชุกซ่อนอยู่ในอวัยวะเพศ
- 5 - ก. น้ำเสียนยาบ้าหักคอหลาน
ข. น้ำติดยาบ้า กลุ่มคลัง อาละวาด และหักคอหลานจนเสียชีวิต
- 4 - ก. ขยะท่วมล้นเชียงใหม่ต้องพึ่งรัฐมนตรี
ข. เทศบาลนครเชียงใหม่กำจัดขยะไม่หมดต้องเรียกร้องให้รัฐมนตรีดำเนินการให้

- 2 - ก. หนุ่มจีเห่ล้ารักคู่ สับว่าที่พ่อตาฟูบ
ข. หนุ่มติดสุรามีปัญหาความรัก ใช้มีดฟันว่าที่พ่อตาได้รับบาดเจ็บสาหัส
- 2 - ก. ท้าวรัตคคอย ฝรั่งเสียชีวิต
ข. รถท่องเที่ยวตกภูเขา ทำให้ชาวต่างประเทศเสียชีวิต
- 2 - ก. จับหัวหน้าการประณตศึกษาหลวงสาวปล้ำวันเดียว 2 โรงแรม
ข. ดำรงจับหัวหน้าการประณตศึกษาที่หลอกหลวงหญิงสาวไปข่มขืน วันเดียว 2 โรงแรม
- 2 - ก. เมินเงิน 5 ล้านยอดพลเมืองดี
ข. พลเมืองดีสุดยอดไม่สนใจเงิน 5 ล้านบาทที่ตนเองเก็บได้
- 2 - ก. เสียบคอหอยฆ่าบัสโฮสเดส
ข. ฆาตกรใช้มีดแทงกลางลำคอพนักงานสาวประจำรถโดยสารประจำทางเสียชีวิต
- 3 - ก. ดำรงทีมโหดรุนแรงที่บชี 8
ข. กลุ่มดำรงใจร้ายรุนแรงทำร้ายร่างกายข้าราชการระดับ 8
- 2 - ก. รุมค่าเอกชัยค่าคุมหาโหด
ข. เอกชัย ศรีวิชัย นักร้องลูกทุ่งชื่อดัง ถูกรุมประณามจากการเก็บค่าเข้าชมการแสดงดนตรี ราคาแพงมาก
- 5 - ก. แฉชีวิตเจ้าอาภัพโคดหอ
ข. สื่อมวลชนเปิดเผยชีวิตชายชราอาภัพ กระโดดหอพักฆ่าตัวตาย
- 2 - ก. หนุ่มตายโหงเคียงข้างสาว อบต.
ข. หนุ่มถูกยิงตายศพอยู่เคียงข้างหญิงสาวสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล
- 5 - ก. จ่อกลางถนนฆ่าโหดผู้ใหญ่บ้าน
ข. คนร้ายใช้ปืนจ่อยิงกลางถนนสังหารผู้ใหญ่บ้าน
- 3 - ก. อุตุฯ เตือน 5 จังหวัดเหนือ ระวังจมน้ำ
ข. กรมอุตุนิยมวิทยาเตือน 5 จังหวัดภาคเหนือ ให้ระวังอุทกภัยจากฝนตกหนัก
- 2 - ก. ครูพยนต์ เริ่มทุเลาอีกกฎหมายควบคุมก๊าซ
ข. ครูเพลงพยนต์ มุกดา เริ่มอาการทุเลาจากการเป็นประธานในพิธีจุดลูกโป่งด้านบุรีแล้วเกิดระเบิด ถูกไฟลวก ได้กล่าวว่าสมควรเร่งรัดออกกฎหมายควบคุมก๊าซ

- 2 - ก. ไวยาวัจจกร วัดพระธรรมกายออกมาให้ข่าวปกป้องเจ้าอาวาสวัดพระธรรมกาย
ข. ไวยาวัจจกร วัดพระธรรมกายออกมาให้ข่าวปกป้องเจ้าอาวาสวัดพระธรรมกาย
- 2 - ก. หนังสือที่นักเขียนไทยประพันธ์ส่วนใหญ่จัดอยู่ในประเภทหนังสือ
 ประโลมโลกย์
ข. หนังสือที่นักเขียนไทยประพันธ์ส่วนใหญ่ จัดอยู่ในประเภทหนังสือ
 ประโลมโลก
- 3 - ก. เปิดหลักฐานที่เค็ดเล่นงานผู้ว่าฯ สันติ
ข. คณะกรรมการสอบสวนเปิดเผยหลักฐานแน่นหนาที่จะเอาผิดนายสันติ
 ผู้ว่าราชการจังหวัด
- 3 - ก. ญาติโยมเสนอเรื่องต่อมหาเถร
ข. ประชาชนยื่นเรื่องฟ้องร้องเจ้าอาวาสวัดพระธรรมกายต่อมหาเถรสมาคม
- 2 - ก. ผัวคลังอีโต้ฟันหัวเมีย
ข. สามีนี้อาการบ้าคลังใช้มีดอีโต้ฟันศีรษะภรรยาเสียชีวิต
- 4 - ก. ลวงฆ่าหมิ่นนักศึกษาเอแบค
ข. คนร้ายหลอกลวงนักศึกษามหาวิทยาลัยเอแบคไปฆาตกรรมอย่างทารุณ
- 4 + 5 - ก. ชัดโวะระเบิดกะโหลกฆ่าทั้งเจ้าหน้าที่รักษาป่า
ข. คนร้ายใช้ปืนยิงเจ้าหน้าที่รักษาป่าที่ศีรษะเสียชีวิต
- 5 - ก. ชาวอ้อยไม่เอาด้วย กำหนดให้ตันละ 500
ข. ชาวไร่อ้อยตอบปฏิเสธที่ทางรัฐบาลกำหนดราคาอ้อยให้ตันละ 500 บาท
- 5 - ก. ดีข่าวไปทั่ว ไทยจะจัดโอลิมปิก
ข. สื่อมวลชนกระจายข่าวไปทั่วโลกว่า ไทยจะจัดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก
 ในปี ค.ศ. 2016
- 1 + 2 - ก. มีบอ้อยคำรามลั่นขู่วิถีคนครั้งใหญ่
ข. กลุ่มชาวไร่อ้อยประกาศว่าจะนัดชุมนุมใหญ่ และปิดถนนสายสำคัญ
- 5 - ก. ฤทธิ์พายุ “จิล” 70 ชีวิต
ข. อิทธิพลของพายุได้ฝนจิลทำให้นักท่องเที่ยว 70 คน ตกค้างบนเกาะ

- 2 + 3 - ก. จับพระกตสิก้าอย่างมาดบอล
 ข. เจ้าหน้าที่จับสีกพระ ที่นำสีกามาอนด้วย แต่สีก้าอ้างว่ามาชมฟุตบอลโลกที่
 ถ่ายทอดทางโทรทัศน์
- 5 - ก. ช่างกลซ่อมขึ้นติดตลอดชีวิต
 ข. นักศึกษาช่างกลที่ก่อคดีซ่อมขึ้นนักเรียนหญิง ศาลพิพากษาจำคุกตลอดชีวิต
- 2 - ก. ชาวบ้านผวาหนักเชิญหมอผีส่งวิญญาณบิณฑก
 ข. ชาวบ้านหวาดกลัวมาก ได้ติดต่อหมอผีมาสดส่งวิญญาณศพที่เสียชีวิต
 จากเครื่องบิณฑก
- 5 - ก. หม่าเมียเก่าชดยาพิษตายตาม
 ข. สามีฆาตกรรมภรรยาเก่า แล้วดื่มยาพิษตายตาม
- 2 - ก. รวบแล้วผ่าวโหดฆ่าหั่นศพเมียบัสโฮสเตต
 ข. ตำรวจจับสามีใจร้ายทำการฆาตกรรม และหั่นศพภรรยาที่เป็นพนักงานหญิง
 ประจําธโดยสารประจําทาง
- 3 + 2 - ก. อุตุเดือนหนาวปี นี้รุนแรง
 ข. กรมอุตุนิยมหาวิทยาลัยอากาศของประเทศไทยว่า ฤดูหนาวปี นี้จะมีอากาศ
 หนาวจัด
- 2 - ก. นักศึกษาอุดตริมักทำพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในการรับน้องใหม่ใน
 สถานศึกษา
 ข. นักศึกษาอุดตริ มักแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในการรับน้องใหม่ใน
 สถานศึกษา
- 2 - ก. ประเทศไทยมีการใช้รังสีในการรักษาโรคโดยการเอกซเรย์
 ข. ประเทศไทยมีการใช้รังสีในการรักษาโรคโดยการเอกซเรย์
- 2 - ก. ขยะกองใหญ่แม้ถูกเผาตลอดคืนรุ่งเช้ายังมีควันไฟลอยนุญอยู่
 ข. ขยะกองใหญ่แม้ถูกเผาตลอดคืนรุ่งเช้ายังมีควันไฟลอยกรุ่นอยู่
- 2 - ก. ในภาษาไทยสัพพัญญู หมายถึง พระพุทธเจ้า
 ข. ในภาษาไทยสัพพัญญู หมายถึง พระพุทธเจ้า
- 2 - ก. สกุลรุษชาติ หมายถึง วงศ์ตระกูลด้วยกัน
 ข. สกุลรุษชาติ หมายถึง วงศ์ตระกูลด้วยกัน

- 2 - ก. วิทยาศาสตร์ประยุกต์ เช่น วิชาเกษตรศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ แพทยศาสตร์ ฯลฯ
 ข. วิทยาศาสตร์ประยุกต์ เช่น วิชาเกษตรศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ แพทยศาสตร์ ฯลฯ
- 2 - ก. ไทยทำได้แล้วล้มตำระป้อง
 ข. ประเทศไทยสามารถผลิตล้มตำระป้องจากโรงงานได้แล้ว
- 2 - ก. บุกห้องวิทยาลัยเทคนิคบุรีณ 2 ล้น
 ข. คนร้ายบุกโจกรรมห้องการเงินวิทยาลัยเทคนิคบุรี ได้ทรัพย์สินไปมูลค่า 2 ล้นบาท
- 2 - ก. ขวนไม่ขึ้นการบินไทยไปสุราษฎร์
 ข. นายกฯ ขวน ไม่โดยสารเครื่องบินของสายการบินไทยไปจังหวัดสุราษฎร์ธานี
- 2 - ก. ทักุ้งกุลาค่าแตกหนีกระเจิง
 ข. กลุ่มผู้ชุมนุมเลี้ยงกุ้งกุลาค่าในนาข้าว สลายการชุมนุมกระทันหัน
- 2 - ก. เพนกวินเชียงใหม่ใกล้ได้ลูก
 ข. สวนสัตว์เชียงใหม่แจ้งข่าวว่าแม่นกเพนกวินที่กำลังกกไข่จะได้ลูกนกเกิดใหม่ในเร็ววันนี้
- 2 - ก. เมินขาวนาช่วยสวนยาง
 ข. รัฐบาลไม่ช่วยขาวนา กลับทุ่มงบประมาณไปช่วยขาวสวนยางทั่วประเทศ
- 2 - ก. นิสิตหมอดกยาคคนช่วยอื้อ
 ข. นิสิตแพทยศาสตร์ที่มีฐานะครอบครัวยากจน มีคนบริจาคเงินทุนเล่าเรียนจำนวนมาก
- 2 - ก. ม้าเหล็กขี้เหล็ก เด็ก 2 ขวบ
 ข. ขบวนการไฟแล่นทับร่างเด็กอายุ 2 ขวบ เสียชีวิต
- 2 - ก. ลากคออีกหนึ่งนักโทษหนีคุก
 ข. ผู้ต้องขังที่หลบหนีออกจากเรือนจำ ถูกจับได้อีกหนึ่งคน
- 4 - ก. ฆ่าโหดทั้งเหวคนเบียร์สิงห์
 ข. คนขายเบียร์ตราสิงห์ถูกฆาตกรรมอย่างทารุณ และศพถูกนำไปทิ้งเหว

- 5 - ก. รอยัลฟลาซ่าโคราชจำคุก 20 ปี วิศวกร
 ข. คดีโรงแรมรอยัลฟลาซ่า จังหวัดนครราชสีมาทรุดตัว ศาลพิพากษาจำคุกวิศวกร
 ที่รับผิดชอบควบคุมการก่อสร้าง 20 ปี
- 2 - ก. เสธ. เล่นเกมแก้บ้านเขื่อน
 ข. พลตรีสนั่น รวบรวมหักฐานยันยันบ้านพักริมเขื่อนจังหวัดกาญจนบุรีทำถูก
 กฎหมาย
- 5 - ก. ช้างตกมันงวงฟาดควาญตาย
 ข. ช้างตกมันอาละวาดใช้งวงฟาดควาญช้างเสียชีวิต
- 2 - ก. แหกคุกระบาดโผล่เชียงใหม่
 ข. ผู้ต้องขังหลบหนีเรือนจำเกิดอย่างแพร่หลาย ล่าสุดเกิดขึ้นที่เรือนจำจังหวัด
 เชียงใหม่
- 5 - ก. เผยสัมพันธ์ลูกเหลิมกับสาวเแบคเปิดใจโชว์แผล
 ข. สื่อมวลชนเปิดเผยความสัมพันธ์ระหว่างบุตรชายของ ร.ต.อ.เฉลิม อยู่บำรุง
 กับนักศึกษาสาวมหาวิทยาลัยเแบค และนักศึกษาสาวได้แสดงบาดแผลที่ถูก
 ทำร้ายร่างกาย
- 5 - ก. เจ้าพ่อยาบ้าทุ่งสงโดนลอบซื้อ มือปืนถล่มพรุน
 ข. ผู้มีอิทธิพลในการค้ายาบ้าอำเภอทุ่งสง ถูกมือปืนลอบยิงจนเกิดบาดแผลทั่ว
 ร่างกายและเสียชีวิต
- 5 - ก. แฉตึกชำรุด เจ้าหน้าที่ช่วยไม่ซ่อม
 ข. สื่อมวลชนเปิดเผยตึกชำรุด มีสาเหตุมาจากเจ้าหน้าที่ละเลย ไม่ช่วยกัน
 บำรุงรักษา
- 4 - ก. พันภัยหื่น สาวใจเค็ดกัคลิ้นขาด
 ข. หญิงสาวใจเค็ดถูกหนุ่มคนร้ายปล้ำจะข่มขืน ขอมให้จูบปากแล้วกัคลิ้น
 ของคนร้ายขาด และหญิงสาวพันภัย
- 1 - ก. แฉเด็กประชาติปัตย์ตีปลุกชายรองผู้ว่าฯ
 ข. สื่อมวลชนเปิดเผยว่าลูกชายสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดพิจิตร สังกัด
 พรรคประชาธิปัตย์ รุมทำร้ายร่างกายลูกชายรองผู้ว่าราชการจังหวัด

- 1 + 3 - ก. ล้างมาเพียมีสิคุมผับ ส่ง ส.ห. ลุยจับทั้งคืน
ข. ทหารวางแผนกวาดล้างผู้มีอิทธิพลที่คุมสถานเริงรมย์ โดยการส่งสารวัตรทหาร
ออกกวาดจับตลอดคืน
- 1 - ก. แฟนเขาคืนร้องไห้ไม่เอาสวนสนุก
ข. ประชาชนที่รักสวนสัตว์คู่สัตเขาคินวนา ประกาศไม่สนับสนุนให้แปรสภาพ
สวนสัตว์ไปสร้างสวนสนุก
- 2 - ก. นับแสนแห่ร่วมผ้าป่าดาบวันเดียว 24.8 ล้าน
ข. คนไทยจำนวนแสนคนร่วมทอดผ้าป่าช่วยชาติกับหลวงตามหาบัว
วันเดียวมียอดบริจาคถึงยี่สิบสี่ล้านแปดแสนบาท
- 5 - ก. ร้องตำรวจออกจับคังเก - ปลาหาย
ข. ชาวเรือตังเกเข้าร้องเรียนว่าตำรวจออกตรวจจับเรือตังเก แต่สัตว์ทะเลบนเรือ
กลับหายไปถึงสี่มีเลขน้อย
- 5 - ก. ตลกหนูคลองเตยหลบพัลวัน ตำรวจจับลูกน้องขนผง
ข. คาวตลก หนู คลองเตย หลบหน้าหายไป หลังตำรวจจับอดีตลูกน้อง
คดีขโมยเฮโรอีน
- 5 - ก. พระมือปี่ม แฉลิกซึ่ง เหตุหึงสึกา
ข. พระมือวางระเบิดเปิดเผยสาเหตุสำคัญมาจากการหึงหวงสึกา
- 2 - ก. เลขาธิการพรรคมีสมรรถนะสูงพอที่จะเป็นหัวหน้าพรรคได้
ข. เลขาธิการพรรคมีศักยภาพสูงพอที่จะเป็นหัวหน้าพรรคได้
- 2 - ก. เกี้ยวคอไก่ เป็นวิธีนุ่งผ้าที่เอาชายพกรัดอีกชายหนึ่งไว้ แล้วหนีบให้แน่น
ข. เกี้ยวคอไก่ เป็นวิธีนุ่งผ้าที่เอาชายผ้าพกรัดอีกชายหนึ่งไว้ แล้วหนีบให้แน่น
- 2 - ก. “ไม่เห็นน้ำตดกระบอก ไม่เห็นกระรอกโก่งหน้าไม้”
ข. “ไม่เห็นน้ำตดกระบอก ไม่เห็นกระรอกโก่งหน้าไม้”
- 2 - ก. ดาวดิงซ์ เป็นชื่อสวรรค์ชั้นที่ 2 ในจำนวนสวรรค์ชั้นต้น 6 ชั้น
ข. ดาวดิงส์ เป็นชื่อสวรรค์ชั้นที่ 2 ในจำนวนสวรรค์ชั้นต้น 6 ชั้น

- 2 - ก. เทคโนโลยีการเกษตรแผนใหม่ทำให้เกษตรกรไทยเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรได้มาก
ข. เทคโนโลยีการเกษตรแผนใหม่ทำให้เกษตรกรไทยเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรได้มาก
- 5 - ก. ลูกทุ่ง เอกชัย ศรีวิชัย ป้องหนุ่ยยังไม่เกี่ยวคดีขมพง
ข. เอกชัย ศรีวิชัย นักร้องลูกทุ่ง ออกมาปกป้อง หนุ่ย คลองเตย ว่าไม่ได้เกี่ยวข้องกับคดีขมพง
- 2 - ก. ควธรรม์ทีกแก้งยาบ้า ตำรวจจับ 3 โจรตาย 1
ข. ตำรวจวิสามัญฆาตกรรมกลุ่มคนร้ายค้ายาบ้าเสียชีวิต 1 ศพ ส่วนตำรวจได้รับบาดเจ็บ 3 นาย
- 2 - ก. พัน 4 คำน ชายแดน 3 จังหวัดได้ สอบบุคลากรนักท่องเที่ยว
ข. กรมศุลกากรตั้งกรรมการสอบสวนคดีเจ้าหน้าที่ 4 คำน ชายแดน 3 จังหวัดภาคใต้ ร่วมกันเรียกร้องทรัพย์จากนักท่องเที่ยวชาวมาเลเซียและสิงคโปร์
- 5 - ก. จับตาย 1 ศพ โจรรถเมล์จับเป็นอีก 7
ข. ตำรวจวิสามัญฆาตกรรมโจรปล้นรถโดยสารประจำทาง เสียชีวิต 1 ศพ และจับได้อีก 7 คน
- 5 - ก. มนตรีได้เป็นเอดส์ทำแก๊สพิษ
ข. นายมนตรี พงษ์พาณิชย์ ได้ซื้อกล่าวหาที่ว่าเป็นโรคเอดส์ ทำให้เปลื้องผ้าพิษ
- 5 - ก. วิสวะดับก่อนรับปริญญาโรงพยาบาลเมิน คิดว่าเป็นชาวเขา
ข. บัณฑิตคณะวิศวกรรมศาสตร์เสียชีวิตจากอุบัติเหตุก่อนเข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร และทางโรงพยาบาลไม่ให้ความช่วยเหลือ เพราะคิดว่าเป็นชาวไทยภูเขา
- 5 - ก. พันตำรวจตรีชัชชนยาบ้าตำรวจทั้งนั้น
ข. ตำรวจยศพันตำรวจตรีให้การชดทอว่า ขบวนการค้ายาบ้าส่วนใหญ่เป็นตำรวจ
- 5 - ก. อาศัยถล่มเจ้าหน้าที่ป่าไม้ดับ 1 จับ 2
ข. คนร้ายใช้ปืนอาอาศัยเจ้าหน้าที่ป่าไม้ เสียชีวิต 1 ศพ บาดเจ็บ 2 นาย
- 5 - ก. เมียจ้างพี่ตีหัวผัว ศพถ่วงน้ำ
ข. ภรรยาจ้างวานพี่ชายฆาตกรรมสามี แล้วให้นำศพสามีไปถ่วงน้ำ

- 5 - ก. ถึง 200 เขาชะเมาหนีตายพรานป่า
 ข. ฟุ้งถึง 200 ตัว ที่เขาชะเมา จังหวัดระยอง ถูกพรานป่าไล่ล่าจนต้องอพยพหนี
- 2 - ก. ล่าแก๊งโหดยิงถึง 4 ศพ ฆ่ายกครัว
 ข. ตำรวจออกติดตามจับตัวกลุ่มคนร้ายใจร้าย ใช้ปืนยิงเสียชีวิตทั้งครอบครัว
 รวม 4 ศพ
- 2 - ก. ชวนสังควมรับน้ำท่วมชุมพร ลงไปฝนตกหนัก
 ข. นายกฯ ชวน มีคำสังควม เพื่อป้องกันน้ำท่วมหนักใน 14 จังหวัด ภาคใต้
- 2 - ก. นักเรียนที่ผ่านการฝึกอบรมด้านมารยาทส่วนใหญ่ จะเป็นนักเรียนที่รู้จัก
 กาลเทศะ
 ข. นักเรียนที่ผ่านการฝึกอบรมด้านมารยาทส่วนใหญ่ จะเป็นนักเรียนที่รู้จัก
 กาลเทศะ
- 1 - ก. สนั่นฝากเด็กไม่ได้ดังฝันบู๊แต่ง ประมวล รุจนเสรี
 ข. พลตรีสนั่น ขจรประศาสน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
 ฝากข้าราชการฝ่ายปกครองไม่ได้ตามความต้องการจึงออกข่าวว่าจะโยกย้าย
 นายประมวล รุจนเสรี อธิบดีกรมการปกครอง
- 2 - ก. แฉผู้บริหารธนาคารนครธนปล่อยกู้ หนีเสียมาก และมีบริษัทในเครือหวังหลิ
 ดิดร้างแห
 ข. ธนาคารแห่งประเทศไทยเปิดเผยว่าผู้บริหารธนาคารนครธนปล่อยเงินกู้
 หนีเสียมาก และมีบริษัทในเครือหวังหลิติดหลังแห (มาจากสำนวนปลาติด
 หลังแห หมายความว่า พลอยต้องเข้าไปพัวพันด้วยทั้งที่ตนไม่ได้มีส่วน
 เกี่ยวข้องด้วยเลย เปรียบเหมือนทอดแหยอมมุ้งเอาปลาที่อยู่ในครอบแห แต่เมื่อ
 สาวแหขึ้นมาปลาอื่นนอกครอบแหพลอยติดตาข่ายแหขึ้นมาด้วย)
- 3 - ก. 2 ปี แผนฯ 8 ล้มเหลวว่างงานเพิ่ม 2 เท่า
 ข. ระหว่างปี 2540-2541 ช่วงแรกของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
 ฉบับที่ 8 นักวิชาการพบว่าประสบความสำเร็จล้มเหลว สังเกตได้จากมีอัตราการ
 ว่างงานเพิ่มขึ้นถึง 2 เท่า

- 2 - ก. มหา'ลัย ครัวญ ถูกหั่นงบฯ รับนักศึกษาปีหน้าวิกฤตแน่
 ข. ผู้บริหารมหาวิทยาลัยเปิดเผยว่า มหาวิทยาลัยถูกตัดงบประมาณ ทำให้การรับ
 นักศึกษาปี 2543 จะเกิดวิกฤตแน่นอน
- 3 - ก. จัดอันดับมหา'ลัยไทยไม่ติดฝุ่นเอเชีย
 ข. การจัดอันดับคุณภาพมหาวิทยาลัยในทวีปเอเชียพบว่า มหาวิทยาลัยของ
 ประเทศไทยไม่ติดการจัดคุณภาพของมหาวิทยาลัยในทวีปเอเชีย
- 1 - ก. นักศึกษาสถาบันราชมนฑลแชมป์ชื้อยา
 ข. นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมนฑล จัดเป็นอันดับหนึ่งของการติดยาเสพติด
 ในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ
- 2 - ก. ลูกน้ำแจ่งจับเลียบังคับตีทะเลเบียน
 ข. ลูกน้ำ นางแบบชื่อดัง เข้าแจ่งความกับตำรวจให้จับเศรษฐีชาวไทยเชื้อสายจีน
 เพราะถูกบังคับให้จดทะเบียนสมรส
- 5 - ก. ปวีณา ลุยปักใต้เค็หญิงถูกเข็มนตาย
 ข. รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม นางปวีณา หงสกุล
 เดินทางไปภาคใต้ เพื่อสอบสวนคดีเค็หญิง ถูกเข็มนเสียชีวิต
- 5 - ก. นักฆ่าแฝงขบวนแห่เจ สัหารยังผู้จัดการกลางพิธี
 ข. คนร้ายแอบแฝงตัวมากับขบวนแห่เทศกาลกินเจ แล้วลอบสังหารผู้จัดการ
 เสียชีวิตกลางงานพิธี
- 2 - ก. เชียงใหม่แชมป์ฆ่าตัวทั่วประเทศ
 ข. จังหวัดเชียงใหม่มีสถิติคนฆ่าตัวตายสูงที่สุดของประเทศไทย
- 2 - ก. จับปลัดโซพิสัย ตัวการใหญ่แก๊งบัตรประชาชนเถื่อน
 ข. ตำรวจจับปลัดอำเภอโซพิสัย เพราะเป็นหัวหน้าของกลุ่มคนร้ายที่ปลอมบัตร
 ประชาชน
- 2 - ก. ส่งฟ้องโทษปู้ 2 ผู้ใหญ่บ้านเผาวัด
 ข. ยัยการส่งฟ้องคดี 2 ผู้ใหญ่บ้านลอบวางเพลิงเผาวัดมี โทษหนักถึงขั้นประหาร
 ชีวิต
- 2 - ก. เพื่อนบวชให้น้องนัคเหยื่อประตุ
 ข. นักเรียนร่วมชั้นจะบวชเณรหน้าศพให้น้องนัคที่ถูกประตุทับเสียชีวิต

- 2 + 1 - ก. หมาสมุยไปนอก ฟรังเบียร์รับเลี้ยง
 ข. สุนัขแสนรู้บนเกาะสมุย จะถูกชาวเยอรมันนำไปเลี้ยงที่ประเทศเยอรมนี
- 2 - ก. พยาบาลแฉบั๊กคัมบอนกเขา แจ้งจับหมอติดถาร
 ข. พยาบาลสาวเข้าแจ้งความกับตำรวจให้จับนายแพทย์ลามก ที่บังคับให้
 อมอวัยวะเพศ
- 2 - ก. หมอแถลงอาการสังฆราชปกติแล้ว
 ข. นายแพทย์ได้ออกมาแถลงข่าวว่าอาการอาพาธของสมเด็จพระสังฆราชเป็น
 ปกติแล้ว
- 2 - ก. ฝนถล่มจมเมืองคอนสังเวช 1 ศพ อพยพวุ่น
 ข. จังหวัดนครศรีธรรมราชมีฝนตกหนักจนน้ำท่วม มีผู้เสียชีวิต 1 ศพ และ
 ต้องอพยพประชาชนจำนวนมากเพื่อหนีน้ำท่วม
- 2 - ก. เกษตรหวันศึกชิงน้ำหยุคนาปรัง
 ข. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์กลัวว่าจะเกิดการแย่งชิงการใช้น้ำในการทำนา
 จึงประกาศห้ามทำนาปรังครั้งที่ 2 ทั่วประเทศ
- 2 - ก. พิชชาหนูหมาส่งโรงพยาบาล 30 นักเรียนจู้ด ๆ
 ข. นักเรียน 30 คนที่รับประทานข้าวขาหมู เกิดอาการท้องเสีย จนต้องนำตัวส่ง
 โรงพยาบาล
- 3 - ก. ชนสนั่น 4 คั่นซ้อน อุบลสยอง 8 ศพ
 ข. เกิดอุบัติเหตุรถชน 4 คั่นซ้อน ที่จังหวัดอุบลราชธานี มีคนเสียชีวิตรวม 8 ศพ
- 3 - ก. สาวไทยร้อง บัวแก้ว ตม. มาเลย์ดูถูก
 ข. หญิงสาวชาวไทยทำเรื่องร้องเรียนต่อกระทรวงการต่างประเทศกล่าวว่า
 ทางด่านตรวจคนเข้าเมืองของประเทศมาเลเซีย ทำการดูหมิ่นเหยียดหยาม
 ขณะตรวจค้นร่างกาย
- 2 - ก. แฉสร้างรูปยักษ์วัดรับเนื้อ ๆ สิบล้าน
 ข. สื่อมวลชนเปิดเผยการสร้างรูปยักษ์ทางวัดได้เงินบริจาคจำนวนสิบล้านบาท
- 5 - ก. รวบจำฮู้ดสมุนบังรอนอึ้ง หน้าใหม่แต่ก็ไม่รอด
 ข. ตำรวจจับตัวจำฮู้ดลูกน้องบังรอนได้ แม้ว่าจะทำศัลยกรรมตกแต่งใบหน้าใหม่

- 1 - ก. ไฟเขียวฝรั่งย้ายยี่ห้อยี่พี รัฐมนตรีต่างประเทศ
ข. รัฐบาลไม่สนใจคำประท้วงและอนุญาตให้ชาวต่างชาติถ่ายทำภาพยนตร์ที่เกาะพีพีได้
- 2 - ก. ทวีร์นรก แหกด่านชนตำรวจดับ
ข. คนขับรถท่องเที่ยวขับรถชนตำรวจประจำด่านเสียชีวิต
- 1 - ก. ฝนดาวตกพีเวอร์ อุทยานดิมแห่งองเต็มทั่วประเทศ
ข. ประชาชนตื่นตื่นกับการเกิดปรากฏการณ์ฝนดาวตก ติดต่อกองกองที่พักในอุทยานแห่งชาติทั่วประเทศ
- 2 - ก. เขาใหญ่ ภูกระดึง เชียงใหม่ผวาอดดู
ข. อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่และภูกระดึง มีคนจองที่พักมาก ส่วนชาวเชียงใหม่หวั่นเกรงว่าจะไม่ได้ดูฝนดาวตก
- 2 - ก. ฮือฮาควายตกถูก น้ำคล้ายทารก
ข. ชาวบ้านแปลกใจกระบือตกถูก และลูกกระบือมีใบหน้าคล้ายทารก
- 2 - ก. มือบื้อไล่ตำรวจชุมพรตีราคาหัว สอบโหดผู้ต้องหา
ข. ชาวบ้านชุมนุมขับไล่ตำรวจชุมพรที่สอบสวนโดยการนำน้ำปัสสาวะราดศีรษะผู้ต้องหา
- 2 + 3 - ก. รูปโป๊ผ่านคอมฯ แพร่ทั่วทั้งวิทยาลัย
ข. รูปภาพลามกผ่านทางคอมพิวเตอร์ แพร่ระบาดทั่ววิทยาลัยเทคนิค
- 1 - ก. ฝนดาวแห้วทั้งโลก คำนวณผิดฝนจริงถล่มแทน
ข. ปรากฏการณ์ฝนดาวตก ทำให้คนทั้งโลกผิดหวัง เพราะคำนวณผิด แต่มีฝนจริงตกหนักลงมาแทน
- 2 - ก. ประธานในพิธีมอบปณกิจศพ เป็นผู้ทอดผ้าบังสุกุล
ข. ประธานในพิธีมอบปณกิจศพ เป็นผู้ทอดผ้าบังสุกุล
- 2 - ก. สมัคพรคพวก หมายถึง ผู้ที่เข้ามาเป็นพวก หรือผู้เต็มใจเข้าพวกด้วย
ข. สมัคพรคพวก หมายถึงผู้ที่เข้ามาเป็นพวก หรือผู้เต็มใจเข้าพวกด้วย
- 2 - ก. คืนเดือนแรมมีดวงดาวส่องแสงกะพริบอยู่เต็มท้องฟ้า
ข. คืนเดือนแรมมีดวงดาวส่องแสงกะพริบอยู่เต็มท้องฟ้า

- 2 - ก. มนต์สิทธิ์ คำสร้อย ออกมาแถลงข่าวกับผู้สื่อข่าวเพื่อแก้ชวยว่าตนเอง
ไม่ได้เป็นคนเจ้าชู้
ข. มนต์สิทธิ์ คำสร้อย ออกมาแถลงข่าวกับผู้สื่อข่าวเพื่อแก้ชวยว่าตนเอง
ไม่ได้เป็นคนเจ้าชู้
- 2 - ก. พระสงฆ์สวดพระพุทธมนตร์ ในงานพิธีขึ้นบ้านใหม่
ข. พระสงฆ์สวดพระพุทธมนต์ ในงานพิธีขึ้นบ้านใหม่
- 2 - ก. กลุ่ม 18 มงกุฎชอบพุดจากตะลปะแสงให้กับคนอื่นหลงเชื่อ
ข. กลุ่ม 18 มงกุฎชอบพุดจากตะลปะแสงให้คนอื่นหลงเชื่อ
- 2 - ก. นางแบบส่วนใหญ่ต้องมีหุ่นผอมบาง
ข. นางแบบส่วนใหญ่ต้องมีรูปร่างผอมบาง
- 2 + 1 - ก. ตำรวจแพร่มีนคิลักช้าง ที่แท้ควาญพาหนีตัว
ข. ตำรวจจังหวัดแพร่ทำอะไรไม่ถูกในคิลักขโมยช้าง ความจริงควาญช้างนำช้าง
ไปบริการนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเพื่อท่องเที่ยวป่าเชิงอนุรักษ์
- 1 - ก. ชีเม่าชิงเก่งกว่า ตะลึ่งที่แท้พระ
ข. พระสงฆ์เม่าสุราขั้บรยนต์โดยประมาท จนเกิดอุบัติเหตุรยนต์คว่า
- 2 - ก. แฉเล็ก ศรีณย์ ชัดยาจนเบลอ
ข. สื่อมวลชนเปิดเผยว่าเล็ก ศรีณย์ เสพยาเสพติดมากจนควบคุมสติไม่ได้
- 3 - ก. นักจิตเผยหน้าหนาวคนซึมเศร้ามาตัวเยอะ
ข. นักจิตวิทยากล่าวว่าฤดูหนาวปีนี้ มีคนไทยซึมเศร้ามาก และอัตราการฆ่าตัวตาย
ก็จะสูงตามมา
- 2 - ก. บุกรวบเจ้าคณะตำบลม่วงนักร้อง แฉอาทิตย์ละ 3 วัน
ข. เจ้าหน้าที่ตำรวจจับเจ้าคณะตำบลที่มีสัมพันธ์ทางเพศกับนักร้อง ให้การว่ามี
สัมพันธ์ทางเพศ 3 วันต่อสัปดาห์
- 2 + 1 - ก. ทลายโรงงานโซดาเถื่อนสิงห์ปลอมทั่วเมือง
ข. เจ้าหน้าที่ตำรวจบุกจับโรงงานโซดาเถื่อน ที่ผลิตโซดาตราสิงห์ปลอมออก
จำหน่ายทั่วทั้งจังหวัด

- 2 - ก. พิชเพชเชียนเกมส่ป่วน ซาอุฯ ถอน
 ข. ประเทศซาอุดีอาระเบียประกาศถอนนักกีฬาจากการแข่งขันกีฬา
 เอเชียนเกม สาเหตุมาจากคดีพิชเชียนเกมส่ป่วนซาอุดีอาระเบียที่คดีไม่ก้าวหน้า
- 1 - ก. จำคุก 18 ปี แรมบักคิกวงเอ็ม 16 ยึด สน.
 ข. คดีนักศึกษานักเรียนเอ็ม 16 ยึดสถานีตำรวจ ศาลพิพากษาจำคุก 18 ปี
- 3 - ก. ในหลวงเสด็จฯ พิธียิ่งใหญ่เปิดกีฬาเอเชียนเกมส์
 ข. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินทรงเป็นองค์ประธานในพิธี
 เปิดการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ ที่ประเทศไทยจัดอย่างยิ่งใหญ่
- 1 - ก. คดี 5 ล้าน คงเดชย้าสำนวนปัก
 ข. พลตำรวจตรีคงเดช ชุศรี กล่าวว่าคดีเงิน 5 ล้านจากส่วยไม้สาละวิน มีสำนวน
 หลักฐานแน่นหนา สามารถนำผู้กระทำความผิดมาลงโทษได้
- 1 - ก. แข่งไทยเตะกาดัวร์ห้ามมีมวย
 ข. ทีมฟุตบอลชาติไทยลงแข่งขันกับทีมฟุตบอลกาตาร์ ผู้จัดการทีมชาติไทย
 สั่งห้ามไม่ให้มีการทะเลาะวิวาท
- 2 - ก. พรรคประชาธิปัตย์จะส่ง ดร.วิชัย ดันศิริ ผู้อาวุโสและผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษา
 มานั่งตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ทำให้แก้ปัญหาภายใน
 พรรคได้เปราะใหญ่
 ข. พรรคประชาธิปัตย์จะส่ง ดร.วิชัย ดันศิริ ผู้อาวุโสและผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษา
 มานั่งตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ทำให้แก้ปัญหาภายใน
 พรรคได้เปราะใหญ่
- 2 - ก. นักกีฬาจะเข้าทำร้ายร่างกายคู่แข่ง แต่ผู้ฝึกสอนกีฬาได้ระงับห้ามไว้
 ข. นักกีฬาจะเข้าทำร้ายร่างกายคู่แข่ง แต่ผู้ฝึกสอนกีฬาได้ยับยั้งห้ามไว้
- 2 - ก. กองทัพอากาศติดต่อขอซื้อเครื่องบินรบพร้อมอุปกรณ์ซ่อมแซม และอะไหล่
 จากประเทศเยอรมนี
 ข. กองทัพอากาศติดต่อขอซื้อเครื่องบินรบพร้อมอุปกรณ์ซ่อมแซม และอะไหล่
 จากประเทศเยอรมนี

- 2 - ก. ลูกชั่วชีวิตมือสังหารเหี้ยมเถียง
ข. คดีคนร้ายสังหารนายบุญเถียง อุดลย์ฤทธิกุล ศาลพิพากษาให้อำคุกคนร้ายตลอดชีวิต
- 3 - ก. สภาค้าคลินตันขี้อิรักกลบขาว
ข. รัฐสภาสหรัฐอเมริกา ประณามประธานาธิบดีบิลคลินตัน ที่สั่งโจมตีอิรักว่าเป็นการกลบเกลื่อนความผิดคดีทาวโลกียกับโมนีก้า ดูวินสกี
- 4 - ก. หนุ่มวิถถารแอบเสฟลูกควาย เจอรัมจับ
ข. ชาวบ้านช่วยกันรัมจับหนุ่มวิถถาร ขณะลักลอบร่วมเพศกับลูกกระบือเพศเมีย
- 5 - ก. หม่าโหดพระคาวัค แค้นข่มขืนลูก
ข. ชาวบ้านพบศพพระมรณภาพในวัด สาเหตุมาจากบิดาของบุตรสาวแค้นมากที่พระรูปนี้ ข่มขืนบุตรสาวจึงตามมาฆาตกรรม
- 1 - ก. แห้วยาวถึงปี 44 เงินเดือนข้าราชการ
ข. รัฐบาลประกาศงดขึ้นเงินเดือนข้าราชการถึงปี พ.ศ. 2544
- 2 - ก. ทลายช่องกำแพงดินช่วย 21 สาว
ข. ตำรวจบุกจับแหล่งค้าประเวณีที่กำแพงดินจังหวัดเชียงใหม่ช่วยเหลือหญิงสาวที่ถูกหลอกลวงมาค้าประเวณีได้ 21 คน
- 2 - ก. ปิดฝัังโขงล่าแหกคุกอุบล
ข. ทางราชการประกาศปิดชายแดนแม่น้ำโขง เพื่อตามจับผู้ต้องขังที่หนีออกมาจากเรือนจำจังหวัดอุบลราชธานี
- 3 - ก. ผอ. สลากแณะ 3 วิธีดูสลากเก้
ข. ผู้อำนวยการสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล ให้คำแนะนำว่ามี 3 วิธีที่จะสามารถสังเกตได้ว่าเป็นสลากกินแบ่งรัฐบาลปลอม
- 3 - ก. ขวางโอนอุทธานให้ป่าไม้เขตเจ้าหน้าที่ นักเลงขูตีหัวนักข่าว
ข. นักข่าวที่ขัดขวางการโอนอุทธานแห่งชาติให้ป่าไม้เขตถูกเจ้าหน้าที่นิสยอันธพาลขู่ว่าจะทำร้ายร่างกาย

- 2 - ก. แฉแผนลี้กไฉ่วรัช
 ข. สื่อมวลชนเปิดเผยแผนการเบี่ยงหลังการจับไฉ่นายวิช รัตนเศรษฐี พันจากตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- 2 - ก. สงกรานต์เลือกตาย 11 เจ็บนับ 100
 ข. เทศกาลสงกรานต์ปี นี้มีสถิติคนเสียชีวิต 11 ศพ และได้รับบาดเจ็บประมาณ 100 คน
- 3 - ก. อธิบดีปกครองพูดเอง อบต. งามนับพันแห่ง
 ข. อธิบดีกรมการปกครองให้สัมภาษณ์ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลทั่วประเทศนั้น มีประมาณหนึ่งพันแห่งที่มีการทุจริต
- 1 - ก. ธนาคารแบไต่ลดดอกเบี้ยลงอีก 2%
 ข. ธนาคารพาณิชย์เปิดเผยว่า จะลดดอกเบี้ยทั้งเงินกู้และเงินฝากลงอีกร้อยละ 2
- 2 - ก. นักเรียนที่สมัครสอบเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีอายุไร่เรี่ยกัน
 ข. นักเรียนที่สมัครสอบเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีอายุไล่เลี่ยกัน
- 2 - ก. นักกีฬาเรือกันเชียงของไทย หวังหีบเหรียญในกีฬาซีเกมส์
 ข. นักกีฬาเรือกรเชียงของไทย หวังหีบเหรียญในกีฬาซีเกมส์
- 2 - ก. พระพยอมคำเปรตทำเรื่องผัดทาว
 ข. พระพยอม กัลยาโณ กล่าวประณามผู้ร่วมทุจริตกรณีพันธุ์พืชผัดสวนครัวว่าเป็นคนที่กระทำความผิดอาญาร้ายแรง
- 1 - ก. วังเคลียร์คดีอาจหาญ อดีตแฟนยันสู้ไม่ถอย
 ข. ประชาชนติดต่อให้ถอนฟ้อง ร.ต.ต.อาจหาญ อยู่บำรุง แต่อดีตคนรัก นักศึกษาสาวมหาวิทยาลัยเอแบคยันยันขอสู้คดีให้ถึงที่สุด
- 1 - ก. ยื่นวุฒิสภาพ้นนักการเมืองงาบขา
 ข. ประชาชนยื่นเรื่องราร้องทุกข์ต่อวุฒิสภาให้ฟ้องร้องนักการเมืองที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตในการซื้อขายยา และเวชภัณฑ์
- 2 - ก. ชุมพลไชปมทั้งพรรคไม่มีอิสระ
 ข. นายชุมพล ศิลปอาชา ให้สัมภาษณ์สาเหตุที่ลาออกจากการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคชาติไทย เนื่องจากไม่มีอิสระในการทำงาน

- 3 - ก. ลูกนาเลียดพ่อ ประจันตา ถลุ่มชุมพล ได้ค้ำลิ้มตัว - เขยิบย่าพรรค
 ข. นางสาวกัญญา ศิลปอาชา ออกแถลงข่าวกล่าวหาว่านายชุมพล ศิลปอาชา ที่มีศักดิ์เป็นอา ได้ตำแหน่งรัฐมนตรีแล้วลิ้มตัว และเขยิบย่าพรรคชาติไทยที่ตนเองสังกัด
- 2 + 3 - ก. ชวนยกยาดาว ชู รมต. โกงเจอดีแม่ วางกฎเหล็กคุมงาน
 ข. นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี ยกตัวอย่างการทุจริตการซื้อขายยา และเวชภัณฑ์ที่ไม่โปร่งใส รัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องต้องได้รับโทษหากผิดจริง และออกระเบียบใหม่ควบคุมการทำงานให้เข้มงวดมากขึ้น
- 2 - ก. ศรีสะเกษแล้งจัดราษฎรบุกพังเขื่อน
 ข. จังหวัดศรีสะเกษประสบปัญหาภัยแล้งอย่างรุนแรงราษฎรอดทนไม่ได้จึงบุกพังเขื่อนเก็บกักน้ำ
- 2 - ก. ชวนอีคลับภาพดาว บิ๊บ 2 ส.ส.ออก
 ข. นายกฯ ชวน ต้องการสร้างภาพรัฐบาลโปร่งใส ต้องการให้รัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตในการจัดซื้อพัสดุพืชผักสวนครัว ยื่นใบลาออกเอง
- 1 - ก. บิ๊กหอยทิ้งเก้าอี้โจนสู่สังเวียนเอเชียนเกมส์
 ข. นายธวัชชัย ลีจะกุล จะลาออกจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพื่อมารับตำแหน่งผู้จัดการทีมฟุตบอลชาติไทยในกีฬาเอเชียนเกมส์
- 2 - ก. ยาแพงปลูกอีกที่แปดครัว 8 ผอ. โรงพยาบาลด้านสุคฤทธิ
 ข. เจ้าหน้าที่ตำรวจพบการทุจริตการซื้อยาและเวชภัณฑ์ราคาแพงที่จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยมีผู้อำนวยการโรงพยาบาล 8 คน ออกมาต่อต้านการทุจริตอย่างเต็มที่
- 1 - ก. ร้องหมอจุฬาทำฉาวโฉ่ข่มขืนคนไข้มารารอน
 ข. ประชาชนร้องเรียนกล่าวโทษว่านายแพทย์โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ก่อคดีฉ้อฉล จากกรณีข่มขืนคนไข้หญิงเป็นระยะเวลายาวนาน
- 3 - ก. ผบ.เรือนจำบุรีรัมย์สั่งสอบผู้คุมปล่อยนักโทษคดี 11 ล้านจิปเบียร์
 ข. ผู้บัญชาการเรือนจำจังหวัดบุรีรัมย์ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ที่ปล่อยนักโทษคดีทุจริตซื้อเสียงเลือกตั้ง 11 ล้านบาท ออกมาคืบเบียร์นอกเรือนจำ

- 3 - ก. ส.ส. บุคพุดกิจกรรม ผอ. ร.ร. ตั้งฮาเริ่ม
 ข. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเปิดเผยพฤติกรรมของผู้อำนวยการโรงเรียนว่า
 ได้ตกแต่งห้องทำงานเป็นห้องชมขึ้นหญิงสาว และนักเรียนหญิง
- 4 - ก. บาทแข็งโป๊ก - หุ่นทะยาน ปีหน้าไทยฟัน
 ข. นักเศรษฐศาสตร์คาดหมายว่าปีหน้าเศรษฐกิจไทยจะฟื้นตัวจากการที่ค่าเงินบาท
 ราคาแข็งขึ้น และราคาหุ้นสูงขึ้น
- 5 - ก. วิจัยลิเก แม่ยกคลั่งไชยา รวยกว่า 10 ล้าน
 ข. ผลการวิจัยเกี่ยวกับลิเก พบว่ากลุ่มหญิงสูงอายุไทย หลงใหลคลั่งไคล้ใน
 ตัวพระเอกลิเก และนักร้องลูกทุ่งหนุ่ม ไชยา มิตรชัย มากที่สุด และได้ร่วมกัน
 มอบทรัพย์สินเงินทองให้มูลค่ากว่า 10 ล้านบาท
- 5 - ก. ไวยตำรวจขัดข้อหาข่าบ้า ชอร์ตด้วยไฟฟ้า
 ข. ญาติผู้เสียหายได้ร้องเรียนว่าตำรวจตั้งข้อกล่าวหาแก่ญาติของตนว่าข่าข่าบ้า
 ขณะนำตัวไปสอบสวนถูกตำรวจชอร์ตด้วยกระบอกไฟฟ้า จนได้รับบาดเจ็บ
 สาหัส
- 1 - ก. ฟลุ๊กจับเฮโรอีน 116 ล้าน ขนจากเชียงใหม่ส่งหาดใหญ่
 ข. ตำรวจจับเฮโรอีนมูลค่า 116 ล้านบาท ได้โดยบังเอิญ ขณะลักลอบขนจาก
 จังหวัดเชียงใหม่ไปส่งที่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
- 3 - ก. อุตุฯ ชี้ ม.ค. ยะเยือกได้อดใส่เสื้อกันหนาว
 ข. กรมอุตุนิยมวิทยาพยากรณ์อากาศว่าเดือนมกราคมปีนี้ ประเทศไทยอากาศ
 จะหนาวที่สุด ส่วนภาคใต้อากาศจะไม่หนาว
- 3 + 1 - ก. สังตั้ง บก. ย่อยปราบมาเฟียรัสเซีย - สีการี
 ข. รัฐบาลออกคำสั่งให้ตั้งกองบัญชาการขนาดเล็ก ทำหน้าที่ปราบปรามกลุ่ม
 ผู้มีอิทธิพลทั้งทหารและตำรวจที่พัวพันธุรกิจผิดกฎหมาย
- 2 + 1 - ก. มูลนิธิคนพิการโวยผู้บริหารทำแจ้ง 200 ล้าน
 ข. มูลนิธิคนพิการ ร้องเรียนต่อคณะกรรมการการปกครอง กรณีผู้บริหาร
 มูลนิธินำเงินกองทุนไปใช้ส่วนตัว จนเงินเกิดสูญหายจำนวน 200 ล้านบาท
- 2 - ก. เขาเป็นหวัด เพราะเดินตากฝนกลับบ้านเมื่อวานนี้
 ข. เขาเป็นหวัด เพราะเดินกรำฝนกลับบ้านเมื่อวานนี้

- 2 - ก. “ฉันยังโกรธแฟนเก่าไม่หาย แม้ผ่านมา 5 ปีแล้ว แต่ความโกรธก็ยังเฝ้าอยู่ในดวงใจของฉัน”
 ข. “ฉันยังโกรธแฟนเก่าไม่หาย แม้ผ่านมา 5 ปีแล้ว แต่ความโกรธก็ยังกรุ่นอยู่ในดวงใจของฉัน”
- 2 - ก. กฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันให้สิทธิส่วนบุคคลเพิ่มขึ้น
 ข. กฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันให้สิทธิส่วนบุคคลเพิ่มขึ้น
- 2 - ก. ดอกบัว 4 ดอก หมายถึง บุคคลในโลก จำแนกออกเป็น 4 จำพวก
 ข. ดอกบัว 4 เหล่า หมายถึง บุคคลในโลก จำแนกออกเป็น 4 จำพวก
- 2 - ก. 7 ประจันบาน เป็นชื่อภาพยนตร์ไทยที่มีฉากต่อสู้มาก
 ข. 7 ประจัญบาน เป็นชื่อภาพยนตร์ไทยที่มีฉากต่อสู้มาก
- 2 - ก. วันพระชาวพุทธนิยมซื้อพวงมาลามานบูชาพระพุทธรูป
 ข. วันพระชาวพุทธนิยมซื้อพวงมาลัยมาบูชาพระพุทธรูป
- 2 - ก. บ้านขนาดใหญ่ 5 ห้องนอน 3 ห้องน้ำ นับว่ามีหลายคูหา สร้างความเป็นสัดส่วนให้แก่สมาชิก
 ข. บ้านขนาดใหญ่ 5 ห้องนอน 3 ห้องน้ำ นับว่ามีการแบ่งห้องหลายห้อง สร้างความเป็นสัดส่วนให้แก่สมาชิก
- 4 - ก. สมุยวังเวง พวारेื่อลุ่มศพเคลื่อนกู้ไม่ได้
 ข. นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศยังหวาดกลัว กรณีเรือลุ่มที่เกาะสมุย ทำให้การท่องเที่ยวที่เกาะสมุยอยู่ในภาวะซบเซา
- 5 - ก. สอบเรียงตัวหมอนขนบทแก่นคู้ยงาบายาใบสั่ง
 ข. กระทรวงสาธารณสุขมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแพทย์ขนบททั้งหมด เพราะโกรธเค้นที่นำใบคำสั่งซื้อยาและเวชภัณฑ์ออกมาเปิดเผย
- 5 - ก. คนจนโคราชถูกยึดโฉนดหมดที่พึ่งวอนชวนช่วย
 ข. กลุ่มเกษตรกรชาวนาจนในจังหวัดนครราชสีมา ถูกยึดโฉนดที่ดินหมดที่พึ่งจึงร้องเรียนให้ นายกฯ ชวน หลีกภัย ให้ความช่วยเหลือ
- 4 + 5 - ก. ธนาคารโลกจี้รัฐบาลมือ 3 ปี คนจนพุ่ง 23 ล้าน
 ข. ธนาคารโลกแจ้งแก่รัฐบาลไทยว่า ในอีก 3 ปี ข้างหน้าคนไทยฐานะยากจนจะมีจำนวนถึง 23 ล้านคนให้รัฐบาลไทยหาทางป้องกันปัญหานี้อย่างเร่งด่วน

- 2 - ก. เชื้อนภูมิพลป่วน น้ำค่นำใจหาย
ข. เชื้อนภูมิพลปีนี้มีปริมาณน้ำในเขื่อนน้อยกว่าทุกปีคาดว่าจะมีน้ำให้บริการลดน้อยลง
- 2 - ก. คมนาปรังเหลือ 2 ล้านไร่ ภู่วิกฤตน้ำ
ข. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ควบคุมการทำนาปรังครั้งที่ 2 ให้เหลือจำนวน 2 ล้านไร่ เพื่อต่อสู้กับวิกฤตภัยแล้ง
- 4 + 5 - ก. แเบงค์ยี่ห้อหั่นดอกเบี๋ยภูธรินทร์ฮิมต้องลด
ข. นายธารินทร์ นิมมานเหมินทร์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ไม่พอใจที่ธนาคารพาณิชย์ไม่ยอมลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด
- 2 - ก. หนูบุญบุรีรัมย์นำข้าวยับ
ข. จังหวัดบุรีรัมย์ ถูกหนูจำนวนมากบุกทำลายนาข้าวเสียหายหลายพันไร่
- 2 - ก. ลุยปราบเพลิงให้สิ้นซากอีก 6 แสนไร่
ข. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ออกคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ปราบเพลิงกระโดดสีน้ำตาลให้หมดไปจากนาข้าว จำนวน 6 แสนไร่
- 2 - ก. เสธ. นั้นัน เดือดเฉลิมใส่ร้ายลูกสาว
ข. พลตรีสนั่น ขจรประศาสน์ โกรธมากที่ร้อยตำรวจเอกเฉลิม อยู่บำรุงใส่ร้ายป้ายสีบุตรสาวว่าร่วมค่านินทรกิจผิดกฎหมาย
- 3 - ก. อหิวาต์ระบาระนองเข้าโรงหมอครึ่งร้อย
ข. จังหวัดระนองอหิวาตกโรคระบาดต้องนำคนไข้ส่งโรงพยาบาล จำนวน 50 คน
- 3 + 1 - ก. แเบงค์ลดดอกเบี้ย 1% สิ้น พ.ย. ธารินทร์บีบ
ข. นายธารินทร์ นิมมานเหมินทร์ ออกคำสั่งให้ธนาคารพาณิชย์ลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลงอีกร้อยละ 1 ภายในสิ้นเดือนพฤศจิกายนปีนี้
- 2 - ก. โรคพยาธิ เกิดจากเชื้อโรคหลายประเภท เช่น ไข่เค็ม ตัวกลม ไบไม้ แซ่ม้า ฯลฯ
ข. โรคพยาธิ เกิดจากเชื้อโรคหลายประเภท เช่น ไข่เค็ม ตัวกลม ไบไม้ แซ่ม้า ฯลฯ

- 2 - ก. ระเบียบการลาของทางราชการทั้งลากิจและลาป่วย ผู้ลาต้องเขียนใบลาให้เป็น
กิจลักษณะ
ข. ระเบียบการลาของทางราชการทั้งลากิจและลาป่วย ผู้ลาต้องเขียนใบลาให้เป็น
กิจจะลักษณะ
- 5 - ก. ลดแล้วดอกเบี๋ยกู่เบงกั่บ่นอุบขาดทุนยับ
ข. ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ทำให้ธนาคารพาณิชย์
ต้องขอรับภาระการขาดทุนจำนวนมาก
- 3 - ก. สธ. ขจัดกลิ่นเน่าเหม็นลุยสออบใหญ่บทุกราชการ
ข. กระทรวงสาธารณสุขกวาดล้างการทุจริตโดยการตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ
การใช้งบประมาณทุกราชการ
- 3 - ก. วิสวะ ป.โท เครียดหางานโคดชั้น 12
ข. นิลิตชาย เรียนจบปริญญาโทวิศวกรรมศาสตร์หางานทำไม่ได้ เกิดความเครียด
ได้กระโดดตึก ชั้นที่ 12 ฆ่าตัวตาย
- 3 - ก. เป็ด-ปัด เอเซียนเกม วี.ไอ.พี. คูฟรี สูญ 50 ล้าน
ข. ฟิธีเปิดและปิดกีฬาเอเซียนเกมกลุ่มบุคคลสำคัญ ได้รับแจกบัตรเข้าชมฟรี ทำให้
รัฐสูญเสียรายได้จำนวนประมาณ 50 ล้านบาท
- 1 - ก. ขุมสมบัติขามูไรโผล่อีกที่นครนายก
ข. คนไทยกลุ่มหนึ่งเชื่อว่าขุมสมบัติทหารญี่ปุ่นยุคสงครามโลกครั้งที่ 2 สามารถ
ค้นพบได้อีกที่จังหวัดนครนายก
- 3 + 1 - ก. ครูพละแชนปีข่มขืนนักเรียน 14% เหี่ยวกาม
ข. สภาวิจัยแห่งชาติ สรุปผลการศึกษาวิจัยพบว่าครู-อาจารย์ ผู้สอนวิชาพลศึกษา
มีสถิติข่มขืนนักเรียนหญิงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 14
- 3 - ก. เชิญบริจาคสร้างเจดีย์ทำเงินจม 3 หมื่นล้าน
ข. ประชาชนที่ร่วมบริจาคเงินสมทบทุนสร้างเจดีย์วัดพระธรรมกาย
ต้องใช้งบประมาณมากถึง 3 หมื่นล้านบาท
- 2 - ก. ไวยาวัจจรเครียดเพื่อนสนิทตาย คลั่งปิ่นแทงก 15 เมตร ฆ่าตัวตายของ
ข. ไวยาวัจจรวัดเครียดจากสาเหตุเพื่อนสนิทเสียชีวิต เกิดคลุ้มคลั่งปิ่นถึงไสน้ำสูง
15 เมตร กระโดดลงมาฆ่าตัวตายตาม

- 3 - ก. ส่งกรมศิลป์ประกอบทีมชุดทอง
ข. กรมศิลปากรส่งเจ้าหน้าที่ร่วมกับคณะชุดทองที่จังหวัดกาญจนบุรี
- 1 - ก. ป่าไม้คุมเข้มชุดทอง สากขอร่วมทีมด้วย
ข. เจ้าหน้าที่ป่าไม้คุมเข้มกับคณะชุดหาทองคำ นายเชาวรินทร์ ลัทธศักดิ์ศิริ
ขอร่วมคณะด้วย
- 2 - ก. ไทยจองปี 2016 จัดโอลิมปิก
ข. ประเทศไทยขอสมัครเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกในปี ค.ศ. 2016
- 2 - ก. เจ้าสำนักธรรมกายจัดผัว - กินเหล้า
ข. เจ้าอาวาสวัดพระธรรมกายมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม เช่น จัดแต่งผัวกาย
และฉ้ออาหารจากภัตตาคาร
- 3 - ก. ศุภชัย อิ่มขวางขึ้นน้ำตาล กอน. อ่อนรัฐอุ้ม 5 พันล้าน
ข. นายศุภชัย พานิชภักดิ์ ประกาศไม่ให้ขึ้นราคาน้ำตาลทราย คณะกรรมการ
อ้อยและน้ำตาลขอร้องให้ทางรัฐบาลช่วยเหลือในวงเงิน 5 พันล้านบาท
- 2 - ก. มือบอ้ยปิดถนนยื่นคำขาด 630/ตัน
ข. กลุ่มชาวไร่อ้อยชุมนุมประท้วงปิดถนนแล้วยื่นคำขาดให้ทางโรงงานน้ำตาล
รับซื้ออ้อยในราคาตันละ 630 บาท
- 2 - ก. จับฉัตรวัดธรรมกายเสพยาบ้าคาโรงแรม
ข. ตำรวจจับสามเณรสายวัดพระธรรมกายขณะเสพยาบ้าภายในโรงแรมที่พัก
- 5 - ก. พระพยอมวัดธรรมกายไร้น้ำชาต้อนรับนักเรียนไปบูชารีด
ข. พระธรรมวาที (พระพยอม กัลยาโณ) กล่าวหาว่า วัดพระธรรมกายไม่มี
ความสามารถ ต้องใช้วิธีการเรียกเก็บเงินจากนักเรียนที่ไปร่วมปฏิบัติธรรม
- 5 - ก. อดีตศิษย์เอกแฉ 5 ปี ในธรรมกายสุดขอดทุกข์ เหมือนอยู่สวนสัตว์
ข. อดีตลูกศิษย์คนสำคัญของวัดพระธรรมกายเปิดเผยว่าขณะที่มาปฏิบัติธรรม 5 ปี
ในวัดพระธรรมกายพบแต่ความทุกข์หนัก เนื่องจากมีการแบ่งเป็นหลายกลุ่ม
แย่งชิงอำนาจกัน
- 2 - ก. ผู่บินทอร์นาโดลุยอิรักถล่มซ้ำ
ข. ผู่เครื่องบินรบทอร์นาโดของสหรัฐอเมริกา ออกปฏิบัติการทิ้งระเบิดซ้ำสู่
เป้าหมายสำคัญในประเทศอิรัก

- 2 - ก. ชารินทร์หาเงิน 4 พันล้าน อุ้มราคาขาย
 ข. นายชารินทร์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังให้สัมภาษณ์ว่า ต้องใช้เงินงบประมาณ จำนวน 4 พันล้านบาท เพื่อแทรกแซงไม่ให้ราคาอาหารตกต่ำ
- 3 - ก. พระบรมฯ ตรัสชมปิด อชก. ประทับใจ
 ข. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ตรัสชมว่าทรงประทับใจในพิธีปิดกีฬาเอเชียนเกมส์
- 2 - ก. คนกรุงรุมด้ามื้อบักเบ๊เปิดถนน
 ข. ชาวกรุงเทพมหานครรุมประณามกลุ่มผู้เลี้ยงกุ้งกุลาดำมาสุราแล้วทำผิดกฎหมาย เพราะร่วมกันปิดถนนหลวง
- 1 - ก. ผู้ใหญ่บ้านและกำนันล้วนเอี่ยวยาเสพติด
 ข. สื่อมวลชนเปิดเผยว่าผู้ใหญ่บ้านและกำนัน ส่วนใหญ่มีส่วนพัวพันกับการค้ายาเสพติด
- 2 - ก. ละครเรื่องร้อยเล่ห์เพทุบาย ถึงตอนจบบริบูรณ์ในวันนี้
 ข. ละครเรื่องร้อยเล่ห์เพทุบาย ถึงตอนจบบริบูรณ์ในวันนี้
- 2 - ก. หัวหน้าสถานศึกษาเขียนหนังสือถึงสถานประกอบการ ขอความสงเคราะห์ให้นักศึกษาเข้าฝึกงาน 1 ภาคการศึกษา
 ข. หัวหน้าสถานศึกษาเขียนหนังสือถึงสถานประกอบการ ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเข้าฝึกงาน 1 ภาคการศึกษา
- 2 - ก. ครอบครัวยากจน สมาชิกต้องกระเบียดกระเสียรในการใช้จ่าย
 ข. ครอบครัวยากจน สมาชิกต้องกระเบียดกระเสียรในการใช้จ่าย
- 2 - ก. “คบคนดีเป็นศรีแก่ตัว คบคนชั่วอัปราชัย”
 ข. “คบคนดีเป็นศรีแก่ตัว คบคนชั่วอัปราชัย”
- 2 - ก. “เขาเดินฝ่าแดดร้อนโดยไม่กางร่ม จะทำให้เขาไม่สบาย”
 ข. “เขาเดินกรำแดดร้อนโดยไม่กางร่ม จะทำให้เขาไม่สบาย”
- 2 - ก. เวทมนต์ คาถาอาคมถือเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในศาสนาพราหมณ์
 ข. เวทมนตร์ คาถาอาคมถือเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในศาสนาพราหมณ์

- 2 - ก. โฆษณาสถาปัตยกรรมหอสมุด
ข. วัดพระธรรมกายใช้วิธีการโฆษณาหอสมุดให้ร่วมบริจาคสมทบทุน
หอสมุดปิ่นหลวงหอสมุด วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ
- 5 - ก. แผลหลักฐาน 200 คนตั้งชื่อที่ริมเขื่อน
ข. สื่อมวลชนเปิดเผยหลักฐานมีบุคคลสำคัญ 200 คน ใช้สิทธิพลครอบครองที่ดิน
ป่าสงวนแห่งชาติ ริมเขื่อนศรีนครินทร์ จังหวัดกาญจนบุรี
- 5 - ก. เรือจับกะตักทำยักกว่า 2 พันล้านต่อปี
ข. กรมประมงชี้แจงว่า เรืออวนลากจับปลาจะตักทำความเสียหายให้กับ
การประมงไทยปีละมากกว่า 2 พันล้านบาท
- 3 - ก. ผู้นำเสริมศักดิ์แทนสมชายนั่ง รมช. เกษตร
ข. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกลุ่มหนึ่ง สนับสนุนนายเสริมศักดิ์ การุณ
ให้เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
แทนนายสมชาย สุนทรวัฒน์ที่ลาออกไป
- 3 + 1 - ก. ส.ส. หวังใหม่ปึงออกปฏิทินหอยแครงชาวอีสาน
ข. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคความหวังใหม่ มีแนวความคิดที่จะออกปฏิทิน
ลอตเตอรี่ แจกให้กับประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- 3 - ก. ธกส.ให้ของขวัญเกษตรกร ลดดอกเบี้ย 0.5% ทุกสัญญา
ข. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรให้ของขวัญปีใหม่แก่สมาชิก
เกษตรกรโดยการลดดอกเบี้ยลงร้อยละ 0.5 ทุก ๆ สัญญา
- 2 - ก. รถปิกอัพชนพลูบีมสยอง 2 ศพ
ข. รถยนต์บรรทุกขนาดเล็กขณะชนพลูเกิดอุบัติเหตุพลูระเบิดรุนแรง มีผู้เสียชีวิต
2 ศพ
- 2 - ก. แผนมือบ้นด้านโรงไฟฟ้าปลูกไถ่ก้านัน
ข. ชาวประจวบคีรีขันธ์วางแผนการชุมนุมต่อต้านการสร้างโรงไฟฟ้า กลับกลายเป็น
การปลุกระดมเพื่อขับไล่ก้านันออกจากตำแหน่ง
- 1 - ก. สนั่นเคลียร์ 3 หน่วยสอบรุกป่ากาญจน์
ข. พลตรีสนั่น ขจรประศาสน์ ประชุมทำความเข้าใจร่วมกันระหว่าง 3
หน่วยงาน ที่จะทำการสอบสวนคดีบุกรุกป่าสงวนแห่งชาติ จังหวัดกาญจนบุรี

- 5 - ก. จีบสาวจีนค่าไถ่ทารุณโหดสุนทนดิ่งชั้น 13
ข. คนร้ายจีบสาวจีนได้ห้วนเรียกค่าไถ่ ขณะควบคุมตัวกักขังไว้ ได้ทำร้ายร่างกาย
อย่างทารุณจนสาวจีนได้ห้วนทนไม่ได้ ต้องกระโดดตึก 13 ชั้นฆ่าตัวตาย
- 4 - ก. โคดตีกรายวัน โกงแบงค์
ข. เจ้าหน้าที่ของธนาคารพาณิชย์ที่ทุจริตต่อหน้าที่ นำเงินธนาคารไปใช้ส่วนตัว
ได้กระโดดตึกเสียชีวิต เกิดเหตุการณ์นี้ทุกวัน
- 5 - ก. มีชัยสั่งกรุงไทยลดดอกเบี้ย 1.5%
ข. นายมีชัย วีระไวทยะ ผู้จัดการใหญ่ธนาคารกรุงไทย มีคำสั่งให้ธนาคาร-
กรุงไทย ลดดอกเบี้ยลงอีกร้อยละ 1.5
- 2 - ก. ชาวเหนืออาศัยเกจดังมรณะ
ข. คนไทยภาคเหนือสุดเสียค่าที่พระอาจารย์ที่มีชื่อเสียงมรณภาพ
- 3 - ก. ป. บุกรวบวัยรุ่นแสบควงลูกของชิงทรัพย์กลางตลาดจตุจักร
ข. ตำรวจกองปราบบุกจับวัยรุ่นโจรที่ก่อคดีใช้ปืนลูกซองจีชิงทรัพย์กลางตลาด
สวนจตุจักร กรุงเทพมหานคร
- 2 - ก. ผวาโดนฝ่ายค้านสาวไล่กลางสภา
ข. ฝ่ายรัฐบาลกลัวฝ่ายค้านนำความลับที่ไม่ควรเปิดเผยมาเปิดเผยในการประชุม
รัฐสภา
- 5 - ก. ชวนพูดฟังชัด อยู่ไม่ยาวถึง 43
ข. นายกฯ ชวน พูดฟังได้ชัดเจนว่า อายุของรัฐบาลชวน 2 อยู่ไม่ถึงปี พ.ศ. 2543
- 3 - ก. เสรีอุดมกองปราบ อตร. เอาไปดูเอง
ข. พลตำรวจโทเสรี เตมียเวส ไม่ได้กำกับดูแลกองปราบปราม เพราะอธิบดี-
กรมตำรวจ ต้องการกำกับดูแลเอง
- 2 - ก. อนาคตอายุแค่ 12 รีเป็นโจร
ข. ประชาชนเกิดสลดใจ กรณีเด็กชายอายุ 12 ขวบประพฤติดนเป็นโจร
- 2 - ก. ฆาตกรอำมหิตลงเสียกระทืบตาหลัก
ข. ฆาตกรใจโหดลงเศรษฐีชาวไทยเชื้อสายจีนไปฆาตกรรมอย่างทารุณ
- 1 - ก. ยิงหัว 2 ผัวเมียเบี้ยวเงินแชร์
ข. คนร้ายใช้ปืนยิงศีรษะ 2 สามีภรรยาเสียชีวิต สาเหตุมาจากการโกงเงินค่าแชร์

- 3 - ก. ปล้นเมล์อุกอาจ 3 นร. โจรอาชีวะ
 ข. นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา 3 คน ประพฤติตนเป็นโจร ใช้ปืนปล้นรถโดยสารขนส่งมวลชนเยี่ยงกฎหมาย
- 3 - ก. ตร.ทท. ร่วม สตม. คึงชาวจีนลงทุน
 ข. ตำรวจท่องเที่ยวร่วมมือกับสำนักงานตำรวจตรวจคนเข้าเมืองเชิญชวนนักท่องเที่ยวชาวจีนมาลงทุนในประเทศไทย
- 5 - ก. ประกบยิงพรุนมือปราบเยี่ยงวันตำรวจ
 ข. คนร้ายตามสะกดรอยยิงตำรวจมือปราบเสียชีวิตในวันตำรวจ 13 ตุลาคม 2541
- 5 - ก. สารวัตรทำอภัยสขยี่สาวบนโรงพัก
 ข. นายตำรวจตำแหน่งสารวัตรทำเสียชื่อเสียงสำนักงานตำรวจแห่งชาติกรณีนำหญิงสาวไปข่มขืนบนสถานีตำรวจ
- 3 - ก. รวบตัวบัณฑิต ม.คัง อุ่มฆ่าโหด 2 ศพ
 ข. ตำรวจจับบัณฑิตมหาวิทยาลัยมีชื่อเสียงคดีนำคู่อริไปฆาตกรรมอย่างโหดร้าย 2 ศพ
- 3 - ก. ได้เค้ามือสังหารฆ่า ตร. รถม้า
 ข. ตำรวจได้ใบาะแสฆาตกรที่ฆาตกรรมตำรวจจังหวัดลำปาง
- 2 + 3 - ก. จับขยาการ์ตูนโป๊ ทหาร ตชด. ลูกค้า
 ข. ตำรวจจับเจ้าของร้านจำหน่ายหนังสือการ์ตูนลามกสารภาพ คนซื้อได้แก้ทหารและตำรวจตระเวนชายแดน
- 2 - ก. เครื่อง ทอ. ดึงนรก 2 นักบินและสยอง
 ข. เครื่องบินฝึกบินของกองทัพอากาศตก 2 นักบินเสียชีวิต
- 2 - ก. กดปุ่มตำรวจแห่งชาติ ชวนตั้งย่านอกรีด
 ข. นายกฯ ชวน เป็นประธานในพิธีเปิดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และให้นโยบายให้เคร่งครัดในระเบียบวินัยและกฎหมาย
- 4 - ก. เพลิงนรกโหมโรงงานพลูบีมละ 6 ศพ
 ข. โรงงานพลูระเบิดเกิดเพลิงไหม้รุนแรง มีคนงานเสียชีวิต 6 ศพ
- 3 + 1 - ก. ระบุมหา'ลัยเอกชนแข่งลิเกรคมากที่สุด
 ข. เอกสารการศึกษาวิจัยพบว่ามหาวิทยาลัยเอกชนมีการซื้อขายผลการเรียนให้กับนักเรียนมากที่สุด

- 3 - ก. กรม. ตั้งทีมสำรวจทุจริตกรมทรายหนองงูเห่า
ข. คณะรัฐมนตรีตั้งคณะกรรมการสอบสวนคดีทุจริตกรมทรายสนามบิน
หนองงูเห่า.
- 3 - ก. รวบรวมประธาน อบต. แพร่พิมพ์แบงค์แข่งรัฐบาล
ข. ดำรวจจับประธานองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดแพร่ คดีพิมพ์
ธนบัตรปลอมแข่งกับรัฐบาล
- 2 - ก. แม่ใจยักษ์รีดทิ้งมารหัวชนโขนคลองขึ้นอีก
ข. แม่ใจร้ายทำแท้ง แล้วนำทารกแรกคลอดโยนลงในคลองเสียชีวิต
- 4 - ก. จับตายตำรวจโจรปล้นทองควลเป็นสนั่นกรุง
ข. อดีตตำรวจทำตัวเป็นโจรปล้นร้านทองในกรุงเทพมหานคร ยังเป็นคู่กับตำรวจ
จนตัวเองเสียชีวิต
- 2 - ก. กล้วยบวชชี มีวิธีทำคือนำกล้วยมาต้มกับกะทิ ปรงรสด้วยน้ำตาลทราย และ
เกลือเล็กน้อย
ข. กล้วยบวชชี มีวิธีทำคือนำกล้วยมาต้มกับกะทิ ปรงรสด้วยน้ำตาลทราย และ
เกลือเล็กน้อย
- 2 - ก. สามเณรต้องกล่าวคำขออุปสมบท ต่อพระอุปัชฌาย์
ข. สามเณรต้องกล่าวคำขอบรรพชา ต่อพระอุปัชฌาย์
- 2 - ก. ปีนั้มหาววิทยาลัยทุกแห่ง จะให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์ แก่บุคคลภายนอก
ข. ปีนั้มหาววิทยาลัยทุกแห่ง จะให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์ แก่บุคคลภายนอก
- 2 - ก. มูลนิธิหลายแห่งให้การอนุเคราะห์ ผู้ประสบอุบัติเหตุร้ายแรง
ข. มูลนิธิหลายแห่งให้การสงเคราะห์ ผู้ประสบอุบัติเหตุร้ายแรง
- 2 - ก. ประชาธิปไตยเป็นการสนธิกันระหว่าง ประชากรกับอธิปไตย
ข. ประชาธิปไตยเป็นการสมานกันระหว่าง ประชากรกับอธิปไตย
- 2 - ก. ทหารยิงสลุด 21 นัด เป็นการถวายความเคารพแก่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ข. ทหารยิงสลุด 21 นัด เป็นการถวายความเคารพแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
- 1 - ก. นักธุรกิจขุนซึ่งสของชนม้าเหล็กคับอนาถ
ข. นักธุรกิจชาวญี่ปุ่นขับรถยนต์ชนขบวนรถไฟจนเสียชีวิต
- 1 - ก. เตรียมชีวหมอวิชรับของโจรปาเจโร

- ข. ดำรวจเตรียมออกหมายจับนายแพทย์วิชัย ชัยจิตวนิชกุล คดีรับซื้อรถปาเจโร
ที่ลักลอบนำเข้าประเทศไทยผิดกฎหมาย
- 2 - ก. รวบรวมแก๊งลาวปลอมบัตรประชาชน
- ข. ดำรวจจับ กลุ่มคนร้ายชาวลาที่ปลอมแปลงบัตรประชาชนถือสัญชาติไทย
- 1 - ก. มังกรจีนปล้นแบงก์ศรีนครถูกจำคุกตลอดชีวิต
- ข. คนร้ายชาวจีนที่ปล้นธนาคารศรีนครถูกศาลพิพากษาจำคุกตลอดชีวิต
- 2 - ก. จัดเซฟไฟแนนซ์ฉกสัญญาเงินกู้
- ข. คนร้ายได้เข้าโครงการกู้ยืมของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ และนำสัญญา
เงินกู้ไป
- 5 - ก. ภัยแล้งลามทั่วกรุงเทพฯ ขาดน้ำ
- ข. ปัญหาภัยแล้งลุกลามทั่วประเทศไทย แม้แต่ในเขตกรุงเทพมหานคร
ยังขาดแคลนน้ำประปา
- 2 - ก. 3 พ.ย. ลอยกระทงต่างชาติผวดอกไม้ไฟ
- ข. วันที่ 3 พฤศจิกายนเป็นวันลอยกระทง ชาวต่างชาติหวคกลัววิธีเล่นดอกไม้ไฟ
ของคนไทย
- 2 - ก. โผล่อีกพ่อบักชบขี้ลูก 12 ท้องโย้ 6 เดือน
- ข. สื่อมวลชนเปิดเผยพบบิดาชั่ว่มขืนบุตรสาวอายุ 12 ปี จนตั้งครรภ์ได้ 6 เดือน
- 2 - ก. ลอยกระทงสยของพลุไฟระเบิด
- ข. พลุไฟระเบิดในงานลอยกระทง มีคนได้รับบาดเจ็บหลายคน
- 3 - ก. โซเฟอร์ ขส.มก. ชิงชนและไมโครบัส
- ข. พนักงานขับรถองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ ขับรถชนรถโดยสารประจำทาง
ขนาดเล็ก จนได้รับความเสียหายอย่างหนัก
- 5 - ก. ลอยกระทงเลือด ฆ่า 3 ราย
- ข. งานวันลอยกระทงมีการฆาตกรรมรวม 3 ศพ
- 5 - ก. บุกล้างหารผิวเมียโหด 4 ศพ เอเยนต์ยาบ้า
- ข. คนร้ายฆาตกรรมพ่อค้ายาบ้า และคนในครอบครัว รวม 4 ศพ
- 5 - ก. จับคานั่งคาเขาหลวงตาพกยาบ้า
- ข. ดำรวจจับพระสงฆ์ได้พร้อมหลักฐานยาบ้าที่น่าติดตัวมาด้วย

- 2
 - ก. ทหารเกณฑ์ปลอมกุญแจไขตู้อัลโลเซิควันละหมื่น
 - ข. ทหารเกณฑ์ปลอมกุญแจล็อกเปิดตู้โทรศัพท์ ได้เงินไปวันละหนึ่งหมื่นบาท
- 2
 - ก. แต่ปีเดียวคนจนสิ้นเมือง ยอดพุ่ง 9 แสน
 - ข. ผ่านมาหนึ่งปี สถิติคนจนในเมือง มีจำนวนถึง 9 แสนคน
- 3
 - ก. เสธ. นั้น ยังอุปได้ปรับ กรม. ต้องรอ ชวน
 - ข. พลตรีสนั่น ขจรประศาสน์ ยังไม่เปิดเผยเรื่องการปรับคณะรัฐมนตรีว่า
ต้องรอ นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี
- 2
 - ก. นิทานประำปราชของไทย ตัวอย่างเช่น เรื่องปลาบู่ทอง นางสิบสอง
ท้าวแสนปม ฯลฯ
 - ข. นิทานปราชของไทย ตัวอย่างเช่น เรื่องปลาบู่ทอง นางสิบสอง ท้าวแสนปม
 ฯลฯ
- 2
 - ก. ชาวพุทธกลุ่มหนึ่งยื่นหนังสือร้องเรียนกล่าวหาว่า เจ้าอาวาสวัดพระธรรมกาย
อวดอุตริมนุชธรรม
 - ข. ชาวพุทธกลุ่มหนึ่งยื่นหนังสือร้องเรียนกล่าวหาว่า เจ้าอาวาสวัดพระธรรมกาย
อวดอุตริมนุสธรรม
- 2
 - ก. รถโกดัง เป็นรถยนต์ขนาดใหญ่ สร้างขึ้นมาเพื่อใช้บรรทุกสินค้า
 - ข. รถกูดัง เป็นรถยนต์ขนาดใหญ่ สร้างขึ้นมาเพื่อใช้บรรทุกสินค้า
- 2
 - ก. ครอบครัวเขมรหนีภัยสงครามข้ามฝั่งแดนไทย
 - ข. กลุ่มผู้อพยพชาวกัมพูชาหนีภัยสงครามเข้ามาขอพักอาศัยในเขตประเทศไทย
- 4
 - ก. หนุ่มใหญ่รักคู่ด จ่อชิงคืนแฟนสาววัย 14
 - ข. หนุ่มใหญ่ไม่สมหวังในความรัก ใช้ปืนยิงหญิงสาวคนรักอายุ 14 ปี
คนรักได้รับบาดเจ็บสาหัส
- 4
 - ก. ชวนเล่นเช็กส์หนุ่มลอกคราบเมา 60
 - ข. ชายชราวัย 60 ปี ถูกหญิงสาวกลุ่มหนึ่งหลอกลวงไปบำเรอสาวก
แล้วลักทรัพย์ไปจนหมดตัว
- 3
 - ก. ขส.มก. ล้อมคอกระดม พนง. อบรม
 - ข. องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพจัดการฝึกอบรมความประพฤติพนักงานเพื่อ
การปรับปรุงคุณภาพงาน

- 3 - ก. ครู ชี 7 โจทรมปล้ำเด็กในโรงเรียน
 ข. ข้าราชการครูระดับ 7 โจ้ข่มขืนเด็กนักเรียนหญิงในโรงเรียน
- 2 - ก. รวบอดีตนักข่าวหลวงสาวค้ำกามต่างแดน
 ข. ดำรวจจับอดีตนักข่าวหลวงสาวไปค้าประเวณีต่างประเทศ
- 3 - ก. 191 โขว์ลุยข้ามถิ่นจับยานรก 6 หมื่น เตรียมส่งเข้ากรุง
 ข. ดำรวจสายตรวจ 191 จับพ่อค้ายาบ้าพร้อมยาบ้า 6 หมื่นเม็ด เตรียมส่งขาย
 ในกรุงเทพมหานคร
- 3 + 4 - ก. ยึดอนุสาวรีย์ชัยฯ ผูกคอตายประชิด รบจนคั่วน ทบ. มิน
 ข. ทหารผ่านศึกพิการชาคั่วน ผูกคอตายที่อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ ประชิดที่
 กองทัพบกทอดทิ้ง แต่ทางกองทัพบกชี้แจงว่าไม่ทราบข่าวนี้
- 3 + 1 - ก. ทหาร-ตร. บุกดอยทลายแก๊งยานรก
 ข. ทหาร-ตำรวจ ร่วมมือกันกวาดล้างถล่มคนร้ายโดยการบุกยึดโรงงานผลิตยาบ้า
 บนภูเขาภาคเหนือ
- 3 - ก. รัฐวิสาหกิจซึ่ม กรม. หั่นโบนัส
 ข. พนักงานรัฐวิสาหกิจ เส่ร้างที่ทางคณะรัฐมนตรีมีมติลดเงินพิเศษประจำปีลง
- 3 - ก. จับหม่องหัวไสปลอมบัตร ปชช.
 ข. ดำรวจจับคนร้ายชาวเมียนมาที่ปลอมแปลงบัตรประชาชน
- 5 - ก. ไอ้หื่นมีคจีข่มขืน 7 ขวบ สลบคาที่
 ข. คนร้ายใช้มีคจีข่มขืนเด็กหญิงอายุ 7 ขวบ จนเด็กหญิงนอนสลบ
- 5 - ก. เณรน้อยรัก ออกหัก ระเบิดขมับ สาวข้างวัดไม่เล่นด้วย
 ข. สามเณรอายุน้อยผิดหวังในความรัก ใช้ปืนยิงศีรษะตนเองเสียชีวิต สาเหตุ
 หญิงสาวไม่รับรัก
- 3 - ก. จับตายโจรยาบ้าลูกของถล่มสู้ ตร.ปส.
 ข. ดำรวจปราบปรามยาเสพติดคิวิสามัญฆาตกรรมโจรยาบ้าที่ใช้ปืนลูกซองยิงต่อสู้
 ดำรวจ
- 1 - ก. ชวนเคลียร์มีชัยผ่านกฎหมายฟื้นฟูเศรษฐกิจ
 ข. นายกฯ ชวน หลีกภัย ทำความตกลงกับนายมีชัย ฤชุพันธ์ ประธาน-
 วุฒิสภาให้ผ่านกฎหมายฟื้นฟูเศรษฐกิจ

- 1 + 3 - ก. นครบาลแหลมป้อมเรียน ตร. ประพฤติชั่ว
ข. คนกรุงเทพมหานครทำการร้องเรียนว่าตำรวจนครบาลประพฤติชั่วมากที่สุด
- 1 + 2 - ก. โจรเมืองสิงห์มปล้นทุบตำรวจสาหัส
ข. โจรจังหวัดลพบุรีบุกปล้นอุกอาจและทำร้ายร่างกายตำรวจจนได้รับบาดเจ็บสาหัส
- 5 - ก. ลวงเด็กหญิง 5 ปี. ขึ้นใจทารุณบีบคอฆ่าปิดปาก
ข. คนร้ายหลอกลวงเด็กหญิงอายุ 5 ปี ไปข่มขืนและบีบคอเด็กหญิงเสียชีวิต
- 5 - ก. ต่อม่อทางคว้นถล่มคนงาน
ข. ต่อม่อของการทางพิเศษแห่งประเทศไทยตกลงมาทับคนงานเสียชีวิต
- 1 + 2 - ก. ยूनประท้วงไทยกลุ่มกันชู้ย รถชนเจ้าชาย
ข. รัฐบาลญี่ปุ่นประท้วงรัฐบาลไทยที่ถวายความอากรักขาบกพร่องทำให้เกิดอุบัติเหตุรถยนต์ของเจ้าชายญี่ปุ่นชนกับรถยนต์อื่นบนถนนของการทางพิเศษแห่งประเทศไทย
- 5 - ก. บัสประสานสิบล้อตายเคลื่อนเจ็บกว่าครึ่งร้อย
ข. รถโดยสารประจำทางชนประสานงากับรถบรรทุกสิบล้อ มีผู้โดยสารเสียชีวิตหลายศพ และมีผู้โดยสารบาดเจ็บมากกว่า 50 คน
- 5 - ก. จับเจ้าของตู้ซ่อมตระเวนลักจักรยานยนต์ขายลาว
ข. ตำรวจจับเจ้าของตู้ซ่อมรถที่ขโมยจักรยานยนต์นำไปขายให้กับพ่อค้าในประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
- 5 - ก. ปวีณาขึ้นมือช่วย 5 เขี้ยวสาวพันช่องนรกญี่ปุ่น
ข. นางปวีณา หงสกุล รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมให้ความช่วยเหลือหญิงสาวไทย 5 คน ที่ถูกหลอกลวงไปค้าประเวณีในประเทศญี่ปุ่น
- 5 - ก. นักเรียนคลังเรียนแม่ ปีนจ่อหัวกระจุย
ข. นักเรียนเกิดอาการคลุ้มคลั่งเพราะการเรียนอ่อน ใช้ปืนจ่อยิงศีรษะตนเองเสียชีวิต
- 2 - ก. พ่อพิมพ์ยัดช่วยยี่สาวทศิษย์ 12
ข. ครูขายความประพฤติชั่ว ใช้กำลังข่มขืนเด็กนักเรียนหญิงอายุ 12 ปี

- 2 - ก. งานกรฐินสามัคคีมีการบอกส่วนบุญให้ชาวบ้านมาทำบุญร่วมกัน
ข. งานกรฐินสามัคคีมีการบอกบุญให้ชาวบ้านมาทำบุญร่วมกัน
- 2 - ก. เจ้าภาพหาชุดการแสดงมาแสดงในงานตลอดคืนยันรุ่ง
ข. เจ้าภาพหาชุดการแสดงมาแสดงในงานตลอดคืนยังรุ่ง
- 2 - ก. คลินิกเถื่อน เป็นสถานรักษาพยาบาลผู้ป่วยของเอกชนที่ผิดกฎหมาย
ข. คลินิกเถื่อน เป็นสถานรักษาพยาบาลผู้ป่วยของเอกชนที่ผิดกฎหมาย
- 2 - ก. ผลลัพธ์ ใช้ในวิชาคำนวณ หมายถึง ผลที่ได้จากการคำนวณ
ข. ผลลัพธ์ ใช้ในวิชาคำนวณ หมายถึง ผลที่ได้จากการคำนวณ
- 2 - ก. หัวหน้าครอบครัวที่มีฐานะยากจนต้องลำบากกรากกราในการทำงานหนัก
เพื่อหาเลี้ยงครอบครัว
ข. หัวหน้าครอบครัวที่มีฐานะยากจนต้องลำบากตรากตรำในการทำงานหนัก
เพื่อหาเลี้ยงครอบครัว
- 2 - ก. ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร มีการทบมือแสดงความชื่นชมต่อบัณฑิต-
กิตติมศักดิ์ของสถาบัน
ข. ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร มีการปรบมือแสดงความชื่นชมต่อบัณฑิต-
กิตติมศักดิ์ของสถาบัน
- 5 - ก. พ่อชั่วขี้กามถูก 4 ขวบ
ข. บิดาความประพฤติชั่ว ข่มขืนบุตรสาวอายุ 4 ขวบ
- 2 + 3 - ก. มหาดไทยปู่เอง อบต. งามพุงงามมโหฬาร 2,500 ล.
ข. กระทรวงมหาดไทยเปิดเผยว่า องค์การบริหารส่วนตำบลทั่วประเทศ
มีการทุจริตรวมทั้งหมดเป็นเงิน 2,500 ล้านบาท
- 5 - ก. โจรชั่วปล้นนักศึกษาชนเกลี้ยงบ้าน นุดไปข่มขืนยับ พบก่อกดีเพียบ
ข. โจรชั่วปล้นบ้านนักศึกษาสาวชนทรัพย์สินไปจนหมดแล้วนุดนักศึกษาสาว
ไปข่มขืน มีประวัติเคยก่อกดีไว้มากมาย
- 5 - ก. ปี 42 ยาบ้าทะลักยอด 200 ล้านเม็ด
ข. ในปี พ.ศ. 2542 ยาบ้าจะระบาคมาก และมียอดการผลิตสูงมากถึง 200 ล้านเม็ด

- 3 - ก. ควม. จัด 15 ขุนพลขีร้รัฐบาลชักฟอกผลงาน 1 ปี
 ข. พรรคความหวังใหม่จัดเตรียมสมาชิกคนสำคัญของพรรค 15 คน อภิปราย
 ไม่ไว้วางใจเพื่อตรวจสอบผลงานของรัฐบาลในรอบ 1 ปี
- 4 - ก. ยิงสองโจรโยนทะเล ระบุมหักธุรกิจเถื่อน
 ข. โจรสองกลุ่มประกอบธุรกิจผิดกฎหมาย แย่งชิงผลประโยชน์และเกิดยิงต่อสู้
 กัน จนพบศพ 2 ศพกลางทะเล
- 5 - ก. โซเฟอร์ โน้ต ตีนผีจับชนคนตายแล้วหนี
 ข. โน้ต เชิญยิ้ม ขับรถชนคนเสียชีวิตแล้วหลบหนีการจับกุมของตำรวจ
- 5 - ก. ตีนแมวอาละวาดหนัก บุกรบิษัทสี่กคครึ่งล้าน
 ข. นักย่องเบาออกทำงานทุจริตประจำล่าสุด ผู้เสียหายคือ บริษัทขายสีทาบ้าน
 สูญเงินไปจำนวน 5 แสนบาท
- 1 - ก. ประชาธิปัตย์ป่วนไม่ลงล็อกหญิงแฉ่ว
 ข. พรรคประชาธิปัตย์มีปัญหาในตำแหน่งของคุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์
- 2 + 3 - ก. ตั้งค่าหัว 2 แสนนำจับ หน. ใหญ่กลุ่มพูโลใหม่
 ข. รัฐบาลตั้งเงินรางวัลนำจับหัวหน้าใหญ่กลุ่มแบ่งแยกดินแดนโจรพูโลใหม่
 จำนวน 2 แสนบาท
- 3 + 2 - ก. แยกปากีเจ้าเล่ห์หวานคอลลาร์เก้ตุนซื้อของ
 ข. ชาวปากีสถานเจ้าเล่ห์ใช้เงินคอลลาร์ปลอมตระเวนซื้อของจากร้านค้า
- 5 - ก. ร้องนายกตำรวจกระต๊อบเขียนพนันเกินเหตุ
 ข. กลุ่มญาติร้องเรียนนายกรัฐมนตรี กรณีตำรวจทำร้ายร่างกายผู้ลักลอบเล่น
 การพนันบาดเจ็บสาหัส ถือว่าทำเกินกว่าเหตุ
- 5 - ก. 3 มาร์ผ้าเหลืองสวมบทโจรเหยียบอกฆ่าโยม
 ข. พระสงฆ์ 3 รูปประพาศิษฐ์ร่วมมือกันฆาตกรรมโยมอย่างทารุณ
- 5 - ก. อาจารย์ชายเกรด รับทำเพื่อเก็บเงินบริจาคซื้ออุปกรณ์
 ข. อาจารย์ชายผลการเรียนขอมรับที่เข้าไปเพื่อเก็บรวบรวมเงินบริจาคไปซื้อ
 อุปกรณ์การศึกษาให้กับเด็กนักเรียน
- 5 - ก. จัดแถวทหารล้างมาเพียเลิกทวงหนี้คุ้มผับ
 ข. กองทัพบกเข้มงวดระเบียบวินัยมากขึ้นเพื่อกำจัดอิทธิพลของทหารบางกลุ่ม
 ให้เลิกการทวงหนี้และคุมสถานเริงรมย์

- 3 + 1 - ก. ชาติพัฒนาป่วน ศ.ศ. ออกหักตบเท้าลาออก
 ข. พรรคชาติพัฒนาเกิดความแตกแยกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในพรรคที่ผิดหวังจากตำแหน่งรัฐมนตรีรวมตัวกันยื่นหนังสือขอลาออกจากพรรค
- 2 - ก. นักศึกษาหนุ่มคลั่งรักบุกจับสาวลากตัวขึ้นเขา
 ข. นักศึกษาชายหลงใหลในความรักได้จับตัวหญิงสาวคนรักนำตัวขึ้นบนภูเขา
- 3 + 2 - ก. คัดยิงอาจารย์ชี 7 เจ้ามือใหญ่เบียวจ่ายค่าห่วย
 ข. คนร้ายลอบยิงอาจารย์ระดับ 7 สาเหตุมาจากตั้งตัวเป็นเจ้ามือสลากกินแบ่งใต้ดินรายใหญ่ และไม่ยอมจ่ายเงินให้กับลูกมือ
- 3 - ก. ประชาชนแรกนั่งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
 ข. พลตำรวจเอกประชา พรหมนอก ดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นคนแรกของประเทศไทย
- 2 - ก. โจรเขมรบุกจับ 4 คนไทยเรียกค่าไถ่
 ข. โจรชาวกันพูชาใจร้ายบุกจับ 4 คนไทยไปเรียกค่าไถ่
- 2 - ก. ฐโถมจับตำรวจชั่วยัดยาบ้ากรรโชกทรัพย์
 ข. ตำรวจร่วมมือกันจับตำรวจชั่วก่อคดียัดเหยียดยาบ้าให้กับผู้ต้องหาเพื่อทำการกรรโชกทรัพย์
- 1 - ก. ธารินทร์-ศุภชัย โชว์ก๊นเศรษฐกิจ
 ข. นายธารินทร์ นิมมานเหมินทร์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และนายศุภชัย พานิชภักดิ์ รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ร่วมมือกันแสดงรูปธรรมในการแก้ปัญหาเศรษฐกิจของประเทศ
- 3 - ก. มูเซอร์ค้ายาผยองถล่ม ตชด. สังกะสีพาดคอย
 ข. พ่อค้ายาบ้าชาวไทยภูเขาเผ่ามูเซอร์ ยังต่อสู้กับตำรวจตระเวนชายแดนจนตัวเองเสียชีวิตบนภูเขา
- 5 - ก. ส่งตำรวจ 160 นาย ถล่มมูเซอร์ยาบ้าที่หนี
 ข. ตำรวจ 160 นาย ถูกส่งออกติดตามจับกลุ่มชาวไทยภูเขาเผ่ามูเซอร์ค้ายาบ้าที่กำลังหลบหนีการจับกุม
- 5 - ก. เมมาแล้วทำห้าว ทินเนอร์ราดจุดเผาตัวเอง
 ข. ชายหนุ่มเมาสุรา นำทินเนอร์มาราดตามตัว แล้วจุดไฟเผาตัวเองจนเสียชีวิต

- 2 - ก. ทุ้มจบ 50 ล้าน รับมือภัยแล้ง
ข. รัฐบาลจัดสรรงบประมาณ 50 ล้านบาทแก้ปัญหาภัยแล้ง
- 5 - ก. รวบแก้งจกรดจากใต้ไปลาว
ข. ดำรวจจับกลุ่มขโมยรถยนต์จากภาคใต้ไปขายยังประเทศสาธารณรัฐ
ประชาธิปไตยประชาชนลาว
- 5 - ก. แล้งจัดสุครระทมคนเปิดศึกแย่งน้ำปลักควาย
ข. ปัญหาภัยแล้งส่งผลให้ประชาชนในชนบทภาคตะวันออกเฉียงเหนือแย่งใช้น้ำ
ในบ่อน้ำกลางทุ่งนา
- 5 - ก. พานิชย์เดินหน้าลดราคา 42 ชนิด
ข. กระทรวงพาณิชย์ประกาศลดราคาสินค้าจำเป็นต่อการดำรงชีพจำนวน 42 ชนิด
- 2 - ก. แก้งยาบ้าสุคโหดแคว้นเดียวฆ่ากันตาย 9 ศพรวด
ข. กลุ่มพ่อค้ายาบ้าโหดร้าย ภายในวันเดียวก่อคดีฆาตกรรมรวม 9 ศพ
- 2 - ก. พลิกแผ่นดินล่าไอ้โตดตังเกโหดป่าคอกแฟนสาว
ข. ดำรวจจัดชุดปฏิบัติการพิเศษไล่ตามจับคนร้ายชื่อโต อาชีพประมง ที่ใช้มีดฟัน
คอหญิงสาวคนรักเสียชีวิต
- 2 + 3 - ก. พ่อชัวมีไม่หมด ขยี้ถามลูกสาวตั้งแต่ ป.3 ขึ้น ป.6
ข. บิดาประพฤติชัวข่มขืนบุตรสาวตั้งแต่เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
- 3 - ก. หมอใหญ่ รพ. รามาฯ ชิงชนเสาไฟฟ้าอนาถ
ข. นายแพทย์ใหญ่โรงพยาบาลรามารับคดีขั้บรณชนเสาไฟฟ้าเสียชีวิต
- 5 - ก. ดิ้นหินฝนดาวตกค้อนทุบไม่ระคาย
ข. ชาวบ้านตื่นตื่นนำหมอนทุบหินฝนดาวตก แต่ทุบไม่แตก
- 2 - ก. ยอดคนโกงยา หดจาก 9 เหลือ 8
ข. จำนวนคนทุจริตการซื้อยาและเวชภัณฑ์ลดลงจาก 9 คน เหลือ 8 คน
- 2 - ก. พ่อโคตรชั่วระยำจีนใจลูกทำเมีย
ข. บิดาประพฤติชัวข่มขืนบุตรสาวบังคับให้เป็นภรรยา
- 2 - ก. โรคห่าระบาดเขมือบไก่ 1.7 แสนตัว
ข. อหิวาตกโรคไก่อระบาดทำให้ไก่ตาย 1 แสน 7 หมื่นตัว

- 2 - ก. อิเหนาอิมคริมหัวนจลาจลอีก
 ข. ประเทศอินโดนีเซียบรรยายกาสดการเมืองตึงเครียดหวาดกลัวว่าจะเกิดจลาจล
 กลางเมืองครั้งใหม่
- 2 - ก. สอบคว้นผู้ต้องหาสาวยาบ้าแหกกรง
 ข. ตำรวจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนกรณีหญิงสาวผู้ต้องหาค้ายาบ้า
 หลบหนีไปจากห้องขังสถานีตำรวจ
- 2 - ก. ขยี้ยับสาวพانیชบับบังคับส่งยาบ้า
 ข. กลุ่มคนร้ายค้ายาบ้าร่วมข่มขืนนักศึกษาหญิงวิทยาลัยพาณิชยการเพื่อบีบบังคับ
 ให้ร่วมขบวนการค้ายาบ้า
- 5 + 1 - ก. ชิงช้าเด็กเล่นพังหักโค่นทับนักเรียน ป.1 สยอง
 ข. ชิงช้าในสนามเด็กเล่นชำรุดหล่นทับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เสียชีวิต
- 4 - ก. พ่ายพิษเศรษฐกิจนายกรัฐารระเบิดหัวฆ่าตัวตาย
 ข. นายกสโมสร โรตารี่ใช้ปืนยิงศีรษะตัวเองเสียชีวิต สาเหตุมาจากล้มเหลว
 จากการประกอบธุรกิจ
- 3 + 5 - ก. ซาอุเมินเอเซียนเกมอ้างไม่มีเงิน
 ข. ประเทศซาอุดีอาระเบียไม่ส่งนักกีฬาเข้าร่วมการแข่งขันในกีฬาเอเซียนเกม
 อ้างว่าไม่มีงบประมาณ
- 2 - ก. จับ 10 นักศึกษาป๊อกดั่งคาหอพัก
 ข. ตำรวจจับนักศึกษา 10 คน ขณะกำลังลักลอบเล่นการพนันไพ่ยี่สิบในหอพัก
 นักศึกษา
- 1 - ก. สากยื่นกรมป่าไม้รอบสองมั่นใจพบจุมทองโกโบรินเน่
 ข. ร.ต.ท. เขาวรินทร์ ลัทธศักดิ์ศิริ ทำหนังสือถึงกรมป่าไม้รอบสองและบอกกับ
 นักข่าวอย่างมั่นใจว่าต้องพบทองคำที่กองทัพอากาศซ่อนไว้
- 3 - ก. สังกหาคีเขื่อดังวิทยุ อ.ส.ม.ท. ดายสยงการณ
 ข. นักจัดรายการวิทยุมีชื่อเสียงของสถานีวิทยุองค์การสื่อสารมวลชนแห่ง-
 ประเทศไทย ถูกฆาตกรรม พบศพในรถยนต์

- 3 - ก. ประธานตำรวจช่วย ปล่อย ทสปช. ทำสาวตกตึก
 ข. สื่อมวลชนประณามตำรวจไม่มีความรอบคอบปล่อยให้ชายไทยอาสา
 ป้องกันชาติเข้าช่วยหญิงสาวที่กำลังกระโดดตึก แต่ทำให้หญิงสาวตกตึก
 เสียชีวิต
- 2 - ก. อัลซีโอดโผล่อีกหลอกอย่ายี้เด็ก 8 ขวบ
 ข. พระสงฆ์ประพาศิวัพลกอลวงข่มขืนเด็กหญิงอายุ 8 ปี
- 1 - ก. โจรอะเมซิงเหิมคักชิงทรัพย์ทัวริสต์
 ข. โจรปีทองเที่ยวไทยเย้ยกฎหมายคักชิงทรัพย์นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ
- 5 - ก. โจรได้บีมทวงค่าคุ้มครองคนงานสร้างทางผาหั่น
 ข. โจรก่อการร้ายภาคใต้วางระเบิดเรียกค่าคุ้มครองทำให้คนงานก่อสร้างทาง
 หวาดกลัวมาก
- 1 - ก. ให้เวลาอีก 15 วัน ค้นหาทองโกโบริ
 ข. กรมป่าไม้ให้เวลาเพิ่มอีก 15 วัน แก่กลุ่มค้นหาทองคำที่กองทัพบกญี่ปุ่น
 ชุกซ่อนไว้
- 5 - ก. ยันจัดคำสอนของธรรมกายผิดเพี้ยนสุด
 ข. พระสงฆ์ชั้นผู้ใหญ่ออกมายันยันชัดเจนว่าคำสอนของวัดพระธรรมกายผิดไป
 จากหลักธรรมคำสอนของพุทธศาสนา
- 2 - ก. รวบยกแก๊งอำมหิตมอมเหล้าตัดหัวฝังดิน
 ข. ตำรวจจับกลุ่มฆาตกรใจร้ายมอมสุราคู่กรีก่อนแล้วตัดศีรษะไปฝังดิน
- 2 - ก. แฉแก๊งยาгуฆ่าออกไล่สาวเหนือ
 ข. สื่อมวลชนเปิดเผยว่ามีกลุ่มคนร้ายค้าหญิงสาวข้ามชาติ ฉายายาгуฆ่า จาก
 ประเทศญี่ปุ่น ออกรวบรวมนางสาวภาคเหนือของไทย เพื่อค้าประเวณีข้ามชาติ
- 2 + 3 - ก. คนดังตายเพียบ บินไทยตกเจมส์ รอดชีวิต
 ข. เครื่องบินโดยสารของบริษัทการบินไทยตก ที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี
 มีบุคคลสำคัญเสียชีวิตจำนวนมาก แต่นักท่องเที่ยวชื่อเล่นว่าเจมส์ รอดชีวิต
- 3 - ก. เมืองคอนจมใต้น้ำ พายุพัดตามซำอีก
 ข. จังหวัดนครศรีธรรมราชถูกน้ำท่วมหนักและมีข่าวจากกรมอุตุนิยมวิทยาแจ้งว่า
 พายุพัดกำลังก่อตัวและจะทำให้เกิดฝนตกหนัก

- 3 - ก. ชวนปลูกอาเชียนจับมือกันฝ่าวิกฤต
ข. นายฯ ชวน หลีกภัย ขอร้องให้ชาตินิยมกลุ่มอาเชียนร่วมมือกันแก้ปัญหาเศรษฐกิจที่กำลังวิกฤต
- 1 - ก. มื้อบนากุ้งนกกางวอนรัฐบาลยี่ดอย
ข. กลุ่มผู้เลี้ยงกุ้งในนาข้าวรวมตัวกันเดินขบวนเข้ากรุงเทพมหานครเพื่อขอร้องให้รัฐบาลยี่ดอยการเลี้ยงกุ้งในนาข้าวออกไป
- 3 - ก. มหาคไทยส่งกรรมการสอบบ้านปลัดฉาว
ข. กระทรวงมหาดไทยจัดส่งคณะกรรมการสอบสวนบ้านปลัดจังหวัดกาญจนบุรีกรณีสร้างบ้านในเขตป่าสงวนแห่งชาติจังหวัดกาญจนบุรี
- 2 + 3 - ก. ตำรวจอ้างได้อารยันนักศึกษา มช. ฆ่าตัวเอง
ข. ตำรวจแสดงหลักฐานเป็นสมุดบันทึกประจำวันว่านักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ฆ่าตัวตายเอง
- 3 - ก. เหนืออุยสู้ภัยแล้งกักน้ำยม
ข. ภาคเหนือลงมือปฏิบัติการแก้ปัญหาภัยแล้งโดยการทำเขื่อนจากกระสอบทรายกั้นแม่น้ำยม
- 1 - ก. พ่อข่มขืนลูกมาราธอน 11 ปี
ข. บิดาข่มขืนบุตรสาวยาวนานถึง 11 ปี
- 2 - ก. โจรชาวเขาจับ 3 แม่ลูกเรียกค่าไถ่
ข. โจรชาวไทยภูเขาจับตัวมารดาและบุตรรวม 3 คนไปเรียกค่าไถ่
- 1 - ก. ทักษิณยังแถมปรัวย 1.5 หมื่นล้าน
ข. พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร มีเงินสดฝากธนาคารมากที่สุดของประเทศไทยคือมีจำนวนหนึ่งหมื่นห้าพันล้านบาท
- 3 - ก. อธิปไตยป่าไม้เชื้อสี 5 คับมืดปริศนา
ข. อธิปไตยป่าไม้เชื่อว่าการเสียชีวิตของข้าราชการระดับ 5 กรมป่าไม้มีเงื่อนงำการเสียชีวิต
- 1 + 3 - ก. แก๊งยาบ้าเหิมฆ่า ตชด. ยอดมือปราบ
ข. กลุ่มพ่อค้ายาบ้ากำเริบ ฆาตกรรมตำรวจตระเวนชายแดนยอดมือปราบ

- 5 - ก. โหรคังทำนายไทยยังไม่ฟื้น
ข. โหรมีชื่อเสียงทำนายเศรษฐกิจไทยจะยังไม่ฟื้นตัวในระยะนี้
- 4 - ก. ดาวยสามเจ็บสองซัดกันนัวในโอเคะ
ข. นักเที่ยว 2 กลุ่ม ก่อการทะเลาะวิวาทกันในคาราโอเกะทำให้มีผู้เสียชีวิตสองศพ และบาดเจ็บสาหัสสองคน
- 2 - ก. แหกกูกบางขวางจับตัวได้อีกคน
ข. ผู้ต้องขังหลบหนีจากเรือนจำกลางบางขวาง ถูกจับได้อีกหนึ่งคนขณะหลบหนี อยู่ภายในวัด
- 3 - ก. ดาวรามรักร้ายโคดตีกลงมตาย
ข. นักศึกษาหญิงมหาวิทยาลัยรามคำแหงผิดหวังในความรัก กระโดดตีกลงมา เสียชีวิต
- 3 - ก. ฉก 3 ลั่น เซฟเอฟบีที
ข. คนร้ายเข้าโจรกรรมบริษัทฟุตบอลไทยและจัดศูนย์รับได้ทรัพย์สินไปจำนวน 3 ล้านบาท
- 5 - ก. หน่วยกิตขยับชุดถึงหมื่นห้า
ข. มหาวิทยาลัยของรัฐขึ้นค่าลงทะเบียนการศึกษา รวมภาคเรียนละประมาณ หนึ่งหมื่นห้าพันบาท
- 3 + 4 - ก. รถท. เมอแอซึ่งคับขับรถชนสะพาน
ข. ร้อยตำรวจโทเมสุรา ขับรถเร็วโดยประมาท รถเสียหลักชนสะพานเสียชีวิต
- 2 - ก. ลำแก้งอุบาทว์ลักคอบสัมฤทธิ์
ข. ตำรวจตามจับกลุ่มคนร้ายที่โจรกรรมคอบสัมฤทธิ์ไปจากพระบรมราชานุสาวรีย์ สมเด็จพระศรีสุริโยทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- 5 - ก. ได้คอบคืนยังไม่ได้ตัวไฮ้โจร
ข. ตำรวจตามได้คอบสัมฤทธิ์คืนแต่ยังไม่ตัวคนร้าย
- 1 + 5 - ก. ปมสารวัตรจัดข้อแก๊งยาฮีเหตุดลุ่มสุทธิตาร
ข. สถานีตำรวจนครบาลสุทธิตารถูกลอบวางระเบิด สาเหตุมาจากนายตำรวจระดับสารวัตร มีข้อขัดแย้งกับกลุ่มพ่อค้ายาฮี

- 3 - ก. มี.ค.วิกฤติแม่น้ำลัดแห้งเขื่อน
ข. ประเทศไทยจะประสบปัญหาภัยแล้ง ในเดือนมีนาคมเมื่อน้ำในเขื่อนลดระดับลงไปจากปกติมาก
- 1 + 3 - ก. สุดเชิง ผอ. โรงเรียนมัธยมนักเรียนมัธยมชุมนุมประท้วงขับ
ข. ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษาผู้สึกไม่สบายใจที่นักเรียนรวมกลุ่มชุมนุมประท้วงขับไล่
- 1 - ก. แฉพวาเลฟชิน ทาฮา ยัง ชวคประกบลิโอ
ข. สื่อมวลชนเปิดเผยว่า ทาฮา ยัง หวาดกลัวบทรักในการถ่ายทำภาพยนตร์ ทำให้ไม่ได้แสดงคู่กับพระเอกจากภาพยนตร์ไททานิค ลีโอนาโด ดิคาปริโอ
- 5 - ก. นักร้องแบคบอยช่นและ หลังหักคัสของ
ข. นักร้องวงแบคบอย ขับรถยนต์ชนสิ่งกีดขวางอย่างรุนแรง จนหลังหักเสียชีวิต
- 3 - ก. ส.อ.แม่นจริงเป่าโจรดับ 2 ศพ
ข. ทหารยศสิบเอกใช้ปืนยิงโจรเสียชีวิต 2 ศพ
- 2 - ก. จับได้แล้วหมาโหดเขมือบคน
ข. ตำรวจจับสุนัขดุร้ายที่กัดคนตายและกินศพคนได้แล้ว
- 2 - ก. พายุถล่มปีชฉากพังพินาศ
ข. พายุลมแรงพัดผ่านกองถ่ายภาพยนตร์เดอะบิช ทำให้ฉากที่สร้างไว้ถูกพายุพัดพังเสียหายมาก
- 5 - ก. ฝรั่งเศสซูวีรกรรมนักรบไทย อายุ 100 ปีดังทั่วโลก
ข. รัฐบาลประเทศฝรั่งเศสยกย่องวีรกรรมนักรบไทยในสงครามโลกครั้งที่ 1 ที่มีอายุ 100 ปี ให้มีชื่อเสียงโด่งดังไปทั่วโลก
- 5 - ก. ตั้งศูนย์สู้ภัยแล้ง 2 ภาคหนัก
ข. รัฐบาลตั้งศูนย์สู้ภัยแล้งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือเนื่องจากประสบปัญหาภัยแล้งหนัก
- 5 - ก. พ่อคุณรำพึงอยู่มาถึง 75 แล้ว
ข. หลวงพ่อคุณ ปรีสุทโธ เผยความในใจว่ามีอายุ 75 ปีแล้ว
- 3 - ก. เหลิมแฉเด็ก เสธ. รับ 22 ล้านมาเพียงผง
ข. ร.ต.อ.เหลิม อยู่ป่ารุ่ง ให้ข่าวว่าลูกน้องของพลตรีสนั่น ขจรประศาสน์ รับเงิน 22 ล้าน จากพ่อค้าขายเฮโรอีน ที่มีอิทธิพลรายใหญ่

- 2 - ก. จัดเซฟประกันฉกสศ ฯ 6 แสน
ข. กลุ่มคนร้ายโจรกรรมตู้নিরภัยของบริษัทประกันภัยได้เงินสด จำนวน 6 แสนบาท
- 3 - ก. จันทน์น้ำตาตกฝนมาสวนพั่ง
ข. เกษตรกรชาวสวน ไม้ผล จังหวัดจันทบุรี เสียใจมาก เมื่อเกิดฝนตกหนักทำให้สวนไม้ผลได้รับความเสียหายหนัก
- 2 - ก. ไอ้โด้งยุคใหม่เคี้ยวห่มนวม
ข. ไก่ชนไทยยุคใหม่ต้องใช้นวมสวมเคี้ยวเมื่อลงชนในบ่อนชนไก่
- 4 - ก. สามชีวิตฆ่าล้างครวตายนีจัน
ข. เกิดอัคคีวินาศกรรมสามศพในครอบครัวหนึ่ง สาเหตุมาจากความยากจน
- 3 - ก. พรรคชาติพัฒนาคัดค้านรัฐบาลขอเก้าอี้ รมต. เพิ่ม
ข. พรรคชาติพัฒนาส่งตัวแทนเจรจากับรัฐบาลเพื่อขอตำแหน่งรัฐมนตรีเพิ่มขึ้นจากเดิม
- 5 - ก. คุรุบิดความผิดเนตรนารีตกน้ำตาย
ข. คุรุปฏิเสธความรับผิดชอบกรณีนักเรียนหญิงที่เรียนเนตรนารีตกน้ำเสียชีวิต
- 4 - ก. ฝรั่งเศสเวยนน้ำท่วมได้ตายไปแล้วรวม 7 ศพ
ข. เกิดอุทกภัยในภาคใต้ทำให้ชาวต่างประเทศจมน้ำเสียชีวิต รวม 7 ศพ
- 3 - ก. สมภารธรรมกายไม่สนคำเชิญ กมธ.
ข. เจ้าอาวาสวัดพระธรรมกายไม่สนใจหนังสือเชิญของคณะกรรมการการศึกษา
- 3 - ก. โทษจำคุก 5 ปี สด.43 ปลอม
ข. กฎหมายกำหนดการใช้ใบ สด.43 ปลอม บุคคลนั้นต้องระวางโทษจำคุก 5 ปี
- 4 - ก. ผวาจุคมรณะ 2 เระผู้ใหญ่
ข. ประชาชนหวาดกลัวบริเวณเกิดอุบัติเหตุร้ายแรง ทำให้พระเระชั้นผู้ใหญ่ 2 รูปมรณภาพ
- 3 - ก. ระเบิดริมแดนเขมร ตชด. ขาขาด
ข. ตำรวจตระเวนชายแดนเหยียบกับระเบิดเขตชายแดนไทย-กัมพูชา ได้รับบาดเจ็บขาขาด

- 5 - ก. ศรีสะเกษ โอดครวญแจ้งสาหัส
ข. ชาวจังหวัดศรีสะเกษเรียกร้องขอความช่วยเหลือจากทางรัฐบาลว่าได้รับผลกระทบจากภัยแล้งอย่างรุนแรง
- 2 - ก. เลียนแบบหนังเด็กน้อยคว่ำป็นยิงหัวพี
ข. เด็กชายอายุน้อยเลียนแบบภาพยนตร์ใช้ปืนจ่อยิงศีรษะพี่ชายเสียชีวิต
- 5 - ก. อีโก้คลังยาบ้าฆ่าคนครว 5 ศพ
ข. ชาวไทยภูเขาเผ่าอีโก้เสพยาบ้าจนเกิดอาการคลั่ง ทำการฆาตกรรมคนในครอบครัวหนึ่งเสียชีวิต รวม 5 ศพ
- 3 - ก. ระเบิดนิกร่างอาจารย์ใหญ่ ชี 7
ข. อาจารย์ใหญ่ระดับ 7 ถูกระเบิดเสียชีวิต
- 1 - ก. ขาอ่อนปี นีคิก 2 แพทย์หญิงเอาด้วย
ข. การจัดประกวดนางสาวไทยปี นี้มีความตึงเครียดเมื่อนักศึกษาแพทย์หญิง 2 คน สมัครเข้าร่วมประกวดด้วย
- 3 - ก. ใช้ ฮ. บินไล่ล่า 7 โจรร้ายปิดตลาดปล้น
ข. ตำรวจใช้เฮลิคอปเตอร์ติดตามล่าตัว 7 โจรร้ายที่ก่อคดีปิดตลาดปล้น
- 4 - ก. สาวปริญญาตรี ชักแถวชิงนางสาวไทย
ข. การประกวดนางสาวไทยปี นี้มีผู้สมัครจบการศึกษาระดับปริญญาตรีจำนวนมาก
- 2 - ก. ชีวิตอาภัพชายไอติมไม่เคยได้พบหน้าพ่อ
ข. คนชายไอติมมีชีวิตอาภัพตั้งแต่จำความได้ ไม่เคยได้พบหน้าของบิดา
- 1 - ก. เลขเค็ดแม่ค้าฟันไบละ 150
ข. แม่ค้าขายสลากกินแบ่งรัฐบาลที่เป็นเลขเด่น ราคาไบละ 150 บาท
- 2 - ก. ถนอมถอยแล้วมบุญโชนตาม
ข. กรณีทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งที่ปรึกษาจอมพลถนอม กิตติขจร
ขอลาออกจากที่ปรึกษากองบังคับการกรมผสมที่ 31 รักษาพระองค์ และ
พลตรีมบุญกฤต รูปขจร ก็ได้ขอลาออก จากที่ปรึกษา กองพลทหารม้าที่ 4
รักษาพระองค์ตาม

- 1 + 3 - ก. ปีศาจเวทอล่มยุโกยับ 70 ศพ
 ข. กองกำลังสนธิสัญญาแอตแลนติกเหนือ ส่งเครื่องบินทิ้งระเบิดใส่ประเทศ
 ยูโกสลาเวีย จนได้รับความเสียหายอย่างหนัก มีผู้เสียชีวิต 70 ศพ
- 4 - ก. คลอก 4 ศพ ไฟไหม้เรือยอชต์
 ข. เรือยอชต์เกิดเพลิงไหม้มีผู้เสียชีวิต 4 ศพ
- 1 - ก. เงินมียาชาวาทำประชานิยมแตก
 ข. เงินกู้มียาชาวาทำให้สมาชิกพรรคประชานิยมเกิดความขัดแย้งกันขึ้น ภายใน
 พรรค
- 5 - ก. รวบสมภารค้าเบงกเก้
 ข. ดำรวจจับกุมตัวเจ้าอาวาส จากสาเหตุทำการค้าขนบัตร์ปลอม
- 5 - ก. เพิ่มรถรับคนเที่ยวสงกรานต์
 ข. บริษัทขนส่ง จำกัด เพิ่มจำนวนรถโดยสารเพื่อให้บริการแก่ประชาชนใน
 เทศกาลสงกรานต์
- 3 - ก. แอ้วได้ลั่นเป่าสังข์บนช่อง 11
 ข. คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์ ออกมาปฏิเสธข่าวว่าไม่ได้ออกคำสั่งไม่ให้
 สถานีโทรทัศน์ช่อง 11 กรมประชาสัมพันธ์เสนอข่าวบางเรื่อง
- 2 - ก. สวดคนไทยไปค้าแรงงานต่างแดนตกทุกข์ได้อื้อ
 ข. คนไทยเดินทางไปขายแรงงานต่างประเทศถูกประณาม เพราะถูกหลอกลวง
 ไม่ได้ทำงานตามสัญญาจำนวนมาก
- 2 - ก. หนุ่มออสซี่หายลึกลับเกาะพะงัน
 ข. นักท่องเที่ยวหนุ่มชาวออสเตรเลียหายตัวไปอย่างลึกลับบนเกาะพะงัน
- 2 - ก. ทหารพม่ายิงโหดมาทั้ง 4 ประมงไทย
 ข. ทหารเมียนมาร์ ใช้ปืนยิงชาวประมงไทยเสียชีวิต 4 ศพ
- 1 - ก. รวบหนุ่มลาวมิดโกนชาดิสต์
 ข. ดำรวจจับคนร้ายชาวลาวมีอารมณ์โกรธรุนแรงใช้มีดโกนเป็นอาวุธฆาตกรรม
 คนไทย

- 3 - ก. ทัวประเทศโกง 400 ล้าน ธอส. สารภาพ
 ข. ผู้จัดการใหญธนาคารอาคารสงเคราะห์ได้ออกมาสารภาพว่าธนาคาร
 อาคารสงเคราะห์ทั่วประเทศ มีการทุจริตรวมจำนวนเงิน 400 ล้านบาท
- 1 - ก. จับมอดไม้ช้างไล่ตีบหวัดคาที่
 ข. ดำรวจไล่จับกลุ่มลักลอบตัดไม้แต่กลับถูกกลุ่มคนร้ายใช้ช้างไล่ทำร้ายจนได้รับ
 บาดเจ็บสาหัสแต่รอดชีวิตมาได้
- 3 - ก. คน ธอส. ร้องสอบ 16 สาขา แฉขั้นตอนโกงมโหฬาร
 ข. พนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์ยื่นคำร้องให้ทำการสอบสวน 16 สาขา
 ทั่วประเทศพร้อมกับเปิดเผยถึงขั้นตอนการทุจริตครั้งใหญ่
- 2 - ก. ดำรวจระของลุยเสม็ดจับ 30 เขมร
 ข. ดำรวจภูธรจังหวัดระยองออกตระเวนกวาดจับชาวแก้มพญาอพยพเข้าประเทศผิด
 กฎหมายบนเกาะเสม็ด อ.เพ. ระยอง ได้จำนวน 30 คน
- 3 - ก. แฉวัง-ทุ้มเงินซื้อเก้าอี้ใหญ่ ธอส. 50 ล้าน
 ข. สื่อมวลชนเปิดเผยว่ามีการใช้เงินซื้อตำแหน่งผู้จัดการใหญธนาคาร
 อาคารสงเคราะห์เป็นเงินจำนวน 50 ล้านบาท
- 3 - ก. คน ธอส. งง มูลนิธิตั้งกล่องรับบริจาค
 ข. พนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์เกิดความสงสัยที่มูลนิธิธนาคาร
 อาคารสงเคราะห์ ตั้งกล่องรับเงินบริจาคจากประชาชนทั่วไป
- 1 - ก. หมอชนบทชีว 4 ที่นั่งแพทยสภา
 ข. นายแพทย์จากมูลนิธิแพทยชนบทได้รับเลือกให้เป็นคณะกรรมการใน
 คณะกรรมการแพทยสภา 4 ตำแหน่ง
- 3 - ก. สืบสอบบ้านจัดสรรแอบอ้างตรา ธอส.
 ข. กระทรวงการคลังมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนกรณีมีหมู่บ้านจัดสรร
 แอบอ้างนำตราสัญลักษณ์ของธนาคารอาคารสงเคราะห์ไปหาผลประโยชน์
- 3 + 1 - ก. หนั้เก็บตัว 3 วัน ซ้อมขึ้นเขียง
 ข. พลตรีสนั่น ขจรประศาสน์ทำการเก็บตัวที่บ้าน 3 วัน เพื่อเตรียมตัวรับการ
 ขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจจากฝ่ายค้าน

- 3 - ก. วิกฤติแล้งแพร่ลูกฮือแย่งน้ำกัน
 ข. ประชาชนในจังหวัดแพร่ได้แบ่งกลุ่มมาแย่งน้ำในแหล่งน้ำหลายแห่ง สาเหตุมาจากปัญหาวิกฤติภัยแล้ง
- 3 - ก. แฉโกง ธอส. ภูเก็ตให้กู้ 100 ล้านบาท ที่ดินภูเขา
 ข. เปิดเผยว่าธนาคารอาคารสงเคราะห์ที่ภูเก็ตบงกชพร่องจากกรณีให้สมาชิกกู้เงินจำนวน 100 ล้านบาท โดยใช้หลักฐานที่ดินของรัฐบาลที่อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ บนภูเขา
- 3 - ก. โรงนวดโคราชสูบน้ำกักตุนหนีภัยแล้ง
 ข. สถานอาบอบนวดในจังหวัดนครราชสีมาสูบน้ำเก็บไว้ใช้ด้วยตนเอง ทำให้ได้รับผลกระทบจากภัยแล้งน้อย
- 5 - ก. ลีลาวดี บุคโรงเรียนดังดึงนักเรียนไปธรรมกาย
 ข. นักแสดงลีลาวดี วัชโรบล เดินทางไปโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีชื่อเสียงเพื่อชักชวนนักเรียนไปร่วมปฏิบัติธรรม ที่วัดพระธรรมกาย
- 3 - ก. เกรียงศักดิ์พัลวันได้ ศ. จากมะกัน
 ข. ศ.ดร.เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ ออกมาปฏิเสธข่าวว่าไม่ได้รับตำแหน่งศาสตราจารย์จากประเทศสหรัฐอเมริกา
- 3 - ก. ปลด 6 พนักงานโกง ธอส. เพชร-ภูเก็ต
 ข. ธนาคารอาคารสงเคราะห์ มีคำสั่งปลด 6 พนักงานธนาคารอาคารสงเคราะห์ในกรณีทุจริตในจังหวัดภูเก็ต และเพชรบุรี
- 3 - ก. เหนือแล้ง 4 แควแห่งเร่งฝนเทียม
 ข. ภาคเหนือประสบปัญหาวิกฤติภัยแล้ง ทำให้แควปิง วัง ยม น่าน น้ำลดจากปกติ ต้องเรียกร้องให้ทำฝนเทียมช่วย
- 3 - ก. ฝนถล่มได้จมน้ำ เหนือ-อีสานแล้ง
 ข. ภาคใต้ฝนตกหนักทำให้เกิดน้ำท่วม แต่ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือกลับประสบปัญหาภัยแล้ง
- 3 - ก. ยิงหัวคับริง อบต. ปากน้ำโพ
 ข. รองประธานองค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำโพ นครสวรรค์ ถูกฆาตกรยิงเสียชีวิต

- 3 - ก. ค้นเข้า ครม. วันนี้ตั้งกรมดูแลช้าง
ข. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอเรื่องเข้าคณะรัฐมนตรีวันนี้ตั้งกรมคชบาล
ดูแลช้างทั่วประเทศไทย
- 3 - ก. สังฆราชทรงสั่งสอบธรรมกาย
ข. สมเด็จพระสังฆราชทรงมีพระบัญชาให้คณะกรรมการมหาเถรสมาคม
สอบสวนกรณีวัดพระธรรมกาย
- 3 - ก. สาวงามยันไม่ใช่หลาน ส. ศิวรักษ์
ข. หญิงสาวผู้สมัครเข้าประกวดนางสาวไทยที่มีนามสกุลพ้องกับ
นายสุลักษณ์ ศิวรักษ์ ออกมาปฏิเสธว่าตนไม่ใช่หลานสาว
- 2 - ก. คุกอำนาจเจริญวิกฤตหนักโทษคั่งไม่มีน้ำ
ข. เรือนจำจังหวัดอำนาจเจริญประสบปัญหาวิกฤตภัยแล้งขาดแคลนน้ำ ทำให้
ผู้ต้องขังเกิดอาการคั่ง
- 2 - ก. ใ้คว้นเปิดกฎปู้ไ้จนตรวสอบบุมทรัพย์
ข. คณะกรรมการวัด กำหนดวันตรวสอบทรัพย์สินหลวงปู้ไ้จน ไ้สระโย ภายใน
กฎิวัด
- 3 - ก. ร้อนแล้วลพบุรีพุ่ง 41 องศา
ข. จังหวัดลพบุรีอากาศร้อนจัด อุณหภูมิสูงถึง 41 องศาเซลเซียส
- 2 - ก. ถึงบ้านแล้วล้อต้อกลั่นเลิคมควัน
ข. สมจิตร ทรัพย์สำรวย หรือล้อต้อก คาราคลกรุ่นคุณปู ออกจากโรงพยาบาล
ไปรักษาตัวที่บ้าน ประกาศขอเลิกสูบบุหรี่เด็ดขาด
- 1 - ก. สวนยางปีบรัฐบาลขอ 25 บ./กิโล
ข. กลุ่มผู้ชุมนุมชาวสวนยางต่อรองกับทางรัฐบาล ให้ประกันราคายางพารา
กิโลกรัมละ 25 บาท
- 3 - ก. ฟ้าชายองค์ประธานเปิดเฟสปิกเกม
ข. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จทรงเป็นองค์ประธาน
เปิดการแข่งขันกีฬาเฟสปิกเกม (กีฬาคนพิการ)

- 3
 - ก. เค็งหัวหน้า สกย. ระยอง ตั้งกรรมการสอบหาตัวการกินยาง
 - ข. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีคำสั่งโยกย้ายหัวหน้าสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางจังหวัดระยอง และตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงในเรื่องการทุจริตที่เกิดขึ้น
- 2
 - ก. รัฐบาลควัก 18.5 ล้าน จ่ายนักกีฬาเฟสปีก พิชีปิดแสงสี่ชุดหู
 - ข. รัฐบาลจ่ายเงินรางวัลให้กับนักกีฬาคนพิการที่ได้รับเหรียญรางวัล จำนวน 18.5 ล้านบาท ส่วนพิชี่ปิดมีทั้งชุดการแสดง และสี่ แสง เสียง สวยงามมาก
- 2
 - ก. วิฤติเศรษฐกิจทำสังคมแย โสภณ-ขอทานเด็กพุง
 - ข. วิฤติเศรษฐกิจกระทบกับสังคมไทย ทำให้จำนวนโสภณ และขอทานเด็กเพิ่มจำนวนมากขึ้น
- 2
 - ก. ฝ่ายค้านขมวด 10 ประเด็นลงดาบสนั่น
 - ข. พรรคฝ่ายค้านรวบรวมได้ 10 ประเด็น เพื่อใช้เป็นหัวข้ออภิปรายไม่ไว้วางใจ พลตรีสนั่น ขจรประศาสน์
- 1 + 3
 - ก. มีอบ อสก. ล้มโต๊ะขุนขอ 4 ได้ข้อเดียว
 - ข. กลุ่มผู้ชุมนุมขององค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย ไม่พอใจที่เสนอข้อเรียกร้อง 4 ข้อ แต่ได้รับการตอบรับเพียงข้อเดียว
- 2
 - ก. ไวยโฆษณานอนกับแอร์ย่ำยีนางฟ้า สาวสายการบินไทยข้องใจ
 - ข. พนักงานหญิงบนเครื่องบินของสายการบินไทย ร้องเรียนว่า ชุดโฆษณานอนกับแอร์ เป็นการย่ำยีพนักงานหญิงและข้องใจว่า ผ่านการตรวจสอบจากคณะกรรมการมาได้อย่างไร
- 3
 - ก. โคนมสีควัวไซโยรัฐยอมปลดหนี้
 - ข. กลุ่มผู้เลี้ยงโคนมอำเภอสีควัว จังหวัดนครราชสีมา ดีใจที่รัฐบาลรับรองว่าจะปลดหนี้สินให้
- 3
 - ก. กำนันทั่วประเทศจำใจพ้นประธาน อบต.
 - ข. กำนันทั่วประเทศยินยอมที่ต้องพ้นจากตำแหน่งประธานองค์การบริหารส่วนตำบล

- 5 - ก. แนวทางเศรษฐกิจมหภาค-เพิ่มรายจ่าย
ข. นักวิชาการเศรษฐศาสตร์ให้ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ปัญหาเศรษฐกิจไทย
ต้องลดภาษีมูลค่าเพิ่มอันจะทำให้รายจ่ายของประชาชนเพิ่มขึ้น
- 1 - ก. จี้ให้เวลารัฐบาล 60 วัน ถ้าเศรษฐกิจไม่ได้วู้นแน่
ข. พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ ให้เวลารัฐบาล 60 วัน หากแก้ปัญหาเศรษฐกิจไม่ได้
จะเกิดความปั่นป่วนวุ่นวายทั่วประเทศ
- 5 - ก. คนจนหนี้ท่วมเงินหุด งดทำบุญ
ข. กลุ่มคนยากจนส่วนใหญ่ประสบกับปัญหานี้สินจำนวนมาก ทำให้มีเงินน้อย
ต้องลดการทำบุญลงไปจากเดิม
- 5 - ก. อนาคตชาวนาหนึ่งจนกรอกยาพิษ 6 ชีวิต จบสิ้น
ข. ครอบครัวชาวนาหนึ่งความยากจน โดยหัวหน้าครอบครัวกรอกยาพิษเสียชีวิต
ทั้งครอบครัวรวม 6 ศพ
- 5 - ก. ธนินท์ กัดคันรัฐบาลลดเวดเหลือ 5%
ข. นายธนินท์ เจียรวนนท์ ประธานกลุ่มเครือเจริญโภคภัณฑ์ ออกมาเรียกร้อง
ให้รัฐบาลลดภาษีมูลค่าเพิ่มลง เหลือร้อยละ 5
- 3 - ก. ช.ก.ส. หว่าน 1.5 แสนล้านอุ้มเกษตรกร
ข. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรใช้เงินจำนวน 1.5 แสนล้านบาท
ช่วยเหลือเกษตรกรทั่วประเทศ
- 1 - ก. ป้าเปรมประกาศอุ้มชวน
ข. พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ประกาศให้การสนับสนุนคณะรัฐบาลของ
นายกฯ ชวน หลีกภัย
- 1 - ก. แฟนเพลงแค้นดิ่งนั่งเบียร์วัน
ข. แฟนเพลงจังหวัดเชียงใหม่ก่อเหตุประท้วงด้วยความโกรธแค้นที่คณะนักร้อง
ลูกทุ่งรุ่ง สุริยา ไม่มาแสดงดนตรีตามเวลาที่กำหนดไว้
- 5 - ก. 4 วัยรุ่นขี้เมาหาเงินเที่ยว ฮีตสู้จับตาย
ข. วัยรุ่น 4 คน เมาส์ราออกชิงทรัพย์ และต่อสู้ขัดขวางการจับกุม จึงถูกตำรวจ
วิสามัญฆาตกรรมทั้งหมด

- 5 - ก. ปั่นป่วนทั้งเมืองบูมบี้สภาทุ่งเปารถชวน
ข. กรณีคนร้ายขู่วางระเบิดสภาผู้แทนราษฎรทำให้เกิดความปั่นป่วน สันนิษฐานว่าต้องการระเบิดรถยนต์ ของนายกฯ ชวน หลีกภัย
- 2 - ก. ผู้ว่าราชการจังหวัดลี้บแลตะลุยยาบ้า
ข. ผู้ว่าราชการจังหวัดอุตรดิตถ์ร่วมกับตำรวจออกกวาดล้างยาบ้า
- 2 - ก. พิจิตรแล้งจัดขันขอดน้ำกิน
ข. จังหวัดพิจิตรประสบกับปัญภัยแล้งอย่างหนัก ถึงขั้นประชาชนต้องใช้ภาชนะตักน้ำจากกันบ่อมาดื่ม และใช้ในครัวเรือน
- 3 - ก. สดม. โชว์จับ 8 หม่อง ผลิตพาสปอร์ตปลอม
ข. สำนักงานตำรวจตรวจคนเข้าเมืองได้จับกุมตัวชาวเมียนมาร์ 8 คน ที่ใช้หนังสือเดินทางปลอม แล้วลักลอบเข้ามาประเทศไทย
- 1 - ก. จับชนเฮครั้งใหญ่หนัก 45 กก. เจ้าแม่เอเจนต์
ข. ตำรวจจับกุมหญิง ผู้ค้าเฮโรอีนรายใหญ่ ได้เฮโรอีนมีน้ำหนักรวม 45 กิโลกรัม
- 5 - ก. ภัยแล้งขยายวงขอบึงบอ 30 ล้าน ช่วยโรงเรียนขาดน้ำ
ข. กรณีภัยแล้งขยายพื้นที่ออกไปอย่างกว้างขวาง ทำให้กระทรวงศึกษาธิการทำเรื่องของบประมาณสนับสนุนโรงเรียนที่ขาดแคลนน้ำจำนวน 30 ล้านบาท
- 2 - ก. กลุ่มอนุรักษ์ชูป้ายต้านอย่าข่มขืนหาคมาทยา
ข. กลุ่มอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ออกมาเดินขบวนคัดค้านการถ่ายทำภาพยนตร์เดอะบิช อันเป็นการทำลายสภาพแวดล้อมธรรมชาติของหาคมาทยา
- 5 - ก. บุกฆ่าเศรษฐีนิชวานงามชนทรัพย์เกลี้ยง
ข. คนร้ายใช้ขวานงามเศรษฐีนิชวานงามเสียชีวิต แล้วนำทรัพย์สินมีค่าไปจนหมดบ้าน
- 5 - ก. แล้งจัดซื้อน้ำเลี้ยงไก่ ไช้ฟุ้ง 4 บาท
ข. กรณีเกิดปัญภัยแล้งอย่างหนัก ทำให้เจ้าของฟาร์มไก่ไข่ ต้องซื้อน้ำมาใช้ในฟาร์ม ทำให้ราคาไข่ไก่สูงขึ้นฟองละ 4 บาท

- 2
 - ก. ผูกคอประชิดเมียเมินทำการบ้าน
 - ข. กรณีภรรยาไม่ยอมให้ร่วมหลับนอน ทำให้สามีทำการประชิดโดยการแขวนคอตนเองเสียชีวิต
- 2
 - ก. รัฐบาลทุ่ม 10 ล้านบาท แพนแก้ไขแพง
 - ข. รัฐบาลใช้งบประมาณจำนวน 10 ล้านบาท ทำการแทรกแซงตลาดเพื่อแก้ปัญหาไข่ไก่ราคาแพง
- 2
 - ก. จับแก๊งกะเหรี่ยงหัวผงนรก 7.5 กก.
 - ข. ดำรวจจับกลุ่มค้าเฮโรอีนชาวไทยภูเขาเผ่ากะเหรี่ยง ขณะลักลอบขนเฮโรอีนน้ำหนัก 7.5 กิโลกรัม
- 3
 - ก. พ.ต.ท. บ้านแตกระเบิดหัว .357 นัดเดียวคืน
 - ข. ดำรวจยศพันตำรวจโทประสบปัญหาครอบครัวแตกแยก ได้ใช้ปืนพกขนาด .357 จ่อยิงศีรษะตนเองเสียชีวิต
- 2
 - ก. รัฐทุ่มสู่ภัยแล้งระดมงบ 5 พันล้าน
 - ข. รัฐบาลใช้งบประมาณ 5 พันล้านบาท แก้ปัญหาภัยแล้ง
- 2
 - ก. ชวนยันเศรษฐกิจฟื้นแน่
 - ข. นายกฯ ชวน หลีกภัย ให้คำรับรองด้วยตนเองว่าเศรษฐกิจไทยจะฟื้นตัวอย่างแน่นอน
- 5
 - ก. แม่ใจยักษ์คลอดลูกทิ้งขยะในห้างดังกลางเมืองอุดร
 - ข. มารดาใจร้ายนำบุตรของตนเองที่เป็นทารกแรกคลอดทิ้งลงในถังขยะในห้างสรรพสินค้าใหญ่ ของจังหวัดอุดรธานี
- 2
 - ก. เขมรปล้นคนไทยอาร์ก้าลุ่มสาหัส
 - ข. กลุ่มคนร้ายชาวกัมพูชาปล้นคนไทยตามแนวชายแดน โดยใช้ปืนอาร์ก้ายิงคนไทยได้รับบาดเจ็บสาหัส
- 3
 - ก. สามัคคียิงตัวตาย 2 ตชด. เมือง 2 แคว
 - ข. เกิดกรณีตำรวจตระเวนชายแดนสังกัดกองกำกับการ ตำรวจตระเวนชายแดนที่ 31 มีที่ตั้งที่จังหวัดพิษณุโลก ได้ใช้ปืนทำการอัตวินิบาตกรรมตนเองรวม 2 ศพ

- 2 - ก. นักเรียนตั้งแก๊งโจรตระเวนฉกจักรยานยนต์จนถูกจับ
ข. กลุ่มนักเรียนทำตัวเป็นโจรออกตระเวนโจรกรรมรถจักรยานยนต์ ถูกตำรวจจับได้
- 1 - ก. บั๊ตซึ่งทำสายฝนพลิกคว่ำดับ 4 ศพ
ข. คนขับรถยนต์โดยสารประจำทาง ขับรถเร็วโดยประมาท ขณะฝนตกหนัก ทำให้รถยนต์โดยสารพลิกคว่ำ มีผู้โดยสารเสียชีวิต 4 ศพ
- 2 - ก. สมรักษ์หวัดดับแก๊งคว่ำคาเกาะ
ข. สมรักษ์ คำสิงห์ นักมวยสากลเหรียญทองโอลิมปิก ประสบอุบัติเหตุขับรถยนต์พลิกคว่ำกลางเกาะกลางถนนแต่รอดชีวิต
- 3 - ก. รุมกระต๊อบคาเรค 2 นักศึกษาวิศวะ
ข. กลุ่มอันธพาลรุมทำร้ายร่างกายนักศึกษาวิศวกรรมศาสตร์ 2 คน ในสถาน-
เรียมย์
- 1 - ก. นุคสาวปัญญาอ่อนข่มขืนโจว
ข. กลุ่มคนร้ายนุคหญิงสาวปัญญาอ่อน ไปข่มขืนต่อหน้าเพื่อนคนร้ายร่วมกลุ่ม
- 2 - ก. พ่อพิมพ์ไร้ค่าเปิดบ้านมั่วยา
ข. อาจารย์ชายทำตัวเองไร้คุณค่า ชวนเพื่อนจำนวนมากมาบ้านเพื่อมั่วสุเมสเสพ
ยาเสพติดจนถูกร้องเรียน
- 2 - ก. มือบคงลานเหิมทำทนายรื้อเผาบ้านป่าไม้
ข. กลุ่มผู้ชุมนุมบุกรุกป่าคงลานวางเพลิงเผาบ้านป่าไม้ อันเป็นการทำทนายกฎหมาย
บ้านเมือง
- 2 - ก. ทลายแก๊งคอลล์เก๊ 18 ล้าน
ข. ตำรวจบุกกวาดล้างกลุ่มคนร้ายที่พิมพ์ธนบัตรคอลล์อาร์ปลอม จับได้ของกลาง
คิดเป็นมูลค่า 18 ล้านบาท
- 2 - ก. หนุ่มแบงก์เครียคนายบีบผูกคอตายประชิด
ข. พนักงานธนาคารหนุ่ม เกิดอาการเครียดที่นายธนาคารให้งานทำจำนวนมาก
จึงผูกคอตายประชิด

- 2 - ก. บุคคลหาสน์ฆ่าสาวแบ่งกั
ข. คนร้ายเข้าปล้นบ้านพักแล้วฆาตกรรมพนักงานสาวธนาคารพาณิชย์
- 2 - ก. ทวีคูณเงินไว้อันคุกเปล่าฆ่าอุบล
ข. นายทวี พุทธจันทร์ไม่พอใจที่ตำรวจเข้าไปสอบสวนถึงเรือนจำพิเศษ
ข้อกล่าวหาว่าตนไม่ได้จ้างงานคนร้ายทำการฆาตกรรมนางอุบล บุญญชลีธร
- 3 - ก. รวบกลางกรุงคอลล์เก้ 6 ล้าน
ข. ตำรวจนครบาลจับ คนร้ายที่มีธนบัตรคอลล์เก้ปลอมในครอบครองมูลค่า
6 ล้านบาท
- 3 - ก. ทิ้งศพบัณฑิตจุฬาโดนฆ่า 6 ปี ไม่เน่า
ข. ประชาชนต่างประหลาดใจที่ศพของบัณฑิตจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
แม้จะถูกฆาตกรรมมานานถึง 6 ปี แต่ว่าศพไม่เน่าเปื่อย
- 1 - ก. จีน-พม่า ท่องเที่ยวไทยเร่ขายเชือก
ข. หญิงสาวชาวจีนและเมียนมาร์ออกเดินทางไปทั่วประเทศไทยเพื่อมาขายบริการ
ทางเพศแก่ผู้ชาย
- 2 - ก. แฉเหลื่อมแก๊งยาใช้เด็ก 15 คนแทน
ข. สื่อมวลชนเปิดเผยแผนการของกลุ่มพ่อค้ายาบ้าได้จ้างวานให้เด็กอายุ 15 ปี
ขนยาบ้าแทนกลุ่มตน
- 2 - ก. ลงดาบแรกรรรมกายห้ามขายบุญนอกวัด
ข. ลงโทษอันดับแรก ห้ามสาวกวัดพระธรรมกายออกเรียไรเงินบริจาคจากชาวบ้าน
นอกเขตวัด
- 2 - ก. พม่าบุกบ้านเพชรกวาด 10 ล้าน
ข. คนร้ายชาวเมียนมาร์บุกปล้นร้านเพชรได้ทรัพย์สินมูลค่า 10 ล้านบาท
- 1 - ก. ชิวเอยนต์ใหญ่ขนยาบ้าล้านเม็ด
ข. ตำรวจจับพ่อค้ายาบ้ารายใหญ่ได้ของกลางยาบ้าหนึ่งล้านเม็ด
- 1 - ก. ไชยา มิตรชัย ชิงเก่งกว่าหวิดดับ
ข. ไชยา มิตรชัย ศิลปินลูกเกดและนักร้องลูกทุ่งชื่อดัง ขับรถยนต์ส่วนตัว
ประสบอุบัติเหตุรถยนต์คว่ำแต่รอดชีวิต

- 1 - ก. ม้าเหล็กซึ่งขี้น้องหญิง
ข. ขบวนรถไฟแล่นเข้าชนข้างเพศเมียชื่อน้องหญิงตาย
- 2 - ก. ปล้นพาหุรัดโจรแขก
ข. คนร้ายชาวปากีสถานบุกปล้นร้านค้าย่านพาหุรัด ได้ทรัพย์สินมีค่าแล้วหลบหนีไปได้
- 1 - ก. ชวนดีเคย์ 1 เมษา สังกดภาณี
ข. นายกชชวน หลีกภัย กำหนดให้วันที่ 1 เมษายน 2542 เป็นวันลดภาษีมูลค่าเพิ่มจากร้อยละ 10 เหลือร้อยละ 7
- 2 - ก. หนูขาดตลาดราคาขยับ 4 บาท
ข. สุกฤษฎามีจำนวนลดน้อยลงกว่าเดิมทำให้ขาดตลาดราคาจึงสูงขึ้น กิโลกรัมละ 4 บาท
- 1 - ก. ดินเฒ่าของบุกไปรษณีย์กวาดครึ่งแสน
ข. นักชกเฒ่าได้เข้าไปโครงการที่ทำการไปรษณีย์และได้ทรัพย์สินมูลค่า 5 หมื่นบาทไป
- 3 - ก. พ่อ ส.ส. คมคาย รถชนปางตาย
ข. บิดาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร นางคมคาย พลบุตร ประสบอุบัติเหตุรถชนได้รับบาดเจ็บสาหัส
- 2 - ก. หยุตเศรษฐกิจทรุดไม่อยู่อัด 3 แสนล้าน
ข. รัฐบาลไทยใช้เงินจำนวน 3 แสนล้านบาท แก้ปัญหาเศรษฐกิจของประเทศตกต่ำ
- 2 - ก. ระคมกำลังล้อมเผ่าอาข่าชายเฮโรอินโจ่งครี่ม
ข. ตำรวจระคมกำลังเข้าปิดล้อมหมู่บ้านชาวไทยภูเขาเผ่าอีโก้ที่มีการซื้อขายเฮโรอินอย่างเปิดเผยไม่เกรงกลัวกฎหมาย
- 1 - ก. จับตายยานรก 8 หมื่นข้ามแดน
ข. ตำรวจวิสามัญฆาตกรรมกลุ่มคนร้ายขนยาบ้าจำนวน 8 หมื่นเม็ดข้ามมาจากชายแดนประเทศเมียนมาร์เข้ามาประเทศไทย

- 3 - ก. จัดห้อง ผอ.อัลโหล ดินแมวชนครึ่งล้าน
 ข. คนร้ายที่เป็นนักย่องเบาเข้าโจรกรรมห้องทำงานของผู้อำนวยการ
 องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย ได้ทรัพย์สินไปมูลค่า 5 แสนบาท
- 1 - ก. สิ่งซี้ยาพึงระวังกรองทิพย์เก๋
 ข. คนสูบบุหรี่กรองทิพย์ให้ระมัดระวัง เพราะมีบุหรี่กรองทิพย์ปลอมออกวาง
 จำหน่าย
- 2 - ก. จ๋อชิงสยของ 2 ศพ เช่นรักขม
 ข. ชายหนุ่มผิดหวังในความรัก ใช้ปืนจ๋อชิงคนรักและตนเองเสียชีวิต 2 ศพ
- 5 - ก. นิดยาพิษประหารเล็กยิงเป้า
 ข. กรมราชทัณฑ์ได้เสนอการประหารชีวิตแบบใหม่ ให้ใช้การนิดยาพิษเข้าสู่
 ร่างกาย แทนการยิงเป้า
- 2 - ก. เสียปากน้ำโพนี้ท่วมระเบิดสมองลาโลก
 ข. อดีตเศรษฐีชาวจังหวัดนครสวรรค์มีหนี้สินจำนวนมาก ใช้ปืนยิงศีรษะตนเอง
 เสียชีวิต
- 2 - ก. ด้อนรับกระต่ายตายเจ็บเพียบ
 ข. คนไทยประสบอุบัติเหตุได้รับบาดเจ็บ และเสียชีวิตจำนวนมาก ด้อนรับปีเถาะ
 พ.ศ. 2542
- 2 - ก. วัฒนาสั่งสอบด่วนหาคนผิดคุกแตก
 ข. นายวัฒนา อัครเหม รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย มีคำสั่งแต่งตั้ง
 คณะกรรมการสอบสวนหาคนรับผิดชอบกรณีผู้ต้องขังหลบหนีออกจาก
 เรือนจำเป็นประจำ
- 3 - ก. เฟสปิกเกมเปิดฉากจัดยิ่งใหญ่ไม่แพ้ อชก.
 ข. พิธีเปิดกีฬาเฟสปิกเกมจัดได้อย่างยิ่งใหญ่ เหมือนกับพิธีเปิดกีฬาเอเชียนเกม
- 2 - ก. ชาวสวนยางยิ้มราคาเขยิบแล้วส่งมาร์คคุมเข้ม
 ข. ชาวสวนยางพาราดีใจที่ราคายางเพิ่มสูงขึ้น ส่วนทางรัฐบาลได้สั่งการให้
 นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีควบคุมอย่าง
 ใกล้ชิด

- 3 - ก. นำน้ํายสุครอบ 30 ปี เดือนเมษายนอันตรายเร่งตั้ง ฉก. ช่วย
ข. กรมชลประทานสำรวจพบว่ามีปริมาณนํายที่สุคในครอบ 30 ปี เดือนเมษายน
จะประสบปัญหากัยแล้งรุนแรงที่สุด รัฐบาลจึงรีบตั้งหน่วยเฉพาะกิจช่วย
แก้ปัญหากัยแล้งทั่วประเทศ
- 1 - ก. ตามคาดทุกอย่างช่อง 7 สี กวาดรางวัลอื้อ
ข. สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 ได้รับรางวัลเมฆขลาหลายรางวัลตาม
ความคาดหมาย
- 3 - ก. ย้าย ผกก. ขอนแก่น ขึ้นผู้น้อยศรีภักดิ์
ข. กรมตำรวจมีคำสั่งย้ายผู้กำกับการตำรวจภูธรจังหวัดขอนแก่น ทำให้ข้าราชการ
ตำรวจที่เป็นผู้ได้บังคับบัญชาดีใจ
- 5 - ก. แฉราชการทำพิธีปล่อยย่ายีดงดาน
ข. สื่อมวลชนเปิดเผยว่าเจ้าหน้าที่และข้าราชการปล่อยปละละเลย ทำให้ประชาชน
จำนวนมากเข้าไปบุกรุกป่าดงดาน
- 3 - ก. ฮ. หล่นหลังคาบ้านขาด 2 ท่อน
ข. เครื่องบินเฮลิคอปเตอร์ตกกลางหลังคาบ้าน ทำให้เครื่องบินขาดออกเป็น
2 ท่อน
- 3 - ก. เสธ. ม่อย อ่างห้วยใจ เลื่อนพบตำรวจ
ข. พลตรีอินทรีรัตน์ ยอดบางเตย อ้างว่าเป็นโรคหัวใจ และขณะนี้โรคหัวใจกำเริบ
จึงขอเลื่อนวันที่จะมาพบกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ
- 3 - ก. พรรคร่วมเทใจกมือช่วยอุ้ม 3 รัฐมนตรี ปชป.
ข. พรรคร่วมรัฐบาลประกาศยกมือสนับสนุน 3 รัฐมนตรีพรรคประชาธิปัตย์ที่ถูก
ฝ่ายค้านเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจ
- 1 - ก. ครูรับจ๊อบหมอลำชิงเลี้ยงครว
ข. ครูออกหารายได้พิเศษโดยการร่วมเป็นนักแสดงให้กับคณะหมอลำชิง เพื่อให้
มีรายได้มาใช้จ่ายภายในครอบครัว
- 5 - ก. แฉรุกป่าดงดานกฎหมายทำอะไรไม่ได้
ข. สื่อมวลชนเปิดเผยกรณีประชาชนบุกรุกป่าดงดาน กฎหมายไม่สามารถ
เอาความผิดกับกลุ่มผู้บุกรุกได้

- 1 - ก. 3 โจรบุกปล้นบ้านฝรั่งสวิสกวาดทรัพย์อื่น
ข. โจร 3 คน บุกปล้นบ้านชาวต่างประเทศเชื้อสายสวิสได้ทรัพย์สินไป
เป็นจำนวนมาก
- 5 - ก. ตำรวจเมากร่างหงุดหงิดไล่ต่อยชาวบ้าน
ข. ตำรวจเมาสุราอาละวาดไล่ทำร้ายร่างกายชาวบ้าน
- 2 - ก. ส่งค่ายขึ้นศาลคดีศึกษานอกจอ
ข. สายธาร นิยมกาญจน์ ศิลปินนักแสดงสาวต้องขึ้นศาล เพื่อสู้คดีกรณีเกิดการ
ทะเลาะวิวาทและทำร้ายร่างกายผู้อื่น
- 5 - ก. ร้องชวนริบจัดการป่าดงลาน
ข. สื่อมวลชนร้องเรียน นายกฯ ชวน หลีกภัย ให้ริบจัดการแก้ปัญหา กรณีมี
ผู้บุกรุกป่าดงลาน
- 2 - ก. แบงก์กรุงไทยอมเงินลูกค้า 18 ล้าน
ข. ธนาคารกรุงไทยถูกกล่าวหาว่ายักยอกเงินลูกค้า จำนวน 18 ล้านบาท
- 2 - ก. ตำรวจบุกทลายเทคนิคยาบ้า
ข. ตำรวจนำกำลังเข้ากวาดล้างจับกุมกลุ่มค้ายาบ้าในวิทยาลัยเทคนิคแห่งหนึ่ง
- 2 - ก. ประชาชนบ่นปัญหาป่าดงลาน
ข. พลตำรวจเอกประชา พรหมนอก ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เดินทางไปร่วม
แก้ปัญหาป่าดงลาน
- 2 - ก. ตรุษจีนปีนี้ร้านทองขายผีค
ข. ร้านทองยอดขายลดลงในเทศกาลตรุษจีน สาเหตุมาจากปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำ
- 1 - ก. สมพงษ์ อดีตย์โรลวงคน ได้เป็นนักร้องคาเฟ่
ข. นายสมพงษ์ เลือดทหาร อดีตย์ได้รับยกย่องจากสังคมว่าซื่อสัตย์ แต่ถูกจับ
โกหกได้ และกลายเป็นผู้ต้องขัง ได้พ้นโทษออกมาแล้ว ปัจจุบันเป็นนักร้อง
อยู่ที่สถานเริงรมย์
- 2 - ก. ตำรวจได้เฝ้าคดียิงเสียค่าขนมจีน
ข. ตำรวจได้เบาะแสคดีคนร้ายใช้ปืนยิงเศรษฐีหนุ่มอาชีพพ่อค้าขนมจีน
- 3 - ก. ไฟพลญั๊บบ้าห้วยขาแข้ง
ข. อุทยานแห่งชาติห้วยขาแข้ง ถูกไฟป่าไหม้ลุกลามเป็นบริเวณกว้าง

- 2
 - ก. ให้เวลา 7 วัน **ไล่ตะเพิด**รูกดงลาน
 - ข. กรมป่าไม้ได้กำหนดว่าภายใน 7 วัน ต้องให้ประชาชนที่บุกรุกป่าดงลานออกจากป่าให้หมด หากขัดขืนจะใช้มาตรการทางกฎหมายเข้มงวด
- 2
 - ก. เขาวชนแหกหนี่ที่คุ้มขัง
 - ข. เขาวชนกลุ่มหนึ่งได้ร่วมกันหลบหนีออกจากสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชน
- 1 + 3
 - ก. รวบคนนิโกรชุกผงใน กกน.
 - ข. ตำรวจจับคนร้ายชาวต่างชาติผิดคำที่ทำการลักลอบขนเฮโรอีน โดยชุกซ่อนเฮโรอีนไว้ในกางเกงใน
- 1
 - ก. ขึ้นบัญชีดำกว่า 10 คน ห้ามเข้าไทยมาเพื่อต่างด้าว
 - ข. สำนักงานตำรวจแห่งชาติมีรายชื่อชาวต่างประเทศที่ทำธุรกิจผิดกฎหมาย และมีอิทธิพลมาก ห้ามไม่ให้เข้าประเทศไทย จำนวนเกินกว่า 10 คน
- 2
 - ก. ภูโจอมแก้งบ้งรอนยิดยาบ้าแสนเม็ด
 - ข. ตำรวจบุกเข้ากวาดล้างกลุ่มค้ายาบ้าสายบ้งรอน สามารถยิดยาบ้าได้จำนวนแสนเม็ด
- 4
 - ก. เล่นงาน 319 ราย คดีเขื่อนราษีไศล
 - ข. คดีชาวบ้านได้รับค่าชดเชยเขื่อนราษีไศลที่มีการทุจริตพบว่ามีผู้กระทำความผิดรวม 319 คน ซึ่งทางรัฐบาลจะรื้อฟื้นคดีใหม่
- 5
 - ก. เจอะอุบัติเหตุรถชนช่วย 3 ชีวิตพ้นยมบาล
 - ข. พลเมืองดีประสบอุบัติเหตุรถยนต์ชนกัน ได้ให้ความช่วยเหลือ ทำให้คนบาดเจ็บ 3 คน รอดชีวิต
- 1
 - ก. ชวนจวกฝ่ายค้านถ่วงร่างกฎหมายฟื้นฟู
 - ข. นายกฯ ชวน หลีกภัย โจมตี (กล่าวหา) ฝ่ายค้านว่าเป็นฝ่ายถ่วงร่างกฎหมายฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศ
- 2
 - ก. ปัญหาบุกรุกป่าดงลานคุกรุ่นอีก
 - ข. ปัญหาประชาชนบุกรุกป่าสงวนดงลานเริ่มมีความรุนแรงขึ้นมาอีก

- 3 - ก. เดือน ก.พ. อสค. เจ้งไม่มีเงิน
ข. องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย ยอมรับว่าเดือนกุมภาพันธ์
องค์การขาดทุนมากจนไม่มีเงินทุนหมุนเวียน
- 2 - ก. คุณครูโหดตบนักเรียนหัวทิ่มเหตุแค้นผมขาว
ข. คุณครูใจร้ายตบไบน้านักเรียนจนหัวคะมำ สาเหตุมาจากนักเรียนชาย
ไว้ผมขาว
- 1 + 3 - ก. ท้าพ่ายกพลบุกบ้านข่มขู่หัวหน้าวิน จยข.
ข. ทหารอากาศกลุ่มหนึ่งพาพวกไปข่มขู่หัวหน้าผู้จัดอันดับจักรยานยนต์รับจ้างถึง
บ้านพัก
- 1 - ก. ไวยสรรรพากรโหดรีดเคอะบีช 200 ล้าน
ข. สื่อมวลชนเปิดเผยว่ากรมสรรพากรเรียกเก็บภาษีจากบริษัทสร้างภาพยนตร์
เคอะบีช จำนวน 200 ล้านบาท
- 1 - ก. โยกย้ายท่านเปา 70 แก้ว
ข. กระทรวงยุติธรรมมีคำสั่งโยกย้ายผู้พิพากษาทั่วประเทศ จำนวน 70 ตำแหน่ง
- 2 - ก. เรือน้ำมันบ่มกลางทะเล
ข. เรือบรรทุกน้ำมันเกิดระเบิดอย่างรุนแรงกลางทะเล
- 2 - ก. หน้าร้อน ร้านขายไอศกรีม มียอดขายสูงกว่าหน้าอื่น
ข. ฤดูร้อน ร้านขายไอศกรีม มียอดขายสูงกว่าฤดูอื่น
- 4 - ก. แฉนาที่รั่วอิงจรรยาดีเค่น
ข. ประชาชนที่เห็นเหตุการณ์เปิดเผยนาที่ที่คนร้ายใช้อาวุธปืนยิงตำรวจจรรยา
ดีเค่นเสียชีวิต
- 2 + 1 - ก. ลงขัน 5 แสนบาท รางวัลนำจับแก๊งสังหารอสซี่
ข. กลุ่มโรงงานน้ำตาลรวบรวมเงิน 5 แสนบาท เป็นรางวัลนำจับกลุ่มคนร้าย
ที่ทำการฆาตกรรมชาวออสเตรเลีย
- 2 + 3 - ก. มุ่ง 3 ปม ช่าเผา หน.ภาค รพ.ราม
ข. ตำรวจสนใจ 3 ประเด็นที่เป็นสาเหตุการฆาตกรรมแล้วเผาศพหัวหน้าภาควิชา
ของโรงพยาบาลรามธิบดี
- 1 - ก. ประเทืองหนุ่มโหดฆ่า 5 ศพ
ข. เกเทยหนุ่มใจร้ายทำการฆาตกรรมรวม 5 ศพ

- 1 - ก. สองหมอตัวเต็งจำชิงมงกฏนางสาวไทย
ข. แพทย์หญิงสองคนที่เข้าประกวดนางสาวไทยมีโอกาที่จะได้รับตำแหน่งนางสาวไทยสูง
- 2 - ก. ตำรวจยังวิคลำมือปืนฆ่าออสซี่
ข. ตำรวจยังตามจับตัวคนร้ายที่ทำการฆาตกรรมชาวออสเตรเลียไม่ได้
- 2 - ก. คนไทยยิ้มได้เวตเหลือ 7%
ข. คนไทยดีใจที่ภาษีมูลค่าเพิ่มลดลงเหลือ ร้อยละ 7
- 2 - ก. ทลายแก๊งจูนมือถือรายใหญ่
ข. ตำรวจออกกวาดล้างกลุ่มคนร้ายที่ลักลอบใช้สัญญาณโทรศัพท์มือถือของบุคคลอื่น ได้โทรศัพท์มือถือเป็นของกลางจำนวนมากนับเป็นรายใหญ่ของไทย
- 2 - ก. ได้เค้าแก๊งโหดฆ่านายคาบจึงเงินออมสิน
ข. ตำรวจได้เบาะแสกลุ่มคนร้ายที่ฆาตกรรมนายคาบตำรวจก่อนเข้าปล้นธนาคารออมสิน
- 2 - ก. จับอีก 3 คน นักค้าเบงก๋ปปลอม
ข. ตำรวจจับคนร้ายที่เป็นนักค้าธนบัตรปลอมได้อีก 3 คน
- 3 - 1 - ก. สวป. เจิง ธุรกิจแขวนคอตาย
ข. ตำรวจตำแหน่งสารวัตรป้องกันและปราบปรามขาดทุนจากการลงทุนประกอบธุรกิจ ได้แขวนคอตนเองเสียชีวิต
- 5 - ก. ระดมล่าว่าแดงฆ่า 9 คนไทย
ข. ตำรวจระดมกำลังตามจับกลุ่มคนร้ายว่าแดงที่ร่วมมือกันฆาตกรรมคนไทยรวม 9 ศพ
- 2 - ก. ถล่มยูโกสลาเวีย สหรัฐยูงูหมื่นล้าน
ข. ประเทศสหรัฐอเมริกายกกองกำลังโจมตียูโกสลาเวีย ต้องใช้เงินจำนวนนับหมื่นล้านบาท
- 2 - ก. กองกำลังทหารปากีสถาน แทรกแซงเข้าชายแดนอินเดีย
ข. กองกำลังทหารปากีสถาน แทรกซึมเข้าชายแดนอินเดีย

การใช้ภาษาไทยในสื่อสารมวลชนประเภทหนังสือพิมพ์ ได้รวบรวมประโยคที่ใช้ภาษา
ผิดรวม 683 ประโยค และสามารถจำแนกเป็น 6 ประเภท ดังนี้

ประเภทที่ 1 กลุ่มประโยคที่ใช้คำศัพท์สแลง จำนวน 78 ประโยค

- ตัวอย่างเช่น
- ก. แขนงคอหน้าทำเนียบ เช่นชวน
 - ข. มีคนผูกคอตายหน้าทำเนียบรัฐบาล ประท้วงนายกฯ ชวน หลีกภัย
 - ก. ผลสอบฮั้วฝึกขึ้นชั้นทูลจริตจริง
 - ข. ผลการสอบสวนคดีสมยอมซื้อขายพืชผักสวนครัวพบว่า มีการทูลจริตจริง
 - ก. ฝนดาวแห้วทั้งโลก คำนวณผิด ฝนจริงถล่มแทน
 - ข. ปรากฏการณ์ฝนดาวตก ทำให้คนทั้งโลกผิดหวัง เพราะคำนวณผิด แต่มี
ฝนจริงตกหนักลงมาแทน
 - ก. ชีเมาชิงเก่งกว่า ตะลึงที่แท้พระ
 - ข. พระสงฆ์เมาสุราชับรอยนาคโดยประมาท จนเกิดอุบัติเหตุรอยนาคว่า
- (คำศัพท์สแลง หมายถึง ถ้อยคำหรือสำนวนที่ใช้เข้าใจกันเฉพาะกลุ่ม หรือชั่วระยะเวลา
หนึ่ง ไม่ใช่ภาษาที่ยอมรับกันว่าถูกต้องตามหลักภาษา ภาษาอังกฤษใช้ SLANG)

ประเภทที่ 2 กลุ่มประโยคที่ใช้คำศัพท์ผิด (รวมการใช้สำนวนไทยผิดด้วย)

จำนวน 292 ประโยค

- ตัวอย่างเช่น
- ก. ดำรวจบู้งคับสวสึงเวกาม
 - ข. ดำรวจบู้งคับหญิงสาวแล้วทำการข่มขืน
 - ก. จับอาวุธสงครามริมเขมร
 - ข. ดำรวจจับอาวุธสงครามชายแดนไทย - กัมพูชา
 - ก. เจ้าสาววัยฉีก แต่งหนุ่ม 22
 - ข. เจ้าสาววัยชราแต่งงานกับชายหนุ่ม อายุ 22 ปี
 - ก. ลากคออีกหนึ่งนักโทษหนีคุก
 - ข. ผู้ต้องขังที่หนีออกจากเรือนจำ ถูกจับได้อีกหนึ่งคน
 - ก. อาชีพนักร้องต้องพยายามรักษาสุ้มเสียงให้ไพเราะอยู่เสมอ
 - ข. อาชีพนักร้องต้องพยายามรักษารูปร่างเสียงให้ไพเราะอยู่เสมอ

ประเภทที่ 3 กลุ่มประโยคที่ใช้อักษรย่อและคำย่อ จำนวน 107 ประโยค

ตัวอย่างเช่น

- ก. ตำรวจทีมโหดุมกระทับซี 8
 - ข. กลุ่มตำรวจใจร้ายรวมทำร้ายร่างกายข้าราชการระดับ 8
- ก. ผอ.สลากระแนะ 3 วิธีคุสลากระเก้
 - ข. ผู้อำนวยการสำนักงานสลากระกินแบ่งรัฐบาลให้คำแนะนำว่ามี 3 วิธีที่สามารถสังเกตได้ว่าเป็นสลากระกินแบ่งรัฐบาลปลอม
- ก. อุตุฯ ซี ม.ค. ขะเยือก ได้อคใส่เสื้อกันหนาว
 - ข. กรมอุตุนิยมวิทยา พยากรณ์อากาศว่าเดือนมกราคมปีนี้ ประเทศไทยอากาศจะหนาวที่สุด ส่วนภาคใต้อากาศจะไม่หนาว
- ก. ได้เค้ามือสังหารฆ่า ตร.รณม่า
 - ข. ตำรวจได้เบาะแสฆาตกรที่ฆาตกรรมตำรวจจังหวัดลำปาง
- ก. ยิงหัวคักรอง อบต. ปากน้ำโพ
 - ข. รองประธานองค์การบริหารส่วนตำบลปากน้ำโพ จังหวัดนครสวรรค์ถูกคนร้ายยิงเสียชีวิต

ประเภทที่ 4 กลุ่มประโยคที่เรียงลำดับผิดจำนวน 28 ประโยค

ตัวอย่างเช่น

- ก. หนุ่มวิถดาร์แอบเสฟลูกควาย เจอรุมจับ
 - ข. ชาวบ้านช่วยกันรุมจับชายหนุ่มวิถดาร์ ขณะลักลอบร่วมเพศกับลูกกระบือ
- ก. บาทแข็งโป๊ก-หุ่นทะยาน ปีหน้าไทยพิน
 - ข. นักเศรษฐศาสตร์คาดว่าปีหน้าเศรษฐกิจไทยจะฟื้นตัว จากการที่ค่าเงินบาทแข็งขึ้น และราคาหุ้นสูงขึ้น
- ก. โคคตึกกรายวันโกงเบงค์
 - ข. เจ้าหน้าที่ของธนาคารพาณิชย์ที่ทุจริตต่อหน้าที่ โดยนำเงินธนาคารไปใช้ส่วนตัว ได้กระโคคตึกเสียชีวิตรายวัน

ประเภทที่ 5 กลุ่มประโยคที่ขาดความชัดเจน ความงดงาม ความสละสลวย มี 118 ประโยค

ตัวอย่างเช่น

- ก. ถล่มโหดผู้ใหญ่นักอนุรักษปา
- ข. คนร้ายบุกยิงผู้ใหญ่นักอนุรักษปาเสียชีวิต
- ก. รอยัลพลาซ่าโคราชจำคุก 20 ปี วิศวกร
- ข. คดีโรงแรมรอยัลพลาซ่า จังหวัดนครราชสีมาทรุดตัว ศาลพิพากษาจำคุก วิศวกรที่รับผิดชอบควบคุมการก่อสร้าง 20 ปี
- ก. เมียจ้างพี่ตีหัวผัว ศพถ่วงน้ำ
- ข. ภรรยาจ้างวานพี่ชายฆาตกรรมสามีแล้วให้น้ำศพสามีไปถ่วงน้ำ
- ก. ภัยแล้งลามทั่ว กรุงเทพฯขาดน้ำ
- ข. ปัญหาภัยแล้งคุกคามทั่วประเทศ แม้แต่ในเขตกรุงเทพมหานครยังขาดแคลน น้ำประปา
- ก. ปี 42 ยาบ้าทะลักยอด 200 ล้านเม็ด
- ข. ในปี พ.ศ. 2542 ยาบ้าจะแพร่ระบาดมากและจะมียอดการผลิตสูงมากถึง 200 ล้านเม็ด

ประเภทที่ 6 ประโยคที่มีลักษณะรวมกัน คือมี 1, 2, 3, 4 หรือ 5 เป็นลักษณะร่วมกัน
จำนวน 62 ประโยค

ตัวอย่างเช่น

- 3 + 1 - ก. ซี 8 ซื้อตำแหน่งชวชนัก โคนเล่นวินัยซ้ำ
- ข. ข้าราชการระดับ 8 ที่ใช้เงินซื้อตำแหน่งถูกตั้งกรรมการสอบสวน และถูกผู้บังคับบัญชาลงโทษทางวินัยเพิ่มเติม
- 1 + 2 - ก. ทลายโรงงานโซดาเถื่อนสิงห์ปloomทั่วเมือง
- ข. เจ้าหน้าที่ตำรวจบุกจับโรงงานโซดาเถื่อน ที่ผลิตโซดาตราสิงห์ปloomออกจำหน่ายทั่วทั้งจังหวัด
- 2 + 3 - ก. ชวนยกยาดาวบู รมต. โกงเจตตีเน่ วางกฎเกณฑ์คุมงาน
- ข. นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี ยกตัวอย่างกรณีการทุจริตการซื้อยา และเวชภัณฑ์ที่ไม่โปร่งใส รัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องต้องได้รับโทษ หากผิดจริง และออกกระเปียบใหม่ควบคุมการทำงานให้เข้มงวดมากขึ้น

2 + 3 - ก. จั๊บขายการ์ตูนไป๋ ทหาร ตชด. ลูกค้า

ข. ตำรวจจับเจ้าของร้านขายหนังสือการ์ตูนลามกสารภาพ คนซื้อได้แก่

ทหารและตำรวจตระเวนชายแดน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประเทือง คล้ายสุบรรณ์ ได้เสนอแนวทางการศึกษาวิเคราะห์สาเหตุของการเขียนหนังสือผิดไว้ดังนี้

สาเหตุการเขียนหนังสือผิด

การเขียนหนังสือผิด คือ การเขียนตัวอักษรถ่ายทอดเสียงหรือความหมายผิดไป การเขียนหนังสือผิดมาจากสาเหตุต่าง ๆ เฉพาะตัวบุคคลมากมาย แต่ที่เป็นสาเหตุจากเรื่องใหญ่ ๆ ร่วมกันคือเรื่องต่อไปนี้

1. เขียนหนังสือผิดเพราะออกเสียงผิด การออกเสียงผิดนั้นอาจมาจากการอ่านอักษรนำ อ่านเรียงพยางค์ไม่ถูก หรือรูปคำที่ใช้สั้นชวนให้ออกเสียงได้หลายแบบ หรือคำนั้นส่วนมากออกเสียงไม่ตรงตามที่พจนานุกรมกำหนดก็เป็นได้ เช่น

กรวดน้ำ	เขียนผิดเป็น	ตรวจน้ำ
ขมกั๊กเขม้น	”	ขมกั๊กเขม้น
จักจั่น	”	จักกะจั่น
ชักเย่อ	”	ชักกะเย่อ
ซ่าหริ่ม	”	สลั้ม
นิจสีล	”	นิจสิน
ปรักหักพัง	”	สลักหักพัง
ประณีต	”	ปราณีต
ผมหยักศก	”	ผมหยักโศก
สดางค์	”	สดังค์
หยิบหย่อง	”	หยิบโหย่ง
อะไหล่	”	อาหลั้ย
กากบาท	”	กากะบาด
เงินทดรอง	”	เงินทดลอง
จัญไร	”	จิงไร

ชุกชี	เขียนผิดเป็น	ชุกกะชี
แทรกแซง	”	แซกแซง
นิสสัย	”	นิสสัย
ประกาศิต	”	ปกาศิต
ประนีประนอม	”	ปรานีปรานอม
พรรณา	”	พรรณา
สัประยุทธ์	”	สับประยุทธ์
หยกไย	”	หยักไย
อิหฺลฺยฺญฺแนก	”	อิหฺลฺยฺญฺแนก

2. เขียนผิดเพราะเห็นรูปคำหรือตัวอย่างที่ผิด เป็นการมีประสบการณ์ผิด ได้แก่ การที่พบเห็นคำที่เขียนผิดบ่อย ๆ จนเข้าใจว่าเป็นคำที่เขียนถูกต้อง โดยอาจพบเห็นจากสื่อมวลชนประเภทต่าง ๆ เช่น ตามหน้าหนังสือพิมพ์ สิ่งพิมพ์ คำแนะนำ ประกาศแจ้งความ และคำโฆษณาต่าง ๆ เช่น

กันแสง	เขียนผิดเป็น	กรรแสง
เกสร	”	เกษร
จักรวาล	”	จักรวาท
ซากศพ	”	ทรากศพ
ดาบฟ้า	”	ดาบฟ้า
พิศดาร	”	พิศดาร
มหรสพ	”	มหรศพ
รังสี	”	รังษี
รสชาติ	”	รสชาด
สะดวก	”	สควก
สะอาด	”	สอาด
อา	”	อาว
อนุญาต	”	อนุญาติ
กิเลส	”	กิเลศ
เกร็ดความรู้	”	เกล็ดความรู้
จ้านง	”	จ้านงค์

ชาวซึ่ง	เขียนผิดเป็น	ทราบซึ่ง
คำรงค์	"	คำรงค์
พิศมัย	"	พิศมัย
เมตตอปราณ	"	เมตตอปราณ
รัตนดรัย	"	รัตนไตร
ละออง	"	ล่อง
สบาย	"	สะบาย
สีชมพู	"	สีชมพู
อานิสงส์	"	อานิสงษ์
โอกาส	"	โอกาส

3. เขียนผิดเพราะใช้แนวเทียบคำผิด เป็นการเขียนที่เกิดจากความไม่แม่นยำในรูปคำที่ถูกต้อง เวลาเขียนจึงนึกเทียบกับคำอื่น ๆ ในแนวเดียวกันกับที่เคยเขียน หรือเคยรู้เห็นมา เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เขียนหนังสือผิดกันมาก เพราะคำแต่ละคำนั้นใช้พยัญชนะ สระ หรือเครื่องหมายต่าง ๆ ที่ต่างกัน เป็นเครื่องแยกความหมายของคำแต่ละคำให้แตกต่างกัน เมื่อมุ่งเขียนรูปคำให้เหมือนกันจึงผิดพลาดได้ง่าย คำที่เขียนผิดเพราะใช้แนวเทียบผิดมีอยู่มาก ตัวอย่างเช่น

กังวล	"	กังวล
ข้าวโพด	"	ข้าวโกชน
ชมพู	"	ชมพู
จันทร์หอม	"	จันทร์หอม
ตานขโมย	"	ตาลขโมย
บิณฑบาต	"	บิณฑบาตร
บอระเพ็ด	"	บอระเพชร
ปล้นสะดม	"	ปล้นสะดมภ์
มุ่งมาด	"	มุ่งมาตร
รื่นรมย์	"	รื่นรมณ์
วิจารณ์	"	วิจารณ์
ศึกษานิเทศก์	"	ศึกษานิเทศน์
สังวร	"	สังวรณ์
สันโดษ	"	สันโคค

สิงโต	เขียนผิดเป็น	สิงห์โต
อัมจันทร์	"	อัมจรรย์
แกงบวด	"	แกงบวช
โครงการ	"	โครงการณ์
ดอกจัน	"	ดอกจันทร์
โจษจัน	"	โจษจรรย์
ทะเลสาบ	"	ทะเลสาป
เบญจเพส	"	เบญจเพศ
ปรากฏ	"	ปรากฏ
ผาสุก	"	ผาสุข
แม่ม้าย	"	แม่หม้าย
ลูกนิมิต	"	ลูกนิมิตร
วังเปี้ยว	"	วังเปรี้ยว
สังเกตุ	"	สังเกตุ
สังวาล	"	สังวาลย์
สับประรด	"	สัปรส
สีสัน	"	สีสรรพ์
อารมณ์	"	อารมณ์

4. เขียนผิดเพราะไม่ทราบความหมายของคำ คำในภาษาไทยของเรามีคำพ้อง และคำไวพจน์อยู่มาก ซึ่งคำเหล่านี้มีรูปคำและความหมายแตกต่างกัน ถ้าจำแต่เฉพาะเสียงคำ จะทำให้เขียนรูปคำผิดได้ง่าย จะต้องจำความหมายของคำนั้น ๆ ควบคู่กันไปด้วย จึงจะเขียนได้ไม่ผิดพลาด ตัวอย่างคำพ้องเสียง เช่น

กาญจนา	กาลเวลา	กลอนกานท์	นิลกาพ
กวดขัน	ขอบขันขัติมา	เบญจจันทร์	พระขรรค์
น้ำจันท์	โจษจัน	ว่านเสน่ห์จันทร์	อศจรรย์
คำบล	บนบาน	ยุบล	สินบน
พระบาท	บัวบาศ	ลูกบาศก์	อุกกาบาต
โรมรัน	นิรันดร์	หิรัญ	อาร์ญ
ลอนาน	มโหฬาร	แหลกลาญ	ลาญชีพ

เบญจวรรณ	พนมวัน	ลดาวัลย์	หิมวันต์
โกศล	สับสน	ไพโรจน์	อนุสนธิ์
สีสัน	เกษมสันต์	เลื้อกสรร	สังสรรค์
คำสัตย์	ดวงศักดิ์	สรรพัตว์	นักยัตร์
โอวาท	วิวาท	อาวาส	อาละวาด

5. เขียนผิดเพราะไม่รู้หลักเกณฑ์ทางภาษา ความไม่เข้าใจในเรื่องอักษรวิธี หรือการเขียนสะกดการันต์ อย่างเรื่องการใช้พยัญชนะต้น พยัญชนะตัวสะกด เช่น ศ ษ ส, ณ น, ร ล พ การผันเสียงวรรณยุกต์ ตัวควบกล้ำ การใช้สระและเครื่องหมายรูปต่าง ๆ ทำให้ไม่มีกฎเกณฑ์ในการเขียน จึงเขียนผิดได้ง่าย ตัวอย่างคำที่เขียนผิด เรื่องอักษรวิธีเรื่องต่าง ๆ

เขียนพยัญชนะต้นผิด เช่น

ข้ออ่าน	เขียนผิดเป็น	ข้ออ่าน
ทรุคโตรม	"	ซุคโตรม
พิสูจน์	"	พิสูจน์
ชวดเซ	"	ทรวดเซ
บริภาษ	"	บริพาส
คัตรุ	"	คัตรุ

เขียนตัวสะกดผิด เช่น

คำอ่าน	เขียนผิดเป็น	คำอ่าน
พิษฐาน	"	พิศฐาน
อาจัน	"	อาจันต์
เทิดทูน	"	เทิดทูล
มงกุฏ	"	มงกุฏ
อาเจียน	"	อาเจียร

เขียนตัวการันต์ผิด เช่น

จักรพรรดิ	เขียนผิดเป็น	จักรพรรดิ
โทรศัพท์	"	โทรศัพย์
รัตนโกสินทร์	"	รัตนโกสินท์
ปรารมภ์	"	ปรารมย์

พระสงฆ์	”	พระสงฆ์
อุตรคิตถ์	”	อุตรคิษฐ์
เขียนผิดเพราะตัดหรือเติมพยัญชนะ เช่น		
นิสิต	เขียนผิดเป็น	นิสสิต
ปรารธนา	”	ปรารถนา
โสภเสรร้า	”	โสภรเสรร้า
นิสสัย	”	นิสสัย
พรรณนา	”	พรรณา
อนิจจา	”	อนิจา
เขียนใช้ ร ล ผิด เช่น		
รุ่มร่าม	เขียนผิดเป็น	ลุ่มล่ำม
เลี่ยนเลียง	”	เรี่ยนเลียง
ผัดผ่อน	”	ผลัดผ่อน
เลือนกลาง	”	เรือนกลาง
ผลัดผ้า	”	ผัดผ้า
เห็นพ้อง	”	เห็นพว้อง
เขียนผิดเรื่อง รอหัน กับไม้หันอากาศ เช่น		
กรร โชก	เขียนผิดเป็น	กัน โชก
บันเทิง	”	บรรเทิง
บรรเทา	”	บันเทา
บันไค	”	บรรไค
บรรทุก	”	บันทุก
รำพัน	”	รำพรรณ
เขียนใช้วิสรรชนีย์ผิด เช่น		
ชนิด	เขียนผิดเป็น	ชนะิด
พม่า	”	พะม่า
สารพัน	”	สาระพัน
ชนะี	”	ชนี

ละคร	”	ละคร
ละคราน	”	ละคราน
เขียนใช้ ใ ใ ผิด เช่น		
ใไก่	เขียนผิดเป็น	ใไก่
ล้าใ	”	ล้าใ
หลงใหล	”	หลงใหล
เป็นใ	”	เป็นใ
หมาใ	”	หมาใ
เหลวใหล	”	เหลวใหล
เขียนวรรณยุกต์ผิด เช่น		
ขุ่ม	เขียนผิดเป็น	ขุ่ม
จดโน้ต	”	จดโน้ต
เสือกัก	”	เสือกัก
ขย้า	”	ขย้า
ร้องว้าย	”	ร้องว้าย
กินเกี้ยว	”	กินเกี้ยว

การเขียนหนังสือผิดมีสาเหตุต่าง ๆ ดังตัวอย่างที่กล่าวมาแล้ว นอกจากนี้ยังมีลักษณะเฉพาะเรื่องอื่น เช่น การเขียนคำย่อ คำภาษาต่างประเทศ การเขียนคำศัพท์เฉพาะทางวิชาการแต่ละสาขา เป็นต้น ซึ่งจะต้องศึกษาเป็นเฉพาะเรื่องไป การแก้ไขการเขียนหนังสือผิดจะต้องอาศัยความเข้าใจสาเหตุที่ผิดแล้วแก้ไข การฝึกทักษะเขียนคำให้มากที่สุด ให้จดจำรูปคำนั้นได้เป็นสำคัญ สำหรับเรื่องที่เป็นพื้นฐานทั่วไป ช่วยให้เขียนได้ถูกต้อง ที่สมควรศึกษาก่อนการฝึกทักษะการเขียน เพื่อให้มีหลักยึดถือ คือเรื่องลักษณะเฉพาะหรือธรรมชาติของภาษาไทย อักษรไทย อักษรวิธีที่เกี่ยวกับการเขียนและเครื่องหมายต่าง ๆ ที่มีใช้ในภาษาไทย ดังได้กล่าวมาแล้วข้างต้น

2. การใช้ภาษาไทยในสื่อสารมวลชนประเภทสื่อโทรทัศน์ (ทั้งโทรทัศน์ช่อง 3 5 7 9 11 และ ไอทีวี รวม 304 วัน ได้ให้ผู้ช่วยนักวิจัยคัดรายการทั้งภาคข่าว ภาคเกมโชว์ และภาคละคร สลับกันไปพบว่าคำที่พูด/อ่านผิดบ่อย ๆ ได้แก่

คำเขียน	คำพูด/อ่านที่ผิด	คำพูด/อ่านที่ถูกต้อง
กรรมการ	กัน-มา-ที-กาน	กำ-มา-ที-กาน
ประวัติศาสตร์	ประ-หวัด-สาด	ประ-หวัด-ติ-สาด
พฤษภ	พะ-รี-หัด-สะ-บอ-ดี	พรี-หัด-สะ-บอ-ดี
คมนาคม	คม-นะ-นา-คม	คะ-มะ-นา-คม
ประสบการณ์	ประ-สบ-พะ-กาน	ประ-สบ-กาน
พรรณา	พัน-ระ-นา	พัน-นะ-นา
รสนิยม	รด-สะ-นิ-ยม	รด-นิ-ยม
ภูมิลำเนา	พู-มิ-ลำ-เนา	พุม-ลำ-เนา
ปรัชญา	ปรัด-ชะ-ยา	ปรัด-ยา
มกราคม	มก-กะ-รา-คม	มะ-กะ-รา-คม
เพชรบุรี	เพ็ด-บุ-รี	เพ็ด-ชะ-บุ-รี
มโหฬาร	มะ-โห-ราน	มะ-โห-ลาน
ราชบุรี	ราด-บุ-รี	ราด-ชะ-บุ-รี
อาชญากรรม	อาด-ชะ-ยา-กำ	อาด-ยา-กำ
สมรรถภาพ	สะ-หมัด-อะ-พาบ	สะ-มัด-อะ-พาบ
สัปดาห์	สับ-ปะ-ดา	สับ-ดา
สมรภูมิ	สะ-หมอ-ระ-พุม	สะ-หมอน-ระ-พุม
สมควร	สม-คูล	สะ-มะ-คูน
สมรรถนะ	สะ-หมัด-อะ-นะ	สะ-มัด-อะ-นะ
อาชญา	อาด-ชะ-ยา	อาด-ยา
สุโขทัยธรรมราชา	สุ-โข-ไท-ทัน-มา-ที-ราด	สุ-โข-ไท-ท่า-มา-ที-ราด
สรรพสินค้า	สัน-พะ-สิน-ค้า	สับ-พะ-สิน-ค้า
บรรพชิต	บับ-พะ-ชิด	บัน-พะ-ชิด
บรรพชา	บับ-พะ-ชา	บัน-พะ-ชา

คำเขียน	คำพูด/อ่านที่ผิด	คำพูด/อ่านที่ถูกต้อง
โฆษณา	โค-สะ-นา	โคค-สะ-นา
เกียรติประวัติ	เกียด-ประ-หวัค	เกียด-ติ-ประ-หวัค
อุณหภูมิ	อุณ-นะ-หะ-พุม	อุณ-หะ-พุม
อภัยโทษ	อะ-พย-โทค	อะ-พย-ยะ-โทค
กรณีขกิจ	กอ-ระ-นี-ยะ-กิด	กะ-ระ-นี-ยะ-กิด
ปรากฏการณ์	ปรา-กค-ตะ-กาน	ปรา-กค-กาน
คุณวุฒิ	คุณ-นะ-วุค	คุณ-นะ-วุค-ทิ
ชลประทาน	ชน-ประ-ทาน	ชน-ละ-ประ-ทาน
นพเมทนีดล	นพ-พะ-เม-ทะ-นี-ดน	นะ-พะ-เม-ทะ-นี-ดน
นพพลภูมิศิริ	นพ-พน-พู-มิ-ลี-ริ	นะ-พะ-พน-พู-มิ-ลี-หริ
จติ	จ-ติ	จค-ติ
คุณโทษ	คุณ-นะ-โทค	คุณ-โทค
ทารุณกรรม	ทา-รุน-กำ	ทา-รุน-นะ-กำ
นามธรรม	นาม-ทำ	นาม-มะ-ทำ
ธนบัตร	ทณ-นะ-บัค	ทะ-นะ-บัค
ตุ๊กตา	ตุ๊ก-ตา	ตุ๊ก-กะ-ตา
ประวัติการณ์	ประ-หวัค-กาน	ประ-หวัค-ติ-กาน
ผลิตภัณฑ์	พะ-หลิด-พัน	พะ-หลิด-ตะ-พัน
ยุคลบาท	ยุ-คน-บาด	ยุ-คน-ละ-บาด
ขมบาล	ขม-พะ-บาน	ขม-มะ-บาน
มาตรฐาน	มาค-ถาน	มาค-ตระ-ถาน
ศีลธรรม	สิ้น-ทำ	สิ้น-ละ-ทำ
ผลผลิต	ผล-ผลิต	ผน-พะ-ผลิต
อสังกรรม	อะ-สัน-กำ	อะ-สัน-ยะ-กำ
ภูมิภาค	พุม-มิ-ปาก	พู-มิ-ปาก
มูลนิธิ	มุน-นิ-ทิ	มุน-ละ-นิ-ทิ
อุบัติเหตุ	อุ-บัค-เหค	อุ-บัค-ติ-เหค

คำเขียน	คำพูด/อ่านที่ผิด	คำพูด/อ่านที่ถูกต้อง
โบราณคดี	โบ-ราน-คะ-คี	โบ-ราน-นะ-คะ-คี
กลอุบาย	กน-ละ-อุ-บาย	กน-อุ-บาย
รูปธรรม	รูป-ท่า	รูป-ปะ-ท่า
ปราชัย	ปรา-ชัย	ปะ-รา-ชัย
พลความ	พน-ความ	พน-ละ-ความ
สวรรคต	สะ-หวัน-นะ-คค	สะ-หวัน-คค
พลีชีพ	พลี-ชีบ	พะ-ลี-ชีบ
โลกทรยศ	โลก-ทัค	โลก-กะ-ทัค
พิฆมงคล	พิด-มง-คน	พิด-ชะ-มง-คน
คุณค่า	กุน-นะ-ค่า	กุน-ค่า
ตกผลึก	ตก-ผลึก	ตก-พะ-ผลึก
ธรรมาสน์	ทั้น-มาค	ท่า-มาค
ผรุสวาท	ผะ-รุค-สะ-หวาด	ผะ-รุค-สะ-วาด
มหาตมะ	มะ-หาด-มะ	มะ-หาด-ตะ-มะ
จันทรเกษม	จัน-ทะ-ระ-กะ-เสม	จัน-กะ-เสม
เชตุพน	เช-ตุ-พน	เชค-ตุ-พน
มรรยาท	มัน-หยาด	มัน-ขาด
วิถถาร	วิค-ตะ-ถาน	วิค-ถาน
อาชยาน	อา-ชะ-ยาน	อา-ชะ-หยาน
อรหันต์	ออ-ระ-หัน	อะ-ระ-หัน
รัฐมนตรี	รัต-มน-ตรี	รัต-ถะ-มน-ตรี
กรณี	กอ-ระ-ณี	กะ-ระ-ณี
อดีตกาล	อะ-คิค-กาน	อะ-คิค-ตะ-กาน
คุณภาพ	กุน-พาบ	กุน-นะ-พาบ
โบราณวัตถุ	โบ-ราน-วัค-อุ	โบ-ราน-นะ-วัค-อุ
ปรีญา	ปะ-หริน-ยา	ปะ-ริน-ยา
บรรยากาศ	บัน-ระ-ชา-กาด	บัน-ชา-กาด

คำเขียน	คำพูด/อ่านที่ผิด	คำพูด/อ่านที่ถูกต้อง
ตรัสรู้	ตรัด-รู้	ตรัด-สะ-รู้
สวดพระปริตร	สวด-พระ-ปะ-ริด	สวด-พระ-ปะ-หริด
คณิตศาสตร์	คะ-นิต-สาด	คะ-นิต-ตะ-สาด
พุทธคุณ	พุด-คุณ	พุด-ทะ-คุณ
พฤษภาคม	พะ-รี-สะ-พา-คม	พรีด-สะ-พา-คม
ปรมาภิไธย	ปอ-ระ-มา-พิ-ไท	ปะ-ระ-มา-พิ-ไท
พุทธศักราช	พุด-ทะ-สัก-กะ-ราช	พุด-ทะ-สัก-กะ-หราช
มฤตยู	มะ-รี-ตะ-ยู	มะ-รีด-ตะ-ยู
มหันตโทษ	มะ-หัน-โทด	มะ-หัน-ตะ-โทด
ชั้นยา	ชั้น-ยา	ชั้น-นะ-ยา
กาฬสินธุ์	กา-ละ-สิน	กาน-ละ-สิน
อาคเนย์	อา-คะ-เน	อา-คะ-เน
เกตุมาลา	เก-ตุ-มา-ลา	เกด-มา-ลา
ปภินกะ	ปะ-กิน-นกะ	ปะ-กิน-นะ-กะ
อัศวิน	อัศ-วิน	อัค-สะ-วิน
ภูมิปัญญา	พู-มิ-ป็น-ยา	พุม-ป็น-ยา
กาลเวลา	กาน-ละ-เว-ลา	กาน-เว-ลา
กิจการ	กิด-กาน	กิด-จะ-กาน
สัมปทานบัตร	สำ-ปะ-ทาน-บัค	สำ-ปะ-ทาน-นะ-บัค
รัฐนิยม	รัด-นิ-ยม	รัด-ละ-นิ-ยม
อดีตรัฐมนตรี	อะ-คิต-รัด-มน-ตรี	อะ-คิต-รัด-ละ-มน-ตรี
อุปโลกน์	อุบ-ปะ-โลก	อุบ-ปะ-โหลก
มหาเปรียญ	มะ-หา-เปรียน	มะ-หา-ปะ-เรียน
ผลการ	พน-ละ-กาน	พะ-ละ-กาน
หิริ	หิ-ริ	หิ-หริ
ผลิต	ผลิต	พะ-หลิต
รูปพรรณ	รูป-พัน	รูป-ปะ-พัน

คำเขียน	คำพูด/อ่านที่ผิด	คำพูด/อ่านที่ถูกต้อง
บรรษัท	บัน-ระ-สัด	บัน-สัด
ดาบคั่น	ดาบ-สะ-คั่น	ดาบ-คั่น
กรมพระยา	กรม-มะ-พระ-ยา	กรม-พระ-ยา
ศฤงคาร	สะ-หริง-คาน	สริง-คาน
อธิษฐาน	อะ-ทิด-สะ-ถาน	อะ-ทิด-ถาน
นัตรมงคล	นัต-ตะ-ระ-มง-คน	นัต-ตระ-มง-คน
พระปริตร	พระ-ปะ-ริด	พระ-ปะ-หริด
ปกปักรักษ์	ปอ-ระ-ปัก	ปะ-ระ-ปัก
เทศบาล	เทศ-บาน	เทศ-สะ-บาน
กาลสมัย	กาน-สะ-หมัย	กา-ละ-สะ-หมัย
สรรพสัตว์	สัพ-พะ-สัด	สัน-พะ-สัด
จรรยา	จัน-ระ-ยา	จัน-ยา
นฤบาล	นรี-บาน	นะ-รี-บาน
พระราชดำริ	พระ-ราด-คำ-หริ	พระ-ราด-ชะ-คำ-หริ
ขมุกขมัว	ชะ-หมุก-ชะ-มัว	ชะ-หมุก-ชะ-หมัว
มหาวิทยาลัย	มะ-หา-วิด-ยา-ลัย	มะ-หา-วิด-ทะ-ยา-ลัย
คุณศัพท์	คุณ-สัพ	คุณ-นะ-สัพ
บรรยาย	บัน-ระ-ยาย	บัน-ยาย
แขกเกียรติยศ	แขก-เกียค-ยด	แขก-เกียค-ติ-ยด
คำสแลง	คำ-สะ-แหลง	คำ-สะ-แลง
เจตคติ	เจด-คะ-ติ	เจ-ตะ-คะ-ติ
มูลนิธิ	มุน-นิ-ทิ	มุน-ละ-นิ-ทิ
รสนิยม	รด-สะ-นิ-ยม	รด-นิ-ยม
สกรูไลน์	สะ-กู-ไล	สะ-กรู-ไล
อุปราช	อุบ-ปะ-หราช	อุ-ปะ-หราช
อุปถัมภ์	อุบ-ปะ-ถำ	อุ-ปะ-ถำ
บรรณาธิการ	บัน-ระ-นา-ทิ-กาน	บัน-นา-ทิ-กาน

คำเขียน	คำพูด/อ่านที่ผิด	คำพูด/อ่านที่ถูกต้อง
จุลทรรศน์	จุน-ทัต	จุน-ละ-ทัต
เจตนารมณ์	เจด-นา-รม	เจด-ตะ-นา-รม
ตกผลึก	ตก-ผลึก	ตก-พะ-หลึก
พันธวิศวกรรม	พัน-วิด-สะ-วะ-กำ	พัน-ฐ-วิด-สะ-วะ-กำ
สารนิเทศ	สาน-นิ-เทศ	สา-ระ-นิ-เทศ
ภูมิจาน	พู-มิ-ถาน	พุม-ถาน
คำสมาส	คำ-สะ-มาด	คำ-สะ-หมาด
กรรมสรรพสามิต	กรม-สัป-พะ-สา-มิด	กรม-สัป-พะ-สา-มิด
คำสรรเสริญ	คำ-สัน-เสริญ	คำ-สัน-เสิน
สื่อสารมวลชน	สื่อ-สาน-ระ-มวน-ชน	สื่อ-สาน-มวน-ชน
สัปดาห์	สัป-ปะ-ดา	สัป-ดา
เจตจำนง	เจด-ตะ-จำ-นง	เจด-จำ-นง
พจนานุกรม	พด-นา-นุ-กรม	พด-จะ-นา-นุ-กรม
ภาวะมลพิษ	พา-วะ-มน-พิด	พา-วะ-มน-ละ-พิด
ภาษาราชการ	พา-สา-ราด-กาน	พา-สา-ราด-ชะ-กาน
ยุทธวิธี	ยุต-วิ-ที	ยุค-ทะ-วิ-ที
ลักษณะนาม	ลัก-สะ-นาม	ลัก-สะ-หนะ-นาม
สัปดาห์	สัป-หงก	สัป-ปะ-หงก
อิสตรี	อิ-สะ-ตรี	อิด-สัค-ตรี
กลับก	กัณ-บก	กัณ-ละ-บก
ปรเมนทร์	ป่อ-ระ-เมน	ปะ-ระ-เมน
สมวัย	สม-วัย	สะ-มะ-วัย
สมณศักดิ์	สม-นะ-สัก	สะ-มะ-นะ-สัก
บรรพชา	บับ-พะ-ชา	บัน-พะ-ชา
ถาวรวัตถุ	ถา-วอน-วัด-ถุ	ถา-วะ-ระ-วัด-ถุ
ดินแดนปรโลก	ดิน-แดน-ป่อ-ระ-โลก	ดิน-แดน-ปะ-ระ-โลก
พระชนมพรรษา	พระ-ชน-พัน-สา	พระ-ชน-มะ-พัน-สา

คำเขียน	คำพูด/อ่านที่ผิด	คำพูด/อ่านที่ถูกต้อง
ข้อครหา	ข้อ-คอ-ระ-หา	ข้อ-คะ-ระ-หา
เวทนา	เว-ทะ-นา	เวด-ทะ-นา
กฤดาภินิหาร	กริด-ดา-พิ-นิ-หาน	กริ-ดา-พิ-นิ-หาน
ลิขสิทธิ์	ลิก-สิด	ลิก-ชะ-สิด
เมรุเผาศพ	เม-รุ-เผา-สบ	เมน-เผา-สบ
พินมรณา	พิน-มอน-ระ-นา	พิน-มอ-ระ-นา
สัตบุรุษ	สัด-ตะ-บุ-หรุค	สัด-บุ-หรุค
รูปสมบัติ	รูป-สม-บัค	รูป-ปะ-สม-บัค
ทรัพย์ศฤงคาร	ทรับ-สะ-หริง-คาน	ทรับ-สริง-คาน
อากาศธาตุ	อา-กาด-ทาด	อา-กาด-สะ-ทาด
โคลงโลกนิติ	โคลง-โลก-กะ-นิต-ติ	โคลง-โลก-กะ-นิต
อัยการสูงสุด	อัย-กาน-สูง-สุด	อัย-ยะ-กาน-สูง-สุด
วิทยาลัย	วิด-ชา-ลัย	วิด-ทะ-ยา-ลัย
ศัลยแพทย์	สัน-ยะ-แพค	สัน-ละ-ยะ-แพค
อธิษฐาน	อะ-ทิด-สะ-ถาน	อะ-ทิด-ถาน
ขนจามรี	ขน-จาม-มะ-รี	ขน-จา-มะ-รี
ภราครภาพ	พะ-รา-คอน-พาบ	พะ-รา-คอน-ระ-พาบ
อัฐวินิตบาตกรรม	อັด-ตะ-วิ-นิ-ปาด-กรรม	อັด-ตะ-วิ-นิ-ปาด-ตะ-กรรม
โอสถกรรม	โอ-สค-กำ	โอ-สค-ถะ-กำ
กรรมวิธี	กำ-วิ-ธี	กำ-มะ-วิ-ธี
พรหมลิขิต	พรหม-ลิ-ขีด	พรหม-มะ-ลิ-ขีด
อุปนิสัย	อุบ-ปะ-นิ-สัย	อุ-ปะ-นิ-สัย
โจรกรรม	โจ-ระ-กำ	โจน-ระ-กำ
พระบรมราชินี	พระ-บอ-รม-รา-ชี-นี	พระ-บอ-รม-มะ-รา-ชี-นี
พิชิตมาร	พิ-ชิด-มาน	พิ-ชิด-ตะ-มาน
เอกบุรุษ	เอก-บุ-หรุค	เอก-กะ-บุ-หรุค
กรรมธรรม์	กรรม-ทัน	กรรม-มะ-ทัน

คำเขียน	คำพูด/อ่านที่ผิด	คำพูด/อ่านที่ถูกต้อง
ฐานันดรศักดิ์	ถา-นัน-คอน-สัก	ถา-นัน-คอน-ระ-สัก
คุณภาพ	คุณ-ยะ-พาบ	คุณ-ละ-ยะ-พาบ
อุบัติภัย	อุ-บัค-ไฟ	อุ-บัค-ติ-ไฟ
อุปนิสัย	อุบ-ปะ-นิ-ไส	อุ-ปะ-นิ-ไส
พงสาวดาร	พง-สาว-วะ-คาน	พง-สา-วะ-คาน
อุดมศึกษา	อุ-คม-สิก-สา	อุ-คม-มะ-สิก-สา
ขัดสมาธิ	ขัด-สะ-มา-ทิ	ขัด-สะ-หมาค
อุปการะ	อุบ-ปะ-กา-ระ	อุ-ปะ-กา-ระ
เข้าสมาธิ	เข้า-สะ-หมาค	เข้า-สะ-มา-ทิ
จามจุรี	จาม-จุ-รี	จาม-มะ-จุ-รี
สังคมวิทยา	สัง-คม-วิด-ทะ-ยา	สัง-คม-มะ-วิด-ทะ-ยา
จิตวิทยา	จิต-วิด-ทะ-ยา	จิต-ตะ-วิด-ทะ-ยา
อากาศธาตุ	อา-กาด-ทาด	อา-กาด-สะ-ทาด
มฤตทายวัน	มะ-ริก-คะ-ทาย-วัน	มะ-ริก-คะ-ทา-ยะ-วัน
อสังหาริมทรัพย์	อะ-สัง-หา-ริม-ชัย	อะ-สัง-หา-ริ-มะ-ชัย
มัธยมศึกษา	มัด-ทะ-ยม-สิก-สา	มัด-ทะ-ยม-มะ-สิก-สา
จระเข้	จะ-ระ-เข้	จอ-ระ-เข้
โจรกรรม	โจน-กำ	โจน-ระ-กำ
ชลประทาน	ชน-ประ-ทาน	ชน-ละ-ประ-ทาน
ฉาปนสถาน	ชา-ปนะ-สะ-ถาน	ชา-ปะ-นะ-สะ-ถาน
มานุษยวิทยา	มา-นุด-วิด-ทะ-ยา	มา-นุด-สะ-ยะ-วิด-ทะ-ยา
มัชฌิมวัย	มัด-ชิม-ไว	มัด-ชิ-มะ-วัย
ราชสาสน์	ราด-ชะ-सान	ราด-ชะ-สาด
รูปพรรณ	รูป-พัน	รูป-ปะ-พัน
ไตรสรณคมน์	ไตร-สอ-ระ-นะ-คม	ไตร-สะ-ระ-นะ-คม
ทุกขเวทนา	ทุก-ชะ-เวท-ทะ-นา	ทุก-ชะ-เว-ทะ-นา
สุรัสวดี	สุ-รัต-วะ-ดี	สุ-รัต-สะ-วะ-ดี

คำเขียน	คำพูด/อ่านที่ผิด	คำพูด/อ่านที่ถูกต้อง
สุนทรพจน์	สุน-ทอน-พด	สุน-ทอน-ระ-พด
จันทร์คติ	จัน-คะ-ติ	จัน-ทะ-คะ-ติ
กามโรค	กาม-โรค	กาม-มะ-โรค
อุปสมบท	อุบ-ปะ-สม-บด	อุ-ปะ-สม-บด
หอมช่อ	หอม-ช่อ	หอม-มะ-ช่อ
พันธกรณี	พัน-ทะ-กอ-ระ-นี	พัน-ทะ-กะ-ระ-นี
สุขลักษณะ	สุก-ลัก-สะ-หนะ	สุก-กะ-ลัก-สะ-หนะ
ตรีโกณมิติ	ตรี-โกณ-มิ-ติ	ตรี-โกณ-นะ-มิ-ติ
สันตติกรรม	สัน-ทัต-กอ-ระ-นี	สัน-ทัต-กะ-ระ-นี
พิศวง	พิด-หวง	พิด-สะ-หวง
ชักเย่อ	ชัก-คะ-เย่อ	ชัก-กะ-เย่อ
ตักแตน	ตัก-แตน	ตัก-กะ-แตน
สุจริต	สุ-จะ-หริด	สุค-จะ-หริด
สุดกวี	สุด-ตะ-กะ-วี	สุ-ตะ-กะ-วี
ทัศนกรรม	ทัน-ทะ-กำ	ทัน-คะ-กำ
สังคายนา	สัง-คาย-ยะ-นา	สัง-คา-ยะ-นา
พระนาง	ทะ-ระ-นาง	ทอ-ระ-นาง
สวรรค์	สะ-หวัน-นะ-คด	สะ-หวัน-คด
กาลสมัย	กาน-ละ-สะ-ไหม	กา-ละ-สะ-ไหม
พรหมวิหาร	พรหม-วิ-หान	พรหม-มะ-วิ-หาน
ทานมัย	ทาน-ไม	ทาน-นะ-ไม
สังคมศึกษา	สัง-คม-สีก-สา	สัง-คม-มะ-สีก-สา
วิตกจริต	วิ-ตก-จะ-หริด	วิ-ตก-กะ-จะ-หริด
เทวนาครี	เท-วะ-นา-ครี	เท-วะ-นา-คะ-รี
ปรากฏการณ์	ปรา-กค-ตะ-กาน	ปรา-กค-กาน
ปัจฉิมลิขิต	ปัด-ฉิม-ลิ-ขิต	ปัด-ฉิม-มะ-ลิ-ขิต
รัฐวิสาหกิจ	รัต-วิ-สา-หะ-กิด	รัต-กะ-วิ-สา-หะ-กิด

คำเขียน	คำพูด/อ่านที่ผิด	คำพูด/อ่านที่ถูกต้อง
สมุทัย	สะ-หฺมุ-ไท	สะ-หฺมุค-ไท
สรภัญญะ	สอ-ระ-พัน-ยะ	สะ-ระ-พัน-ยะ
ปลาสนาการ	ปลาต-สะ-นา-กาน	ปะ-ลาต-สะ-นา-กาน
กรรมการ	กรรม-กาน	กรรม-มะ-กาน
กุลสตรี	กุน-ละ-สตรี	กุน-ละ-สัด-ตรี
พันธกรณี	พัน-ทะ-กอ-ระ-นี	พัน-ทะ-กะ-ระ-นี
พิจิตมาร	พิ-จิต-มาน	พิ-จิต-ตะ-มาน
สุตต่าน	สุน-ต่าน	สุน-ละ-ต่าน
สุริยุปราคา	สุ-ริ-ยุบ-ปะ-รา-คา	สุ-ริ-ยุ-ปะ-รา-คา
หายนะ	หาย-ยะ-นะ	หา-ยะ-นะ
บรันดี	บรัน-ดี	บะ-หฺรัน-ดี
บุคคลสิทธิ	บุก-คล-ละ-สิค	บุก-กะ-ละ-สิค
มงคลนาม	มง-คน-นาม	มง-คน-ละ-นาม
มรรยาท	มัน-ระ-ยาต	มัน-ยาต
มนุषยศาสตร์	มะ-นุค-สาต	มะ-นุค-สะ-ยะ-สาต
ปัจจุสมัย	ปัด-จุ-สะ-ไหม	ปัด-จุค-สะ-ไหม
กลวิธี	กน-วิ-ที	กน-ละ-วิ-ที
ขะมักเขม้น	ชะ-หมัก-ชะ-เม่น	ชะ-มัก-ชะ-เม่น
อุโบสถกรรม	อุ-โบ-สค-กำ	อุ-โบ-สค-ละ-กำ
อุปทูต	อุบ-ปะ-ทูต	อุ-ปะ-ทูต
ศาสนจักร	สาต-สะ-นะ-จัก	สา-สะ-นะ-จัก
คหกรรมศาสตร์	กะ-หะ-กำ-สาต	กะ-หะ-กำ-มะ-สาต
โฆษณาการ	โค-สะ-นา-การ	โคค-สะ-นา-การ
เภสัชวิทยา	เพ-สัด-วิด-ทะ-ยา	เพ-สัด-ชะ-วิด-ทะ-ยา
ภูมิประเทศ	พุม-มิ-ประ-เทศ	พู-มิ-ประ-เทศ
รัฐสภา	รัต-สะ-พา	รัต-ละ-สะ-พา
อุดมคติ	อุ-คม-กะ-ติ	อุ-คม-มะ-กะ-ติ

คำเขียน	คำพูด/อ่านที่ผิด	คำพูด/อ่านที่ถูกต้อง
จันทรปราคา	จัน-ทรบ-ปะ-รา-คา	จัน-ทร-ปะ-รา-คา
จันรรจา	จัน-นัน-ระ-จา	จัน-นัน-จา
มูลภณฺฑ์กันชน	มุน-พัน-กัน-ชน	มุน-ละ-พัน-กัน-ชน
วิพิรทศนา	วิ-พิค-ทะ-ทัด-สะ-นา	วิ-พิค-ทัด-สะ-นา
สติวิปลาส	สะ-ติ-วิ-ปะ-หลาด	สะ-ติ-วิ-ปะ-ลาด
อุปลัมภก	อุบ-ปะ-ถำ-พก	อุ-ปะ-ถำ-พก
สมมุติฐาน	สม-มุค-ถาน	สม-มุค-ติ-ถาน
จงกลนี	จง-กน-นี	จง-กน-ละ-นี
คุษณิภาพ	คุค-นี-พาบ	คุค-สะ-นี-พาบ
ทานบารมี	ทาน-บา-ระ-มี	ทาน-นะ-บา-ระ-มี
ทารุณกรรม	ทา-รุน-กำ	ทา-รุน-นะ-กำ
ศิขยานุศิษย์	ลิด-ยา-นุ-ลิด	ลิด-สะ-ยา-นุ-ลิด
สมานฉันท์	สะ-หมาน-ฉัน	สะ-มา-นะ-ฉัน
บาปเคราะห์	บาบ-เคราะห์	บาบ-ปะ-เคราะห์
โรคพยาธิ	โร-คา-พะ-ยาด	โร-คา-พะ-ยา-ทิ
โลกุตระธรรม	โล-กุด-ท่า	โล-กุด-ตะ-ระ-ท่า
เสถียรภาพ	สะ-เถียน-พาบ	สะ-เถียน-ระ-พาบ
หีนยาน	ฮีน-ยาน	ฮี-นะ-ยาน
จิตวิสัย	จิต-วิ-ไส	จิต-ตะ-วิ-ไส
ฉิมพลี	ฉิม-พลี	ฉิม-พะ-ลี
เจษฏา	เจค-คา	เจค-สะ-คา
นามสงเคราะห์	นา-มะ-สง-เคราะห์	นาม-มะ-สง-เคราะห์
ภาคนิพนธ์	พาก-นิ-พน	พาก-กะ-นิ-พน
วณิก	วะ-นิ-พก	วะ-นิบ-พก
วัชวุฒิ	ไว-ยะ-วุค	ไว-ยะ-วุค-ทิ
ลมสลาตัน	ลม-สะ-ลา-ตัน	ลม-สะ-หลา-ตัน
สลาภกัฏ	สะ-หลาก-พัค	สะ-หลาก-กะ-พัค

คำเขียน	คำพูด/อ่านที่ผิด	คำพูด/อ่านที่ถูกต้อง
เหมวดี	เหม-มะ-วะ-ดี	เห-มะ-วะ-ดี
อนุรักษ์นิยม	อะ-นุ-รัก-นิ-ยม	อะ-นุ-รัก-สะ-นิ-ยม
อนาจอนาถ	อะ-เน็ด-อะ-นาถ	อะ-เหเน็ด-อะ-หนาค
วิจิตรศิลป์	วิ-จิต-สิน	วิ-จิต-ตระ-สิน
วิสัยนา	วิ-สัค-นา	วิ-สัค-ชะ-นา
กิจการ	กิด-กาน	กิด-จะ-กาน
ทัศนสถาน	ทั้น-สะ-ถาน	ทั้น-ทะ-สะ-ถาน
บุรุษโทษ	บุ-หรด-โทษ	บุ-หรด-สะ-โทษ
ปฐมนิเทศ	ปะ-ถม-นิ-เทศ	ปะ-ถม-มะ-นิ-เทศ
สรรพางค์	สั่น-ปาง	สั่น-ระ-ปาง
อุดมการณ์	อุ-คม-กาน	อุ-คม-มะ-กาน
องคาพยพ	อง-คา-พะ-ยบ	อง-คาบ-พะ-ยบ
บาทยุคกล	บาด-ยุ-คน	บาด-ทะ-ยุ-คน
ปฐมเหตุ	ปะ-ถม-เหต	ปะ-ถม-มะ-เหต
อภัยโทษ	อะ-ไพ-โทษ	อะ-ไพ-ยะ-โทษ
ญาติวงศ์	ยา-ติ-วง	ยาค-ติ-วง
ปรมาจารย์	ป่อ-ระ-มา-จาน	ปะ-ระ-มา-จาน
ตักแตน	ตัก-แตน	ตัก-กะ-แตน
คุณวิเศษ	คุณ-วิ-เสศ	คุณ-นะ-วิ-เสศ
เจตนา	เจด-นา	เจด-ตะ-นา
ชั่ววาล	ชั่ว-วาน	ชั่ว-ชะ-วาน
อนุสติ	อะ-นุ-สะ-ติ	อะ-นุค-สะ-ติ
อหิวาตกโรค	อะ-หิ-วา-ตก-โรค	อะ-หิ-วา-ตะ-กะ-โรค
ทฤฏิกิริยา	ทุก-กอน-กิ-ริ-ยา	ทุก-กะ-ระ-กิ-ริ-ยา
ทพภิกขภัย	ทูป-พิก-ไพ	ทูป-พิก-ชะ-ไพ
นาฏคนตรี	นาถ-ตะ-คน-ตรี	นา-ตะ-คน-ตรี
ภรรษา	พัน-ชา	พัน-ระ-ชา

คำเขียน	คำพูด/อ่านที่ผิด	คำพูด/อ่านที่ถูกต้อง
โภชนาหาร	โพด-ชะ-นา-หาน	โพ-ชะ-นา-หาน
รูปสมบัติ	รูป-สม-บัค	รูป-ปะ-สม-บัค
วินาศกรรม	วิ-นาค-กำ	วิ-นาค-สะ-กำ
ศัลยกรรม	สัน-ยะ-กำ	สัน-ละ-ยะ-กำ
สมนาคุณ	สม-นา-คุณ	สม-มะ-นา-คุณ
สมานฉันท์	สะ-หมาน-ฉัน	สะ-มา-นะ-ฉัน
สรรพวิชา	สับ-วิ-ชา	สับ-พะ-วิ-ชา
อสรพิษ	อะ-สอน-ระ-พิด	อะ-สอ-ระ-พิด
อะลุ่มอะล่วย	อะ-ลุ่ม-อะ-ล่วย	อะ-ลุ่ม-อะ-หล่วย
อันตรธาน	อัน-ตระ-ทาน	อัน-ตะ-ระ-ทาน
อาชยาน	อา-ชะ-ยาน	อา-ชะ-หยาน
กรกช	กอน-กค	กอ-ระ-กค
กายภาพ	กาย-พาบ	กาย-ยะ-พาบ
จุลมน	จุน-มน	จุน-ละ-มน
คุลยพินิจ	คุน-ยะ-พิ-นิจ	คุน-ละ-ยะ-พิ-นิจ
ทาสปัญญา	ทาค-ปัน-ยา	ทาค-สะ-ปัน-ยา
นรกภูมิ	นะ-รก-พุม	นะ-รก-กะ-พุม
นิเวศวิทยา	นิ-เวค-วิค-ทะ-ยา	นิ-เวค-สะ-วิค-ทะ-ยา
ปกติ	ปก-กะ-ติ	ปะ-กะ-ติ
ประทุษร้าย	ประ-ทุค-ร้าย	ประ-ทุค-สะ-ร้าย
ปัจฉิมวัย	ปัจ-ฉิม-วัย	ปัจ-ฉิม-มะ-วัย
พลโลก	พน-โลก	พน-ละ-โลก
พลความ	พน-ความ	พน-ละ-ความ
มนัสวี	มะ-นัค-วี	มะ-นัค-สะ-วี
มลพิษ	มน-พิด	มน-ละ-พิด
จันทบุรี	จัน-บุ-รี	จัน-ทะ-บุ-รี
รัฐประศาสน์	รัต-ประ-ศาต	รัต-ละ-ประ-ศาต

คำเขียน	คำพูด/อ่านที่ผิด	คำพูด/อ่านที่ถูกต้อง
ปรมินทร์	ปอ-ระ-มิน	ปะ-ระ-มิน
โอวาทปาติโมกข์	โอ-วาท-ปา-ติ-โมก	โอ-วา-ทะ-ปา-ติ-โมก
วิทธฐานะ	วิค-ยะ-ถา-นะ	วิค-ทะ-ยะ-ถา-นะ
น้ำประปา	น้ำ-ปะ-ปา	น้ำ-ประ-ปา
พระธรรมปิฎก	พระ-ท่า-ปี-คก	พระ-ท่า-มะ-ปี-คก
วรวิหาร	วะ-ระ-วิ-หान	วอ-ระ-วิ-หาน
สยามรัฐ	สะ-หยาม-รค์	สะ-หยาม-มะ-รค์

การใช้ภาษาไทยในสื่อสารมวลชนประเภทสื่อโทรทัศน์ รวบรวมคำพูด/อ่านที่ใช้ภาษาผิดรวม 355 คำ และสามารถจำแนกเป็น 10 ลักษณะดังนี้

1. การอ่าน/พูด คำสมาสผิด จำนวน 115 คำ ตัวอย่างเช่น

คำเขียน	คำพูด/อ่านที่ผิด	คำพูด/อ่านที่ถูกต้อง
กรรมาธิการ	กัน-มา-ทิ-กาน	ก่า-มา-ทิ-กาน
เจตนารมณ	เจค-นา-รม	เจค-ตะ-นา-รม
พจนานุกรม	พค-นา-นุ-กรม	พค-จะ-นา-นุ-กรม
ประชาธิปไตย	ประ-ชา-ทิบ-ไต	ประ-ชา-ทิ-ปะ-ไต ประ-ชา-ทิบ-ปะ-ไต

2. การอ่าน/พูด ผิดจากกฎเกณฑ์การใช้ภาษา จำนวน 85 คำ ตัวอย่างเช่น

คำเขียน	คำพูด/อ่านที่ผิด	คำพูด/อ่านที่ถูกต้อง
กิจการ	กิด-กาน	กิด-จะ-กาน
กลับก	กัน-บก	กัน-ละ-บก
ขัดสมาธิ	ขัด-สะ-มา-ทิ	ขัด-สะ-หมาด
กรมพระยา	กรม-มะ-พระ-ยา	กรม-พระ-ยา
โจรกรรม	โจน-ก่า	โจน-ระ-ก่า
คุณธรรม	คุณ-ท่า	คุณ-นะ-ท่า

3. การอ่าน/พูด คำมาจากภาษาบาลีและสันสกฤตผิด จำนวน 55 คำ ตัวอย่างเช่น

คำเขียน	คำพูด/อ่านที่ผิด	คำพูด/อ่านที่ถูกต้อง
สัปดาห์	สับ-ปะ-ดา	สับ-ดา
อาชญา	อาค-ชะ-ยา	อาค-ยา
ปรัชญา	ปรัค-ชะ-ยา	ปรัค-ยา
มุกดา	มุ-กะ-ดา	มุก-ดา
อัปสร	อัป-ปะ-สอน	อัป-สอน

4. การอ่าน/พูด คำตามความนิยมผิด จำนวน 27 คำ ตัวอย่างเช่น

คำเขียน	คำพูด/อ่านที่ผิด	คำพูด/อ่านที่ถูกต้อง
กรมขุน	กรม-ขุน	กรม-มะ-ขุน
ขอขมา	ขอ-ขมา	ขอ-ชะ-มา
ชั้นยา	ชั้น-สา	ชั้น-นะ-สา
ดิเรก	ดิ-เรก	ดิ-เหรก
ตุ๊กตา	ตุ้ก-ตา	ตุ้ก-กะ-ตา
เทศบาล	เทศ-บาน	เทศ-สะ-บาน
ศักราช	ลัก-ราด	ลัก-กะ-หรวด

5. การอ่าน/พูด คำที่มีอักษรนำผิด จำนวน 25 คำ ตัวอย่างเช่น

คำเขียน	คำพูด/อ่านที่ผิด	คำพูด/อ่านที่ถูกต้อง
ส้าง	ส้าง	สะ-หล้าง
ตลาด	ตะ-ลาด	ตะ-หลาด
สมัย	สะ-มัย	สะ-หมัย
ฉลาด	ฉลาด	นะ-หลาด
ฉลอง	ฉลอง	นะ-หลอง

6. การอ่าน/พูด คำที่มี รร (ร่อน) ผิด จำนวน 22 คำ ตัวอย่างเช่น

คำเขียน	คำพูด/อ่านที่ผิด	คำพูด/อ่านที่ถูกต้อง
สมรรถภาพ	สะ-หมัด-ณะ-พาบ	สะ-มัด-ณะ-พาบ
พรรษา	พัน-ระสา	พัน-สา
จักรพรรดิ	จักร-พัด	จัก-กระ-พัด
วรรณคดี	วัน-คะ-คี	วัน-นะ-คะ-คี
ธรรม	ท่า-มะ	ท่า

7. การอ่าน/พูด คำที่มีอักษรควบกล้ำและออกเสียงตัว ร, ล ผิด จำนวน 20 คำ
ตัวอย่างเช่น

คำเขียน	คำพูด/อ่านที่ผิด	คำพูด/อ่านที่ถูกต้อง
ละเชิงเทรา	ละ-เชิง-เทรา	ละ-เชิง-เช่า
ทรุดโทรม	ทรุด-โทรม	ชุด-โซม
อินทรี	อิน-ทรี	อิน-ชี
พร้อมเพรียง	พ้อม-เพียง	พร้อม-เพรียง

8. การอ่าน/พูด คำแผลงผิด จำนวน 12 คำ ตัวอย่างเช่น

คำเขียน	คำพูด/อ่านที่ผิด	คำพูด/อ่านที่ถูกต้อง
สินเช่า	สิน-นะ-เทา	สิน-เทา
จรรยา	จัน-ระ-ยา	จัน-ยา
เนรเทศ	เนน-ระ-เทศ	เน-ระ-เทศ
เดรัจฉาน	เด-รัด-จะ-ฉาน	เด-รัด-ฉาน
หฤโหด	หรี-โหด	หะ-รี-โหด
กำเนิด	กำ-เนิด	กำ-เหนิด
ตระนง	ทะ-ระ-นง	ทอ-ระ-นง

9. การอ่าน/พูด คำที่มีตัว ฑ ผิด จำนวน 5 คำ ตัวอย่างเช่น

คำเขียน	คำพูด/อ่านที่ผิด	คำพูด/อ่านที่ถูกต้อง
บัณฑิต	บัน-ทิด	บัน-คิต
บัณฑิต	บันท-บาด	บัน-ทะ-บาด
ทัศนกรรม	ทัน-กำ	ทัน-คะ-กำ

10. การอ่าน/พูด คำที่มีตัว ฎ ผิด จำนวน 10 คำ ตัวอย่างเช่น

คำเขียน	คำพูด/อ่านที่ผิด	คำพูด/อ่านที่ถูกต้อง
สฤษฎ์	สะ-ริด	สริค
ทฤษฎี	ทริค-ดี	ทริค-สะ-ดี
พฤษสปี	พะ-รี-หัด-สะ-บอ-ดี	พรี-หัด-สะ-บอ-ดี
คฤหัสถ์	ครี-หัด	คะ-รี-หัด

บทที่ 4

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาและพัฒนาการใช้ภาษาไทยในสื่อสารมวลชนประเภทหนังสือพิมพ์ และสื่อโทรทัศน์ สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อช่วยกันรักษาภาษาไทยให้คงอยู่อย่างถูกต้อง และมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทั่วประเทศไทย
2. เพื่อช่วยกันพัฒนาภาษาไทยให้งอกงาม และแพร่หลายมากยิ่งขึ้น
3. เพื่อช่วยกันป้องกันความแปรปรวนหรือความวิบัติของภาษาไทย
4. เพื่อให้ภาษาไทยใช้สื่อความหมายที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันอย่างถาวรทั้งประเทศไทย โดยการใช้ผ่านสื่อสารมวลชนประเภทหนังสือพิมพ์และสื่อโทรทัศน์

ขอบเขตของการวิจัย

1. การศึกษาทางประวัติศาสตร์เพื่อให้ทราบปัญหาและพัฒนาการใช้ภาษาไทยในสื่อสารมวลชนทั้งในหนังสือพิมพ์และสื่อโทรทัศน์
2. การศึกษาการใช้ภาษาไทยจากหนังสือพิมพ์วันละ 5 ฉบับ ตั้งแต่วันที่ 31 ตุลาคม 2541 ถึงวันที่ 31 กรกฎาคม 2542 เป็นเวลา 304 วัน
3. การศึกษาการใช้ภาษาไทยจากสื่อโทรทัศน์ 6 ช่องสถานี ทั้งช่อง 3, 5, 7, 9, 11 และไอทีวี เป็นเวลา 304 วัน ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันไป

เครื่องมือในการวิจัย

1. ผู้วิจัยได้จ้างผู้ช่วยนักวิจัยเพื่อรวบรวมการใช้ภาษาไทยจากหนังสือพิมพ์และอัครวิทัศน์ทุกวัน รวม 304 วัน เพื่อนำมาศึกษาวิเคราะห์ในทุก ๆ เดือน กับคณะที่ปรึกษาการวิจัย
2. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525

3. ตำรา “หลักและการใช้ภาษาไทย” จำนวน 20 เล่ม
4. พจนานุกรมศัพท์บัญญัติ
5. การใช้ภาษาไทยในวงราชการ

สรุปผลการวิจัย

อักษรไทยกำเนิดครั้งแรกในสมัยกรุงสุโขทัย โดยพ่อขุนรามคำแหงมหาราชทรงประดิษฐ์ขึ้นใช้ ประมาณ พ.ศ. 1826 สมัยกรุงศรีอยุธยา เสนียดอภัยใช้อักษรไทยย่อเขียนสำเนาและความบันทึกต่าง ๆ มีหลักฐานคือหนังสือสัญญาระหว่างสยามประเทศ กับประเทศฝรั่งเศส เมื่อ พ.ศ. 2231 สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ มีชาวต่างประเทศเข้ามาติดต่อค้าขายและเผยแพร่ศาสนาคริสต์ทำให้ภาษาไทยมีภาษาต่างประเทศเข้ามาปะปนกับภาษาไทยเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะการจัดตั้งโรงพิมพ์ และมีหนังสือพิมพ์เกิดขึ้นและพัฒนาจนเจริญรุ่งเรืองถึงในปัจจุบัน ประกอบกับภายหลังมีการจัดตั้งสถานีโทรทัศน์และพัฒนาเรื่อยมา และมีการแพร่ภาพบางช่องสัญญาณตลอด 24 ชั่วโมง ทำให้สื่อสารมวลชนทั้ง 2 ประเภท มีอิทธิพลต่อการเผยแพร่การใช้ภาษาไทยไปสู่บุคคลจำนวนมาก และมีการเลียนแบบนำไปใช้อย่างรวดเร็ว หากใช้ภาษาไทยผิดพลาด อาจเกิดปัญหาสำคัญตามมา

การใช้ภาษาไทยในสื่อสารมวลชนประเภทหนังสือพิมพ์ ได้รวบรวมประโยคที่ใช้ภาษาผิดรวม 683 ประโยค และสามารถจำแนกเป็น 6 ประเภท ดังนี้

ประเภทที่ 1 กลุ่มประโยคที่ใช้ศัพท์สแลงจำนวน 76 ประโยค

ตัวอย่างเช่น

ประโยคที่ผิด “แฉวนคอหน้าทำเนียบเซ่นชวน”

ประโยคที่ถูก “มีคนผูกคอตายหน้าทำเนียบรัฐบาลประท้วงนายกฯ ชวน หลีกภัย”

ประเภทที่ 2 กลุ่มประโยคที่ใช้คำศัพท์ผิด (รวมการใช้สำนวนไทยผิด) จำนวน 292 ประโยค

ตัวอย่างเช่น

ประโยคที่ผิด “ตำรวจบู้งกับสาวส่งเวกาม”

ประโยคที่ถูก “ตำรวจบู้งกับหญิงสาวแล้วทำการข่มขืน”

ประเภทที่ 3 ประโยคที่ใช้อักษรย่อและคำย่อ จำนวน 107 ประโยค

ตัวอย่างเช่น

ประโยคที่ผิด “ตำรวจทีมโหดคุมกระต๊อบซี 8”

ประโยคที่ถูก “ตำรวจใจร้ายคุมทำร้ายร่างกายข้าราชการระดับ 8”

ประเภทที่ 4 ประโยคที่เรียงลำดับประโยคคิด จำนวน 28 ประโยค

ตัวอย่างเช่น

ประโยคที่คิด “หนุ่มวัดถ้ำเขมรแอบเสพลูกควาย เจอรุมจับ”

ประโยคที่ถูก “ชาวบ้านช่วยกันรุมจับชายหนุ่มวัดถ้ำเขมร ขณะลักลอบรวมเพศกับ
ลูกกระป๋อง”

ประเภทที่ 5 ประโยคที่ขาดความชัดเจน ความมุงคาง และความสะดวก

จำนวน 118 ประโยค

ตัวอย่างเช่น

ประโยคที่คิด “ปี 42 ยาบ้าทะลักขอด 200 ล้านเม็ด”

ประโยคที่ถูก “ในปี พ.ศ. 2542 ยาบ้าจะแพร่ระบาดมาก และจะมียอดการผลิตสูงมาก
ถึง 200 ล้านเม็ด”

ประโยคที่ 6 ประโยคที่มี 2 ลักษณะรวมกัน คือมี 1, 2, 3, 4 และ 5 เป็นลักษณะร่วม

จำนวน 82 ประโยค

ตัวอย่างเช่น

ประโยคที่คิด $3 + 1$ “ซี 8 ชื่อตำแหน่งชวชนัก โคนเล่นวินัยซ้ำ”

ประโยคที่ถูก “ข้าราชการระดับ 8 ที่ใช้เงินชื่อตำแหน่ง ถูกตั้งคณะกรรมการสอบสวน
และถูกผู้บังคับบัญชาลงโทษทางวินัยเพิ่มเติม”

จากการศึกษาวิเคราะห์พบว่าสาเหตุของการเขียนหนังสือผิดมี 5 สาเหตุสำคัญ คือ

- 1) จากการออกเสียงผิด
- 2) จากการเห็นรูปคำหรือตัวอย่างที่ผิด
- 3) จากการใช้นิ้วเขียนผิด
- 4) จากการไม่ทราบความหมายของคำ และ
- 5) จากการไม่รู้หลักเกณฑ์ทางภาษา

และมีสาเหตุอื่น ได้แก่ การเขียนคำย่อและอักษรย่อ การใช้ภาษาต่างประเทศ และการเขียนคำศัพท์เฉพาะทางวิชาการแต่ละสาขา

การใช้ภาษาไทยในสื่อสารมวลชนประเภทสื่อโทรทัศน์ ได้รวบรวมคำพูด/อ่านที่ใช้ผิด
รวมจำนวน 355 คำ และสามารถจำแนกสาเหตุของการใช้ภาษาผิด 10 ประการ ดังนี้

1) การอ่าน/พูด คำสมาสและสนธิผิดจำนวน 115 คำ ตัวอย่างเช่น

คำเขียน “กรรมาธิการ”
 คำพูด/อ่านผิด “กัน-มา-ทิ-กาน”
 คำพูด/อ่านถูก “กำ-มา-ทิ-กาน”

2) การอ่าน/พูด ผิดจากกฎเกณฑ์การใช้ภาษาไทย จำนวน 65 คำ ตัวอย่างเช่น

คำเขียน “กิจการ”
 คำพูด/อ่านผิด “กิด-กาน”
 คำพูด/อ่านถูก “กิด-จะ-กาน”

3. การอ่าน/พูด คำมาจากภาษาบาลีและสันสกฤตผิด จำนวน 55 คำ ตัวอย่างเช่น

คำเขียน “สัปปาหิ”
 คำพูด/อ่านผิด “สับ-ปะ-ดา”
 คำพูด/อ่านถูก “สับ-ดา”

4. การอ่าน/พูด คำตามความนิยมผิด จำนวน 27 คำ ตัวอย่างเช่น

คำเขียน “เทศบาล”
 คำพูด/อ่านผิด “เทค-บาน”
 คำพูด/อ่านถูก “เทค-สะ-บาน”

5. การอ่าน/พูด คำที่มีอักษรนำผิด จำนวน 25 คำ ตัวอย่างเช่น

คำเขียน “ตลาด”
 คำพูด/อ่านผิด “ตะ-ลาด”
 คำพูด/อ่านถูก “ตะ-หลาด”

6. การอ่าน/พูด คำที่มี รร (ร่อหัน) ผิด จำนวน 22 คำ ตัวอย่างเช่น

คำเขียน “สมรรถภาพ”
 คำพูด/อ่านผิด “สะ-หมัด-อะ-พาบ”
 คำพูด/อ่านถูก “สะ-มัด-อะ-พาบ”

7. การอ่าน/พูด คำที่มีอักษรควบกล้ำ และตัว ร, ล ผิด จำนวน 20 คำ ตัวอย่างเช่น

คำเขียน “อินทรี”
 คำพูด/อ่านผิด “อิน-ทรี”
 คำพูด/อ่านถูก “อิน-ชี”

คำเขียน “ประปา”

คำพูด/อ่านผิด “ปะ-ปา”

คำพูด/อ่านถูก “ประ-ปา”

8. การอ่าน/พูด คำแผลงผิด จำนวน 12 คำ ตัวอย่างเช่น

คำเขียน “จรรยา”

คำพูด/อ่านผิด “จัน-ระ-ยา”

คำพูด/อ่านถูก “จัน-ยา”

9. การอ่าน/พูด คำที่มี ๓ ผิด จำนวน 5 คำ ตัวอย่างเช่น

คำเขียน “บัณฑิต”

คำพูด/อ่านผิด “บัน-ทิด”

คำพูด/อ่านถูก “บัน-คิด”

10. การอ่าน/พูด คำที่ตัว ฤ ผิด จำนวน 10 คำ ตัวอย่างเช่น

คำเขียน “ทฤษฎี”

คำพูด/อ่านผิด “ทริด-ดี”

คำพูด/อ่านถูก “ทริด-สระ-ดี”

จากการศึกษาวิเคราะห์พบว่าสาเหตุของการอ่าน/พูดผิด ทางสื่อโทรทัศน์มีสาเหตุหลัก 10 ประการ ดังกล่าวข้างต้น

ผู้วิจัยได้แก้ไขประโยคที่หนังสือพิมพ์ใช้ผิดใหม่ทั้ง 683 ประโยค ให้ถูกหลักการเขียนภาษาไทย และแก้ไขคำพูด/อ่าน ที่สื่อโทรทัศน์ใช้ผิดทั้ง 355 คำ ให้ถูกหลักการอ่านและหลักการพูด รวมจำนวนประโยคและคำที่ได้แก้ไขทั้งสิ้น 1,038 ประโยค/คำ

การอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยดังกล่าวมีข้อที่ควรพิจารณาได้ดังต่อไปนี้ คือ

1. สังคมไทยคิดประดิษฐ์อักษรไทยขึ้นมาใช้เป็นเวลาช้านานมากกว่า 700 ปี ทำให้ภาษาไทยต้องมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมทั้งภาษาเขียน ภาษาพูด และภาษาอ่านจนทำให้คนไทยรุ่นหลัง หากไม่ได้ทำการศึกษาค้นคว้าภาษาไทยอย่างสนใจ และเอาใจใส่ลึกซึ้ง จะไม่ทราบวิวัฒนาการทางภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง

2. การติดต่อกันทางวัฒนธรรมระหว่างวัฒนธรรมไทย กับวัฒนธรรมต่างประเทศ โดยเฉพาะวัฒนธรรมตะวันตก ทำให้วัฒนธรรมไทยต้องรับวัฒนธรรมทางภาษาของต่างประเทศมาใช้ปะปนกับภาษาไทยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ หลักเกณฑ์การใช้ภาษาของต่างประเทศทำให้คนไทยเกิดความสับสน ไขว้เขว และเป็นสาเหตุทำให้ใช้ภาษาไทยเกิดความบกพร่อง และเป็นปัญหาได้ในที่สุด

3. คำสแลงเกิดขึ้นกับภาษาพูดของคนไทยมานาน ยิ่งในปัจจุบันเกิดขึ้นอย่างแพร่หลาย เช่นคำว่า ทอม คี ตู๊ด เสือใบ ช้าง ชักดาบ ขุนพลลูกหนัง นักตบลูกยาง นักตีลูกสักหลาด นักแม่นรูขยาด ขุนพลเสือกล้ำม เหี้ยว ฯลฯ หากไม่ศึกษาให้อ่องแท้แล้ว สื่อสารมวลชนนำออกมาเผยแพร่และปะปนกับคำทั่วไป อาจทำให้คนบางกลุ่มสื่อความหมายไม่ตรงกัน หรือแปลความหมายผิดไป

4. การใช้คำศัพท์ผิด และสำนวนไทยผิด ถือเป็นเรื่องใหญ่ เพราะว่าทั้งพจนานุกรม สารานุกรม อักษรานุกรม ตลอดจนศัพท์บัญญัติทั้งของราชบัณฑิตยสถาน และหน่วยงานอื่น ๆ ได้กำหนดไว้อย่างตายตัว ดังจะเห็นได้จากจำนวนประโยค 683 ประโยค เป็นประโยคที่ใช้คำศัพท์ผิด และสำนวนไทยผิดจำนวน 292 ประโยค

5. การใช้อักษรย่อและคำย่อ อาจทำให้ผู้อ่านแปลความหมายผิดไปจากที่ผู้เขียนและผู้พิมพ์ต้องการให้แปลความหมายให้ตรง ซึ่งการอ่านคำย่อต้องอ่านเต็มคำทุกครั้งไป เช่น กรุงเทพฯ ย่อมาจากกรุงเทพมหานคร อักษรย่อช่วยให้เกิดความสะดวกในการอ่านเขียน และเป็นการประหยัดเนื้อที่ เช่น ร.ม.ต. ย่อมาจาก รัฐมนตรี แต่อักษรย่อบางคำก็เป็นปัญหา เช่น ร.ร. อาจหมายถึง โรงเรียน หรือโรงเรณก็ได้

6. ประโยคที่เรียงลำดับผิดทำให้เกิดความสับสนว่าการวางประโยคนั้นมี ประธาน กริยา และกรรม อย่างไรบ้าง เช่น ประโยค “บาทแข็งโป๊ก หุ่นทะยาน ปีนหน้าไทยพื้น” ต้องแต่งประโยคที่สมบูรณ์และเรียงลำดับให้ถูกต้อง ดังนี้ “นักเศรษฐศาสตร์คาดหมายว่าปีหน้าเศรษฐกิจไทยจะฟื้นตัว จากการที่ค่าเงินบาทแข็งขึ้นและราคาหุ้นสูงขึ้น”

7. ประโยคที่ขาดความชัดเจน ความงดงาม และความสละสลวย พบเห็นได้มากจากการพาดหัวข่าวของหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ จัดอยู่ในกลุ่มของการใช้ภาษาไทยเกิดความบกพร่อง และเกิดความขลุกขลักในการสื่อความหมายให้แก่ผู้อ่าน เช่น ประโยค “ถล่มโหดผู้ใหญ่บ้าน นักอนุรักษ์ป่า” ต้องแต่งประโยคใหม่ดังนี้ “คนร้ายบุกยิงผู้ใหญ่บ้าน นักอนุรักษ์ป่าเสียชีวิต”

8. ประโยคที่มี 2 ลักษณะรวมกัน คือ 1, 2, 3, 4 และ 5 เป็นลักษณะรวม เช่น “ซี 8 ชื่อตำแหน่งช่วยหนัก โคนเล่นวินัยซ้ำ” ต้องแต่งประโยคใหม่ดังนี้ “ข้าราชการระดับ 8 ที่ใช้เงินชื่อตำแหน่ง ถูกตั้งคณะกรรมการสอบสวน และถูกผู้บังคับบัญชาลงโทษทางวินัยเพิ่มเติม”

9. การใช้ภาษาไทยในสื่อสารมวลชนประเภทสื่อโทรทัศน์ พบว่ามีการใช้อ่านและพูดที่ผิดหลักการอ่านและการพูดภาษาไทย ที่มีปัญหาเรียงลำดับจากปัญหามากไปปัญหาน้อย ดังนี้

1) คำสมาสและสนธิ	2) คำที่ใช้ผิดกฎเกณฑ์การใช้ภาษาไทย
3) คำที่มาจากภาษาบาลีและสันสกฤต	4) คำที่อ่านตามความนิยม
5) คำที่มีอักษรนำ	6) คำที่มี รร (ร่อน)
7) คำที่มีอักษรควบกล้ำ	8) คำแผลง

และการอ่านออกเสียงตัว ร, ล

9) คำที่มีตัว ฤ และ	10) คำที่มีตัว ท

10. สื่อสารมวลชนของไทยได้นำคำภาษาอังกฤษมาใช้ ซึ่งน่าจะหาคำไทยมาใช้แทน เช่น คำว่า เคลียร์ (CLEAR) ฮิต (HIT) บুম (BOOM) เช็ค (CHECK) รีสอร์ท (RESORT) โปรโมต หรือโปรโมต์ (PROMOTE) มินิบัส (MINIBUS) ล็อบบี้ หรือลอบบี้ (LOBBY) และ เทคโอเวอร์ (TAKE OVER ในข่าวเศรษฐกิจ)

ข้อเสนอแนะ

1. การใช้ภาษาไทยในสื่อสารมวลชน ประเภทหนังสือพิมพ์

1.1 ควรเลือกใช้คำศัพท์ที่เป็นศัพท์บัญญัติ และได้รับการตรวจสอบแล้วว่าถูกต้อง และเหมาะสมจากแหล่งที่เป็นที่น่าเชื่อถือมากที่สุด โดยเฉพาะจากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ตลอดจนสารานุกรม อักษรานุกรม และตำรา หลักการใช้ภาษาไทยของสถาบัน และอาจารย์ที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญทางการใช้ภาษาไทย

1.2 ควรหลีกเลี่ยงการใช้คำศัพท์สแลงในทุกกรณี เพราะศัพท์สแลงเดิมใช้ในกลุ่มขนาดเล็ก ๆ แล้วได้ขยายวงกว้างเพิ่มขึ้นและมีอายุไม่ยืนยาวมากนัก และอาจทำให้การสื่อความหมายไม่ตรงกันหรือแปลความหมายผิดไป เมื่อไม่ใช่ศัพท์สแลงก็ต้องหาทางใช้คำศัพท์อื่นแทน เช่น ศัพท์บัญญัติ หรือศัพท์ที่เป็นคำสุภาพ และเข้าใจง่าย ไม่ต้องแปลความกันอย่างซ้ำ ๆ ซ้อน ๆ (คำศัพท์สแลง (SLANG) หมายถึง ถ้อยคำหรือสำนวนที่ใช้เข้าใจกัน เฉพาะกลุ่มหรือชั่วระยะเวลาหนึ่ง ไม่ใช่ภาษาที่ยอมรับกันว่าถูกต้องตามหลักภาษา)

1.3 ควรระมัดระวังการใช้อักษรย่อและคำย่อ เพราะอาจทำให้ผู้อ่านแปลความหมายผิดพลาดได้

1.4 ควรศึกษาการผูกประโยค ทั้งประโยคเดี่ยว ประโยคซ้อน และประโยคที่เป็นเหตุเป็นผลต่อกัน โดยศึกษาแบบการเรียงลำดับการเข้าประโยค 3 แบบ คือ 1) ประธาน-กริยา-กรรม 2) กรรม-กริยา-ประธาน และ 3) กริยา อยู่หน้าประโยค

1.5 ควรสร้างประโยคให้มีความชัดเจน ใช้ภาษางดงาม และมีความสละสลวย โดยเฉพาะการพาดหัวข่าวของหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ ต้องมีความสัมพันธ์กับเนื้อหาของข่าว ไม่ใช่เป็นเพียงการขายข่าวแต่เพียงอย่างเดียว

1.6 ประโยคซ้อนหรือประโยคประสม บางครั้งสร้างความไม่เข้าใจ และความสงสัยให้แก่ผู้อ่าน จำเป็นต้องแต่งประโยคใหม่ให้เข้าใจง่าย และมีความเข้าใจตรงกันกับทุกคน ที่ได้อ่านประโยคนั้น

2. การใช้ภาษาไทยในสื่อสารมวลชนประเภทสื่อโทรทัศน์

ผู้อ่านข่าว ผู้อ่านประกาศ พิธีกร นักแสดง โฆษก และผู้เกี่ยวข้อง ต้องมีการเตรียมตัวล่วงหน้าก่อนการทำงาน เพราะว่าได้เกิดปัญหาในการใช้ภาษาไทยที่ออกแพร่ภาพทางโทรทัศน์ ซึ่งสามารถเรียงลำดับจากปัญหามากไปถึงปัญหาน้อยได้ถึง 10 ปัญหา และการนำคำภาษาอังกฤษมาใช้ สมควรหาคำไทยมาใช้แทน ปัญหาสำคัญของการใช้ภาษาไทยทางสื่อโทรทัศน์ที่มีมาแต่เดิม และสืบทอดมาถึงปัจจุบัน ได้แก่ การออกเสียงควบกล้ำ และการออกเสียงตัว ร และ ล หากผู้เกี่ยวข้องกับการใช้สื่อโทรทัศน์พยายามศึกษา ฝึกฝนการใช้คำ และออกเสียงให้ถูกต้อง ก็จะเกิดประโยชน์แก่ทุก ๆ ฝ่าย

3. การใช้ภาษาไทยในสื่อสารมวลชนทั้งประเภทหนังสือพิมพ์และสื่อโทรทัศน์

ทั้งด้านการเขียน การอ่าน และการพูด ต้องทำการป้องกันการผิดพลาดให้มาก เพราะสื่อสารมวลชนทั้ง 2 ประเภทมีอิทธิพลต่อผู้อ่าน ผู้ฟังและผู้ชมมากกว่าอิทธิพลของครู-อาจารย์ในด้านการใช้ภาษาไทยอย่างมาก หากความผิดพลาดได้แพร่หลายกว้างขวางออกไปอย่างรวดเร็ว อันจะทำให้ยากลำบากแก่การแก้ไขในภายหลัง ซึ่งจะเป็นอันตรายต่อภาษาไทยเป็นอย่างมาก การใช้ภาษาไทยในสื่อสารมวลชน หากผู้เกี่ยวข้องได้พยายามศึกษาฝึกฝนการเขียนประโยค การใช้คำศัพท์ และการออกเสียงให้ถูกต้อง ก็จะเกิดประโยชน์กับทุก ๆ ฝ่าย ทั้งนักเรียน-นักศึกษา ครู อาจารย์ ประชาชน กลุ่มคน ชุมชน สถาบัน และสังคมประเทศชาติตลอดไป

ภาคผนวก

จัดตั้ง “วันภาษาไทยแห่งชาติ”
เฉลิมพระเกียรติในหลวงครบ 72 พรรษา

ที่ นร 0205/ว 113

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กท 10300

19 กรกฎาคม 2542

เรื่อง การจัดตั้ง “วันภาษาไทยแห่งชาติ”

เรียน กระทรวง ทบวง กรม

ด้วยทบวงมหาวิทยาลัยเสนอว่า ในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเจริญพระชนมพรรษา 6 รอบ ในปี พ.ศ. 2542 สมควรจัดตั้งวันภาษาไทยแห่งชาติขึ้น เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติ และสนองพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ท่านในด้านภาษาไทย และกระตุ้นให้สถาบันการศึกษา องค์กร หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนชาวไทย ตระหนักในความสำคัญของภาษาไทย และร่วมใจกันใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้องและรักษาภาษาไทยอันเป็นภาษาประจำชาติไว้ให้คงามยั่งยืนตลอดไป โดยกำหนดให้วันที่ 29 กรกฎาคม ของทุกปี เป็น “วันภาษาไทยแห่งชาติ” เนื่องด้วยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน ได้ทรงพระกรุณาเสด็จพระราชดำเนินไปทรงร่วมอภิปรายกับผู้ทรงคุณวุฒิทางภาษาไทยของชุมนุมภาษาไทยคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เกี่ยวกับปัญหาการใช้คำไทย เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2505 ซึ่งแสดงให้เห็นถึงพระปรีชาสามารถ ความสนพระราชหฤทัย และความห่วงใยในภาษาไทยของพระองค์ท่านเป็นอย่างมาก จึงขอเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ให้ความเห็นชอบให้วันที่ 29 กรกฎาคมของทุกปี เป็นวันภาษาไทยแห่งชาติ

คณะรัฐมนตรีได้ลงมติเมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม 2542 เห็นชอบให้วันที่ 29 กรกฎาคมของทุกปี เป็น วันภาษาไทยแห่งชาติ ตามที่ทบวงมหาวิทยาลัยเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

นายวิษณุ เครืองาม
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักบริหารการประชุมคณะรัฐมนตรี

โทร 282-5844 โทรสาร 281-0627

ประเทศไทยมีภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติ จึงกล่าวได้ว่าภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ที่สำคัญอย่างหนึ่งของชาติ ซึ่งสมควรจะได้รับการทำนุบำรุง ส่งเสริม และอนุรักษ์ไว้ให้ยั่งยืนตลอดไป อย่างไรก็ตาม ในยุคปัจจุบันวิชาการและเทคโนโลยีต่าง ๆ ได้ก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็วมาก ทำให้เกิดเทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการติดต่อสื่อสารซึ่งเน้นความสะดวกและความรวดเร็วเพิ่มขึ้นเป็นพิเศษ ภาษาไทย ซึ่งเป็นสื่อกลางสำคัญในการติดต่อและผูกพันต่อการดำรงชีวิตประจำวันของคนไทย ก็ได้รับผลกระทบจากอิทธิพลของความเจริญก้าวหน้า ดังกล่าว ทำให้ภาษาไทยที่ใช้อยู่ในปัจจุบันทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน ได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอย่างน่าวิตกเป็นอย่างยิ่ง สภาพการณ์เช่นนี้หากไม่เร่งรีบหาทางแก้ไขและป้องกันเสียแต่เนิ่น ๆ นับวันภาษาไทยก็จะยิ่งเสื่อมลง เป็นผลเสียต่อเอกลักษณ์และคุณค่าของภาษาไทยอย่างไม่ต้องสงสัย

คณะกรรมการรณรงค์เพื่อภาษาไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตระหนักในคุณค่าและความสำคัญของภาษาไทย และมีความห่วงใยในปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นต่อภาษาไทยตลอดมา จึงได้พิจารณาเห็นว่า ถึงเวลาแล้วที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจะเสนอรัฐบาลไทยให้จัดตั้ง “วันภาษาไทยแห่งชาติ” ขึ้นเช่นเดียวกับวันสำคัญอื่น ๆ ที่รัฐบาลได้จัดให้มีมาก่อนแล้ว เช่น “วันวิทยาศาสตร์แห่งชาติ” และ “วันสื่อสารแห่งชาติ” เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อที่จะช่วยกระตุ้นและปลุกจิตสำนึกให้คนไทยทั้งชาติตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของภาษาไทย ตลอดจนร่วมมือกันทำนุบำรุง ส่งเสริม และอนุรักษ์ภาษาไทย ให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป ทั้งนี้ โดยเห็นควรกำหนดให้วันที่ 29 กรกฎาคมของทุกปี เป็น “วันภาษาไทยแห่งชาติ”

คณะกรรมการรณรงค์เพื่อภาษาไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องพร้อมทั้งสอบถามความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิในวงการภาษาไทยหลายท่านแล้ว ในที่สุดได้เห็นพ้องต้องกันว่า ควรกำหนดให้วันที่ 29 กรกฎาคมของทุกปี เป็น “วันภาษาไทยแห่งชาติ” ทั้งนี้เพราะวันดังกล่าวมีความสำคัญต่อวงการภาษาไทยอย่างยิ่ง เนื่องด้วยตรงกับวันที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้เสด็จพระราชดำเนินไปเป็นประธานในการประชุมทางวิชาการของชุมนุมภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ณ ห้องประชุมคณะอักษรศาสตร์ เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2505 ทรงเปิดการอภิปรายในหัวข้อ การใช้ภาษาไทยในปัจจุบัน ทรงดำเนินการอภิปราย และทรงสรุปการอภิปรายอย่างดียิ่ง แสดงถึงพระปรีชาสามารถและความสนพระราชหฤทัยห่วงใยในภาษาไทย เป็นที่ประทับใจผู้เข้าร่วมการประชุม ในครั้งนั้นเป็นอย่างยิ่ง นับเป็นครั้งแรกและครั้งเดียวในประวัติศาสตร์ของวงการภาษาไทย ที่ได้รับพระราชทานพระมหากรุณาธิคุณดังกล่าว และในโอกาสต่อ ๆ มา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ยังได้ทรงแสดงความสนพระราชหฤทัยและความห่วงใยในภาษาไทยอีกหลายโอกาส เช่น ได้พระราชทานพระราชดำรัส

เกี่ยวกับปัญหาในการใช้ภาษาไทยของประชาชนชาวไทยในปัจจุบัน ในวโรกาสที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ข้าราชการ และองค์กรเอกชน เข้าเฝ้าฯ ถวายชัยมงคล เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา พุทธศักราช 2534

นอกจากนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงย้ำให้ประชาชนชาวไทยตระหนักถึงความสำคัญของภาษาไทย ได้ทรงย้ำ ให้ประชาชนชาวไทยตระหนักถึงความสำคัญของภาษาไทย และพระราชทานแนวคิดในการอนุรักษ์ภาษาไทยในโอกาสต่าง ๆ อยู่เสมอ ที่สำคัญยิ่งกว่านี้ คือ เป็นที่ประจักษ์ว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระปรีชาญาณและพระอัจฉริยภาพในการใช้ภาษาไทย ทรงรอบรู้ ปรากฏไปถึงรากศัพท์ของคำไทย คือ ภาษาบาลีและสันสกฤต ทรงพระอุตสาหะวิริยะ แปลและเรียบเรียงวรรณกรรมภาษาต่างประเทศ เป็นภาษาไทยที่สมบูรณ์ด้วยลักษณะวรรณศิลป์ มีเนื้อหาสาระที่มีคุณค่าเป็นคติในการเสียสละเพื่อส่วนรวม และเป็นแบบอย่างแก่ประชาชนในการใช้ภาษาไทย ดังจะเห็นได้จากพระราชนิพนธ์แปล เรื่อง นายอินทร์ผู้ปิดทองหลังพระ ติโต พระราชนิพนธ์แปลบทความเรื่องสั้น ๆ หลายบท และพระราชนิพนธ์เรื่องพระมหาชนก นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณอันล้ำค่ากระหม่อม หาที่สุคมิได้แก่วงการ

การที่คณะกรรมการรณรงค์เพื่อภาษาไทยฯ ได้ดำเนินในโครงการวันภาษาไทยแห่งชาติ ก็เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช ผู้ทรงเป็นนักปราชญ์และนักภาษาไทย รวมทั้งเพื่อน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ที่ได้ทรงแสดงความห่วงใยและพระราชทานแนวคิดต่าง ๆ เกี่ยวกับการใช้ภาษาไทย

เพื่อร่วมเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในมหามงคลสมัยเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ ในวันที่ 5 ธันวาคม 2542

เพื่อกระตุ้นและปลูกจิตสำนึกของคนไทยทั้งชาติ ให้ตระหนักถึงความสำคัญและคุณค่าของภาษาไทย ตลอดจนความร่วมมือร่วมใจกันทำนุบำรุง ส่งเสริม และอนุรักษ์ภาษาไทย ซึ่งเป็นเอกลักษณ์และเป็นสมบัติวัฒนธรรมอันล้ำค่าของชาติให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป

เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการใช้ภาษาไทย ทั้งในวงวิชาการและวิชาชีพ รวมทั้งเพื่อยกมาตรฐานการเรียนการสอนภาษาไทยในสถานศึกษาทุกระดับ ให้สัมฤทธิ์ผลยิ่งขึ้น

เพื่อเปิดโอกาสให้หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐบาลและเอกชนทั่วประเทศมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อเผยแพร่ความรู้ภาษาไทยในรูปแบบต่าง ๆ ไปสู่สาธารณชน ทั้งในฐานะที่เป็นภาษาประจำชาติ และในฐานะที่เป็นภาษาเพื่อการสื่อสารของทุกคนในชาติ

นับแต่บัดนี้เป็นต้นไป การมี “วันภาษาไทยแห่งชาติ” จะทำให้หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐบาลและเอกชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน่วยงานในกระทรวงศึกษาธิการ และทบวงมหาวิทยาลัย

ตระหนักในความสำคัญของภาษาไทย และร่วมกันจัดกิจกรรม เพื่อกระตุ้นเตือน เผยแพร่ และ เน้นย้ำให้ประชาชนเห็นความสำคัญของ “ภาษาประจำชาติ” ของคนไทยทุกคน และร่วมมือกัน อนุรักษ์ภาษาไทยให้มีความถูกต้องงดงามอยู่เสมอ

บุคคลในวงวิชาชีพต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาไทย โดยเฉพาะในวงการศึกษาระดับ และ วงการสื่อสาร ช่วยกันกวาดล้างและให้การใช้ภาษาไทยเป็นไปอย่างถูกต้อง เหมาะสม มิให้ผันแปร เปลี่ยนแปลงจนเกิดความเสียหายแก่คุณลักษณะของภาษาไทย อันเป็นเอกลักษณ์ของชาติ

ผลสืบเนื่องในระยะยาว คาดว่าปวงชนชาวไทยทั่วประเทศ จะตื่นตัวและสนใจที่จะร่วมกันฟื้นฟูทำนุบำรุง ส่งเสริมและอนุรักษ์ภาษาไทย อันเป็นเอกลักษณ์และสมบัติวัฒนธรรมที่ สำคัญของชาติ ให้ดำรงคงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป

จากหนังสือพิมพ์สยามรัฐ

ฉบับวันศุกร์ที่ 30 กรกฎาคม 2542

หน้า 5

“ในหลวง” ห่วงภาษาไทย ทรงฝากคำค้นคำเขียน

พูด “คิฉั่น” เป็น “เคียน” วิสวะออกเสียง “วิควะ”

ในหลวงทรงห่วงใช้ภาษาไทยอย่างผิดเพี้ยน ออกเสียง “คิฉั่น” เป็น “เคียน” หรือ “มหาวิทยาลัย” แปลงเป็น “มหาลัย” ทรงฝากให้นักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญช่วยกันคัดค้าน และทรงฝากให้รักษาภาษาถิ่นไว้ คณบดีคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ชี้ถ้าไม่ร่วมกันสกัด หวั่นคนต่างวัยจะสื่อสารกันไม่รู้เรื่อง

เมื่อเวลา 09:00 นาฬิกา วันที่ 29 กรกฎาคม 2542 ที่หอประชุม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะกรรมการรณรงค์เพื่อภาษาไทย สำนักงานจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจัดงาน “วันภาษาไทยแห่งชาติ” ตรงกับวันที่ 29 กรกฎาคมของทุกปี โดยมี ม.ล.จิรายุ นพวงศ์ องคมนตรีเป็นประธาน

ก่อนการบรรยาย นายเทียนฉาย กีระนันท์ อธิการบดีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยกล่าว รายงานว่า การจัดตั้ง “วันภาษาไทยแห่งชาติ” ขึ้น เนื่องจากปัจจุบันวิชาการและเทคโนโลยี ก้าวหน้ารวดเร็วไปมากเกิดเทคนิคใหม่ ๆ ในการติดต่อสื่อสารที่เน้นความสะดวก ทำให้ภาษาไทย ซึ่งเป็นสื่อกลางสำคัญในการติดต่อทั้งภาษาพูด ภาษาเขียน เปลี่ยนไปจากเดิมอย่างน่าวิตกยิ่ง สภาพการณ์เช่นนี้หากไม่เร่งรีบหาทางแก้ไขและป้องกันเสียแต่เนิ่น ๆ นับวันภาษาไทยจะยิ่งเสื่อมลงเป็นผลเสียต่อเอกลักษณ์และคุณค่าของภาษาไทย ดังนั้นจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จึงเสนอให้รัฐบาลจัดตั้ง “วันภาษาไทยแห่งชาติ” ขึ้นในวันที่ 29 กรกฎาคม ของทุกปี เพราะเป็นวันที่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเป็นประธานและทรงร่วมอภิปรายในการประชุมทางวิชาการชุมนุมภาษาไทยเมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม พ.ศ. 2505 งานวันภาษาไทยแห่งชาติจึงจัดขึ้นเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในฐานะที่ทรงเป็นนักปราชญ์ นักภาษาไทย และน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณ ที่ทรงห่วงใยและพระราชทานแนวความคิดต่าง ๆ เกี่ยวกับภาษาไทย รวมทั้งเพื่อร่วมฉลองเนื่องในวโรกาสที่ทรงมีพระชนมพรรษา 6 รอบ ในวันที่ 5 ธันวาคม 2542 ตลอดจนกระตุ้นปลูกจิตสำนึกคนไทยให้ตระหนักถึงความสำคัญของภาษาไทย

ต่อจากนั้น ม.ล.จิรายุ นพวงศ์ กล่าวเปิดงานว่า พระเกียรติคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ทรงเน้นให้ใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้องชัดเจน มีมาตลอด 50 ปีที่ทรงครองราชย์ ทรงเอาพระทัยใส่ศึกษาอย่างจริงจัง ทรงระมัดระวังการใช้ภาษาไทยให้ถูกต้องชัดเจนอยู่เสมอ

พระราชนิพนธ์เรื่องแรกในปี 2489 คือ พระราชานุกิจ รัชกาลที่ 8 และในโอกาสใดที่จะต้องพระราชทานพระบรมราโชวาท หรือพระราชดำรัส จะทรงใช้เวลาตรวจอย่างละเอียดละไม เพื่อสื่อความคิดได้อย่างถูกต้องชัดเจน รวมทั้งทรงชี้ให้เห็นความสำคัญของภาษาไทย ความภูมิใจในภาษาของชาติ และทรงฝากให้รักษาภาษาไทยไว้ นอกจากนี้ทรงมีพระราชดำรัสหลายครั้งที่แสดงถึงความห่วงใยต่อภาษาไทย และโครงการสนับสนุนการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง พร้อมทั้งทรงมีพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้จัดทำสารานุกรมภาษาไทยเพื่อเยาวชน สิ่งเหล่านี้เป็นเพียงตัวอย่างส่วนหนึ่งเท่านั้น

ต่อมาเป็นการอภิปรายเรื่อง “การสนองพระราชดำริของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ด้านภาษาไทย” โดยมี น.ส.กาญจนา นาคสกุล กรรมการรณรงค์เพื่อภาษาไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นางสุจิตรา กลิ่นเกสร รองเลขาธิการราชบัณฑิตยสถาน นายประคอง นิมมานเหมินทร์ อาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ ม.ร.ว. กัลยา ดิงศภัทัย คณบดีคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นผู้อภิปราย

นางสุจิตรา กลิ่นเกสร กล่าวว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระราชดำรัสต่อราชบัณฑิตยสถานมีหน้าที่ในการบัญญัติศัพท์ภาษาไทยว่า การบัญญัติศัพท์คำใดขึ้นมา โดยเฉพาะคำวิชาการ ผู้บัญญัติต้องสามารถชี้แจงและอธิบายได้ นอกจากนี้ทรงย้ำด้วยว่าศัพท์ที่สื่อมวลชนนำมาใช้ยังเป็นคำที่สำคัญต้องเป็นศัพท์ที่สามารถอธิบายได้อย่างชัดเจน เพราะเป็นการใช้ที่แพร่สู่ประชาชน

นางสาวกาญจนา นาคสกุล กล่าวว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงฝากให้นักวิชาการผู้เชี่ยวชาญ ช่วยกันคัดค้านคำที่ผิดเพี้ยน เช่น การออกเสียงคำว่า “ฉิน” เป็น “เคียน” เป็นต้น เพื่อให้การออกเสียงภาษาไทยถูกต้องอยู่เสมอ ดังนั้นประชาชนชาวไทยที่มีความจงรักภักดี ควรจะต้องใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง

นายประคอง นิมมานเหมินทร์ กล่าวว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงฝากให้มีการพิทักษ์รักษาภาษาถิ่นไว้ เพราะภาษาถิ่นจะช่วยให้เข้าใจการใช้คำ ตัวสะกด และการันต์ของภาษากวางใต้ดีขึ้น

ม.ร.ว. กัลยา ดิงศภัทัย กล่าวว่า ปัจจุบันมีการใช้ภาษาอย่างผิดเพี้ยนโดยเฉพาะในกลุ่มคนอายุแตกต่างกัน จะมีการใช้ภาษาที่ต่างกัน ดังนั้นหากไม่ร่วมกันคัดค้าน ภาษาที่ผิดเพี้ยนไปด้วยเวลาที่เปลี่ยนแปลง ในอนาคตคนต่างวัยก็จะสื่อสารกันไม่รู้เรื่อง

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า ในการอภิปรายได้กล่าวถึงงานวิชาการชุมนุมภาษาไทย ของคณะอักษรศาสตร์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินทรงเป็นองค์ประธาน จัดขึ้นเมื่อ

วันที่ 29 กรกฎาคม 2505 ที่ห้องประชุมคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดย พระเจ้าวรวงศ์เธอกรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์ ม.ร.ว. สุนนชาติ สวัสดิกุล หัวหน้าแผนกภาษาไทย และประธานชุมนุมภาษาไทย นายเจือ สตะเวทิน ประธานคณะกรรมการดำเนินการชุมนุมภาษาไทย นายสุกิจ นิมมานเหมินทร์ และ ม.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ

ในการจัดงานครั้งนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระราชดำรัสสรุปได้ว่า ประเทศไทยนั้นมีภาษาของเราเองต้องหวงแหน ประเทศใกล้เคียงหลายประเทศมีภาษาของตนเอง แต่ว่าเขาไม่ค่อยแข็งแรง เขาต้องพยายามหาทางที่จะสร้างภาษาของตนเองไว้ให้มั่นคง เราโชคดีที่มีภาษาของตนเองแต่โบราณกาล จึงสมควรอย่างยิ่งที่จะรักษาไว้ บางอย่างเราขอมได้ยกคำว่า “ฉัน” ที่จริงเขียนว่า ฉัน แต่เวลาพูด “ชัน” กันทั้งนั้น ก็เป็นสิ่งที่ต้องขอมไว้บ้าง แต่บางทีก็เกินไปหน่อยกลายเป็นอย่างอื่น ในคำว่าฉัน คำว่า “น้ำม” เขียนว่า “น้ำ” แต่ออกเสียง “น้ำม” นี่เราก็ต้องขอมบ้าง อย่างนี้ไม่เป็นไร แต่คำว่า “มหาวิทยาลัย” เป็น “มหาลัย” หรือคำว่า “วิชนะ” เป็น “วิวะ” เราอย่าขอม แสดงให้เห็นว่ามีปัญหาต่าง ๆ และบางสิ่งบางอย่างเราต้องขอม บางสิ่งบางอย่างเราต้องคัดค้านอย่างเด็ดขาด

สำหรับคำใหม่ที่ตั้งขึ้นมีความจำเป็นในทางวิชาการ มีใช้น้อย แต่บางคำที่ง่าย ๆ ก็ควรจะใช้คำเก่า ๆ ที่เรามีอยู่แล้ว ไม่ควรมาตั้งศัพท์ใหม่ให้ยุ่งยาก แต่อาจเป็นด้วยเห็นว่าไม่โก้พอ ต้องใช้คำใหม่ ๆ แต่การตั้งคำใหม่นั้นมีหลักหลายประการ แต่ผู้ที่ตั้งคำนั้นต้องรู้คำและหลักของภาษาลึกซึ่งทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ไม่ใช่เฉพาะภาษาอังกฤษ ต้องทราบถึงภาษาอื่นด้วย ต้องทราบหลักภาษาอังกฤษเอง คือมาจากไหน มาจากความคิดอะไรเพื่อไม่ให้ผิดไปอย่างตลกขบขัน แต่คำใหม่ ๆ ที่มีประวัติข้น โคมลอย เช่นเดียวกับคำใหม่ ๆ อาจทำให้ภาษาเราไม่มีความหมาย ภาษาเราอาจเป็นภาษาไม่มีหลักเลย เรียกว่า ไม่มีบ่อเกิด เพราะว่าบ่อเกิดผิดมาหมด บิดเบี้ยวมาจนกระทั่งภาษาไม่เป็นภาษา

นอกจากนี้ทรงตั้งข้อสังเกตว่า ภาษาไทยหรือภาษาทั้งหลายที่ใช้กันในปัจจุบันเป็นภาษาที่มีชีวิต ถ้าบัญญัติศัพท์อะไรขึ้นมาขอให้ประชาชนทั้งประเทศเป็นผู้ที่มีความคิด ทางที่ดีบัญญัติศัพท์แล้วต้องมาลองดูว่าเข้าใจหรือเปล่า

พูดถึงบัญญัติศัพท์คำต่าง ๆ ที่มาจากคณะกรรมการ ประชาชนก็มาใช้ บางทีใช้อย่างผิด ๆ ถูก ๆ ไม่ใช่หน้าที่ของผู้บัญญัติศัพท์ที่จะโกรธ เพราะว่าผู้นำ เป็นผู้สร้างขึ้นมา ต้องทราบถึงผลสะท้อนที่จะมี ไม่ใช่ว่าบัญญัติศัพท์ขึ้นมาแล้ววางไว้ให้เด็ก ๆ ใช้ การบัญญัติศัพท์ก็ตาม การใช้ศัพท์ก็ตาม กิจการใด ๆ ก็ตาม ต้องมีเหตุผลอยู่เสมอที่จะทำลงไป ภาษามีไว้สำหรับแสดงความคิด คนเรามีสมองที่จะคิด ถ้าคิดอยู่คนเดียวก็เหงา อยากให้คนอื่นคิดบ้าง หรืออยากทราบความคิด

ของผู้อื่นก็ต้องใช้ภาษาเป็นสื่อ ถ้าไม่ใช่ภาษาคนก็ใช้ภาษามือ ภาษาลิง ภาษานก ก็ต้องเป็นภาษา อยู่ แต่คนเราเป็นสัตว์ประเสริฐที่มีภาษาพูดกันได้รู้เรื่อง ถ้าจะทำลายภาษาที่พูดกันรู้เรื่องเช่นนี้ ก็ กลายเป็นลิง เพราะเราถือว่าลิงต่ำต้อยกว่ามนุษย์

“แต่โดยมากเดี๋ยวนี้อันตรายที่สุดจากการแปลข่าวอย่างหนึ่ง การแปลในการบันเทิง โดยเฉพาะภาพยนตร์นั้นผิดกันมาก ผิดเรื่อย เพราะเอาภาษาที่เขาพูดแล้วว่าแปลคำนั้นตาที่นี้กว่าตรง จนกระทั่งความหมายไม่เหมือนกัน อย่างนี้เป็นสิ่งที่อันตราย การบัญญัติศัพท์นั้นขอให้ระวังอย่าง เดียว ขออย่าให้เกิน คือว่าอย่าทำเกินความจำเป็น ขอให้อยู่ในขอบเขตของวิชาการ ในการ เปรียบเทียบศิลปะกับภาษา ภาษาก็เป็นศิลปะเหมือนกัน อาจจะไม่ทราบว่าภาษามาจากไหน ภาษา ของไทยเราเป็นของจริง ต้องพยายามช่วยกันแก้ปัญหาต่าง ๆ นี้ และถกเถียงกันเพื่อจะขบให้แตก และให้ภาษาของเราบริสุทธิ์ใช้การได้”

จากหนังสือพิมพ์มติชน

ฉบับวันเสาร์ที่ 31 กรกฎาคม 2542

หน้า 1 และ หน้า 19

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, ประมวลศัพท์บัญญัติวิชาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 6,
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, กทม., 2527
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, สันสกฤต-ไทย-อังกฤษอักษาน. โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว,
กทม. 2511
- กาญจนา นาคสกุล, คำอภิปรายเรื่อง “สำนวนไทยในข่าว” ของสมาคมภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทย ที่ เอ.ยู.เอ. เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2533
_____, ภาษาไทยวันละคำ. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กทม., 2531
- ข่าวสด, หนังสือพิมพ์, ฉบับวันที่ 1 ตุลาคม 2541 - 31 กรกฎาคม 2542. กทม., 2541 - 2542
- คณะกรรมการจัดทำพจนานุกรมศัพท์วิทย์, พจนานุกรมศัพท์ธรรมชาติวิทยา. (ราชบัณฑิตยสถาน
อนุมัติแล้ว และประกาศใช้เป็นทางการ โดยประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี) พิมพ์ครั้งที่ 1
โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กทม. มีนาคม 2530
- คำหมาน คนโต, “มาตรฐานของการใช้ภาษาไทย”. หนังสือพิมพ์มติชน ฉบับวันพฤหัสบดีที่ 30
พฤศจิกายน 2532, กทม. 2532
- “ฉัตร เจริญ”, “อีกหน่อยภาษาไทยของเราจะกลายเป็นภาษาลาว!”. หนังสือพิมพ์แนวหน้า
ฉบับวันจันทร์ที่ 17 กุมภาพันธ์ 2529, กทม., 2529
- จิต ภิบาลแทน และคณะ, เขียนไทย อ่านไทย และราชาศัพท์. โรงพิมพ์ทิพย์วิสุทธิ, กทม., 2537
- เชาว์ ปัทมะ, “ตัว ร-ล เจ้าของปัญหาเวลาพูดกับกลวิธีออกเสียงให้ถูก”. หน้า “คุณภาพสังคม”,
หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับวันจันทร์ที่ 1 กันยายน 2531, กทม., 2531
- เฉลิมวิทย์, หนังสือพิมพ์, ฉบับวันที่ 1 ตุลาคม 2541 - 31 กรกฎาคม 2542 กทม., 2541-2542
- ไทยรัฐ, หนังสือพิมพ์, ข่าว “เปรมแสดงหุสุดท่นฟังภาษาไทยวิบัติ...”, “ข้าราชการไทยมี กระดก
ลิ้นขานรับกันระรัว”, “ศธ. กระดกลิ้นรับ ร-ล”. ฉบับวันที่ 13 - 14 มกราคม 2531 และ
4 กุมภาพันธ์ 2531 ตามลำดับ, กทม., 2531
- ไทยรัฐ, หนังสือพิมพ์, ฉบับวันที่ 1 ตุลาคม 2541 - 31 กรกฎาคม 2542. กทม., 2541-2542
- นิลวรรณ พันธุเมธา, รักภาษา. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กทม., 2539
_____. ฟินิภาษา เล่ม 1-2. โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, กทม., 2539.

นิตยา กาญจนะวรรณ, "ภาพพจน์ ภาพลักษณ์". นิตยสาร "สตรีสาร" ฉบับวันที่ 14 กรกฎาคม 2534, กทม., 2534

"นัย บางขุนเทียน", "ภาษาไทยกับภาษาหนังสือพิมพ์". หนังสือพิมพ์แนวหน้า ฉบับวันอาทิตย์ ที่ 22 ธันวาคม 2528, กทม., 2528

แนวหน้า หนังสือพิมพ์รายวัน, ข่าว "กลุ่มผู้รู้โจมตีราชบัณฑิตไม่ทันโลก". ฉบับวันจันทร์ที่ 31 มีนาคม 2529, กทม., 2529

มติชน, หนังสือพิมพ์, ฉบับวันที่ 1 ตุลาคม 2541 - 31 กรกฎาคม 2542. กทม., 2541-2542

ประเทือง คล้ายสุบรรณ, อ่านเขียนคำไทย. สำนักพิมพ์โอเคเอ็นสโตร์, กทม. 2537

ปรีชา หิรัญประดิษฐ์, เรืออากาศหญิง, การใช้ภาษาไทยในวงราชการ. บพิตรการพิมพ์, กทม., 2530

เปลื้อง ณ นคร, ปัญหาการใช้ภาษาไทย. โรงพิมพ์บัณฑิตการพิมพ์, กทม., 2516

"เปรียญ 7", "พูดไทยเขียนไทย", หนังสือพิมพ์สยามรัฐ, ฉบับวันที่ 27 และ 28 ตุลาคม 2531, กทม., 2531

แปลก สนธิรักษ์, พจนานุกรมบาลี-ไทย. ไทยวัฒนาพานิช, กทม., 2506

เพ็ญแข วัจนสุนทร, คำนิยมในสำนวนไทย. โอ.เอส. พรินติ้งเฮ้าส์, กทม., 2528

ภาควิชาภาษาไทย, วิทยาลัยครูนครสวรรค์, แบบฝึกหัดออกเสียง ร ล และ คำควบกล้ำ, มิตรสัมพันธ์กราฟฟิคอาร์ต, กทม., (ไม่แจ้งปีที่พิมพ์)

ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525. พิมพ์ครั้งที่ 1, พ.ศ. 2525, สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์, กทม., 2525

ราชบัณฑิตยสถาน, ศัพท์วิทยาศาสตร์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. พิมพ์ครั้งที่ 1, บริษัทเพื่อนพิมพ์ จำกัด, กทม.: 2528

ราชบัณฑิตยสถาน, ศัพท์บัญญัติอังกฤษ-ไทย ไทย-อังกฤษ. พิมพ์ครั้งที่ 7, โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, กทม., 2532

ราชบัณฑิตยสถาน, ศัพท์บัญญัติวิชาถ่ายภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 1, โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, กทม., 2530

ราชบัณฑิตยสถาน, ศัพท์บัญญัติวิชาการพิมพ์. พิมพ์ครั้งที่ 1, โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, กทม., 2532

ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรมศัพท์ปรัชญา อังกฤษ-ไทย. พิมพ์ครั้งที่ 1, บริษัทอมรินทร์พรินติ้งกรุ๊ป จำกัด, กทม., 2532

- ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรมศัพท์ศิลปะ อังกฤษ-ไทย. พิมพ์ครั้งที่ 1, บริษัทเพื่อนพิมพ์
จำกัด, กทม., 2530
- ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรมศัพท์แพทย์ อังกฤษ-ไทย. พิมพ์ครั้งที่ 4, บริษัทบพิตรการพิมพ์
จำกัด, กทม., 2527
- ราชบัณฑิตยสถาน, ศัพท์บัญญัติคอมพิวเตอร์. บริษัทเพื่อนพิมพ์ จำกัด, กทม., 2533
- ราชบัณฑิตยสถาน, ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี และราชบัณฑิตยสถาน เรื่อง กำหนดชื่อทวีป,
ประเทศ, เมืองหลวง ฯลฯ. พิมพ์ครั้งที่ 5, โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, กทม., 2530
- ราชบัณฑิตยสถาน, ศัพท์บัญญัติพร้อมคำอธิบาย จากพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน
พ.ศ. 2525. พิมพ์ครั้งที่ 2, หจก. ชรรคมลการพิมพ์, กทม., 2531
- ราชบัณฑิตยสถาน, อ่านอย่างไรและเขียนอย่างไร. พิมพ์ครั้งที่ 3, บริษัทประยูรวงศ์ จำกัด,
กทม., 2528
- ราชบัณฑิตยสถาน, หลักเกณฑ์การใช้เครื่องหมายวรรคตอนและเครื่องหมายอื่น ๆ.
บริษัทประยูรวงศ์ จำกัด, กทม., (ไม่แจ้งปีที่พิมพ์)
- ราชบัณฑิตยสถาน, คำที่เขียนทับศัพท์จากภาษาต่างประเทศ. ในพจนานุกรม
ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525. พิมพ์ครั้งที่ 4, โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว,
กุมภาพันธ์ 2530
- ราชบัณฑิตยสถาน, วารสารราชบัณฑิตยสถาน. กรกฎาคม - กันยายน 2532, กทม., 2532
- จิตรมาตรา, ชุน, ส่วนคนไทย เล่ม 1-2.
- วิเชียร เกษประทุม, ภาษาไทยที่มักใช้ผิด. มิตรสัมพันธ์กราฟฟิคอาร์ต, กทม., (ไม่แจ้งปีที่พิมพ์)
- วิเชียร อชิโนบุญวัฒน์, ใต้ราชบัณฑิตยสถานเรื่องพูดและเขียน. หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน,
ฉบับวันพฤหัสบดีที่ 30 พฤศจิกายน 2532, กทม., 2532
- สถาบันพัฒนาการหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย, สื่อมวลชนปริทัศน์, กทม., 2529-2533
- เสงี่ยม สวัสดิสาร, วาทวิทยา. โรงพิมพ์ตระกูลไทย, พิษณุโลก, 2534
- สนั่น ปัทมะทิน, ศาสตราจารย์, บรรณาธิการ, ศัพทานุกรมสื่อสารมวลชน. โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กทม., 2520.
- _____. ภาษาไทยที่สื่อสารมวลชนอาจใช้พลาด. โอ.เอส. พรินต์ติ้งเฮาส์, กทม., 2535
- สยามรัฐ, หนังสือพิมพ์, ฉบับวันที่ 1 ตุลาคม 2541 - 31 กรกฎาคม 2542. กทม., 2541-2542

สมชาย ลำควน, ไวยากรณ์ไทย. พิมพ์ครั้งที่ 1, พิรพัธนา, กทม., 2526

สุภาพร มากแจ้ง, ภาษาบาลี-สันสกฤตในภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 1, O.S. Printing House,
Co., Ltd. กทม., 2527

สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยรามคำแหง, ประมวลศัพท์อุดมศึกษา.
เจ้าพระยาการพิมพ์, กทม., 2526.

เสฐียรพงษ์ วรรณปก, "หนังสือหลัก". หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับวันอังคารที่ 25 กันยายน
2533, กทม., 2533.

เสฐียรพงษ์ วรรณปก, "พจนานุกรมบาลี". หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับวันจันทร์ที่ 1 ตุลาคม
2533, กทม., 2533

เสฐียรพงษ์ วรรณปก, "พจนานุกรมบาลี (2)". หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับวันอังคารที่ 2 ตุลาคม
2533, กทม., 2533

หลวงอรรถโยธินปรีชา (กะดิน อรรถโยธิน), คติภาษาไทย. ส.ธรรมภักดี, กทม., 2492

"อินไซด์ทีวี". หนังสือพิมพ์รายสัปดาห์ ตั้งแต่ฉบับวันที่ 4 - 10 มีนาคม 2532 ถึงฉบับวันที่ 30
กันยายน - 6 ตุลาคม 2532, กทม., 2532

พระยาอุปกิตติศิลปสาร, หลักภาษาไทย. (อักษรวิธี วจิวิภาค วากยสัมพันธ์ ฉันทลักษณ์),
บริษัทโรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, กทม., 2531

Chambers' Twentieth Century Dictionary, 1983

The Encyclopedia of American Journalism, Donald Peneth, 1983

Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English, A S

Hornby, Oxford University Press, 1985

Websters Third New International Dictionary of the English Language Unabridged, 1986